

מזנוחה

מגזין מיוחד המאגד
עבורכם את מבוחר
עלוני השבוע

שנה חמישית
גיליון מספר 482

שבועות
/ נושא
תשפ"ג

להרשמה לקבלת החוברת
במייל, מידי שבוע.

לחצו כאן

מני קיסר וליאת הוסר

ר"ת	מוצ"ש	עריו"ט	
08:54	08:18	07:00	ירושלים
08:51	08:21	07:15	בני ברק
08:55	08:22	07:08	חיפה
08:51	08:21	07:15	אשדוד
08:53	08:19	06:59	בית שמש
08:52	08:20	07:16	קרית גת
08:55	08:21	07:11	נוף הגליל

פנים מאירות 8 ירושלים
טל' 02-500-4569
S025004569@Gmail.com

שפיד
דפוס מהיר ומתקדם

רגע להתבונן

הרב יחזקאל שובקס

מסר קצר שבועי
חג השבועות תשפ"ג

אורח לרגע תגובות הקוראים

בתגובה למאמר הקודם "מי במשפחה שלנו הכי סובל מחרדות?"
ממה שידוע לי, אין לתינוק שום חרדה.
התינוק נמצא בחיק אמו, ושם מרגיש הכי בטוח והכי מוגן.
עיון בכל ספרי החסידות, שזו הדרישה מכל אדם, להרגיש בחיקו של הקב"ה, כמו תינוק בחיק אמו.
ואולי התכוונת לתינוק שנמצא בגפו, ואף אחד לא לידו.

*

בהמשך למה שכתבת, על החיבור באמונה באהבת הקב"ה שמפיג פחדים, רציתי לשתף בסיפור שהיה לי עם בנותיי שפחדו מהלילה והחושך. טבעי.
הן היו בגיל 10-12 כשנולדה לנו תינוקת עם תסמונת דאון. לאט לאט הילדה השתלבה במשפחתנו. עם כל החסרונות בתסמונת דאון, ישנה נקודת אור ענקית אצל הילדים מהסוג הזה, והיא - אהבה.

יש לה יכולת לתת אהבה בעוצמה פנימית שלא קיימת אצל 'הנורמלים'. כשהיא מחבקת, או מביעה אהבה יש במעשה או דיבור שלה כח מאד עוצמתי.

קרו סיפורים מעניינים רבים, אספר על אחד מהם:

לילה אחד, הבנות התחננו שהילדה תישן לידן. שאלתי בתמימות מדוע, והן אמרו לי כי הן פחדות. לרגע התבלבלתי, 'מה? אם יגיע גנב הוא ייבהל מהילדה?' אך אז הבנתי - במקום של אהבה אין מקום לפחד.

אפשר רגע שו"ת קצר

במהלך חיי הילדים שלנו אנו משנים את הגישה לחינוך. אם בגיל צעיר אנו נוטים להעביר פקודות, לקבוע כללים בלי הסברים, אז בגיל בוגר יותר, מתמשים יותר מול הילדים.

השאלה, איך ניתן לקבוע את מועד המעבר מגיל לגיל? תשובה: באופן כללי, אין הבדל בצורת הגשת הכללים. הכוונה: הגשת הכללים בדרך כלל אחידה בכל גיל. אנשים תמיד זקוקים לגבולות, ולרוב גם מתנגדים לגבולות. נוסח חוקי המדינה - למשל - מלא בציוויים ובפקודות, בלי כל קשר לגיל.

גם אם האיש כבר בגיל 30, אם לפי העניין יידרש להעמיד אותו במקום, על ידי איום או עונש - זה מה שיקרה. מה שכן משתנה, אלו הכללים.

כל אחד מאיתנו מבין, שאם בגיל 5 קובעים לילד את שעת הארוחה, לא נעשה את זה עבור בחורה בגיל 15. או אם החלטנו עבור הילדה בת ה-9 איזה בגד מתאים לה לחג, לא נקבע את זה עבור הבחור בן ה-14.

מה שבאמת קובע כאן, אלו הכללים המקובלים בסביבה שלנו, כך שלא נחריג את הילדים ממה שמקובל.

"קבלת התורה" - בוחר או מוכרח?

עם ישראל רצה את התורה בכל מאודו. מעצמם הכריזו "נעשה ונשמע".

אך אז התערורר חשש, שבסוף לקראת המעמד עצמו הם עלולים להיבהל¹ או קשיים אחרים שיתערוררו במהלך הדורות הבאים².

כעת נדרש 'טריק' שיעזור להם להתגבר על הבהלה ועל הקשיים.

ועדיין הטריק לא יכול לעמוד במבחן המציאות. "מכאן מודעה רבא לאורייתא".

כי אם היה מדובר בתושבי אוקראינה שבעזרת 'טריק' קיבלו על עצמם אזרחות רוסיה, אז זה! ממילא סונדלו לכל החיים.

אך שונה מכך לגמרי קבלת עול תורה - להבדיל א"ה, כי זו לא רק התחייבות חד-פעמית, אלא אמורה לחזור על עצמה שוב ושוב, מרצונו החופשי של היהודי. כי כל החיים הקב"ה נותן לנו את התורה, ואנו פושטים שתי ידינו ומקבלים אותה באהבה. לאהוב את ד' - זו בחירה חופשית. גם יראת השם - זו בחירה. וגם מיני דיינים שישפטו ויענשו - נעשה מבחירה. ולכן המשימה מורכבת יותר.

*

ולמעשה:

החיבור והאהבה לתורה - זה העיקר. כך זה התחיל ("נעשה ונשמע"), וכך זה המשיך ("קיימו וקיבלו היהודים"). באמצע, ברגע של חולשה, גם ההר כגיגית הגיע לשימוש.

כשהילדים בתחילת דרכם, ואינם מורגלים עדיין בשמירת מצוות, ויש להם קשיים או הסתייגויות שונות, יש להפעיל 'טריקים' שונים, כדי לאלץ אותם לקיים מצוות. אך יחד עם זה נדרש מאיתנו כל העת, להיות מכווננים לחיבור ואהבה. אחרת מחכה לנו "מודעה רבה לאורייתא" גירסת תשפ"ג ח"ו. כלומר, ההתקוממות שלהם תגיע מבפנים.

זה נאמר גם בהקשר שלנו בעצמינו.

להכריח את עצמינו לקיום תורה ומצוות, זה חלק מן העניין בוודאי. אי אפשר בלי זה. אך כאשר הכפייה העצמית הופכת להיות ההתחלה-האמצע-והסוף של האידישקייט, יש סיכוי טוב שזה יתהפך עלינו.

כעת לקראת חג השבועות, זו משימה חשובה לעילא. להתכונן להגיע ל"קבלת התורה". לפשוט שתי ידיים ולקבל בשמחה ובהנאה. זה לא משהו אוטומטי, זה משהו שדורש לימוד רב והתבוננות⁵.

הלוואי שנתכונן לכך כראוי, וכך לזכות לזה.

מקורות:

¹ יש אופנים שעל ב"ד או 'אדם חשוב' לכפות על המצוות. האם זה לצורך היחיד או לטובת הכלל? - עיון בגיליון "תורה והוראה" (פרשת ויקרא תשע"ט) שדן בסוגיה בארוכה.
² 'להגיד להם כי שני הדרכים בידם וברשותם ללכת באשר יחפצו בה ואין מונע ומעכב בידם לא מן התחתונים ולא מן העליונים'. (רמב"ן דברים ל)
³ מבהלת האש שכמעט ופרחה נשמתם - עיון תוס' שם.
⁴ נפילת המוחין - עיון "אורח החיים" בשם המגיד ממעזריטש ז"ע.
⁵ רבנו בחיי בספרו "חובות הלבבות" בשער עבודת האלוקים, "הערת התורה והערת השכל", וכעת ספרים רבים.

מה בדיוק קורה בחג הזה?

זה "מתן תורה", מדובר במשהו שנותנים לנו?

זו "קבלת התורה", אני אמור לקבל משהו?

או זה בכלל "הר כגיגית", משהו שנכפה עלינו?

הדילמה הזאת פוגשת אותנו, גם מול הילדים וגם מול עצמינו.

הילד שלי לא רוצה להתפלל, התפילה זו מתנה עבורו או זה משהו שיש להכריח אותו?

חטף עוגת גבינה אחרי ארוחת בשרית, האם להחרים לו את העוגה או לשכנע אותו להימנע?¹
ומול עצמינו:

אני רוצה? אני מוכרח? אם לא - פה תהא קבורתך!

נושא לא פשוט. יש סיכוי טוב שזה יסבך אותנו כל הזמן.

זה יכול להעסיק אותנו כל יום לפני הקימה בבוקר, לפני התפילה, ולפני הכנסת אורחים, ועוד.

אך כעת לקראת חג השבועות, מעמד קבלת התורה השנתית המרכזית, מסתבר שזה מעסיק אותנו עוד יותר.

אתה שואל אותי אם אני רוצה?

אתה מעדכן אותי שאני חייב לקבל?

אולי שאתה כופה עלי בלי לשאול אותי?

*

זו שאלה קדומה למדי.

כך הגמרא הידועה בשבת (נפ) "ויתיצבו בתחתית ההר... למד ששכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית... אמר רב אחא בר יעקב מכאן מודעה רבה לאורייתא", כותב רש"י: "שאם יזמינם לדין למה לא קיימתם מה שקבלתם עליכם, יש להם תשובה שקבלוה באונס".

"אמר רבא, אף על פי כן הדור קבלוה בימי אחשוורוש". רש"י: "מאהבת הנס שנעשה להם".

*

אז אולי קצת סדר בענין. כי את כל סוגיית "כפה עליהם הר כגיגית" למדנו עוד בג'ן רבקה, וזה היה הרבה לפני שהבנו את המשמעות. (חוץ מחווית הפחד לעמוד מתחת להר...)

נתבונן בתהליך קבלת עול של ילד.

לדוגמא:

לאכול - זו משימה חיונית עבור הילד. ללא ספק.

ועדיין לפעמים הוא מתנגד. "לא בא לי, שונא את האוכל, מגעיל אותי".

ברור לכולנו, שמערכת הבליעה נוצרה מלכתחילה באופן שהוא נוגד כפייה, מלבד בדרכים הזויות. באין ברירה אחרת, אנו מוגיעים את המוח כדי למצוא 'טריק' להכריח אותו לאכול. אך בסוף נהיה מחוייבים להוכיח לו שזה היה ממש טעים. "בפעם הבאה אתה בעצמך תבקש מזה. נכון מושי?"

כמו כן, **נפש האדם** (בשונה מבעל ח"י) נוצרה מלכתחילה, באופן שקשה לכפות עליה. הוא אמור לקבל על עצמו הכול מבחירה חופשית שלו.²

ואכן לקראת מעמד הר סיני, התנהל הכול באופן של שכנוע: "והייתם לי סגולה... ממלכת כוהנים וגוי קדוש..."

לקוטים וספורים נפלאים

פרשת נשא

"נשא את ראש בני גרשון גם הם" (ד, כב)

רבי יחזקאל שרגא משינובה, הגיע פעם אל רבי צבי הירש

הכהן מרימינוב בפרשת נשא, ושמעו מבאר פסוק זה.

"משה הוא הצדיק הנקרא משה, והקב"ה צוה עליו שישא וירומם גם את ראשם ורוחם של בני גרשון, גם את אלו החשים עצמם מתוך שפלותם כמגרשים ומרחקים מן הקדושה".

"ובתבות אלו סיפר לימים, האיר הרבי והעלה את נשמתו לגבהי מרומים".

"והתוודו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו" (ה, ז)

על גודל מעלתו של השב בתשובה על חטאיו הפליגו חז"ל (ברכות לד ע"ב) באמרם במקום שבעלי תשובה עומדים - צדיקים גמורים אינם עומדים.

רמז לכך מביא בספר דבש וחלב מלשון הפסוק שלפנינו: והתוודו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו - כאשר יתודה

האדם על חטאיו וישוב בתשובה שלמה, אזי יהיה הוא בראשו - מקומו יהיה בראש כל הצדיקים. משל למלך שעשה סעודה לכל שריו ועבדיו.

"נעשה ונשמע אמרו כאחד"

בשבוע שעבר בדרך היומי, לקראת סוף מסכת סוטה (דף מז), נאמר משמו של רבי שמעון בן אלעזר: "יצר, תינוק, ואשה - תהא שמאל דוחה וימין מקרבת".

כלומר, במערכת היחסים שלנו עם שלשת הנמנים כאן, היצר הרע, התינוק והאשה - יש להתנהג בצורה חכמה ולא נחרצת, לא להשתמש רק ביד השמאל הדוחה והמרחקת, אלא לתת גם לימין המקרבת לעשות את שלה.

ולכאורה, הרי מדבר בשלוש מערכות יחסים שונות, לא קשורות האחת לשנייה!

עם היצר הרע - היחסים שלנו אמורים להיות יחס של רחוק וסלידה, יחס של שנאה ושל חסר רצון להתקרב.

ביחסים בין בני הזוג - אמורה להיות מערכת יחסים של אמון הדדי, של נתינה משתפת, של רצון זה בזה. ואלו ביחסים שבין אב לבנו - היחס אמור להיות כזה של נתינה, של השפעה, של קרבה אמיתית...

אם מדבר בשלושה סוגי קשרים שונים כל כך, איזה מכנה משותף מצאו חז"ל בין השלושה? איך יכול להיות שלכל השלושה יש את אותה דרך אחת להתנהל נכון?

אלא, מנח כאן יסוד משותף ומפעים שנותן לנו הסתכלות שונה וחדשה על שלשת הסגיות ה'בוערות' ביותר בחיי היום יום שלנו: חיי הנשואין, חנוך הילדים ומלחמת היצר...

כמנהג העולם, כל אחד מן הקרואים השתדל להופיע לסעודה בבגדים היפים ביותר שיכול היה להשיג, אולם למרבה הפלא דוקא המלך בכבודו ובעצמו הופיע כאשר הוא עוטה על עצמו מלבוש פשוט ביותר.

לתמיחת השרים על אשר הנהגתו הסביר המלך: דעו לכם כי למרות שבגד זה נראה פשוט ביותר, בעיני הוא לא פחות מציירת אמנות.

לפני שנים ביקר אצלי חייט, אמן מופלא, וכאשר עמדנו להפרד הציע לי מתנה לא שגרתית.

בחר לך - אמר לי החייט - את הבגד היקר ביותר הקיים במלתחתך, קרע אותו לגורים ואני אתקן לך אותו באופן שאף בעל העין החדה ביותר לא יוכל להבחין בתיקון.

למרות הציוריות של החייט, חסתי על ממוני ובחרתי לי דוקא את הבגד הפשוט ביותר, קרעתיו שתי וערב ונתתיו לחייט שלאחר שעה קלה השיב לי אותו בדיוק כפי שהבטיח.

אף העין החדה ביותר לא תוכל להבחין בתיקון עד עצם היום הזה.

עתה, סיים המלך, אמרו אתם, כלום יש בגד הראוי להתהדר בו יותר מציירת אמנות מופלאה זו?!

מעתה נוכל להבין מדוע

זוכים בעלי התשובה לשבת בגן עדן במקום שאפילו הצדיקים הגמורים אינם יושבים, למרות שהם פחותים מהם בכמה וכמה דרגות, משום שאדם שהצליח

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש רוזנבוים זצוק"ל
כ"ו בניסן תשע"ז

בבית הכנסת שהרב שך אמר שמי שלומד תורה צריך לוותר, ואני מקוה לקיים את זה בעזה"י...

לאחות את קרעי נשמתו לאחר ששב בתשובה שלימה, כמוהו כיצירת אמנות מופלאה אשר ראוי להציגה בטרקלינו של מלך! (לאור הנר)

"כה תברכו את בני ישראל" (ו, כג)

בכל מצב שבני ישראל נמצאים בו, כה - כפי שהם, 'תברכו' אותם. כי עם ישראל ראוי לברכה בכל מצב שהוא ואין להביט בחסרונותיו.

"וכתב את האלות האלה... ומחה אל מי המרים" (ה, כג)

דרשו חז"ל במדרש: גדול השלום שהשם שנכתב בקדושה, אמר הקב"ה, ימחה על המים בשביל להטיל שלום בין איש לאשתו (מד"ר פרק יא). סיפר הגרמ"מ שולזינגר זצ"ל באחת מדרשותיו: יהודי בא אל רבינו הגרא"מ שך זצ"ל והתלונן שאשתו עושה לו צרות... אמר לו הרב שך: איני יכול להכנס לעניין שביניכם, אבל דבר אחד אתה צריך לדעת לפני הכל: יש הבדל עצום בינך לאשתך, אתה הרי לומד תורה והיא לא לומדת תורה! (והלומד מבין שכדאי לוותר).

ולכן היו הנביאים משתמשים בלשון "כה אמר ה'", להמליץ טוב על ישראל בכל מצב שהם נמצאים בו. (רבי יחזקאל מקוזמיר)

אֲמַנְם, מְדַבֵּר בְּשֵׁלוֹשׁ מַעְרְכוֹת יַחְסִים שׁוֹנוֹת לַחֲלוּטִין, זוּ מִזֹּו - אֲבָל יֵשׁ לְכֹלָם מְכֻנָּה מִשְׁתַּף אֶחָד בְּיַחַס אֱלִינוּ, וְהוּא: הַחֲשִׁיבָה הַלֵּא נְכוּנָה שְׁלָנוּ - מָה הֵם רוֹצִים מֵאֲתָנוּ.

"ישא ה' פניו אליך" (ו, כו)

בגמרא ברכות (כ ע"ב) מובא: "אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: ריבונו של עולם, כתוב בתורתך: אשר לא ישא פנים ולא יקח שחד, והלא אתה נושא פנים לישראל דכתיב: ישא ה' פניו אליך!"

כְּשִׁי צָר הָרַע מְגִיעַ אֱלִינוּ עִם פְּתוּי - מָה אֲנַחְנוּ רוֹאִים מוֹלְגוֹ? רוֹאִים יֵצֵר רַע שֶׁרַק מְחַפֵּשׁ לְהַכְשִׁיל אוֹתָנוּ, רוֹאִים תַּאֲוָה, רוֹאִים הִרְהוּר מִחֲלִישׁ, רוֹאִים מִחֲשָׁבָה שְׁלִילִית.

כְּשֶׁהַיַּחַס אֵלֶיךָ בְּפִית הוּא קָצֵר רוּחַ וּמַעֲצָבָן - מָה אֲתָה רוֹאֵה מוֹלֵךְ? אֲתָה רוֹאֵה בְקִרְתָּ, אֲתָה רוֹאֵה יַחַס שְׁלִילִי, אֲתָה רוֹאֵה כְּפִיוֹת טוֹבָה, אֲתָה רוֹאֵה לֵב שֶׁרַחוּק מִמֶּךָ.

וְכִשְׁהַתִּינוּק בְּבֵית בּוֹכָה, אוּ כִשְׁהֵילֵד מִשְׁתּוֹלֵל אוּ מִתְנַהֵג בְּצוּרָה לֹא מִתְאַיְמָה - מָה אֲנַחְנוּ רוֹאִים? אֲנַחְנוּ רוֹאִים רַק אֵת הַהִתְנַהֲגוֹת הַחִיצוֹנִית, רַק אֵת הַתְּמוּנָה הַשְּׁטוּחָה.

ענה להם הקב"ה: "וכי לא אשא פנים לישראל, שכתבתי להם בתורה ואכלת ושבעת וברכת... והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה!"

אֲבָל כָּל זֶה מִמֶּשׁ לֹא נִכּוֹן! זֶה בְּסֵךְ הַפֶּל הַרְבֵּי הַחִיצוֹנִי וְהַמְטָעָה שֶׁל הַסְּפוּר! הַאֲמַת שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הַפּוּכָה וְשׁוֹנָה מִמָּה שֶׁהֵם מְשֻׁדְּרִים!

כִּי אֲכַן, יֵצֵר הָרַע מְשֻׁדְּר לֵךְ שֶׁהוּא רוֹצֵה לְהַכְשִׁילָךְ, הוּא מְצִיף בְּךָ רְגָשׁוֹת, מְסַעֵיר אוֹתָךְ, לוֹחֵשׁ לָךְ - תַּעֲשֶׂה כֵךְ! תַּעֲנֶה לוֹ! תִּרְאֶה לוֹ מָה זֶה! תַּחֲשַׁב עַל מָה שֶׁאֲתָה מְעַנֵּן!

כשנדקדק בלשון הגמרא - אומר רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל (הובא בקהלת יצחק) - נגלה דבר נפלא: חז"ל הקדושים דקדקו רק על עצמם עד כזית ועד כביצה, היינו לעניין שיעור האכילה המינימלי המתחייב בברכה, ואולם לעניין הנוגע בזולת - נתינה לעניים - כאן קבעו לנו חכמינו ז"ל שיעור גבוה הרבה יותר: "אין פוחתין לעני העובר ממקום למקום מככר בפונדיון" (פאה ח, ז).

אֲבָל מָה מְסַתֵּר מֵאֲחוּרֵי כָּל אֵלֶה? הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ מִמֶּשִׁיל אֵת מִלְחַמַת הַיֵּצֵר לְמַלְךְ שְׁמִנְסָה לְהַעֲבִיר שְׁדָרִים נִסְתָּרִים לְמַרְגְּלִים הַנִּמְצָאִים מֵעֵבֶר לְקַיֵּי הָאוֹיֵב - אֲבָל פּוֹחַד שֶׁהָאוֹיֵבִים הָאֲמִתִּיִּים יַחֲשׁוּ אֵת הַמְּסָרִים. לָכֵן, לִפְנֵי שֶׁהַמְּרַגְּלִים יוֹצְאִים לְמִשְׁימָה הַמְּלָךְ מְסַכֵּם אִתָּם - מֵעַכְשָׁו אֲנִי מְדַבֵּר אִתְּכֶם הַפּוֹרֵךְ! כְּשֶׁאֲנִי כוֹתֵב לָכֶם 'פְּנֵי יְמִינָה' - אֲנִי מִתְכוּן לְכּוֹ לְצַד שְׂמָאל', כְּשֶׁאֲנִי כוֹתֵב 'לֵא' הַכְּנָנָה הִיא 'כֵּן'...

והנה באמצע השבוע אחרי שסיפרתי בליל שבת את הסיפור הזה - ממשיך הרב שולזינגר - ניגש אלי אדם אחד. דבר ראשון נתן סכום גדול לצדקה, ואח"כ סיפר לי שביליל שבת אחרי ששמע ממני בדרשה את דברי הרב שך, חזר הביתה ושולחן השבת התחיל כרגיל אצלו. אשתו מדברת אליו בנוסח הרגיל אצלם... והוא שותק!

"המקריב ביום הראשון... נחשון בן עמינדב" (ז, יב)

הוא לא נקרא כאן 'נשיא', כדי שלא יתגאה על שהקריב ראשון. האחרים נקראים נשיאים, לפי שהשפילו עצמם והקריבו אחריו.

הם נשואים שש עשרה שנים, ולא קרה כדבר הזה שאשתו תדבר בצורה כזו, והוא ישתוק... אשתו ממש נבהלה האם קרה לך משהו? הוא עשה לה סימן הרגעה בידו שהכל בסדר. היא ממשיכה... והוא שותק.

עד שאמרה לו: אולי בכל זאת תגיד לי איזה מלה ואז אוכל להמשיך... עד שאמר לה דברים כהווייתם: שמעתי מהדרשן

לעי"נ האשה החשובה

מרת מרים יוכבד ב"ר צבי ליבוביץ ע"ה
כ"א מר חשון תשפ"א

חג מתן תורה

"זכר ל... (מתן תורה) יציאת מצרים"

הקשה מרן הגאון רבי אהרון קוטלר זצ"ל, ראש ישיבת ליקווד: בשל מה בכל ימות השנה, יום אחר יום בבוקר ובערב, מזכירים שוב ושוב את יציאת מצרים: בשבתות, בחגים ובמועדים אומרים אנו בקידוש ובתפילה 'זכר ליציאת מצרים'.

ולא זו בלבד, חג הפסח, מוקדש כולו 'זכר ליציאת מצרים', והדברים דורשים הבנה וביאור, הלא ליציאת מצרים עצמה מטרה היתה - להביא את עם ישראל לפסגה הגבוהה ביותר, קבלת התורה, ואם כן מתאים היה שלפחות בחג השבועות - יום מתן תורה, נזכיר "זכר למתן תורה" בקידוש, מדוע גם ביום זה אומרים "מקרא קודש זכר ליציאת מצרים?"

ביאר מרן הגר"א קוטלר זצוק"ל יסוד נפלא - המאיר לנו באור יקרות את מהותם של דברים: זכר עושים רק לדבר שהיה ואיננו, ובאמצעות הזיכרון מנסים להעלות ולהיזכר באותם רגעים נעלים ונשגבים אותם מבקשים אנו לזכור ולא לשכוח.

ואם כן, אותם רגעים נשגבים של יציאת מצרים שהיו ואינם, מצווים אנו לזכור

ולהזכיר לעצמנו בכל יום מחדש ובשל כך מייחדים תפילות מיוחדות לזכר אותו נס גדול בו יצאנו מבית עבדים, אך בלימוד התורה"ק קיים הבדל מהותי בתכלית, התורה איננה זיכרון העבר,

היא חיה וקיימת, מתחדשת בכל יום ללא הפסקה על ידי מאות האלפים ההוגים והיגיעים בה בכל רחבי העולם. לה, אין צורך ב"זכר", מאחר והיא עצמה הזיכרון הטוב והיעיל ביותר. היא איננה מונחת בארון כנחלת העבר. והדברים מאירים כנתינתם מסיני! (האמנתי ואדברה)

"ובהם נהגה יומם ולילה" ראש ישיבת

אומר הבעל שם טוב הקדוש - יצר הרע הוא מלאך קדוש שנשלח אליך משמים עם מסרים: כשהוא אומר לך לעשות כך - יש כאן בעצם צווי אלוקי 'תעשה הפוך'! כשעולה בך רצון עז לכעס ולהתפרץ על חבר - סימן שהגיע אליך כעת אור גדול של 'ואהבת לרעך כמוך'...

אז נכון, היצר הרע מדבר אתך בצורה של 'שמאל דוחה', הוא מדבר אליך בצורה שכביכול מנסה להקטין אותך, אבל הרבונו של עולם מבקש ממך - אל תראה את השמאל הדוחה, תחפש את הימין המקרבת שמסתתרת כאן! תראה את המסרים השמימיים שאני שולח לך דרבו!

כשהנסיון הוא גדול, והתאוות בוערות - זה סימן שיש כאן פוטנציאל של קדשה! זה אומר ש-אם רק לא תתפתה לרבו החיצוני - אתה מסוגל להבנות מהקשי הזה יותר מכל דבר אחר!

כך גם האמת מול הקשר השני שהגמרא מונה: 'אשה'. נכון, מול העינים שלך אתה רואה את הצד השני שמשדר רחוק וכעס, כביכול לא רוצה כרגע בקשר אתך, רוצה להתרחק, בונה חומה ביניכם, אבל זה רק הרבו החיצוני! זו אינה האמת!

האמת של האשה היא, שהיא מבקשת פיוס וקרבה, היא מחפשת דרך לבנות גשר, אלא שהיא אינה מסוגלת לעשות זאת כרגע, ולכן נדרש מאתנו - לא לראות את מה שקרה כמו 'שמאל דוחה', כמו חסר רצון להיות בקשר, אלא הפוך - לנצל את ההזדמנות הזאת לחדוש הקשר! להתקרב מחדש, להיות זה שיוזם ראשון מהעץ!

ומה בנוגע לסגיה השלישית, הבוערת, חנוך הילדים? כאן, כדאי להביא ספור נפלא שהגיע מכלי ראשון.

אל הרבי שליט"א הגיע אברהם שהתלונן על קשיים מול הילד שלו. הוא מתנהג בצורה לא ראויה, ואפילו משתדל להוציא ממנו כעסים ועצבים שהוא עצמו לא הכיר שקימים בתוכו, ספר בכאב.

הרב מטשיבין, הקפיד כל חייו על כל רגע של בטלה.

לא היה הבדל בין שנות צעירותו בהן עסק במסחר, לבין השנים בהן ישב על כסא הרבנות והרביץ תורה לרבים.

גם בשנות הסבל שעברו עליו בסיביר וגם בשנותיו האחרונות בירושלים כשהוא תשוש ביותר, לא חדל משקדנותו המופלאה.

בוקר אחד, נכנס אליו אחד התלמידים ומצאו רכון על הגמרא כשהוא לומד בהתלהבות.

הצטדק התלמיד וסיפר, שבא לשאול את הרב שאלה הלכתית שהוא מתקשה בה.

השיב לו הרב על שאלתו ולבסוף שאל: "מדוע היתה שאלתך כה נחוצה, שהטרחת את עצמך לבוא אלי לאחר חצות הלילה?"

התפלא התלמיד ואמר: "הרי עכשיו כבר שבע בבוקר!"

רק עתה הבין התלמיד, כי כל הלילה ישב הרב ועסק בתורה, מבלי לחוש שכבר האיר היום והגיע זמן קריאת שמע של שחרית.

"יום אחד הוסיף משה

מדעתו" (שבת פז, א)

... וזה הענין שמה הוסיף יום אחד מדעתו עשה זאת בכוונה מיוחדת כי כאשר יראו ישראל כי יום המוגבל הגיע ואין השי"ת נותן את התורה אז יחשבו כי

לעי"נ האשה החשובה

מרת צפורה פייגא ע"ה ב"ר משה אליעזר שיחי' יודלביץ - ג' שבט תשפ"א

אירע שטיפסו מספר ילדים על גבי הגדר המפרידה בין הגינה וחצר ביהמ"ד הסמוך, בהשתוקקם לראות את פני הרבי והקימו שאון. גער בהם אחד החסידים שימהרו לרדת, אולם הרבי מגור פנה אליו ואמר: הנח להם גם הם קיבלו היום את התורה הקדושה. ולאחר מכן בהיכנסו הביתה שלח פירות לחלק בחוץ לילדים.

"בארבעה פרקים העולם נדון... בעצרת על פירות האילן" (משנה ראש השנה א, ב)

רבים תמהו שלכאורה עולם הפוך ראינו: ביום טו בשבט, שהוא ראש השנה לאילנות, מתעסק עם ישראל בפירות, ואילו בחג השבועות שבו נידונים על הפירות, נהגו לעטר את בתי הכנסת באילנות. הלא דבר הוא! מביא בספר 'תורות ועובדות מבית רבותינו' בשם האדמור מסטמאר זצ"ל לבאר זאת כך: האילנות הינם רמו שבכל משפחה, והנרות הם רמו לילדים. בטו בשבט, ראש השנה לאילנות, מביאים את הפירות, את הבנים, ובודקים את האילנות, את ההורים, כיצד התנהגו עם ילדיהם: האם שמרו עליהם כפי הצורך או שחלילה הפקירום לחסדי הרחוב, ולא בדקו עם אלו חברים הם נוהגים להתרועע. לעומת זאת, בחג השבועות שבו נידונים הפירות, בודקים את הבנים, והאם התייחסו אליהם כפי שההלכה דורשת.

יה"ר שנזכה לקבל התורה בשתי ידיים, "אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד".
אמן ואמן.

אינם ראויים אל התורה ויהי' להם שברון לב ושפלות ואז יהיו מוכשרים ביותר לקבל את התורה. וזהו "מדעתו" זה היה דעת משה שאל התורה צריך להיות לב נשבר, ובזה יוכל לקרב לב ישראל לאביהם שבשמים. ומתורץ בזה קושיית המגן אברהם איך אנו אומרים בשישי בסיון "יום מתן תורתנו" והלא לא ניתנה התורה רק בז' בסיון, ולפי"ז נחא דבאמת יום השישי גרם כל הקבלה כיוון שזה הביא לידי הכנעה להיות ראויים לכך. (מאיר עיני חכמים)

פעם אחת בחג השבועות עמד וטען הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א: ריבונו של עולם, בראש השנה אתה בבחינת מלך ושופט ואפילו אם אתה רוצה למחול על כבודך אין אתה יכול, שהרי "מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול".

אבל כהיום הזה, לדברי רב יוסף (קידושין לב), בחג השבועות, זמן מתן תורתנו, הרי אתה בחינת רב, המלמד תורה לעמו ישראל, והיום אתה יכול למחול לנו את כל החטאים והעוונות, שהרי "רב שמחל על כבודו כבודו מחול".

"השמרו לכם עלות בהר ונגוע בקצהו" (שמות יט, יב)
אם זכיתם ועליתם בהר, אל תסתפקו בנגיעה בקצהו בלבד. אל תהיו מסתפקים במועט, עליכם להשתדל לעלות מעלה מעלה.

אמר לו הרבי: תבין, הילד שלך צמא מאוד ל'אבא', הוא משתוקק לפגוש אותך, אותך! לא את הבגדים שלך, לא את הממתקים שלך, לא את המבצעים שלך, אותך! את הנפש שלך הוא מבקש לפגוש... תעשה לעצמך את החשבון, אמר הרבי, מתי הוא פוגש יותר את 'אבא' שלו, האם בלמוד ה'אבות ובנים', כשהוא מנסה ללמד ואתה מנמנם מולו בחסר ענין - או כשהוא מצליח להרגיז אותך וכל האישייות שלך מתפרצת החוצה???

עד כאן הספור, שבו בעצם מסתתרת התשובה. כשהתינוק בוכה בלילה ומעיר אותך משנתך, אתה יכול לראות כאן שני ספורים שונים: אתה יכול לראות כאן הפרעה מעצבנת משינת הלילה הקצרה שלך, אתה יכול לראות כאן ילד שרק מחפש לגרם לך לצאת מהשלוה - אבל אתה יכול לראות כאן עולל חסר ישע, שרוצה בך את האדם היחיד שמסגל לתת לו את מה שהוא זקוק לו!

אתה יכול לראות כאן ילד שרוצה בך אבא, שמחפש את הקשר אתך, מחפש שתהיה אתו, שתבין אותו, שתחפש איך לעזור לו!

כשהילד מתנהג לא כמו שצפינו, אנחנו יכולים לראות כאן ילד חצוף ולא ממשמע, ילד שהשם ירחם מה יהיה אתו, ילד שמי יודע מי ירצה אותו בשדוכים, ילד שמושיט יד שמאל דוחה ומרחקת - אבל אנחנו גם יכולים לראות כאן ילד שמחפש שנהיה אתו, שנרד אליו, שנשיט לו יד ימין מקרבת!

וזה, בעצם, כל מה שנדרש מאתנו, בכל מערכת יחסים ותחום בחיים: לא להסחף אחרי הרבד החיצוני והקל, אלא לחפש מה מסתתר מאחורי ההתנהגות הזו, איזו בשורה מרגשת ומקרבת יש כאן...

(נקודות של אור - ספינקא)

(הרבי מקוצק)

שנה אחת בחג השבועות כשיצא הרה"ק בעל ה"אמרי אמת" מגור זיע"א (יומא דהילולא ו' סיון) אל הגינה שמאחורי ביתו, אחרי שסיים לערוך את השולחן הטהור, וטייל בה רגעים אחדים הלך ושוב כדרכו בקודש.

פני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת לבנות "עין חמד" - מכללת ציון

פְּרָשַׁת נְשֵׂא - הַשְּׁקֵעָה פְּדָאִית

"וְאִישׁ אֶת קַדְשׁוֹ לֹו יִהְיוּ" (במדבר ה, י)

מהפסוק: "וְאִישׁ אֶת קַדְשׁוֹ לֹו יִהְיוּ" (במדבר ה, י). כל התרומות שאתה נותן זה בשבילך, המצווה הזו תלווה אותך בעולם הנצח.

איש אשר יתן לכהן "לו יהיה" מה שאתה נותן לכהנים ולעמלי תורה נשאר שלך לעד ולנצח נצחים!

בזמן שבית המקדש היה קיים עם ישראל היו מביאים קורבנות והכהנים היו אוכלים מבשר הקורבנות. איך היתה הכפרה? הכהנים אוכלים ובעלי הקורבן מתכפרים.

כאשר אתה נותן לאברך מתנה הגונה שיקנה אוכל לשבת. הוא אוכל בביתו ונחשב לך קורבן שמכפר לך וכל העבירות שעשית מתכפרות באכילה שלו. איך זה יתכן?

אדם יכול לשאול: "וכי אתם צוחקים עלי? איך זה יתכן? הכהן אוכל שווארמה והעבירות שלי מתכפרות?"

אלא כאשר אתה נותן ללומד תורה לאכול, מה נתת לו? לא נתת לו בשר, עוף ותפוחי אדמה. נתת לו חיות ואנרגיה ללמוד ולעסוק בתורה הקדושה עוד ארבע שעות. כל זה בזכות העוף שהבאת לו. התורה הקדושה אומרת שהאברך הזה כאשר הוא יושב ולומד זכות הלימוד מכפרת כמו קורבן לתורמים.

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
יו"ר עמותת כשרות ישראל

צמני לבת

יום	כניסת לבת	צאת לבת	בינו תפ
י"ג	19:00	20:14	21:08
ט"ד	19:18	20:12	21:05
ט"ה	19:21	20:15	21:09
ט"ו	19:18	20:11	21:05

הצלחה בגו"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.י.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב עמית בן אהרון וב"ב רז דוד בן לאה וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רותית בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אלון בן ג'ולייט יפית שרה בת ג'ינה דרור בן סופיה אנאל חביבה בת שולמית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית נעם בן שרה שירי ימנה בת שולמית דוד עומרי בן יהודית שושנה שירה בת סילביה שמעון בן שולמית סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת אורן בן נעמי לאה בת תמר

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו דרז' בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה מיטל בת שושנה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרח- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי מיכאל יהודה בן מרים אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כירה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה- הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה משה בן נזימה עינת בת רחל ברכה רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה קנש בת דגטו רותית בת סבריה יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט נעיעה בת שרה יהודה לייב בן אסתר מלכה נעם אלימלך בן אושרית- רפואה שלמה ובריאות איתנה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

מין הגאון הרב ישראל מאיר הכהן ('החפץ חיים') על התורה אומר שכל התרומות והצדקות שאדם נותן למי הוא עוזר?

הוא עוזר לעצמו! כאשר אתה עוזר ליהודי אחר נראה לך שאתה עוזר לו אבל במשקפיים של התורה אתה עוזר לעצמך.

בחג השבועות אנחנו קוראים את מגילת רות. בועז חשב שהוא עוזר לרות, אבל באמת הוא עזר לעצמו.

רות חשבה שהיא עוזרת לנעמי אבל התברר שהיא עזרה לעצמה. כל מה שאדם עושה בחיים לעצמו הוא עושה, כמו שנאמר: "וְהִלֵּךְ לְפָנֶיךָ צְדָקָה כְּבוֹד ה' יִאֶסְפֶּךָ" (ישעיהו נח, ח).

הגמרא (ב"ב יא) מספרת: "ת"ר מעשה במונבז המלך שבזבז אוצרותיו ואוצרות אבותיו בשני בצורת". הוא פתח את אוצרות המלוכה וחילק לעניים. לא היה קמח ולא פירות.

בית אחיו ובית אביו נאספו עליו ואמרו לו: "מה אתה עושה?! כל מלך אוסף ואוסף. אבותיך הוסיפו על אוצרות אביהם. אתה לא רק שלא מוסיף אלא אתה פותח את האוצרות ומחלקם!"

"אמר להם: 'אבותי גנזו למטה ואני גונז למעלה. אבותי גנזו לאחרים ואני גונז לעצמי'. אבותי גנזו בעולם הזה ואני גונז לעולם הבא. אבותי גנזו במקום שהיד שולטת שהרי אפשר לגנוב הכל אני גונז במקום שאין היד שולטת".

מין 'החפץ החיים' אומר שכל זה נלמד

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלמה לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלמה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי

להצלחת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב לרפואת הנפש והגוף של יהודה אריה בן רחל ברכה

העלון מוקדש לע"נ יצחק בן רבקה ז"ל

שואל ומשיב בהלכה – רכיבים על מוצרים - חלק א'

שאלה: ?

כיום על מוצרים רבים מופיעה רשימת רכיבים, מה משמעותה?

תשובה: !

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':

לקטוז - דו סוכר המופק מחלב.

חלבונים - יכול להיות חלבוני חלב או חלבונים מהצומח.

חומר מתחלב - [ליצטין] החומר אינו חלבי. תפקידו לחבר בין שני חומרים אשר אין להם זיקה משותפת, כגון: מים ושומן שמחברים ביניהם לצורך תעשיית השוקולד וכדו'. חומר ליצטין המצוי בחי או בצומח ניתן להפקה באופן מלאכותי מחלמון ביצים, מסויה או לפתית והוא משמש כמתחלב למגוון מוצרים. החומר מיובא בדרך כלל ממדינות שונות בעולם בתור חומר מקשה ומתחלב לצורך תעשיית מזון לתינוקות וממתקים. מופק משומן מן החי.

גלוקוז - וכן "פרוקטוז-דקסטרוז" - סוכר פרווה המופק בעיקר מפירות או ירקות ודבש. עשוי להיות מופק גם מקטניות. יש לציין כי באירופה מרבית הגלוקוזה מופקת מחיטה. לעניין פסח הוא חמץ גמור.

חומר משמר - אינו בהכרח חמץ. מדובר בתוסף מזון המוכנס למוצר כדי למנוע ריקבון וקלקול. דואג להאריך את חיי המוצר לזמן רב יותר. אין לו זיקה לשמרים הידועים.

מלטודקסטרין - סוג עמילן מחמץ או מקטניות.

ביוטין - ויטמין. יכול להיות מופק מחלב או מן החי או ממאכלים טבעיים אחרים.

סוכר ענבים - אינו בהכרח סוכר מענבים אלא שם מושאל.

סיטריק אסיד - מזהה בסימון E330. חומצה שמקורה מהצומח, מלימונים או משאר פירות חמוצים. החומר משמש להחמצת משקאות ומוצרים שונים.

חומצה לאקטית - חומר משמר שנותן טעם במזון. מזהה בסימון E270. אף שמקורה הטבעי מחלב כיום על פי הרוב מיוצרת מהצומח, כגון: מולסה, אורז, תירס וחיטה.

גומי ערביק - מזהה על פי רוב בסימון E414. מקורו מנטפי עצים במדינות אפריקה כמו סודן. משמש כאמולסיפייר או כחומר מעבה בייצור סוכריות, ג'לי וגומי לעיסה.

גליצרין - מזהה על פי רוב בסימון E422. מיוצר משמנים צמחיים או מן החי. משמש בין היתר כמשמר או כממתיק. נמצא בתרופות רבות ובסירופים.

אמולסיפייר - [אמולגאטור] חומר מתחלב. תפקידו לגשר ולקשר בין השמנים המרכיבים את מוצרי המזון עם נוזלים אחרים. מבחינה הלכתית מוחזק שיש בו שומן מן החי. משמש לייצור מרגרינה, מוצרי מאפה, גלידה וממתקים.

אנזימים - חלבונים שמיוצרים על ידי תאים חיים של צמחים ובעלי חיים. משמשים כמשפיעים בהרבה תחומים גם בכמות מזערית מאוד, כגון: פירוק חומרים אחרים או הקפאת חומרים. משמש לייצור שמרים, כוהל סוכר. טעון בדיקה מחשש לחמץ בתהליך ההפקה.

מונוסודיום גלוטמט - (MSG) חומצה המצויה במזונות רבים ותפקידה לשפר הטעם. נוכחותה יוצרת טעם בשר הנקרא לעיתים E621.

אספרטיים - ממתיק מלאכותי מתוק פי 180 מסוכר ובעל ערך קלורי נמוך. מזהה בסימון E952.

התנהגות ותוצאה

הגה"צ רבי משה אהרן שטרן זצ"ל סיפר: בשנת ה'תשכ"א היה תכנון להקים בניין חדש ומפואר של ישיבת גייטסהד באנגליה. מספר גויים מתושבי השכונה התנגדו לבנייה. הם הכינו עצומה וביקשו להחתים את השכנים ולהגיש את העצומה לרשויות כדי שהם לא יאשרו את בקשת הבנייה. ראשית, הם פנו לכומר שגר בשכונת לישיבה כדי שיחתום. הם היו בטוחים שהוא יהיה הראשון לעמוד בראש העצומה. יתר על כן, הם חשבו כי הכומר בתור אדם שיש לו השפעה על ציבור גדול, יוכל לשכנע אנשים רבים שגם הם יחתמו על העצומה לרשויות. כך הם קיוו שיוכלו להגיש עצומה עם חתימות רבות - וכך העיריה לא תאשר את בקשת הבנייה.

לתדהמתם הכומר ביקש לבטל את העצומה. הם שאלו אותו: "מדוע?". הכומר הסביר: "אני מחבב מאוד את תלמידי הישיבה. יתר על כן, בכל פעם שאני רואה אותם, אני מתפעל מהם. בכל שנות מגורי במקום הזה, אני רואה את התלמידים עסוקים בלימודיהם. לא נתקלתי אפילו במקרה אחד בו תלמיד הרים את ידו על חברו או התנהג בצורה שלילית. הם נאים בהליכותיהם! אני מקנא בהם! לנו אין נוער כזה. אדרבה, אני מקווה שההתנהגות שלהם תשפיע גם על הנוער שלנו, לכן אני כן מבקש את קרבנותם. בניית בניין הישיבה היא אינטרס אישי שלנו". (מעובד מתוך 'המשגיח דקמניץ')

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חינם במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'

נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 א.ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי בטל' 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים – האדמו"ר הרב יהודה הורביץ מדז'יקוב זצ"ל

האדמו"ר הרב יהודה הורביץ מדז'יקוב זצ"ל הידוע בכינויו 'ר' יודלי דז'יקובר' נולד ב-י"ח אלול ה'תרס"ה (1905) כבן שני. אביו לאחר נישואיו גר בוויז'ניץ בסמוך לחותנו. בשנת ה'תרס"ט (1909) המשפחה עברה לדז'יקוב, שם אביו התמנה לרב. לאחר פטירת הסבא, אביו התמנה לאדמו"ר. בשנות מלחמת העולם הראשונה משפחתו נדדה יחד עם משפחת האדמו"ר מויז'ניץ לגרוסוורדין. לאחר המלחמה רבינו התיישב בטארנוב והקים בה חצר חסידית. בגיל עשרים נסמך להוראה על ידי הגאון הרב אברהם מנדל שטיינברג (רבה של ברודי).

רבינו שהה בגרוסוורדין בביתו של סבו האדמו"ר ר' ישראל הגר מויז'ניץ. מאחר שלא נולדו להם צאצאים, הוא גירש את רעייתו ונישא לה בשנית בתקווה שקיום מצוות המחזיר גרושתו ישמש להם כסגולה ללידת ילדים, אך ללא הועיל. הם התגרשו בשנית ומאז לא נישא. ב-ל"ג בעומר ה'תרצ"ו (1936) מונה לדיין בקלויזנבורג. עם פלישת הנאצים להונגריה בשנת ה'תש"ד (1944) הועבר עם שאר יהודי גרוסוורדין לגטו. זמן קצר לפני השילוח לאושוויץ הוא הצליח להימלט יחד עם משפחת חותנו לרומניה.

עם סיום מלחמת העולם השנייה שב עם משפחת חותנו לגרוסוורדין. כעבור זמן עלה איתם לארץ ישראל. אביו ואחיו נספו בשואה. למרות הפצרות חוזרות ונשנות רבינו סירב להקים חצר חסידית. הוא התגורר בגפו בירושלים ושימש כר"מ ומשפיע בישיבת 'בית יוסף צבי'. עונות מופלא. בשנת ה'תשמ"ה (1985) עבר להתגורר בלונדון. גם שם התקבצו סביבו חסידים והוא התחיל להתנהג באדמו"רות. בשנותיו האחרונות גזר על עצמו שתיקה. נפטר ב-י"א בסיוון ה'תשמ"ט (1989). חי כ-84 שנים. ציונו בלונדון.

סבא (מצד אביו): האדמו"ר ר' יהושע מדז'יקוב (בעל 'עטרת ישועה').
סבא (מצד אמו): האדמו"ר ר' ישראל הגר מויז'ניץ. **אביו:** האדמו"ר ר' אלטר יחזקאל אליהו מדז'יקוב הי"ד (נרצח בשואה). **אימו:** מרת חוה (בת האדמו"ר מויז'ניץ). **אשתו:** מרת מרים (בת דודו האדמו"ר ר' חיים מאיר הגר מויז'ניץ). **מרבתינו:** סבו, אביו, האדמו"ר ר' חיים מאיר הגר מויז'ניץ, הרה"ג מאיר אריק, הרה"ג אברהם ישעיהו קרליץ (מח החזון אי"ש), הגאון ר' יוסף צבי דושינסקי. **חברותא:** ר' יצחק יעקב וייס (גאב"ד העדה החרדית- הם למדו מדי יום כשש שעות). **מתלמידיו:** האדמו"ר ר' שמואל יעקב קאהן (האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק), האדמו"ר ר' מרדכי שטיין (האדמו"ר מפאלטישין), האדמו"ר ר' מרדכי הגר (האדמו"ר מויז'ניץ מונסי), ר' יעקב מאיר שכטר (ממנהיגי חסידות ברסלב), ר' זאב פלדמן (אב"ד עץ חיים חתם סופר וחבר הבד"צ בלונדון), ר' אליעזר דוד פרידמן (רבם של חסידי בעלזא-מכונבאק בלונדון), האדמו"ר ר' מנחם מנדל מונדרר (האדמו"ר מקאסוב-ירושלים), ר' מרדכי גנוט (מחבר לוח דבר בעתו). **מספריו:** **יאמרי תורה**- על התורה **ימשנת יהודה**- על מסכת אבות **גיליוני מהר"י**- הערות שכתב בשולי ספרים, שלמד בהם **יזכרון יהודה**- דברי תורה וסיפורים (נכתב ע"י תלמידו האדמו"ר ר' שמואל יעקב קאהן)

הרה"צ רבי פנחס יוסף שליט"א (האדמו"ר מקאסוב ירושלים), בימי ילדותו היה מעורב בתאונת דרכים מחרידה. מצבו היה אנוש. גם אנשי ההצלה שבאו לטפל בו לא נתנו תקווה. הם ניבאו לו שחורות רח"ל. אביו, רבי מנחם מנדל מונדרר זצ"ל (האדמו"ר מקאסוב ירושלים) כשראה את המצב הקשה, רץ מיד לרבינו וביקש ממנו שיעתיר עבורו ויברך אותו ברפואה שלימה. רבינו השתמט ממנו ולא הסכים להיענות לבקשתו ותחנוניו.

כשבני המשפחה שמעו על הסיפור, הרה"צ רבי אהרן יוסף בריזל שליט"א (גיסו של ר' מנחם) רץ לרבינו והתחיל ללחוץ עליו ואמר: "גסי מכין לכם סעודת בוקר וערב במסירות נפש! מכבס לכם את הבגדים. נאמן ומסור לכם באופן מופלא ביותר. היכן הכרת הטוב?! מה הוא מבקש מכם, רק שתאמרו שתי מילים: 'רפואה שלימה!'".

רבינו כששמע את דבריו הנרגשים, נרעש מיד ופלט מפיו שתי מילים: "רפואה שלימה!". **בחסדי ה' מיד מצב הילד התחיל להתייבב. מיום ליום השתפר מצבו פלאים עד שבדרך נס התרפא לגמרי כאחד האדם ב"ה!** אחר כך, כשר' אהרן יוסף ביקר אצל רבינו, הרה"ק נתן לו סטירה ואמר: "עמדת על ראשי עם ברזלים!". רבי אהרן יוסף השיב לו: "וכי היתה לי ברירה?". רבינו ענה לו: "טוב עשית!".

כאשר רבינו הגיע לירושלים, מקורביו וחסידיו הלכו לחפש לו דירה. כאשר ראו דירה שנראתה בעיניהם, הם קראו לו לבוא לראות אותה. רבינו הגיע למקום ואמר: "הדירה לא טובה". הם ראו דירה אחרת ושוב רבינו הגיע ואמר: "הדירה לא בשבילי". כך פסל דירה שלישית ורביעית. מקורביו לא הבינו איזה פסול הוא מצא בדירות, הרי הרב לא יודע מהו 'עולם הזה'. מה ראה בדירות שלא מצאו חן בעיניו? רבינו הגיע לראות דירה נוספת, עלה במדרגות, הגיע עד הדלת ואז אמר: "זו דירה טובה".

"רגע", מקורביו אמרו, "הרבה לא ראה את הדירה בפנים" - "אין צורך", השיב להם, "זו דירה טובה, אפשר לקנות אותה". המקורבים שאלו בתמיהה: "מניין לרבה שזו דירה טובה?" רבינו השיב: "**עליתי במדרגות, ספרתי עשרים ושש מדרגות כמניין שם הוי"ה. זו דירה טובה בשבילי.**"

פעם אחד ממקורביו הזכיר לפניו את בתו הזקוקה לישועה. למחרת רבינו בירר אצלו על מצב בתו. הלה בישר כי ב"ה כבר נושע מצרתו. רבינו שאל: "באיזו שעה היתה הישועה?". הלה ענה: "בשתיים בלילה". רבינו שאל אותו: "**למה לא הודעת לי בשתיים בלילה? מה היה אכפת לך אם הייתי הולך לישון כמה שעות!?**"

הַיְהוָה דָּן כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת

כל אחד הוסיף חשדות והשערות שונות. הקהילה נעשתה כמקרה בשיחות על רב הקהילה...

לא חלף זמן רב והרב שם לב כי פני האנשים אינם כתמול שלשום. במהלך הדרשה בשבת הבחין במבטים שונים שהציבור שלח לעברו.

הרב עצר את הדרשה, פנה אל האנשים ואמר: "רבותי, אני רוצה לדעת, האם יש לכם קפידה כלשהי עלי. אולי שמעתם עלי דברי רינון ולעז? אמרו נא לי, כדי שאוכל להתייחס לעניין".

גבאי הקהילה נעמד על רגליו ואמר לרב את האמת באופן גלוי ונחרץ. הוא סיפר, כי הרב נצפה פעמים רבות על ידי המתפללים כשהוא זורע בחצר בית-הכנסת בעיצומה של שנת השמיטה.

לאחר מכן סיים את דבריו ואמר: "לא העלינו על דעתנו שתלמיד חכם מסוגל לחלל בריש-גלי את 'שבת הארץ' ועוד בחצר בית אלוקינו!".

הרב הביט בפני הנוכחים ואמר: "רבותי, חבל מאוד שלא דנתם אותי לכף זכות. כאשר יש חשדות כאלו, הייתם יכולים לפנות אלי ולשאול אותי לִפְשֵׁר מעשי".

"רבותי, כפי שידוע לכם אני משמש גם כמוהל. ב"ה, כמעט בכל יום אני זוכה להכניס ילד מילדי ישראל בבריתו של אברהם אבינו ע"ה".

"כמו כן אני בן העדה התוניסאית. בקרב בני תוניס קיים מנהג לקבור את עורלת הנימול בחצר בית הכנסת". הגבאי שאל: "מדוע דווקא שם?".

הרב הסביר: "על ידי כך ימשך ליבו של התינוק לתורה וליראת שמיים טהורה! בזכות הטמנת העורלות בחצר בית הכנסת, במקום מקודש בו אנחנו מתפללים ולומדים את התורה הקדושה, התינוקות יזכו להרגיש את הקירוב לבורא עולם".

"אני בסך הכל המשכתי את מנהג אבותי. יתכן ושמעתם לב כי אני מלמל כמה מילים לפני קבורת העורלה. אני נשאתי תפילה לבורא עולם שיזכה את הרך הנימול להיות שתול בבית ה' כל ימי חייו שתהיה בו אהבת תורה ויראת שמיים טהורה".

הרב סיים את דבריו והותיר את המתפללים המומים. הם הבינו כי לחינם חשדו ברב על שעבר על איסור חמור של עבודת הארץ בשנת השמיטה בעוד שהרב עסק בקיום המנהג של קבורת העורלה.

אכן, היה עליהם לשאול אותו לִפְשֵׁר מעשיו, בטרם יחרצו את גורלו.

עד כמה עלינו לדון כל אדם לכף זכות - לא נוכל לתאר ולשער. לעיתים רבות, גם כאשר אנחנו רואים לכאורה באופן ברור שאדם עושה מעשה שלילי- **אם נחקור ונדרוש היטב, יתכן מאוד שנגלה כי ראייתנו הייתה מוטעית. אנחנו נבין כי לחינם דנו אותו לכף חובה.**

עלינו להיזהר מאוד שלא לשפוט את הזולת בפזיזות לפני שנבדוק, נחקור ונדרוש את הדברים לעומקם. כך אירע גם בסיפור המופלא שלפנינו:

הרב הישיש של קהילה מכובדת הלך לעולמו. ראשי הקהילה חיפשו אחר תלמיד חכם שימש כמרא-דאתרא בקהילתם במקום הרב.

לאחר חקירה ודרישה נודע להם על תלמיד חכם מופלג שהגיע לגור לא מזמן בשכונה. הם הגיעו אליו כדי לתהות על קנקנו. הם התחילו לדבר איתו בדברי תורה.

עד מהרה הם גילו שאכן מדובר בתלמיד חכם עצום, בקי בתורה הקדושה וגם בעל מתק שפתיים. דיבורו בנחת וקולח בצורה מדהימה.

לאחר דיון קצר הם ביקשו ממנו לשמש כמרא-דאתרא של הקהילה. הרב הסכים ודרש בבית-הכנסת. האנשים נהנו מידיעותיו הרבות בתורה. עד מהרה כולם העריצו את הרב. הכל הרגישו כי זו היתה בחירה מוצלחת ביותר.

באחד הימים הרב הגיע לבית הכנסת לפני תפילת מנחה. אחד המתפללים הבחין כי הרב נכנס לחצר האחורית של בית הכנסת, חופר גומה בפנית הגינה, ממלמל כמה מילים, משליך לתוך הגומה גרעין קטן, חוזר ומכסה את הגומה באדמה...

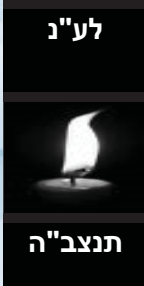
המתפלל עמד מסומר למקומו. הוא התפלא מאוד לנוכח המחזה שנגלה לעיניו. **אותה השנה היתה שנת שמיטה ובה ציוותה התורה הקדושה בין שאר הדברים לא לזרוע את האדמה. הוא התפלא, כיצד יתכן שהמרא-דאתרא עובר על ציווי התורה!?**

התברר שהמאורע לא היה חד פעמי אלא חזר על עצמו כמעט מידי יום! הרב נצפה על ידי מתפללים נוספים כשהוא חופר בורות קטנים, מכניס לתוכם זרעים ומכסה את הבורות...

בני הקהילה התחילו לרנן אחריו. חלק מהאנשים טענו שהרב לא מבין בהלכה. אחרים שיערו שהרב זורע עשבי בשמים להבדלה.

היו גם כאלו שהעריכו שהרב מעוניין לנטוע עצי פרי כדי שיהיה להם לברכת האילנות - וסובר בטעות, כי נטיעה בבית-הכנסת מותרת בשמיטה, שכן בפסוק כתוב "שָׂדֶךְ" ומקום בית-הכנסת אינו נכלל באיסור.

הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל	הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל	הרב יצחק בן ברקו דב ז"ל	הרב יצחק בן רחל ז"ל
מאיר מורד בן שושנה ז"ל	זהבה בת שושנה רייזל ע"ה	יצחק בן ברקו דב ז"ל	יצחק בן רחל ז"ל
אברהם בן יונה ז"ל	מרים בן דבורה ז"ל	אביגדור בן ג'ולי ז"ל	אברהם בן יונה ז"ל
סעידה בת תופחה ע"ה	ר' שאול בן סילביה זצ"ל	צדיק חכם בן חזלה ז"ל	סעידה בת תופחה ע"ה
מזל בת שמעון ע"ה	שני בת אסתר ע"ה	דוד בר חסיבה ז"ל	מזל בת שמעון ע"ה
יוסף בן מרים נוסרת ז"ל	אסתר בת גולה גאולה ע"ה	חוה בת יעקב צבי ע"ה	יוסף בן מרים נוסרת ז"ל
יעקב בן אסתר ז"ל	יוסף בר סעדה ז"ל	יצחק בן מישא אסתר ז"ל	יעקב בן אסתר ז"ל
רחל רפאת בת השמת ע"ה	שלום בן אסתר ז"ל	ברכה בת מרדכי ע"ה	רחל רפאת בת השמת ע"ה
לטיף בן פרחיה ז"ל	אריה בן מרים ז"ל	יעקב בן נעמה ז"ל	לטיף בן פרחיה ז"ל
מרים בת שרה ע"ה	אלון בן סעדה ז"ל	דוד יצחק בן פרחיה ז"ל	מרים בת שרה ע"ה
אביבה לויש ע"ה	אילנה (מתרזה) בת שרה ע"ה	גורג'יה בת נעימה ע"ה	אביבה לויש ע"ה
שרה בת נרקיס ע"ה		רחמה בת מסעודה ע"ה	שרה בת נרקיס ע"ה

הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל	הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל	הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל	הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל
רחמים בן רחל ז"ל	אליהו אליאס בן אלגריה ז"ל	רחמים בן רחל ז"ל	אליהו אליאס בן אלגריה ז"ל
חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל	שמואל בן רבקה ז"ל	חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל	שמואל בן רבקה ז"ל
ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל	רפאל בן אסתר ז"ל	ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל	רפאל בן אסתר ז"ל
אביחי בן אסתר ז"ל	יצחק בן חביבה ז"ל	אביחי בן אסתר ז"ל	יצחק בן חביבה ז"ל
נעימה בת גורג'יה ע"ה	אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל	נעימה בת גורג'יה ע"ה	אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל
חי זידי בן קלרה ז"ל	דב בן יצחק ז"ל	חי זידי בן קלרה ז"ל	דב בן יצחק ז"ל
ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל	סוליקה בת עישה ע"ה	ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל	סוליקה בת עישה ע"ה
אסתר בת נעמי ע"ה	סלים בן פרוחה ז"ל	אסתר בת נעמי ע"ה	סלים בן פרוחה ז"ל
ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל	יעקב בן סלימה ז"ל	ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל	יעקב בן סלימה ז"ל
אורה בת נעימה ע"ה	ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה	אורה בת נעימה ע"ה	ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה
מישא אסתר בת זרהה ע"ה	יהודה בן סעידה ז"ל	מישא אסתר בת זרהה ע"ה	יהודה בן סעידה ז"ל
מסעוד בן יקוט ז"ל	עפאת בת השמת ע"ה	מסעוד בן יקוט ז"ל	עפאת בת השמת ע"ה

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור לתעתק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

איש לרעהו

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' עבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402
טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

שבת קודש ז' סיון תשפג: הדלקת נרות: ירושלים: 7:00 תל-אביב: 7:15 חיפה: 7:08 מוצאי שבת: ירושלים: 8:18 תל-אביב: 8:21 חיפה: 8:22 ר"ת: 8:53

פרשת נשא

כבוד הזולת

"כל יהודי קודש לה' ואסור לבזותו..."

אחד מתלמידי החתם סופר שהיה רגיל להכנס אצלו, פתח עליו פעם יצרו ונטל בלי רשות קונטרס מחידושי תורתו של החת"ס. חיפש החתם סופר את הקונטרס ולא מצאו והצטער צער רב.

לימים נתערבו אצל אותו תלמיד, חידושי רבו עם חידושי שלו, ולא זכר מה שלו ומה של רבו. כאשר עמד לשוב לבית הוריו בסוף הזמן, עלה אל רבו להפרד ולהתברך, ונתבקש להרצות אחד מחידושי. נכשל והשמיע חידוש מחידושי רבו.

הקשיב החתם סופר קשב רב, הביע התפעלותו מהחידוש העמוק לאמיתה של תורה, שיבח את התלמיד ונשקו על מצחו. עמד שם אחד מבניו של החת"ס. גחן ולחש באזני אביו, שכמדומה לו שזהו חידוש מתוך הקונטרס האבוד... ראה התלמיד שהבן גוחן ולוחש ונזכר במקור החידוש. נתכרכמו פניו כשולי קדירה, ויצא נכלם בכפיפת קומה.

כיון שיצא, נזף החת"ס בבנו: "על כבודי חסת, ועל כבוד אביך שבשמים לא חסת! דע לך, שכל יהודי הוא קודש לה', והמבזהו מחלל קודשי שמים!"

הגדת החת"ס

"הזהרו הרבה בכבודו..."

פעם ביקשו אברכים מהגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל לומר שיעור לפניהם בכלל שבאחד מערי השדה. הגיע רבי יחזקאל ומסר את שיעורו. לאחר מכן אמר לאברכי הכולל את הדברים הבאים:

"דעו לכם שלא בשביל לומר לכם חידושי תורה הטרחתי עצמי בזיקנותי המופלגת להגיע לפניכם, אלא בשביל לבקש מכם דבר אחד: אל תכנסו לרב של הישוב הזה לדבר איתו בלימוד. הוא מורה הוראה מומחה בתחום שלו, אבל לא הסכין לדרך הלימוד שקיבלתם אתם בישיבות.

"על כן, אם תדברו איתו בסיגנון שלכם, עלולים אתם ח"ו לגרום לו בושה וחלישות הדעת וזה אסור לעשות כך ליהודי, וק"ץ לרב שהוא נושא את דגל התורה במקום זה והרבה חייבים בכבודו! דברים אלו חשובים בעיני לומר לכם יותר מהחידושי תורה שאמרתם לפניכם! ולשם כך טרחתי ובאתי אליכם!"

פניני רבינו יחזקאל

לשמור על כבודו של הזולת ולהביע הערכה לכל אדם!

נלמד מפסוקי קרבנות הנשיאים, ממה שהאריכה בהם התורה לפרט קרבן כל נשיא בפני עצמו, אף כי היו שוים.

וכתב הרמב"ן בטעם הדבר: כי הקב"ה חולק כבוד ליראיו כמו שאמר "כי מכבדי אכבד" (שמואל א-ב). והנה הנשיאים כולם ביום אחד הביאו הקרבן הזה שהסכימו עליו יחד, ואי אפשר שיהיה אחד קודם לחברו. אבל רצה להזכירם בשם, ובפרט קרבניהם, ולהזכיר יומו של כל אחד. לא שיזכיר ויכבד הראשון. "זה קרבן נחשון בן עמינדב" ויאמר: וכן הקריבו הנשיאים איש איש יומו, כי יהיה קיצור בכבוד האחרים. עכ"ל.

מספרים חז"ל בגמרא (ברכות כח:): כשחלה רבי אליעזר, נכנסו תלמידיו. אמרו לו: רבינו, למדינו אורחות חיים, ונזכה בהן לחיי העולם הבא. אמר להם: הזהרו בכבוד חבריכם, מנעו בניכם מן ההגיון. והושיבו בין ברכי ת"ת, וכשאתם מתפללים, דעו לפני מי אתם עומדים, ובשביל כך תזכו לחיי העולם הבא.

וביאר הגה"צ רבי ירוחם לייבוניץ זצ"ל (בספרו דעת חכמה ומוסר): "אורחות חיים" הוא העמדת פסיעותיו של האדם על הדרך האמיתית. ביקשו תלמידיו שיוורה להם השביל שעליו יעמיד האדם את רגליו. ואמר להם שהכלל הראשון של האדם בענינים שבין אדם לחברו הוא "הזהרו בכבוד חבריכם".

ואילו הכלל הראשון בענינים שבין אדם למקום, כלומר: הצבת רגלי האדם על הבסיס הנכון, הוא שידע את הסעיף הראשון: "דעו לפני מי אתם מתפללים" שהוא "שויתי ה' לנגדי תמיד". כשיעמדו רגליו על בסיס זה, ממילא כל התורה ומצוותיה יהיו על יסוד זה. ובלי זה חסר לו את היסוד.

וכשיש את היסוד הזה, אזי כשמדבר אדם עם זולתו, יידע שהוא מדבר עם צלם אלוקים, כאילו הוא מדבר עם השכינה. ואז, כשם שמייסוד ה"שוויתי" יוצאים כל התורה והמצוות, כך מיסוד הזהירות בכבוד חברו יוצאים כל המצוות שבין אדם לחברו.

ידועה אמרת התנא במסכת אבות (פ"ב משנה טו) "יהיה כבוד חברך חביב עליך כשלך". שאל המגיד רבי ישראל מקוז'ניץ זצ"ל: כיצד ינהג העניו הבוחל בכבוד, האם הוא רשאי להמנע גם מלכבד את חברו?

וביאר המגיד מקוז'ניץ: התנא מתכוון כלפי אותם אנשים שעונים צרה בכבוד שחולקים לאיש זולתם, בחושבם שכבוד זה היה ראוי דוקא להם... בא התנא ומזהיר: יהא הכבוד שחולקים לחברך, חביב עליך כאילו היו חולקים אותו לך...

עלון "איש לרעהו" פרשת נשא הוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג רבי סלימאן בן רבי דוד ששון זצ"ל

נפטר ז' סיון, ת. נ. צ. ב. ה.

מיצוה להשכין שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו!

נלמד מהפסוק: "וכתב את האלות האלה... ומחה אל מי המורים" (פרק ה-כג)

ודרשו חז"ל במדרש: גדול השלום שהשם שנכתב בקדושה, אמר הקב"ה, ימחה על המים בשביל להטיל שלום בין איש לאשתו (מד"ר פרק יא). ומובא מהמהר"ל ז"ל: לכן התירה התורה מחיקת השם, כי על ידי מחיקה זו נעשה שלום בין איש לאשתו, והרי איש ואשה שכינה ביניהם, ממילא נמצא שבמחיקת השם אין כאן זחיכת השכינה, אלא אדרבה, השראת השכינה.

בידוע, תיקנו חז"ל כתובה לאשה כדי שלא תהא האשה קלה בעיני בעלה לגרשה, כמבואר בגמרא (כתובות פב). ולכאורה תמוה: הרי סכום הכתובה כתקנת חז"ל הוא מאתים לבתולה ומנה לאלמנה. וכי יתכן שבגלל תשלום כזה לא תהא קלה בעיני הבעל להוציאה?!

ואף אם נניח שמדובר באנשים קלים ופחותי ערך, או רשים ודלים שיש בסכום קטן כזה כדי להשפיע על שיקול דעתם ולהניחם מלגרש, אך כיצד תועיל התקנה לאנשים שיש להם ערכים נעלים ונשגבים יותר מאשר כסף, או שהם עשירים מופלגים, הכיצד בשביל סכום מנה או מאתים יקשה בעיניהם להוציאה?!

וכתב לבאר בספר "הכתוב לחיים" כי באמת כל אשה נושאת חן בעיני בעלה וכדברי חז"ל (סוטה מז). "חן אשה על בעלה". ורואים אנו במציאות שפעמים אף שהאשה מתגנה בעיני רואיה, בכל זאת נושאת חן בעיני בעלה. וטעם הדבר, כי היוצר הטביע בטבע האיש שיהיה מכיר בטובה, שיזכור לאשה חסד נעוריה ואהבת כלולתיה, ועי"ז יגמול עמה חסד כל ימי חייה.

ואולם עלול לקרות שעם הזמן נחלש כח זכרונו ושוכח מגודל הטובה שנעשה עמו, על כן ראו חז"ל לתקן לכתוב כתובה שיש בה הסגולה לזכור כפי שנאמר "כתוב זאת זכרון" (שמות יז-יד) וכן "כתבו לכם... כי לא תשכח" (דברים לא-ט).

נמצא לאור האמור, כי לאותם אנשים שיש להם ערכים נעלים מאשר כסף, אכן לא סכום הכסף בכתובה הוא שימנע מהם להוציא את האשה, אלא עצם כתיבת הכתובה והתוכן האמור בה, הם שיעוררו את זכרונו של האיש למחוייבות שיש לו לאשה מצד הכרת הטוב, ומה גם שאסור לאדם לשהות בלא כתובה, וממילא יזכור בכל עת את הכתובה ואת הנאמר בה בענין המחוייבות ההדדית והשעבוד ביניהם, ואז לא תהא קלה בעיניו להוציאה.

כ"ק האדמו"ד מאונגוואר הגאון רבי מנשה קליין זצ"ל (בשו"ת משנה הלכות ח"ד ס' קנב) הביא סגולה לשלום בית ממה שקיבל מכ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל שקיבל מרבנותיו עד החתום סופר ורבינו משולם איגרא זצ"ל שצריך לדקדק באותיות הכתובה, וכאשר כתובתה בהכשר כל הפרטים והדקדוקים מועילים לשלום בית.

והביא סמך לזה ממה שאמרו חז"ל "ליכא כתובה דלא רמי בה תיגרא" [=אין כתובה שאין בה קטטה] לא תלו זאת בקידושין ובנישואין אלא בכתובה ובה הכניסו את כל הקטטות, וממילא אם נכתבת כדת וכדין ישרו השכינה והשלום בבית.

הגה"צ רבי מרדכי צוקרמן זצ"ל היה מודריך חתנים הכיצד לנהוג בשעה שיש "חילוקי דעות" עם האישה? מייעץ רבי מרדכי: בדרך כלל קורא אחת מן השתים או שמתחילה מריבה ומחלוקת, וזה בוודאי לא טוב. או שאחד מן הצדדים "מתחסד" ואינו רוצה במחלוקת, על כן בולם טענותיו ושיותן וגם זה אינו טוב; כי כמה זמן יוכל לשתוק. הרי בסוף הכל יתפרץ ובצורה חריפה... ויצא שכר שתיתקו כל הימים בהפסד התפרצותו!

על כן הדרך הטובה היא כמו שאנו אומרים בתפלה על המלאכים: "בשפה ברורה ובנעימה" - בדרך כלל אם מדברים "בשפה ברורה" זו אינה "נעימה" לשומע. ואילו כשמדברים "בנעימה" זו אינה "ברורה". אלא צריך ללמוד לדבר "בשפה ברורה ובנעימה" גם יחד. אם יש טענות צריך ואפשר לשטוח אותן "בשפה ברורה" אבל גם "בנעימה"!

"כשיש דוגמא כזאת..."

פעם הגיע אברך לבית הדין לענייני גיטין בתל אביב וביקש מהאב"ד הגאון רבי שמואל דביר זצ"ל, לסדר לו גט, כי רואה שאינו מסוגל יותר להמשיך לחיות בשותפות עם זוגתו ורוצה לגרשה.

כשנתברר לאב"ד כי האברך למד פעם בישיבת פוניבז' לצעירים אצל הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל, יעץ לו להציע קודם את ענייניו בפני רבי מיכל יהודה ורק לאחר מכן יחזור אליו. האברך הסכים להצעה, אך יותר לא חזר לבית הדין.

לאחר מכן סיפר הרב דביר, כי הסיבה שיעץ לו להוועץ עם רבי מיכל יהודה, משום מעשה שהיה: רבי מיכל יהודה למד בצעירותו בכולל "תורת ארץ ישראל" בפתח תקוה. היה נהוג שם לקבל את המלגה בסוף כל שבוע. פעם אחת לא הגיע רבי מיכל יהודה לכולל ביום חמישי, יום חלוקת המילגות. נסע מנהל הכולל רבי שמעון הורביץ זצ"ל לביתו של רבי מיכל יהודה אשר בבני ברק כדי למסור לו אישית את המילגה.

הוא הגיע לביתו, ואולם החליט לא להכנס דרך הדלת שבכניסת הבית, אלא הלך סחור סחור ודפק על חלון החדר בו ישב רבי מיכל יהודה. תמה רבי מיכל יהודה ושאלו מדוע לא נקש על דלת הבית כמנהגו של עולם? השיב הלה, כי חשש שמא אשתו תשמע שבעלה החסיר יום אחד בכולל ולא ינעם לו שאשתו תופתע לשמוע זאת.

אמר לו רבי מיכל יהודה כי אין מקום לחששו, שכן קיבל על עצמו מאז נישואיו שלא יעזוב אף פעם את הבית מבלי שיודיע לאשתו להיכן הוא הולך... הכל גלוי וידוע לאשתו וממילא אין לו מה להסתיר ולפחד ממנה.

סיים רבי שמואל: כשיש דוגמא כזאת של "שלום בית" בין איש לאשתו, כדאי שהתלמיד יבוא להתייעץ עם רבו, לפני שמסדרים גט...

הלמות עמלים

"הרי אני בר-מזל..."

מעשה בזוג שבאו לפני הגאון רבי עזרא עטיה ז"ל. הבעל התלונן קשות על אשתו: אשתי מקדיחה תבשילי. תמיד האוכל שלה שרוף... אני רוצה לגרשה. הבין רבי עזרא שויכוח בנושא לא יועיל.

אמר לו רבי עזרא: "שלא תדע, אבל אשתי נשפך לה נפט באוכל, ואני אכלתי הכל..." כעת יצא הבעל מהבית כשהוא מרוצה. הוא הרגיש ששפר עליו חלקו. אם לרבי עזרא יש נפט במזונו ושמח בחלקו, הרי אני בר-מזל ומה לי להתלונן?!

המורה

"כיצד נוהגים עם האשה..."

סיפר תלמיד ישיבת באר יעקב: "באתי פעם ללוות את ראש הישיבה הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל לחתונת אחד מתלמידי הישיבה. הוא כבר היה מוכן לנסיעה. שאלה הרבנית אם אפשר לחכות לה כמה רגעים עד שתהיה מוכנה. השיב לה מיד רבי משה שמואל בזה הלשון: "כל זמן שאת לא מוכנה, זה לא שאנו מחכים, אלא אם את לא מוכנה, עוד לא הגיע הזמן לצאת..."

עוד מספר: פעם הייתי בביתו לפני תחילת ערבית בישיבה. לפני לכתו אמר לי: "בא וראה איך צריך להתנהג עם האשה". הוא נכנס למטבח ואמר לרבנית: "אני יוצא למעריב ומיד לאחר מעריב אחזור..."

שאלתי מה ההנהגה שרצה ללמדני? השיב: "כשיוצאים מהבית לא די במה שאומרים שיוצאים, אלא צריך לומר גם אימתי חוזרים ולעמוד בזה..."

מי דעת

להרגיש בעערו של הזולת ולדאוג לערכיו כמו לערכי עצמו!

נלמד מהפסוק: "ביום מלאת ימי נזרו יביא אותו" (פרק ו-יג)

וכתב רש"י: "יביא אותו" - יביא את עצמו. ותמה המשך חכמה: מה פשר הלשון "יביא את עצמו"? ומדוע לא נאמר "ביום מלאת ימי נזרו יבוא"?! הוא מותיב והוא מפרק: למען האמת הרי כל תכליתה של הנזירות, לבטל תאוותיו ונטיות לבו של הנזיר ולכבוש את אנוכיותו, ואם אכן מגיע למצב כזה בו מסוגל לראות את עניניו באותו מבט שרואה את עניני הזולת, היינו שלא מרגיש נטיה כלשהי לעצמו יותר מאשר לזולתו, אות הוא כי הושלמה נזירותו והושגה מטרתה, ואז בודאי שייך אצלו הביטוי "יביא את עצמו" שכן כעת מביא הוא את עצמו, כאילו מביא אדם אחר זולתו.

אדם שגדוש במדת ה"אנוכיות", שרואה רק את עצמו, מפסיד גם את אותה ס"ד מיוחדת לה זוכה אדם שנושא בעול עם חברו. רמז לכך בפסוק בשה"ש (ה-ה, ו) "קמתי אני לפתוח לדודי... פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר"... כאשר האדם לא מסוגל להפריד מה"אני" שלו גם בעבודת הבורא, אזי נוכח לראות כי "דודי חמק עבר"...

רמז נוסף להפסד הנגרם ממתת ה"אנוכיות" מצא הגרי"ש אלישיב זצ"ל בפסוק שנאמר בפרשת העגל ושבירת הלוחות: "אין קול ענות גבורה ואין קול ענות חלושה קול ענות אנכי שומע" (שמות לב-יח). כלומר: מכל בליל הקולות, בוקע ועולה קול אחד המסביר הכל: "קול ענות אנכי שומע" - קול של "אנוכיות" שכל אחד חושב על עצמו בלבד! במצב כזה אין פלא שיש סילוק שכינה ושבירת הלוחות!

אמרו חז"ל (נדרים סד:): "ארבעה חשובים כמות, עני ומצורע וסומא ומי שאין לו בנים". וביאר הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל (בשניות מוסר - מאמר סג) כי מה שאמרו "ארבעה חשובים כמות", אין זה סתם צירוף של כמה מקרים אומללים הנחשבים כמיתה, אלא כולם ענין אחד הם ומלמדים זה על זה.

אחד מן הארבעה הוא "סומא" ומדוע? משום שהראיה גורמת לאדם "להרגיש" את הזולת, וכמו שמצינו אצל משה רבינו ע"ה שכתוב עליו: "ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלותם" (שמות ב-יא). ופירש רש"י: "נתן עיניו ולבו להיות מוצר עליהם". כי רק על ידי ראיית העין חש האדם בצרת הזולת ומיצר עמו, ולא די בראיה בעלמא, אלא כמו שכתב רש"י: "נתן עיניו ולבו" שרק כשנותן עיניו מגיעים הדברים על לבו.

לפיכך סומא חשוב כמות, כי בלי חוש הראיה אין האדם מסוגל להרגיש את זולתו ולהשתתף עמו במצבו, והרי הוא כמי שנמצא לבדו בעולם, לכן כמות יחשב.

טעם זה שייך בכל הארבעה החשובים כמות, ויסוד אחד להם. על "המצורע" נאמר "בדד ישב". זו היא מיתתו, כי מאחר שאינו יכול להיות עם אחרים, אינו יכול להרגיש במצבו של הזולת ולסייע לו והרי הוא כמות.

וכך גם "מי שאין לו בנים", חשוב הוא כמות, אף שלכאורה מה חסר לו אישית לגופו? הרי כל תענוגות העולם עומדים לרשותו? אלא שטבעו של אדם להטיב בעיקר עם בניו, ואין אדם בעולם שיכול לקבל טובות כפי שהבנים מקבלים מאביהם, וכשאין לאדם את האפשרות להטיב כך עם הזולת חשוב הוא כמות.

ומה שה"עני" חשוב כמות, אין זה משום שחסר לו עצמו, אלא משום שאין ביכולתו לתת מאומה לזולת! כי מה שחסר לו עצמו, דבר קטן הוא לעומת מה שאינו יכול לתת לזולת. נמצא שכל הארבעה החשובים כמות, כולם ענין אחד הם - שחסר להם בהרגשת מצבו של הזולת.

[בדרך זו, נוכל להבין גם את אמרת חז"ל (ב"ב טו:): "או חברותא או מיתותא". החסרון בזה הוא מה שאין לו מישהו, שהוא הבודד, יכול להעניק לו ולהשתתף עמו בצערו או בשמחתו. אימרה זו בעצם ממחישה ומגדירה את מצבם של הארבעה דלעיל.

"לשמוע קול בכייתו של יהודי..."

כאשר נולד בן לבעל ה"צמח צדק", התגורר לתקופת-מה בביתו של סבו, בעל התניא. באחד הלילות בשעה מאוחרת, החל הילד לבכות בקול. ואביו ה"צמח צדק" שישב בסמוך, היה כה שקוע בלימוד התורה עד שלא שמע כלל את בכיו.

הסבא בעל התניא ניגש לעריסת התינוק כדי להרגיעו. לפתע נייער ה"צמח צדק" משקיעותו בסוגיה ושמע את בכיו של הילד וכיצד מנסה הסבא להרגיעו. הוא התנצל שלא שמע מכיון שהיה שקוע בלימודו. אמר לו בעל התניא: "וכי סבור אתה שאני לא הייתי שקוע בלימוד. אך דע לך כלל גדול בחיים: "כשיהודי בוכה, צריך לשמוע! בכל מצב שיהיה!"

הלמות עמלים ח"ב

בעערם של ישראל...

מעולם לא נשמע מפיו של הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל אנוחה כלשהי על דאגותיו הפרטיות. לעומת זאת, בימי המצור על ירושלים, כששכב בעצמו בבית החולים אחר שנפצע מפגז ברגלו, התאונן כל הזמן על צרותיהם של ישראל.

"מה יהיה כעת על ירושלים"? היה שואל שוב ושוב. מי שלא ראהו בכך, אינו יכול לתאר כלל כיצד היה רבי איסר זלמן מצטער בצערם של ישראל.

בדרך עץ החיים

"ראוי שאסבול עמכם..."

מצוקה כלכלית קשה פגעה ברבני ובתלמידי ישיבת ראדין של החפץ חיים ושום פתרון לא נראה באופק. מצבו של ראש הישיבה הגאון רבי משה לונדינסקי זצ"ל היה כבי רע אף שעדיין היה טוב יותר במעט ממצבם של בחורי הישיבה.

מצבם של הבחורים בישיבה הגיע לכך שבשבת אכלו כל סעודות השבת רק לחם שחור ותפוחי אדמה. רבי משה לא יכל לשאת את המצב שהוא אוכל בביתו כרגיל ואילו תלמידי האהובים סובלים מאוכל דל.

עזב רבי משה את ביתו והלך לאכול עם התלמידים את הלחם השחור ותפוחי האדמה. בחורי הישיבה שהתפלאו לראותו, שאלוהו מדוע אינו אוכל בביתו ששם יש יותר אוכל. ענה להם: "במה אני יותר טוב מכם. אם אתם סובלים ראוי שגם אני יהיה עמכם..."

בשבילי ראדין

נסיעה של "נשיאה בעול"...

לפנינו סיפור מדהים על הגאון רבי ישראל גרוסמן זצ"ל וראש ישיבת פינסק קרלין: יהודי לקה במחלה קשה. הגיע בנו לרבי ישראל ואמר לו שרצונו עז להכנס לפני כ"ק האדמו"ר מגור הבית ישראל כדי להזכיר את אביו החולה. אלא שכעת הרבי שוהה למנוחה בחיפה והגבאים לא נותנים להכנס אליו, על כן מבקש, שמכיון שיש לרב ישראל גרוסמן קשר מיוחד עם הרבי מגור, אולי יוכל לפנות לגבאים בדרך כלשהי להזכיר לפני הרבי את שם החולה לרפואה ובוודאי יעזרו לבקשתו.

מה מאוד נדהם הבן לראות את רבי ישראל קם מיד ממקומו לובש את חליפתו ואת כובעו ואומר: "בוא איתי, אנחנו נוסעים לחיפה..." יש לזכור כי באותם ימים לא היתה תחבורה ציבורית מסודרת כמו בימינו והיו צריכים להטלטל שעות עד חיפה. רבי ישראל לא הסתפק בעידוד ואף לא בהרמת טלפון, אלא הטריח עצמו במאמץ גדול עד שכונת אחוזה בחיפה שם שהה הרבי מגור.

כשראו הגבאים את רבי ישראל נוקש בדלת הבית לא היתה להם ברירה והיו חייבים להכניסו פנימה. שם הציג את בנו של החולה לפני הרבי, והלה הזכיר את אביו החולה לישועה ורפואה.

הלמות עמלים

"אעשה בשבילך את העבודה..."

אחד הגבירים הגדולים בטשעבין ערך סעודת ברית מילה מפוארת לבנו. אורחים רבים ונכבדים התאספו והגאון מטשעבין - רבי דוב בעריש וייזנפלד זצ"ל התכבד בסנדקאות. הכל היה מוכן. אך כשניגש המוהל, הבחין במראה התינוק כי התעוררה לפתע בעיה בבריאותו וחושש לעשיית הברית. אך יותר מכך חשש מאוד מתגובתו של הגביר...

נרתם הרב מטשעבין לעזרתו של המוהל ואמר לו: "אל תדאג, אני אעשה בשבילך את העבודה..." תיכף ומיד נעמד הרב מטשעבין ממקומו לבש את מעילו והכריז בתקיפות ובקול רם: "הברית נדחית!"

הלמות עמלים - ח"ב

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

אצילות שבאצילות / סיפור שני למבצע הסיפורים (!)

ניתוח מאד דומה, ע"י אותו מנתח ובאותו בית חולים. אמנם, החולה השני לא מיהר להחלים. הוא נאלץ לצאת למנוחה בעיר אחרת, וגם סבל מבעיות רפואיות.

בחודש חשוון תשפ"ג חזר המכר לביתו בבני ברק. באותה תקופה כבר היה רבי שלום צועד עם מקל, ובשבתות בהן הקפיד שלא לטלטל היה נסמך על המלווה שלו.

בשבת הראשונה לאחר שחזר המכר הביתה, ביקש רבי שלום מהמלווה לבוא איתו לביתו של המכר כדי לאחל לו 'גוט שבת'. השעה כבר הייתה אחת בצהריים (הוא סיים אז להתפלל מנחה גדולה) אז טען המלווה שמסתבר שהמכר כבר הלך לישון וחבל לו לרבי שלום לטרות. המכר התגורר במרחק עשר דקות הליכה מביתו של רבי שלום, אך בגילו המופלג היה מדובר בהליכה בת חצי שעה! ומכיוון שהמכר מסתמא ישן, הגיוני יותר לדחות את הביקור לאמצע השבוע אז אפשר להגיע לביתו בנסיעה קצרה וקלה.

אמנם רבי שלום לא השתכנע. "אני רוצה לבקר אותו דווקא בשבת. ודווקא ברגל".

מה פשר ההתעקשות המוזרה?

"ברגע שהוא יראה שגם אדם בן 92 החלים מהניתוח. ושרק חודשיים לאחר הניתוח הוא כבר מסוגל לצעוד חצי שעה ברגל - זה יתן לחלולה חיזוק עצומה. זה יעניק לו תקווה ויזרז אצלו את הריפוי!"

אלא מאי? החולה ישן. זו לא בעיה. די בכך שיספרו לו לאחר שיתעורר מי בא לבקר אותו רגלית...

וכך הוזה.

בתום מחצית שעה של הליכה הגיעו לבית. החולה ואשתו כבר הלכו לישון, ושני ילדיהם פתחו את הדלת. מסר להם רבי שלום את פרטיו וביקש מהם לומר לאבא שהוא עבר ניתוח דומה. הוא מבוגר ממנו ביותר מעשרים שנה. ולמרות הכל מחלימים מהניתוח וממשיכים בעזרת השם לתפקד! עובדה: הוא הלך עכשיו חצי שעה ברגל, וכעת לפניו עוד חצי שעה בדרך חזור...

יהיו הסיפורים לעילוי נשמתו של רבי שלום ב"ר שלמה זצ"ל

משפחת שפיצר

זה קרה לפני פחות משנה. הוא נפל בבית המדרש בו היה רגיל להתפלל דבר יום ביומו - ואנחנו מדברים על יהודי בן 92....

מיהר אחד המתפללים, הרים והושיב אותו על כסא.

ומאז - בכל פעם שהזקן הבחין באותו יהודי היה מודה לו על עזרתו.

כעבור חודשיים מהנפילה: "אני רוצה להגיד לך משהו" פנה הזקן אל היהודי שעזר לו בשעתו. וכך אמר לו: "כאשר יהודי זקן נופל אין להרים אותו באופן מיידי" וכאן מנה ופירט את הנימוק הרפואי לכך, "עדיף להשאיר אותו על הארץ, ורק לאחר בדיקה שהכל אצלו בסדר אפשר להרים אותו".

צודק. בהחלט. אבל למה לקח לו חודשיים לומר זאת?

* * *

מאחורי הפרגוד התגלו שתי הסיבות לכך:

א) ראשית כל הוא רצה להודות למי שהיטיב עימו. וכדי להעניק לו תחושה טובה מנע ממנו את "דברי המוסר" במשך חודשיים.

ב) מלבד זאת, עד לאותו יום עדיין כאבה לו הכתף כתוצאה מהנפילה. כיון שכן חשש שמא דברי המוסר שהוא יאמר יהיו "ספוגים" במעט טרוניה... שמא תהיה מעורבת "נגיעה" קלה בענין... לפיכך המתין והמתין במשך חודשיים שהכאב יחלוף כליל, ורק אז הרשה לעצמו להדריך את היהודי כיצד יש לנהוג במקרה חירום מעין זה.

המציאות הוכיחה כיצד יצא האיש מהתפעלות נוכח התנהגותו האצילית של הזקן. שמצד אחד הרגיש חובה להוכיח אותו למען העתיד, אך מצד שני נהג בו במידה עצומה של טקט ורגישות. ובמנה גדולה של בין אדם לחברו.

בימים אלו חל ה'שלושים' של 'גיבור הסיפור', רבי שלום שפיצר זצ"ל מבני ברק. יליד גרמניה עוד לפני המלחמה, בהמשך היגר לאנגליה ומשם לארץ הקודש.

* * *

סיפור נוסף: בסוף חודש אלול תשפ"ב, והוא כבר בגיל 92, עבר המנוח ניתוח משמעותי והחלים ממנו במהירות.

תקופה לאחר מכן עבר אחד ממכריו - שהיה בגיל 70 -

הזוכה השני: משפחת שפיצר

הזוכה הוא הזוכה השני במבצע פרסים לעידוד וטיפוח מדות טובות. כל שעליכם לעשות: לכתוב סיפור מעניין ולא שיגרתני על מדות טובות שאירע אצלכם או אצל מכרכם, בתנאי שהסיפור עדיין לא פורסם בספר או בכתבי עת, ולשולחו לפי כתובת המכון: "מכון אהבת אמת" רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242410 או פקס: 077-7671812 או אימייל: haemesemes@gmail.com

שמונה עשרה סיפורים נוספים שיבחרו, יפורסמו במדור זה ויזכו את שולחיהם בסך 100 ש"ח (!) הסיפורים שיתקבלו יטופלו רק בתנאים הבאים:

1) אורך הסיפור בין 200-500 מילים (בעברית), בכתב יד ברור וקריא. (עדיף מודפס במחשב).

2) על השולח לרשום שמו, כתובתו המדויקת ומס' טלפון.

3) למכון שמורה הזכות, לפרסם את כל הסיפורים שישלחו, והרי הם רכוש המכון, (מלבד בהוראה אחרת מהשולח) ורק 20 סיפורים יזכו לפרס.

4) למכון אהבת אמת שמורה הזכות, לערוך ולעבד את הסיפור לפי מדת הצורך.

5) למותר לציין כי על שולח סיפור האחריות לבדוק שהסיפור לא פורסם בספר או בכתב עת ואין עליו "זכויות יוצרים".

בע"ה בשבועות הקרובים נפרסם את הסיפורים והזוכים הבאים.

מה ששנא עליך אל תעשה לחברך - וגם חייך אליו

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

אוֹצְרוֹת הַפָּרָשָׁה

פרשת "נשא"

"וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש... ולא יטמאו את מחניהם אשר אני שכן בתוכם" [ה, ב].

יש להבין, איזו קדושה הייתה ב"מחנה ישראל" במדבר, והרי המדבר אינו חלק מארץ ישראל? רבי אברהם אזולאי כותב, שעצם העבודה שבני ישראל חנו במקום זה, שנים עשר מיל על שנים עשר מיל – הפך את המקום למקום קדוש, ויש לו את קדושת ארץ ישראל. יש להבין מדוע דווקא שלוש אלו – צרוע זב וטמא לנפש – משתלחים מחוץ למחנה? במה הם חמורים יותר משאר סוגי הטומאה, המנויים בסדר טהורות? הרב חיד"א כתב שמונח כאן רמז, על דרך המוסר:

בצרעת לוקה מי שעובד עבודה זרה. כשם שהצרעת נקראת "ספחת", הנספחת לאדם, כן דרך עובדי עבודה זרה שהם נספחים אחריה. מסיבה זו, גם המדבר לשון הרע לוקה בצרעת, משום שלשון הרע שקולה כנגד ג' עברות חמורות, שעבודה זרה היא אחת מהן, נמצא שבלשון הרע יש בחינה של עבודה זרה. בזיבה לוקה מי שחטא בעריות. במקום שפגם, בו ילקה.

הטומאה לנפש, בטומאת מת, היא כנגד שפיכות דמים, "כי הדם הוא הנפש". נמצא ששלשת סוגי הטומאה הללו, הם כנגד שלוש העברות החמורות שבתורה, שעליהן נאמר יהרג ואל יעבור, ושלא כמו שאר מצוות התורה, שפקוח נפש דוחה אותן, לכן דווקא אותם צריך לשלח מן המחנה. יש נקודה הנוגעת לימינו. כל חכמי ישראל אסרו את העלייה לכל שטחי הר הבית, משום שאיננו יודעים את מקום המקדש המדויק. איננו יודעים את המדידות ואת המרחקים המדויקים, וכמו כן איננו יודעים את מידתה המדויקת של אז. למרות זאת, לצערנו, יהודים מורים התר לעצמם ועולים להר הבית, מקום המקדש, ומסתכנים באיסורי כרת, רחמנא ליצלן.

"השמרו לכם עלות בהר ונוגע בקצהו". מי שקדושת מקום המקדש חשובה לו, אדרבה, על ידי הימנעות מעליה להר הבית הוא שומר על קדושתו.

עד שנזכה ליום שבו המקדש ירד בנוי מן השמים, וכל הטומאה שעל ההר תתנדף לכל רוח. כמו שאמרו חז"ל בפרקי דרבי אליעזר: "לעתיד לבוא הקב"ה אוחו בכנפות הארץ ומנערה מכל טומאה, כאדם שמנער את הבגד ומשליך כל מה שבתוכה לחוץ, שנאמר: 'לאחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה' (דורש ציון).

"ואיש את קדשיו לו יהיו" [ה, י]. "קדשיו" – הרכוש האמיתי.

טבע העולם הוא, שאדם מרגיש בעלות על כספו. הוא מתייחס לכסף שמצוי באמתחתו – בארנקו האישי, בחשבון הבנק שלו או בכספת מוגנת – כאל כסף השייך לו. לעומת זאת, כספים שתרם לצדקה וחסד, נחשבים בעיניו ככספים שאינם שלו ואינם בבעלותו, והוא יותר עליהם לאחריים. אולם האמת היא שהמציאות הפוכה לחלוטין, כפי שדרשו רבותינו על הפסוק שלפנינו: קדשי האיש – לו יהיו, דהיינו – מעשי הצדקה והחסד שעושה אדם בכספו – הם הנשארים שלו לנצח, שנאמר: "וצדקתו עומדת לעד", ואלו הכספים שאדם שומר ברשותו ואינו עושה בהם שימוש, עלולים להילקח ממנו בן רגע.

מדי בוקר אנו אומרים בתפילה: "זורע צדקות, מצמיח ישועות" – מה פרוש 'זורע צדקות'? כשאדם נותן שקל לצדקה, לוקח הקב"ה את השקל, 'זורע' אותו בקרקע של גן עדן, ועד מהרה צומחים מן השקל הזה מיליון שקלים. וגם את המיליארד הזה זורע הקב"ה, עד שצומחים ממנו טריליון וטריליון.

כשאדם מגיע לשמים, אחרי מלאת ימיו ושנותיו, רשומים על שמו בליון שקלים שתרם לצדקה. איך יתכן דבר כזה? – תמה האדם – הלא הייתי תפרן? בקושי גמרת את החודש... אלא שאז מתברר לו, שאותו שקל שנתן לצדקה נזרע באדמת גן עדן, ונעשה בליון. זהו 'זורע צדקות'!

בירושלמי מובא שבימי סוכות, לאחר גמר קציר החיטים, בא אדם לצפת, אל רבי פנחס בן יאיר, וסיפר לו כי הוא מתגורר במקום צפוני יותר, כמו צור או צידון, ומאחר שבכוונתו לעלות לרגל, ויש עימו שק של חיטים, בקשתו אם יוכל לשמור לו אותו עד שובו מירושלים. הסכים רבי פנחס, נטל את שקו ושלחו לדרכו.

הגיע חודש חשוון, עולי הרגלים החלו לשוב, אך אותו אדם לא שב עימם. כשהחלו גשמים לרדת חשש רבי פנחס בן יאיר שהחיטים ירקבו לו. מה עשה? מצא שדה זרע אותן שם. החורף חלף עבר, ובשדה צמחה תבואה רבה. קרא רבי פנחס לכמה בחורים ואמר להם: 'הבה נעסוק במצוות השבת אבדה ונקצור את התבואה'. קצרו את התבואה ושמרו אותה במחסן. חלפה שנה – והאיש עדיין לא שב. לקח רבי פנחס את התבואה מן המחסן, זרע אותה, ולאחר שיצאה תבואה, קצר ושמר אותה במחסן. כך היו זורעים וקוצרים, זורעים וקוצרים במשך שבע שנים.

בחלוף שבע שנים חזר האיש לרבי פנחס בן יאיר, ושאלו: 'האם תכיר אותי?' לא הכירו. אמר לו: 'לפני שבע שנים הבאתי לך שק תבואה'.

'אתה הוא?' – החזיר לו רבי פנחס – 'אם כן, לך והבא קרונות ועגלות כדי לקחת את התבואה שלך!'

'אבל הבאתי רק שק אחד' – השתומם האיש – 'מנין יש לי כל כך הרבה?'

אמר לו: 'שק של חיטים הבאת, ובכל שנה זרעתי אותם והם הצמיחו עוד ועוד'.

כך עושה הקב"ה למצוות – הוא זורע אותן, והן ממשיכות להצמיח פרות, אשר יזכו אותנו בשכר עצום!

לרפואת גייתי בת מונירה הי"ו, אסנת בת תקווה הי"ו, מרים בת קטי הי"ו, מרדכי בן שרה הי"ו, אסנת בת אסתר הי"ו, מיכל אפרת חיה בת דיאנה הי"ו, נדב חיים בן אירית הי"ו.

"ואיש את קדשיו לו יהיו" – המצוות נשארות לנצח נצחים של האדם, ולא רק הקרן, אלא כל פרותיה. רבי שמואל הנגיד זכה לשני שולחנות של תורה וגדולה – הוא היה תלמיד חכם עצום ובעל חסד, והקב"ה העשירו בעושר גדול. מאחר שהיה משנה למלך ספרד, ישב פעם בחברת המלך בבוסתן המלך, ושוחח עימו. תוך כדי שיחה פנה המלך ואמר לוף "רבי שמואל, יש לך כרמים, יקבים, מסיק של זיתים, כורים של חיטים, משקים של חלב ועוד. מהו הקף הרכוש שלך?" ענה לו רבי שמואל: "זקוק אני לחמש דקות כדי לערוך חשבון". הוא שלף פנקס מכיסו, עיין בו, ורשם לעצמו רשימות, כשסיים פנה ואמר למלך: "מאה אלף זהובים". "הדבר לא יתכן!" – נזף בו המלך – "הלא רק כרמי היין לבדם שווים מאה אלף זהובים! ומה עם הזיתים, שאר הפרות והנכסים האחרים?"

השיב לו: "יסלח לי הוד מלכותו, אבל שמעתי שואל אותי כמה רכוש יש לי, ואני נקבתי בסכום הצדקות שנתתי עד היום הזה. רק את הסכום הזה יש לי נכון לרגע זה. שאר הכסף אינו שלי, הוא רק בינתיים בחזקתי. היום אצלי, ומחר יכול להילקח ממני. אבל את הצדקה שנתתי, איש אינו יכול לקחת ממני לעולמי עולמים. היא הדבר היחיד שהוא שלי באמת". זה היה המוטו שהנחה את הנגיד רוטשילד הראשון מפרנקפורט כל ימי חייו – כסף שהוקדש לצדקה ולחסד הוא הרכוש האמיתי של האדם. ראש שלשלת רוטשילד היה, אכן, חסיד גדול, וזכה לעסוק הרבה בענייני רכושו האמיתי. את ברכת העושר המיוחדת במינה שלו, זכה לקבל בזכות שאר רוחו ואצילות מידותיו. בצעירותו היה משמש בביתו של רב גדול, ובשלב מסוים החליט לעזוב ולעסוק במסחר. זמן קצר לאחר שעזב את בית הרב, גילו בני הבית שסכום כסף גדול נעלם מביתם, באופן טבעי, נפל החשד על המשמש שעזב, מה גם שהשמועות סיפרו שרוטשילד הגיע לברלין, פתח שם חנות והצליח מאוד.

בתחילה דחה הרב את החשדות מכל וכל. משמשו היה ירא שמים וישר דרך, ולעולם לא ישלח ידו ברכוש לא לו! אך מועד פירעון סכום הכסף הגדול, שלא היה שייך לו אלא הופקד אצלו, הלך והתקרב, ולחצי בני הבית הלכו וגברו – שינסה לכל הפחות לדבר אתו! מי יודע, אולי יודה הגנב בגנבתו, וישיב את הכסף!?

נסע הרב לחנותו של רוטשילד, והתכבד בכבוד מלכים. שאלו לסיבת הביקור, והרב שתק ארוכות, ולבסוף אמר: "אומר לך את האמת, הייתה בביתי הפקדה גדולה של כסף שהנחתי בארון הספרים. בתקופה שבה עזבת – נעלם הכסף, אולי תוכל לדעת, מתוקף תפקידך כממונה על הבית, מי יכול היה לקחת את הכסף!?"

במקום השתררה שתיקה מביכה. הרחור חלף במוחו של רוטשילד: הלא גם אם אכפר באשמה, עדיין לא אצליח לנקות את עצמי לגמרי מן החשד, אם כן מדוע לא אשמה את הרב? ובקול אמר: "רבי, מבקש אני את סליחתכם. טעיתי, הייתי נתון בלחץ גדול של חובות... כשראיתי את הכסף הייתי בטוח שמדובר בהלוואה לטוח של יום או יומיים, אבל בינתיים לא הצלחתי להשיג את הסכום... אם יואיל הרב להמתין כאן ימים ספורים, אצליח לארגן את הסכום הזה". הרב עמד שותק ונדחה. אכן צדקו בני הבית; רוטשילד הישר באדם שלח את ידו בכסף זר! כמה צדקו חכמים כאשר אמרו שלא יאמין אדם בעצמו עד יום מותו!...

התנצלות של המשמש הייתה כה כנה, עד שהוא חש כלפיו גם רחמים גדולים, ולפיכך מיד כאשר קיבל ממנו את צרור הכסף, החל לברך אותו ולומר לו כי הוא בעל תשובה גמור, ואין בליבו שום קפידה עליו. כשחזר הביתה קיבלו אותו כולם בשמחה גדולה – הצדק יצא לאור. אלא שבועות ספורים מאוחר יותר, במסגרת הניקיון לחג הפסח, הזיזו את אחד הארונות והנה התגלתה החבילה בשלמותה. בדיוק בשטרות שהיו. בן רגע השתררה בבית הרב תוגה גדולה. הרב היה שבור ורצוף מחשד השוא שהיה בליבו. מיד בצאת החג, מיהר לרתום את סוסי המרכבה ולנסוע לשמשו היקר, נפל לפניו, הושיט לו את צרור הכסף ומירר בכפי: "קח, הרי שלך לפניך!" אלא שרוטשילד הצדיק סירב לקחת את הכסף בחזרה, וטען כי הוא רואה כזכות את העזרה שהצליח להושיט לרב, ואם אין הרב זקוק לכסף ייתן אותו לצדקה. מיד עמד הרב וברכו שלא ימוש העושר מזרעו עד עולם, ואמנם מני אז שרתה בכל משלח ידיו ברכה גדולה. גם בניו אחריו המשיכו במסורת העושר שהפכה לסמל ולדוגמא בעולם כולו, כשאינם שוכחים את המסר החשוב שהוריש להם אביהם ביחד עם כספי המשפחה – מעשי צדקה וחסד הם הרכוש האמיתי של האדם (דורש ציון).

"ביום השביעי נשיא לבני אפרים..." [ז, מ].

היה ראוי להזכיר שם יוסף באלו הקרבנות, אחר שהם דבר גדול והם יסוד העולם, ויוסף הצדיק היה יסוד עולם... ואולי לא הזכיר שמו בכאן מהטעם שאמרו חז"ל שקצרו ימיו יותר מכל אחיו, לפי ששמע אומר "עבדך אביו" כמה פעמים ולא חשש לכבוד אביו (צדור המור). אברך צעיר, המשמש כרב בית כנסת, העלה שאלה מעניינת בדיני כיבוד הורים. וכך סיפר האברך:

זכיתי למסור שיעורים ודרשות בבית כנסת מסויים, ובס"ד הדברים ערבים על השומעים. לפני מספר חודשים, מינו אותי הגבאים לשמש כרב בית הכנסת, וקבעו את מקומי במושב מכובד ב"מזרח" בסמוך לארון הקודש.

אבי שיחיה, שמח מאוד על הכתרתו לרב בית הכנסת. לאחרונה אבא עבר לגור בשכונתנו, ומגיע באופן קבוע לתפילות בבית הכנסת שלנו. אלא שלאבא יש מנהג גרוע - להגיע באיחור רב לתפילה, מחמת עצלות. פעמים ומגיע בשירת הים, פעמים באמצע קריאת שמע, וקורה גם שמגיע ב"אשרי" ו"בא לציון"... כשאבא נכנס לבית הכנסת, אני קם לכבודו מלא קומתי, כמצות התורה. וכאן מתרחשת סיטואציה מאוד לא נעימה: כשאני מתרומם ועומד לכבוד אבא, המתפללים שיושבים ממולי מְפִיִּים מבטם לאחור בסקרנות, על מנת לבדוק מדוע הרב שלנו עומד... והנה הם מבחינים בדמות העומדת בפתח - האבא של הרב, שהגיע לתפילה באיחור כה גדול... הסיפור חוזר על עצמו כמעט מידי יום, אני קם, והציבור פונה אחורה וצופה בבזו על אבא, המאחר הקבוע ששוב מגיע באמצע התפילה.

נפשי בשאלתי: האם עלי להמשיך לעמוד מפני אבי כשהוא נכנס באיחור, או שמא קימה שכזו אינה מוסיפה לאבא כבוד, אלא להיפך... ולכן עדיף שלא אקום בפניו (ואתן עיני בסידור כאילו איני רואהו, כך שלא יהא באי עמידתי חשש חילול ה'?)

(א הגמרא במסכת קידושין (ל"ב): דורשת על הנאמר בתורה "תקום הדרתך" - לא אמרתי קימה אלא במקום שיש; ונוכל ללמוד מכאן גם לענייננו, שהיות והקימה לא מוסיפה הידור וכבוד לאב, נהפוך הוא, היא גורמת לו לפחיתות כבוד, ממילא אין חיוב לעמוד מפניו.

ב) בנוסף לכך, אמר מו"ר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, שיש לפשוט את השאלה גם מהדין הבא:

הנה מצינו שהתורה הקדושה אסרה למנוע בעלי חיים מלאכול בשעת מלאכתם, מן הדבר שהם עושים בו מלאכה, שנאמר (דברים כ"ה, ד'): "לא תחסום שור בדישו". אולם, נפסק בשולחן ערוך (ח"מ ס"י שלי"ח סע' ב"ז), על פי המבואר בב"מ צ"א, שבמקרה שהמאכל שהבהמה עושה בו מלאכה, רע למעיה ומזיק לה, ואם תאכל ממנו תתרוי (תשלשל) - מותר למונעה מלאכול מאכל זה, מפני שכל מה שאסרה התורה לחסום את הבהמה, היינו משום טובתה והנאתה (שם) יחסום היא תצטער כשתראה את האוכל בעוד אינה יכולה לאוכלו, ואם כן, כאשר היא אינה נהנית, אלא אדרבה סובלת, מותר למנוע ממנה מלאכול.

כעין זאת נאמר גם בשאלתנו: התורה ציוותה לקום בפני האב כדי לכבדו ולייקרו, וממילא, אם הקימה תפעל בדיוק ההיפך - היא תסב לאב קלון ומבוכה - הרי שבוזה אין לעמוד מפניו...

לסיכום: הבן לא יקום מפני אביו כשהקימה תגרום שהנוכחים יביטו באב בזלזול (ופריו מתוק).

זכות הלימוד בעלון זה תהיה לעילוי נשמות: ר' נוריאלי חזני בן מרים ויעקב ז"ל, לע"נ מרת מונירה חזני בת כורשיד ז"ל, לע"נ מרת פארי בת מונירה ז"ל, לע"נ ר' עזיזולה בן שרה ז"ל, לע"נ מרת מנסורה בת כשוור ז"ל, לע"נ דוד בן כורשיד ז"ל, לע"נ אליהו בן שלום ז"ל, לע"נ יצחק בן ליבה ז"ל, לע"נ ניסן בן ננה ז"ל, לע"נ דוד בן שרה ז"ל, לע"נ טובה בת כורשיד ז"ל, לע"נ יהודה בן מרים ז"ל, לע"נ עניית בצלאל בן כשוור ז"ל, לע"נ דוד חסבוב בן רבקה ז"ל, לע"נ בנימין בן רחל ז"ל, לע"נ משה בן כורשיד ז"ל, לע"נ יחזקאל בן מזל ז"ל, לע"נ אברהם בן סולטנה ז"ל, לע"נ יונה בן אסתר ז"ל, לע"נ לי כהן בת פולין ז"ל, לע"נ מאיר בן עזיזה ז"ל, לע"נ אליהו בן מרים ז"ל, לע"נ כל נפטרי עם ישראל.

למעוניינים בהפצת העלון: 03-5592523. לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: otzarot.hparasha@gmail.com

אמר השבת

העלון מופץ ברבבות עותקים בארץ ובעולם • מוקדש לע"נ מור אבי רבי משה אלפסי בן עישה ז"ל

לקבלת העלון במייל בכל שבוע, הרשמו לרשימת התפוצה:
alon089945291@gmail.com
מייל המערכת
(לתגובות, הערות והארות בלבד):
alon7148454@gmail.com
טלפון: 052-7148454
קו החיידות: 077-4103900
פקס: 08-9941870

אין לקרוא את העלון בלתי התעלה וספרי חורף

זמן למכתבים: חזני 1133/4 נתיבות

העלון מוקדש לע"נ מו"ר הגה"צ רבי עזריאל בן כוכבה עטיה זצ"ל

מעשיות בפרשה

על פרשת נשא ישנה אריכות רבה גם במדרש וגם בזוהר הקדוש. אמר על כך בעל החידושי הרי"ם זצ"ל: כיון שפרשה זו חלה תמיד צמוד לאחרי חג השבועות, חג מתן תורה, לפיכך גילו אז חכמינו התפשטות מופלגת בתורה זו, אשר בה זכו בזמן קבלת התורה.

"למעל מעל בה"

שהרי כאן הכתוב מדבר בגזל הגר (רש"י), לפיכך הרי זה מעל בהשם-יתברך, כי זה שגזל את הגר, שבא לחסות בצל כנסי האמונה הישראליות גרם לחילול-השם גדול והיינו מועל בקודש... (ספורנו)

"וההרי את הסיאתם אשר עטו"

מדוע נאמרה כאן לשון רבים, בעת שכל הפרשה מדברת בלשון יחיד: "והשיב", "ונתן"?

ברם, מצינו בגמרא שהמפקיד ממון אצל חברו ללא עדים הריהו עובר על "לפני עור לא תתן מכשול", לפי שעל כך הוא מביא את הנפקד לידי הכחשה (עיין בבא-מציעא ע"ה). יוצא איפוא שגם המפקיד יש לו חלק בחטא זה של הנפקד המבקש לגזלו, ולכן גם עליו להתוודות על חטאתו... (מלא העומר)

"וידבר ד' אל משה לאמר"

לאמר – לדורות (מדרש) מה טעם דוקא בפרשת סוטה נאמר: "לאמר" למדות? ברם, מצינו בגמרא שבהיות בני-ישראל במדבר היה המן מברר כל ספק של סוטה (עיין יומא ע"ה) – ואם כן הרי במדבר לא היה צורך כלל להשקות אשה סוטה במים המאדרים, ולא נאמרה איפוא פרשה זו אלא לדורות יבואו... (תפארת יהונתן)

אור התורה
לע"נ בנימין בן רחל
תשובות לחידה ניתן לענות בקו 'אור התורה' במס' טלפון: 077-410-39-00 שלוחה 2.
(הזוכים מתפרסמים אחת לחודש בשלוחה 3). בבנות 'גדיל תורה ויאיר'.
7665190@gmail.com

חידה: איזה עברה מותרת לאדם שומר תורה ומצוות ואסורה לאדם שאינו שומר תורה ומצוות?

החודש אי"ה יוגרלו הפרסים כדלהלן:
שובר פרשת פ'סטרט
כרטיספר פרשת 'מורשת' אשדוד
כוס כים מתנת 'כוספלא' אשדוד
עט יוקרתי | אוזניות בלוטוס | אונקי בעיצוב יוקרתי
קוראים יקרים: ניתן לתרום פרסים לטובת קוראי המדור | ניתן להשאיר הודעה בקו' 0774103900 - שלוחה 5

דיון הלכתי בשולחן-השבת
שאלות ותשובות אקטואליות שהועלו על שולחנם של גדולי ישראל שליט"א

בעניין החרם על מאפיית אנג'ל

רבים שואלים בענין מה שעשו עתה חרם על מאפיית אנג'ל לאחר שהי"ד שלה, הוא ביזה את כל בני התורה היושבים ולומדים ועוסקים בתורה הקד' יומם ולילה, ויצא והפגין בחוצות עיד התורה בני ברק מול ביתו של מרן רה"י הגר"ג אידלשטיין שליט"א, ועשו חרם על מאפיית אנג'ל, ושואלים מה הוא גדר החרם, הוא האיסור הוא בקניה, או האיסור באכילה, ונפק"מ למי שהיה אנשים מהשונאים לדת שקנו לחמים וחלות וחילקו אותם חנם, ואף אחד לא לקח אותם, האם החרם תקף הלכתית גם במקום בל תשחית, ובזה י"ל שאינו בל תשחית, אלא רק מניעה, ובכה"ג נראה דליכא איסור בל תשחית.

והנה פוסק הדור מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א כתב בתשובה במכתב בקובץ ווי העמודים אייר תשפ"ג בתשובה שאף שאף אחד מגדולי ישראל לא תמכו בחרם, אלא אחר שהתחיל החרם, וכך נהגו כולם, ממילא טוב עשו למחות על כבוד התורה, אבל בוודאי שעתה הרי הוא כל דין חרם והפורש ממנו כפורש מן הציבור יע"ש. [ושם כתב בתשובה לאמא שבנה אוכל רק מאנג'ל שחוץ ממה שבנה מפונק, והרחיב בזה, אבל בודאי שגם בכה"ג אסור לקנות באנג'ל].
וגם שמעתי שאמר בזה הגאון רבי אליהו שלזינגר שליט"א במח"ס שו"ת שואלין ודורשיין ורב שכונת גילה בעיה"ק ירושלים תובב"א, שאף אם נאמר שאין בזה איסור שהרי יפסידו מזה בעלי המניות החרדים, מ"מ אין אנו חייבים לקנות במקום שהי"ד מתרים נגד בני התורה וביזוי חכמים של מרן רה"י הגר"ג אידלשטיין שליט"א, עכת"ד, וממילא נראה שכל הקונה באנג'ל הרי הוא שותף ביזוי חכמים. אך אכתי נראה שאינו בגדר חרם על הציבור, שהפורש ממנו עובר על התקנה, כיון שלא נעשה בצורת תקנה, וגם לא נעשה ע"י גדולי ישראל, אלא נעשה ע"י כמה אנשים שהתעוררו לכך, אך יש להחמיר בכך משום שאסור לו לאדם לפרוש מן הציבור משום לא תגודדו, כיון שהוא כתקנה לחיזוק הדת, [עי' שו"ת תשובות והנהגות ח"א סי' תי"ט] ויל"ע.
ויהי רצון שבקרוב נזכה לביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן.
(הר"י יוסף אביטבול שלט"א)

קבלת עול תורה

ידועים דברי השל"ה בשם התולעת יעקב (דף נ"ח) שכתב: "ודע, כי כמו שבראש השנה רצה הקב"ה להשיג ולדרוש מעשה בני אדם כי הוא יום הבריאה הראשונה וחיודש העולם, כן הוא ביום מתן תורתנו שהוא מורה על יום חיודש העולם, להשיג ולדרוש על מעשה העולם, והעולם נידון היום זה על התורה שניתנה בו, שביטלו עצמם ממנה (של"ה) מסכת שבועות פרק ג' מצווה ט').

ויתכן לומר, שהאדם נידון לא רק על גוף התורה כמה כל אחד ישיג בה, אלא גם על הכלים ללימוד התורה. ואף אם ברה"ל לא זכה לגזר דין שכזה... הרי בתורת כלי ללימוד התורה יגזר עליו בחג השבועות שמגיע לו ובשפע (קונטרס עמוד קנ"ה).

והנה הזכות לקבלת השפע האמור, הוא ע"י שמקבל על עצמו עול תורה, וכדאיתא בירושלמי (ר"ה פ"ד ה"ח): "אמר רב משרשיא, בכל הקרבנות כתיב חטא ובעצרת אין כתיב חטא, אמר להם הקב"ה, מכיון שקיבלתם עליכם עול תורה, מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימכם".

והג"צ רבי שמשון פינקוס זצ"ל היה אומר: "יהודי אשר בחג השבועות יעמוד ויאמר: 'ריבוננו של עולם, רצוני לקבל עלי עול תורה, אך אני מוגבל עקב היצר הרע שבקרבני, מבקש אני ממך אב הרחמים שתרוממני למדרגת מתמיד אמיתי שקוע באמת בלימוד התורה הקדושה, ושכל הבלי העולם הזה לא יעניינו אותי מאומה' - אם יבקש זאת מעומק הלב ובנפש חפצה, מובטח לו כי מיד יפתחו לו שערי שמיים ויושפע עליו שפע של סייעתא דשמיא!".

וכך כשנשאל מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל מה הכוונה שחג השבועות הוא זמן מסוגל להתרום בו, במה מתבטאת התרוממות זו? אלו תחושות נער צעיר יהוש ויבין מה השיג? והשיב רבינו, כי התפקיד בעת הזו ללמדו מה העיקר בחיים ומה הטפל! בחיזוק ההרגשה של הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה, להתרום בחשבוננו של עולם. והימים הללו של חג השבועות מסוגלים לכך, כי ביום הזה זכינו לכל הברכות וההצלחות, ולכן כשם שאז היה עת רצון לרוממנו מכל עם, כך בכל שנה יש עת רצון מיוחדת להתרומנו!

ובהזדמנות אחרת נשאל מרן לאחר החג הקדוש: 'למעשה - מה נשאר לנו מחג השבועות?' והשיב: 'אפילו אם רק חשב מחשבה טובה אחת של התעלות - שווה הדבר'.

ב. ליל שבועות
כבר התקבל בכל תפוצות ישראל הלימוד בליל שבועות, וכן נהוג בעולם הישיבות. וכך השיב הגרא"ל שטיינמן זצ"ל לאחד שהעיר מדוע נשארים ערים בליל שבועות, והרי פעמים זה בא על חשבון תפילה דרומה בשחרית, וגם אח"כ יש ביטול תורה, שישנים שעות רבות במשך היום? וע"כ השיב מרן בתוקף: 'השטיינגען העצום שיש בליל שבועות הוא חזק מאוד, ואין לזלזל בו כלל. והוסיף, שהגם שלמנהג זה - להיות ניעורים בלילה - יש הרבה חסרונות, אך מ"מ סוף סוף זהו מנהג ישראל. וכך יש לעשות.

וכשנשאל מה עדיף ללמוד בישיבה בליל שבועות? השיב: 'אפשר לומר התיקון ואפשר ללמוד, מה שעושים זה טוב'. בישיבות התקבל דווקא ללמוד, ובודאי יותר שייך להישאר עד כשלומודים, דכשואמרים התיקון הוא מבינים מה שאומרים - יותר קשה להישאר עד, אבל מעלת התיקון בכך שהוא תמצית התורה, ויש בזה ודאי מעלה גדולה, ונראה נראה ופשוטיה.

את הספר עולם הישיבה ניתן להשיג בפ"ל 0533141480

הרב שמעון גוטסמן שליט"א

אלו מציאות תשפ"ג...

התעופפו להם שטרות של לירות, כל אחד מאתנו ניסה לחטוף שטרות, ואני הצלחתי לחטוף כמות שטרות גדולה, לאחר מכן התברר שאני הייתי היחיד שהצלחתי לתפוס שטרות, כשספרתי אותם התברר שיש כעת ברשותי סכום ממש גדול, רצתי אל הבית והגשתי לאימי בשמחה את הכסף, כשאני אומר בהתלהבות: "אמא, השם שלח לנו כסף". אך אימי במקום לשמוח התמלאה בכעס: "תגיד לי מאיפה גנבת את זה!". אני נפגעתי על החשד וניסיתי לשכנע אותה שלא מדובר בגניבה, רק כאשר שמעה מהחברים שלי את אותו הסיפור כשספרתי לה, האמינה שמדובר במציאה כשרה ורצה עם כל הילדים לקנות תחפושות לפורים, ועוד כמה מצרכים חשובים לבית. היא אף הביאה לי כמה מטבעות במתנה. למחרת דפק על דלת ביתנו איש צבא מכובד, הוא ביקש לדבר איתי, כששמעתי שחייל עומד בדלת התחבאתי מתחת למיטה...

תיארת לי לעצמי שגודע לו על הכסף שמצאתי והוא בא לדרוש את הכסף, ומה נעשה שכבר השתמשנו בו?? אך כששמעתי שהוא אומר לאמא: "שמעתי שהבן שלך מצא כסף שאבד לי, אני מוותר על הכסף, אבל הכסף הזה היה בתוך ארנק שאבד לי ובארנק הזה היה את ה"כרטיס חייל" שלי,

בבוקר ערב "שביעי של פסח" קמתי מוקדם וערכתי "סריקה" ברחבי הפארק אך לא מצאתי זכר לרב קוויים. והנה ביום שני הבא לקחתי את התינוקת בת השנתיים לטיול בפארק ותוך כדי הטיול נזכרתי ברב קוויים האבודים

הנה כמה סיפורי השגחה פרטית על מציאות שישבו לבעליהן בדרך פלאית.

אפתח בסיפור שארע עם משפחתינו. ביום רביעי שבאמצע חול המועד הגיעו לבקר אותנו קרובי משפחה מבני ברק, כשעלו לאוטובוס בכדי לחזור מקרית גת לבני ברק הם שמו לב שכרטיסי ה"רב קו" שלהם אבדו, ברחמי שמים הנהג לא הוריד אותם מהאוטובוס, הם בקשו שנחפש את הרב קו ובפרט בפארק הגדול הממוקם מאחורי ביתנו שכן עשיית רב קו חדש כרוכה בתשלום ובפרט בטרחה גדולה עבורם ללכת עם הילדים הקטנים למקום הרחוק מבייתם על מנת להצטלם ולהנפיק כרטיסים חדשים. ביום חמישי בבוקר ערב "שביעי של פסח" קמתי מוקדם וערכתי "סריקה" ברחבי הפארק אך לא מצאתי זכר לרב קוויים. והנה ביום שני הבא לקחתי את התינוקת בת השנתיים לטיול בפארק ותוך כדי הטיול נזכרתי ברב קוויים האבודים, חשבתי לעצמי שאם עד עכשיו לא נמצאו הרב קוויים כנראה שכבר אבדה תקוה, אך התחזקתי באמונה שאין מקום ליאוש ונשאתי תפילה לקב"ה ששכר תשוב האבדה לבעליה. בשעה שתיים בצהריים התקשרו הקרובים מבני ברק לבשר שהכרטיסים חזרו אליהם! איך שבו אליהם הכרטיסים? הנה

הסיפור הפלאי: יהודי מבני ברק ביקר בקרית גת ומצא באוטובוס את הרב קוויים, מכיוון שמהרהר לשוב לבני ברק הוא לא הספיק למנות מישהו שיטפל בהשבת האבדה ולכן לקח איתו את הכרטיסים לבני ברק, בבני ברק הוא חיפש בספר טלפונים של בני ברק את מספר הטלפון של השם הנקוב על הכרטיס, הגם שהכרטיסים נמצאו בדרך לקרית גת, משום מה המספר של אותה משפחה לא נמצא בספר הטלפונים הגם שבאמת הם גרים בבני ברק, לאחר שלא מצא שם שכזה בספר הטלפונים הוא לא התייאש והחליט להתקשר למשפחה אחרת עם שם פרטי דומה הגם שמדובר בשם משפחה נפוץ מאוד ואין שום היגיון להתקשר דוקא למספר זה, אבל עכשיו תקראו את הפלא הגדול, "במקרה" הייתה זו בדיוק גיסתה של קרובת משפחתינו, וממש "במקרה בלתי צפוי" נודע לה שגיסתה נסעה בחול המועד לקרית גת, וכך היא עזרה למצוא האבדה להשיב את האבדה לבעליה.

סיפור לי חבר מוותיקי קרית גת סיפור מופלא שהתרחש עימו בהיותו ילד קטן, וללמדנו כמה הכל בהשגחתו יתברך והרבה דרכים למקום להושיע ולשמח כל אחד באשר הוא שם, וכך הוא סיפר: בהיותי ילד כבן עשר היה מצבנו הכלכלי ממש לא פשוט, וכשהתקרב חג הפורים וכל החברים סיפרו בהתלהבות על התחפושות שלהם אני הייתי עצוב וברחתי מהפטרות הללו... אמא הודיעה לנו שהשנה אין לה כסף לקנות לנו אפילו אביזר קטן לתחפושת... פורים התקרב, והצער שלי גדל יותר. והנה באחד הימים צעדינו ברחוב עם כמה חברים מבית הספר אל הבית, ולפתע נשבו רוחות חזקות ולמול עינינו

[מדובר בכרטיס שבאותם ימים היו נפתחים בפניו שערים רבים ומקומות חסויים, וחייל שאיבד כרטיס שכזה נענש בחומרה, מחשש שהכרטיס יגיע לידיים עוינות]. לכן אני מבקש שהבן יבא ויראה לי היכן בערך מצא את הכסף, כך אולי אמצא גם את הכרטיס שלי". כששמעתי את דבריו יצאתי מהמחבוא והלכתי להראות לו את המקום בו נמצאו השטרות, ובס"ד הארנק ואיתו הכרטיס נמצאו, לאות הכרת הטוב שלף החייל עוד שטר מכיסו והעניק לאימי... סיפר לי יהודי יקר כך: אני לומד בכולל השוכן מחוץ לעיר מגורי, בכל בוקר אני נוסע עם קבוצת אברכים בהסעה מסודרת אל עבר אותו הכולל, כאשר בצהריים יש לנו הסעה המחזירה אותנו אל ביתנו. יום אחד בצהריים כאשר ההסעה כבר יצאה לדרך מהכולל לעירנו, נזכר לפתע אחד האברכים שהוא שכח איזו שקית עם כמה דברים בכולל. כמה שניסינו להסביר לו שאנחנו ממהרים מאוד להגיע לבית על מנת לעזור עם הילדים וכו', התעקש אותו אברך שהשקית חשובה עבורו והוא ביקש מהנהג לשוב לכולל. בתוך ליבי התחולל מאבק על הכעס, הרי אני מאוד ממהר ולחוזן על הזמן, ובס"ד הצלחתי להירגע ולא לומר לו מילה. כשחזר אותו אברך הוא שאל אם אחד מאתנו איבד ארנק? שכן הוא מצא ארנק הזרוק באמצע הרחוב. מיששתי בכיסו וגיליתי שהארנק שלי נעלם... מסרתי לאברך את סימני הארנק והתברר שאכן הוא מצא את הארנק שלי! ואז ראיתי שדווקא בזכות השתיקה שלי קיבלתי את הארנק בחזרה, ועוד כל כך מהר לפני שבכלל שמתי לב שהוא אבד.

באפשרותכם לזכות את הרבים ללא כל תמצי
אם אירע אתכם או מכירכם סיפור מחזק שלחו אלינו בית 'אור השבת' רח' חזני 3314 נתניה 08-9941870

אכפרה

סיפור לשבת
 ליל אור השבת

10

חדרי הנביא

הרב מלאכי כהן שליט"א

הרב שמואל גוטסמן שליט"א

מי שותה קפה קר

מספר מגיד המשרים הרב שמעון גוטסמן שליט"א את הסיפור המדהים הבא:

לאחר הוצאה שמשרתי בעניין וצומת התפילה, פנה אלי אחד המשתתפים והתלונן שלפעמים הוא מאוד רוצה להתפלל אבל המצב כל כך מסובך עד שגדמה לו שהתפילה לא תוכל לעזור לו. השבת לו בסיפור אליו הייתי עד. שנה אחת כשעליתי לציונו של שמואל הנביא ע"ה ביום ההילולא (כ"ח אייר) הבחנתי ביהודי שעמד ליד מיכל ענק של שתייה עם

ברזים, מדובר במיכל ענק עם גלגלים אשר מתחבר כנגד לרכב, אותו יהודי הכריז בקול: "נס קפה קר, נס קפה קר", כל העוברים לידו לא התייחסו להכרזותיו, מי צריך נס קפה קר כשמשמש בסמוך אליו מציעים משובחים?? כשהבחנתי במצב הצערתי מאד, יהודי טוב טרח כל כך הרבה ואף הוזיל מהונו סכום נכבד בכדי למלאות את המיכל הזה בקפה סוכר וחלב, בוודאי הוא התרגש לפני כן על הזכות שעוד מעט תיפול בחלקו להרוות את רבבות העולים לציון הקדוש. והנה קעת איזו אכזבה גדולה, חשבת לי לעצמי שכשאחזור עם בני משפחתי מהציון אבקש מכולם לגשת אליו ולבקש שוב ושוב כוסות קפה ופשוט לשפוך אותם בכיור, הרי ממילא הכל ילך בסוף לפח, לפחות שהיהודי הזה לא יצטער... [אני

כשסיים פנה אל הבחור הראשון שנקרה בדרכו ושאל אותו: אתה מכיר את מנהל חברת החשמל? אותו בחור הופתע מהשאלה והשיב: איך ידעת??

שטיינמן זצ"ל, כשהוא מבקש עצה וברכה ממרן. באותה שעה שהה בבית בחור בעל תשובה משיבת "נתיבות עולם", אותו בחור כאב מאד את הסכנה הרוחנית אליה נקלעה ישיבת "בני ראם", והוא שאל את מרן הרב שטיינמן האם אפשר לנסות ולהגיע לדרגה של בטחון בהשם – שהוא יבקש מהקב"ה שיזמן לפניו את מנהל חברת החשמל, ושהמנהל ישתכנע לבטל את הגזירה? שכן לאחר בירור שנערך התברר שרק המנהל הראשי מוסמך לבטל את הצו הזה. ענה לו הרב שטיינמן: "קשה הדבר". ובכל זאת, שאל התלמיד: האם מופקע מהמציאות לנסות "בטחון" שכזה? וענה הרב: "אתה יכול לנסות". הבחור שמח לשמע התשובה, והוא בקש את ברכת הרב שיצליח להתחזק בבטחון. לאחר מכן הוא נסע לישיבתו כשבראשו עולה המחשבה שהבחור הראשון איתו ישוחח יהיה הוא שליח ההשגחה... הוא פנה ראשית לבית המדרש ללימוד רציני של חצי שעה, על מנת לגייס את "כח התורה" לתפילתו, ולאחר מכן הוא פתח בתפילה חרישית, למען ישיבת "בני ראם". כשסיים פנה אל הבחור הראשון שנקרה בדרכו ושאל אותו: אתה מכיר את מנהל חברת החשמל? אותו בחור הופתע מהשאלה והשיב: איך ידעת??

לאותו בחור קראו ר' עדי גלזר שליט"א והוא סיפר שאביו אשר שמו שייע גדול היה בצעירותו אחד האלופים הגדולים במשחק הכדורגל [זכה אח"כ שבנו יחזור בתשובה, ובהמשך אף החזיר את אביו בתשובה]. ומנהל חברת החשמל הוא מעריך גדול של אביו... הבן פנה אל אביו והצליח לרתום אותו לטובת הישיבה. האב פנה לקביעת פגישה עם מנהל החברה, וכששמעה המזכירה את שמו של ה"אלוף" היא עזבה את כל עיסוקיה ופנתה למנהל בכבודו ובעצמו, שכאשר שמע מי מעוניין לפגוש אותו הורה על דחיית כל הפגישות המתוכננות למחר בבוקר, על מנת ש"זכה" לפגוש במשרדו את ה"אלוף". האב ובנו נפגשו עם המנהל, כשהבן מראה למנהל אלבום תמונות מהווי הישיבה, והוא מנסה להסביר למנהל עד כמה הישיבה הזאת נצרכת והכרחית. והמנהל שומע את הכל בחוסר סבלנות כשהוא מחכה לשמוע כמה כסף רוצים לבקש שיתרום לישיבה... כשסיים הבן לרצות את דבריו, שאל אותו המנהל: ומה כל זה קשור אלי? והבן הראה את הצו לניתוק החשמל, כשהוא מבקש שהמנהל יבטל את הצו, "זה הכל?" שאל המנהל כשהוא נושם לרווחה, ומיד במקום הוא ביטל את הצו, כשהוא אף קובע להם פגישה עם מנהל מחוז דרום בחברת החשמל, ומורה לכל האחראים לעזור לישיבה ולטפל בבעיות תיכף ומיד, וליהודים הייתה אורה ושמוחה. מסיפורים אלו נלמד על הכלל, שתמיד יש ביד השם יתברך להושיע אותנו, לכן רק נפנה אליו בתפילה ונראה ישועה, אמן ואמן.

לחשוב נכון

איזה מועמד לקבל לתפקיד ניהולי? מה עשה מרן הגרי"ש אלישיב ז"ל כדי לחשוב טוב יותר? ואיך למדנו ממרן הגרי"מ מאזוז שליט"א לסדר את החשיבה?

ממו"ד מרן ר' מאיר מאזוז שליט"א, שמענו עשרות פעמים: 'תכתבו. תכתבו. תכתבו'. 'כשאתם כותבים, נימק, אתם מרגילים את המוח שלכם להתנסה בבהירות, ולחשוב בישרות ובהגיון.

תתפלאו לשמוע (ואולי לא), לאחר שנים פגשתי בתובנה מעניינת בספר העוסק בניהול, קבלו את המלצתו: 'אם אתם מתלבטים בין שני מועמדים לתפקיד כלשהוא, ולא מצאתם דרך להכריע ביניהם, העדיפו את המועמד שיש לו יכולת כתיבה הטובה ביותר מבין השניים'. 'יכולת כתיבה טובה, מנמקם בספר הניהול, מלמדת במידה רבה על יכולות חשיבה מצוינות שיש לכותב.

מה הקשר בין יכולות חשיבה לכתיבה? כשאנחנו מדברים או מהרהרים, אין לנו זמן לחשוב יותר מיד, וגם איננו מוכרחים לחשוב יותר מיד, בשיחה אפשר להתמגמם ובין מחשבות אפשר לקפץ ולרקד. אך כתיבה, יוצרת צפיה מצד הקוראים לבהירות ולסדר, הרי היה לך זמן לחשוב על כך ללש ולסגן – תכתוב ברור.

קחו דוגמה: כשאתה כותב אסור לך להבהיר את אותו רעיון פעמיים, כדי להעביר מסר אחד נדרשת הבהרה אחת, אבל אי אפשר להסביר פעמיים את אותו הדבר. תראו איך הטעות הזו נראית בכתיבה, הסתכלו בפסקה שקראתם ממש עכשיו, הוסבר בה פעמיים שאסור להסביר פעמיים, נעים לקרוא כך? אבל בדיבור, אנחנו חוזרים לפעמים שלוש פעמים ויותר כדי להבהיר נקודה אחת.

הסיבה שאנחנו נוטים להסביר דברים כמה פעמים, נעוצה בתחושת חוסר בהירות שיש למסביר עצמו כאשר הדברים שלו לא ברורים כל הצורך. בדיבור זה נסלה, אבל בכתיבה, אם הסגנון לא ברור – תתקן אותו, ואם התוכן לא הגיוני – תמחק אותו.

ידוע שמרן הרב אלישיב זצ"ל, היה לומד עם עצמו בקול רם ובפניה כלפי אדם אחר, כביכול הוא לומד עם חברותא, את הסיבה להנהגה המיוחדת הזו אתם כבר יודעים, כי גם כאן אנחנו נוגעים באותה נקודה – עריכת המחשבות בצורה בהירה וברורה.

למה אנחנו מדברים על זה? כי בעוד רובנו טועים לחשוב, שהאנשים המסודרים במחשבתם והבהירים בדיבורם נולדו כך, האמת היא שמימוניות חשיבה הם נרכשות. כדי לרכוש אותם צריך לחשוב ולהתאמן, בכתיבה בניסוח ובהבהרת יותר של כל דבר.

תחשבו על זה ברצינות מלאכי

***

הרב מלאכי כהן הינו מטפל רגשי על פי השקפת התורה וחכמתו בעלי המוסר והמחשבה. מוסמך בשיטת ג"פ מדרך התנאים ויועץ נשואין. לרוננות ולהתייעצות mo86173528@gmail.com
 האיזונו לקו התוכן של מוסן מלאכי. הקו שיעשה לכם הכי פשוט להצליח הרבה יותר. ללא עלות. חיינו עכשיו: 08-617-3528.

"אדם שנושה שלא על מנת לקבל שכר, אלא מאהבתו לבורא יתברך, שמרגיש זכות ועונג לקיים את רצונו, מקבל הרבה הרבה יותר"

אמרו במשנה (אבות פ"א מ"ג): "אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס, אלא הווי כעבדים המשמשים את הרב שלא על מנת לקבל פרס". ויש לשאול, מה החיסרון בזה שאדם מקיים מצוות כדי לקבל שכר? הרי בנוהג שבעולם, כל עבד או משרת שעובד לאדונו, מקבל משכורת חודשית עבור עבודתו, אם כן מדוע בקיום המצוות לא יהיה כך?

אלא משלו בזה משל, למושל עיר נכבד ונעים הליכות, מאיר פנים לכל אחד ומחבב את בני עירו מאוד, ועושה לילות כימים למעלה מחובתו כדי לעשות רצונו ולשמחם. ביום מן הימים, חש המושל צורך לפוש מעט מכל ריצותיו ועיסוקיו, על כן נסע לבית מלון לשבוע ימים. בראות בעל המלון שמושל העיר הגיע אליו, ציוה על המלצרים שישרתוהו על הצד הטוב ביותר, וימלאו כל בקשותיו. הגישו לפניו מהמאכלים המשובחים ביותר, מינים ממינים שונים, כיד ה' הטובה עליהם. לאחר שבוע ימים פנה המושל אל בעל המלון ברוב תודות, ושילם בשמחה את כל החשבון הגדול. לשנה הבאה שוב רצה המושל לצאת לנופש, והפעם בחר לו מלון אחר. בראות בעל המלון שהמושל בחר דוק את מלונו, כיבדו בכבוד גדול וציוהו על המלצרים שישרתוהו ויאכילוהו וישקוהו במטעמים חשובים עד בלי די.

לאחר שבוע ימים שאכל ושבע ודשן, נישג אל בעל המלון והודה לו מאוד, ובא לשלם את מלוא התשלום. אולם בעל המלון עמד בתוקף על כך, שאינו מוכן לקבל ממנו כל תשלום! "הלוא לזכות ולעונג הוא לי לשרת את אדוני המושל, וחלילה לי לקחת כסף עבור זה, תודה למושל שהואיל בטובו לבוא אל מלוני, הלוא כבוד ופרסום הוא לי, שהמושל הנכבד בחר דוק את מלוני". כשראה כן המושל, חש את גודל אהבתו והערכתו של בעל המלון כלפיו, וביקש ממנו את כתובת מגוריו. מאז, בכל חג או שמחה שהייתה בבית בעל המלון, כחתונת בניו ובנותיו, היה שולח לו המושל מתנות יקרות ערך מאוד, שעולים עשרת מונים ממה שהיה אמור לשלם על האוכל והשרות שבבית המלון. נמצא אפוא, מי הרוויח יותר? בעל המלון הראשון או השני? בודאי שהשני, כי אמנם הראשון קיבל את כספו המגיע לו בסוף האירוח, אבל השני קיבל פי כמה וכמה יותר.

והנמשל, אדם שעושה מצוות במטרה לקבל שכר, יקבל כפי שכרו המגיע לו בלבד עבור המצווה, אבל אדם שעושה שלא על מנת לקבל שכר, אלא מאהבתו לבורא יתברך, שמרגיש זכות ועונג לקיים את רצונו, מקבל הרבה הרבה יותר, כי המלך חפץ בו ואוהבו אהבה יתירה.

תפילת הגה"ש פניקוס להג השבועות
יהודי אשר בחר השבועות יעמוד לפני בורא העולם ויאמר לו כך:

"רבונו של עולם רצוני לקבל עלי על תורה, אך סוף סוף הנני מגבל עקב היצירה הגדול הנמצא בתוכי. ומבקש אני ממך, אפוא שתרוממני למדרגת מתמיד אמיתי, שקוע באמת בלמוד התורה וקיום מצוותיה, ושפגל הבגדי העולם הזה לא יעניינו אותי כלל. דבר זה הנני מבקש ממך מן הנה ענג ורצון"

חייזרה

סיפורים אחזקים

סיפר רבי מאיר רפאל זצ"ל מיזד: כשעליתי לירושלים בשנת תרפ"ג, דרתי באותה חצר יחד עם הרב אברהם עדס זצ"ל, הרב היה גר למעלה - ואני למטה. פעמים היה הרב קורא לי לעשות לו איזו עבודה בביתו, והיה משלם לי שכר כפליים. והייתי אומר לו: אדוני הרב, זה יותר מדאי השכר שנתת לי. והיה משיב לי: כתוב בתורה, "ואהבתם את הגר", ומה הגר שבא במקלו ובתרמילו כל כך צריך לאוהבו - אנחנו, בני אברהם יצחק ויעקב, ואתה, ששמת נפשך בכפר ובאת מחוץ לארץ לארץ ישראל ולירושלים, לא כל שכן? ותמיד היה ממציא לי איזו עבודה שלא שווה אפילו שני גרוש, והיה משלם לי חמשה גרוש.

פעם, בערב החג, לא היתה לי פרוטה בכיס אפילו כדי לקנות ירק, והייתי עומד ברחוב נע ונד, זה קונה זה מוכר, וזלגו עיניי דמעות בסתר. הרב עבר בדרך וקרא אותי: "מאיר, מאיר, בוא". נישגתי אליו, ואמר לי: "בוא לביתי ונעשה חשבון כמה כסף אני חייב לך". השיבתי לו: "אדוני הרב, אין לי שום חשבון, יען מה שעבדתי לך שילמת לי כפליים!" אמר לי: "לא, יש לנו חשבון, בוא אלי לבית". הלכתי איתו ונתן לי עשרים וחמישה גרוש, ואמר לי: "לך תעשה הוצאות יום טוב הקדוש". אמרתי לו: "אדוני הרב, מדוע נתן לי? הלוא אינך חייב לי כלום!" השיב לי: "לך תקנה מצרכים לכבוד יום טוב!"

אז הרגשתי בוודאי שהרב יש לו רוח הקודש, והיו בעיניי עשרים וחמישה גרוש אלו כעשרים וחמש לירות [פי מאה], ושמחתי כמוצא שלל רב. (מעייני המועד סוכות שכא)

אמרו במדרש (דברים רבה נצבים פרשה ח), מהו שכתוב (משלי כד ז): "ראמות לאויל הקמות, בשער לא יפתח פיהו". האויל הטיפש הזה נכנס לבית הכנסת ורואה אותם עוסקים בתורה, הוא אומר להם, היאך אדם למד תורה תחילה? אומרים לו תחילה קורא בתורה, ואחר כך נבניאים, ואחר כך בכתובים, וכשהוא גומר את המקרא, שונה את התלמוד, ואחר כך בהלכות, ואחר כך באגדות. כיון ששומע כך, אומר בליבו אימתי אני למד כל זאת? וחוזר ויוצא מן השער. והווי שאומר הפסוק: ראמות לאויל הקמות - החכמה שהיא התורה, נראית לו כדבר רם וגבוה שלא יוכל להגיע אליו, ולכן בשער לא יפתח פיהו.

אמר רבי ינאי, משל למה הדבר דומה, לכיכר לחם שהיה תלוי באויר, הטיפש אומר מי יוכל להביאו, אבל הפיקח אומר וכי לא אחד תלה אותו? מביא סולם או קנה ומוריד אותו. כך, כל מי שהוא טיפש אומר, אימתי אקרא כל התורה, ומי שהוא פיקח מהו עושה? שונה פרק אחד היום, ופרק אחד למחר, עד שמסיים כל התורה כולה. אמר הקב"ה: לא נפלת היא, ואם נפלת היא - ממך [בסיבתך], סימן שאין אתה עסוק בה.

אמרו חז"ל (עירובין נד ע"ב): "אילת אהבים ויעלת חן", שמעלה חן על לומדיה, ובאר רש"י: שהכל מנשאים ומגדלים את העוסק בתורה, ותורתו נותנת לו חן.

רבנו יוסף חיים זצ"ל ממתיק את הענין במשל לעשיר נכבד שהיה מתמחה מאוד בערכם של היהלומים, כל יהלום ידע את שווי המדויק, ועל כן הסוחרים הגדולים היו משחרים לפתחו, לקבל חוות דעתו, כי ידעו שבקי הוא היטב ועושה מלאכתו נאמנה. לימים קנתה אשתו טבעת זהב משובצת ביהלומים, ובאה לבעלה ושאלה אותו: כמה לדעתך הטבעת שווה? אמר לה, \$500. אמרה לו, אבל המוכר רוצה עליה \$1000. אמר לה, לא כדאי, זה יקר מדי, לכל היותר \$700. לאחר שבוע ימים ענדה את הטבעת על אצבעה, ובאה אליו שוב, ושאלה אותו: כמה לדעתך הטבעת שווה? התפעל העשיר מהטבעת ואמר לה, לדעתי שווה לשלם עליה \$1000. אמרה לו: אבל לפני שבוע אמרת לי שהיא שווה \$500 או לכל היותר \$700! אמר לה: לא יתכן שטעיתי כל כך, זו בודאי טבעת אחרת. אמרה לו, אני אסביר לך: לפני שבוע הראיתי לך את הטבעת סתם בידך, אבל עכשיו אני מראה לך את הטבעת כשהיא עלי, על האצבע שלי, ומאהבתך אלי - מהחן שלי, זה משפיע על הטבעת, ולכן נראה לך שהטבעת שווה הרבה יותר.

והנמשל: התורה נוסכת חן על האדם. אותו אדם עצמו - כאשר הוא מנותק מן התורה, אין לו חן מיוחד, ויתכן שיעריכוהו לא כערכו האמיתי, אבל כאשר מחובר הוא לתורה, ערכו עולה פי כמה וכמה, התורה שופכת עליו חן מיוחד, והכל מנשאים ומגדלים אותו. וכבר אמרה תורה (משלי ח יז): "אני אהבי אהב", כל מי שאוהבני, אני אוהבת אותו. כי "כמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם" (משלי כז יט), שלפי פנים ולב שאתה נותן לתורה, כך התורה עוזרת לך מנגד.

אזור חזקיה

לע"נ רבי חזקיה זרובבלי בן נוראל זאסטר, זמאיר בן אליהו זמיכל ז"ל

זי"ל ע"י כולל ערב וגמ"ח "דרכי חזקיה" ע"ש רבי חזקיה זרובבלי בן נוראל זאסטר זצ"ל
 ת.ד. 5711 י-ם לפרטים ותרומות: 050-4120812

העלון לעילוי נשמת
 זהבה בת רחל ורחל בת שמחה

665

אנו זקוקים לעזרת הציבור

העלון נקלע לקשיים וחובות כבדים, על מנת שנוכל להמשיך לתחזק את העלון שעלותו כ-1,000 ש"ח בשבוע ומופץ 10,000 עותקים אנו זקוקים לתרומתכם. ניתן לקבל חסות על העלון, לע"ג, לרפ"ש או לזווג הגון. ניתן לפנות בטל': 050-4120-812

העלון לעילוי נשמת מורנו הרב שלום כהן זצוק"ל לע"נ הרב מאיר זאב בן משה זצ"ל

סיפור לשבת קודש

תורה ניתנה במדבר

כתוב ב'מדרש רבה': בשלושה דברים ניתנה תורה:

- א. באש.
- ב. במים.
- ג. במדבר.

כותב המהר"ם שפירא מלובלין זצוק"ל: הקו האופייני של עם ישראל הוא זה, שמיום היותו לעם גילה תמיד מסירות נפש בעד תורתו ואמונתו. בני ישראל הלכו אל הגרדומים ומוקדות האש, נתנו צוואריהם לשחיטה, קפצו לתוך הים ומסרו את חייהם - כל אימת שהכריחו אותם רשעי האומות לבגוד בתורתם ובאמונתם.

כח זה ותכונה זו של עם ישראל באו לידי גילוי עיקרי בשלושה מאורעות של דברי ימי העם. אברהם, אבי האומה, נזרק לכבשן האש בעד אמונתו הטהורה אשר הפיץ בקרב בני האדם, ובזה נטע את הכח של מסירות נפש בבניו אחריו. ואם היה זה צעד של יחיד נעלה מורם מעם, הרי בא המאורע השני של קריעת ים סוף - שאז קפץ עם שלם אל תוך הים הסועה, לפי ציווי הקל - "ויסעו".

אם היה זה רק נסיון של רגע, הרי בא המאורע השלישי, כאשר בני ישראל הלכו למדבר - שממה שורף חיות רעות ונחשים ועקרבים, ללא מזון ומים, לתקופה ממושכת - רק מתוך אהבתם ומסירותם לאלוקים ולנביאו, כפי שאמר הכתוב: "זכרת... חסד געורך... כלולותיך לכתך אח-רי במדבר בארץ... זרועה". (ירמיהו ב', ב').

הודות לשלושת הנסיגות הללו של "אש" הכבשן, "מים" של ים סוף, ו"המדבר" שבו הלכו בני ישראל תוך מסירות נפש בעד דבר האלוקים - ניתנה להם התורה כקניין עולם.

שלושת הנסיגות הללו הינם הערובה הבטוחה ביותר לקיומו הנצחי של עם ישראל. כתב 'אהל תורה': אמרו חכמינו במדרש על הכתוב: "במדבר סיני", שלא רצה הקב"ה להשרות את שכינתו לא על הים ולא על ההרים, אלא במדבר.

ולפיכך אמר הכתוב: "ישושום מדבר וצייה" (ישעיהו ל"ה). הכוונה שבדבר היא, שאין הקב"ה משרה את שכינתו אלא על מי שמוחזק כמדבר בעיני עצמו. שידע הוא כי כל כמה שלמד תורה עדיין לא נגע בה, בדומה למדבר שאין בו בני אדם לעזרה. רק אדם שידע ומכיר זאת, מסוגל לזכות לתורה ולהשראת השכינה.

מעשה נפלא הממחיש לנו שכל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ

סיפר הרה"ג יצחק זילברשטיין שליט"א: ברצוני לספר לכם מעשה מדהים שאירע לאחרונה שילמדנו עד היכן מגיע כוחה הגדול של התורה. באחד הסוללים בארץ החלו ללמוד נושא חדש וקשה, אשר האברכים לא היו רגילים בו עד כה ללימוד שכמוהו, והוא - לימוד מסכת 'זבחים'. כל מי שמכיר במעט את הש"ס יודע כי מסכת זבחים המדברת על קרבנות וענייני המקדש, אינה פשוטה כלל, וכי יש לעמול בה הרבה יותר משאר ענייני הש"ס. והנה, אחד מאברכי הכולל שהחל בלימוד מסכת 'זבחים', ניסה לעמול ולהבין, אך למרות הרצון הטוב, הוא לא

מצליח לקלוט כלום.

הלימוד לא זורם ואינו מרגיש חיבור ללימוד. אברך שלנו שהיה עד היום לומד בקלות ובהתענגות את שאר מסכתות הש"ס, הרגיש לפתע שהכל תקוע וקשה. אך הוא לא התייאש. הוא חזר שוב על הלימוד וניסה בכל כוחו להתבונן ולהבין את עומקה של הגמרא, אך... הכל תקוע ולא מובן.

"עוד פעם", הוא הכריז וניסה שוב בכל הכח כשדמעות של צער וייאוש מבצבצות מבין עיניו. הוא מניח אצבע על הגמרא ומנסה בכל הכח להבין,

אך שוב... הוא לא מבין מאומה. כעת הוא כבר נשבר לחלוטין ופרץ בבכי מר לעיני כל חבריו האברכים.

חבריו ללימוד נבהלו מהמחזה וניגשו להרגיעו, אך הלה בכה כמו ילד קטן שרצה להבין. "איני מבין את הלימוד" ניסה לומר לחבריו כשהוא ממאן להתנחם ובוכה ללא הרף. אחד האברכים שראה כי מדובר בצער עמוק ונורא, ניסה להרגיעו ולקח אותו מיד אל בית מדרשו של אחד האדמו"רים שהיה בסמוך, על מנת שיברך אותו שה' יפתח את ליבו להבין את כל דברי התורה הקדושה.

הם נכנסו לחדרו של האדמו"ר ששמע על צערו הגדול של האברך ואף ראה את דמעותיו הרותחות על לחייו, והתפעל כל כך מהמקרה ואמר:

"אברך יקה, אני מבטיח לך בהבטחה גמורה, כי הבכי הזה שבבית מפני שהיך משתוקק לדעת את הלימוד - יבטל ממך כל בכי עתיד, לא תצטרך לבכות על פרנסה קשה, ולא תבכה כל חייך על בריאותך ובריאות משפחתך, לא תבכה על דירה ולא על שידוכין לילדיך, מפני שמי שמתייגע ובוכה על התורה הקדושה - מבטל מעל עצמו התייגעות ובכיה בשאר ענייני העולם".

האברך התעודד עד למאוד מהבטחתו של האדמו"ר, אף הוסיף לבקש בכל זאת עצה כיצד להבין את הלימוד. חייך האדמו"ר ואמר לו: "מכיון שחז"ל מכנים את הלימוד במסכת 'זבחים' ובכל סדר 'קדשים' כ - 'חכמה' (כמובא בשבת ל"א), על כן עצתי לך שכאשר תגיע בתפילת שמונה עשרה לברכת "חונן הדעת" ותאמר את המילים: "וחוננו מאתך חכמה בינה ודעת", תכוון במילה "חכמה" להבין את מסכת 'זבחים'".

האברך שמח מאוד והודה לאדמו"ר. סיים הרב זילברשטיין: "האברך ניגש אלי לאחר מכן וסיפר לי כי עצתו של האדמו"ר התקיימה במלואה ומאז שהחל לכוון בתפילה הוא מרגיש שנפתחה לו הבנה בגמרא, וכי היום הוא לומד את המסכת בהנאה עצומה ובמתיקות מופלאה.

"אך בנוסף לכך", ציין האברך, "חאה אני עין בעין את הבטחתו של האדמו"ר כי ב"ה כל העניינים מסביב כמו דירה, בריאות, חינוך הילדים, וחתונת הילדים - הכל מסתדר מאליו ואין לי שום בעיות או קשיים שמצריכות אותי לבכות בתפילה לישועה, אלא מרגיש אני ישועות על טבעיות בכל התחומים".

קבעו רבותינו כלל: "אדם לעמל יולד" - על כל אדם נגזר כמה יעמול, יצטער ויבכה בחייו, אך הוא יקבע אם העמל, הצער והבכי ילכו על הלימוד, ובכך יחסוך מעל עצמו עמל ובכי על פרנסה, בריאות, ילדים, דירה וכו'.

"אך כעת, שראיתי את הישירות שלך במסירות נפש לא לפספס את השיעור הקבוע שלך, הבנתי כמה אתה אדם ישר שאפילו בעבור סכום כסף גדול לא תרמה את עצמך ולא תפסיד את השיעור הקבוע, לכן אין לי מה לבדוק אותך, מפני שאני בטוח כי בוודאי בשאר עסקיך הינך אדם ישר וצדיק, או בקיצור - יצאת צדיק!"

המוכר שמח עד עימקי נשמתו והודה לבורא עולם שבזכות שמירת הזמנים וההקפדה על השיעור, באופן של חוק ולא יעבור, זכה הוא להינצל מנזק כספי עצום אשר יכל להיגרם לו דרך מס הכנסה.

"אילת אה-בים ויעלת חן", דורשת הגמרא את מעלת התורה הקדושה, אשר היא מעלה חן על כל לומדיה - אשר האדם העוסק בה מוצא חן בעיני בני האדם ואף מוצא חן בעיני ה', מפני שהחדיר לנשמתו את האור האלוקי הגדול, אורו של ה' יתברך.

ראה הקב"ה כי רק התורה היא זו שיכולה לשמור על האדם בעולם הזה, ולתת לו מרגוע, סיפוק ושמחה, על כן, חייב הוא את כל אחד מאתנו, לטובתנו, לעסוק בה, עד כדי כך שהשאלה הראשונה שישאלו אותנו בעולם האמת היא: האם קבעת עיתים לתורה!

לא מה וכמה למדת, אלא האם הקפדת להחדיר לנשמתך את האור הגדול שיציל את חיך!

אומר ר' חיים מוולאדין (בנפש החיים): "אם ראית שייסורין באים עליך, חץ לחדרי התורה ומיד הם מסתלקים" - כה גדולה ועצומה מעלת התורה הקדושה אשר היא מסירה את הצרות והקשיים של האדם בעולם הזה, ומזכה אותו בחיי נצח בעולם הבא, ונעשה חביב ואהוב בעיני ה', והכל בזכות כמה דקות של תורה!

יהי רצון שנזכה להתחזק בלימוד התורה, לקבוע עתים לתורה יום יום חוק בל יעבור, וזכות התורה תעמוד לנו להגן עלינו מכל גזירות קשות ורעות ונזכה לראות בגאולה השלימה והאמיתית לראות במשיח צדקנו ובבניין בית מקדשנו אמן.

(יוצא עמו בששון)

מי ימלל שבח התורה כי טוב סחרה מסחר כסף, וכדתנין (קדושין פב, ב) רבי נהוראי אומר, מניח אני כל אמניות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה וכו'. וכבר התלמוד והמדרשים והזהר הקדוש וכל ספרי הקדש מלאים זיו, הם המדברים בשבח התורה, ולמפרסמות אייגבן צריכות ראייה וכלי עלמא ידעי, יעידון יגידון כי גדולה תורה ולגדלתה אין חקה, אבל אין איש שם על לב למסר נפשו ומאדו ללמד את בניו תורה כדמבעי לה למעבד:

... והאיש אשר הוא סוחר ועבר זמנו מלהיות מיושבי בית המדרש, את אשר בכחו לעשות יעשה ויהיה בתורת השם חפצו, בכל עת שהוא פנוי ילמד את אשר יודע, או ילך אל חכמים לשמע בלמודים על מנת לשמר ולעשות ולקיים, ולא יעבר מלהתפלל עם הצבור שחרית מנחה ערבית ומלקבע עתים בתורה ביום ובלילה וימסר נפשו על בניו שיהיו תלמידי חכמים, ויהיה מחזיק ביד לומדי התורה, כי כחלק היושב על הכלים וכחלק היורד למלחמה, חלק כחלק יאכלו, וגדול המעשה, כמו שמצינו בזבוליון שהקדים ליששכר, וכל דבר טוב שיוכל יעשה, ויגור מכל חטא כמפני חרב וכל מעשיו יהיו לשם שמים. אם כה יעשה, גדול הנהגה מיגיעו, אשריו בעולם הזה וטוב לו לעולב הבא:

(פלא יועץ)

מעשה נפלא המלמד אותנו כאשר האדם מנצל את זמנו ללימוד התורה בזכות הלימוד זוכה לראות ישועות.

סיפר הגה"צ ר' אלימלך בידרמן שליט"א: היה זה לפני זמן מה בעיר בני ברק, ברחוב הרב שך הממוקם במרכז העיר, שוכנת לה חנות לממכר טפטים לעיצוב הבית הנותנת את שירותיה לציבור בהצלחה רבה. עסק הטפטים הולך והתרחב בימינו וכך שכיום מוסדות ובתי רבים משתמשים בטפטים על מנת לעצב את הבית בקלות וליפיות. כל מי שמכיר את בעל החנות יודע כי הינו יהודי ירא ה' המקפיד על קלה כבחמורה, אשר אחד מכללי הברזל שלו הם - כי אינו מפסיד לעולם את השיעור הקבוע 'בדף היומי', הנמצא לא הרחק מחנותו.

5 דקות קודם תחילת השיעור, הוא סוגר את חנותו ומתמקם בכסאו הקבוע בבית המדרש עם ספר פתוח. ערב אחד, מביט בעל החנות בשעון ורואה כי בעוד דקות ספורות יחל השיעור, על כן הוא החל מכריז בקול: "לכל הלקוחות, נא להזדרז, אנו רוצים לסגור את החנות". עוד לפני שסיים להכריז זאת, נכנס אדם אחד, אשר פנה למוכר ואמר לו: "שלום, אני רוצה בבקשה כמות גדולה של טפטים מהסוג המעוצב והיוקרתי ביותר - האם תוכל לעזור לי ולהראות לי את סוגי הטפטים, יש לי הזמנה גדולה מאוד, והגעתי במיוחד עד כאן".

"אני ממש מצטער", השיב לו בעל החנות, "אבל כרגע הודעתי כי אני עומד כבר לסגור, לכן אולי עדיף שתבוא מחר על הבוקר ואעזור לך בשמחה". הלקוח החל להילחץ וניסה להפעיל את כל כוחו: "תראה באתי במיוחד לרכוש ממך רכישה גדולה, מפני ששמעתי כי יש לך טפטים יפים ומיוחדים, בבקשה בוא תהיה איתי 10 דקות ונעשה את זה מחר".

"תבין, השיב לו בעל החנות, "אני מאוד אשמח לעזור לך, אך יש לי שיעור קבוע ב'דף היומי' אשר אני מקפיד עליו כבר שנים רבות שלא לפספס או לאחר ולו דקה אחת, ובפרט שרכישה גדולה של טפטים איננה עסק של כמה דקות, אצטרך לשם כך לבחור איתך, לארוז לך ולבצע איתך את העיסקה - דבר שיקח יותר זמן ממה שאתה חושב".

הלקוח המשיך ללחוץ ולהתחנן, ובעל הבית אף הציע שיפתח במיוחד בשבילו את החנות מאוחר יותר, אך שהלה המשיך לסרב וביקש לבחור כעת, הציע לו בעל החנות הצעה: "אתה יודע מה, על מנת שלא להשיב אותך ריקם, בוא ואעשה איתך עיסקה - אני אנגע עליך את החנות למשך כל השעה וחצי בה אני נמצא בשיעור, כשבנתיים אתה תסתובב ברחבי החנות ותבחר ברוגע את הטפטים המתאימים ביותר בשבילך, תארוז אותם לעצמך, ואני אגיע בסיום השיעור, וישר נעשה את החשבון - מה אתה אומר?"

באותו רגע, עצר לפתע הלקוח את התלהבות דיבורו בחיור: "מוכר יקה בוא אני יגלה לך בדיוק מי אני!". המוכר לא הבין על מה הוא מדבר, והלה המשיך ואמר: "לא באתי באמת לקנות מהחנות שלך משהו, אני פשוט עובד מס הכנסה אשר שלחו אותי לבדוק האם הינך מעלים מס הכנסה דיווחים על טפטים שאתה מוכר או לא.

לכן, באתי להציע לך בסוף היום הצעה גדולה וממובדת, על מנת לבדוק האם תוכל לעשות לי זאת במחיר נמוך ללא דיווח על מס". המוכר שכבר היה צריך לזוז לשיעור קפא על מקומו, והאזין בתדהמה לאיש מס הכנסה:

אנו פונים לציבור הקוראים היקר, אנא תנו לנו כח יכולת להמשיך החזקת הכולל, הגמ"ח והעלון 'דרכי חזקה', אנו משתדלים שההכנסות יהיו קודש למטרות הללו ואין לנו הוצאות מזכירות, ניקיון וכדו'. תבורכו מפי עליון!

לזיכוי הרבים: בית הוראה יחוה דעת - מענה הלכתי 24 שעות, *6730

<p>לרפואה שלימה: מיכל בת שמחה, משה בן רוזה, אלעזר בן משה, שולמית בת שושנה, יעקב בן מיכל, תמר בת שרה, אילה בת מרים, יעל בת דבורה, יחזקאל בן ג'ונג'ון</p>	<p>אנא התפללו על זוגות שלא זכו להפקד בזרע של קיימא! יחזקאל בן מהין ורעייתו כ'רמית בת שרה, מנשה בן טוביה ורעייתו, הרצל בן כתון ורעייתו, ששון בן רעיה, יצחק בן תמר ורעייתו, דוד בן חנה ושושנה בת אסתר, וירון מנשה בן פניה ורעייתו. ענבל ג'מילה בת מרגלית לבנים זכרים, דניאל בן מהין ורעייתו, יוסף חיים בן שרה ורעייתו.</p>	<p>העלון לע"ן: עזרא בן מזל ואברהם בן רחל להצלחת: שמואל בן דונה, מרגלית בת ג'מילה נא להתפלל לזוג הגון: אימרת בן יהודית, חיים בן זוהרה, אילה בת שולמית, משה נחמן בן אורנית תמר בת יהודית, יוסף עובדיה בן משה, מרים אסתר בת רחל, שרה בת לאה, משה בן רשל, רבקה בת רחל</p> <p>העלון להצלחה בכל העניינים, לפרנסה ברווח ולזוג הגון ליוסף בן שולה</p>	<p>שדכנית (לבחורים מגיל 30+): א-ה 21:00 - 22:30 טל: 03-6766049 שידוכי "חסדי חיי שרה" בימים ג', ד' ה' בשעה 9:00 - 10:00 058-3297225 ניתן לפרסם ספרים בתוכנת אוצר החכמה ועוד c9595@okmail.co.il</p> <p>מוהל מוסמך לשם שמים (בחינם) בהמלצת הגר"ש מחפוד שליט"א 0559260027. מוהל מוסמך לשם שמים, תלמידו של הרב אורי: 0583207037. אברך מוהל מוסמך לשם שמים 0527646963.</p>
--	---	---	--

סגולה מרבי נחמן לזש"ק

שתשים אישה עליה עץ שגדל על קבר צדיק, המעוניינות יכולות לקבל את זה בחינם (לשם שמים) בטלפון: 054-8561881, הכמות מצומצמת. קיבלנו הרבה טלפונים של זוגות שנפקדו בזש"ק.

"שמעו ותחי נפשכם"

העורך: הרב יצחק עידו וובר ארליך שליט"א

מתורתו של הגאון הצדיק רבי משה וובר זיע"א

גליון מס' 1116

שבועות נשא ז' סיון תשפ"ג - נא לא לעיין בעלון בשעת התפילה ובקריאת התורה

הוראות למעשה על פי השל"ה הקדוש

הוראה למעשה:

ה אדם צריך לדעת כיצד להרחיק עצמו מדברים שהיצר יכול להכשילו על ידם, (ואפילו אם דברים אלו מותרים) על דרך שנאמר "על החסידים הראשונים שהיו פורשים משבעים שערים משערי המותר בגלל יראתם משער אחד משערי האיסור", וכדוגמת הסייגים שציוו רבותינו באומרים: "ועשו סייג לתורה".

המקור בפרשה: "כי יפליא לנדור נדר להזיר לה" (במדבר ו ב). אמר שמעון הצדיק: "מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא, אלא אחד: פעם אחת בא אדם אחד - נזיר מן הדרום וראיתי שהוא יפה עיניים וטוב רואי וקוצותיו סדורות לו תלתלים. אמרתי לו: מה ראית להשחית את שערך הנאה? אמר לי: רועה הייתי בעירי. הלכתי למלאות מים מן המעיין ונסתכלתי בבואה שלי - ופחז עלי יצרי ובקש לטרדני מן העולם. אמרתי לו: רשע, למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך? במי שהוא עתיד להיות

שלמה בחכמתו: "בכל דרכיך דעה והוא יישר אורחותיך".

מדברים אלו עולה שאחרי כוונת הלב הם הדברים, ואפילו במעשה המצוות - העיקר תלוי במחשבתו וכוונתו של האדם, כמו שאמר רז"ל: - "מאי דכתיב: "כי ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם"? משל לשני בני אדם שצלו את פסחיהם, אחד אכלו לשם מצוה ואחד אכלו לשם אכילה גסה, זה שאכלו לשם מצוה - "צדיקים ילכו בם", וזה שאכלו לשם אכילה גסה - "ופושעים יכשלו בם".

המקור בפרשה: "כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה" (במדבר ו ב). "להבדיל עצמו מן היין לשם שמים" (רש"י). השם נזיר - נגזר מגזרת "נזר" וכלשון הפסוק: "כי נזר אלקי על ראשו" ופירושו של הפסוק הוא - שכל בני אדם - עבדי תאוות העולם, והמלך באמת שיש לו נזר ועטרת מלכות בראשו הוא זה - החפשי מהתאוות".

רימה ותולעה?! אני נשבע שאגלחך לשם שמים. מיד עמדתי ונשקתיו על ראשו. אמרתי לו: בני, כמוך ירבו נזירי נזירות בישראל. עליך הכתוב אומר: "איש כי יפליא לנדור נדר נזיר לה"...

"למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה? לומר לך - שכל הרואה סוטה בקלולה - זיזר עצמו מן היין". פירש רש"י: שהיין מביא לידי קלות ראש והוא גרם לה" (לסוטה את הקלקול).

הוראה למעשה:

"צריך האדם שיכוון בלבו לכל מעשיו כולם - לידע את ה' ברוך הוא בלבד, ויהיה שבתו וקומו ודבורו הכל - לעומת זה הדבר. כיצד? כשישא ויתן או יעשה מלאכה ליטול שכר - לא יהיה בלבו לקבוץ ממון בלבד, אלא יעשה דברים אלה - כדי שימצא דברים שהגוף צריך להם... נמצא המהלך בדרך זו כל ימי - עובד את ה' תמיד ועל ענין זה ציוו החכמים ואמרו: "וכל מעשיך יהיו לשם שמים" והוא שאמר

נקיי הדעת שברושלים

המסעדה המיתולוגית ש"במאה שערים"

ומגישים את האוכל "בטעם של פעם" כשחיוך רחב נסוך על פניהם. ואכן השירות האדיב של האחים לבית דויטש בשילוב האוכל המותאם לטעמם של "אניני הטעם" משרה חוויה יהודית-ייחודית על הסועדים. בימי חמישי ושישי ניתן לרכוש במסעדה מאכלים עבור שבת קודש (חמין עם קישקע, קוגל, געפילטע פיש ועוד).

הרה"ח ר' מאיר דויטש שיחי' פורס פרוסות מהקוגעל המוגש במסעדה

בטוחני שכשמשיח צדקנו יבוא במהרה בימינו לירושלים עיר הקודש ויגיע לרחוב מאה שערים, יצאו לקבל את פניו האחים דויטש שיחיו וכשחיוכם האופייני נסוך על שפתותיהם, יבקשו להגיש לו את מאכליהם האיכותיים. ויהי רצון שזה יקרה בקרוב ממש.

שלושת בניו האדמוניים של ר' אהרן ז"ל

א חד מבתי העסק המיתולוגיים והותיקים ביותר ברחוב מאה שערים הוא ללא ספק "מסעדת דויטש".

זכור לי שלפני כארבעים שנה פתחו האחים אהרן ז"ל ושיבדל לחיים טובים ר' מאיר שיחי' את מסעדתם. ועד עצם היום הזה המסעדה ממשיכה לתפקד במתכונתה המקורית ולהוות אבן שואבת למבקרים, תיירים ומקומיים כאחד.

ר' מאיר שיחי' מגיע מדי בוקר למטבח של המסעדה בכדי לטגן את השניצלים המפורסמים שלו ולבשל את שאר המטעמים הביתיים והטעימים שמוגשים לסועדים.

בחזית של בית ממכר המזון הזה ניצבים

לעילוי נשמת הגאון הגדול רבי מרדכי אהרן בן רבי יוסף חיים שיינברגר זצ"ל נפטר י"ח אב התשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.

שאלות קצרות ותשובות ביצין:

1. מדוע קוראים את פרשת נשא בסמיכות לחג השבועות?

תשובה: ניתן לקרוא את המילה "נשא" בסדר הפוך: "אש" - "ן" כלומר - זה בא לרמז על התורה שניתנה באש ביום ה"נון" (החמישים) לאחר יציאת מצרים.

2. מה הקשר בין הפסוק שמסיים את פרשת הפקודים (פסוק מ"ט) לבין פרשת שילוח הצרוע והזב מן המחנה?

תשובה: פרשת הפקודים מסתיימת במלה משה (פרק ד' פס' מ"ט) ומיד לאחריה מופיעות המלים "וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב", כל זאת בא לרמז את מה שחז"ל אמרו על משה רבנו שהחשיב את עצמו כצרוע וכזב.

3. מדוע חזרת התורה בפרשתנו על פרשת גוזל ונשבע לשקר שכתובה כבר מקודם בפרשת ויקרא (פרק ה')?

תשובה: בנוסף למה שכבר כותב רש"י שהתחדש בפרשה הזאת הענין של גזל הגר, ניתן גם לומר שעם ישראל היו בבחינת גרים בשעה שקבלו את התורה, ולכן קוראים שוב את הפרשה הזאת בסמיכות לחג מתן תורה.

4. מה הקשר בין חג השבועות חג מתן תורה לפרשת סוטה שמופיעה בפרשתנו?

תשובה: יש כאן הוראה שכמו שאשה מחוייבת להיות נאמנה לבעלה, כך אנו עם ישראל שנקראים "כנסת ישראל" מחוייבים לשמור אמונים לבורא עולם ולא לסטות מדרך התורה.

שנזדווגו לכם, ולא נפרעתי מהם אלא על ידכם". מכאן יש סמוכין למה שכתב בעל "קדשת לוי" בפרשת נח: "משנולד אברהם לא ענש הקדוש ברוך הוא לאומה רק את האומה אשר הם עושים רעה לזרעו, אבל מה שעושים נגד ה' הוא שומר להם להפרע מהן לעתיד לבוא".

למדין מזה גודל אהבת השם יתברך לישראל. וזהו על דרך שפירש רש"י על הפסוק ואשא אתכם על כנפי נשרים: "מוטב יכנס החץ בי ולא בבני".

שאינן היחיד מקריב, ועלי לקבל ברצון".

אפשר לקשור זה עם המבואר בזוהר הקדוש (חלק ג בהשמטות, דף שב, ב), שכנגד שבעה צדיקים צוה הקב"ה בתורה להקריב קורבן מוסף בשבע פעמים בשנה, ובשבת הוא כנגד יוסף הצדיק.

נמצא, כמו שבהקרבת הנשיאים דוחה קורבנו של יוסף את השבת, בשביל שיוסף שמר את השבת, כמו כן בכל שבת מקריבים קרבן מוסף כנגד יוסף הצדיק.

חג השבועות

חג השבועות נקרא עצרת סתם במשנה, בעצרת על פירות האילן (ראש השנה פרק א משנה ב).

אפשר לבאר את זה, על פי דברי התרגום יונתן בן עוזיאל, שבפסוק "ביום השמיני וגו' עצרת היא" (ויקרא כג, לו) מפרש: "כנישין תהוון" (בהתאספות תהיו), וכן בשביעי של פסח בפסוק "וביום השביעי עצרת לה' אלקיך" (דברים טז, ח) מפרש: "וביומא שביעאה תהוון כנישין כו' קדם ה' אלהיך". ועל דרך זה פירש רש"י שם: כנופיא.

ולכן שבועות קראו חכמינו ז"ל 'עצרת', לשון כנישיותא והתאספות, ששבועות הוא זמן מתן תורתנו, והרי אמרו חכמינו ז"ל (ברכות סג, ב) "עשו כתות כתות ועסקו בתורה" שאין התורה נקנית אלא בחבורה.

ויחן שם ישראל נגד ההר

פירש רש"י, "כאיש אחד ובלב אחד."

אפשר לומר, שעל ידי זה זכו לקבלת התורה. וכמו שאומרים בתפילה (בברכת שים שלום): "ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו תורת חיים ואהבת חסד וכו'". שכאשר כולנו כאחד, אזי זוכים ל"נתת לנו תורת חיים". כי ישראל, ואורייתא כולא חד, וכאשר יש 'ישראל' בשלימות, שכולם מאוחדים, אזי יש 'אורייתא'.

וזהו מאמר הלל הזקן (אבות פרק א משנה יב): "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה", שעל ידי שאוהב את הבריות שמקרב נשמות ישראל ביחד, על ידי זה מקרבן לתורה, כמו במתן תורה כנ"ל.

ומשה עלה אל האלקים וגו'

פירש רש"י: "כל עליותיו בהשכמה".

אפשר לומר על דרך רמז, כל העליות שנתעלה משה רבינו עליו השלום, בא לו על ידי ההשכמה שהשכים והזדרז לעבודת ה'.

ובזה יש ליתן טוב טעם על מה שהשולחן ערוך אורח חיים פתח מרן הבית יוסף ז"ל בדבר זה "שיתגבר כארי לעמד בבקר לעבודת בוראו", שזוהי עצה טובה לעבודת ה' על כל היום.

אתם ראתים וגו'

פירש רש"י: "על כמה עבירות היו חיביים לי קודם

טעם סמיכות ברכת כהנים לניזיר.

מובא במסכת ברכות (ב, ב): "אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא, ריבונו של עולם, כתוב בתורתך (דברים י, יז) אשר לא ישא פנים וגו', והלא אתה נושא פנים לישראל, דכתיב (במדבר ו, כו) ישא ה' פניו אליך. אמר וכי לא אשא פנים לישראל, שכתבתי להם בתורה (דברים ח, י) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך, והם מדקדקים על עצמם עד כזית עד כביצה".

יש לפרש, אפילו בזמן שאין להם בכדי לאכול כדי שביעה, הם שמחים בחלקם ומברכים ומשבחים להקדוש ברוך הוא.

למדרגה כזו יכול לבוא דווקא מי שאינו רודף אחר תאוות העולם, ומסתפק במה שיש לו כזית או כביצה.

וזו היא מדרגת הניזיר, כמו שמובא באבן עזרא על הפסוק "כי נזר אלהיו על ראשו" (ו, ז): "כי כל בני אדם עבדי תאוות העולם, והמלך באמת שיש לו נזר ועטרת מלכות בראשו, כל מי שהוא חופשי מן התאוות".

וזהו סמיכות הכתוב, אחר פרשת ניזיר, נסמכה ברכת כהנים, ישא ה' פניו אליך.

ישא ה' פניו אליך (ו, כו)

בגמרא (ברכות כ, ב): "אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא, ריבונו של עולם כתוב בתורתך (דברים י, יז) אשר לא ישא פנים, והלא אתה נושא פנים לישראל, וכתיב ישא ה' פניו אליך. אמר להם וכי לא אשא להם פנים לישראל, שכתבתי להם בתורה (דברים ח, י) ואכלת ושבעת וברכת, והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה".

אפשר לפרש על פי מה שמובא במסכת גטין (ע, א): "אמר לו אליהו לרבי נתן, אכול שליש ושתה שליש והנח שליש, לכשתכעס תעמוד על מלואך", פירש רש"י: "הנח שליש בטנך ריקם, ולכשתכעס וימלא בטנך כעס תעמד על מלואך, אבל אם תמלא מעיך אכילה ושתיה, לכשתכעס תבקע".

ויש לומר, שזוהי מידתם הטובה, שאינם אוכלים כדי שובעם בשביל לכבוש הכעס.

ועיין בפירושו של רש"י על הפסוק "ישא ה' פניו אליך", שיכבוש כעסו. אם כן זה מידה כנגד מידה, כמו שהם עושים עיצה שלא יתגבר עליהם הכעס, כמו כן הקדוש ברוך הוא נושא פנים לישראל וכובש רחמיו על כעסו.

ביום השביעי נשיא לבני אפרים וגו' (ז, מח)

מדרש רבה: "אמר הקדוש ברוך הוא, יוסף, אתה שמרת את השבת עד שלא נתנה התורה, חייך שאני משלם לבן בנך שיהא מקריב קורבנו בשבת מה

לעילוי נשמת האשה החשובה מרת שרה גולדה קופמן ז"ל בת הרה"ג רבי אלימלך וובר ז"ל

לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית שהייתה מפורסמת במעשי חסדיה הכבירים - מרת יהודית רובינשטיין ז"ל - נפטרה ב' ניסן תשע"ג

התורה מכרזת עליו - חלק אחרון

ב שבוע שעבר סופר שבימי ערב שבועות הגיע לביקור בישיבתו של הגאון רבי שמואל סלנט זצ"ל, רבה של ירושלים, אחד מהתורמים החשובים של הישיבה הנדיב הדגול ר' פנחס.

שלא כבשאר הימים שבו היה זוכה לקירוב נאה בבואו לישיבה, בו ראש הישיבה היה מקדם את פניו בקבלת פנים שנעמה לו, הפעם, בהגיעו בהדרת כבוד לישיבה, לבוש במעיל קיץ קליל ומטה בעל גולת זהב נאה ומרשימה בידו הוא נחל אכזבה ומפח נפש. הסיבה לכך הייתה כי באותה שעה נועד רבי שמואל עם אחד מבני הישיבה החדשים שאף לפני ימים ספורים עלה לארץ הקודש. הוא ישב על אחד הספסלים והקשיב קשב רב לדברי האברך.

דברי התורה המתוקים ומאירי עיניים העלו הבעת קורת רוח על פניו.

לאחר קבלת פנים ראשונית התנצל הגאון לפני האורח כי כרגע לא יוכל להתפנות בשל אותו אברך אבל כעבור זמן יוכל להתפנות אליו לארחו כראוי.

הנדיב קיבל את ההתנצלות בחיך מאולץ, מן השפה אל החוץ. סקר הנדיב בפליאה את האברך שבו התמקד רבי שמואל. האברך היה דל בשר, "עור ועצמות" עטוף בבלויי סחבות וזוכה הוא לכבוד מלכים מראש הישיבה הגאון.

הגביר בלע עלבונו. בקוצר רוחו לא המתין, הוא שב במרכבה לבית המלון בו התאכסן. זמן רב לקח לו להשיב את נפשו מן העלבון הבלתי צפוי. כשהתאושש חש רבי פנחס כי בזעם לא ישיג דבר, שכן בקרבו שכן לב יהודי רגיש ושופע רחמנות. הוא החליט לברר על שום מה הקדיש רבי שמואל תשובת לב כה רבה לאותו אברך. לאחר בירור יסודי כשעלו ממצאים בידו החליט להגדיל את תמיכתו בישיבת "עץ חיים" אשר זכתה שכאלו הם תלמידיה.

ר' הירשל טומשובר קראו לו לאברך. הוא נולד בוורשה רבתי ולמד בישיבתו של בעל "חידושי הרי"ם" מגור זי"ע. הוא היה מן הממיתים עצמם באהלה של תורה לא פסק פומיה מגיסיה יומם ולילה. לצערו נאלץ לשנות את מקומו. אחיו שעלה לפני זמן מה לירושלים הלך לעולמו והשאיר את אלמנתו הזקוקה לחליצה. רבי הירש החסיד לא התמהמה.

כיוון שחישב את צעדיו החליט בהזדמנות זו להעלות את משפחתו עמו ולקיים ישוב ארץ ישראל. כאשר סידר ענייניו, הלך ר' הירש להפרד מעל רבו. בא אל הקודש פנימה והרכין עצמו לקבל ברכת הדרך.

שח עמו הרבי בעניינים הקשורים לנסיעתו, וטרם נפרד מעליו עשה אותו שליח למסור מכתב לרבה של ירושלים, הלא הוא רבי שמואל סלנט, ראש ישיבת עץ חיים.

כ"ק האדמו"ר הרבי מקוסוב ויזניץ שליט"א ליד ציונו של הבעל שם טוב הקדוש זיע"א אשר יום ההילולא שלו חל בחג השבועות

היה זה כאשר רבי שמואל נסע לחוצה לארץ בעניני ארץ ישראל. במסעו הגיע לגור והתודע לחידושי הרי"ם. מיום ביקורו אצל הרבי התפתחה ביניהם ידידות שהתקיימה בחילופי מכתבים בין הרבי מגור לרבה של ירושלים.

עכשיו שר' הירשל קיבל מכתב מרבו למוסרו לרבי שמואל, לא ידע מה כתוב בו, וגם לא חקר על כך. אבל בדרך, באניה, שינה ר' הירשל לפתע דעתו. פתע פתאום עלה במחשבתו כי בוודאי כתב רבו לרבי שמואל דברי תורה משמחי לב ונפש, ולפי שצמאה נפשו לדברי תורה אמיתיים, החליט להציץ במכתב כדי להתבשם מניחוחו. (עד כאן התקציר מהשבוע הקודם)

למעלה רקיע תכול, ומתחת מי ים רגועים. עומד ר' הירשל על סיפון האניה. המכתב של רבו צורב את אצבעותיו אבל הכמיהה לדברי התורה שירו ואת נפשו, צורבת יותר את לבו. פותח ר' הירשל את המכתב, פורשו לפני עיניו והוא מתחיל לקרוא.

אבל זאת הפעם לא העלה הרבי חידושי תורה על הכתב. התוכן היה אחר לגמרי ממה שציפה לקרוא בו. וכן נאמר: "בזה באתי להעיד כי האברך המוכ"ז הינו בר אורין הלומד תורה מתוך יסורים מיום עמדו על דעתו. כל ימיו הוא משחיר פניו על עמל התורה. נא לקרבו ולתומכו".

קרא ר' הירש את המכתב ורוחו נתפעמה. הוא הביט אל מי היים, אחר כך נשא עיניו אל רקיע השמים ואנחה אחת פרצה מלבו. כל ימיו זוהר שלא לעשות את התורה קרדום לחפור בה. והנה עכשיו עלול הוא, עקב המכתב, לסטות מן הקבלה שנטל עליו.

במחשבה ראשונה חשב ר' הירשל ליטול את המכתב ולהטמינו עמוק בין כליו, כמו לשכוח ממנו ולא לגעת בו ולא להשתמש בו עד עולם. אבל במחשבה שניה ביטל את המחשבה הראשונה. ארץ ישראל נקנית ביסורים, האם יודע הוא עכשיו אלו מצוקות נכונות לו על אדמתה? ואם יגיעו חלילה ימים של עוני עד פת לחם היוכל להתעלם מצער בני הבית? ואולי

ברגע של צער ואזלת יד יאלץ, למרות רצונו, להשתמש במכתבו של הרבי?

הביט ר' הירשל אל השמים התכולים החובקים זרועות עולם, ורגיעה ירדה בלבו. מי שנתן חיי יתן מזוני.

רעיון נועז נולד בלבו. מוטב לעשות מעשה עכשיו, הוא נטל את המכתב קרעו לפיסות קטנות והשליך את הפיסות הימה, באה הרוח חפנה ברטט את הפיסות ופיזרה אותן במעופה. הביט ר' הירש אחר הפיסות המתעופפות, ורגיעתו העמיקה. למה לאדם להכין לעצמו נסיונות? די לו באלו שמזמינים לו משמים.

עלה ר' הירשל לארץ הקודש ואיוה למושב לו את אחת מחורבות ירושלים. וכמעשהו בורשה כן מעשהו בירושלים. יושב והוגה בתורה ועובד את הקב"ה באהבה ובריאה.

בינתיים אזל מעט הממון מכיסו, והמשפחה הגיעה עד פת לחם. חכך ר' הירשל בדעתו מה לעשות, ולפי שדי לו לתלמיד חכם בטביעת עין בלבד למה שנצרך לאדם מן השורה ללמוד ולקלוט במשך ימים רבים, החליט בבוקר בהיר לפנות אל רבי שמואל סלנט, רבה של ירושלים וראש ישיבת עץ חיים.

התעטף ר' הירשל באדרתו ובמגבעתו והלך למעונו של רבי שמואל. רבי שמואל נתן לו שלום, ולאחר ששאלו לשמו ולמקום ממנו הגיע, שאל למבוקשו.

"חפץ אני להתקבל לישיבת עץ חיים, אמר ר' הירשל בפשטות, וכן להנות מן התמיכה הניתנת לתלמידי הישיבה, כי בני ביתי רעבים לחם".

הביט בו רבי שמואל בתמיהה ושאל: "להנות מן התמיכה? מי זה בא ללמוד על מנת לקבל תמיכה? וכלום יש בידך המלצה כלשהי להגיד לאדם ישרו? כדי שנוכל לעמוד על טיבך?"

אלמלא היו עיניו של ר' הירשל מושפלות כל כך בוודאי היה רבי שמואל מבחין באור של טוהר הקורן מהן, אבל היות שר' הירשל, כדרכו, לא הבליט את עמוד שדרתו, לא הסגירה חיצוניותו העלובה את הוד פנימיותו.

כיון שהמכתב היחיד שהיה בידו כבר נבלע מזמן במי היים, לא אמר ר' הירשל מאומה, ולפי שהרגיש בנפשו כי את ההשתדלות שצריך אדם לעשות, כבר עשה, החל לצעוד אחורנית כדי לשוב לחורבה ששם מחכים לו בני ביתו.

אבל עוד ר' הירשל נסוג אחור, ונקישה על הדלת עוררה את הגאון. נכנס הדוור והניח צרור מכתבים על השולחן. נטל רבי שמואל את המכתבים, בחן אותם ברפרוף, והתעקב על אחד מהם. היה זה מכתב שנשלח על ידי החידושי הרי"ם.

הניח הגאון את כל המכתבים, ופתח את מכתבו של המושך בעמוד 4

אל יבוש מפני המלעיגים

מהמפרשים של שונאי הדת ובסופו של דבר הם יחדלו מלמחות כנגדנו.

האחים התאומים - ששון ושמחה

השבוע הגעתי בסייעתא דשמיא לעיר ניו יורק. ביום הראשון להגעתי, הלכתי ברחובות שכונת "בורו פארק" שבברוקלין ולפתע הבחנתי בשני אחים תאומים באים בימים שנראים זהים זה לזה ואף לבושים בתלבושת זהה. מייד נגשתי אליהם ושאלתי אותם מה שמם? לפליאתי הם השיבו שהאחד נקרא ששון והשני נקרא שמחה. כמובן שנהנתי לשמע דבריהם ומייד חשתי ששורים עליי כעת ששון ושמחה. מעניין לציין שהגמרא במסכת סוכה דף מ"ח מספרת סיפור דומה: היו שני מינים (כופרים) אחד מהם היה שמו ששון ואחד מהם היה שמו שמחה. אמר ששון לשמחה: אני עדיף ממך כי כתוב (ישעיה לה, י): "ששון ושמחה ישיגו" הרי שהקדים הכתוב ששון לפני שמחה. אמר לו שמחה לששון: אדרבא, אני עדיף ממך שהרי כתוב (מגילת אסתר ח, יז): "שמחה וששון ליהודים", קודם שמחה ואחר כך ששון. אמר לו ששון לשמחה: יום אחד יעזבוך (יעזבוך מן השמיים ותרד מגדולתך) ותתמנה להיות רץ, לצאת לפני אנשים - כשליח שהרי כתוב: "ושאתם מים בששון".

חשוב לציין שבניגוד לאותם שני המינים הנ"ל, שני האחים ששון ושמחה שפגשתי ברחובות ניו יורק היו יראי שמיים. ויהי רצון שמעתה ירדפנו אך ששון ושמחה וששון וכל זה יקרה בשלמות כשיבוא משיח צדקנו ויגאלנו מן הגלות בקרוב ממש.

138 וברי-אליך

היהודים (כולל אלה שמכנים עצמם "לא דתיים") מחוייבים לקיימה כדקדוקה וכלשונה. וכל ההתנצלויות שמשמיעים בעניין זה גורמים מסויימים מתוך מחננו, רק מבעירים יותר את אש התבערה והשנאה של לוחמי הדת היהודית.

בד בבד עם עמידתנו האיתנה בענין הזה, עלינו להסביר שההתנהלות הזאת מצידנו לא נובעת מזלזול במעמד האישה ובודאי שהיא לא מגיעה מרצון לפגוע ברגשותיה. והיא הנותנת: הרי היהדות מכבדת מאוד את האישה היהודית ובשל

האחים התאומים ששון ושמחה שיחיו נראים השבוע במחיצתו של מחבר העלון הרב עדו יצחק ובר ארליך שיחי

כך פוטר את אותה ממצוות שהזמן גרמן (וזאת בשל עיסוקה החשוב והנעלה בנייהול הבית וחניוך הילדים). התורה אף קובעת שמוצאו של היהודי נקבע דווקא על ידי האישה ולא על ידי הגבר.

בטוחני שכנצהיר בגאון ובעוצמה שזאת דרכנו - דרך התורה ואין בלבדה, נוציא את הרוח

שבוע שעבר קמה סערה תקשורתית סביב הנושא של חרדים שלא יושבים ליד נשים. עיתונאים שאינם שומרי תורה ומצוות (לעת עתה) יצאו במתקפה חזיתית נטולת רסן כנגד החרדים שלא יושבים ליד נשים במקומות ציבוריים. כביכול טענתם היא שבמעשה הזה החרדים מבזים את הנשים ומתייחסים אליהן כ"מוקצה מחמת מיאוס". בכדי להדוף את מחאותיהם רוויות השנאה והרעל, ביקשו מספר חרדים להתגונן ולטעון שזה לא מדויק כי פעמים רבות חרדים כן יושבים ליד נשים (במרחק מהן). חרדי מסויים שפיאות וזקן לבן מעטרים את פניו הגדיל לעשות בכך שהפיץ סרטון אשר בו הוא אומר שחרדים צריכים לשבת ליד נשים בכדי לא לביישן...

מובן מאליו שכל יהודי ירא שמיים שראה ושמע את דבר האיוולת הזאת, נחמץ ליבו בקרבו. הרי ההלכה היהודית אוסרת כל קירבה לאישה זרה וכדוגמא לכך אצטט את דברי הגאון רבי שלמה גנצפריד זצ"ל בספרו "קיצור שולחן ערוך" (סימן קנב, סעיף ח): "צריך האדם להתרחק מן הנשים מאוד מאוד. אסור לקרוץ בידיו או ברגליו ולרמוז בעיניו לאישה... ואסור להריח בבשמים המיוחדים לאישה (דבר שכמעט בלתי אפשרי כשיושבים בקרבתה) ואסור להסתכל בבגדי צבעונין של אישה... פגש אישה בשוק, אסור להלך אחריה אלא רץ שתשאר האשה לצדדין או לאחוריו..." מדברים נחרצים אלה מובן שאכן על פי ההלכה אסור לשבת קרוב לאישה זרה. הלכך חייבים אותם הדוברים החרדים להצהיר בעוז ובביטחון מבלי למצמץ בעיניים שהעניין הזה של לא לשבת בקרבת אישה היא הלכה מפורשת ב"שולחן ערוך" אשר כל

התורה מכרזת עליו - המשך מעמוד קודם

ולא נשא פניו לגביר מתומכיה העיקריים של הישיבה, בעת אשר שמע דברי תורה מפי ר' הירשל.

וכאשר נודעו לר' פנחס הנגיד קורותיו של ר' הירשל טומשובר, לא די שנרגע, לא די שסלח, אלא הוסיף לתמיכה הקבועה עבור ישיבת עץ חיים שכאלה הם פני תלמידיה.

הודעה משמחת: את העלון ניתן לקרוא מדי שבוע בחוברת "טועמיה" מבחר עלוני השבת, אותו ניתן לקבל חינם בבקשה למייל: m025004569@gmail.com

"היות ותלמידי האברך רבי הירשל מטומשוב נסע לעיר הקודש ירושלים ת"ו, מקום שאין מכירים אותו, ואף על פי שנתתי בידו מכתב המלצה להגיד לאדם ישרו, חושש אני, לפי מה שאני מכיר, שלא ימסור לכבוד תורתו את המכתב. אי לכך העתקתי את הכתב כדי לשלחו אל כבוד תורתו על ידי הפוסטה. ובכן נכתב במכתב ההמלצה כי אברך זה לומד תורה מתוך יסורים מאז עומדו על דעתו ומשחיר פניו על עמלה של תורה. נא לקרבו ולתמוך בו".

מכתבו של הרבי בעל העינים הפקוחות, שהגיע בעתו ובזמנו, פתח את שערי ישיבת עץ חיים לפני רבי הירשל. וכשעמד רבי שמואל על טיבו לא זז מלחבבו,

הרבי. קרא רבי שמואל את דברי המכתב וקריאה של השתוממות פרצה מפיו: "רבנו דעלמא כולא! רבונא דעלמא כולא!"

הביט ר' הירשל בפני הרב שסומק של התרגשות פשט עליהם, ותמיהה עלתה בלבו.

"הפלא ופלא! הפלא ופלא!" לא פסק רבי שמואל להתפעל. אחר כך פנה אל האברך ואמר לו בחיבה גלויה: "יהודי יקר, בעבורכם הסער!"

ובעוד ר' הירשל תמה, קרא רבי שמואל את דברי החידושי הרי"ם מתוך האיגרת:

הודעה חשובה לקוראי העלון: המעוניינים לקבל את העלון למייל שלהם ישלחו הודעה למייל: nafshechem@gmail.com

לעילוי נשמת מורי הדיין הגאון האדיר רבי זלמן נחמיה בן רבי אברהם גולדברג זצ"ל. נסתלק לגנזי מרומים בל' אב - א' של ראש חודש אלול התש"פ ת.נ.צ.ב.ה. לעילוי נשמת דודתי עפרה רכלין בת ישראל ז"ל נפטרה ל' סיון ה'תשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.

"אור שרה"

ע"ש האישה הכשרה שרה בת לולוה ז"ל

עלון מס' 939

פרשת נשא - "בת של מלך"

הפרטי והמעסיק לא יקרא לעבודת בשמה הפרטי. במקום חני, רבקי וכו' יקרא לה גברת כהן, גברת ברקוביץ וכו'. לא תשוחח עם המעסיק מחוץ לענייני עבודה. תשמור על סגנון דיבור מאופק ורציני, בלא שחוק וקלות ראש. אמרו רבותינו (אבות פ"ג ג' משנה ג') "שחוק וקלות ראש מרגילין את האדם לערוה". תישמר מפנייה ודאגה אישית, לדוגמא בסגרה את החלון מפני הקור לא תאמר "סגרתי את החלון כדי שלא יהיה לנו קר". המעשה הבא שלפנינו יבהיר לנו דברים אלו היטב. בעל המעשה איש עסקים יהודי המתגורר בעיר לייקווד שבארצות הברית שנתברך בברכת שמים מרובה. הוא מנהל משרד גדול העוסק בקנייני נדל"ן, במשרדו עובדות נשים חרדיות לדבר השם, נשות אברכים, וכך סיפר: השעה אחת עשרה בבוקר אני נמצא בסידורים דחופים, הטלפון הנייד שלי מצלצל. על הקו אחת העובדות, אני שומע בטון דיבור שלה שהיא מהססת אם לשאול או לא... הייתה שתיקה לכמה רגעים, לבסוף היא התעשתה ואמרה: "רציתי לברר איזה שהוא ענין מסוים. היום בבוקר קיבלתי ממך בדואר האלקטרוני הודעת אימייל שבה נתת הוראה להעביר סכום של שבעים אלף דולר לחשבון בנק מסוים". היא ביקשה ממני אישור טלפוני לפני שהיא מבצעת את ההעברה. לרגע הייתי המום, כי מעולם לא שלחתי הודעה ובקשה כזאת... אמרתי לה בהחלטיות שאני לא העברתי לה בקשה כזאת וכמובן שלא תבצע את ההעברה. לאחר תקופה של בירורים התברר שגנב נוכל פרץ לאימייל שלי, והוא שלח את ההודעה בשמי להעביר את הסכום הנ"ל לחשבון בנק שלו... עוד התברר שהנוכל עשה "שיעורי בית" ועשה מחקר מקיף והתחקה אחר סגנון הכתיבה שלי, וזה מה שעשה כשביקש את שבעים אלף הדולר, וברוך השם המזימה שלו לא צלחה. לאחר שנגרעתי מההלם והבהלה, וכמובן ששמחתי שמחה גדולה שניצלתי "מעוקץ" לא קטן, שאלתי את העובדת מדוע החליטה לברר אצלי על ההעברה, הרי כפי מה שהיה נראה לעיניי נראה היה שאני בעצמי כתבתי את האימייל ולא היה כאן מקום לספיקות... השיבה העובדת בקול נרגש: "מכיוון שקבעת חוק בל יעבור, שבמשרד זה אין העובדים פונים לעובדות המשרד בשמן הפרטי בשום פנים ואופן. וכאן הבחנתי במשהו מוזר שלא מתאים לסגנון שלכם, פנית אלי בשמי הפרטי. הסגנון היה בדיוק אותו סגנון אך הפניה אלי בשמי הפרטי עוררה בי חשד גדול מאוד, לכן אמרתי למשהו לא "מריח טוב" וכדאי להתקשר אליך לבדוק"... הנח למדנו שמי שעומד כמו חומה בצורה ושומר על כל גדרי הצניעות והסייגים שקבעו חכמי הדור, זוכה לברכה והצלחה, ועל ידי זה מוצאים חן ושכל טוב בעיני אלוקים להשפיע שפע פרנסה מלוא חופנים... מכאן מגיעים אנו אל הרובד העמוק של משמעות המושג "צניעות" אצל נשות ישראל. דוד המלך הגדיר כך במילותיו הקדושות את מהות הצניעות (תהילים פרק מה פסוק יד) "כל כבודו בת מלך פנימה, ממשבצות זהב לבושה". נקודת הכובד שבאשה, טמונה בעולמה הפנימי. "כל כבודה בת מלך - פנימה". עולמה של האשה, היינו עולם רוחני, עשיר וטהור, מלא וגדוש, בעל ערכים נעלים ונאצלים. אך כדי שאשה תוכל לגעת בעולמה הפנימי ולהתרכז בכוחות הנפש שניתנו לה על ידי הבורא יתברך, עליה להסיט את מחשבותיה מן העולם החיצוני! עליה להצטנע ולהתבונן פנימה, אל הנפש פנימה. אשה העסוקה בחזוטה החיצונית וביחס שמעניקה לכך הסיבה, מאבדת בבת אחת את היכולת לפעול בתוך עולמה העשיר והגדוש, הממלא את כל כולה מבפנים. גם האישה אינו שונה מן האשה בעניין זה. גם

על הפסוק בפרשתנו "והעמיד ה' את האשה לפני ה' ופרע את ראש האשה וגו'" (במדבר ה, יח) כתב רש"י: סותר קליעת שערה כדי לבזותה. מכאן לבנות ישראל שגילוי הראש גנאי הוא להן.

בספר "שבילי המידות והערכים" ערך צניעות כתב כך: דומה שאין נושא מרוחק יותר מדפוסי החשיבה של ימינו כעניין הצניעות. בחברה של זמננו, ובעיקר זו של העולם המערבי, נושא זה כמעט שנמחק מן התודעה. הספרות והתיאטרון, העתונות וכלי התקשורת, האופנה ונימוסי החברה, כולם מושתתים ברוב או במעט על ביטויים שונים של התנהגות בלתי צנועה. עולים עליהם אמצעי הפרסומות למיניהם, והמערכת העניפה של יחסי ציבור הבנויים דרך קבע על מוטיבים מגרים. בכל אשר תפנה, ניתן לפגוש את החשיפה והעירטול כגורם מרכזי או שולי, עד שכל מחשבה ודיון על הצניעות נראים כמשהו מיושן שאינן מן העולם הזה, ולפחות שאינן שייך לדור בו אנו חיים. למרות הכל, אין אנו בני חורין מלעסוק בנושא זה. הדגש החזק שהושם על נושא הצניעות בכל ספרי היסוד שלנו, למן התנ"ך, דרך התלמוד והמדרשים ועד לדברי טובי הוגי הדעות המאוחרים שלנו, אינו מאפשר לנו להתעלם מכך.

המשמעות הכוללת והמקיפה של מושג הצניעות מובעת בבהירות על ידי הנביא מיכה, המציב את הצניעות, כאחד משלושת מרכיבי היסוד של חובת האדם בעולמו. הוא קובע: "הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך, כי אם עשות משפט ואהבת חסד, והצנע לכת עם אלוהיך" (מיכה ו, ח). כשם שהאדם נקרא להצטנע בהליכותיו, במשאו ובמתנו, כמו כן הוא חייב לנהוג צניעות בצורת לבושו. מידת האונס סולדת מלבוש שהוא צעקני ועשוי למשוך תשומת לב. אולם לבדד תפקיד נוסף במעמד הצניעות והוא כיסוי הגוף ומניעת גילוי. היהדות הדורשת מן האדם להפנים את אישיותו, מעשיו ופעולותיו, תובעת ממנו בצורה חמורה ביותר להצניע את איברי גופו.

עיון בתנ"ך מראה כי המקרא מתייחס בחומרה רבה לכל חשיפה מיותרת של הגוף. הכתוב מעיד "כי ה' אלוהיך מתהלך בקרב מחנך, להצילך ולתת אויבך לפניך והיה מחנך קדוש. ולא יראה בך ערות דבר, ושב מאחרריך" (דברים כג, טו). הדברים מדברים בעד עצמם. נוכחותו של הקדוש ברוך הוא מחייבת את הצניעות, מאידך, מעשים והליכות המנוגדים אל הצניעות מרחיקים את הקדוש ברוך הוא מעמו, ועובד זה עלולה, חס וחלילה, להוות מקור וסיבה לאסונות ולפיגועים. בימינו נשים ובנות רבות עוסקות לפרנסתן בעבודה עם אנשים, כשמעליהן ישנו מנהל או מעביד. במסגרת תפקידן הן מקבלות הוראות ממעסיק הנמצא במקום ובמקביל משרתות את קהל הלקוחות. העיסוק הקבוע והרצוף עם המעסיק, והקשר הישיר והתמידי עם הקהל, עלולים לבטל אצל העובדת (וגם אצל המעסיק) את הרגישות הטבעה בהם לשמירת מרחק. הנהגה זו, יוצרת מצב מסוכן, העלול לגרום למכשולות רבים, וצרות רבות נגרמו בגין קלות ראש בעניינים אלו. עובדות אלו מחייבות את העובדת וגם את המעסיק לנהוג זהירות כפולה ומכופלת בלבוש ובשיחה. השיחה עם המעסיק צריכה להיות עניינית ומכובדת, אך לא בצורה אישית. לכן גדולי הדור הנחו בכללים ברורים את הדרך הנכונה בה צריך לנהוג. העובדת עם אנשים תשוחח עמם בצורה עניינית, כפי הנצרך למילוי עבודתה ולא יותר, כך פסקו מרן הגר"ש וואזנר זצוק"ל ורבי חיים קניבסקי זצוק"ל. ההתייחסות בין עובד למעביד מצריכה זהירות מיוחדת כגון: לא תקרא למעסיק בשמו

איש המשקיע את כוחותיו ומרצו בחיצוניותו – מאבד את עולמו האמיתי, העולם הפנימי. מפחד ונורא לחשוב על כך, שאדם עלול להעביר שבעים שנות חיים בהתעסקות ב"איך אני נראה?", "מה חושבים עליי?" ו"איך מקבלים אותי?", ולבסוף לעלות אל העולם העליון ריק ומנוער, בלא שהספיק לגעת ולו במקצת בעולמו הפנימי והעשיר. אין בריחה! אם ירצה האדם להתוודע לאוצרות הנפש בהם חננו הבורא, יאם עליו להתנתק במידה מסויימת מן הסביבה, מן החיצוניות, ולהתבונן על עצמו במבט כן ואמיתי. מטרתו של היצר הרע הינה אחת: לגרום לאדם לאבד את המבט הפנימי ולהיתפס לחיצוניות גרידא, לזוטות ולקטנות. אצל הגברים, לימוד התורה משמש כמשקל נגדי לפעולת הסתה זו של היצר. התורה, תבלין היצר הרע, מושכת את האדם שוב ושוב אל העולם האמיתי, העולם הנשגב והטהור, הגדוש בערכים נעלים ורוחניים, עולם התורה. ובאופן שונה, אך שווה משמשת הצניעות אצל הנשים כמשקל נגדי להסתת היצר. הצניעות מהווה תריס ומגן מפני נפילה לעולם של חיצוניות, עולם של שקר וצביעות. אשה הלבושה ומתנהגת בצניעות וענוות חן, מרוכזת כל כולה בעולמה הפנימי, באישיותה הרוחנית שניתנה לה מאת הבורא יתברך. דומה היא לאיש היושב יומם ולילה על התורה ועל העבודה, כאשר ראשו וליבו מלאים וגדושים בתורה ויראת ה'. לא כן אשה שאינה מקפידה על ענייני צניעות, ובמעשיה, מסירה את המחיצה הגודרת אותה מן העולם החיצון. אשה שכזו, המפנה את מבטה והסתכלותה כלפי חוץ, מפסידה במו ידיה את היכולת המופלאה, לבנות את העולם הפנימי החי ופועם בקרבה.

כשאת עצמך את מכסה, עשרה אוצרות את מגלה (לפחות):
1) הרעם והשמירה – יש עליך שמירה מיוחדת מכל הדברים הרעים; מחלות, אסונות, תאונות, רחמנא ליצלן. ה' נמצא איתך בכל מקום.

2) עיקר ושבח המעלה שלך היא הצניעות (המהר"ל מפראג) – הצניעות גורמת לאנשים להכירך ולהתייחס אלייך בכבוד המתאים.

3) נאמנות בן הזוג – כשאת שומרת על עיני אחרים, הקדוש ברוך הוא שומר על עיני בן זוגך. הוא יהיה נאמן לך, מידה כנגד מידה, ויהיה שלום אמיתי בינך לבין בעלך.

4) נחת מהילדים – הזוהר מבטיח לך בנים מוצלחים יותר. 5) פרנסה בשפע – כך כתוב בזוהר "בעלך מתברך בכל", שפע יורד מהשמים בזכות צניעותך.

6) צניעות מביאה לחוכמה – שנאמר "את צנועים חוכמה" (משלי פרק יא פסוק ב). טומאה מביאה לאטימות. צניעות שווה לקדושה המביאה לחוכמה.

7) אישה בצניעותה מכפרת על כל בני ביתה – כשם המזבח מכפר על עוונות בני ישראל.

8) השכינה שורה בביתה – מביאה ברכה, שמחה, הצלחה, שלווה, שמירה, שקט, שלום וכו'.

9) יכולה להכריע את הכף לזכותה – האדמו"ר מקאליב שליט"א אומר: כשדנים את האישה ועוונותיה מרובים מזכויותיה, אני מבטיח שכל תוספת של בד שמכסה את גופה יכולה להכריע את הכף לזכותה.

10) תפילתך נשמעת – כמו שנאמר "הראיני את מראיך השמיעני את קולך" (שיר השירים פרק ב פסוק יד).

באיזה שכר עצום אם כן יכולה לזכות אישה השומרת על צניעותה. זו מעין הבטחה של הקדוש ברוך הוא, שהצניעות היא השמירה הטובה שיש בידי האישה כדי לזכות בנחת, ולהכריע את הדין לכף זכות. הסיפור הבא שלפנינו אותו סיפר הגאון הצדיק הרב אלימלך בידרמן שליט"א ימחיש לנו דברים אלו היטב. בירושלים גדל ילד קטן – אבל שובב לא קטן! כאשר היה שקט סביבו יותר משלוש דקות רצופות – כבר היה צריך בדיקה אחריו... פעם אחת אכן נמתח השקט יותר מכמה דקות, ואמו – שהיתה עסוקה בבישול במטבח – מיהרה החוצה לאתר אותו. היא גילתה אותו תלוי בנדנדה, בעוד החבל כרוך על צווארו. פניו כבר היו כחולים. צעקות "הצילו!" "הזעיקו את השכן מלמעלה שהעניק לו החייה" עד להעברתו בניידת טיפול נמרץ לבית החולים "הדסה" בעיר. "הילד יחיה" הודיע רופא חמור סבר להורים הרצוצים, "אבל המוח נפגע". האם פרצה בבכי. האב ניסה לברר את המצב לאישורו. הרופא נד בראשו כאות

להשתתפות בצער. יותר מזה לא היה לו הרבה מה להוסיף. "הוא שרוי בתרדמת" סיכם הרופא (חושש לומר את המילה הרווחת "צמח"). חלפו מספר שבועות והחיים בבית חזרו לשיגרה מסויימת – מאפירה. מידי יום יצאו ההורים לבית החולים בתורנות. 6:10 בבוקר: הטלפון מצלצל. "מדבר כאן דוד פרנקל". דוד פרנקל! נאמן ביתו של מרן "החזון איש" זי"ע. נכון שהוא שאר בשרם, אך מה לו להתקשר אליהם לפנות בוקר?! "תקשיב" אומר רבי דוד, "חלמתי הלילה חלום. את פשרו אני מותיר לך, אך ברור שהוא קשור אליך. בחלומי אני מביט בעבודתם של 'בית דין של מעלה'. על השולחן שלפניהם מונחות שלוש תיבות: הימנית הינה תיבת החיים, השמאלית תיבת המוות ורחמנא ליצלן, והאמצעית מלאה עם פתקים ובהם שמות. הבחנתי כיצד מוציאים מהתיבה האמצעית פתק ולאחר שדנים בה גוזרים עליה אם לחיים ואם חלילה למוות. לפתע הקריאו מתוך פתק את השם של בנכם החולה. החלו לדון בו ולפתע בתוך חנות בדים, על הדלפק שם היו מונחות מספרים ניצב מול הפתק של בנכם בית דין של מעלה והמספרים גוזרות את הפתק לשביבים! ואיקץ והנה חלום. את פתרון החלום אני משאיר לך, אין לי מושג מה הוא אומר, אך ברור לי שהוא נוגע לך". 6:16 בבוקר: הטלפון מצלצל. "מדברים מבית החולים". ההורים מתבקשים להגיע לבית החולים ולא מעודכנים בסיבה, שכן "אנחנו לא מוסרים מידע בטלפון". שני ההורים "טסים" לבית החולים. בנם לא נמצא במיטתו ורופא המום שניצב שם מעדכן אותם בהתפתחויות: "אין לנו כל הסבר רפואי למה שהתרחש. הוא התעורר הבוקר רגיל, לכביכול אתמול בלילה שכב לישון רגיל". הילד הוכנס מיד לסדרת בדיקות מקיפה שתאשר בהמשך שהוא אכן חוזר לחיים כאחד הילדים. ושובב בדיק כמו שהיה לפני האשפוז!... בדרכו חזרה מבית החולים, נזכר היהודי בטלפון המוזר שקיבל משאר בשרם רבי דוד פרנקל. עכשיו, כאשר הכל מאחוריהם, סיפר זאת לרעייתו וניסה בעזרתה לפתור את החלום... לחרדתו גילה שהיא מחוורה. ליבו נפל בקרבו והוא שאל אם לחזור לבית החולים והפעם בגללה. "לא. לא" הרגיעה אותו. "פשוט, המספרים הכחולים שבחלום הן המספרים שלי!". מסתבר שבעיסוקה כתופרת היתה יוצאת מידי פעם לחנות בדים מסויימת באזור שוק מחנה יהודה. כדרכם של בעלי האומנות נטלה את כלי מלאכתה בתיק והיתה גוזרת לעצמה את הבדים. באותו יום שקדם ללילה בו חלם רבי דוד פרנקל את חלומו, בשעות אחר הצהרים, יצאה כדרכה לשוק מחנה יהודה. היא התקשתה לגזור את הבד, אך הפעם עלתה בה מחשבה לקבל על עצמה קבלה טובה לרפואת בנה. היא לחשה בשקט לקדוש ברוך הוא: "אני עושה צעד קטן, תרחם על שרוליק שלי" והניחה את המספרים על הדלפק – במקום למסור זאת מיד ליד. "המספרים הכחולים שלי!" קבעה בהתרגשות. הוסיף רבי אלימלך שליט"א ואמר בשם רבי אליהו דסלר זצ"ל: "יש סדק קטן בחומת הטבע שאינו נראה לעין ודרכו הנס נכנס. הסדק הזה הוא הנכונות למסירות נפש. והמספרים הכחולים הללו" סיים רבי אלימלך, "מונחות היום בוויטרינה בביתו של הילד בעל הנס. כיום הוא כבר לא ילד, אלא אברך בוגר ישיבת חברון. רק חבל שמחמת צינעת הפרט אסור לי לפרסם את שמו של בעל הנס ולצאת יחדיו בחול המועד הבא עלינו לטובה לבקר את המספרים של רבי דוד'ל פרנקל!..."

מכונים בני העם היהודי: בני מלכים. יהודי הוא בנו של מלך מלכי המלכים, כך הוא מרגיש, בתודעה הזו הוא חי, זה חלק מהמנגנון הפנימי הפועם בתוכו. כולנו נסיכים של ממש, בניו של המלך! הן בורא עולם, הקדוש ברוך הוא, הוא אבינו האוהב, ואנו בניו, אשרינו! ובהתאם לכך, פעולות, מעשים והתנהגויות שלנו מותאמים לאופיים של בני מלכים. אנו מבינים שאיננו בני אנוש רגילים, יש לנו מעלה מיוחדת, הצחיחות עילאית. אנחנו בניו של המלך, ומצופה מאיתנו לנהוג בהתאם, בכל הילוכינו ומעשינו. מהרגע בו יהודי קם בבוקר ועד הרגע בו הוא עוצם את עיניו באישון ליל, מהרגע בו הוא נולד אל אוויר העולם ועד הרגע בו ייאסף אל עמיו – מלווה אותו התודעה הזו, מפעילה אותו, מכוונת את דרכיו ומעשיו כולם. אחד הביטויים הבולטים ביותר אצל נסיכים

– בני מלכים, הוא עניין הלבוש. אם מי מאיתנו ייצא פעם לרחובה של עיר באנגליה ויראה מי מנסיכי הממלכה או ממשמר המלכה, על אתר הוא יבחין כי זהו הנסיך. צורת הילוכו, עדינותו, אצילותו, וכמובן – לבושו. עדין, מהוקצע, מוקפד, מדויק, מותאם למעמד האישי. לא נוכל למצוא נסיך שכזה מהלך בבגדים מוזנחים, קרועים ומלוכלכים. לא נוכל למצוא נסיך בחוצות העיר לבוש בכפכפים או חמוש במצחיה מאולתרת... כי עניין ההופעה החיצונית אינו עיסוק בשוליים. זה נכון שהלבוש יראה כנסיך אמיתי – בנו של המלך, הציב לנו המלך – בורא עולם, כללי לבוש ברורים ומוקפדים, מהם לא נסטה ואותם לא נשנה. הכללים הללו מצילים אותנו. הם ששומרים על הזהות היהודית שלנו, הם שמטביעים בנו את החותם המזוהה ממרחקים, הם שמזכירים לנו בכל עת את מעמדנו הייחודי והעילאי. הבגדים הללו הופכים למאפיינים ומזוהים, מעניקים לנו את התחושה הייחודית של בני מלכים, ומזכירים לנו בכל עת שאנו מחוברים לבורא עולם. הבגדים הללו הם המדרי שמוזכרים לנו שאנו חיילים בצבא ה', שאנו קשורים לאבא שבשמים ושמים לעמוד לשרתו. מתברר, שכאשר אדם לובש בגדים שמייחדים אותו, שמקנים לו מעמד, שמעניקים לו תחושה שהוא שונה ועילאי – זה מה שמגן עליו מפני הרוחות הסוערות הנושבות בחוץ, זה מה ששומר עליו לבל יינזק מהסביבה. כשאדם לובש בגד מוקפד, לפי כללי היהדות, לפי סימני ההיכר הייחודיים לעם היהודי – זה מזכיר לו שהוא שונה, שהוא מחובר לאבא שבשמים, ונותן לו להבין עד כמה המעמד שלו מחייב להתנהג ולהתנהל אחרת, וזה מה שבסופו של דבר שומר על זהותו! לא בכדי, אלפי משפחות ששינו לחיוב את ההקפדה בצניעות בגדיהן, העידו כי הדבר העניק להן כוחות רוחניים, שידרג את הליכות ביתן ואף הביא להן ישועות נכספות באופנים פלאיים ממש. מצוקות קשות נפתרו, שמחות נכספות הפכו למציאות, בעיות בריאות ופרנסה נעלמו כלעומת שבאו. כי כשיהודי או יהודיה מחזקים את תודעת הנסיך שבהם, כשהם מחדדים לעצמם שהם בני מלכים ומתלבשים בהתאם, גם אבא שבשמים מתקרב אליהם, ומעניק להם מאוצרו הטוב.

הבה ונראה מהסיפור שלפנינו, המוביל אותנו לתובנה, על כוחה העצום של בת ישראל השומרת על צניעותה!...

הרב אילן גוזל שליט"א מספר על זוג נשוי המתגורר בדירה יפה ויקרה ברמת אביב. שני בני הזוג עובדים בעבודות מכובדות, אך למרות כל העושר חסר האושר, מכיוון שהזוג לא זכה להביא ילדים לעולם. באחד הימים הצטרף עובד חדש למצבת כוח האדם במשרד שבו הבעל מועסק. כשהבעל הבין מי העובד החדש הוא שמח שמחה רבה, מכיוון שהוא היה אחד מחבריו הטובים בתקופת התיכון, ולמרות כל השנים שעברו התחברו השניים שוב כבעבר. למתבונן מהצד החיבור בין העובד הוותיק לעובד החדש היה מוזר, מכיוון שמראהו של העובד החדש היה חרדי, והעובד הוותיק ידוע כאדם שאינו מקפיד על שמירת המצוות כלל. יובל, העובד החדש, סיפר לחבירו משכבר הימים איך הוא זכה להבין את האמת, לנטוש את חיי ההבל ולשוב בתשובה. בין השניים התפתחו שיחות פילוסופיות עמוקות על אמונה, תורה ומדע. יובל, שהיה בחור חכם עד מאוד, ענה לכל השאלות ששאל אותו חבירו משכבר הימים, ועם הימים הבין העובד הוותיק שחבירו יובל צדק כאשר נטש את ההבל של חיי השעה. הוא רצה גם כן לטעום את טעמן של התורה והמצוות, אך לא ידע איך לעשות זאת ואיך לומר לרעייתו שהוא מעוניין לשוב בתשובה. הבעל שב מידי ערב לביתו וסיפר על חבירו יובל, כמה הוא חכם ואיך הוא החל לשמור מצוות וללמוד תורה. הרעיה המסורה השיבה שהיא זוכרת את יובל היטב עוד מתקופת התיכון והוא אכן אדם חכם מאוד, והיא שמחה שטוב לו בדרכו החדשה. כעבור חודש ימים מהיום שבו חידש הבעל את קשריו עם יובל הוא שב לביתו ושאל את רעייתו אם היא מוכנה להוסיף כיוון נוסף במטבח. הרעיה לא הביעה התנגדות ואף אמרה שהיא תשמח למטבח חדש, ומצידה שיהיו בו ארבעה כיוורים. הבעל שמח, ותוך זמן קצר הותקן בדירתם מטבח מפואר המאובזר בשני כיוורים, אחד חלבי והשני בשרי. יובל חיזק

את חבירו באמונה ולימד אותו מידי יום הלכות ומוסר, והבעל גמע בצמא כל פיסת מידע. כעבור זמן קצר הציע הבעל לרעייתו להשתמש בבלטה לשבת, ובמקום שהיא תטרח ותבשל בשבת היא תבשל ביום וכך תוכל לנוח בשבת. הרעיון מצא חן בעיניה, ואכן בשבת קודש השתמשה בני הזוג מרמת אביב בבלטה. בסיום הסעודה הבחינה הרעיה שבניגוד להרגלו, בעלה נשאר לשבת ליד השולחן ואינו עולה לחדרו. היא שמחה להישאר לצידו, ושניהם דיברו שעה ארוכה דברי אמונה וחיידושים מהפרשה. כעבור חודש נוסף שאל הבעל את אשתו באיזה סכום היא מעריכה את שווי הבגדים בארון שלה. הרעיה הופתעה מהשאלה ולא ידעה לאן בעלה חותר, אך עשתה חישוב מהיר ואמרה שהיא מעריכה ששווי הבגדים הוא בערך שלושים אלף שקלים. שאל הבעל: "ואם אתן לך ישישים אלף שקלים בשביל לקנות בגדים צנועים יותר ממה שאת לובשת, תסכימי?" הרעיה לא הביעה התנגדות ואמרה שאם הבגדים החדשים יהיו לטעמה היא תסכים. הבעל ורעייתו עשו את פעמיהם לחנות הבגדים, והיא אכן מצאה בגדים שהתאימו לטעמה והחליפה את תכולת הארון בבגדים צנועים. לאחר תקופה נוספת החל הבעל לחבוש כיפה. הרעיה צחקה ואמרה שהכיפה הצבעונית די מתאימה לראשו. הבעל שמח ורכש עוד כיפות. בשיחה היומית בעבודה הסביר יובל לחבירו את חשיבות הציצית, ובסיום יום העבודה אף העניק לו ציצית מהודרת עם פתילות עבות. הבעל שב לביתו לבוש בציצית. רעייתו הבחינה בו ונבהלה. "מדוע אתה לובש חוטים על הבגדים?" שאלה בחרדה. הבעל ניסה להסביר לה, אך רעייתו הייתה נסערת ולא הייתה מעוניינת להקשיב. בדרך ארץ חדר הבעל לליבה של רעייתו והסביר לה על מעלת הציצית, ולאחר ימים אחדים התרצתה הגברת ובעלה החל ללבוש ציצית מהודרת בכל יום. לאחר תקופה שבה הזוג מרמת אביב זוכה לשמור שבת כהלכתה, הרעיה המסורה זוכה ללבוש בגדים צנועים והבעל חובש כיפה ולובש ציצית, החליט הבעל שהגיע הזמן להידבק יותר בה' ולעשות צעד נוסף בתשובה. הוא ביקש מרעייתו שתכסה את ראשה בכיסוי ראש. כשהיא שמעה את הבקשה פניה החלו להחיוור ולהסמיק בבת אחת, ולפתע – ללא אזהרה מוקדמת – היא החלה להרים את קולה ואמרה לבעלה שהיא אינה מוכנה לכסות את ראשה בשום אופן, ויש גבול לכל דבר ושערות ראשה הן שלה, ואף אחד לא יאמר לה מה לעשות ומה ללבוש ואיך להתנהג. הבעל הבין שהפעם לא תסכים רעייתו לבקשתו ולא השיב לה. לאחר ימים מספר עשו בני הזוג מרמת אביב את דרכם למרפאת מומחים לצורך טיפולים שמטרתם לזכות להביא ילדים לעולם. הרופא המומחה אמר שכדי להתקדם בטיפול עליו לצלם את האישה במכונה משוכללת ומיוחדת, ורק לאחר שיראה את תוצאות הצילום יוכל להתאים עבורה טיפול מיוחד. האישה נכנסה לתוך מכונת הצילום המשוכללת בציפייה להתחיל בטיפולים שבסיומם תוכל להביא ילד לעולם. בסיום הצילומים ביקש הרופא המומחה מבני הזוג להיכנס יחד למשרדו. הוא הביט בהם במבט כואב ואמר שלצערו הוא לא יוכל לבצע את הטיפולים שלהם הם מצפים, מכיוון שבצילומים הוא הבחין שבראשה של האישה ישנו גידול אלים ולא קטן, והיא אכן חייבת להתחיל בטיפולים, אבל מסוג אחר. בני הזוג מרמת אביב חשו שפטיש כבד נוחת על ראשם. הבשורה המרה הייתה קשה מאוד עבורם. האישה בכתה במשך כל הנסיעה חזרה אל ביתם. היא ירדה במטבח ועשתה חשבון נפש עם עצמה ולאחר שעה קלה של חשבון נפש היא יצאה אל החצר, הביטה לעבר השמיים ואמרה מתוך בכי: "ריבונו של עולם, בעלי הצדיק ביקש ממני לכסות את ראשי וסירבתי, וכעת הרופא המומחה טוען שאני סובלת מגידול בראש ועליי לעבור טיפולים לא פשוטים שבמהלכם ינשור שיער ראשי ואצטרך לשים כיסוי ראש באונס, שלא מרצוני. אך אני מבטיחה לך, ריבונו של עולם, שאם תבריא אותי ותצמצם שוב את שערות ראשי לאחר הטיפולים, אשאר עם כיסוי הראש מרצוני". האיש ורעייתו עברו מסכת של ייסורים. הטיפולים היו קשים ומרים, ובמהלכם נשר שיער ראשה של הרעיה והיא נאלצה לכסות את ראשה שלא מרצונה. השניים התפללו

החולים. לאחר בדיקה קצרה אמר הרופא לבעל: "מזל טוב, בעוד חודשים אחדים תקבלו מתנה קטנה ויקרה". הרעיה המסורה מרמת אביב אמרה לבעלה שאין לה ספק שהם זכו במתנה הגדולה מכול, ועוד ללא טיפולים, בזכות שהיא מכסה את ראשה ושומרת על צניעותה בשמחה ובאהבה. מאז ועד היום זכו הזוג המאושר לעוד שלושה ילדים ללא טיפולים. הרופאים אומרים שזהו נס רפואי, והרעיה משיבה לכל מי ששואל שזהו לא נס רפואי, אלא זהו כוחה העצום של בת ישראל השומרת על צניעותה!...

שהתקופה הקשה תסתיים בהצלחה. לאחר חודשים ארוכים התגברה הרעיה על המחלה בחסדי ה', ושיער ראשה החל לצמוח שוב. היא עמדה בהבטחתה וכיסתה את ראשה, הפעם באהבה ובשמחה, וכדי לחזק את בנות ישראל בצניעות היא פתחה חנות לכיסויי ראש ולבגדים צנועים המפארים את בת ישראל. לאחר כמה חודשים שוב חשה הרעיה לא בטוב. היא התקשרה לבעלה ואמרה שהיא חשה בהרגשה מוזרה. הבעל המבוהל עזב את עבודתו ונסע לעבר רעייתו. הוא הבחין בה יושבת על הספה באפיסת כוחות, ובלי לחשוב פעמיים הכניס אותה לרכבו ומיהר לבית

אחים יקרים!

בת ישראל יקרה, הרי הקדוש ברוך הוא זה שמכוון את הכל מלמעלה ובוודאי גם את אותה מלחמה שעתידה להתרחש (עוד לא הרבה זמן). הוא ורק הוא, זה שעומד מאחוריה. כשהקדוש ברוך הוא רואה שהבת שלו עושה מאמצים לשמור על צניעותה, שהבת שלו מוסרת את נפשה על הצניעות והיא כל כך משתדלת אף על פי שהדור כה פרוץ, וכה ירוד, וכי יהיה מן הנמנע בידו לשומרה שלא יקרה לה שום פגע רע ושאף טיל או מחבל או כל דבר אחר שמזיק לא יתקרבו בכלל לכיוון שלה, וכי זה בעיה בשבילו?! זה קשה לו...?! הקדוש ברוך הוא מכריז ואומר "זו הבת שלי, זו הבת שעושה את רצוני ואני לא אתן לאף אחד לפגוע בה, יהיה מה שיהיה!!!". בת ישראל יקרה, דעי שלא נשאר כבר זמן, העולם כבר מגיע לקיצו, המשיח כל רגע מחכה להתגלות. אנחנו נמצאים כבר בפתחה של הגאולה. היא מתקרבת אלינו בצעדי ענק! וכבר אמרו רבותינו (סוטה יא): בזכות נשים צדקניות נגאלו ישראל ממצרים ובזכות נשים צדקניות עתידין ישראל להיגאל. כן, גאולת ישראל תלויה בנשים! כפי שנגאלו אז ממצרים בזכות הנשים – כך יהיה גם לעתיד לבוא. איזו אחריות רובצת על כל אישה ואישה שבה תלוי סיום הגלות והחשת הגאולה מזה כמעט אלפיים שנה. הרי שבידי כל אישה נמצא המפתח לגאולה, ומנגד – החורבן גם כן תלוי בה, ומה הפלא שבדור האחרון היצר מפעיל את כל כוחותיו בעניין הפריצות ולבוש השחץ, שהרי יודע הוא שכל קיומו של עם ישראל תלוי בכך. ככל שנתחזק בצניעות הבגדים, ככל שנבטא שאנו מכירים את מעמדנו כבני מלכים ושומרים עליו בגבורה – כך נזכה שאבא שבשמים יראה את הצעדים שלנו להתקרב אליו ויתקרב אלינו בחזרה, יושיט ידו לגאלנו ולעטרנו ברוב טובה וברכה, אמן.

בברכת התורה
הרב יואל ארזי

העלון מוקדש

לרפואת שפרה בת ציפורה, לרפואת הילד יעקב בן רבקה חיה
ולרפואת אבישי יוסף בן שרה לרפו"ש בתוך שאר חולי ישראל

לעילוי נשמת
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: תפילה בזכות התורה

חג השבועות

בס"ד | גליון מס' 431

איזו עצה הצילה את חייו הרוחניים של בחור מתמודד?

'צלותהון בכך מקבל' (מתוך פיוט 'אקדמות מילין')

כי זה לא היה רגע רגיל. זה היה רגע של קבלת התורה. וכאשר יהודי מקבל את התורה, מבקש לעסוק בה, שואף אליה ומתחבר עמה בכל לב - זהו רגע של גילוי שכינה, זהו רגע בו השמים נפתחים ובורא עולם ניצב מול העיניים. וברגע הגדול הזה - כל מה שצריך הוא רק לרצות להיושע, לבקש ולהתחנן...

זה קורה עד ימינו אלה. הנה כי כן, בעל פיוט 'אקדמות' כתב בפיוטו המרטיט הנקרא 'ברגעים המרגשים שלפני קבלת התורה': 'צבי וחמיד ורגי דלאון בלעותא' - כלומר: האהוב וחביב ורצוי אצל הבורא כשעם ישראל עמלים בתורה, והתוצאה ברורה: 'צלותהון בכך מקבל והניא בעותא' - את תפילותיהם הוא מקבל ברחמים וברצון, ובקשותיהם מתמלאות מיד!

כי הרגע בו יהודי מתחבר לתורה, עמל בה, מקבל אותה, דבק בה - זה הזמן בו שערי שמים נפתחים לרווחה, ובורא עולם ניצב הכן למלא כל משאלת לב. כמו במתן תורה דאז, כך ברגעי קבלת התורה השנה, וכך בכל עת בה יהודי עמל לזכות בתורה - בורא עולם נותן התורה פותח בפניו את כל אוצרותיו, ומעניק לו בשפע וברוח לב את כל הדרוש לו! אחים יקרים, הרגע הגדול כבר כאן. תיכף ייפתחו שערי שמים לקבלת התורה, עם פתיחת ארון הקודש בבוקרו של חג השבועות. הבה נצל את עת הרצון בה אנו מקבלים את התורה מחדש, ונתפלל מעומק הלב לזכות בתורה, להתחבר לתורה, לשקוד על התורה ולהגות בה, לשמור בדבקות את מצוות התורה. זה הזמן להוסיף תפילה ובקשה על כל משאלת לב שלנו - בבריאות, בנחת, בפרנסה - ולזכות שנותן התורה יעניק לנו את משאלות ליבנו!

הזמן הנכון לפניך!

הסיפור הבא הוא סיפורו של בחור יקר ממשפחה טובה וחשובה, אשר לאחר מאמצים התקבל לשיבה טובה ומפורסמת בה למדו טובי הבחורים המבקשים להגות ולהתעלות בתורה. אולם ככל שחבריו גדלו והעמיקו בלימוד התורה, עשו חיל וגם הצליחו, הלך אותו בחור והידרדר בלימודים...

אי אפשר לתאר את צערו הרב ושברון לבו לנוכח העובדה כי הוא לא חי בסוגיא הנלמדת בישיבה, ואין לו צל של מושג בנבכי הנושא הנלמד. ככל שהרבה להעמיק ולחשוב, לא הצליח למצוא את הסיבה לכך. רק עובדה אחת עמדה מול עיניו, נועצת בו עיניים מאשימות: הוא לא מצליח ללמוד!

בשיעורים הביט כבוהה, בסדרים העביר את הזמן. בית המדרש להט בריחא דאורייתא, והוא הרגיש כנתון בכוכב לכת אחר, כצופה מן הצד בחויית הלימוד הבוהרת. כשהמבחנים החלו לספר במספרים יבשים את סיפור כישלונו, נשבר לבו לחלוטין וביטחונו העצמי הלך ודעך...

תקופה ארוכה נמשכה ההידרדרות הקשה במצבו הלימודי, והיא הביאה לפגיעה ממשית במעמדו הן בקרב חבריו לספסל הישיבה והן בקרב בני משפחתו. הכל הביטו

ברגשי הוד וכיסופי קודש ניצבים כולנו למרגלות הר סיני, מתייצבים בשמחה ובאהבה לקבל את התורה. ימי ההכנה מאחורינו, קבלת התורה לפנינו, ובתווך ניצבים אנו, כל בני ישראל, נכספים לקבל את התורה במנה גדושה, לזכות להתחבר אליה באמת ולהדק את הדבקות שלנו בה.

תוך כדי המעמד העילאי של קבלת התורה, לצד הרגעים מרטיטי הלב בהם נשמע את עשרת הדברות ונקבל באהבה את נועם עול התורה והמצוות מחדש, קורה עוד משהו שכדאי לייחד אליו תשומת לב. במתן תורה לא רק ניתנה התורה לעם היהודי, אלא גם התרחשה דרמה עולמית חסרת תקדים...

חז"ל מתארים את הרגע הגדול, למרגלות הר סיני, באמצע השממה המדברית, כאשר מיליוני יהודים - 600,000 גברים ועוד המוני נשים וילדים, נערכו לרגע הגדול - לקבל את התורה, להיות ראויים לחבוש את כתר 'נעשה ונשמע', להפוך את בריאת העולם הזה למוצדקת...

בין אותם יהודים העומדים למרגלות ההר היו יהודים שלקו במחלות שונות במהלך הגלות הקשה במצרים. נכים, חרשים, אילמים ושאר חולים ונדכאים. לצידם פגועים מטרואמת הגלות, כאלה שליבם כבר לא במיטבו או מצבם הנפשי אינו שפיר. כולם עמדו בצוואת חדא, ממתנינים למעמד האלוקי הנשגב ביותר שנראה אי פעם עלי אדמות. משה רבינו עלה אל הר סיני כאשר כולם מביטים בו בחרדת קודש גוברת והולכת, ואז זה קרה:

וירד אלוקים על הר סיני!

לא להאמין. אל מול בני אנוש קרוצי חומר, ירד מלך מלכי המלכים ממכון שבתו בכיסא הכבוד בשמי מעל. הוא נעמד בראש ההר, לעיני עם ישראל הנדהמים והיקום כולו שעצר את נשימתו. ציפור לא צייצה, ענף לא נע. גם במרחקים גיאוגרפיים עצומים ממקום המעמד היה העולם כולו נתון בצפייה דרוכה, שריו בחרדת קודש בלתי נתפסת.

ואז ניתנה התורה. הקדוש ברוך הוא התגלה לעם ישראל ואמר את שתי הדברות הראשונות. ליבם של עם ישראל הלם בפראות גדולה כל כך, עד שנעקרו ממקומם אלפי מילין אחורה, ובאו מלאכים והחזירום למקום המעמד. לא נדרשה כאן מסירות נפש, באשר הנפש יצאה מעצמה, הסתלקה והתקדשה, התבטלה לרצון יוצרה...

וכל העם רואים את הקולות - - -

כ-ו-ל-ם ראו, כ-ו-ל-ם שמעו, כ-ו-ל-ם הבינו, כ-ו-ל-ם עמדו על רגליהם. בלי להרגיש איך וכיצד, חסרי הבינה זכו בחכמה, החרשים שמעו כאפרכסת פעילה, ועיני העיוורים שבו לתפקד. האילמים קראו בקול 'נעשה ונשמע', הנכים רקדו במלוא הכוח... מהפך שכזה עבר על העולם ברגע אחד!

זה אולי נשמע מוגזם, אך כך בדיוק היה. כך נראה מעמד מתן תורה. חברו לו רצון אמיתי של עם ישראל לקבל את התורה, מעמד נורא הוד שהשרה חרדת קודש על העולם כולו, ומהפכה אנושית בלתי נתפסת - בה בריאו כל החולים, חזרו לאיתנם כל האומללים, וזכו לחכמה ודעת כל הטיפשים. כל זאת ברגע אחד!

מצאה לפרסם! סגולה בדוקה לעורר רצון לקדושה, לטבול לעילוי נשמת

הרה"ח רבי פתחיה סעלישער בן הר"ר יוסף יונה ה"ד רזונברג
מזקני חסידי בעלזא, נעקה"ש בשנות הזעם - י"ג בסיון תש"ד

לעילוי נשמת

ר שלמה פּוֹץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשמיט (ארא"ל)
ת.נ.צ.ב.ה.

המהפך הדרמטי...

חלפו כמה ימים, והנה הגיע שחר חג השבועות. מיודענו הבחור הזדרז להגיע לבית הכנסת והחל בתפילה. כשהיה בקושי מניין, כבר היה הבחור שקוע בתפילה, מתכונן לרגע השיא - לברכת 'אהבה רבה'...

ואז, בדיוק כפי שיעץ לו הרב, נמלט הבחור לפינה שקטה בין ארונות הספרים בבית הכנסת. הוא פתח באמירת הברכה בקול בוכים, ודמעותיו זלגו ללא הפוגה. 'אהבה רבה אהבתנו' קרא הבחור בלהט וניגב דמעה סוררת. כן, גם אותי אהבת, בורא עולם, גם לי נתת את מתנת התורה...

לפיקך, ביקש והתחנן, התייפח והתחטא לפני קוננו: 'אבינו אב הרחמן, המרחם רחם עלינו' - ראה כבר בעוניי, רחם על מצבי, 'ותן בליבנו בינה' - כאן כבר התייפח בבכי חסר מעצורים, על החודשים הארוכים שחולפים עליו ללא הבנה, על שעות הסדרים העוברות ללא מעש, על חדלות התמדתו ואפס סיפוקו...

'האר עינינו בתורתך' - נישאה תפילתו, בוקעת שערי שמים. הוא לא צעק ולא זעק, רק נשמתו בכתה מכל הלב, התחננה. 'יחד לבבנו' - כי אין לי מטרה אחרת, אין לי רצון אחר, אלא 'אהבה וליראה את שמך' - וקשה לי כל כך...

כך עמד הבחור והתייפח שעה ארוכה בבכי מרומם על מצבו הרוחני. הוא לא התייחס לזמן שחולף, למעשה כלל לא הבחין בנעשה סביבו. שקוע היה בתפילה נרגשת, מתחנן על חייו הרוחניים בכל לב, יודע שהוא ניצב ברגעי הזדמנות!

חלפו כמה חודשים, ואת התיאור הבא קיבלנו מרב הקהילה בעצמו: 'לא פגשתי את אותו בחור', כך הוא מספר, 'לאחר חג השבועות. בסתר לבי תמהתי אם עשה כאשר דיברתי ואם הדבר הועיל לו. והנה, בשבת חנוכה, כחצי שנה אחרי, פגשתי את המשגיח של הישיבה בה לומד מיודענו הבחור.

אנו מכרים משכבר הימים, ופתחנו בשיחה על דא ועל הא. בין היתר סיפר לי כי אחד מחשובי הבחורים בישיבתו הוא בחור הנמנה על הקהילה לה אני משתייך, פרח של ממש אשר עליו גאות הישיבה. שאלתי לשמו של אותו בחור מצליח, ולהפתעתי הוא נקב בשמו של מיודענו, אותו בחור שרק לפני כחצי שנה התאונן על כישלונו המוחץ בלימודים...

הופתעתי. חשבתי כי המשגיח מגזים, והחלטתי להקשות עליו: 'הרי לפני כן, מיד אחרי שנכנס ללמוד בישיבה, שמעתי שהוא לא כל כך מצליח, אינו מבין את הגמרא ואינו מקובל בחברה. האמנם? האם אינך מגזים במחמאות עליו?'

'אה', הניף לעברי המשגיח את ידיו בתנועת ביטול, 'מה שאתה מספר שייך להיסטוריה. הבחור פשוט עבר מהפך דרמטי, מהפך שלא יאמן. ברגע מסויים הוא השתנה מהקצה אל הקצה, פשוט התהפך לגמרי, והפך לאחד מהמצויינים בישיבה! אני משתמש בו כדוגמה לבחור שעשה מהפך קיצוני, מבחור שאינו מצליח לבחור מצוי, במהירות שיא!'

'מתי קרה הדבר?' שאלתי כמתעניין. 'לא זוכר בדיוק', אמר המשגיח, 'באמצע זמן קיץ שעבר, משהו כמו אחרי חג השבועות. פתאום הוא חזר לישיבה בלהט כזה, הסתער על הגמרא בשיא העוצמה, וגילה כי יש לו כישרונות חבויים לא מבטולים בכלל, הסתיר עד אז...'

'או אז', מספר הרב, 'גיליתי למשגיח הישיבה את הסיפור במלואו. כיצד הגיע אליי הבחור שבור ורצוף, וכיצד הבין כי חג השבועות הוא יום הדין על התורה, הטומן בחובו את ההזדמנות לשנות את מצבו מהקצה אל הקצה. כיצד הבין את גודל חשיבות ברכת 'אהבה רבה' בווערת, שיכולה לשנות את כל התמונה...'

ואכן, לא רק יכולה. ברכת 'אהבה רבה' אחת בשבועות שיתנה את חייו!

הרגע הזה מתקרב. 'אהבה רבה' - עוד מתנה נפלאה המסתתרת בין קפלי חג השבועות. נכון, אנו עלולים להיות עייפים מהלילה הארוך, אבל אי אפשר לוותר על מתנה כזאת, פשוט אי אפשר!

ברכת 'אהבה רבה' היא הזדמנות לפנות לאבא שבשמים. כמו אותו בחור, כל יהודי חפץ ושואף ללמוד תורה, להתחזק בסדרי הלימוד, לקבוע עתים ברצינות, להבין טוב יותר, לחוש את מתיקות התורה פושטת בכל אבריו. ההזדמנות הזאת, להתפלל 'אהבה רבה' בכונה ולבקש על מתנת התורה לכל השנה, ניתנת לכל יהודי, בכל מצב, בכל בית כנסת, בכל מקום בעולם!

ב'אהבה רבה' זה הזמן להגיד במילים הכי פשוטות: 'אבא, נתת לנו מתנה יקרה כל כך, אך אני מתקשה להשתמש בה. אני לא מבין כמה היא מתוקה, אני לא קולט למה היא מכוונת, אני מתקשה בשעת הלימוד היומית, אני לא מצליח להתחבר אליה מספיק...'

אבא, אם לא עכשיו, בעת שאתה נותן תורה לעם ישראל, אימתי? אני מבקש מעומק הלב: ותן בליבנו בינה להבין ולהשכיל, לשמוע ללמוד וללמד, לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. והאר עינינו בתורתך!

וכך נזכה לקבל את התורה באמת. נזכה להתחבר אליה, לעסוק בה בהתמדה, להיות מקושרים עם התורה באהבה אין קץ. אחים יקרים, חג השבועות הוא הזמן שבו ניתן לקבל את התורה במתנה, צריך רק לבקש. וככל שנבקש מעומק הלב - כך נזכה לקבל את התורה בשמחה וטוב לבב, במנות גדושות ומרוממות!

בו כ'לא יוצלח' וכישלון מהלך, למרות שהוא מבחינתו - הפך עולמות במאמצים לשנות את פני התמונה הקשה.

אפס, כל מאמציו היו ללא תוצאות. עם תחילת זמן הקיץ נותר מיודענו הבחור ללא חברותות. בעצם - ללא כל סיכוי לצאת ממצבו הקשה. מעמדו החברתי והאישי נשחק, לבו הפך למרוסק, רסיתי נשמתי התפזרו לכל עבר, ואין איש שם על לב...

שבועות ספורים אחרי תחילת זמן הקיץ, פנה אותו בחור בקריאת חירום של הרגע האחרון לרב הקהילה אליה הוא משתייך. 'רבי', ביקש בדמעות, 'עוצה לי עצה. מזה חודשים ארוכים אני מתייסר על חוסר הצלחתי, ועדיין לא נושעתי. אני מנסה ללמוד, מתאמץ להבין, אך אותיות הגמרא נראות לי כבליל של צורות משונות. אני לא מצליח להבין, אני לא מצליח להתחבר אליה, איבדתי את החיבה ללימוד התורה!' זעק בצער מלבו השבור.

רב הקהילה הביט בו, בנשמה האומללה הניצבת בפניו, ולא ידע כיצד להשיב את נפשו. הוא ניסה לחזקו בדברים, אך מיודענו הבחור כבר היה מיואש מכל שביב תקווה. 'עצה מעשית אני מבקש! ביקש-זעק, 'מה עוד אוכל לעשות כדי לחזור לגמרא?'

הרב ליטף את כתפו בחום ושקע בהרהור זמן ארוך. אחר כך אורו עיניו לפתע, והוא פתח ואמר: 'יקירי, הנעת בזמן הנכון!'

הבחור הביט בו נבוך, ורב הקהילה המשיך: 'נהנה מתקרב ובא חג השבועות. הידעת מה טעם אין בחג הזה מצווה ייחודית? לא מצה ולא לולב, לא שופר ולא צום?'

הבחור הביט בו במשיכת כתפיים, לא מבין את הקשר לשאלתו, אך הרב לא נתן לו להרהר לאורך זמן והמשיך: 'אומר לך מה הסיבה. כל חג מצריך הכנה כזו או אחרת, קניות מצווה, הידורים, היערכות מוקדמת, אבל בחג השבועות ניתנת לכל היהודים הזדמנות שווה, בלי קשר למה שהיה קודם. כל יהודי שווה, וניתנת לו הזדמנות עצומה לחולל מהפך בחייו, מהפך בקשר שלו עם התורה, מהפך בקבלת התורה הפרטית-אישית שלו!'

עתה התעוררה סקרנות הבחור. הנה, הרב מציג בפניו הזדמנות שלא תסולא בפז - לתפוס את חג השבועות ולחולל מהפך. 'אבל איך?' נפלטה מפיו מיד השאלה המעשית. 'מה צריך לעשות כדי לחולל מהפך כזה בחג השבועות?'

עתה, משנפתח לבו, גילה לו הרב סגולה לא מפורסמת: 'אספר לך משהו שיעזור לך. הרה"ק מראפשיץ ז"ע היה מייעץ לחסידיו להאריך בברכת 'אהבה רבה' בחג השבועות. להתפלל בכונה ובתחנונים, לחנן פני יושב מרום לזכות להגות בתורה, שיאיר את עיניכם להבינה וללומדה...'

גם הוא בעצמו נהג כן, והיה מתפלל 'אהבה רבה' שעה ממושכת, עד שאמרו כי ברכת 'אהבה רבה' לבדה בבוקר חג השבועות ארכה כשעתיים! ומה אם אותו צדיק, שהבין מה שלמד וזכה למעלות תורה גבוהות ונשגבות, נהג כך, האם לא ראוי לנו ללמוד מכך?'

הבחור נהנה בראשו, והרב המשיך: 'ראה, בני יקירי, חג השבועות, יום קבלת התורה, מוזכר בספרי החסידות כ'יום הדין' על התורה. בחג הזה אנו מקבלים את התורה לשנה הבאה, כלומר: נקבע בשמים עד כמה נהיה מקושרים לתורה, עד כמה נבין את דברי התורה, עד כמה יערבו לנו דברי התורה, עד כמה נתמיד בלימוד התורה...'

זהו יום מרכזי בו נקבע גורלנו התורני. הגורל שלי - כרב קהילה, וגם הגורל שלך - כעלם צעיר, בחור חמד בראשית צמיחתו. יעמדו לנגד עיניך דברי הרבי רבי ברוך ממז'בוז' שהיה אומץ שבראש השנה הכל חרדים ודואגים מאימת הדין, אף שכל הדין הוא על נושאים גשמיים, אם נזכה בלחמנייה אחת יותר או פחות... אך חג השבועות הוא יום הדין על חיי נצח, על חיי האיכות שלנו בעולם הזה, על הזכות להיות מקושרים לתורה!

השאלה אם יהיו לך חברותות - נקבעת בחג השבועות הקרוב. אם תבין את דברי רש"י, אם דברי התוספות יהיו מתוקים וערבים לחכך - גם דברים אלו נקבעים באותו מועד. למעשה, כל מה שאתה מבקש עכשיו, נקבע ונחרץ בעוד ימים ספורים!...

מסיבה זו ראו צדיקים עניין גדול וחשוב להקדיש זמן ומחשבה מרובים בחג השבועות לתפילה על התורה, להאריך בברכת 'אהבה רבה', להתפלל מקרב לב: 'הערב נא את דברי תורתך בפנינו, לבקש בתחנונים כי ביום זה ייקבע שתיתן בלבנו בינה להבין ולהשכיל, לשמוע ללמוד וללמד, ויאיר ה' עינינו בתורתו...'

הבחור הקשיב היטב לדברים, חורט אותם בזיכרונו. הרב נטל נשימה עמוקה, והמשיך מיד לפנ המעשי: 'ראה, בני יקירי, זו ההזדמנות שלך, אל תוותר עליה. לאחר הלימוד בליל החג, התחזק בכוחות חדשים ורעננים להגיע מבעוד מועד לתפילה, כך שישאר לך די פנאי לברכת 'אהבה רבה'...'

ועכשיו אני מגיע לנקודה: כשתגיע לברכת 'אהבה רבה', אל תתייחס לנעשה סביבך. תפוס לעצמך פינה שקטה, תזכור שלא כדאי להתבייש עכשיו, כי ברגעים אלה נחרץ גורלך, ופשוט תתפלל מעומק הלב. עשה כך, בני, ותראה כי ביום הדין הקרוב על לימוד התורה, בחג השבועות הבע"ט, יתהפך מצבך התורני מהקצה אל הקצה...'

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס

בעלון זה נעסוק בתוכן שיעור מס' 735 במדרשת "ברינה יקצור", מיסודו של מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל השיעור נמסר ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, השבוע יתקיים השיעור ביום ב' בשעה 19:00. השיעור מועבר גם בזום, מספר הפגישה: 9779997777, סיסמת כניסה: 777.

עלון מס' 624 שנה י"ג העלון מוקדש לע"נ מו"ר אבי - יעקב בן רחל וצדוק א' סיון תשפ"ג

צ"ג פ"א פ"א

פרשת נשא היא הפרשה הארוכה בתורה, סך פסוקיה 176. וכן פרק קי"ט בתהלים - "אֲשֶׁר־י תַמְיָמֵי דָרְךָ" הארוך שבכתובים, סך פסוקיו 176, וכן מסכת "בבא בתרא" היא המסכת הארוכה בש"ס, סך דפיה 176. כתוב בפרשה (ז, א): "וַיְהִי בַיּוֹם פְּלוֹת מֹשֶׁה לְהִקְיָם אֶת הַמִּשְׁכָּן". פירש"י: "וַיְהִי בַיּוֹם פְּלוֹת מֹשֶׁה לְהִקְיָם, לא נאמר ביום הקים, מלמד שכל שבעת ימי המלוואים היה משה מעמידו ומפרקו ובאותו היום העמידו ולא פרקו, לכך נאמר ביום פְּלוֹת מֹשֶׁה לְהִקְיָם, אותו היום כלו הקמותיו, וראש חודש ניסן היה". עכ"ל.

ותמוה הדבר מדוע היה צריך משה רבינו להעמיד ולפרק את המשכן במשך כל שבעת ימי המלוואים, והרי בין כך היה משה רבינו צריך לנס למעלה מדרך הטבע - ולא היה לו כוחות להעמידו לבד, וא"כ היה הקב"ה יכול לעשות הנס מיד ומדוע היה צריך להתאמץ שבעה ימים ולהקים ולפרק המשכן לחינם.

ונראה ללמוד מכאן יסוד גדול, שחובת האדם לפעול בכל כוחותיו גם כשנראה שעל פי דרך הטבע הוא לא יצליח, ולכן לא עשה הקב"ה נס מיד בהתחלה כדי להראות שכאשר נתקל האדם בדבר שאין לו כוחות בדרך הטבע להצליח בו, לא ידמה שהקב"ה יעשה לו נס מיד וכך הוא יתגבר מיד על כל הקשיים, אלא חובתו לפעול גם כשיעברו עליו קשיים ונפילות רבים, ואדרבה, דווקא משום שיתעקש להמשיך ולפעול גם לאחר נפילות וקשיים, אז יתכן שהקב"ה יעשה לו לבסוף נס ויסייע בידו לגמור הכל למעלה מדרך הטבע, ולכן לא עשה הקב"ה הנס למשה רבינו מיד, כדי להראות שאדרבה בעבודת ה' יש קשיים ונפילות רבים בדרך ההצלחה, ורק לאחר שהאדם מתגבר על כל הנפילות, אז סוף הכבוד לבוא - ויראה ברכה בעמלו למעלה מדרך הטבע ויזכה שפעולותיו יתקיימו ולא 'יתפרקו'.

והגאון רבי יצחק הוטנר זצ"ל היה אומר, שאנשים רבים מדמים שגדולי ישראל היו אנשים 'מוצלחים' ונעשו גדולים כי לכך נועדו מקטנות, אבל אינם יודעים כמה נפילות וניסיונות ומאבקים היו לגדולי ישראל בימי צעירותם עד שנעשו גדולים, והיה מתרעם על מה שהסופרים רגילים לכתוב בספריהם רק על מעלתם וגדלותם של גדולי ישראל, ואינם מתייחסים לניסיונות והקשיים שעברו עליהם עד שזכו לכך, ואם היו כותבים על הניסיונות והקשיים והנפילות של גדולי ישראל בצעירותם ובדרך, היו מעוררים בזה את הצעירים לדבוק בדרכי הגדולים שלא התיימשו והתעקשו להמשיך גם כשעברו עליהם ניסיונות וקשיים רבים. ועל זה כתוב במשלי (כד, טז): "כִּי שָׁבַע יְפוּל צְדִיק וְקָם". ומפרש הרלב"ג: וזה, כי אם תחשוב לעשות זה, לא יעלה בידך, כי "הצדיק ייפול פעמים רבות", ו"יקום" בכל פעם ופעם, להידיבק השגחת השם יתברך בו. עכ"ל.

וזה לקח עצום בעבודת ה' כל אדם בעולם עובר במשך חייו לא רק עליות והצלחות כי אם גם ירידות ונפילות. ואפילו צדיק גמור עובר כפעם בפעם ירידות ונפילות, כמו שנאמר: "כִּי שָׁבַע יְפוּל צְדִיק". אולם גדולתו של האדם נמדדת בכך שהוא לא נותר בנפילתו אלא מצליח להתגבר ולקום ממנה, ולשוב לאיתנו כבראשונה. הגם כי "שָׁבַע יְפוּל צְדִיק", אולם תכף מתקיים בו "וְקָם".

פ"א פ"א פ"א

ונסיים בדברי הנביא מיכה (ז, ח): "אֵל תִּשְׁמָחֵי אִיבְתֵי לִי, כִּי נִפְלְתִי קָמְתִי, כִּי אֲשַׁב בַּחֲשָׁךְ, ה' אֹר לִי". ומפרש המלבי"ם: אל תשמחי אויבתי לי על מה שאני בגלות, כי נפלתי קמתי, מה שנפלתי לעמקי בור, על ידי זה אקום ואתעודד, כי על ידי זה אֲנֻשֶׁע. השנה חג שבועות חל ביום ו', לכן ממולץ לעשות עירוב תבשילין.

מספדת "רפנינה יקצור" מאתלתת שנת פ"א ות"א ש"א

נשא - תוכן ענייני הפרשה

- א. מנין בני גרשון מגיל 30 ועד 50 - תפקידם ועבודתם המיוחדת בנשיאת יריעות המשכן (ד, כא-כח).
- ב. מנין בני מרי מגיל 30 ועד 50 - ועבודתם המיוחדת בנשיאת קרשי המשכן, עמודיו ואדניו (ד, כט-לג).
- ג. מספר כל צבא הלויים: 8,580 (ד, לד-מט).
- ד. מצות שלוח הטמאים מחוץ לג' מחנות (ע"פ חומרת הטומאה) (ה', א-ד).
- ה. דיני השבת גזילה, והתשובה ע"י וידוי ובתשלום הקרן בתוספת חומש, והבאת קרבן אשם (כששיקר בשבועתו).
- ו. פרשת סוטה ודיניה (ה', יא-לא).
- ז. פרשת נזיר ודיניו (ו, א-כא).
- ח. מצות ברכת כהנים (ו, כב-כז).
- ט. תרומת הנשיאים ביום חַנֻּכַת המזבח: שש עגלות צב ושנים עשר בקר להסעת חלקי המשכן הכבדים (משא בני גרשון ובני מרי) (ז, א-יא).
- י. פירוט קרבנות הנשיאים בחנוכת המזבח - נשיא אחד ליום (ז, יב-יג).
- יא. סך כל קרבנות הנשיאים ומתנותיהם לחנוכת המזבח.
- יב. תיאור הנבואה ששומע משה רבינו במשכן (ז, טז).

תיקון ליל שבועות

- ❖ כתוב **בזוהר** הקדוש (פרשת אמור דף צ"ח) חסידים ראשונים לא היו ישנים בלילה הזה והיו עוסקים בתורה, ואומרים: "בואו לנחול מורשה קדושה לנו ולבנינו בשני העולמות", ועוד אמרו בזוהר: כל אלו שמתקנים התיקון בלילה הזה ושמחים בו, כולם יהיו רשומים בספר הזכרונות, והקב"ה מברך אותם ב-70 ברכות וכתרים של עולם העליון.
- ❖ הסבירו האחרונים הטעם למנהג הנ"ל, לפי שבקבלת התורה היו ישראל נרדמים כל הלילה והוצרך הקב"ה להעירם משנתם ע"י הקולות והברקים שהיו לפני מעמד הר סיני, ולכן צריכים לתקן הדבר ע"י שנעמוד על המשמר בלילה זה, ולעסוק בתורה.
- ❖ נכון ללמוד עם הציבור התיקון שנדפס בספר 'קריאי מועד' - תיקון ליל שבועות, שניתקן ונסדר ע"פ הזוהר והמקובלים (כך מנהג הספרדים), ויש שעוסקים בש"ס ובפוסקים (כמנהג בני אשכנז).

"פה תברכו את בני ישראל" (ו, כג)

ברכת כהנים

שאלה: האם מותר להורים לברך את בניהם בנוסח ברכת כהנים, "יברך ה' וישמרך"... או שיש בזה איסור, מפני שברכה זו שייכת לברכת כהנים בלבד?

תשובה: השאלה נכונה מאוד, מפני שישנה בעיה לברך בנוסח ברכת כהנים, ונסביר את הדברים:

בגמרא במסכת כתובות (כד:) אמרו, שכל אדם מישראל שאינו כהן, והוא נושא את כפיו ומברך את ישראל בברכת כהנים (יברך ה' וישמרך וכו'), עובר על איסור מן התורה, שהרי נאמר על ברכת כהנים: "פה תברכו את בני ישראל", אתם, ולא זרים. כלומר, רק הכהנים רשאים לברך בנוסח ברכת כהנים, אבל כל שאר ישראל שאינם כהנים, אסור להם לברך בברכה זו, כשם שאסור להם לעבוד בשאר העבודות של הכהנים בבית המקדש.

ולאור האמור מתבאר לכאורה שיש לאסור לברך בנוסח "ברכת כהנים", כל שהמברך אינו כהן בעצמו.

אלא שבגמרא במסכת שבת (ק"ח:) אמר רבי יוסי, שלפעמים, חברו שהיה כהן, היה מבקש ממנו לעלות יחד איתו לדוכן בשעת ברכת כהנים, והוא, לא היה מסרב, והיה עולה יחד איתו. ומבואר שרבי יוסי היה מברך ברכת כהנים, אף על פי שלא היה כהן! והנהגה זו היא בניגוד למה שלמדנו בגמרא במסכת כתובות הנ"ל!

וכבר הוקשתה קושיא זו לגדולי הפוסקים, ובספר "האשכול" כתב להסביר, שרבי יוסי כלל לא היה מברך ברכת כהנים, אלא היה עולה לדוכן ועומד שם בשתיקה, כאשר חברו היה מברך את ברכת כהנים. ולפיכך אין קושיא בדברי הגמרא הללו, ולעולם לכל הדעות אסור לשום אדם מישראל לברך בברכת כהנים, שאינה שייכת אלא לכהנים בלבד.

ובשו"ת "כתב סופר", וכן בספר "כף החיים", כתבו ליישב, שאין האיסור בברכת כהנים, אלא דוקא כאשר המברך מתכווין לקיים בברכתו את המצוה לברך את ישראל כמו שנצטוו הכהנים, אבל אם אינו מתכווין לשם מצוה, אלא כאדם המברך את חברו, אין בזה איסור כלל.

ומדבריהם אנו למדים, שאין איסור לברך בנוסח "יברך ה' וישמרך" וכו', אלא כאשר המברך מתכווין ליטול לעצמו את מצוות ברכת כהנים שנצטוו בה רק בני אהרן, אבל כל שאין כוונתו אלא כאדם המברך את חברו, ורק הוא תופס לעצמו לשון ברכה שנזכרה בתורה בנוסח ברכת כהנים, אין בזה איסור כלל.

הדין למעשה

ועל כן פסק מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל, שאין חשש איסור לברך את הבנים בנוסח ברכת כהנים, מכיוון שאין אנו מתכוונים בזה למצוות "ברכת כהנים" כלל. וכן נוהגים רבים מגדולי וצדיקי הדורות, שמברכים את המתברכים בנוסח ברכת כהנים, ואינם חוששים לשום איסור בזה.

וכן היה נוהג מרן זצ"ל. אך בודאי שאסור לשום אדם מישראל לעלות לדוכן ולברך בנוסח ברכת כהנים בשעת חזרת הש"ץ, כי ברכת כהנים שעל הדוכן אינה שייכת אלא לכהנים מזרעו של אהרן, ולא לשאר ישראל.

"ואני אברכם" (ו, כז)

"יברך ה' וישמרך" - בנכסים, בבנים ובבנות, בזקנה, בתלמידים, בברכות האמורות בתורה.

"וישמך" - שישמור גופך ונפשך, מהלסטים והמזיקין, מיצר הרע. שלא ישלטו בך אחרים, שישמור לך את ברית אבותיך. "יאר ה' פניו אליך" - בחיים, במאור תורה, במאור פנים. "ויחנך" - בדעת בבניה והשכל ובמוסר ובחכמה בחן, במשאלותיך, יתן לך חנינה, ויחונך להוציאך משעבוד מלכיות.

"ויחנך" - יחנה ה' אצלך, ויחונך במתנת חינוך.

"יאר ה' פניו אליך" - יראה לך פנים שוחקות (רש"י).

פעם נכנס יהודי אל ה'פני מנחם' מגור זצ"ל, ובידו רשימה של בקשות לישועה. ה'פני מנחם' עיין בקוויטל (בפתק) ונענה לו בחיבה: לכל זאת צריך רק "חיוך אחד מלמעלה"...

ואכן זה גופא מברכים הכהנים יום-יום "יאר ה' פניו אליך". וכך נאמר בילקוט שמעוני (תהלים תת"ל): "אמר רבי יוחנן, אין לנו אלא הארת פניך בלבד, די לנו! שנאמר 'האר פניך וננשעה'". והרי מאמר חז"ל שעליו לבדו ראוי להתמקד הרבה. "ויחנך" - יתן בכם דעת שתהיו חוננים זה את זה ומרחמים זה את זה! (מדרש במדבר רבה י"א ר.)

הדברים מדהימים ביותר! זקוקים אנו למתנת הדעת גם בכדי להבין ולהרגיש את מצבו של הזולת, בכדי לחוס לרחם עליו!!! בכדי לידע איך ללכת בדרכי הקב"ה, לקיים 'מה הוא רחום, אף אתה רחום'.

בדרך אגב למדנו, שבמידת הרחמים על הזולת, גם צריכים דעת - איך להביע ולבצע זאת בדעת, בחכמה ובתבונה, שלא לגרום בזה צער חלילה...

"ויחנך" - רבנו ה'אלשיך' מגלה במילה זאת, הרגשה נפלאה של אהבת אבינו שבשמים לבנו החביב. בנוהג שבעולם - אם מיטיב מלך בשר ודם עם נתינו כמה פעמים בחינם, ללא תגמול - הרי הארת הפנים פוחתת והחן מתמעט והולך. אולם אצל הקב"ה, אין הדבר כן. אלא אף על פי שמאיר אתנו פנים לאין ספור, במתנת חינוך, עדיין החן שלנו בעינו עומד, וזהרו לא הועם. הוא נוהג אתנו כְּאֵב עִם בְּנוֹ, שטובתו של בנו, טובת עצמו היא ממש...

"ישא ה' פניו אליך" - ייתן לך נשיאות פנים... בשעה שאתה עומד ומתפלל.

"וישם לך שלום" - שלום בכניסתך, שלום ביציאתך, שלום בביתך, שלום לך עם כל אדם. שהקב"ה פורס עלינו סוכת שלום מתוך מלים אלו - "וישם לך שלום".

ואומר רבי אברהם אזולאי זצ"ל, סבו זקנו של הרב חיד"א זצ"ל: 'דע כי שבעה מיני אושר נבראו בעולם, ואלו הן: חכמה, בנים, חיים, חן, עושר, ממשלה ושלום. וכולם רמוזים בברכת כהנים' (מעייין ב' נהר ס"ג).

בימים אלו בפרט, בהם זקוקים אנו לרחמי שמים מרובים על עמו ועל נחלתו, יש לזכור את דברי חז"ל, שְׁשֵׁשִׁים האותיות של ברכת כהנים מבטלות הפורעניות, ועל זה נדרש 'ששים גברים סביב לה, כלם אחזי חרב מלמדי מלחמה' (מדרש במדבר רבה י"א).

כן כתב הירושלמי (פ"ז דסוטה הלי י"ד): ברכת כהנים מבטלת הזעם ומקיימת את העולם. ובתרגום שיר השירים (שם) נאמר: 'ששים גברים סביב לה' - כמה נאים הכהנים בשעה שנושאים את כפיהם ומברכים את העם בְּשֵׁשִׁים אותיות של ברכת כהנים. ואותה הברכה מסבבת אותם כחומה גבוהה וחזקה בשעת מלחמה.

חג מתן תורה או נתן את התורה

אומר המדרש (פסיקתא פ"ב): אמר הקב"ה לישראל: "בניי, היו קורין את הפרשה הזו (של עשרת הדיברות) בכל שנה (בחג השבועות), ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה".

איננו חוגגים ביום ו' סיון את מתן תורה שהיה בשנת 2448 מבריאת העולם, אלא אנו מקבלים את התורה מחדש!

וכן כתב ה'שבט מוסר' (פל"ד, יט): "כשקורא הפרשה בתורה (בחג השבועות) ידמה בעיניו כאילו התיבה היא הר סיני, ובאותה שעה הוא מקבל את התורה מהר סיני, והקב"ה וכל פמליא שלו עומדים שם כשם שהיה בשעת קבלת התורה, ומשה רבינו אומר את התורה, וכל קהל המתפללים שומע את התורה". מטעם זה, כתבו גדולי הדורות שיום זה הינו שעת רצון עצומה להתפלל לישועת הפרט והכלל לרפואה, זיווגים, זרע של קימא והצלחה בכל העניינים, שכשם שבזמן מתן תורה התרפאו כל החולים, כך בכל שנה ושנה בחג השבועות, חוזר מעמד מתן תורה ממש, ויכול כל חולה להתרפא מחוליו וכל אדם להיוושע מצרתו בכח התורה.

מסופר על הגאון הצדיק, **הרב חיים ברים** זצ"ל כי פעם ראה יהודי המתנמנם בתפילת שחרית של חג השבועות, אחר שהיה עייף מלימוד הלילה. לאחר שהתעורר היהודי, פנה אליו רבי חיים ואמר לו: "וכי ראית מיימך חתן המתנמנם בעודו עומד תחת החופה!?!... הלא גם אם לא ישן הוא כמה ימים, הוא מתרגש ונלהב עד שאינו לא מצליח להתעייף".

כך אנו בדיוק! התכוונו כל הלילה לקראת החתונה, ועשינו את כל ההכנות והלימוד של הלילה, והנה מגיע היום הגדול, ובפרט בעת קריאת התורה, שעת הקידושין בו אנו מסכימים להתחתן עם המלך ולקבל את התורה, ובו אנו מכריזים כי: **'נעשה ונשמע'**, וכיצד נוכל להירדם בשעה גדולה ורמה זו? וכן בשאר היום הגדול והקדוש אשר הוא יום החתונה הגדולה. שהרי גם אחר החופה, החתן שמח ורוקד בשיא המרץ עד סוף החתונה - כך שאר יום שבועות כולו קודש קודשים לעסק התורה הקדושה, המראה על שמחתנו בחתונה עם התורה הקדושה.

וכתב השל"ה הקדוש (אות יט) בשם ה'תולעת יעקב' כי כשם שבראש השנה הקב"ה דן את העולם ואת בני האדם: "כיצד היו מעשיהם, וכיצד נהגו בכל פעולה ומעשה, האם כשורה וכראוי - כך בחג השבועות נידון העולם על התורה, כמה למדו בה וכמה התבטלו ממנה".

על כן, ישתדל לפחות ביום זה שבו הוא נידון על כמה עסק בתורה, ללמוד בתורה כראוי ולנצל הזמן בלילה הקדוש, ואף בהמשך היום, שהוא שעת הדין על כל מה שלמד השנה, ולפחות בשעת המשפט יראה חביבות התורה ואהבתה, ובעיקר יכוון בברכת התורה שבברכות השחר בכל ליבו, שהוא מברך על התורה וחפץ בה.

לעיתים ישנם המרגישים כי התורה מגבילה אותם שאינם יכולים לעשות מה שרוצים, וחייבים הם לפנות זמן לעסק התורה - אך הם אינם מבינים כי 'אין מתוקה כתורה', והקב"ה נתן לנו את הדבר שבזכותו העולם עומד, ועל ידי התורה הקדושה יכול האדם לשלוט בכל כוחות הטבע.

על כן ישמח ביום זה וישמח את בני משפחתו בזכות ובמתנה הגדולה להיות בנו של מלך מלכי המלכים, שכן אם ביום זה לא היינו מסכימים לקבל את התורה, לא היינו כיום בניו של ה' ועמו, כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם, ואם היו בני אדם מרגישים במתיקות ועריבות התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה (אור החיים פר' כי תבוא).

"ואם לא נטמאה האשה וטהרה הוא ונקתה

ונזרעה זרע" (ה, כח) - ביום מתן תורה נפקדו

כולם בבו זכר, ויום זה מסוגל לזרע בר קימא.

כתב ב'תפארת שלמה' (מועדים, שבועות), שזהו שאמרו חז"ל (מסכת ראש השנה טז) שבעצרת נדונים על פירות האילן, שמבואר בזוהר הקדוש (אמור צו).

ובכתבי האר"י ז"ל (שער הכוונות פסח ט) שספירת העומר הוא בסוד בדיקו דמיא דהסוטה, שנבדקת כנסת ישראל במנחת הקנאות, הוא עומר התנופה אחר הפסח. והנה כתיב ואם **"טְהַרָה הוּא, וְנִקְתָּה וְנִזְרְעָה זְרַע"**, שהוא הולדות נשמות קדושות בעצרת, וכנרמז בתיבת **'וְנִקְתָּה'** שהוא אותיות תק"ן ו"ה, כי בעצרת נתקן הייחוד, ונמשכין נשמות חדשות בעולם. ולכן בעצרת נידונים על פירות האילן, 'פירות' הם הנשמות (זוהר הקדוש פקודי, רכג), ובשבועות נידונים ונמשכים נשמות חדשות וקדושות לעולם הזה.

ובנותן טעם לציין בזה כפי שמובא במסכת שבת (פט:): שנקרא הר סיני **'מִדְבַּר פְּאָרֶן'** משום שפרו ורבו עליהו ישראל, ופירש רש"י שביום מתן תורה נתעברה אשתו של כל אחד זכר, במצוות **"שׁוּבוּ לָכֶם לְאֱהֲלֵיכֶם"** (דברים ה, כו).

וכתב רש"י, ולא ידענא היכא רמיזא. ובהגהות 'חכמת שלמה' שם כתב, ואני אומר שיש הוכחה ברורה, מאחר דילפינן (מסכת מועד קטן טו). לגבי חינוך בית המקדש אצל שלמה המלך שמצאו נשותיהן טהורות וכל אחת ילדה זכר, ק"ו במצוות מתן תורה, וגם שם נאמר **"וַיֵּלְכוּ לְאֱהֲלֵיהֶם"** ופה כתוב שובו לאהליכם.

וכמו כן מובא בספר 'נחלת יעקב יהושע' (פרשת ואתחנן), והוסיף ש'לָכֶם לְאֱהֲלֵיכֶם' עם הכולל יוצא גימטריה **'זָכָר'**.

חג השבועות בסוד החירות

נמצאים אנו ערב חג השבועות, יום מתן תורה, אשר דרשו חז"ל על הפסוק ואמרו **"וְהַלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹקִים הִמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתָּב אֱלֹקִים הוּא חֲרוּת עַל הַלַּחַת"** (שמות לב, טז), אל תיקרי חרות אלא חירות. כלומר שסוד הלוחות שניתנו למשה רבינו ע"ה בהר סיני, הם בסוד עולם החירות, וכמו שידוע שסוד חג השבועות הוא ביום החמישים לספירת העומר בבחינת חמישים שערי בינה, עולם החירות, בדומה לשנת היובל שהוא בשנת החמישים שנה, שאז יוצאים הכל לחירות. כך גם מצינו את שתקיעת השופר בשנת היובל כדי להוציא העבדים לחירות, היא בדוקא ביום הכיפורים, ביום בו הוריד משה רבינו ע"ה את הלוחות השניים.

אם כן סוד התורה הוא בבחינת החירות, וכמו שאמרו חז"ל אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה.

חג שבועות

חג השבועות משפיע על השנה כולה, כפי שנאמר בגמרא (בבא בתרא קמז): **"יום טוב של עצרת ברור - סימן יפה לכל השנה כולה"**.

השמש מייצגת את אור הקדושה, כנאמר בתהלים (פד, יב): **"שֶׁמֶשׁ וַיִּמְגַן ה' אֱלֹקִים"**. כאשר אין עננות בחג השבועות ואור השמש מאיר בגלוי, זה סימן שהשנה כולה תהיה טובה.

שתי שבועות

"שבועות הוא על שם שתי השבועות: בני ישראל נשבעו לעבוד את ה', והקב"ה נשבע שבני ישראל יהיו לו לעם. שתי השבועות האלה מתעוררות בחג השבועות". [שפת אמת]

ולמדנו מכך את המעלה שיש לכהן המברך את ישראל בשמחה וחפץ לב, ועין טובה, שכאשר הוא מברך את ישראל, כך הוא זורעו אחריו יתברכו מן השמים, וכאמור "ואני אברכם" [אור פני חיים]

"יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחנך, ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום" (ו, כד-כו)

מסופר על כהן אחד שהיה רגיל לבוא בכל יום לבית הכנסת בו מתפללים מניינים רבים, והיה עובר ממניין למניין כדי לברך ברכת כהנים, ובתיבת "שלום" היה מאריך קצת ואומרה בשמחת הלב, ובשכר זה זכה לעת זקנותו לבן יחיד אשר גידלו עד גיל שלוש, ואז הסתלק לעולמו.

באותם ימים חי איש צדיק בארץ אשכנז שגידל ילדים עזובים, והיה מחנך אותם בדרך התורה, וכאשר גדלו היה מלמד אותם מלאכה כדי שיעבדו ויתפרנסו מיגיע כפם ולא יצטרכו לבריות. והנה באחד הימים ראה אותו צדיק את בן הכהן שהוא עזוב ללא אב, נכמרו רחמיו עליו ואסף אותו לביתו כדי לגדלו בדרך התורה, וכאשר נעשה נער, לימד אותו מלאכת החייטות, וכל מה שהיה מרוויח היה אוסף אצל הצדיק. כאשר הגיע לפרקו, נשא אשה הכין לו בית משלו, ושלחם מביתו. לימים מצא הבחור עבודה טובה באיזו עיירה, ועבר לגור שם בשביל פרנסתו. ומידי חג הסוכות היה בא לבקר את אותו רב שגידלו.

באחד הימים, נכנס לחנותו עשיר גדול ויברכהו בברכת ברוך הבא, תוך כדי שיחה שאל העשיר את הבחור, האם אתה הוא בן הכהן ההוא מעיר פלונית. "כן" השיב הבחור.

אמר לו העשיר "דע לך, כי גם אני הייתי גר באותה עיר בשכונת לאביך, והייתי חייט, ולאחר שסבלתי סבל רב, עברתי לגור באמריקה, ושם התעשרתי בעושר גדול. אם תשמע בקולי, אייעץ לך לעבור לגור באמריקה, וגם אתה תתעשר". נכנסו הדברים ללבו, והתייעץ עם אשתו ועם הרב שגידלו, ויאמר לו, 'לך לך מארץך וממולדתך' וגור באמריקה. וכך השאיר את אשתו בעיירה, והוא נסע לאמריקה לגור שם כדי להתעשר. אכן הצליח האיש מאוד בעסקיו, ובמשך זמן מועט צבר כסף רב. באחד הימים התגעגע לביתו, והחליט לחזור לאשתו. אלא שחשב שתחילה ילך אצל הרב שגידלו כדי להודות לו על עצתו. כשהגיע לרבו, בירכו לשלום ושלף מכיסו 50 רובלים כדי לתת לרב. והרב סירב לקבל. חשב שמא זה מועט, והוציא עוד 50, אך גם עתה הרב סירב לקבל. ויאמר לרב, הרי בזכותם הרווחתי את כל זה, ואני מחוייב לתת לכם מהרווח. השיב לו הרב, דע לך שבקטנותך אני גידלתי אותך ונתתי לך הכל, רוחניות וגשמיות, ולא לקחתי ממך פרוטה על כך. ועתה שזקנתי, סבור אני כי מגיע לי כל כספך! מיד הוציא הלה את כל כספו והושיט לרב.

לקח הרב את המעות, והושיט לו סל קטן עם מעט לחם כדי שיהיה לו צידה לדרך עד שיגיע לביתו.

יצא הבחור לדרכו הביתה, ובאמצע הדרך הקיפו שודדים את כל השיירה, והוריקו מהם את כל רכושם. אך זה שלא היה בידו מאומה, עזבוהו לנפשו.

וכשהגיע לביתו יצאה אליו אשתו וקיבלה את פניו בשמחה. אך הוא התבייש, כי מה יאמר לאשתו... אך אשתו סיפרה כי זה עתה בבוקר הגיע מכתב שאלך לבנק ואקבל הון רב של כסף. וכשביררו מי שלח אותו, גילו כי ידו של הרב עשתה כל זאת, כי ראה ברוח קודשו שהשודדים ישדדו את כל רכושו, וכך הציל את הכסף מידו. ובשל כך, עברו בני הזוג לגור על יד הרב, וחיו בעושר וכבוד כל ימיהם.

רואים אנו איך שזכות האב הזקן שהיה מברך ומאריך בשלום, היא שעמדה לבנו, שיוולד לו, ושינצל מיד השודדים הארוורים.

"פה תברכו את בני ישראל" (ו, כג)

כתב ה'טור' (שם) בשם הירושלמי: "פה תברכו" - בקול רם, בקולו של רם, מלמד שהקב"ה משתמע קולו עמהם...". והנה לפני שמבקשים סגולות שונות, יש לזכור שסגולה זו של ברכת כהנים בנויה וחקוקה בתוך תוכו של מהות עם ישראל. זהו קשר תמידי בין ישראל לאבינו שבשמים. זו סגולה שאין כמותה. 'והייתם לי סגלה מפל העמים'; רק אנחנו עמו וצאן מרעיתו מקבלים ברכה זו.

ברכת כהנים – עת רצון

אמר רבי שמשון מאוסטרופולי זצ"ל, שיש ג' זמנים המסוגלים שתקובל התפילה: א. בעת פתיחת ארון הקודש. ב. בעת הגבהת הספר תורה. ג. בעת נשיאת כפים. ולכן מי שיש לו איזה בקשה יבקש בעתים הללו, ובטח תתקבל תפילתו.

ברכת כהנים – כחומה בצורה

ומובא בתרגום יונתן (שיר השירים ג, ז) במעלת ברכת הכהנים, שכאשר בנה שלמה את בית המקדש, אמר ה': כמה נאה בית המקדש הזה שנבנה לי על ידי שלמה בן דוד, וכמה נאים הכהנים בשעה שפורשים את ידיהם ועומדים על דוכנם ומברכים את עם ישראל בשישים אותיות שנמסרו למשה רבם, ואותה הברכה מסובבת להם כחומה גבוהה וחזקה, ובה מתגברים ומצליחים כל גיבורי ישראל.

**ברכת התורה
רוח בריתה**

"לאדם מערכי לב ומה' מענה לשון" (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מו"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוח: סמי בן שמחה: גורג'י בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: רפאל בן תמו אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: דויד (רוג'ה) בן שמחה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: שמעון בן רחל בן זינו מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רוח בת שמשון הגר בת אהרן והרטה: כתון בת חביבה: אהובה (דייז) בת טובה רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה: ורד בת אידה: חנה בת אביבה וראובן

להצלחת: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב, הרס-הודיה, תמר, יעל, מיכל שרה בני פאולה בנימין בן צילה.

זיווג הגון: ג'ימי שמואל בן אסתר: אליעד יעקב בן פאולה: יצחק בן חיה: אליהו בן אילנה רחלי בת זרבה: עדינה בת שמחה: לאה רחל בת איריס: בתיה בת אסתר זרבה בת אטו: נעמה בת אסתר: תמר בת פאולה

לרפואת:
הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א יעקב ישראל בן גלית: אריאל בן אביגיל מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט עודד בן גר: גולן בן דינה אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זולית בת חנה פאולה בת דינה: גלית בת רות: מרים קרן בת רבקה אלה לאה בת ציפורה: שושנה בת שררה רחל בת נטרה: רות בת לינה: נטריה בת רחל לימור הודיה, ושחרנה בנות תורן יפה

לזרע של קיימא:
יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה מיטל בת לולו: ליאת בת ויקטוריה שמחה צביה בת רחל: יובל בן שלומית רחל בת חיה: עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ.4741102

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים

פניני ביה"כ

שע"י ביה"כ "בית לוי", רח" יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

מאמר הרב

מי חנם וישמור אלה

נתנו לך מתנה שהיתה אצלך בידיים, למה לא התעלית ושמרת על אותה מעלה, איך תוכל לאבד מה שנתנים לך במתנה משמיים? ישנו סיפור המובא בשם הרבי מקו'ניץ. מסופר על שני נערים שגדלו יחד ולמדו באותה ישיבה. שניהם היו לעילויים חריפים בלימוד ומתמידים גדולים, חברים טובים בלימוד וגם מעבר לו, והיו משננים יחדיו את הלימוד, מבוקר עד השעות המאוחרות של הלילה, ועם הזמן זכו להיות בקיאים בחלק גדול מן הש"ס. והנה, השטן שלא יכול לשבת מן הצד ולראות דברים שבקדושה, ניסה להפריד את הקשר ביניהם ולהוריד אותם מגדלותם, אך הם נשארו בשלהם ושום מכשול לא הצליח.

עד שיום אחד, מאן דהוא הכניס לבית המדרש ספר של כל מיני חכמות חיצוניות, לא חכמה אסורה, אבל כידוע גם משאר חכמות צריך להזהר, כי גם כאשר נכנסים לכל מיני חכמות האומות, זה צריך להיות בזהירות ורק לשם ידיעה בעלמא, "לדעת מה להשיב", אבל לא מעבר לכך, ולצערנו לפעמים יש הרבה שמנסים להראות חלילה שיש חכמה בשאר האומות, וצריך ללמוד ולדעת מה להשיב לאותם טועים. ובכן, הם נמשכו לאותם ספרים, ולאט לאט עזבו את הלימוד. בתחילה הקדישו כמה שעות בלילה לאותם חכמות, אבל כעבור כמה חודשים עזבו לגמרי את בית המדרש, והתחילו לעסוק רק באותם חכמות. בני המשפחה לא הבינו מה קרה, הרי הם ישבו כל הזמן בבית המדרש, אבל כמו שאמרנו, השטן עשה את שלו, ולאט לאט הם התחילו לעסוק בכל אותם חכמות ועזבו את הכל, יצאו מביתם לעבר העולם הגדול, וראו לנגד עיניהם עולם המלא בתענוגות ובילויים ותפקידים נכספים.

בזמן הזה הם החליטו להפרד האחד מהשני, כשכל אחד הלך למקום שליבו חפץ. אחד מהם הלך למדינה אחרת, ולמד את המנהגים וההליכות של אותה מדינה, נפגש בכמרים ופריצים בעלי דרגות, התיידד עם הכמרים ולמד מהם היטב, כולם הבינו שיש פה תכשיט גדול ויקר, ולבסוף הוא הפך להיות תלמידו ונאמן ביתו של הכומר הראשי, וממש המיר את דתו רחמנא ליצלן. ברבות הימים הכומר הראשי מת, והכל ידעו מי ימשיך את דרכו, אותו יהודי שהמיר את דתו, שניתן בחכמה מיוחדת וגם בכשרון גדול, ובנוסף היה אדם מצליח עם כסף לרוב. עם השנים הוא המשיך להנות מתענוגות העולם הזה, קנה לעצמו טירה גדולה והתחתן עם גויה והביא ילדים, ובקיצור לא חסר לו דבר.

פרשת השבוע עוסקת בניזיר - אדם שקיבל על עצמו נזירות, הכוללת זהירות שלא להטמא למת, ושלא לשתות יין (וסתם נזירות היא שלוששים יום, וכידוע אין נשבעים לבטל את המצוות, כך אומרת הגמרא בנדרים, ולכן קידוש והבדלה וכדומה מותרים לנזיר, כי קדמה לנזירות השבועה לקיים את המצוות, ואין שבועה חלה על שבועה), ואומרת התורה על הנזיר "קִדְשׁ יִהְיֶה" (במדבר ו, ה), ומשמעו שבתקופה הזאת הופך הנזיר להיות לאדם קדוש. התורה הקדושה מפרטת מה עליו לעשות לאחר שישלים את ימי נזירותו, וביניהם להביא שלושה קרבנות, קרבן עולה, קרבן חטאת וקרבן שלמים, והפסוקים מתארים תהליך שלם שעובר הנזיר בסוף ימי נזירותו. שואל הרמב"ן בפירושו על התורה, לכאורה זה לא מובן, בשלמא קרבן עולה שמביא הנזיר זה מובן - בדומה לקבלות או מצוות אחרות בהם התורה חייבה אדם להביא קרבן עולה. קרבן שלמים גם כן שייך - מעין תודה לה' יתברך שזיכהו לעמוד בניזירותו, כמו כל אדם שהיה לו נס ועליו להביא קרבן תודה. אבל למה צריך הנזיר להביא קרבן חטאת? הרי הוא קיבל על עצמו נזירות, משום שרצה להיות מופרש ומובדל מתאוות העולם הזה, ולכן קיבל על עצמו שלא לשתות יין, שהוא סמל לתאוה ומסוגל להביא לכל מיני תענוגות ותאוות, ואף יכול לגרור את האדם לדברים אסורים חס ושלום, ובא הנזיר הזה וגדר את עצמו, וקיבל על עצמו נזירות שלא לשתות יין, והגיע למעלה נשגבה שלא כל אדם זוכה לה, ואם כן, אם הגיע לדרגה כה גבוהה, על מה צריך הוא להביא קרבן חטאת? מה הוא חטאו?

אומר הרמב"ן חידוש מדהים, "כי הוא עתה נזיר בקדושתו, וראוי היה לו שיזיר לעולם ויעמוד כל ימיו נזיר וקדוש לאלוקיו.. והנה הוא צריך כפרה בשונו להטמא בתאוות העולם", כלומר שבאמת בימים הללו הנזיר הפך להיות לקדוש ולכלי שרת לקב"ה, אבל יש בעיה אחת, שאחרי ימי הנזירות הוא מפסיד את כל המעלות שקיבל, וחוזר להיות כשאר האדם, ומי שנתנו לו משמיים מעלה, והוא מאבד ומפסיד אותה, ועקב כך יורד למטה בדרגתו, אין לך חטא גדול מזה, מבהיל על הרעיון!

לפעמים נותנים לאדם מעלה משמיים, סיעתא דשמיא בדבר מה, או מתנה גדולה במידות וברוחניות, אבל עליו לדעת, שאם חס ושלום הוא לא משמר את המעלה הזאת, ועל אחת כמה וכמה, אם בשאט נפש הוא מפסיד את המעלה שקיבל, תהיה עליו תביעה גדולה ונוראה, הרי

לפעמים נותנים לאדם מעלה משמיים, סיעתא דשמיא בדבר מה, או מתנה גדולה במידות וברוחניות, אבל עליו לדעת, שאם חס ושלום הוא לא משמר את המעלה הזאת, ועל אחת כמה וכמה, אם בשאט נפש הוא מפסיד את המעלה שקיבל, תהיה עליו תביעה גדולה

המשך בעמוד 4

ע"פ לוח "אור החיים" לפי זמני ירושלים	ר"ת	מוצ"ש	הדלקת נרות	לע"נ יצחק שם טוב בן שרה ז"ל	לע"נ שאול חי בן מרים ז"ל	לע"נ רוג'ר אשר בן מרסל ז"ל	רחל בת שושנה ע"ה
	21:08	20:13	19:01				

המאור שנתורה

ת הסיפור הבא סיפר המשפיע הרב אהרן טויסיג שליט"א: הוזמנתי לשאת דברים בסעודה של אנשי חברא קדישא. הסעודה נערכה באולם מרוחק בצפון תל אביב, באזור שעוד לא היה מיושב. נעניתי ברצון. כל מה שביקשתי היה הסעה הלך ושוב. אין בעיה, ישלחו מונית - אמרו לי. הם עמדו בדיבורם. המונית הגיעה והביאה אותי לאולם. כשהגעתי הסעודה כבר הסתיימה, והנואמים סיימו לדבר, ואז אני נשאתי את דברי. בסיום הערב, הם בירכו אחד את השני ונפרדו לשלום, וגם אני יצאתי מהאולם. כולם נכנסו לרכבים ונסעו, האולם נסגר מאחורי האורות כבו, ואני נותרתי לבדי. המונית לא הגיעה. הנהג שכח, כנראה. עמדתי לבד, בעלטה. מפעם לפעם הבליחו אורות, ומכונית עברה אבל אף אחד לא עצר.

היה זה לפני עידן הפלאפונים. והשעה התאחרה, כבר לאחר חצות. מה עושים? מתפללים! נשאתי עיני ואמרתי "ריבונו של עולם, תזמן לי מונית!", והקדוש ברוך הוא שומע תפלה. לפתע ראיתי מונית מתקרבת. אני מרים יד והיא עוצרת. "ערב טוב לך, אדוני הנהג", אמרתי, כך צריך לפתוח בדברים בצורה מכובדת, "אתה פנוי, לבני ברק?". "כן", אמר הנהג והכריז לפתע, "אלוקים, שמעת את תפילתי!". נו, מובן מאליו. אם התפילה שלי היא שהבורא יתברך יזמן לי מונית, התפילה של נהג המונית שהבורא יתברך יזמן לו נוסע.

נכנסתי באנחת רווחה. האמת, שבתחילה פחדתי, כאשר עצר הנהג, היה לו ראש עטור תלתלים, עגילים ונזמים, כמין בריה משונה. אבל כבר אמרו חז"ל (מגילה ג.) ששדים אינם מוציאים שם שמים מפהם... הוא הפעיל מונה ונסע, והיה נרגש ונסער. במהלך הנסיעה טפח הנהג על ההגה וקרא: "אלוקים, תודה לך!". חשבתי לעצמי: הלא אני הוא שהייתי צריך לקרוא ולהכריז: אלוקים תודה לך! אני הוא שעמדתי לבדי בחשיכה המוחלטת באמצע הישימון, והנהג, הנהג גלוי הראש מודה בכזה רגש!

כשחזר וצעק בפעם השלישית: "אלוקים תודה לך ששמעת את תפילתי", חשתי שיש כאן דבר חריג ויוצא דופן, ולכן שאלתי בעדינות: "מה התפללת?". הנהג ענה: "כבוד הרב, תסתכל בשעון!", הסתכלתי, קרוב לשתיים אחר חצות. "אני עובד משמונה בבוקר", הכריז הנהג. חישוב מהיר הראה, שהוא עובד ברציפות כשמונה עשרה שעות! "זה לא מסוכן. לנהוג שעות כה רבות?", שאלתי. "ועוד איך!", ענה הנהג, "בקושי מחזיק אני את העיניים פקוחות!", מובן שענייני חשכו לנוכח ההצהרה. שאלתי: "אז למה אתה נוהג?".

עיניי הנהג אורו, ועם חיוך על פניו אמר לי הנהג: "כי משעה שמונה בבוקר ועד שהגעתי, לא שמעתי מילה טובה! כל היום עלו אנשים וירדו, תסיע אותי לפה ותסיע אותי לשם, שילמו והלכו, ואף אחד לא אמר: בוקר טוב, צהריים טובים, ערב טוב. תודה, שלום. אמרתי: מה זה, אני שקוף, אוריר? איני אדם, רק משרת? אלוקים, איני חוזר הביתה עד

שאשמע מילה טובה. שמישהו יגיד ערב טוב, ופחדתי פחד מוות, מי יודע. אם כל היום המילה טוב לא נשמעה באזניי, מי יודע האם זה לא הסוף שלי... והנה הגעת, ואמרת ערב טוב... תפילתי התקבלה, מישהו מתייחס אלי, אני יכול כבר לנסוע הביתה לישון!".

שמעתי ושמחתי, ומשום שפחדתי שיירדם על ההגה, התחלתי לשוחח אתו, שלא יירדם. על מה? עליו. על הפרנסה, על המונית, על המשפחה, כל דבר שיעסיק אותו. הגענו לבני ברק, הוא עצר בכתובת, והמונה מראה ארבעים ושבעה שקלים ושבעים אגורות. הוצאתי שטר של חמישים ואמרתי: "מאד נהנית, תשמור את העודף לעצמך", וביקשתי לצאת מהמונית. "סליחה", אמר נהג המונית, "אני לא לוקח כסף!", אמר בהחלטיות. "מה פירוש 'אני לא לוקח כסף'. עבדת, ומגיע לך. תאר לך שהייתי עומד עד עכשיו בכביש בחשוק. אין לך מושג איזו טובה עשית לי!".

אבל הנהג בשלו, "לא" אמר לי הנהג, "הרב אמר לי ערב טוב. זה שווה עבורי יותר מהכל!". השבתי לו בנימוס, "אמרתי לך שכנסתני למונית, ואומר לך לילה טוב גם כשאצא ממנה, אבל את הכסף תיקח". שוב אמר הנהג, "לא, בשום פנים ואופן!", ואז אמרתי עם חיוך על שפתיי: "אין בעיה. אני נשאר במכונית. אבל תפעיל את המונה. מצדי תוכל לישון, אבל בלי לשלם אני לא יוצא". "טוב", נכנע הנהג. הוא לקח את הכסף, וביקש את שמי ואת מספר הטלפון. נתתי לו בשמחה.

לפני שיצאתי הודיע הנהג חגיגית, שממחר הוא מתחיל להניח תפילין. יש לו תפילין,

מבר המצווה. אבל עד עכשיו לא הניח, וממחר הבטיח להניח אותם. אמרתי לו: "להניח תפילין זה נפלא, וכל יהודי חייב. אבל מה הקשר בין זה לנסיעה. לא דברתי איתך על קיום המצוות". הוא בכה והשיב: "זה נכון, אבל הרב היה בן אדם. אמר לי ערב טוב. התייחס אלי כאל אדם ושימח אותי. חשבתי לעצמי, במה אוכל לגמול לו ולשמחו. בתחילה חשבתי, אולי אם לא אקח כסף עבור הנסיעה, אבל התעקשתי, וזה גם מוכיח שאתה אדם טוב המוקיר את עבודת הזולת, ואז חשבתי, שאם אודיע לך שאני מתחיל להניח תפילין, זה ודאי ישמח אותך!". נטלתי את ידו בשתי כפותי, והרעפתי עליו ברכות מכל הלב. נפרדנו בדמעות, והוא נסע לדרכו.

כחמישה שבועות לאחר מכן, במוצאי יום טוב ראשון של פסח, צלצל הטלפון. הרמתי את הטלפון. "שלום, הרב זוכר אותי?", שאל הקול. "תזכיר לי", ביקשתי, ואז אוזני נחרדו מהשאגה שמעבר לקול: "אלוקים! שמעת את תפילתי!". הבנתי מיד מי הוא ושאגתי לעומתו: "הנהג? ערב טוב לך, חיים מתוקים שיהיה לך, מה אתה מספר?". שאלתי בנימוס. "כבר כמה שנים שלא ערכתי סדר בפסח", סיפר הנהג. "אבל כעת אני מניח תפילין, ואמרתי לאמי: אולי נעשה גם סדר? היא מאד רצתה. יש לנו שכן מסורתי, שאלתי אם נוכל להצטרף אליו, והשכן הנחמד והסכים בשמחה, זה היה ליל סדר נפלא, והתקשרתי כדי לבשר זאת לרבי!". כמה שמחתי לשמוע. אז הוסיף הנהג: אבל התקשרתי בשביל עוד דבר, לשמוע שוב את הערב טוב לך, וחיים מתוקים,

במהלך הנסיעה טפח הנהג על ההגה וקרא: "אלוקים, תודה לך!". חשבתי לעצמי: הלא אני הוא שהייתי צריך לקרוא ולהכריז: אלוקים תודה לך! אני הוא שעמדתי לבדי בחשיכה המוחלטת באמצע הישימון...

אוי כמה שהתגעגעתי לשמוע!". מכך נלמד, מה שאפשר לפעול בהתייחסות לזולת, באמירה פשוטה אך לבבית של "ערב טוב", ובעצם כל מילה טובה שבכוחם להפוך עולמות.

הסיפור שלפנינו, הוא דוגמא מובהקת לאמרת חז"ל, כך מובא במדרש איכה רבה (פתיחתא, ב): שר' הונא ור' ירמיה, בשם ר' חייא בר אבא דרשו על הפסוק (ירמיהו טז יא) "ואותי עזבו, ואת תורת לא שמרו", שכביכול אומר הקב"ה, "הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו, מתוך שהיו מתעסקין בה, המאור שבה היה מחזירן למוטב", ורב הונא אמר: למוד תורה אף על פי שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה, ועוד אמרו רבותינו על התורה הקדושה (עירובין נד:), על הפסוק "אילת האבים ויעלת חן" - שמעלת חן על לומדיה.

נמצאים אנו בעיצומו של חג השבועות והשבת הסמוכה לחג הקדוש, וזהו זמן נפלא להתחזק בלימוד התורה ואהבת התורה, ופשוט הוא לכל בעל נפש, שיש בכח התורה הקדושה לשנות את האדם המתמיד בלימוד, ולהחזירו למוטב גם אם אינו מדקדק קלה כבחמורה, אבל הדבר הנפלא ביותר הוא, שהתורה הקדושה מעדנת את האדם ומעלה עליו חן מיוחד, כמו שעניינו ראוות על גדולי ישראל, אשר השכינה הקדושה מאירה את פניהם, ובכח הארה זאת מסוגל כל אחד ואחד מאיתנו, להעלות חן על פניו, ולמצוא חן וחסד בעיני אלוקים ואדם, וכמו בסיפור שהובא לפניכם, מסוגל האדם שאור התורה על פניו, להשיב לב בניים לאביהם שבשמיים, ואפילו מבלי שיצטרך לכפות עליהם את ההר כגיגית, ואשרי הזוכה.

(מעובד מתוך הגדת 'מקרבן לתורה')

- לע"נ אסתר בת נזירה ע"ה
- לע"נ מנחם בן תקוה גיורגיה ז"ל
- לע"נ אברהם אבהרון בן גינינה ז"ל
- לע"נ רפאל פואה בן רוזה ז"ל
- לע"נ בנימין בן טאוס ז"ל
- לע"נ אסתר בת חנה ז"ל
- לע"נ הרבנית חסיה ליליאן בת סוליקה ע"ה

דיינו להתקרב להר סיני?!

בהגדה של פסח אנו אומרים, 'אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה - דיינו', והתמיהה מפורסמת, מה רוח יש בזה להיות לצד הר סיני, מבלי לקבל את התורה, וכדי להבין את הדברים נספר משל הממחיש את הדברים [ומקור הדברים ב'רוקח', לעניין שיחה בשעת התפילה בהלכות תשובה כו]:

למה הדבר דומה, לאב המדבר עם בנו, וממדת דרך ארץ היא שיפנה הבן ויעמוד כנגד אביו פנים אל פנים, אבל אם יפנה לו עורף בעוד אביו מדבר עימו, יענישו האב על חוצפתו, שהרי מראה לו בזה שאינו רוצה לשמוע דבריו, וכן הוא בענייננו, הקב"ה יורד לתחתונים, ובא להעניק לנו את תורתו ברוב פאר והדר, על כן מוטל עלינו להתקדש ולהיטהר, ובכך הננו כביכול פונים אליו פנים אל פנים - לשמוע את דבר ה', אבל מי שאינו מתקדש ומיטהר הרי הוא כבן המפנה עורפו ח"ו לפני בורא כל עולמים, ואוי לאותה בושח וכלימה.

כך מבארים בעלי המוסר את הקושיה, כיצד יתכן שנאמר 'דיינו' על העמידה מול הר סיני, אפילו ללא קבלת התורה, וכי מה התועלת בעמידה מול הר סיני, אם לא נזכה לקבל לחיקנו את התורה הקדושה? והביאור הוא נפלא, בעמידת בני ישראל כשפניהם אל ההר, הרי שראשית לכל היה בכך הפניית עורף לכל הבלי העולם שמחוץ להר סיני, וזה כשעצמו מעלה גדולה ונשגבה, ועל אחת כמה וכמה, הטובה כפולה ומכופלת, שגם כאשר זכינו והקב"ה 'נתן לנו את התורה', היה זה באופן שדיבר עמנו 'פנים בפנים' - כלומר פני עם ישראל היו אל ההר, והעורף לעולם שמעבר... כי זה בלא זה לא מתקיים.

אשריהם עם ישראל הקדושים, שזכו להישיר פנים אל הר סיני לקבלת התורה, והיו מוכנים לזרוק את כל תאוות העולם, ובלבד שיזכו לתוקף קדושתה של תורת אלוקים חיים, ועתה גם מובן, מדוע חג השבועות נתקן להיות ביום החמישים, הרי לכל הדעות בגמרא, מעמר הר סיני היה ביום החמישים ואחד ליציאתם ממצרים, אלא היום בו נטהרו עם ישראל ויצאו מכל שערי הטומאה, כשפניהם להר סיני משתוקקים לקבל את התורה, זה היום הנחשב בעיני ה', עשרות מונים יותר מאשר יום קבלת התורה בפועל, ואשרי מי ששם את הדברים על ליבו, ומשתוקק לעוד דף גמרא ועוד דבר תורה המאירים את נשמתו.

השקפה לבית היהודי

להאיר את העולם

רבינו בחיי כותב (חובת הלבבות, שער ייחוד המעשה פרק ה'): "מעט מן האמת נוצח הרבה מן השקר, כשם שהמעט מן האור מסלק הרבה מן החשכה". התורה נקראת "אמת" ואף נקראת "אור", ולא בכדי "תורה" בתרגום לארמית נקראת אור-ייתא, שכן אמת התורה מפיצה אור בעולם כולו.

לפני כמה שנים התרחש סיפור מדהים, על בעל תשובה שהתחזק, ואחותו התחזקה גם היא, אבל לצד אחר... היא נסעה להודו הרחוקה ללמוד תואר ראשון בכמורה הודית, הפכה לניירה הדוקה, שמשתחוה לכל אבן משכית ומקטירה לבעלים ולאשרה, והתחברה לבבא החרד לדבר הבודהה. האח, שלא מזמן אור התורה חדר לליבו, כמו מאות אלפי בני ישראל שחזרו מהגלות הרוחנית, מאוד רצה לקרב את אחותו ליהדות, ועלה במוחו רעיון. הוא מתקשר אליה ואמר, "אחות! מה קורה? אבא ואמא מתגעגעים. אולי תבואי?". "בשמחה" ענתה, "הבעיה שאין לי כסף".

"תקשיבי, אני אקנה לך כרטיס הלוך ושוב, אבל יש תנאי...". "מה התנאי?" שאלה. "בעוד שבועיים יתקיים

המתנה שנושברה

"יָאֵר ה' פָּנָיו אֵלֵינוּ וְיִחַן" (במדבר ו, כה). יש הנותן מתנה לחבירו, אבל לא בסבר פנים יפות, לכך אמר הקב"ה 'יאר ה' פניו אליך', שבסבר פנים יפות יתן... ויש שנותנים מתנה טובה, וכל השאר עֲצִיבִים עליה, חוץ מן הנותן שנתנה לו, ולכן אמר 'ויחונך', שתעלה לחן על רואיך, וישמחו על טובתך" (בכור שור)

שאלה: מעשה בחברי כיתה ח', שהתאגדו על מנת לחזק ולעודד את אחד מחבריהם, שהיה בעל אופי חלש וסבל מדימוי עצמי נמוך. החברים הצדיקים החליטו להעצימו ולרוממו, על מנת לחזק את רוחו ולהגביר את חשקו בלימוד התורה. ביום שבו סיים החבר משניות סדר 'מועד', הם רכשו עבורו במשותף גביע קדוש מכובד מקריסטל, והכינו לו מסיבת הפתעה בבית הוריו. הבית כולו עוטר בקישוטים ובשלטים. המתנה הונחה במרכז הסלון, וכולם המתינו לכניסת "חתן השמחה", וברגע שנכנס, קידמו החברים את פניו בשירה ובריבוד.

אחד מהם הרים את המתנה היקרה על מנת למסרה לידי החבר, אלא ש... לפתע נפל הגביע מידו והתנפץ לרסיסים! פניו של שובר המתנה התכרכמו מרוב צער, אך מקבל המתנה מיהר לפנות אליו כשכולו מרוגש ונפעם, ואמר לו לעיני כל החברים: "אני מוחל לך בלב שלם על שבירת המתנה! אין לכם מושג כמה שמחתם אותי וחמתם לי את הלב...".

כשיצאו הבחורים מביתו, הודיע אחד מחברי הכיתה לשוב: "מקבל המתנה אמנם מחל לך, אבל אני לא מוחל לך!... הן בשעת שבירת המתנה, היא עדיין היתה ברשותנו, מפני שטרם הגיעה לידי חברינו, וגם לא הונחה בחצר השייכת לו, ואם כן, הרי ששברת חפץ שהיה שייך לנו, ומשכך שלם תשלם את דמיו!". מה הדין?

תשובה: ובכן, עיקר תכליתה ויעודה של המתנה, היתה לגרום לחבר "קורת רוח", וכיון שהמתנה אכן עשתה כן, והיא היתה עומדת ברשותו (אמנם לא בחצר השייכת לו מבחינה קניינית, אך על כל פנים מונחת ושמורה בבית הוריו), הרי שהמתנה "הגיעה ליעדה", שכן ברגע שהחבר נכנס והבחין בהפתעה ובמתנה שבביתו, הוא התמלא בשמחה ובהתרגשות, ונותני המתנה באו על סיפוקם לאחר שרצונם הושג, והרי הם לא רכשו את הגביע לעצמם, אלא להוציא מרשותם לרשות המקבל, וברגע שהמקבל נכנס וראה את המתנה, מבחינתם כבר יצאה המתנה מרשותם, והגיעה ליעדה.

לסיכום: נראה ששובר המתנה פטור מלשלם את דמי המתנה.

(אחת שאלתי 4, מאוצרו של הגר"י זילברשטיין)

"מעט מן האמת נוצח הרבה מן השקר, כשם שהמעט מן האור מסלק הרבה מן החשכה". התורה נקראת "אמת" ואף נקראת "אור"... אם מצוה אחת בתורה האירה נשמה יהודית, ראו מכאן מהו כוחה של כל התורה כולה

שיעור של מרצה גדול מ-'ערכים' בחיפה. כרטיסי טיסה לשבוע הבא כולל הרצאה חמישה כוכבים, עלי. רק תבואי!". האחות הסכימה. בשבוע שאחרי, לאחר כמה שעות שהטלפון והיא במצב טיסה, היא נחתה בארץ, נפגשה עם ההורים המרוגשים, והשמחה היתה רבה. היא נסעה להרצאה בחיפה, וחזרה לאחר שעתיים. "נו איך היה? גילית את האמת סוף סוף?" שאל האח. "האמת, שגיליתי מצוה חדשה ביהדות. הרב לא הגיע בסוף, אז הגבאי אמר כמה הלכות במצות השבת אבידה", הפטירה. "מה?!! הגבאי?!!". האח חשב לעצמו, זהו, אבדה תקוותו. הכל ירד לטמיון. האחות שבה להודו. נתק של חצי שנה, ולפתע אחותו מתקשרת... "אחי! אני מחפשת מדרשה לבחורות מתחזקות", אמרה. "בשביל מי???", שאל האח. "בשבילי" ענתה. "מה קרה?!!" הסתקרן. "הלכתי עם הבבא-בישוף ברחובות הודו, שלימד אותי כמה חשוב זה לא לגנוב. לפתע הבבא מצא ארנק, שניכר שהוא של ישראלי, לקח את הכסף ואת הדרכון זרק, ואז נזכרתי בשיעור של הגבאי ונחרדתי. צעקתי עליו איך אתה מעז! יש סימן! הרי צריך להשיב לבעליו! מה לימדת אותי ומה אתה עושה?! אך הוא נימק שזה עבורו שאיבת כוח קארמה שמיימית רוחנית וכו', והכל שטויות! עתה ידעתי כמה אמת וטוב יש בתורה שלנו". חברים, אם מצוה אחת בתורה האירה נשמה יהודית, ראו מכאן מהו כוחה של כל התורה כולה.

(ר' עמירם טובי הי"ו)

לאחר תקופה, רב העיר נפטר לבית עולמו, ואז מינו אותו להיות במקומו לרב העיר, המרא דאתרא החדש. כולם ראו אותו כתלמיד חכם וכאדם קדוש, הנראה כמלאך ה' צבקות, בעל הנהגות ומעשים מיוחדים. יום אחד, שמע הוא צעקות והמולה, ולעיניו התגלה אדם עני ומסכן עם דיבוק שנכנסה בו רוח, דבר היכול להוציא את האדם מדעתו. מה עושים? הוא לא מקובל, ולא יודע כיצד לטפל בכך, אבל ידע שעליו לפעול לישועתו, ולכן אמר לגבאים, 'קיראו לכל אנשי העיר, שיתאספו בבית הכנסת המרכזי בשעה פלונית, יחדיו נקרא את כל התהילים, נתפלל ונצעק לקב"ה, ולאחר מספר תיקונים, בטוחני שבכח התפילה הדיבוק ייצא'.

כל אנשי העיר הגיעו ועשו כדברי הרב, ובכללם המסכן עם הדיבוק. לאחר שגמרו את התפילות היה שקט ודממה, ואלפי אנשים חיכו במתח לראות מה עתיד לקרות. הרב ניגש לאותו יהודי מסכן, פנה לדיבוק ואמר, 'גוזר אני עליך בכח התפילה, שתעזוב את האיש הזה, לך למנוחתך ואל תטריד אותו יותר'. המתח היה בשיאו, ולפתע שמעו כולם קול מדבר מגרונו של אותו יהודי. פנתה הרוח אל הרב ואמרה לו, 'מה אתה רוצה ממני, גם אתה הרי היית חוטא, אתה ודאי זוכר שלמדנו יחד בבית המדרש, עד שיצאנו לתרבות רעה, ועברת על כל העבירות שבתורה, התרחקת מהיהדות כליל וירדת עד לדיוטא תחתונה, אינך יכול לומר לי לצאת'. אנשי העיר נדהמו, הם כלל לא ידעו על עברו של רב העיר, חזרתו בתשובה נעשתה בחדרי חדרים. הרב לא השתהה ולא נבהל, אלא מיד עלה לבימה ופנה לקהל, וביקש לומר דברים שלא ידעו עליו עד כה, ואז גולל את כל סיפור חייו, על לימוד החכמות הזרות, וכיצד יצא לעולם והתבולל והיה לכומר גדול, 'את חטאי אני מזכיר היום, אני מודה ומתוודה, אבל קיבלתי על עצמי תשובה, והפכתי לבעל תשובה גמור', ואז מיד פנה שוב לדיבוק ואמר, 'כעת התחרטתי על עברי, והצהרתי בפני כולם שאני בעל תשובה, איני מתבייש בכך, ובכח התשובה אבקש ממך שתצא'. מיד נשמע קול רעש אדיר והרוח יצאה, וברוך ה' הכל שב למקומו בשלום.

אומר הרבי מקו'ניץ, לאותו בעל תשובה היה חסר דבר אחד, תשובה - שידעו כולם שהוא קיבל על עצמו לעזוב את הדרך המקולקלת. בעל תשובה לא צריך להתבייש, אלא צריך להיות מסוגל לעמוד קבל עם ועדה, ולומר שהוא עוזב את הדרך הרעה ושב לקב"ה, זה הדבר היחיד שהיה חסר לו, ולאחר שכולם ידעו שהוא בעל תשובה, הוא זכה לדרגה גבוהה ועצומה, וחזר לכל המעלות שהיו לו, ומצד שני, מי יודע מה אחריתו של הרוח של חברו משכבר הימים. זה הנלמד מדברי הרמב"ן, כשיש לאדם מעלה טובה בעבודת ה', עליו לשמור עליה, וחס ושלום שלא לאבד אותם לעולם, וה' יכונן.

בברכת שבת שלום וחג שמח, הרב אברהם עטיה

יום אחד הוא רצה לצאת לטיול ביערות, ודהר על הסוס כשכלבו לפניו. באמצע הדרך נעלם הכלב והתחיל לנבוח שוב ושוב. הוא תהה לפשר הדבר והלך לעבר הכלב, והבחין שהכלב נמצא לצד גופה של אדם מת. לפי הלבוש והזקן היה ניכר עליו שהוא יהודי. מה עושים? אמנם כעת הוא כומר מומר, אבל גם לאחד שפקר והלך מדחי אל דחי, הניצוץ היהודי בער בו. הוא ריחם על המת, ולא רצה שגופתו תירקב ותהיה למאכל לחיות היער, ולכן החליט לקחת את הגופה ולמסור אותה ליהודים. ממחשבה למעשה, הוא לקח את הגופה והביאה לרב המקומי.

החל מאותו יום הוא הרגיש כל מיני הרהורים הפוקדים אותו. הוא נזכר בזמנו בישיבה, וכיצד התמיד בלימוד התורה והיה קרוב לקב"ה, ומנגד מה מצבו היום ועד לאן התדרדר. הוא ניסה לסלק את ההרהורים ממוחו, אך הם לא נתנו לו מנוח, ורדפו אותו יום אחר יום, 'מה יהיה איתך... מה אתה עושה... מאיפה הגעת... לאן אתה הולך...?'; עד שיום אחד הוא החליט לשאול בעצת רב, וכדי שאף אחד לא ידע, הוא עשה זאת במחשכים, כי אם היו שומעים על כך מהמלכות, היתה זו סכנה עצומה עבורו, ובודאי היו מכניסים אותו לבית הסוהר ועושים בו שפטים.

הוא הגיע לרב עם לילה ודפק בדלת ביתו. הרב פתח את הדלת ונבהל למראה הכומר שבפתח, והיה בטוח שהכומר רוצה להעליל עליו עלילה, אבל הכומר הרגיעו ונכנס לביתו, ואמר לרב שיש לו משהו בלב שהוא חייב להוציא. הוא סיפר לרב את כל מה שקרה ואמר, 'אין לי מנוחה, אני רוצה לחזור לדת היהודים, איך עושים זאת? הרי עכשיו אני כלאו בשיא הטומאה, ולא יודע איך לצאת משם'. בתחילה הרב ניסה לדחותו, אבל מהר מאוד הבין שהכומר רציני. השיב לו הרב, 'אתן לך עצה, חזור לנהל את חייך כרגיל, אבל לאט לאט תנסה לצבור הרבה מאוד כסף, תמכור נכסים אחד אחרי השני, בצנעה מבלי שישמו לב, ואחרי שיהיה בידך סכום גדול - שוב אלי'.

תוך זמן קצר, הצליח הכומר למכור בתים ושדות, וחזר אל הרב ואמר, 'אני מוכן, מה עושים?'. הרב כתב לו מכתב, המיועד לאחד מתלמידיו שגר בעיר אחרת, ואמר לכומר שילך לרב העיר והוא יטפל בו. הוא כתב במכתב את כל ההשתלשלות, אודות אותו מומר, שהוא בעצם יהודי המשתוקק לחזור למקורות, והכומר הלך עם המכתב והכסף, והגיע לרב העיר. רב העיר הבין מיד, שאם שלחו אותו אליו כנראה שמדובר באמת בבעל תשובה, ומיד הורה לו דרך תשובה ותיקון יסודי, ואמר לו שמעכשיו הוא בן בית אצלו, ישן ואוכל אצלו, ומידי יום ילמד בבית מדרש הסמוך לביתו. ואכן הוא ישב ולמד, ומכיוון שהיה לו נסיון בלימוד מהזמנים בישיבה, היה לו יותר קל להכנס לעומקם של סוגיות. הוא למד מבוקר עד ערב, ותוך חודשים ספורים הפך להיות לתלמיד חכם עצום, בקנה מידה שאי אפשר לתאר, בעל מרץ וחשק ללמוד תורה, ובמשך הזמן התפרסם בכל העיר, וכולם ידעו שהוא יד ימינו של רב העיר.

וקשרתם אותם לאות על ידיכם והיו לטוטפות בין עיניכם...

מבצע חלוקת תפילין

בסיעתא דשמיא ישנו תורם נכבד מחו"ל שיוצא בפרויקט חלוקת תפילין ליתומים, מעוטי יכולת או חיילים המעוניינים להניח תפילין בכל יום.

**החלוקה תתקיים בעזרת ה', בטקס חגיגי בבנייני האומה בירושלים
בתאריך ד' אלול ה'תשפ"ג (21/08/23 למנינים)**

בליווי רבנים, זמרים, אישי ציבור וארוחת ערב חגיגית.

*מדובר בתפילין ספרדי מהודרות בהמה גסה.

הטקס מיועד גם לגופים או מוסדות הרוצים להגיע לטקס עם התלמידים והנזקקים.

לפרטים נוספים ניתן ליצור קשר בטלפון 054-2522667 ☎

פירש בספרה"ק בני יששכר לחג השבועות ומספר ד.א.ת.ד. חלה"ק: הנה יש להתבונן מהיכן נשמע זה מהפסוק. ונראה דשמע לה מהפסוק מלא קאמר בסתם באחד לחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים באו כו', מדקאמר 'ביום הזה' ששמע היום שנתנו עומדים בו. וגם מדישנה הכתוב פה הר למדבר שאמר 'מדבר סיני' וגם לא אמר 'למדבר'.

על כן דרש שהוא להורות לשון דיבור, ביום שמדברים בתורה בענין הזה כאילו קבלה ביום הזה סמיני. ושמה תאמר גם כשקורין הפרשה הזו בשבתה תהיה הסגולה הזאת, הנה אמר בעל המדרש, אימתי בחדש השלישי דייקא יש לו הסגולה הזאת. דאי איצטריך קרא לגופיה הוה ליה למימר 'באחד לחדש השלישי' על כרחך מדהשמיט חובת 'אחד' להורות דלא על אחד לחדש לבד מרמז, רק מרמז גם כן על הדרשה הנ"ל סגולת היום הנכבד ו' לחדש' עכ"ל. מכאן מקור עת הרצון המופלא שבעת קריאת עשרת הדברות בחג השבועות וכמו שכתב ב"מטה משה" (ד"י שמעיה סיון תרצ"ב) שממדרש זה הוא המקור לקריאת התורה שבחג השבועות. שכן נמצא שבזו העת משש שאנו קוראים בתורה 'מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני ה' סיני ומקבלין את התורה', והרי באותה עת נתפרסם כי החולים והתישירו כל המומים והתמלא כל העולם טובה וברכה.

***

שמעתי מהרה"ג רבי שלום שברדון זצ"ל, מגיד מירושם דמתא, ששמע סיפור זה מפי קדשו של מרן הגר"ז זצוק"ל מבריסק. [והעיד שאמר הרב מבריסק שסיפור כזה צריך ללמוד בחברותא] ששמע מפי אביו מרן הגר"ח מבריסק זצוק"ל, ששמע מפי אביו מרן הבית הלוי זצוק"ל, ששמע מפי הגה"צ רבי איצלה מוולאזין זצוק"ל, ששמע מפי אביו מרן רבי חיים מוולאזין זצוק"ל [רא"צ היום שבש"ק ח"ו] ששמע מפי קדשו של רבו בעל ה"שאלת אריה" זצוק"ל בעת ששימש השאלת אריה כרב וראש ישיבה בעיר ווולאזין הגדולה לאלקים ובדידה היו עובדא. הגאון הצדיק רבי אריה ליב בעל ה"שאלת אריה" זצוק"ל היה אחד מגדולי הדור אשר העניקו חמה בקומתם תורתו וצדקתו נודעת ופורסמת בפי כל ישראל. ומה נורא ומה נהדר ההספד הגדול שנשא עליו ברמה הגאון המפ"ר בדורו מהרה"ר אלעזר קאליר זצוק"ל בעל "אור חש"ו, ונדפס בספרו "חות יאיר" דרושי הספד, [ונדפס הספד זה גם בשלח ספר ארץ חסדה ליש"ו] וחלה"ק (זה מורו ורבונו לא לדרוש קארינא בתורה) "הגאון הגדול, רבן של כל ישראל, ממנו יחד ממנו פינת תל שהכל פנו אליו, החסיד והמקובל כמנה"א אריה" דבי עילאי בע"מ שאגת אריה וטורי אבן כו'. אם אמרתי אספרה שבחו מי מנה, על כל פנים כד תליא הינא בבית חמי הקצין הנגיד כו', אשר נתאכסן צדיק זה בבית חמי, ואני הייתי מאוכלי שולחנך, ובערך ד' ימים אשר נתעכב שמה חזינא עוצם גדל חריפותו ובקיאיותו בכל הש"ס והתוס' וכל הראשונים וכו'. ואני ראיתי שבאותו פרק חזר כל מסכת בבא בתרא עם כל התוס' והראש' בעמדיה (ו) ערך ימים שמונה. ואחרי זה כעשרים שנה אשר נודמתני עימו בפונדק אחד כו', ושם ראיתי גדל פרישותו וקדושתו לא אכל שום דבר מן החי כל ימי החול, ולא ישן במיטה, וכל היום וכל הלילה ממש לא פסק פומיה מגידסא, גרס ותנא תונא. וכל דבר הקשה בש"ס ופוסקים וש"ת אליבא דדינא, כל חומרא וחומרא נעשו לו קלות. וברויות במדינת ליטא שמעתי שהתמדת לימודו היה לו ממש לטבע שני מן ההרגל בקטנותו, או לדור שאבד האי מרגניתא עכ"ל.

ובספר "תורת מיכאל" להגה"צ רבי מיכאל פארשענגער זצוק"ל (בדין המתיצה שבביתו) כתב עליו בלשון מופלא וחלה"ק: 'יש להשתומם מגודל קדושת הלימוד בעסק התורה של ה'טורי אבן' הראשון שבקדושה בספר שחיבר [ש"י אבן] על מסכת חגיגה שפתח הצינור במקור דמסכתא זו, בקושיות ותירוצים בבירור וליבון הלכה ביחודים בקישוין מעליו החומרות טופי דהאי עלמא. ולדון בלב בוער בשלחבת חשקות להשליך מעליו החומרות טופי דהאי עלמא. והיא בגילוי בשכל לעלות למעלה דביבוק בהקב"ה ולאשתייכא בגופא דמלכא. והיא בגילוי בשכל מקורי, אשר על ידו יוכלו גם אחרים לבנות לעלות להעמיק בעיני דמסכתא זו, בקישוין בקושיות ותירוצים ובירור הלכה. בטרתת המוחין המחשבת, והרהורי הלב רק בתורה ומצוות. ובכחית ישראל קדושים, אשר מרהרים תמיד בתורה ומצוות. - ולדרגא זו בא ה'טורי אבן' על ידי גדל פרישותו וקדושתו, וחשקו בתורה בלי הפסק רגע מדביקותו, בגודל התמדתו בהרגלו מקטנותו, אשר זה היה יוצא מגדר האנושי, לא פסק פומיה מגידסא, אשר זה היה חיותו ממש' עכ"ל. אחר הקדמה זעירא זו, נבואה אין אל דבר טיב המעשה דגן, שאנו מגישים כאן לפניכם קוראים מאמינים ביקרא דאורייתא, המקובל בדיני איש מפי איש ממש [כ"ל] עד השאלת אריה בעצמו: כדרכם של צדיקי עליון בדרות קדומים היה השאלת אריה יצא מפעם לפעם

לערוך גלות. כאשר האריכו המקובלים הקדמונים בגודל התיקון הנורא שנפעל בעריכת גלות ודבקות העצומה של הנשמה בשכינתא בגלותא, והדברים עתיקין. [בסוף יסוד כעשרים שנה לפני פטירתו יצא לגלות הארוב טאה, מן העיר האלוזין שבליטא כשהוא נע ונד על פי עיריות רבות בארץ ליטא וגרמניה, עדי הועיל אל העיר 'טיק' שבצפת, ושם נתקבל על אף וקטנו המופלג כרב אב"ד וראש הישיבה בעיר הגדולה, ושימש שם ברבנות כעשרים שנה תמימות עדי עלתו לשי"ו חום בשנת הקמה לפ"ק]. באחת השנים כשיצא השאלת אריה אל הגלות כדרכו מפעם לפעם לא הלפו כמה ימים והנה להפתעת הכל חזר לפתע השאלת אריה לביתו נאוהו קודש.

לפליאתם של תלמידיו ובני ביתו, מה ראה לגדוע את הגלות תיכף בתחילתה, ומדוע חזר מיד לביתו כאשר רק לפני כמה ימים יצא אל גלותו הארוכה. - סיפ' השאלת אריה: אחר שיצאתי אל דרכי בגלותי הגעתי אל שערי עיירה אחת נכנסתי תיכף לבית המדרש המקומי, כגדי תנאי דת הגלות שאין לבקש מאומה מן אונש, ורק כשמגישים מעצמם את האוכל או כשמזמינים לבוא ללון, ניתן להיענות למפצירים באכילה ובלינה.

עם כניסתי לבית המדרש נישגתי מיד לארון הספרים שם מצאתי את אשר אהבה נפשי, הגמרא הקדושה אשר מנן ומפנינים יקר, ונכסי כדרכי אל מעטקי הסוגיא פנימה. כעבור כמה שעות החלו העם להתאסף להפילת מנחה ומעריב, ולאחר התפילה הזמין אותי אחד מיהודי המקום להתארח בביתו המרווח ונעניתו להזמנתו והתלוויתי עימו בדרכו.

בהגיענו אל בית האיש שמח מאוד על מצות הכנסת אורחים שנפלה בחלקו, ועל אף שלא הכירני הציע לפני את 'חדר האורחים' הנאה והמפואר, ושאל מה נצרך להכניס החדרה פנימה.

ענית לו שמיצדי אינני צריך לכלום לא כלי מיטה להצעת המיטה, לא כרים וכסתות [כאשר בין כך לא היה סגנון לישון על סיטה כ"ל] ורק נצרך אני לכרך גמרא אחת ותו לא מידיו!

לאחר שהובאה הגמרא הטהורה, צללתי אל תוככי מים אדירים של מציין הנובע שבתורתנו הקדושה, וגרסתי כדרכי בים התלמוד.

לאחר זמן מה נכנסה בעלת הבית המארכת עם מנה טובה בידה, תבשיל מיוחד שבשילה לכבודו של האורח הרם שעל אף שלא הכירוהו כלל, צורת פניו ענתה בו שהוא איש של צורה נכבד ונעלה.

בעת כניסתה עם התבשיל שבידה שקוע הייתי בעמקי קושיא אחת, וניסיתי בעיון גדול להעלות כמה תירוצים נאים באותה קושיא. לפיכך לא ראיתי ולא הרגשתי בכניסתה, ולא שמתי לב כלל למנת התבשיל החם שהונחה לפני על השולחן. גם בעלת הבית מצידה כנראה לא רצתה להפריע לי באמצע הלימוד, ולכן הניחה בלאט את קערת התבשיל על גבי השולחן, ותיכף יצאה חוצה וסגרה את הדלת אחריה.

ברם בהיות שכאמור לא ראיתי ולא ידעתי כלל מאותה קערה נאה שהונחה על שולחני, בהיות שקוע בעסקה של תורה, כי טוב סחרה מכל סחורה. - כשהזזתי מעט את הגמרא הגדולה לפני נדחפה בעקבותיה אותה קערה לאחור, עד מרהר הגיעה אל קצה השולחן, ובפתאום נפלה לארץ בקול רעש גדול, הקערה כמובן התפצצה לרסיסים וכל התבשיל המיוחד נשפך ונתפזר לארץ... - אבל עדיין אני כשלעצמי לא שמתי לב כלל לכל זאת, וכשם שלא הרגשתי בכניסתה של אותה קערה פנימה, כך לא חשתי ולא ידעתי כשנשפכה כולה חוצה...

בני הבית כשמעם את קול החבטה העזה של נפילת הקערה לארץ, ואת קול התפצצותה לרסיסים, חרדו מרר להיכנס פנימה לראות מה אירע כאן. וכראותם הכל שבור ומנופץ והרצפה מלוכלכת מכל הצדדים בתבשיל שנשפך, הבינו מיד שכנראה לא שמתי לב לכל אותו מאורע בישיא... כאשר גם עתה בעת שנכנסו והחלו לנקות ולקצף לב שמיני אל לבי כלל, ולא ראיתי ולא שמעתי בכל הבלגן הגדול שהתחולל סביבי ובגללי...

כשראתה בעלת הבית שאין האורח רם לב כלום, והוא ממשיך לשקוד על תלמודו באותה התלהבות כמי שלא קרה כאן ולא כלום. לא עצרה ברוחה והחלה לצעוק ברונה ובכעס. אך כראותה שאין צעקותיה נשמעות כלל הרימה את קולה יותר... עד שמתוך אותם קולי קולות יעורתי מתלמודי. והנה שומע אני אותה צועקת רוטנת ומתולוננת מדוע אין משגיחים על ניקיון חדר האורחים היפה אחר שעמלה קשות לנקותו ולצמצונו. ומדוע אין שומרים על התבשיל הטוב שכל כך טרחה בהכנתו...

לנוכח צעקותיה ותלונותיה נעשה שם מהומה קטנה כמובן שהתנצלתי מאוד על שלא ראיתי כלום ונצרכתי לפייסה ולהרגיעה בדברי ריצוי על המקרה הקשה. גם שאר בני הבית התגייסו לעזרתה, כראותם שאכן לא ידעתי ולא כלום והרגיעו וניחמו את עקרת הבית, עד שנהה נפשתי ומחלה על הכל בלב שלם.

אולם לאחר כל זאת הפריעה לי כל אותה מהומה לחזור כראוי לעמקי תלמודי, וכשערכתיו החשבון בני לבין עצמי שהפסדתי בגין כל אותה התרחשות זמן מה מעסק התורה, ונמנעם שנגרם לי 'ביטול תורה' חמור לשעה קלה!

אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלים את התורה!

אינא כמדדש (פסיקתא פיסקא יב בחדש השלישי, שלה ס' א): **אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, בני, היו קודין את הפרשה הזאת בכל שנה, ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה. - אימתי, בחדש השלישי וכו' (שמות יט, א).** **הזוכא בילקוט פרישת יתרו** (רמז רע"א).

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פריטים שנשלחו לבערבת ע"י הקוראים

רפואה שלימה לכל מכותינו'

כאבים עזים פילחו את פלג גופי השמאלי, כאבים שהדירו שינה מעיני כפשוטו. לא יכולתי לישון שינה רציפה ומי מדבר על שינה בצד שמאל שלא שיין אפילו בחלום לשכב על צד זה. בנוסף לכל הצרות הכיזופרקט שאני מכיר שנים רבות וארוכות בדיק טס לארה"ב לתקופה של חודשיים כך שאין עם מי לדבר בכלל. התפללתי לה' שיגאל אותי מיסורי במידה וטוב בעיניו ה'.

כל בוקר למרות המכאובים, לא ויתרתי על קביעת העיתים שלי לתורה והלכתי לשיעורים בכלל במסירות נפש.

באמצע השיעור כדי למצוא נוחה נוחה התנדננתי והתמתחתי בכיסא. אלא שפלתע נשבר הכיסא וצנחתי לקרקעית החדר תוך כדי הבטה עזה ולא נעימה כלל, כאשר נפחת רגלי נתבטסת בתחתית השולחן.

קמתי בהדיה לה' והתיישבתי להמשך הלימוד כרגיל.

בלילה, הפלא ופלא, ישנתי לילה רצוף ללא כאבים ומבלי להתעורר כל רגע, כך גם עבר עלי הלילה השני וכך גם השלישי. עכשיו אחרי ארבעה ימים הכאבים נעלמו כמעט כליל מאז הטיפול האישי שנתן לי הקב"ה בנפילה מהכיסא.

הפלא ופלא, אדם חושב שקיבל מכה אבל באמת קיבל רפואה למכתו!!!

אם כבר דברנו על השיעור שאמח לצלל את הבמה הזו להגיד שעל זמן השיעור שזה קביעת העיתים לתורה איני מוותר! והשבוע התקשר אלי אחד מחברות האוטובוסים וביקש שאעשה נסיעה שהתחיל בזמן השיעור. למרות הרצון שלי אמרתי לו שאין מצב אפילו קצת על חשבון השיעור וכל תחזוני והפצרותי לא הועילו לו. איך שסיימתי את השיעורים הוא התקשר שנכנס נסיעה חדשה לאחת בצהריים עד הלילה. העבודה כוללת הסעת קבוצה פלוס המתנה של כמה שעות במקום ולהחזיר. בסוף הקבוצה סיימה מוקדם ואני קיבלתי שכר על כל השעות עם שפע שעות לטעום שיעורים עד חזרתם לאוטובוס. הנסיעה שהוצעה לי לפני הייתה נסיעה קשה ומעצבת והנה בזכות עול התורה שלא ויתרתי עליה, קבלתי את העבודה הקלה יותר ובשמחה.

בעל המעשה ג.ב.

הפענוץ לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פריטית פוזרין לשלוח אל ר' שפחה ספואלס בפקסי: 15326517922

לפיכך, סיים השאלת אריה, התלכתי שאם זאת הגלות יכולה לגרום לביטולה של תורה, אפילו של שעה קלה בלבד, כנראה אין זה רצוי לפניו יתברך שמו, ואינו נכון לצאת עתה לאותה גלותו ללמדך גדל דבקות התורה של אתו גאון וקדוש צדיק יסוד עולם שהייתה תורתו שלומד לשמה עולה ובקועת ריקיעים, כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה, עד שאפילו 'ביטול תורה' של שעה קלה בלבד, היה יקר בעיניו יותר מכל תיקון הגלות הגדולה! - והדברים מברילים למבין.

***

מעשה נפלא שמעתי מ"כ מן האדמו"ר מביאין שליט"א על אחד מן התלמידים הקדושים שבחבורת האריות תלמידי הרבי החזה הק' מלובלין | הפשך בעמוד הבא <

הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זצוק"ל.
 דרכו ומנהגו בקדוש של הרבי מלובלין ז"ע בעת שהיה יושב בדחילו ורחימו בקבלת קהל לעצה ולברכה, שמפעם לפעם הורה לגבאי משמשו הנאמן לעצור את הכל, להוציא את כל האנשים מחדרו הוצג, ולנעול את דלתות הבית. וכך נשאר הרבי סגור וספון בחדרו פנימה ביחידות זמן מה, כשכל הקהל הקדוש עומדים מבחוץ וממתנינים בחרדת קודש, ולאחר שסיים את התייחדותו נפתח שוב השער, והמשיך בסדר 'קבלת קהל'.
 כך היה מנהג זה חוזר ונעשה כמה וכמה פעמים, שהיה הצדיק מסתגר בחדרו באמצע קבלת קהל לזמן מה.
 אף אחד לא ידע כמובן מדוע ולמה נסגרת הדלת בפתאום ומה עושה שם הצדיק באחדות דבקות שכונתו קדישתא ולמה נצרך לאותו ייחודא עילאה דזווקא באמצע שעת 'קבלת קהל', כשרבים עומדים וצונאים על פתחו.

אותו תלמיד שהיה דבוק מאוד ברבו, חשקה נפשו לדעת להבין ולהשכיל, מה עושה שם הרבי בחדרו פנימה כשהדלת ננעלת בעדו, הלא 'תורה היא וללמוד אני צריך' חשב. ולפיכך בהודמנות אחת כשהצליח לחמוק מעיניהם הרושפות של הגבאים ולהשתחל פנימה, החביא את עצמו בתוך הארון שבפינת החדר, והציץ מתוכו על כל תהלוכות רבו הקדוש.

והנה מה מאוד התפלא לראות שאין שם באותה שעת ייחוד שום דברים גדולים ועניינים נשגבים ואין הרבי משוחח שם עם מלאכי השדרה... אלא הוא פשוט פתח את הגמרא הקדושה שלפניו, ולמד בלהב אש קודש בסוגיא הערוכה לפניו במתיקות נפלאה, ומשסיים הענין שבתלמודו ניגש ופתח הדלת, והורה לגבאי להמשיך להכניס את העולם בקדוש פנימה.

התלמיד ראה ולא הבין פשר דבר, מה עניינה של גמרא באמצע קבלת קהל דייקא? והרי בכל העת תמיד עוסק הרבי בתורתו הקדושה, בין לפני קבלת הקהל ובין לאחריה, ולמה נצרך להפסיק באמצע שהקהל עוברים בתוך ולגשת ללימוד הגמרא הקדושה?
 בצד לו ומתוך שחשקה נפשו להבין ולהשכיל בהנהגת רבו, הרהיב עוז בנפשו וניגש אל הרבי עצמו, הוא סיפר ממה שראו עיניו בעסק תורתו של הרבי באמצע הקבלת קהל, ועתה נפשו בשאלתו, כאשר תורה היא וללמוד הוא צריך, מדוע ולמה נסגרת הדלת לפתע והרבי ניגש לעסק התורה כשהציבור עומד וממתין מבחוץ?

מדוע לא תבין? ענה לו הרבי באהבה וחייב, הלא זה פשוט ביותר, כיצד חושב אתה שהגני עושה את מלאכתו נאמנה על כיסא זה? מנין לי הכוח ליינק ולברך את ישראל בכל דבר וענין? מתיכן שואב אני את כל מענה התשובות שנתן ה' לפני לעונת לבני ישראל, איש איש כפי עניינו ומצבו?

אלא כלל גדול הוא בדיני 'קוב"ה' איסתכל באורייתא וברא עלמא, וכל קורות ומאורעות העולם נמצאים בתורה. כמ"ש בזוהר הק' פרשת בראשית (ח"א ה' ט'): "תא חזי, באורייתא ברא קב"ה עלמא, והא אוקמוה דכתיב (שפי"ה ט'): 'ואהיה אצלו אמון, ואהיה שעשועים יום יום'. ואיהו אסתכל בה זמנא ודתיך ותלתא וארבע זמנין, ולבתר אמר לון, ולבתר עביד בה עבידתא. לאולפא לבני נשא דלא יתון למטעי בה, כמה דאת אמר (איוב ה' טו'): 'אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם וכ"ו עכ"ל'.

ובזוהר הק' פרשת תולדות (שם קד"ג): "פתח רבי חייא ואמר (והתלין ק"ב) 'מי ימלא גבורות ה' ישמיע כל תהילתו'. - תא חזי, כד בעא קב"ה וסליק ברעותא קמיה למברי עלמא, והא מסתכל באורייתא וברא ליה. ובכל עובדא ועובדא דברא קב"ה בעלמא הוא מסתכל באורייתא וברא ליה, הלא הוא דכתיב 'ואהיה אצלו אמון' ע"כ.

נמצא אם כן, הסביד הרבי, שכל קודמותיו של עולם מסוף העולם ועד סופו, כולם מושרשים באורייתא קדישא, ולא נעשה בעולם

שום דבר מצד עצמו, רק הכל כפי הכתוב בתורה ברצון של מעלה. וכלשון הוזהר: "בכל עובדא ועובדא דברא קב"ה בעלמא הוא מסתכל באורייתא". - לפיכך כאשר נצרכים אנו להשפיע בכל ענייני העולם הרי הדרך לפתוח את הצינורות כדי להמשיך אותו שפע עליון נובעת ממעינה של תורה. שמתוך הדבקות שמתדבק האדם בכל ליבו ונפשו בתורה, עד שנעשה 'רוא ורתורו אחד', וכל כולו בדבקות התורה ביחודא עילאה, הרי נמצא שהוא 'שולט' היטב בכל הנעשה בעולם.

מחא טעמא סיים הרבי את הסברו הנפלא, נצרך אני מפעם לפעם לסגור את הדלת בעת קבלת הקהל, ולדבק את נפשי ולבבי באור התורה הקדושה, שיאיר לפני בכל מורשי לבבי ודעתי, ומתוך אותו אור אין סוף ב"ה הוזהר ומאיר בתורתו הקדושה, שואב אני את הכוחות להמשיך ולקבל את הקהל הקדוש, לענות על כל שאלותיהם בכל ענייני העולם ולהמשיך ישועות הנצרכות בכל משאלת לב לטובה. והיו הדברים מאירים ומשמחים כנתינתן בסיני, כאשר התקיים בה באותה תורה לשמה מתוך קדושה וטוהרה עצומה, מאמר הפסיקתא: "כאילו אתם עומדים לפני ה' סני ומקבלין את התורה".

***
 אחד מוותיקי תלמידי ישיבת "שערי שמים" פה עיה"ק ת"ג, איש זקן ויושב בשיבה, חסיד נכבד ירא ושלם מזקני ירושלים היה הרה"ח רבי העניך טריקובסקי זצ"ל.

ר' העניך עלה ארצה מפולין לאחר המלחמה הקשה, והתגורר באחת משכונותיה של ירושלים. והיה משתתף תדיר בסדרי לימודי הישיבה הקדושה, בשיעורים ובסדרים המדייין כסדרן.

סדר שקיזתו והתמדתו בתורה הקדושה בגילו המופלג הפליאו את לב כל רואיו, ובאחת השיחות שהיו לי עימו פתח בפני את סגור ליבו, וסיפר שלמד את מידת ההתמדה בבית אביו ע"ה.

היתה לו לאביו חנות מכולת קטנה באחת מעיירות פולניה בחנותו החזיק את רוב מוצרי היסוד שצרכו להם יהודי העיירה. - ובימים ההם בטרם עידן המחשבים ולמכונות רושמות למיניהם, היו כל החישובים והחשבונות נעשים ידנית בעזרת השכל שבמוחו...

כילד קטן היה עומד מן הצד, ורואה את גודל 'חרדת הדין' שעל פני אביו בכל פעם שניגש לערוך 'חשבון' מסוים. את המושג של 'חשבון הנפש' למדתי בהבטת על אבי בתהליך אותם חשבונות... - אמר ר' העניך. - כאשר היה לקוח ניגש לערוך 'חשבון', היה אביו בעל החנות מתרכז בכבוד ראש ורושם לפניו את רשימת המצרכים, משל היו אלו יהלומים יקרים! כיכר לחם + גביע בגינה + 1 ביצה + 1 כוס חלב וכ"ו... הוא עבר על החשבון כמה פעמים כדי שחלילה לא יצא מכשול של 'גול מתחת ידו', אף לא בפרוטה קטנה. - וכך חדר לעצמותיו של הילד הקטן מה זה חשבון!

ברם עיקר הלימוד בחנותו של אביו היה בשעות הצהריים, כאשר על פי רוב היתה זו שעת הפסקה מתנועת הקוונים. - או אז היה אביו מתהלך בחנותו הקטנה הלוח ושוב, ומתחיל לדבר אל נפשו בקול, כשהילד הקטן שעמד מן הצד שומע ובולע כל מילה. וכה היו יסודות דבריו: וכי בשביל מה ירדה נשמתו לזה העולם? - בשביל לקנות סחורה בעשר זלאטות, ולמכרה בשנים עשר?... האם בשביל כך צריכים להוריד נשמה עליונה, וקדושה מתחת כסא הכבוד עד עולם שפל ומשגשג שכוה? על מה ולמה באה אם כן הנשמה לזה העולם? ועל כך היה חוזר ומשגן לעצמו רבות את דברי הרמח"ל זצוק"ל הנודעים במסילת ישרים בפתח ספרו (פ"א ב) באור כלל חובת האדם בעולמו: "יסוד ה'סידות' ו'שורש' העבודה התמימה הוא שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו, ולמה צריך שישים מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו וכ"ו, עיין שם.

ומתוך דיבורים אלו ושכינא באלו, היה מתיישב עצמו בהתלהבות ללימוד התורה הקדושה בחשקות עצומה, והיה מתמיד גדול שלא מסוגל להעביר את הזמן לבטלה, וכך היה מנצל כל דקה פניה ללימוד התורה. כאלה היו מוכרי המכולת של פעם... יהודים תלמידי חכמים משכמם ומעלה!

הדברים הללו חדרו מאוד לנפש הבן, עד שגם הוא היה מתמיד גדול עד סוף ימיו, והיה מנצל כל העתים לטובה ללימוד התורה בשקידה ואף אנו למדנו לפי דרכו גודל ערך השיבות התורה הקדושה שאנו מקבלים בהם השבועות הבעל"ט, "כאילו אתם עומדים לפני ה' סני ומקבלין את התורה".

עליינים ששו ותחתונים עלו בקבלת תורה מסיני

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליאריצייט

 <p>גרפיטיק טל: 02-5002321</p>	 <p>קשת הרשת מוסד יח"צ וקידום מכירות 02-6257948 info@keshet-hareshet.co.il</p>	<p>לע"נ החבור שמואל מאיר ז"ל בן יבלחסי"א רבי ישראל יצחק ולב"ע יח נסלה תנצבה.</p>	<p>לע"נ מרת חיה סאסא בת לאה ולב"ע י' סיון תנצבה.</p>	<p>שרה שיינדל בת סילה רחה להצלחה בכל העניינים</p>	<p>האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים</p>	<p>יוסף בן סילה רחא לרפואה שלימה</p>	<p>לע"נ הרב יעקב מיכאל זצ"ל בן החבר הרבי' ישראל זצ"ל מיינר ולב"ע י' אל תשי"ג תנצבה.</p>
---	--	---	---	--	---	---	--

יר"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רה' ישעיהו 7 ירושלים | טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקרי! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך פוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגורניך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173

פרשת נשא - שבועות

החלקים השונים
7:06
החלקים השונים
8:20
החלקים השונים
8:51

לזכות לתורה צריך להמית ולצער נפשו עליה

ביום השני הקריב נתנאל בן-צויער נשיא ישראלי: אור החיים הקדוש ד"ה ביום השני וגו'. מסביר מדוע הקרבת קורבנות הנשיאים הקדים את שבת יששכר לכל השבטים, ראשון הקריב שבט יהודה שיהודה הוא מלכות ואחריו הקריב יששכר וטעם הדבר שהקדים שבט יששכר לשאר השבטים, כיון שהוא בן תורה שבטו וקדם לראובן הבכור, ולא זו בלבד אלא גם זבולון המחזיק ותומך כספית ביד יששכר ללמוד תורה קודם לראובן שכתוב (דברים לג) שמו זבולון בצאתך ויששכר באוהליך שיששכר עוסק בתורה בזכות זבולון ישב בצלו של יששכר ולכן הקדים לשאר השבטים אחרי יהודה ויששכר וקדם לראובן למרות שראובן בכור:

כיון שהתורה מעל הכל תלמיד חכם הוא ראשון בכל (חוץ מיהודה שהוא שבט המלוכה, יהושפט מלך יהודה כשהיה רואה תלמיד חכם היה קם אליו מחבקו ומנשקו) תלמיד חכם קודם לכהן שאינו תלמיד חכם וגם אם רוצה התלמיד חכם למחול על כבודו ולתת לכהן שאינו תלמיד חכם אסור לו לעשות כך כיון שפוגע בכבוד התורה בהמשך הפסוק כתוב "הקריב נתנאל וגו' נשיא יששכר." שואל אור החיים הקדוש מדוע כתוב נתנאל בן צוער נשיא יששכר היה ראוי לכתוב כמו כולם הקדים הזכרת שמו לזכרון הנשיאות, כגון פסוק (זכד) **כתוב ביום השלישי נשיא לבני זבולון אֶלְיָאֵב בֶּן חֶלֶן**: קודם הקדים את התואר נשיא ורק לאחר מכן כתב את שם הנשיא וכן בשאר הנשיאים [חוץ מיהודה - נחשון שלא נזכר אצלו כלל תואר נשיא כותב אורח חיים משום ענוותנותו הגדולה שלא הורגש שהוא נשיא]

ואלו נתנאל בן צוער מוזכר קודם שמו ורק לאחר שנכתב שמו מוזכר תואר הנשיא בסוף מה הסיבה לשינוי זה על כך עונה אור החיים הקדוש שיש בני אדם שהתפקיד מרומם אותם למעלה וכל מעמדם הוא מכח התפקיד שניתן להם והתפקיד הגדול מייקר ומחשיבים יותר ממעלתם אבל אצל נתנאל בן צוער נשיא יששכר שמו הלך לפניו והתפקיד היה טפל אליו, הנשיאות היה טפלה אליו שלא היה זקוק לתפקיד כדי לעשות לעצמו שם וכבוד אלא הוא מצד עצמו היה גדול לכן התואר נשיא מוזכר בסוף לומר שלא התפקיד הנשיאות הרים את מעמדו אלא מעמדו מכח תורתו ועמלו בתורה גם ללא תואר וחשיבות הנשיאות כולם נהרו אליו והשכימו לפתחו ותואר נשיא הוא רק מראה מקום שהוא נשיא אבל לא ששנשיאות קיבעה והרימה את מעמדו

ואומר אור החיים הקדוש בשמו של נתנאל בן צוער רמזו א. זכרון התורה ב. וכיצד התורה בעיקר נקנית, זכרון התורה השם נתנאל הוא נתן- אל שזה רומז לתורה שהקבי"ה נתנה לנו כמו שאומר הפסוק (משל ד) לקח טוב (שהיא התורה) לתת לכם, וכיצד אדם יזכה ויקנה את התורה לזה רומז המשך שמו של אביו של הנשיא נתנאל "בן צוער" שאין התורה נקנית אלא על ידי יסורין ובן צוער הוא לשון צער שזה שנתנה לו התורה בזכות שהצטער ומסר נפשו על התורה כמו שכתוב כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל מים במשורה תשתה ועל הארץ תישן ובתורה אתה עמל ואם אתה עושה כן אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא (גטיין נז.) וכן אדם כי ימות באהל אין דברי תורה מתקיימים אלא במי שממית עצמו עליה [ולבסוף זוכה כל המקיים תורה מעוני סופו לקיימה מעושר כמו רבי עקיבא], **ומוסיף אור החיים עוד תירוץ** מדוע קדם שמו לנשיאותו לומר שזכה לנשיאותו בגלל הרמזים שרמוזים בשמו שעמל והצטער הרבה על התורה משום כך זכה להיות נשיא יששכר שהם החכמים והמיוחדים שבישראל יודעי בינה לעיתים

בהקדמה לביאור הגר"א לשולחן ערוך, כותבים בני הגר"א על אביהם הגאון, שמימיל לא עצמו שלא לישון יותר משתי שעות במשך יממה וקיימו על עצמו שלא לישון יותר משעה רצופה וגם באתה חצי שעה היו שפנותיו דובבות בדברי תורה. לאחר מכן היה קם בזריזות ולומד בכל רס ואח"כ ישן עוד פעם חצי שעה וככה ישן במשך הלילה ג' מחציות השעה לסירוגין ובמשך היום חצית השעה. מקודם חצות הלילה ועד אור הבוקר עמד על רגליו ולמד גמרא ופוסקים בקול

נעים אשר כל שומע התרגשה נפשו ברגשי קודש. **ופעם בהתארוחו בעיר מערעץ** התארכה שנתו בעשר דקות והחל זועק על כך שחיסר עשר דקות מעבודת ה'. ובהזדמנו בשנית לאותה עיר הלך לאותה אכסניה וישן עשר דקות פחות מהרגלו כדי לתקן "החטא" של השינה היתרה שישן בפעם הראשונה וכאשר ראה שה' עזר לתקן את השינה היתרה שמח על כך הרבה (מורשת אבות פרי' תולדות)]

על רבי יצחק אלחנן, רבה של קובנה, ספרו שלא היה עליו בילדותו, ובכל זאת זכה להיות גדול בתורה שכל גדולי הדור קבלו את פסקיו. הנצי"ב מוולוז'ין אמר שהוא הגיע לכך בזכות שקידתו והתמדתו העצומה. ואומנם כאשר קוראים את תולדותיו רואים עד היכן הגיע התמדתו. כאשר היה נאלץ לצאת מבית המדרש לצורך דחוף היה הולך עם הספר הפתוח, בו למד עד הדלת שם הניח את הספר פתוח כדי שמייד בשובו לבית המדרש יוכל להמשיך מיד בלמודו. כאשר היה מגיע לבית חותנו לסעודה והיה רואה שלא הוכנה עדיין, לא השתהה אלא נטל ידיו ואכל במהירות פרוסת לחם, ברך ויצא בדרכו לבית המדרש, במוצאי יום הכיפורים הי עוזב, בריצה את ביהכניס, בא לביתו, מבדיל על הכוס אוכל משהו ורץ חזרה לבית המדרש בעוד אחרוני המתפללים עדיין לא הספיקו לצאת ממנו (מורשת אבות, שמות: פרשת תצווה).

סמל אחד להתמדה, ונושא להערצת תלמידי החכמים שבירושלים, היה מרן הגאון הגדול מורנו ורבנו ועטרת ראשנו אביר הרועים **מרן רבי עזרא עטיה זצ"ל**, ראש ישיבת פורת יוסף שהעמיד תלמידים הרבה ובראשם מרן זצוק"ל ומרן רבי ב"צ אבא שאול זצ"ל (לראה פינהנפרדת) ומרן הגאון הגדול הרב יהודה צדקה זצ"ל שמשופר עליו כי עוד בהיותו בחור היה עושה את דרכו לילה לילה אחר חצות, לקומה העליונה שבבית המדרש "שושנים לדוד" שבשכונת בית ישראל שם ישבו חכמים ומקובלים מיהדות עירק. על מקום זה שמר בסודיות לבל יפריעהו, ושם שהה מחצות לילה עד שקיעת החמה של יום המחרת ואז הלך לביתו אכל הארוחה היומית שכללה פיתה וירק, ושכב לנוח עד חצות הלילה. הרב יחזקאל עזרא שהיה בקי גדול בשי"ס שמש לו חברות מספר שעות ביום, הוא גילה סוד מחבואו כאשר הביא פעם את אחיו הצעיר יצחק ניסים פתח לפני הדלת ואמר לו: "רואה אתה את הבחור הזה אם תלמד כמוהו, יומם ולילה, תהיה לגדול בישראל..." דוגמא זו השפיעה על הנער אשר עלה בתורה ולימים היה הראשון לציון לא"י. [מתוך החוברת: "מה אהבתי תורתך"]

על המגן אברהם מספר בספר תולדותו יחזיק קאלישי, ש'לאחר שנשא אשה, נעשה מלמד פדי למצא את לחמו בצער ויבדוק, ועד היום היו מצביעים על המרתף שבו גר. את ספרו שאת רבי חזוני תורתו פתב בפתח על הקיר באין לו דיו ונר. יש מסורת אצל צאצאיו, שלמרות חלשתו הלך ברגל לפונזא מ'זמן ל'זמן כדי לענו בספרים שלא היו מצויים בקאלישי.

על הגאון הקצות החשן מספרים, שהיה פותב בחדרו, אפילו שלחן לא היה לו, היה מניח קרש רחב על שני חביות, והפך את זה לשלחן, בחרף היה קר גדול, לא היה לו קסף להשיק את החדר, והיה מתפשט תחת השמיכה וכותב, ומגדל הקר נקפאה הדיו בדיותא והיה מ'כרח להחזיק תחת הפר שלא תקפא, והוא צלל ב'מים א'דירים והעלה פנינים מים התל'מדים והפוסקים.

פעם נסע בעל יד אפרים, רבי אפרים זלמן מר'גליות מבראד, פדי לחלק פ'בוד לב'על הקצות, ולבקר אותו, נכנס אליו ושאלו איש לרעהו לשלום, התאונן הקצות על מצב ה'דור ו'שפלות התורה, חשב שהוא מתאונן על מצבו הרעוע ב'עניות, שאל אותו על מה אתה מתאנח, אמר לו, אלו פ'בודו היה ג'ביר לא היה בא לבקר אותי בבית שפל פ'זה, רק בגלל שא'תה תלמיד חכם אתה מר'שה לעצמך לבוא לבית שפל פ'זה, האם זהו פ'בודה של תורה. שאלו אותו פעם למה קצות לומדים יותר מאנני מלואים, ובקרט שאת האנני מלואים פ'תב בגיל יותר מבגור, והשיב, שאת הקצות חבר ב'שנות עניונו, ולכן התקבל יותר, את האנני מלואים חבר פ'שהיה לו פ'בר פ'סו.

על מורנו הגאון רבי עזרא עטיה מספר, כי אביו נפטר בהיותו נער צעיר בן חמש עשרה שנה לערך, והאם נשארה אלמנה, ועבדה ב'משק בית פדי להר'יח למקנתה. רבי עזרא התב'וד לילות פ'מים בהתמדה ב'בית המדרש שושנים ל'דוד, והיה מטביל פת ב'מלח ואוכל, לשן על ג'בי ספסלים. לספר פ'ערב קמיו, כי ג'בר עלינו חסדו ז'כינו אני ואמא לפ'תה שלמה, לפ'עמים פ'צה לחלקנו לשנים. לבסוף זכה להיות גדול בישראל העמדי לתלמידים מופלגים

המשך מעשיות וחיוזן בקריאת תהילים קרא תהילים בדמעות והתקבלה בשתו

סיפר יהודי, שכמו הרבה משפחות בארצנו הקדושה נאבק גם הוא קשה על פרנסתו, בקושי הוא מצליח לסיים את החודש... ובביתו אחד עשר ילדים בלי עין הרע כן ירבו. והנה הגיע עת שידוך בנו הראשון במזל טוב, אך הכיס ריק ואין בו, והרי זה בלתי אפשרי לגשת אל פרק זה של האיש מקדש, באין בידו פרוטה לפורטה. החליט אותו אדם שאם ואין המזל מאיר לו פנים כל כך, אולי כדאי לו לנסות את מזלו ממרחק, ושמה יוכל לקבץ מאחינו בני ישראל שבחוץ לארץ כדי הממון הנדרש לו להשיא את בנו. אז אפוא האיש את מיטלטליו ושאר צרכי הדרך, ויצא לחוץ לארץ להתדפק על דלתי הגבירים, לבקש שיהיו לו לעזר ולאחיסמך. אבל לדאבון לב מזלו הביש רדף אחריו גם שם, ולא הצליח לאסוף מעות אפילו כדי כיסוי עלות הטיסה... בראותו כי כן נשבר ליבו בקרבו מאוד, והפסיק להתדפק על הדלתות כאשר בין כך לבית הועילו לו נקשותיו הרבה... עזב אפוא את מלאכתו באמצע היום, ונכנס לבית כנסת צדדי אחד בלב שבור ודואב, לקח את ספר התהילים בידו, והחל שופך צקון לבו בתפילה לפני ה' כשדמעות רבות ניגרות מעיניו. כך חלפו להן השעות, והוא יושב ובוכה מאין הפוגות, ולא שת לבו כי מתקרבת שעת מנחה, ואנשים החלו להיכנס לבית הכנסת לתפילה. והנה, נכנס לבית הכנסת איש אחד שנחרד מאוד למראה יהודי היושב ובוכה כל כך, הדבר נגע ללבו, והבין שהאיש נתון בצרה, בסערת לבו ניגש אל היהודי הרגיעו מבכיו, והגיש לפניו כוס משקה ותוך כדי כך שאלו בעדינות לסיבת בכיו ומרירותו, האורח נרגע מעט, והודה למטיבו על יחסו הטוב אליו, ואח"כ סיפר לו דברים כהווייתו, איך שהוא עומד בעירום ובחוסר כל. בביתו ממתנינים לו משפחתו העניפה, ומיחלים מאוד שיביא עמו איזה מזון לתרופה, כדי שיוכלו לגשת אל הנישואין, והנה הוא מסתובב פה בניכר, משרך את עצמו מדלת אחת לשניה. מגביר אחד למשנהו, אבל אין הוא רואה שום ברכה בעמלו, ועדין הוא עומד כמעט באותו מצב כבתחילה, ואינו מוצא שום עצה בנפשו. בשמוע איש שיחו במה המדובר, נגעו הדברים ללבו, והחל לחשוב כיצד ובמה יכול הוא לעזור מעט לאיש נדכה זה. לאחר מחשבה קלה אמר לאיש, ראה נא ידידי, אני בעצמי אינני אדם אמיד כלל, וצר לי שלא אוכל להושיעך, אבל מכיר כאן בעירנו יהודי אחד עשיר גדול, שאינו מהחרדים כל כך, וידוע בסביבה כאדם קיצוני, הנתון למצבי הרוח, אצל העשיר זה – אמר האיש – יתכנו שתי קצוות הפוכות, או שייפתח לבו לענייך, ואז תקבל אצלו את מלוא הסכום מרישא ועד גמירא... או שלא תקבל ממנו אף לא פרוטה אחת, והוא יגרש אותך מביתו בבושת פנים... החליט האיש לנסות את מזלו אצל אותו העשיר, כאשר כבר ראה שבין כך אין לו הרבה מה להפסיד, ובמקרה הגרוע ביותר יגורש מן הבית. וכבר הכין את עצמו לכל מצב לפימה. הגיע האיש אל הכתובת הרשומה לפניו, הקיש בדלת ולמזלו היה העשיר בביתו, והזמינו אל טרקלינו ולהציע את עניינו. לאחר כמה דברי פתיחה ונימוסין, ניגש העשיר ישר אל הנקודה, והחל לתחקר בכמה פרטים נחוצים. בין הדברים שואל אותו היהודי העשיר: כמה ילדים יש לך? ענה לו האיש: אחד עשר ילדים בלי עין הרע! כשמוע העשיר את תשובתו, השתנו פניו בבת אחת, והחל צועק עליו ולהוכיח על פניו, וכי איך מתבייש?! איך אתה מביא כ"כ הרבה ילדים לעולם, בזמן שאין לך מקור לפרנסה ולהשיאם בריוח, הרי זו הפקרות גדולה וחוצפה! וזוהי גזילה מן הציבור שיצטרכו הם לתמוך בך ולהשיא בך את בניך וכו'. וכך המשיך לשפוך קיתונות של רותחין, ורצה לגרשו מן הבית. כשראה היהודי את מצבו, שגם מכאן הוא עומד להישלל כל כולם, החליט שלא להישאר חייב לעשיר על טענותיו, השייך נתן בלבו תשובה ניצחת. פנה היהודי אל העשיר ושאל אותו: "ייסלח נא לי מר, וכמה ילדים יש לך? ענה לו העשיר: ילד אחד בלבד, ובי"ה יש לי פרנסה בשפע עבורו, אבל אתה אדם לא אחראי, פרויט! חי ללא שחובן וגוול מעות הציבור, וזו חוצפה גדולה וכו' וכו'. המתין לו היהודי עד שיסיים את תוכחתו, ולאחר שסיים אמר לו כך: שמע נא היטב, רואה אני שמכאן כבר לא ייצא לי מאומה, והולך אני לדרכי, אבל דע לך שבדרך אחד עשיר אני יותר ממך! התפלא העשיר מאוד, ושאל במה עשיר אתה יותר ממני? מה כבר יש לך שאין לי אין... הסביר לו היהודי: הרי אמרו חכמינו ז"ל (נדה לא). שלושה שותפים באדם, הקב"ה אביו ואמו. אני עשיתי אחד עשר פעמים עסקי שותפות עם הקב"ה בעצמו, ואתה השתפת עמו רק פעם אחת! אני 'שותף' עם השם יתברך באחד עשר עסקאות, ואתה לא השתפת עמו כי אם בעסקה אחת בלבד... נדהם הגביר, מתשובתו הקולעת של היהודי, ועל אתר הוציא ממגירתו את פנקס הצ'קים, ורשם את כל הסכום שנדרש לאותו יהודי להשיא את בנו, כדי שגם לו יהיה חוב בשותפות הנפלאה הזו... והוסיף וביקשו שבנישואי הילד הבא יבוא אליו שוב, כדי שתלפת גם בעסקה השנייה. ובמאז בכל ילד שמגיע לפרק נוטע היהודי חוץ לארץ, ומתקבל בברכה ובחום אצל אותו עשיר, שרוצה להיות גם כן שותף בעסקה עם הקב"ה, וממשלש לידו את כל הסכום הדרוש להוצאות הנישואין, הדירה והרהיטים, ומלבושי המשפחה וכו'. "טיב הקהילה".

קרא תהילים בכותל ספר אחר עד שנושע

הגה"צ הרב נחום הרב כידוע היה מרבה בתפילותיו בכותל המערבי. והנה, לפני כשבועים בעת התפילה שם, ראה הוא את אחד התלמידים, איתו למד לפני עשרות שנים בעת היה אברך בישיבת "מיר". אותו אדם הוא יתום. ובאותה תקופה שחבריו התחננו, הוא היחידי שלא הצליח למצוא את שידוכו. כך חלפו הימים עד שהחליטו כל החברים לשנס מותנינם ולעזור לו כפי יכלתם. ובאמת לאחר אמצעים אם מבוטלים מצאו עברו שידוך. ומדובר היה ביתומה שכמוכן מטבע הדברים לא היה לה מאומה. עובד החופה נקבע לעוד מספר שבועות. אולם למגינת ליבם של הזוג הפרטה לא היתה מצויה בכיסם. הבחור היה אובד עצות, היכן יתגוררו בלי כסף? ומה עם אוכלו? ומה עם שולחן, ומקר וכו' וכו' חבריו, אברכי ישיבת "מיר" שאף דחקו הכלכלה היה עימהם – לא יכלו ויסייע לו. "אני סומך רק על מי שאמר והיה העולם! אני יודע שרק הקב"ה יוכל ויסייע עבורי למצוא פתרון הולם. הרי ה' מגיבה שפלים עד מרום" כך חשב אותו תלמיד – חכם. ובסיכומו של ענין החליט לשטח את בקשתו בכותל המערבי, שרדי מקדשיו אשר השינה הקדושה שוכנת שם מאז ומעולם. ומחלטה למעשה. נסע לכותל באחת ימי השישי. התקופה בה התרחש הסיפור הייתה כאמור בתקופת החורף בה השבת נכנסת מוקדם. אולם כל זה לא הפריע לו. מאחר והחליט לשים את כל תקוותו בבוא-העולם, החל הוא לקרוא את ספר התהילים תוך שהוא משתפך לפני הבורא. לאחר שסיים לקרוא את הספר, נשא

תפילה מעמקי לבו לעזרה מה' תוך כדי שהוא מצין שהוא בטוח בהקב"ה שלא יעזבו, ולכן החליט להישאר בכותל המערבי עד שיוזכה לישועה. בסיום התפילה והלגשת שוב חזר לספר התהילים והחל לקרוא מהתחלה. חלף עוד זמן מה ובסיום הספר השיג כבר הגיעה שעת הצהריים הצהורה ללא ישועה הנשקפת בשטח. אולם הבחור בשלו! מיועדנו החל בפעם השלישית! לקרוא את ספר התהילים מהתחלה. והנה, תוך כדי אמירת הפרקים, ניגש אליו איש בגיל העמידה תוך שהוא מעביר את ידו על כתפו. מיועדנו מסתובב ומתבונן בפני ההלך הזר והלה אומר: "בחור, אני רואה שאתה עדין לבוש בבגדי חול. כנראה שלא שמת אולם השעה מאוחרת ואין כבר תחבורה ציבורית. ברשותי מכונת פרטי, בוא ואקח אותך למקום מגוריי". אולם הבחור עונה לו בפשטות: "אני לא עוזב את הכותל עד שהקב"ה לא יסייע בעדיי". "ומה תעשה כאן לבד? היכן תקדש? היכן תסעד את ליבך?" מקשה ההלך, אולם הבחור עונה באמונה תמימה: "אל תדאג לי. הקב"ה כבר ישלח לי ישועה. הרבה שלוחים למקום". התמלא האיש סקרנות אין קץ ושאל את הבחור לבקשתו תוך שהוא מצוין: "הרי כבר אמרו רבותינו: דאגה בלב איש- ישיחנה" אולם הלה עונה בתוקף: "זה ביני ובין קוני. אין אני זקוק לעזרת בשר ודם" – "אם כך", עונה האיש, "תדבר עם בורא העולם. אני רק רוצה להאזין". ושוב מיועדנו גולל את רחשי לבו כלפי שמאי תוך שהוא מצוין את העובדה כי הוא יתום והכלה היתומה ולרש אין כל מבקש הוא מהקב"ה שישלח בעדם לקראת החתונה. להפתעתו הגדולה, האיש פונה אליו ואומר: "אל דאג לי ידידי, כל מחסורכם עלי. כולל הוצאות החתונה וסיוע למקום מגורים ואף הריהוט לבית- אני אדאג לכל מחסורכם". התבונן הת"ח בפנים תמהות להסבר, והאיש אמר: "אניט תושב ארה"ב ואני אמיד ובעל עסקים חובקי עולם. בתקופה האחרונה נתבעתי למשפט בסכום עתק. על אף שלרשותי עורכי דין מהשורה הראשונה לא סמכתי עליהם ופניתי לקב"ה ואמרת לי כי אם אני יזכה במשפט- אזי אני מתחייב להשיא חתן וכלה יתומים כאשר כל מחסורם עלי. ועתה, אנא הצטרף אליי ואקח אותך לביתי כיוון שנענו תפילותי". בסיכומו של אותו עניין, אותו אדם מארה"ב דאג לכל מחסורם: שילם עבור החתונה, רכש עבורם בכסף מלא דירה בת שלושה חדרים את כל הרהיטים ושאר הדברים שכל בית זקוק להם כאשר ראה אותו הרה"ח נחום כהן שליט"א נזכר באיזו אמונה וביטחון היה חדור אותו יתום, וכיצד הקב"ה קרוב לכל אשר יקראוהו באמת, וכיצד שלח את אותו אדם מארה"ב שימלא את כל מחסרו.

בתהילים אפשר לפעול ישועות גדולות

הרה"ח מגאסטינין זי"ע היה ידוע כפועל ישועות בקרב הארץ, והיה מכונה 'התהילים רבי', באשר הרבה תדיר באמירת תהילים, ואף היה אומר לכל מי שפנה לפתחו בבקשת ישועה ורחמים שיאמרו קאפיטל פלוני ופלוני, ומשנשאל על כך, אמר 'ששמעתי ממורי ורבי הקדוש מקאצק זי"ע', שאם היה דוד המלך ע"ה מסדר את ספר התהילים לפי הסדר (פירוט לפי סדר חייו) היו יכולים באמירת תהילים אפילו להחיות מתים. וסיים הרה"ק מגאסטינין, שיש דוקים מדברים, שעתה לאחר שדוד המלך סידר את התהילים שלא לפי סדר תהלוכות חייו (כהא דחזוין שפרק ג' אמר דוד 'ברכרו מפני אבשלום בנו', ואילו פרק ט אמר 'ברכרו מפני שאול במערה', שקדם הרבה שנים לבריתו מאבשלום), אז אין בכוחנו להחיות מתים על ידי אמירת תהילים, אך את כל הישועות- עד תחיית המתים ולא עד תכלית- יכולים לפעול על ידי אמירת פרקי תהילים) שיח שרפי קודש חי"ב אות תסט)

החפץ חיים אמר כל יום ארבעה פרקי תהילים עבור הרב אברמסקי

במהלך כל הקופה שרבי יחזקאל אברמסקי היה כלאו בסביב, היה החפץ-חיים אומר בכל יום ארבעה פרקי-תהילים לשלומו. הרבה פעלו בעולם הגדול כדי להשיג את שחרורו, והנה הגיע ערב יום-כיפור ולתאו נכנס אחר המסוהרים ואמר לו: אתה חופשי, אתה יכול ללכת, והוא צייד אותו בכרטיס-נסיעה ברכבת. לקח רבי יחזקאל את צרור סחבותיו שהיה עמו, כי נעליים ומלבושים רגילים שיש לבני-אדם לא היו לו, אם מחמת שבלו ואם שנעלמו לו, וכך ניגש אל תחנת הרכבת כדי לחזור לביתו.

בעמדו בתחנה שהיתה ריקה מאדם, הגיע אליו פתאום המפקד הראשי של כל מחנה-המעצר, שהיה יהודי, אבל רשע מרושע, ואחרי שהתבונן מסביב-סביב וראה שאין איש שם לב אליהם, שאל אותו: אתה עומד לנסוע ברכבת? רבי יחזקאל השיב בחיוב. אז הרי זה שאל אותו המפקד: אתה רב? וגם על זה השיב לו ב"הן". אמר לו המפקד: תראה לי את הכרטיס שלך. חשש כבר רבי יחזקאל כי הוא זומם לקחתו ממנו, אבל לא היתה לו ברירה, והוא הראה לו. נטל המפקד את הכרטיס, ולאחר שהתבונן בו אמר לרבי יחזקאל: - יודע אתה, נתנו לך כרטיס לקרון קר מאוד, ואם תישע בקרון זה - אין סיכוי שתגיע הביתה, כי אתה עלול לקפוא באמצע הדרך (כך היו עושים להרבה אנשים, בכוונה המיתים...). המפקד התבונן עוד פנים מסביבו וכאשר ראה שוב שאין איש רואה, שלף מכיסו כרטיס אחר ונתן לו בידו, ואמר לו: עם הכרטיס הזה יתנו לך מקום בקרון חם, ותוכל להגיע הביתה בריא ושלם. הוא לא הסתפק במתן הכרטיס, אלא גם עמד וביקש ממנו מחילה על כל מה שפגע בו, בציינו כי היה אנוס לעשות כך, כי כזו היתה הפקודה שהוא קיבל. "גם אני יהודי", סיים המפקד את דבריו, "ואני מבקש ממך מחילה". המפקד נפרד ממנו והרכבת הגיעה ואמנם נתנו לרבי יחזקאל מקום בקרון מחומם, במהלך הדרך הבחין כמה פעמים איך משליכים מהחלונות גופות של אנשים שקפאו בגלל הקור העז ששרר אז. כאמור, היה זה ערב יום-כיפור, והוא לא הספיק להגיע לביתו בו ביום. הוא ירד מהרכבת באחת העיירות הקטנות, ולא הספיק אפילו לאכול סעודה מפסקת, כי מיד עשה את דרכו לבית-הכנסת, שם הניח את צרורו ובה עשה את כל יום-הכיפורים. רק למחרת יום-הכיפורים יצא בדרכו לביתו, אבל עוד היו לו הרבה תלאות בדרך, כי הכל היה תחבולה מאת הרשעים הרוסיים, שאמנם התחייבו בפני דולגים שפנו אליהם לשחרר את הרב, אבל לא עשו כל מה שביכולתם כדי שלא יגיע חי, אלא שאם הקב"ה רצה שיינצל - לא הועילו להם כל עלילותיהם. והנה, בנוסעו מאחת העיירות בליטה לזורשה, הוא פוגש ברכבת את רבי אלחנן ווסרמן, שניהם התחבקו והתנשקו והיו, כמובן, נרגשים מהגישה הפתאומית הזו, לאחר השחרור מן המאסר. לפתע אומר רבי אלחנן לרבי יחזקאל: נכון שיצאתם מסיביר בערב יום-כיפור? השיב לו רבי יחזקאל: אמת ונכון הדבר, אבל מנין לכם זאת, והלא אפילו בביתי לא ידעו מכל זה? השיב רבי אלחנן: מה פירוש מנין אני יודע? בערב יום-כיפור בבוקר, הלכתי עם החפץ-חיים מן הישיבה לאחר התפילה, ובאמצע הדרך הוא נעצר ואמר: נו, הבולשביקים לא הצליחו; עכשיו שיחררו את הרב דולג מבית-האסורים!...

פטירת דוד המלך היא בשבועות בדרך כלל שבועות אחרי פרשת במדבר לכן כאן המקום לכתוב על מעלת התהילים

א. אמרו רז"ל בשוחר טוב מזמור א' שהתפלל דוד המלך ע"ה שייטלו שר עליהם כעוסק בנגעים ואהלות

ב. כל האומר תהילים בכל יום כאלו קיים כל התורה כולה וזהו תוכו לרגליך ישא מדברותיך כלי תילים וסמך ליה תורה צוה לנו משה [רבינו אפרים בפרושו על התורה כ"י פרשת וזאת הברכה]

ג. והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים ס"ת תילים רמו כל האומר תהילים בכל יום זוכה להיות תחת כסא הכבוד [רבינו אפרים פרשת ויגש] **מובא במדרש שיעקב אבינו היה קורא תהילים כשהיה רועה את צאן לבן**

ד. ציצית כנפי בגדיהם ס"ת תילים כי הוא מצוה מן המובחר בהשכמה להתעטף בציצית וללמוד תהילים [רבינו אפרים ז"ל פרשת שלח לך]

ה. רבינו יוסף חיים [הבן איש חי] בספרו עוד יוסף חי כותב שאין דבר **שמבטל גזרות רעות** כמו תהילים יותר מלימוד תורה

ו. טוב שיאמר מזמורי תהילים קודם תפילה לומר עריצים ותעלה התפילה לרצון [הלבוש א"ח סימן א' ויש מי שחלק והאליה רבא יצא לישע את הלבוש ורבינו אפרים סובר כהלבוש]

ז. מי שחשכה נפשו לידבק בו יתברך ובשבחו ידבק ללמוד בספר תהילים [הרב השל"ה דף נז"ר ע"ש באורך ותכב שם לאומרה בנחת ובשירה ובזמרה ובכוונת הלב]

ח. מאחר שהתפלל דוד שיהיה חשוב כעוסק בנגעים ואהלות. נראה דהתהילים מועיל לתקון הברית כמ"ש גורי האר"י זצ"ל שילמדו סדר טהרות כי טוב לתקון פגם הברית

ט. תלים גמטריא ת"פ להרחיק הפי [ס"א] ששמה בגימטריה ת"פ

י. לא יגרע מצדיק לומר כל ספר תהילים בכל שבוע מידי שבת בשבתו

יא. ואם יוכל ללמוד ספר תהילים פעם אחת בחול ופעם שנית בשבת הנה מה טוב כי ב' פעמים הם שלוש מאות מזמורים גימטריא כפ"ר ומבטל יצר בגימטריה שלוש מאות

יב. גם תהלים ר"ת תהלים המקטרגים למוד יגרש מיד

יג. האומר ספר תהילים בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא וזוכה להיות תחת כסא הכבוד

יד. בתוך י"ב חודש של אב ואם מעלת אמירת התהילים מועילה לנשמת הנפטר ולכן יאמר מזמורי התהילים ואח"כ יאמר קדיש

טו. מי שיש לו צרה ב"מ יאמר תהילים כמו שנהג הרב בעל חקרי לב כי כשהיתה באה צרה ב"מ של יחיד או רבים היה אומר תהילים בהכנעה ובטהרה והיה אומר אדוננו דוד המלך ע"ה ימלץ טוב בעדינו

טז. ישנם שלוש סגולות שמכניעות את יצר הרע והן: קריאת התהילים לבישת ציצית, וצדקה [תהילים הוצאת בקאל]

יז. אלו ידעתם אמר אדמור ה"צמח-צדק "– **כוחם של פסוקי התהילים ופעולתם בשמי רום הייתם אומרים אותם בכל עת תדעו שמזמורי התהילים שוברים כל המחיצות, ועולים בעילוי אחר עילוי בלי שום הפרעה, ומשתטחים לפני אדון העולמים ופועלים פעולתם בחסד וברחמים [דבר מלכות-משפטים תשע"ב עמוד פ']**

יח. **"השל"ה הקדוש: כל הרגיל בספר תהילים דוחה כל מני פורענויות ופגעים רעים מבעלי ומעל כל בני ביתו ומעל משפחתו ומעל כל בני דורו, ומגולג עליהם כל מיני שפע ברכות וטובות והצלחות"**. (דוד המלך ועוצמת התהילים)

כתוב בסוף הרב שטרנבוך - סגולה לישועה לומר 40 יום ספר אחד מהתהילים

בפסוק ויהי מקרא ארבעים יום" (בראשית ח' ו') במספר "ארבעים יום" רצופין יש יסוד גדול, ובכתבי האר"ז"ל מבואר שאם שומר פיו ושותק ארבעים יום, זוכה למעין רוח הקודש. ומי שיש לו ח"ו צרה בפרנסה או בשידוכים או בבריאות וכדומה, קבלנו בעניין זה סוד ארבעים יום, והיינו שייכנס ארבעים יום רצופין לבית הכנסת יום יום ויאמר ספר אחד מתוך חמישה ספרי התהילים (וקל לקיימו בספר רביעי שהן פרקים צ-קז), ומקדים ואומר לפני תפילתו על מה שמבקש, והוא מנדב לצדקה אפילו פרוטה, וכשגומר אמירת תהלים יאמר עוד **פעם את בקשתו, ויוסיף שבל"נ כשיושיעו לו הקב"ה יאמר כל "נשמת כל חי". וסיפרו לי הרבה אנשים ונשים שנושעו על ידי זה.** והסגולה היא באופן שכניסתו לבית הכנסת כשנא להתפלל תהא אף ורק להתפלל על דבר זה לבד, ולפני שיאמר תהלים יתן או יתנדב בפיו לצדקה, ולאחר שאמר את התהילים יתחייב בלי"נ לומר נשמת לשישושע. ידרשו **"הגה"ק רבי יוסף חיים זאנענפעלד ז"ע ובה של ירושלים עיה"ק היה יודע** כגברא דמאריה סייעה, ועל כתפיו נשא הן מה שישב על מדין להורות ההלכה בעיר הקודש, וגם נשא במשא העם, לעזור ולייעץ לכל אחד מאנשי ירושלים בענייני הפרטיים, ואף היה משכין השלום בין איש לאחיו, וראו בחוש היאך שבכל אשר הגר"ח היה מעורב בו היתה הברכה שורה. פעם שאלוהו מקורביו במה זכה להיות 'גברא דמאריה סייעה', והשיב, שזכה לכך מפני שהוא מסיים את ספר התהילים כולו בכל יום ויום. והוא נוהג כך מאחר שנשיא לאחר שנת העשרים, וידועים דברי חז"ל על מי שלא נשיא עד היותו **בן כ' שעלו להישמר כל ימיו (וראה קידושין כ"ט): וכיון שאין דבר המטהר את נפשו של אדם כמו אמירת תהילים, על כן מסיים אני בכל יום כל ספר תהילים**

. להזהר בכבודו של קורא תהילים מעלת אמירת תהילים: בעיירה קטנה ורחוקה ממעוזיבזו", עיר מושבו של הבעל שם טוב הקדוש זיע"א התגורר יהודי חשוב, שתורה הגדולה שתאחדו על שולחנו. יום אחד עלה בלביו

לכתוב לו ספר תורה אשר כמוהו לא היה, בתום שנים של ציפיה דרוכה הגיעה המלאכה לסיימה והגביר זכה לחבוק בלב נרגש את ספרו המיוחל. לשמחתו ולאשרו לא היה קץ ולכבוד מעמד הכנסת הספר להיכל, ציונה לערוך סעודה לכל בני העיר. יחד עם כל בני העיר המוזמנים נכנס לסעודה גם ישראל שואב המים, יהודי פשוט היה שלא קרא ולא שנה, אך ידע גם ידע להתייפח על הספר התהילים, ולדבר אל הקב"ה כבן אל אביו. הוא היה מן המקדימים לבוא לסעודה, הן הרעב היה בן בית קבוע אצלו, וכעת קיווה שיוכל להשביע את רעבנו בסעודה מפוארת זו. מיד שנכנס רצה לפתוח בסעודה, אך מיד הגיע אזהרתו הנמרצת של הגביר: **בל יעזו איש לפתוח בסעודה טרם יבצעו את הלחם נכבדי הקהל!** וממרום מושבו קרא הגביר, ראו נא מי מצא לו אומץ לעמוד לפני כל הגדולים היושבים כאן ולקחת חלק בראש. הנה לכם הדיוט קופץ פראש! ישראל שואב המים הביט בו מפחית חלק מבוהל, ורגע לאחר מכן החל נמלט מן המקום כבורח מפני הדליקה, אך זעקותיו של הגביר השיגוהו: וכי מה סבור הינך, כי כיוון שאתה יכול לקרוא מספר פרקי תהילים בלי שגיאה, חשוב הינך מכל היושבים כאן?!! דל גאה שכמוך! לך לך מכאן! חזר ישראל שואב המים לביתו, רעב ומושפל, וכשספר התהילים בידו החל שופך את מר שיחו: ריבונו של עולם! – קרא בדמעות – אפילו להכיר את מקומי איני יודע, הדיוט שכמוני... ומעט פרקי התהילים שלי, גם הם מלאים גאוה סרוחה... כך בפרוש מאר הגביר, הגאון, התלמיד חכם... אבא שבשמים! הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלימה... אך אף על פי כך הנני מתחזק ואומר כמה מילים "כי לא – בזה ולא שקץ, ענות עני... ובשועו אליו שמע". בבית המשתה של הגביר כבר נרגעו הדי הנגינה, הקהל התפור והגביר נותר לבדו. לפתע נשמעו דפיקות קצובות על דלתו. בפתח הבית ניצבה דמות לא מזוהה שסיפרה על אדם הממתין לו ברחוב, בעוד הדלת פתוחה לרווחה, לפתע נשבה בעוז רוח פראים ועד שלא היה סיפק בידו הגביר להתגונן מפניה, הרימה אותו הרוח על כתפיה ונסקה אל על... המסע המסתורי בנחיתה רכה על קרחת יער קטנה, ובארץ לא עבר בה איש... חיוור כמת מישש הגביר עליו כל אברו ומשנכח כי נותר שלם בגופו, החל נותן לדעתו לצרה שניתכה עליו – גירוש פתאומי אל סך יער מאיים שורך חיות טורפות. מבלי משים פסוקי תהילים: "אל תסתהר פניך ממני ביום צר לי... מפני זעמד וקצפך כי נשאתני ותשליכני..." אותם פסוקים יקרים שאך ישראל שואב המים ידע לשיר אותם באמת, ושאך לפני שעה קלה זלזל בערכם מעלתם... ממרחק ניבטו אליו אלומות אור, ואלו הלכו כחלונותיה של טירה מרשימה ביותר. הוא גישש את דרכו אל פתחה, ואז נשמע בת קול אומרת: **יבוא דוד מלך ישראל!** ואחר דומיה קלה: **ברוך הבא בוד שלך ישראל!** יבוא נא רבי ישראל בעל שם טוב!... ברוך הבא רבי ישראל בעל שם טוב!... אז נשמע קולו של הבעל שם טוב נישא בשאלה: מי הוא זה היהודי הנציב בחוץ? עד מהרה נשמע קולו של דוד המלך: **אני דוד המלך זימנתי יהודי זה לדין תורה על שהעלב ובזיה ברבים את ישראל שואב המים השופך נפשו מידי לילה בספר התהילים שלי וגורם נחת רוח לעילא...** לא זו אף זו, שבתעוזתו החשיב את לימוד התורה שלו ושל חבריו יותר מפרקי התהילים שלי. כעת יעיין בית דין בדינו ורבי ישראל בעל שם טוב יהיה לו לפרקליט! מסקנת בית דין לא איחרה לבוא: הגביר התחייב בנפשו בפגיעתו בקדושת ספר התהילים! רוחו של הגביר איימה לפרוח מקברו, אך אז נשמע קולו של הבעל שם טוב: **אינני חולק כלל על חומרת מעוהו של הגביר... אמנם, אך העונש, אינו בר תועלת.** בני עירו הלא לא יעלו בדעתם בשל מה באה אליו הצרה הזאת, ולא יבינו עד היכן מגיע כוחה של אמירת תהילים. מוטב ישוב לביתו לחיים, על מנת שיערוך תיכף עם שובו סעודה ענקית, ובמהלכה יעלה על הנס את רוממות ספר התהילים ואת מעלתו של ישראל השואב המים! הצעתו של הבעל שם טוב נתקבלה בבית הדין, והגביר נישא לרווחה. לפתע חש בברק אור המכה בעיניו ואחר חוה בהמון עניינים הנותנות בו מבטיהן בשאלה: האם הינך מקבל על עצמך לעשות כדברי הבעל שם טוב? כן!!! – צווח הגביר. או אז באחת נגוזה הטירה ההדורה עם דמיונותיה המופלאות, כשמסביב שבא לשרור האפילה... עוד עיניו מביטות בתדהמה, שבה הרוח ונשאה אותו במסע נמרץ שהסתיים על מפתן ביתו. מיד למחרת ערך סעודה ענקית כהטחתו, בה גולל באוזני עירו את סיפורו המופלא והעלה על נס את ייקרתו ומעלתו של ישראל השואב המים, וגודל מעלת לימוד תהילים ופועל התהילים.

זהו הקדוש מתורגם מעלת הלימוד לבילי שבועות ולמזנו, שהתורה שצריך לו לעסק בלילה הזה - תורה שבעל פה, כדי שיצטרפו (שיתדבק) כאחד ממעני הנחל העמק. אחר כך ביום הזה תבא תורה שבעל פה, ויתחבר (בהם) עמה, וימצאו כאחד ביום אחד למעלה. אז מקריאים עליו ואומרים: (ישעיה נט) ואני זאת בריתי אותם אומר ה' רוחי אשר עלך ודברי אשר שמתני בפיו וגו'. ועל כן חסידים הראשונים לא היו שונים בלילה הזה, והיו עוסקים בתורה ואומרים: נביא את הירשה הקדושה לנו ולבנינו בשני עולמות. ואותו הלילה מתעטרת פניסת ישראל עליהם, ונבאה להזדוג עם המלך, ושניהם מתעטרים על ראשם של אותם שזוכים לזה. רבי שמעון בן אפר, בפעוה שמתפנסים החברים בלילה הזה אליו, נבא לתקן את תכשיטי הפלה, כדי שתמצא למחר בתכשיטיה ובתקונייה אל המלך קראוי. אשרי חלקם של החברים פשיבנקש המלך את הגבירה, מי תקן תכשיטיה והאיר את העטרת שלה ושם את תקונייה. ואין לך בעולם מי שידוע לתקן את תכשיטי הפלה, אלא החברים. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא

ניסים במבצע מגן וחץ - כתוב במדרש תהילים מזמור קלו: לעושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו שואל מדרש תהילים מה הפירוש לבדו הרי ודאי רק הקב"ה לבדו עושה עשה ויעשה לבדו בלבד ומתוך המדרש שאין בעל הסג מכיר בניסו לפעמים הקב"ה עושה ניסים ואנו לא יודעים עליהם כלל אלא רק הקב"ה לבדו ועל זה אנו מודים שעושה נפלאות גדולות לבדו שרק הקב"ה יודע על ניסים אלו, במבצע מגן וחץ ירו אלפי וטילים [קוסר טיל שנפל בנתיבות אחרי פיצוץ של כיפת ברזל כ-55 ס"מ אורכו לפני הפיצוץ כיפת ברזל כמה מטרים] מכאן אפשר להבין מה גודלו של הטיל ה' ישמרו ולא קרה כלום מכל אלפי הטילים שנפלו אחד פגע בערבי מעזה ואשה גויה לא נפגע אפילו יהודי אחד. יש כותרת בעיתון בחייל [הכותרת של הכתבה פורסמה בכל מקום] העתונאי שואל את הגייה אתם לא יודעים לכוון, הטילים נופלים בשטחים פתוחים, ענו להם היורים, אנו מכוונים אבל האלוקים שלהם מטיט לנו את הטילים. עדות של גוי רצה וזה היה כותרת בעיתון בחייל בגדול -אלוקים מטיט את הטילים היהודים, אנו מודים כל יום על כל החסדים שהי' יתברך עושה מעשי והשבת לחי העולמים.

16/06 - 16/06 - 16/06 - 16/06

שאלה: שני סוגי עיסות שיש בכל אחד רק קילו האם מצטרפים לחיוב חלה ומה הדין כשיש בכל אחד שני קילו וכן אותו סוג בצק רק אחד הוא לחלבי ואחד לבשרי ולכן עשו שני עיסות נפרדות האם מצטרף תשובה: כותב שולחן ערוך יורה דעה סימן שכו סעיף א שתי עיסות שיש בשתייהן שיעור החיוב בחלה, ואין באחת מהן כשיעור, ונגעו זו בזו ונשכו זו את זו, אם היו של שנים, אפילו הם ממין אחד, פטורים מן החלה, שסתם שנים מקפידים. ואם ידוע שאינם מקפידים על עירוב העיסות, מצטרפות. היו שניהם של איש אחד, אם היו ממין אחד, מצטרפין וחיובים בחלה. שסתם אחד אינו מקפיד. ואם היה מקפיד שלא תגע עיסה זו בזו ולא תתערב, אפי' היו מין אחד אין מצטרפות ומוסיף הרמ"א: והיה שתי עיסות שיש באחת כרוכס ובשנית אין בה. וכל זה שאין שיעור בכל אחת, אבל אם יש בהן שיעור, מפריש מאחת על חברתה אם הן של אדם אחד (ת"ה סימן קכ"ט/קפ"ט). אם כן רואים מדברי מרן שאם הם שתי עיסות שיש שניהם מקפיד שיעורבן אחד בשני מצרפים אחד בשני מצרפים אחד בשני עיסות, אבל אם הוא מקפיד כגון שעיסה אחת היא מתוקה ועיסה אחת מלוחה שאז מקפיד שלא יצטרף אינם מצטרפים והוא הדין אם שתיהם עיסות שוות אלא שאחת מיועדת לארוחה חלבית ואחת לארוחה בשרית ומקפיד שלא יתערבו אחד בשני אינם מצטרפות. ואם יש שני קילו מסוג שונה כיון שיש כבר שיעור חלה בכל עיסה יכול להפריש מאחד על השני כדברי מרן לעיל

מידת הענוה למנהיגי ציבור

וְיִהִי הַמְקַרֵּב בְּיָדָם הָרֵאשׁוֹן אֶת קָרְבָּנוֹ נְחֹשֶׁן בְּן עֲמִינָדָב לְמִטָּה הַזֹּהֶה:

כותב אור החיים הקדוש ד"ה למטה יהודה. שבנחשבו בן עמינדב לא מוזכר שהיה נשיא ואלו בכל שאר נשיאי השבטים מוזכר שהיו נשיאים, וטעם הדבר הוא לומר לנו כי ראוי הוא נחשון להקריב ראשון הגם שלא היה נשיא ומעלתו מצד עצמו, מה שאין כן בכל שאר הנשיאים כי מעלתם היא לצד היותם נשיא השבט לבד.

תירוץ נוסף לספר שבשבו שלא היה מחשיב עצמו כנשיא אלא כאחד מבני השבט, שלא היה מתנשא עליהם כלל והיתה לו ענוה יתרה ולכן בפסוק "במילה וקרבתנו קצרת כסף וכו' יש תוספת וא"ו בשאר הנשיאים כתוב קרבנו ללא ו' לרמוז שהיתה מעלתו גבוהה (כידוע אות ו' רומזת לקב"ה ז"א), ולמרות זאת התנהג בענווה

מצנינו שרז"ל (תנחומא לקמן פסוק מ"ח) ביקשו לדרוש בשמות הנשיאים כל אחד כפי מעשיו, נראה כי צדיק זה בשמו גם כן רמוז כי הוא זה אשר היה יחיד שנתנדב לקדש שמו בירידה לים סוף לפני קריעת ים סוף, והוא אומרו נחשון האות נו"ן מתחלפת בלמ"ד באותיות דלטנ"ת אם כן יוצא שנחשון הוא נחשול (ל' הוחלפה ב-ו) שהגם שהיה נחשול של ים גובר קפץ למים ולכן נקרא עמי נדב שהתנדב וירד לים (סוטה לז):

יש לשאול מדוע נאמר דווקא בנחשון בן עמינדב את הלשון "המקריב" בכולם כתוב הקריב נראה שהכתוב רומז שמשום שהוא הקריב את נפשו המקריב בה"א הידיעה למען הציבור כשקפץ לים כדי שיקרע הים מסר נפשו על עם ישראל לכן הוא יהיה המקריב הראשון

גם שאר הנשיאים לא חסו על כבודם למרות שהיו נשיאים אומר אוה"ח שלכן כתוב ויקריבו הנשיאים וגו'. ב' פעמים לרמוז שהם הביאו בעצמם ולא חסו על כבודם כנשיאים

אנו רואים את הענווה המופלאה שהיתה לשאר הנשיאים ובמיוחד נחשון בן עמינדב שלא החשיב עצמו כלל. כשהיה צריך להראות מנהיגות הוא הראשון שקפץ לים ועד אומרים מי הנחשון מיהו זה הראשון כמו נחשון שקפץ למים מצד שני ענותותו היתה לשם דבר למרות מעמדו מרגיש שווה לכולם וזוהי הצורה של מנהיג אמיתי להתנהג בענווה יתרה כשצריך מגלה מנהיגות ולמרות זאת נשאר בענותותו וכן דוד המלך

הגמרא מספרת במסכת זנות דף ט"ז על דוד המלך בשעה שהיה יושב בישיבה לא היה יושב על גבי כרים וכסתות אלא על גבי קרקע כמו כולם למרות שהיה מלך שכל זמן שרבו של דוד ששמו עירא היאירי היה קיים היה מלמד לחכמים על גבי כרים וכסתות כשנפטר דוד המלך הפך להיות הראש ישיבה אמרו לו לדוד תשב על כרים וכסתות כמו רבך עירא היאירי לא הסכים מענותותו לשבת אלא ישב על הקרקע כמו כולם

הפסוק אומר על דוד המלך הוא עדינו העצני ופירושו הפסוק "עדינו" כשהיה יושב ועוסק בתורה היה מעדן עצמו כתולעת ופירש רש"י מעדן עצמו. כופר עצמו ידיו ורגליו ביחד ויושב לארץ כתולעת ללא כרים "והעצני" פירושו ובשעה שיוצא למלחמה היה מקשה עצמו כעץ על שמונה מאות חלל בפעם אחת שהיה זורק חץ ומפיל שמונה מאות

אנו רואים את ההנהגה של דוד למרות כוחו העצום שהורג שמונה מאות בבת אחת ולמרות זאת בענווה מופלאה למרות שהוא כעשוי הראש ישיבה מסרב לשבת על כרים וכסתות בענווה מופלאה ולכן אמר רב אומר לו הקב"ה הואיל והאשפת עצמך תהא כמוני שאני גזר גזרה ואתה מבטלה וכן תהיה ראש השלישים היינו ראש לשלשת אבות העולם

וכן כותב הרמב"ם בהל' מלכים שמלך בליבו נפימה צריך להיות ענותון וזיהר בכבודן של הקטן שבקטנים **רבי יוסף קארו זכה לחבר את חיבורו משום ענותותו** שלושלה חכמים גדולים היו בדורו של מרן הבית יוסף: רבינו.

יוסף קארו, רבינו יוסף טאיטצאק ורבינו יוסף בן לב. כולם נקראו בשם יוסף כולם חכמים כולם נבונים וכל אחד מהם היה ראוי למלאכת קודש זו לחבר את השולחן ערוך על הטור, ספר הלכה מקיף וכולל מכל הפוסקים. והסכימו מן השמים ותתן דת שהחיבור יהיה י"י מרן הקדוש רבינו יוסף קארו וזו מפני ענותותו היתרה (שם הגדולים).

שלושה מועמדים ענקי רוח וגדולי עולם בשם "יוסף" עלו בדיון בפמליא של מעלה שהיו ראויים לכתבת ה"בית יוסף" על הטור, והם: המהריב"ל - רבי יוסף בן לב.

רבי יוסף טאיטצ'יק, אשתו סיפרה עליו אחר מותו שבמשך 40 שנה לא ישן במיטה מוצעת אלא מערב שבת לערב שבת, ועשה לילות כישום שקידת התורה הקדושה וכדי שלא ירדם מתוך לימודו בלילה הניח שתי קערות מים מתחת השולחן וברגע שראה שנופלת עליו תרדמה טבל במים הקרים רגליו ונעור משנתו והמשיך לעסוק בתורה הקדושה, הוא נהג בפרטיות ובטהרה. והשלישי הוא מרן! "המחבר" רבינו יוסף קארו. וההכרעה בשמים נפלה על רבינו יוסף "קארו" כי ה' חפץ "ביקרו" וזאת עקב הצדקות הגדולה והענוה היתרה שהיתה בו כהר סיני שנבחר שעליו תינתן התורה.

כתוב בפרקי אבות פרק ז, טו והיו מקדים שלום לכל אדם הקדמת שלום לכל אדם, יש בה ממידת הענוה. ועל כן, מי שאין בו מידת הענוה היתרה יתקשה בקיום מצוה זו, כמו שבאר המהר"ל בספרו "דרך החיים" (אבות פרק ז, מ"י): "... ואמר, כי ההנהגה עם בני האדם הדומים: שהיה מקדים שלום לכל אדם, ודבר זה - ענווה להקדים לכל אדם שלום, ולא ימתין עד שיתן לו האחר שלום ואז יחזיר לו שלום, רק שיש לו להקדים לכל אדם שלום, וזה הודאה שאין אדם אחר שפל בעיניו, כי מי שבעיניו בני אדם שפלים, לא יתן שלום לאחרים. רק אם יקדימו שלום אליו, אז הוא מחזיר שלום." (שם)

ענותותו של רבה של פרג

רבי יחזקאל לנדוי, רבה של פרג, בעל ה"נודע ביהודה", היה נוהג מדי שנה בשנה לרדת לפני התיבה בתפילת נעילה ביום הכפורים. על אף שלא היה מומחה בניגונים המסורתיים, חזקה עליו בקשתם של פרנסי הקהילה בפרג, שלא ישנה את מנהג המקום. מסורת היתה בידם שרב העיר מתפלל כשליח ציבור בתפילת נעילה. בין המתפללים היה עני אחד המחזר על הפתחים. אותו עני האזין היטב לקולו של הרב במלים: "מכלכל חיים בחסד". ולמחרת יום הכפורים, כשחזר על פתחי בתי העיר כמנהגו לרבה נדבות, היה חוזר ומזמר את הניגון "מכלכל חיים" של הרב, עם כל תנועותיו. הקהל נהנה מהצלחת חקויו וכבדהו בנדבות נוספות. ראשי הקהל ראו בזה קלות-ראש וזילזול בכבוד המרא דאתרא, בעל ה"נודע ביהודה", והזהירוהו שיפסיק מיד, אחרת הוא יגורש מן העיר.

בצר לו הלך העני ל"נודע ביהודה" ושח לו כי ראשי הקהילה איימו עליו שלא יחקה את "מכלכל חיים", דבר שהוא לא עושה, חלילה, להשפיל את כבוד הרב, כי אם לשמח את הצבור שעל ידי זה ישיג תרומה נוספת. שמע הרב את הדברים, לא כעס ולא הקפיד על ביזוי כבודו, ולא די שהרשו לו להמשיך ולנגן כמנהגו, אלא גם העניק לו כתב הראשה בו כתב: רשות נתונה ממני למסור כתב זה לכלכל את עצמו מ"מכלכל חיים" שלי...

כותב לקוטי מוהר"ן ח"ב אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא כב) 'מפני מה לא נמשכה מלכותו של שאול, מפני שלא היה בו שום דפי. כי אין ממנין פרנס על הצבור אלא אם כן קפה של שרצים תלויה מאחוריו. שאם תזוז דעתו עליו, אומרים לו: כלך מאחוריך. כי עקר המלכות - על ידי ענוה כנייל, וכל מה שיש למלך ענוה ביותר, מתפשט מלכותו ביותר כנייל. הענוה היא שורש לכל המידות הטובות כשאדם מסגל לעצמו מידת הענוה הוא לא מקנא מה איכפת לו שחבירו עקף אותו וכן אינו כועס כל כעס שורשו בגאוה וכן עוד מידות טובות זוכה בזכות הענוה צריך לשאול לכדכיון שבלמה אדם מקנא כיון שחבירו יותר טוב ממנו אבל כשאדם ענותון לאנן איכפת לו וכן אינו כועס

פעם ישב הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצוק"ל בצד השולחן וכומר בצד השני של השולחן ושאלו הכומר את הגאון רבי יהונתן

אייבשיץ זצוק"ל מה ההבדל בין יהודי לכלב? ענה לו ר' יהונתן: "השולחן"

רבה לפני שלימד לחכמים אמר מילתא דבד'חיותא ודבד' רבנן רבנן באימה ופתח חקיקסויג' (שבת לז:)

מי שבידך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב משה אחרון דוד ושלמה הוא יבדך וישמור ויעזור וירומם ויחילת את היתומים היקרים ובני ביתם: חדד אשר, דוד ושרת חניה, צבא יגאל וציפורה, יצחק ויובד תהלה חדד, דג חדד, ישראל וקרין חניה, ציפורה חדד וברברה חדד, משה חיים בן אביבה, עמי ושושנה כהן, אליהו ורות נחמה חדד, רפי ואביבה זנדון, יסכה ויעקב שמשאיאן, שמואל ונורית חדד, כהן שמעון ומרים, מיכאל ואליס חדד, עוסף וריאל ואורית חדד, יצחק וכוכבה חדד, כהן יואל, כהן זואיל, שרון קנין, יהונתן ושילית חדד, חדס ודניאל פראנז'י, יוסף ומינה חדד, הרב אסף נתן, בת שבע חדד וכל משפחתה, אברהם וסגילת מוסס, ר' יעקב צבאן, דוד ואלהנה ביתן, ר' יעקב אבוביב, כהן רחמים סוזני, בר רבקה ובן, מנושן יונתן, לוינון נתן תהילה בת שרה, רות בת תמר, רבקה בת רות עינב ליטל ומול אורון בני ציפורה. ותורמים לכולל קול כמסוף, כולל יום, כולל ליל ששי, כולל בין הזמנים, ועוד! ולעלון השבועי. מלך מלכי המלכים פרחמיני ומרם ויחיים מכל צרה ונוק יצילים יגיבה כוכב מערכתם ובכל אשר יפנו וישכילו וכל אשר יעשו ויצליחו ויבטל האל-מלליהם כל גזירות קשות ורעות ויגורו עליהם האל-גזירות טובות וברכות מרובות, וזכות התורה תגן בעדם וימלא כל משאלות ליבם לטובה, לחיים טובים ומטובלים, ויסיר כל מחלה וכל דבר רע ונחמה תמיד שמחים ומאשרים אביה"ו. לענין: יורם בן זילר, רחל בת מולה אליהו בין מבירכה.

היכל המשפט

גיליון 3 – סיוון תשפ"ג

היכל המשפט

בניסיונות הגאון רבי נפתלי נוסבום שליט"א

מעק הלימודים

- דבר העורך.
- היכל המעשה
- מתוך כותלי בית הדין.
- מהנעשה והנשמע.
- שו"ת ע"י רבני בית הדין.
- שואל כעניין.
- מכתבים למערכת

משולחנו של הגאון הגדול רבי מנחם מנדל פומרניץ שליט"א
בעמח"ס מכותלי בית דין אב"ד באר ישראל וחבר הביד"צ הישר והטוב בית שמש

היכל המעשה ~

חברי השטיבל שאכלו את הכיבוד מהשלום זכר של אחד החברים

נולד לו בן בשעט"מ כשעה לפני שבת ולא מצא לרכוש מוצרים אלא בחנות יקרה ולאחר השבת רוצה לקנות בחנות זולה ולהחזיר ■ חברי השטיבל שראו במקרה בירה ופיצוחים ואכלו ושתו האם חייבים לשלם ■ ומה לגבי בעל החנות עצמה שהשתתף בשלום זכר ואכל ושתה יותר מכפי יכולתו בכדי שלא ישאר מוצרים להחזרה.

שיתומים שהשתמשו בטעות בפרה שהיה אצל אביהם, אינם צריכים לשלם אלא דמי בשר בזול.

וכלל זה נקוט בידך, שבאופן שאכלו הדבר בטעות, אינם חייבים לשלם אלא דדין נהנה (ב"ק יט:), והיינו שאינם צריכים לשלם אלא כמחיר הזול שיש בשוק, וכמו שכתב הרמב"ן (כתובות לד: ד"ה היתה) דלא דמי להא דרב חסדא (ב"ק קיא:) בגזל ולא נתייאשו

הבעלים ובא אחר

מעשה באחד שנולד לו בן בערב שבת אחר חצות, ובעבור שהיה צריך להכין השלום-זכר בחיפזון, פנה לבעל חנות שמוכר מאכלים של עונג שבת, וביקש ממנו שיביא לו כל המאכלים הנצרכים לשלום-זכר, הארבעים והבירה וכו', ועשה עמו תנאי שכל מה שישאר בשלום - זכר יוכל אח"כ להשיב לו, ומה שלא ישיב לו ישלם לו אחר השבת.

בינתיים, למחרת השלום-זכר, היו מחברי בית המדרש שבאו לסעודה

שלישית, וראו שיש בקבוקי שתיה וכדומה במקרה, באו והשתמשו בכל מה שהיה שם, ואולם במוצאי שבת התברר להם שכל מה שנשאר היה שייך לבעל השמחה, ועתה רצונם לשלם לו מה שהשתמשו משלו, אלא שהם חפצים לשלם לו כפי ששווה לקנות בקבוקים אלו ברשת הזולה שבעיר, ואילו בעל השמחה אומר שהוא צריך לשלם לבעל החנות שמוכר מאכלי שבת במחירים יקרים יותר, וא"כ תובע מהם את הסכום כפי שהוא צריך לשלם. ובאו לשאול עם מי הדין. וטענו עוד כי יש עצה, שיתנו לו כסכום הזול כפי המחיר שעולה לקנות ברשת הזולה, והוא יכול לקנות שם הבקבוקים וישיבם לבעל החנות היקרה, שהרי התנה עמו שכל מה שישאר יהיה יכול להשיב, ושואל בעל השמחה אם בכלל אריך לעשות כן, שהרי לא התנה עמו אלא על מה שקנה ממנו, ואיך יוכל להשיב לו בדברים שלא קנה אצלו.

והנה ראש לכל ראוי לברר כדרכה של תורה, מהו החיוב שיש לאותם שנטלו את הבקבוקים והשתמשו בהם, בכמה אפשר לחייבם. ובענין זה כבר מצינו סוגיא ערוכה, במסכת כתובות (לד:) ובמסכת בבא קמא (ק"ב:). אמר רבא הניח להן אביהן פרה שאולה משתמשין בה כל ימי שאלתה, מתה אין חייבין באונסה, כסבורין של אביהם היא, ושבחיה ואכליה משלמין דמי בשר בזול. ע"כ. הרי

ואכלה רצה מזה גובה רצה מזה גובה, דיתומים כיון כיון שהם סבורים שהיא של אביהם הרי אכלה בשוגג, ולכן אינם משלמים אלא מה שנהנו, משא"כ בדרכ חסדא דמיירי שאכל את הגזילה במזיד. ונמצא שכל שאכלו בטעות, אין משלמים אלא מה שנהנו.

וביאר גם בתוספות (ב"ק כו: ד"ה ושמואל) דאע"פ שאדם המזיק חייב על אונס כרצון (שם כו:), מ"מ היורשים שטבחוה ואכלוה נחשבים לאנוסים, ולפיכך אינם משלמים אלא דמי בשר בזול מדין תשלומי נהנה.

אכן הרמב"ן (ב"מ פב: ד"ה ומצאתי) חולק על התוספות וס"ל דאדם המזיק חייב גם על אונס גמור, ולפי דבריו הטעם שיורשים שאכלוה פטורים, כתב בקהלות יעקב (ב"ק ס" כד) לפי שהיורשים שטבחו את הפרה השאולה שהניח להם אביהם, היו יכולים לסמוך על חזקה שכל מה

דבר הולך ~

ואילו פינו מלא שירה כים אין אנחנו מספקים להודות ולהלל... משום מה בציבור מסתובב פתגם כי בעוד בהלכות יו"ד כל אחד כשיש לו שאלה פונה הוא לרב בין אם מדובר בענייני איסור והיתר או בענייני הבית וכן שאלות בהלכות שבת וכיוצ"ב, ואולם כשהדבר מגיע לחו"מ כל אחד עושה דין לעצמו ואיש הישר בעיניו יעשה.

והנה עומדים אנו נפעמים זה לא מכבר נפתח קו בית הדין לשאלות הציבור וכמות הפניות המגיעות לקו עברו זה מכבר את הצפי, מה שמצריך להוסיף עוד רבנים לצוות הרבנים בכדי שיוכלו לתת מענה הולם לפונים מבלי שאלו יצטרכו להמתין זמן רב.

מי כעמך ישראל, יהודים יראי שמים המדקדקים קלה כבחמורה והוששים חלילה להשתמש ולהנות מכסף שאינו בהכרח שלהם, ומוכנים לוותר על אלפי שקלים בשביל ספק חשש גזל, זה נכון שלא תמיד צריך לוותר ולפעמים יש בכך אף שלא יהא חוטא נשכר, אך סוגי השאלות המגיעות לבית הדין מעוררות השתאות של ממש, החל מילד לקח עיפרון שפיצים מחברו וחלק מהשפיץ נשבר האם צריך לשלם לו, או תלמידת סמינר שלווה תיקוף רב קו ולא יודעת כמה להחזיר וחוששת מצד אחד מאיסור גזל אך מצד שני מאיסור ריבית, או בחור ישיבה שחברו הזיק לו את הכובע במזיד, ורוצה לוותר לו לפנים משורת הדין, ושואל האם אכן מותר לו לוותר או שמאחר וההורים קנו את הכובע אין זה בסמכותו לוותר.

ועוד כהנה וכהנה שאלות שהמכנה המשותף של כולם הוא ראו מה בין בני לבין חמי.

ויעזור ה' שבזכות הזהירות בממון חברו נזכה לגאולה השלימה בב"א.

אל מעלת הרבנים הגאונים חברי בית הדין היכל המשפט

אני בתפקידי משמש כוועד הבית בפועל של בניין המגורים בו אני מתגורר, וכחלק מהתפקיד אני אמור לדאוג לכל ענייני הבניין החל מגביית כספים טיפול בתקלות ועוד כהנה וכהנה עניינים הנוגעים לרווחת דיירי הבניין, ולתועלת כלל השכנים שנוכל לדור יחד באהבה אחווה שלום ורעות.

אני לא יודע אם זה מתפקידי כנציג ועד הבית או שאין זה מתפקידי, אך ממרום תפקידי כנציג ועד הבית לקחתי על עצמי במשך השנים את תפקיד השוטר לוודא כיהשכנים לא משאירים דברים מיותרים במחסנים וכמובן שלא בכניסה לבניין או במעברים שיש בהם בכדי להפריע למעבר דיירי הבניין או לנראות הבניין שיראה כבניין מכובד ולא כמעברה או מחסן גורטאות.

והנה לאחר חג הסוכות אחד השכנים השאיר את דפנות הסוכה בכניסה לבניין וגם עכשיו הוא עדיין לא פינה אותם למחסן המיועד לכך, יצויין שאותו דייר אינו עושה זאת מרוע אלא הוא באמת אדם עסוק מאוד, אך בדרך כלל אין זה מענייני להיכנס לראשו של כל אחד, ואני עומד על ראשו עד שיפנה את המטרה, אלא שכאן המקרה שונה מאחר ואותו דייר נתן לי הלוואה שיש בכדי ממש, וכבר תקופה ארוכה שאני לא מעיר לו על כך, וכמובן שהוא מיוזמתו לא מפנה את הדפנות.

השכנים משום מה לא העירו את תשומת לבי לעניין יתכן שזה לא מפריע להם או כיוצ"ב אלא שאחד מבניי ביתי העיר את תשומת לבי שמא יש בזה משום איסור ריבית בכך שאני לא מעיר לו בשל ההלוואה.

אשמח לדעת את ההלכה ולדעת את הדרך בה עלי לנהוג.

תשובת הרבנים

שאלה יפה מאוד ומחכימה, למרות שבפועל אותו השכן יש לו הנאה מכך שאתה לא מעיר לו על אי פינוי דפנות הסוכה, מכל מקום על כל פנים למעשה לא מצאנו מקור לאיסור ריבית בשב וועל תעשה, אך יש לדון מצד ועד הבית אם אין כאן מעילה בתפקיד, במידה וזה חלק מהתפקיד.

המשך בעמוד 3

שתחת יד אביהם היה שלו, ולכן אין להם דין של אדם המזיק. ונראה דאף לפי טעם זה, אין לחייב את מתפללי בית המדרש מדין אדם המזיק, דשפיר סברי שמה שנשאר במקור של בית המדרש הוא שייך לבית המדרש, ואין להם אלא דין נהנה.

ועתה לאחר שזכינו לדין שאין עליהם כי אם חיוב של 'נהנה', ואי אפשר לחייבם בתשלומין כפי מחירן היקר אצל אותו בעל חנות. נותר לנו לברר עוד אם יש מציאות בעולם להשיב לבעל החנות בקבוקים אחרים שלא רכש אצלו, ולמשל אם נגנבו או נאבדו הבקבוקים שנשארו אחר השלום-זכר, האם יכול בעל השמחה לקנות אחרים ולהשיב לו תמורתם, כדי שלא יצטרך לשלם לו במחיר היקר, או שאינו יכול, כי לכאורה יש מקום לומר שאין בעל החנות מחויב ליטול אלא מה שנתן לו, הם ולא אחרים.

ועוד יש לברר הדבר יותר באופן של לכתחילה, דהיינו כשבאו לבעל השמחה וביקשו ממנו ללוות או לשאול מבקבוקים אלו, ואח"כ ישיבו לו במוצאי שבת בקבוקים אחרים, דלכאורה הרי הבקבוקים שמשויבים לו הם ממש כאותם בקבוקים שהיו, והם חלף ותמורה מה שהיה לו, ואח"כ למה לא יהיה יכול להשיב הבקבוקים הללו לבעל החנות. אלא דא"כ מהיכתי תיתי לומר שבנטלו בטעות ללא רשותו לא יהיה יכול להשיב בקבוקים ששייבו לו אותם שנטלו.

תחבורה ציבורית

לרבים השואלים בעניין תשלומי הנסיעה בתחבורה הציבורית בחברות השונות, משום מה ישנם כאלו המורים לעצמם היתר לנסוע ללא תיקוף הרב קו בטוענות מטוענות שונות כמו שזה שייך למדינה ועוד כהנה וכהנה סברות כיד ה' הטובה עליהם.

בסייעתא דשמיא יצא לאור קונטרס ובו הסבר רחב ומקיף על אופן התנהלות השוטפת של הדברים, וכיצד הדברים מתנהלים בשטח, מי הבעלים של התח"צ ועוד עניינים רבים וחשובים הנוגעים לדיני תשלומים בתחבורה הציבורית, הדברים שנכתבו בקונטרס נתלבנו עם גדולי הפוסקים הגאון הגדול רבי צבי ברוורמן שליט"א ועוד מגדולי הפוסקים.

ניתן לקבל את הקונטרס לזיכוי הרבים במייל 6007489@gmail.com

גזל שינה

לכבוד מערכת היכל המשפט רציתי לבקש שתעלו את נושא גזל השינה למודעות בפסקי הלכה ברורים בנושא, אני למעשה גר באיסור צפוף עם ילדים בלע"ד והדבר מפריע לי ובפרט בשנים האחרונות שהתבגרתי קצת והדבר ממש טורד את מנוחתי כבר חשבתי מספר פעמים לעבור דירה, אך בגילי הדבר הוא לא כל כך פשוט.

ניסיתי לעורר מספר פעמים את הנושא בשכונה בכל מיני הזדמנויות, וברוך ה' אפשר דרא והילדים היום תלמידי חכמים עצומים, ובנוסף לכך רוצים הילדים לקרב את ביאת המשיח ומהדרין מן המהדרין בעניין דוד עקבתא דמשיחא חוצפא יסגי, והם העירו לי שאין שום מקור לגזל שינה וזה סתם המצאה שכבר שכחו מה זה להיות ילדים, וכמו שאר ההמצאות שאסור ללכת עם מטריה מתחת לגג ועוד כהנה וכהנה, אמרות שפר, ואשר על כן הייתי שמח עם תעלו את הנושא ואת המקורות לעניין.

שירבו כמותכם בישראל

אני רוצה להודות לרבני ודייני היכל המשפט שעשו מעל ומעבר על מנת להקל עלי מסבלי, ומעשה שהיה כך היה כבר שנים שיש לי סבל בל יתואר מחמת איזה שינוי בדירתו של אחד השכנים המתגורר בסמיכות אלי, כמו כן הנ"ל היה משכיר את דירתו לאנשים שאין רוח השכונה נוחה מהם, וכמה שדיברתי איתו הלה עמד על דעתו שהצדק עימו, והוא מוכן ללכת להתדיין על כך אצל רב מוסמך.

אלא שלמרות רצונו הטוב ללכת להתדיין הדבר לא התאפשר בשל מגוריו בחו"ל, והנה בשבוע האחרון הנ"ל נודע לי כי הנ"ל הגיע לארץ למספר שעות, ומיד יצרתי קשר איתו על מנת ללכת להתדיין אלא שהתברר לי שהשעות האפשריות מבחינתו הם שעות הלילה המאוחרות, פניתי ידידים הפנו אותי להיכל המשפט, שם עשו מאמץ מערב למצופה וקיבלו אותנו לדיון בשעות לא שעות, ולמרות שלא בכל הטענות צדקתי, בכל אופן תודותי נתונות לכל העוסקים במלאכת הקודש למזכירות ולרבנים החשובים כל אחד בשמו הטוב יבורך.

בברכה צ. שולמן

חנות פיצוחים

מעל במה חשובה זו ברצוני לעורר על תופעה מטרידה, בבעלותי חנות פיצוחים ושינם אנשים שבאופן קבוע מגיעים לחנות בערב שבת ותוך כדי הקניות עומדים הם לשיחה עם אחד החברים ליד עמדת הפיצוחים ופשוט מרשים לעצמם לטעום מכל הבא ליד משך דקות ארוכות.

ואילו מדובר בטעימה חד פעמית לצורך בדיקת טעם הפיצוחים החרשתי, אך כשמדובר בתופעה קבועה שהולכת ומתרחבת וחבר מביא חבר, הרי שזה ממש גזל גמור.

להינזק מכך, שהרי הוא את עבודתו עשה נאמנה.

טענת הנתבע

ראובן הנתבע השיב כי מאחר והסיבה היחידה שבגינה התבטלה העיסקא קשורה בעו"ד ורק בגללו פוצצה העיסקא לכך לא מגיע לו כלום. ובנוסף הרי בפועל הוא לא סיים את עבודתו שהרי הוא אמור גם להעביר בטאבו את הנכס על שמי.

העו"ד התובע ביקש להדגיש כי במקרה זה לא היה מוטל עליו להעביר את הקרקע בטאבו על שם הקונה מאחר ומקובל כי ב"כ של היזם הוא זה מבצע את ההעברה בספרי הרישום ומכיון שכן הרי הוא סיים את עבודתו, ואשר על כן עליו לקבל את כל התשלום.

ההכרעה

הנתבע ישלם סך 80% מתוך סך החיוב אותו התחייב לשלם כשכר טירחא, כלומר 80% מתוך 0.5%.

מטענות הצדדים לא ברור כלל מה היה הסיכום ביניהם האם על העו"ד להביא את העיסקא לידי גמר ועבור כך הוא יקבל את שכרו, או שתפקידו היה

כוח המוכר בכל ענייני עריכת החוזה והתמקחות על סעיפים מסויימים לטובת הרוכש, וכל כיוצ"ב.

הלקוח חתם על החוזה והחוזה הועבר לחברה לחתימה, למעשה בסופו של דבר בשל עניינים שונים שידובר בהם בהמשך הדיון העיסקא נפלה ולא הגיעה לידי ביצוע סופי.

ראובן טוען שבגלל העו"ד לא יצאה העיסקא לפועל, ואילו העו"ד טוען כי הוא עשה את כל המוטל עליו, והוא אין לא מושג מה קרה היכן שהוא בהתנהלות שבין הלקוח והקבלן שלא בנוכחותו ואז בוטלה העיסקא. העו"ד תבע את סך דמי הטירחא מהלקוח כפי שסוכם, והלקוח סרב לשלם.

המערער סירב לשלם, והמשיבה הגיש

התביעה:

העו"ד תובע את הלקוח על מנת שזה האחרון ישלם לו את דמי הטירחא כפי שסיכמו ביניהם, מאחר ועל פי טענתו הוא עשה את כל המוטל עליו להביא את העיסקא לידי גמר לטובת הלקוח והסיבה שהעיסקא לא נסגרה בסוף לא קשורה אליו, ופיצוץ העיסקא התרחש היכן שהוא בתהליך הדברים שהתנהל בין היזם ללקוח, ומשכך אין הוא אמור

עו"ד תובע את הלקוח שישלם לו את דמי התיווך עליהם סוכם בתחילת התקשרותם, בעוד התובע אינו רוצה לשלם בשל טענתו כי העו"ד אחראי על אי חתימת ההסכם בסופו של דבר, ושמכך הוא לא צריך לשלם לו.

מקרה הנדון:

בשנת תש"פ קיבל ראובן הצעה מידיד טוב להשקיע באיזה קרקע חקלאית המיועדת להפרשה לבניה באזור מבוקש במרכז הארץ, במחיר מוזל, ראובן הנ"ל שאין לו את הידע הנדרש ואינו בקיא כלל בהלוך ילך בכל הנוגע להפרשת קרקעות וכמו כן אין לו את הכישורים להתמקחות על המחיר פנה לעו"ד דתי שהמליצו עליו כאחד שמבין היטב בכל נבכי הפרוצדורות בעניין על מנת שזה יבדוק את הנתונים את כדאיות העיסקא וינהל את כל התהליך, החל מסגירת מחיר טוב עד סיום העיסקא על הצד היותר טוב.

הצדדים סיכמו על סכום של 0.5% עבור דמי הטירחא.

העו"ד בדק את פרטי העיסקא התמקח על המחיר, מה שהביא לידידה חדה במחיר עשה את כל הנדרש ונתן אישור להמשיך בעיסקא ועמד בקשר מול בא

המשך בעמוד 4

המשך היכל המעשה

והנראה בזה דאם באו לכתחילה לבקש ממנו ליקח הבקבוקים הללו, כדי להשיב לו דוגמתם מיד לאחר מכן במוצאי שבת, בזה אי אפשר לבעל החנות לומר שאינו יכול לקבל הבקבוקים הללו, אחר שבאמת הבקבוקים הללו הם חלף ותמורת אותם בקבוקים שלקח ממנו בעל השמחה, ומעולם לא מכרם בדמים, אלא נתן להם רשות להחליפן במקומן, ואומדנא מילתא שאין בזה כל קפידא. אך אם לקחו הבקבוקים בטעות, ועתה הם צריכים להשיב לו, י"ל שאינו יכול לקנות בדמים בקבוקים חדשים ולהביא לו תמורתם, כי על כך לא נתחייב בעל החנות ליטול בחזרה בקבוקים שאינם שלו.

ומענין לענין, ראוי לברר על פי זה כדרכה של תורה, מה שאנו מוצאים על פי חוק שיכולים להחזיר לחנות מוצר שנקנה עד ארבעה עשר יום, דפשיטא מילתא שאינו יכול להחזיר למוכר מוצר דומה שיש לו ממקום אחר, כי הגדר של הרוכש את המוצר על פי החוק, הוא כמכירה על תנאי, דהיינו שלוקח המוצר בתנאי שיוכל להחזירו עד ארבעה עשר יום, אך התנאי לא חל כי אם על מוצר זה דוקא, ואפילו נאנס אין הוא יכול להחזיר מוצר אחר, כי ברור הוא שלא נתכוון בתנאו לקבל ממנו מוצר שיש לו ממקום אחר, או אפילו מוצר זהה שיש לו ממנו, אלא דוקא אותו מוצר ממש. אלא שבנידון דידן לגבי הבקבוקים שלקח מן החנות, יש לומר שכל שמדובר בבקבוקים זהים, אם לא היו דמים נוגעים באמצע, אלא רק החליפם לכמה שעות עם אחרים, שעדיין הוא בגדר התנאי שהסכים לקבל ממנו חזרה מה שישאר מן השמחה, אך כל שמביא לו בקבוקים אחרים שהלך וקנה בעבורו מחמת שבבקבוקים הראשונים השתמשו בהם מתפללי בית המדרש זה אינו יכול, כי לאו אדעתא דהכי התנה עמו, והרי זה כמוצר אחר לגמרי.

שאלת סנין

לפני כחודש נסעתי באוטובוס מבני ברק לירושלים ושמעתי שיחה ערה מאחד הנוסעים שדיבר בטלפון בקול רעש גדול, שניתן היה לשמוע בכל מרחבי האוטובוס את כל השיחה, ובנוסף לזה בשונה מרגילות האנשים שמדברים בטלפונים באוטובוס, שנותנים לציבור לשמוע רק צד אחד של השיחה, בא בזמן שאת הצד השני אין הציבור יכולים לשמוע, ורק ניתן להסתמך על ההשערה מה הייתה תגובת הצד השני, כאן במקרה דנן הנוסע המדובר חזר כמעט מילה במילה על דברי הצד השני, הא אז אתה אומר כך וכך וכו'.

לא אלאה את הרבנים בתיאור המקרה, אך היה חשוב לי להבהיר שאת פרטי השיחה שמעתי לא מרצוני הטוב אלא בעל כורחי.

לגופן של דברים מאחר ושמעתי את כל השיחה לפרטי פרטיה, נודע לי על דירה מסויימת שהוצעה לנוסע על ידי איזה מתווך מוכר וכעת הוא מתלבט עם הצד השני על המעלות והחסרונות, כמובן שבמהלך השיחה הוצגו כל פרטי הדירה על מעלותיה וחסרונותיה, על פי מבטו של הנוסע המדובר.

אני לא בא להצדיק את מעשי, אך מאחר ואני כבר תקופה די ארוכה מחפש לרכוש דירה, ועל פי הנתונים שהוצגו בשער בת רבים הרי שהדירה נראית תואמת לציפיות שלנו, אשר על כן הלכה למעשה הלכתי למחרת לדירה על פי הפרטים ששמעתי באוטובוס ואכן הדירה ענתה על כל הדרישות, מה שהביא אותנו בסופו של דבר לחתום על חוזה.

אני לא יודע אם אותו אחד רצה לסגור ויש כאן עני המהפך בחררה, או לא, בכל מקרה אני לא מתכוון לפנות את הדירה, השאלה שלי היא רק, האם עלי לשלם דמי תיווך או לא, ואם כן למי עלי לשלם האם לנוסע שדרכו הגעתי לפרטים או למתווך, יצויין שבשיחה הוזכר שהדירה הוצעה לו על ידי מתווך.

תשובות למדור זה ניתן לשלוח במייל המערכת (ולצייין עבור שואל בעניין)

heychalhamishpat@gmail.com

מתיקות הלימוד בדברים הנוגעים למעשה מידי יום ביומו.

....

בימים אלו אנו נערכים למעמד מיוחד של הרחבת גבולות ההוראה, במהלכו ימונו דינים ורבנים חדשים לקו בית ההוראה שיעמדו לטובת הציבור במענה הלכתי בשלל נושאים.

זהו יום הג' בשורה לעולם התורה כאשר תלמידי חכמים מופלגים ויראי שמיים נכנסים ומצטרפים, לעמוד על משמור ההלכה והפסיקה, בדרך הסלולה לנו מדורי דורות.

ויעזור השי"ת שבפעילותם החשובה ירבה כבוד שמים ויתגדל קרן התורה וההלכה.

זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו, ברגשות עזים ולבבות הומים, זוכים אנו להוציא לאור בימים אלו את קובץ 'היכל המשפט' בו יופיעו אחר כבוד מאמריהם של גדולי הפוסקים, וכמובן הרבנים והדיינים חברי ותלמידי מעצמת 'היכל המשפט'.

קובץ הבכורה טומן בחובו עמל רב ויגיעה עצומה פרי עמלם של הרבנים והדיינים החשובים שהשקיעו מזמנם בדברים הנוגעים לענייניו של כל אחד ואחד, בפרקטיקה המעשית, ויש בהם תוספת ערך לעולם התורה בכלל, ולעולם המשפט התורני בפרט, ועוסק רובו ככולו בענייני ריבת וחז"מ.

קובץ זה מצטרף לשורה של יוזמות ברזכות עליהם עומלים רבני ודייני בית הדין, ומטרתו להנגיש לציבור שוחרי התורה את

המשך מתוך כתלי בית הדין

היה רק לעשות את כל הנדרש על מנת להביא את העיסקא לידי גמר.

בזה אין חולק כי העיסקא לא הגיעה לידי גמר, ולכן עד כמה שתפקיד העו"ד היה להביא את העיסקא לידי גמר, עם כל הצער ובטירחא שבדבר בסופו של דבר הוא לא עשה את המוטל עליו, ואין הלקוח מחוייב לשלם, אך אם תפקידו הוא רק לעשות את הנדרש על מנת להביא את העיסקא לידי גמר, הרי שעה מעל ומעבר למצופה ממנו, ועל הלקוח לשלם את שכרו המושלם.

ומאחר והיותר נראה כי העו"ד נשכר לבצע את המקסימום על מנת להביא את העיסקא לידי גמר, אשר על כן יש אפשר, לטובתו.

מקורות

מבואר בתוספתא ב"מ פ"ז ה"ב וזכר נפסק להלכה בשו"ע (חו"מ ס' שלה סעיף ג') שכרו להביא תפוחים לחולה והביא ומצאו שמת, או שהבריא, לא יאמר טול מה שהבאת בשכרך אלא נותן לו כל שכרו, וכן כל כיוצא בזה. ובשו"ת חוות יאיר (קנד) נשאל על אודות ראובן שביקש משמעון שיעשה עבורו איזה השתדלות אצל המלכות, ופסק עמו ליתן לו שכר עשרים ר"ט בשכרו, ושמעון עשה את שלו בטורח גדול ויגיעה רבה, והוציא כמה הוצאות, ודמי לא יחרץ על זה, ולא עלתה בידו, ומבקש מראובן שיחזיר לו ההוצאות וגם יתן לו שכר הכתוב לו. שהרי הרופא נוטל שכר פסיעותיו וכתבתו, אפילו מת החולה, והשיב החו"י 'והיינו טעמא גם כן ברופא ששכרו קבוע וידוע, והוא הדין הכי נמי בסרסור ושדכן אם אמר לו זה שדך לו פלונית או סרסר לי בית פלוני וקבע לו שכר אם לא אמר לו לשתגמר הדבר רק סתם, וזה טרח נוטל מה שקצב'. והוא מושתת על דברי המהר"ם פדוואה (שו"ת סי' סג), וכתב הסמ"ע (חו"מ רסד סקי"א) דבאם לא התנה מפורש שאת שכרו הוא קוצב לו רק על גמר המלאכה, אלא הסכימו בסתם על המלאכה שיעשה וקצבו את שכרו של הפועל, הפועל מקבל את שכר מלאכתו שקצבו, אפי' לא עלה בידו התוצאה.

אולם יעויין בסוף דברי החו"י שכת' וז"ל 'אם אמר לו שדך לי פלונית או סרסר לי בית פלוני וקבע לו שכר אם לא אמר לו לשתגמר הדבר רק סתם וזה טרח נוטל מה שקצב אם אינו סך גדול רוב מהראוי לטורח כזה שאז ודאי בין שתדלן בין סרסור אין לו רק הראוי לטובת ההוא שראוי לאיש ההוא וכו'. וא"כ אפשר שכאן שסכום העמלה גבוה מאוד אפשר שלא יצטרך לשלם כמו כן יש לעיין כאן שהרי אפשר שכאן לא עשה העו"ד את כל מה שנצרך לעשות שהרי בתפיקדו גם ללוות את ההליך לאחר מעשה וא"כ עדיין לא השלים פעולתו, עוד יעויין שכל דברי החו"י/אמיה - ספר ספרות ופרשת הלך עשה

~ מערכת היכל המשפט ~

0733831747

שלוחה 1: מענה מדייני היכל המשפט בין השעות 08:00 - 22:00 בענייני חו"מ וריבית, באידיש ועברית.

שלוחה 2: הצטרפות ללגיונו של מלך, להיות חלק מהמהפכה בעולם הדיינות והבוררות, בשימוש מעשי בפרקטיקה שמאחורי עולם המשפט.

שלוחה 3: ניתן להשאיר שאלות למורנו הרב שליט"א על ידי הקשה על 1 ושמיעת השאלות והתשובות ממורינו הרב שליט"א על ידי הקשה על 2,

שלוחה 4: מזכירות, ניתן להזמין דיוני בוררות, בבית הדין או בבתי דין אחרים, כמו"כ ניתן להזמין שיעורים מרתקים ממיטב רבני בית ההוראה, בפרקטיקה המעשית בחו"מ ו/או בהלכות ריבית מהעניינים הנוגעים לחיי היום יום במציאות המשתנה, השיעורים מיועדים למגוון רחב של קהלי יעד וניתן גם לשלב מצגת במהלך השיעור.

- לשלוח לבדיקה חוזי מכר /רכש, חוזי שכירות, חוזי העסקה, חוזי עבודה, חוזי שותפויות ועוד, רבני בית ההוראה יעברו על החוזים ויודאו כי החוזים נעשו כדין וללא חששות, וספקות.

- כמו"כ ניתן לתאם פגישה עם רבני בית ההוראה לסיוע בעריכת חוזים שונים, צווי ירושה, ועוד...

מחלקת עסקים ~

כפי שכל מנהל חברה מבין כי בכדי לוודא שהחברה מתנהלת כלכלית נכון וצועדת על דרך המלך יש להתייעץ על בסיס קבוע או להעסיק רו"ח ו/או יועץ עסקי, כל אדם בר דעת מבין כי לנהל חברה מבלי להיכנס לאין ספור בעיות סיבוכים וספקות משפטיות יש להעסיק עו"ד ושכל מסמך היוצא מהחברה יערך על ידי עורך דין מקצועי בתחומו.

בכדי לתת מענה לדרישה ההולכת וגוברת, מוקמת בימים אלו מחלקת עסקים מיוחדת, בה יכהנו רבנים ודיינים המכירים את השטח המעשי, לצד אנשי עסקים מהמעלה הראשונה, שיתנו מענה ויעוץ לחברות / עמותות / עסקים, באופן קבוע ו/או מזדמן, בעריכת חוזים, אונאה, ריבית, הלנת שכר, מקח טעות, מקח החוזר, שכר שבת, חול המועד, ועוד שלל נושאים ועניינים המשתנים מחברה לחברה ומענף לענף.

"וספרתם לכם ממחרת השבת...תספרו חמישים יום"

לכאורה לשון הפסוק קצת לא מובנת - היה אמור להיות כתוב "חמישים ימים" מה זה חמישים יום? אלא התורה באה ואומרת לנו אפילו אם הגעת ליום האחרון ולא עבדת עדיין על כלום - ונשאר לך רק ספירה אחת - "תספרו חמישים" - נספר לך כאילו ספרת ועבדת על עצמך כל ה"חמישים".

צדיקים

א נקודל'ה

הגאון הגדול רבי חיים קרייזווירט זצ"ל היה רבה של אנטווערפן, פעם שבת את שבתו בניו יורק, ובצהרי יום השבת קודש מסר שיעור ב'לומדות' ופלפול בבית מדרש מקומי, המון העם המתגוררים בסביבות בית המדרש הגיעו בהמוניהם לשמוע את דבריו הקדושים והמאלפים, ואף מרחוק באו מאות יהודים אשר שירכו רגלם בחום הקיץ. באמצע הדרשה נענה רבי חיים ואמר, 'הנה הולך אני לומר בפניכם סגולה בדוקה להתמדה בתורה הקדושה אשר היה שווה בשבילה כל המאמץ של שעות ההליכה עד הגיעכם הנה' וכך חזר שוב ושוב על גודל הסגולה אותה עומד הוא לומר כעת ותועלתה הרבה, ולאחר כל הקדמות אלו נענה ואמר: 'הסגולה הגדולה ביותר לזכות על ידה להתמדת התורה היא להתיישב ללמוד!...'

"קרבן עומר"

"בספירת העומר הביאו קרבן עומר וכשמגיע שבועות מקריבים את שני הלחם, ולכאור' למה מקריבים בספירת העומר שעורה - שזהו מאכל בהמה? ולא לחם כמו בשבועות? אלא אומר אחד הצדיקים שעד שבועות אנו מקריבים מאכל בהמה כי אנחנו עדיין כמו בהמות, אבל בשבועות עצמו אנו באים אחרי כל העבודה במשך כל ימי הספירה על המידות שלנו ולכן אנו מקריבים את הלחם - מאכל אדם.

צדיקים

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מוריני
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

שבועות

"וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק"

אומר הערוגת הבושם שישראל ר"ת י"ש ששיים ר'בוא א'ותיות ל'יתורה - וכל יהודי הוא כנגד אות אחת ובשעת מתן תורה הם הגיעו לכזה דרגה גבוהה - שכל אחד ידע את האות שלו בתורה והם הסתדרו לפי סדר כתיבת התורה וזהו "וינועו" - הם נעו והסתדרו לפי סדר האותיות בתורה.

ערוגת הבושם

"מלמד שכפה עליהם הר כגיגית"אם אתם מקבלים את התורה מוטב ואם לאו - שם תהא קבורתכם"

לכאור' היה אמור להיות כתוב "פה" תהא קבורתכם, מה זה "שם"? אלא יהודי שאומר כל הזמן "שם" - כשיהיה לי זמן אני אלמד תורה, שבוע הבא, וכדומה - זה - "תהא קבורתכם".

צדיקים

"הגבל את ההר וקידשתו"

"הגבל את ההר וקידשתו" - הגבולות של המילה "הר" (גבולות הכוונה - אות לפני ואות אחרי) יוצא "קדוש".

חתם סופר

"השמר לך עלות בהר ונוגע בקצהו במשוך היובל המה יעלו בהר"

התורה ניתנה על הר סיני בגלל שהיה נמוך - "ענווה" ולכאור' אם מחפשים את המקום הכי נמוך - היה צריך לתת את התורה בבקעה - למה קיבלו על הר? אלא תמיד צריך שיהיה גם קצת "גאווה דקדושה" - ויגבה לבו בדרכי ה', אך צריך לזכור שגאווה זה דבר פסול, וזה מה שכתוב "השמר לך עלות בהר" - לעלות בהר - הכוונה לגאווה - אסור לך להתגאות, אלא מותר שיהיה לך קצת גאווה דקדושה - "וינוגע בקצהו" "במשוך היובל" - יובל ר"ת ויגבה לבו בדרכי ה' - רק אז "המה יעלו בהר" - רק למטרה זו.

ערוגת הבושם

"יום אחד הוסיף משה מדעתו"**"אשר בחר בנו מכל העמים"**

בכל בוקר אנו מברכים בברכות התורה "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו" ולכאורה איך יתכן לומר שהקב"ה בחר בנו?! הרי המדרש מתאר איך שהקב"ה עבר עם וניסה להציע להם את התורה? ולבסוף אנחנו היינו לכאורה סוג של ברירת מחדל? אלא עונה הרב אליהו אוזון תשובה מפליאה: שהרי ה' כשכתב את התורה הוא ייעד אותה לעם שיסכים לקבל תכתיבים ויקבל את התורה כמות שהיא מבלי לגרוע או להוסיף מאומה. יוצא איפה שהקב"ה כבר בחר בנו מששת ימי בראשית אם כך בדין הוא שנאמר: אשר בחר בנו מכל העמים...

הרב אליהו אוזון**ללמוד אפילו שקמים מאוחר!**

המדרש מספר כי בליל חג השבועות הראשון, הלילה שלפני המאורע החד-היסטורי של מתן תורה, הלכו בני ישראל לישון במקום שימתינו בציפייה דרוכה לקראת ההתגלות האלוהית המיוחדת וכל המפרשים כבר שואלים איך יתכן שבני ישראל הכינו את עצמם חמישים יום והלכו לישון?! אלא מחדש ה"ערוגת הבושם" ואומר שכל זה היה מלמעלה ובמכוון, והטעם כיוון שאם עם ישראל היו ערים - הם היו טועים וחושבים שבשביל לקבל את התורה חייבים להיות ערים, ואם כך כשקמו, היו יכולים להרגיש נקיפות מצפון ותחושת החמצה על זה שאיחרו את המועד לקבלת התורה וממילא הם יחזרו לישון... לכן הראה להם הקב"ה שאפילו במצב כזה - תקומו ותלמדו... וכל זה ללמד אותנו ללמוד בכל מצב - אפילו אם קמנו מאוחר - עדיין לקום וללמוד את מה שנותר מהיום...

ערוגת הבושם**"ובאו כולם בברית יחד נעשה ונשמע אמרו כאחד"**

הרה"ק הרבי ר' הירש מרימינוב זי"ע אמר, שהכוונה הוא שבני ישראל אמרו נעשה ונשמע באותה התלהבות ודביקות ומסירות נפש שאומרים שמע ישראל ד' אלקינו ד' אחד. וזהו נעשה ונשמע אמרו "כאחד", כמו תיבת "אחד" שבפסוק שמע ישראל.

ר' הירש מרימינוב זי"ע

משה רבינו הוסיף יום אחד מדעתו בכוונה מיוחדת, כי כאשר יראו ישראל כי יום מתן תורה הגיע והקב"ה לא נותן את התורה, הם יחשבו שהם אינם ראויים לתורה ויהיה להם שברון לב ושפלות רוח מזה ואז יהיו מוכשרים ביותר לקבל את התורה, וזהו "מדעתו" - זה היה דעת משה, שבשביל לקבל את התורה צריך לב נשבר, ובזה יוכל לקרב לב ישראל לאביהם שבשמים. בזה מתורצת גם קושיית המגן אברהם איך אנו אומרים בשישי בסיון "יום מתן תורתנו" והלא לא ניתנה התורה רק ביום השביעי לחודש סיון? אלא לפי הפירוש הנ"ל הכל מובן - כי באמת יום השישי הוא זה שגרם לכל הקבלה, כיון שזה הביאם לידי הכנעה שעל ידי כך יהיו ראויים לכך.

מאיר עיני חכמים

לכאורה איך יתכן שכל כלל ישראל והמלאכים מחכים לקבל את התורה, ובא משה רבנו ומוסיף יום אחד מדעתו? אלא אומר התפארת שלמה שהקדוש ברוך ציווה למשה רבנו להוסיף יום כדי להגיד שחלק מקבלת התורה זה ש"צדיק גוזר והקב"ה מקיים" ומסיים התפארת שלמה ודבריו נוראים ביותר "ומי שאינו מאמין בכך הרי הוא בגדר אפיקורס!!".

תפארת שלמה**"וארשתיך לי לעולם..."**

מדוע אומר הקב"ה לכנסת ישראל "וארשתיך לי לעולם", מן הראוי היה לומר 'ונשאתיך לי לעולם' שהרי תכלית האירוסין היא הנישואים, האירוסין הם רק שלב ביניים עד הנישואים. אלא, יתרון גדול יש לתקופת האירוסין על פני הנישואין, קודם הנישואין שני בני הזוג משתדלים להרשים אחד את השני, ונזהרים לא לפגוע בצד השני, כל פעולה ופעולה הנעשית, נבדקת בשבע עיניים ובזהירות מירבית טרם חתימה על שטר ההתחייבות (קידושין), אבל לאחר הנישואין שכבר נעשתה ההתחייבות, פחות מקפידים על כל צעד ושעל... אומר הקב"ה לכנסת ישראל: אני רוצה אתכם לעולם, אבל שהיחסים בינינו יהיו יחסי אירוסין ולא יחסי נישואים - שתבדקו כל מעשה וכל פעולה שלכם שאין בה משום פגיעה בהקב"ה... לכן 'וארשתיך לי לעולם'...

מתוק מדבש

"מְרוֹמֵם הוּא אֱלֹקִין, בְּקִדְמָא וּבְתִרְיָא, צְבִי וְאַתְרֵי בְּן,

וּמְסַר לָן אוֹרִיָּתָא" (פיוט אקדמות)

כתוב בפרשת ניצבים "ראה אנכי נותן לפניכם היום את החיים ואת המוות ובחרת בחיים" אומר שם רש"י על הפסוק "עצה טובה קמ"ל" (השמיע לנו), הגמ' בברכות אומרת "לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע, אם נצחו מוטב, ואם לאו יעסוק בתורה, אם נצחו מוטב, ואם לאו יקרא ק"ש, אם נצחו מוטב, ואם לאו יזכיר לו יום המיתה" ולכאורה הרי אם הזכרת יום המיתה היא עצה ודאית - למה לא ישר יזכיר לו את יום המיתה? אלא היות וע"י הזכרת יום המיתה יבוא האדם לעצבות והשכינה שורה רק מתוך שמחה, לכן קודם מובא העצה שיעסוק בתורה ואז יזכה להשראת השכינה וזה מה שאומרת התורה בפרש' ניצבים "ראה אנכי נותן לפניכם היום" שתי עצות "את החיים" - ע"י התורה שנקראת "חיים" ככתוב "עץ חיים היא", ואת המוות - וע"י הזכרת יום המיתה, ואומרת התורה "ובחרת בחיים" - בתורה שעל ידי זה תזכה גם להשראת השכינה, ועל זה רש"י אומר שם "עצה טובה קמ"ל, והנה התורה נקראת "ראשית" ככתוב "בראשית בשביל התורה שנקראה ראשית" וזה מה שכתב מחבר האקדמות "מרומם הוא אלקין" - מרומם הוא הקב"ה שנתן לנו שתי דרכים להינצל מהיצה"ר ע"י - "בקדמא" - היינו התורה שנקראת ראשית, וע"י "ובתריא" - היינו אחרי - הזכרת יום המיתה, אבל "צבי ואתרעי בן" - הקב"ה חפץ בנו ורוצה להשרות את שכינתו עלינו ולכך "ומסר לנו אוריתא" - את תורתו שדרך זה נוכל להתגבר על היצה"ר.

מהרי"א אסעד

"וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק"

כשמישהו מקבל אור רוחני הוא מסוגל להכיל את זה על ידי זה שעבד על עצמו והכין כלים לקבלת האור, אבל כשמישהו מתחיל להתנועע מדי הרבה - זהו סימן שהאור יותר גדול ממנו והוא לא מסוגל להכיל את זה, וזה מה שכתוב "וינועו" - אתה מתנועע - זהו סימן ש"ויעמדו מרחוק" אתה עומד רחוק ועליך עוד לעבוד על עצמך.

דברי ישראל

"מנחה חדשה לה' בשבעתיכם"

ח'דשה לה' ב'שבעתיכם" ר"ת חלב - מכאן רמז מהתורה לאכילת מאכלי חלב בחג השבועות.

מטה משה

"מלמד שכפה עליהם הר כגיגית"

וקשה למה היה צריך לכפות עליהם הר? הם הרי אמרו "נעשה ונשמע" - מה צריך יותר מזה? אלא אומר החתם סופר שהקב"ה כפה עליהם הר כגיגית שיתחייבו להישמע לצדיקים שבכל דור ודור, ואת זה היה קשה להם לקבל, לכן כפה עליהם הר כגיגית, וכשהגיע פורים וכלל ישראל ניצלו בזכות ששמעו לצדיקים שאז - מרדכי ואסתר, או אז הם קיבלו את התורה באהבה והבינו שחייבים לשמוע בקול הצדיקים.

חתם סופר

וראיתי עוד תירוץ מהחידושי הרי"ם - שהקב"ה עשה זאת כדי שכנסת ישראל תקבל את התורה באונס, ויהיה לה דין אנוסה, ובאנוסה הדין הוא - "לא יוכל שלחה כל ימיו" כך הקשר שלנו עם הקב"ה יהיה קשר נצחי שלא ניתן להתירו.

חידושי הרי"ם

"יומא קמא לא אמר ולא מידי"

הגמ' במסכת שבת אומרת שביום הראשון כשבנ"י הגיעו למדבר סיני לא אמרו לכלל ישראל כלום, כשכוס נמצא מתחת לבקבוק הוא יכול לקבל ממנו, אבל כשהכוס מעל הבקבוק - הוא אינו יכול לקבל, זה גם מה שאמר יוסף הצדיק "האיש אשר הגביע בידו" - כזה אחד - "הוא יהיה לי לעבד", כלל ישראל הבינו שבשביל לקבל את התורה צריך להיות מתחת לזה - צריך להיות בענווה, - לכן כתוב שביומא קמא - ביום הראשון - הם אמרו לעצמם שהם "לא אמר ולא מידי" - הם כלום ושום דבר.

תפארת שלמה

"עצרת"

ידוע השאלה מדוע קראו חכמים לחג השבועות 'עצרת'? אחד התירוצים הידועים הוא מהקדושת לוי שעונה מפני שכל החגים יש בהם שני מיני עבודות להבורא יתברך שמו. האחד - הוא בעשיית המצווה השייכת לאותו חג ספציפי - לדוגמא בפסח - אכילת מצה וכדומה, והשני - הוא איסור עשיית מלאכה. ובחג השבועות אין מצוה מיוחדת אלא רק מצווה אחת של עצירת מלאכה ועל זה נקרא בשם עצרת.

קדושת לוי

"ספירת העומר"

חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו" - כאשר יתוודה האדם על חטאיו וישוב בתשובה שלמה, אז יהיה הוא "בראשו" - מקומו יהיה בראש כל הצדיקים".

ספר דבש וחלב

"כה תברכו את בני ישראל"

כתוב על אהרון הכהן שהיה אוהב שלום ורודף שלום. וזהו הפשט בפסוק - "כה תברכו" - ברכת כוהנים היא שישראל יתברכו במידותיו של אהרון, שאף הם יהיו אוהבי שלום ורודפי שלום.

החזנה מלובלין**אזיס ווארט**

"כה תברכו את בני ישראל"

אמר פעם ר' ישראל ממודז'יץ "כה" - יודען אזוי ווי זיי זענען, זענען זיי ווערט מען זאל זיי בענשען" ובתרגום: "כה" - יהודים איך שהם נמצאים - "תברכו" - ראויים הם שיברכו אותם.

ר' ישראל ממודז'יץ

"המקריב ביום הראשון את קרבנו נחשון וקרבונו קערת כסף אחת"

למה התורה כתבה פעמיים את המילה "קרבונו"? אלא, כשהקדוש ברוך הוא ציווה שהמקריב הראשון יהיה נחשון בן עמינדב, בא נחשון לידי בושא ומרירות. באמרו לנפשו: מי אני ומה אני כי אזכה מכל הנשיאים להיות המקריב הראשון? ויסוריבושה אלה היו כה חשובים בעיני השם יתברך, כאילו הקריב את עצמו קרבן... זהו שאמר הכתוב: "ויהי המקריב... את קרבנו נחשון" - קודם כל הקריב נחשון את עצמו, ורק לאחר מכן נאמר מה היה קרבנו אשר הקריב ככל הנשיאים "קערת כסף אחת".

מאור ושמע

"כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת"

"כף אחת" - כפיפה אחת של "עשרה" (י) - של יהודי, שווה לפני הקב"ה ל"זהב מלאה קטורת" - כהרבה זהב וקטורת.

הרר"ב ממז'בוז'

הגיליון לעילוי נשמת רבנו אור שבעת הימים רבי ישראל ב"ר אליעזר - הבעל שם טוב

לכאורה למה אנחנו סופרים את הימים שעברו ולא את הימים שנותרו עד למתן תורה? הרבה יותר הגיוני לספור את הימים עד שנגיע ליעד, לא?! אלא פה בדיוק הנקודה - כל יום שעובר בספירת העומר הוא יום של עשייה ושל בנייה, של התקדמות ואנחנו בעצם סופרים את הימים שכבר התקדמנו בהם - שעשינו עוד משהו, שבנינו עוד מדרגה. מדובר בימים שהם נכס עבורנו. הם נשארים שלנו כמו עשיר שסופר את הנכסים שלו, הוא סופר את מה שיש לו כבר...

הרב פינקוס**נשא**

"נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבותם"

לכאורה המילים "גם הם" מיותרות? אלא מפרש הדברי ישראל כך "בני גרשון" - הכוונה לכלל ישראל המגורשים ונמצאים בגלות, ואנו אומרים להקב"ה "נשא את ראש בני גרשון" - תרים את היהודים ותשא אותם מן הגלות, ואז גם הם ילכו בדרך האבות "גם הם לבית אבותם", כי סוף כל סוף ירצוננו לעשות רצונך ומי מעכב וגו'.

דברי ישראל

"איש או אשה כי יעשו מכל חטאות האדם למעול מעל בה" ואשמה הנפש ההיא והתודו את חטאתם"

יהודי בא מגזע אבות העולם והנשמה שלו היא נשמת ה', לכן לא יכול להיות היתכנות שבה יהודי יחטא במזיד, אלא קודם הוא חוטא בשוגג ומתוך כך מגיע למזיד, וזה מה שכתוב כאן "איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם" - חטא = שוגג, דהיינו שהוא מתחיל עם שוגג, ומזה הוא מגיע לחטא במזיד "למעול מעל בה" ופוגם בנפשו - "ואשמה הנפש ההיא" ולכן "והתודו את חטאתם" - הוא צריך להתוודות על החטא הראשון שגרם לזה שעכשיו היה מזיד.

חיד"א

"והתודו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו"

על גודל מעלתו של השב בתשובה על חטאיו הפליגו חז"ל באמרם: "במקום שבעלי תשובה עומדים - צדיקים גמורים אינם עומדים". מלשון הפסוק שלפנינו "והתודו את

המשגיה

שיחות, דרשות ומאמרים למגידי שיעור, ולכל דורש ברבים

גליון מס' 89

ערוך מתוך שיעורי לב ארי - ב"ב

נשא - שבועות - תשפ"ג

עניין של חינוך

סמיכות החג לפרשת נשא

זכות גדולה, אך גם אחריות גדולה, נתגלגלה לדינו, מסמיכות חג השבועות, חג מתן תורה, לשבת קודש. אמת, הכל חייבים בתלמוד תורה בכל ימות השנה, וחייבים לקבוע עיתים לתורה: אבל רבים טרודים על המחיה ועל הכלכלה, ורואים עצמם כאנוסים. שישה ימים טרודים אנו במלאכתנו - ובשבת מה, בשבת עיפים אנו מעמל השבוע. תירוץ דחוק הוא, אך תירוץ ברם עתה, כאשר חוגגים אנו את חג מתן תורתנו, ומודים אנו על היקרה שבמתנות, הנפלאה שבתשורות - בזאת נבחן האם פיננו וליבנו שווים, האמנם שמחים אנו בתורה ובלב שלם מודים על נתינתה. השבת שאחרי שבועות, שבת שאחרי יום חג ומנוחה. איננו עיפים בו, איננו מותשים - האם נקדישו לתורה!! או נפנה, חלילה, למשחקי הילדים, בטלה וקריאת עיתונים...

כידוע, פרשת נשוא היא הארוכה ביותר בתורה. ומאמרי הזוהר הקדוש עליה, הארוכים מכל הפרשיות. ומדוע? אמר הגאון הקדוש בעל חידושי הרי"ם זצ"ל, משום שהם נקראים בשבת שאחרי חג מתן תורה. בלהט הצימאון לתורה. ובכך נבחן ונקבל שכר נצחי! (מעייין השבוע).

שבת שלום מערכת שיעורי לב ארי

פְּנִינִים מִשְׁלַח מַלְאָכִים

"כי יפלא לנדר נדר נזיר להזיר לה' (ו', ב')

המלמד הוותיק, רבי מרדכי זאב בלוי זצ"ל, סיפר סיפור מופלא בשם רבו, ויש בסיפור זה מסר מאלף וחשוב עד מאוד בענייני חינוך. רבו של הרב בלוי העיד שהגאון בעל ה'מנחת אלעזר' ממונקאטש, כ"ק רבי חיים אליעזר שפירא זיע"א, נסע פעם ברכבת, וראה לפניו אדם היושב בספסל ממולו המוציא כריך עם בשר 'דבר-אחר' ואוכל. הגאון ראה את אשר נעשה, וצעק על האדם ההוא: 'יהודי, אסור לך לאכול חזיר! הנוסע הביט ב'מנחת אלעזר' בפליאה, כמי שתמה על ההערה שיצאה מפיו ואמר לו: 'אינני יהודי, ולכן מותר לי לאכול את הבשר הזה! אבל הגאון האדיר, שפסקי ההלכה שלו הופצו עוד בחייו ברחבי העולם היהודי כולו, פונה אל האדם ההוא בשנית, וחוזר ואומר לו 'יהודי! אל תאכל חזיר! והוא מתעקש אף הוא, שאיננו יהודי, אבל כשהגאון ממונקאטש אמר לו בפעם השלישית שלא יאכל חזיר, קרה משהו... האיש שאכל את בשר-החזיר ניגש אל חלון הרכבת, והשליך את הבשר החוצה, ניגש אל הגאון והודה בפניו שאכן הוא יהודי, פרץ בבכי, וביקש לדעת איך הצליח לזהותו כיהודי. 'אני נפגש עם הרבה אנשים, ואף אחד מהם לא אמר לי שאני יהודי, וכיצד הצלחת לראות שאני יהודי?' שאל האיש את הגאון. ה'מנחת אלעזר' אחז בידו של היהודי, חיבקו בחום, ואמר לו: 'די היה לי להביט בהתנהגותך בעת שאכלת את הבשר, כדי לדעת שהינך יהודי'. משהאיש לא הבין את פשר הדברים, הסביר לו הגאון: 'שהשו"ע (אורח חיים, סימן ק"ע הלכה ז) אומר ש'לא ישוך פרוסה ויניחנה על גבי השולחן'. והטעם הוא, כפי שמביא המשנה ברורה, 'מפני שנמאסה לבריות'. דהיינו, אדם הנושך בכריך הלחם, ומכניס לפיו את החתיכה, ומניח את שארית הפת על השולחן, ממאיס בכך את חבירו היושב לצידו. ולכן, המשיך הגאון והסביר לאיש ההוא, נהגו יהודי פולין שכאשר הם אוכלים לחם, הם חותכים בסכין את החתיכה שברצונם לאכול, ומכניסים רק אותה לפיהם, והלחם עצמו נשאר 'נקי'. הדבר מקובל גם באכילת תפוח, וכל כיו"ב, שלא נוגסים בתפוח עצמו, אלא חותכים את החתיכה הראויה בסכין. כך נהגו יהודי פולין, 'הסתכלתי עליך בשעת אכילתך את בשר הדבר-אחר, אמר ה'מנחת אלעזר' לאיש, וראיתי שגם אתה אוכל בצורה כזו, דהיינו שלא נגסת בכריך עצמו, אלא אחזת סכין בידך, וחתכת לעצמך את החתיכה שרצית לאכול. זה הספיק לי כדי לדעת בבירור שאתה יהודי, וככה בוודאי ראית אצל הוריק את קיום ההלכה ההיא בסימן ק"ע, ולכן גם אתה מתנהג כך. לא יתכן שגוי יתנהג בצורה שכזו, לא יתכן!!!

האיש הודה והתוודה שכל דבריו של הגאון הם אמת ויציב, והוא אכן גדל בבית יהודי לכל דבר, תוקף הצרות והמצוקות שפקדו את העם היהודי בתקופה ההיא, הגיע לאן שהגיע, והתדרדר לאן שהתדרדר, עד שהגיע למצב בו הוא אוכל בשר דבר-אחר. אבל קיום ההלכה בסימן ק"ע שראה בבית הוריו, לא נשכחה ממנו, האיש הפך להיות אחד מחסידיו הלהבים של הגאון ממונקאטש. הוא הרגיש שה'מנחת אלעזר' נגע לו בדיוק בנקודה הרגישה ביותר בחייו, וקיבל על עצמו מהיום והלאה להישמר ולהיזהר בקיום כל ההלכות בשו"ע. ולוואי ונזכה.

(מתוך הספר: ברכי נפשי)

תקיעה אחת! \ ספור על האדמו"ר ממונקאטש זי"ע"א

הילולא דצדיקייא

הילולת כ"ק
האדמו"ר
ממונקאטש -
רבי חיים
אלעזר שפירא
ב"ר צבי
הירש זי"ע.

נולד בה' טבת ה'תרל"ב בסטריז'וב שבפולניה. נקרא ע"ש אבי זקנו, ר' אלעזר שפירא מלאנצהוט. מצאצאי ר' צבי אלימלך מדינוב בעל ה'בני יששכר'. כבר משחר ילדותו ראו את עמקות שכלו ומהירת השגתו וכח זכרונו הנפלא. בהיותו כבן שלוש שנים חלה והגיע עד שערי מוות והוסיפו לו את השם חיים. גאון אדיר בתורה בנגלה ובנסתר. למד תורה מתוך יסורים. לאחר פטירת אביו בשנת ה'תרע"ד מילא את מקומו. מגדולי מנהיגי היהדות באונגארן שהשפעתו התפשטה על פני תבל. נודע בדרשותיו הנלהבות שעוררו את הלבבות. הקים את כולל תפארת צבי ע"ש אביו. הקים את שכונת בתי מונקאטש בירושלים. ולאחר מלחמת העולם הראשונה ייסד את ישיבת דרכי תשובה, שמשכה אליה רבים מכל רחבי הונגריה וצ'כוסלובקיה, הוא אף עמד בראשה. נפטר ביום ב' סיון ה'תרצ"ז ציונו בבית העלמין בקרופניץ. חי כ- 66 שנים. לאחר פטירתו שימש חתנו, ר' ברוך יהושע רבינוביץ כרב העיר ואדמו"ר חסידות מונקאטש מתלמידיו: ר' יצחק אייזיק מושקוביץ (אב"ד מאור הגולה), ר' נטע שלמה שליסל (דומ"ץ מונקאץ ומח"ס נטע שעשועים), ר' דוד קליין (מח"ס בית ארזים), ר' יצחק שטרנהעל (מח"ס כוכבי-יצחק ורב בבליטמור), ר' יחיאל מיכל גאלד (מח"ס מאסף לכל המחנות). מספריו מנחת אלעזר 8 כרכים, שו"ת אות חיים הלכות - תפילין אות שלום הלכות מילה - דברי קודש דרשות - דברי תורה המכילים חידושים, רמזים ואגדות דרכי תשובה הלכות ועוד ועוד (מהעלון פניני עין חמד) תהא נשמתו צרורה בצרור החיים וזכותו תהא מגן עלינו ועל כל ישראל, אמן!

רַבְּנוּ בְּהִיּוֹתוֹ בְּבֵית הַרְפוּאָה בְּבוּדֶאפֶּסֶט, בְּחֻדְשֵׁי הַחֶרֶף ה'תְּרַצ"ז קוֹדֵם פְּטִירְתּוֹ, בְּקֶשׁ לְסַדֵּר לוֹ מִנְּגוֹן לְשֶׁבֶת בְּחֻדְר פְּרָטִי בְּבֵית הַרְפוּאָה. הַהֲנַהֲלָה הִסְפִּימָה, בְּתֵנָאִי שֵׁיִשְׁמֹר עַל הַשֶּׁקֶט - שְׁלֹא יִטְרִידוּ אֶת הַחוּלָיִם. אוּלַם רַבְּנוּ בְּמִנְחָה עָרַב שֶׁבֶת, אָמַר בְּזַעֲקָת הַלֵּב אֶת הַפְּסוּקִים: 'יֹאמְרוּ גְאוּלַי ה'... וּמִמְעַרְב מִצְפוֹן וּמִמִּזְמַן (תְּהִלִּים קז' ג) וּבְאוֹמְרוֹ הַפְּסוּקִים: 'וַיִּזְעַקוּ אֶל ה', וַיִּצְעַקוּ אֶל ה'. רָעֲשׂוּ סִפֵּי הַבַּיִת מִקוֹל בְּכִיּוֹתָיו, עַד שֶׁהִתְקַבְּצוּ כָּל הַמּוֹן אֲנָשֵׁי בֵּית הַרְפוּאָה פִּי נִבְּהְלוּ. מִיַּד הִגִּיעַ הַמְּנַהֵל וְטָעַן שְׂרִימוֹ אוֹתוֹ, כִּי לֹא קִיַּם הָרַב הַקְּדוֹשׁ הַבְּטַחְתּוֹ לְבַל יִרְעִישׁ, עָנָה לוֹ רַבְּנוּ: 'וְכִי אֲנִי הָרֵאשׁוֹן, שְׁעוֹשֶׂה רָעֵשׁ בְּבֵית- הַרְפוּאָה? הֲלֹא אֶתְמוּל הָיָה רָעֵשׁ כְּזֶה, וְעוֹד גְּדוֹל מִשָּׁל הַיּוֹם'. הַשִּׁיב הַמְּנַהֵל: 'הָרָעֵשׁ אֶתְמוּל הָיָה מִחֲמַת פְּצוּעַ קֶשֶׁה שֶׁהוּבָא לְכָאוּ, וְלֹא יָכְלוּ לְהַשְׁקִיט אֶת כְּאָבּוֹ, וּמִחֲמַת כֵּן צָעַק בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, וְדָבַר כְּזֶה קוֹרָה מִזְמַן לְזְמַן בְּבֵית הַרְפוּאָה, אָבַל רָעֵשׁ הָרַבִּי הָיָה עַל חֲנָם וְלֹא דָבַר'. עָנָהוּ רַבְּנוּ בְּהִתְרַגְּשׁוֹת: 'מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל גּוֹדֵל הַכְּאָב וְצֶעַר הַשְּׂכִינָה הַקְּדוֹשָׁה וְצֶעַר כָּלל יִשְׂרָאֵל, הֲאִם תִּדְעַ עִמָּה כּוֹאֵב וּמֹר לִיהוּדֵי הַמְּצַפֶּה כְּבָר אֲלֵפִים שָׁנָה לְבִיאַת הַמְּשִׁיחַ? הֲלֹא הַכְּאָב גְּדוֹל פִּי כִּמָּה, וְאֵיךְ לֹא אֲצַעֵק?!' (מִתּוֹךְ שִׁיחְתּוֹן שֶׁל עַבְדֵי אַבוֹתֵי)

רַבְּנוּ חִבְּב מְאֹד אֶת נִכְדוֹ הַקָּטָן, צָבִי, (שֶׁנּוֹלַד לְאַחַר שָׁנִים אַרְבָּעוֹת לְבִתּוֹ הַיְחִידָה). בְּחֻדְשׁ אֱלוּל, בְּשָׁנָה הָאַחְרוֹנָה לְחַיָּיו, כְּשֶׁתִּקַּע הָאֲדָמוֹ"ר בְּשׁוֹפָר, בְּקֶשׁ הַיָּלֵד שִׁיתְקַע עוֹד תְּקִיעָה אַחַת בְּעִבּוּרוֹ. הִסָּב נֶעְנָה, וְכָל הַחֻדְשׁ תִּקַּע עוֹד תְּקִיעָה לְשִׁמְחַת נִכְדּוֹ. כְּשֶׁהִגִּיעַ עָרַב רֵאשׁ הַשָּׁנָה לֹא - תִּקַּע הָאֲדָמוֹ"ר בְּשׁוֹפָר, מִכִּיּוֹן שֶׁאִין תּוֹקְעִים בְּעָרַב רֵאשׁ הַשָּׁנָה. אוּלַם הִנֵּכַד לֹא וַתֵּר, רָקַע בְּרַגְלָיו וְהִתְחַנָּן: "תְּקִיעָה אַחַת, רַק תְּקִיעָה אַחַת". - לְבִסוּף הִסָּב נִכְנַע לוֹ וְתִקַּע תְּקִיעָה אַחַת. בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, לִפְנֵי הַתְּקִיעוֹת, פָּתַח הָאֲדָמוֹ"ר אֶת אֲרוֹן הַקְּדָשׁ וְקָרָא: 'רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! עָלֵי לְבַבְךָ מְחִילָה עַל שְׁעַבְרַתִּי עַל הַמְּנַהֵג הַמִּקְבֵּל וְתִקְעַתִּי אֶתְמוּל בְּשׁוֹפָר. עֲשִׂיתִי זֹאת, כִּי לֹא יִכְלַתִּי לְשִׂאת אֶת בְּכִיּוֹ שֶׁל נִכְדִּי. וְאַתָּה, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, בְּנִיךְ שׁוֹכְבִים עַל הָאָרֶץ וּמִתְחַנְּנִים רַק תְּקִיעָה אַחַת! תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לְחִירוֹתֵנוּ! הֲאִם לֹא תַעֲנֶה לְתַחֲנוּנֵי בְּנִיךְ?!'

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל אמן!

תענוג הפרשה

עלון שבועי על פרשת השבוע. ועוד נושאים.

העלון נכתב לעילוי נשמת סבינו מורינן הרב ששון הכהן ב"ר ישעיהו ומרת מרים זצ"ל

שבת קודש פרשת: **נשא-שבועות** ז' סיוון ה'תשפ"ג (27/05/2023) שנת 'הקהל'

תענוג בפרשת השבוע:

בפרשיות במדבר ונשא מדובר הרבה על הליכת בני ישראל במדבר וסדר הליכתם, וקביעת המקום מי יילך ויחנה לצד מי. מי יהיה השכן של מי. והיחוס של כל אחד למשפחותיו. הרבי מליובאוויטש בכמה הזדמנויות התעכב על הנושא הזה של שכן טוב או חלילה להיפך. כדי שכל אחד מאיתנו יידע ויפנים כמה חשוב נושא השכנים. כמו שאנו רואים ששבט ראובן היו שכנים עם בני קהת ששם היה קורה ונסחפו למחלוקת שלו, דתן ואבירם 250 ראשי סנהדראות, שכולם היו משבט ראובן, ונשרפו ונאבדו באדמה בעונש קורה. ולעומת זאת שבטי: יהודה ישכר וזבולון שהיו שכנים למשה ואהרון ובניו, והושפעו מהם לטובה. והרבי מגדיש שמידה טובה מרובה, ורואים שהם הושפעו לטובה לא רק בזמן ה-40 שנה במדבר, אלא לדורי דורות. כמו שכתוב בחז"ל שבכל שנות כהונת הסנהדרין, רוב רובם של חברי הסנהדרין היו מהשבטים האלו. שהושפעו מלימוד התורה של משה ואהרון והנחילו כך לדורות. והרבי מביא גם את המשנה שמדברת על צרעת הבתים. אם יש קיר משותף לשני שכנים, ורק בצד של אחד נראה כתמי נגע צרעת בקירות ביתו. אז הלשונות בתורה על פירוק הקירות והאבנים ופינויים וכל ההתעסקות בהם בלשון רבים. שזה מאוד מוזר? הרי למה צריך גם השכן הקרוב לפרק את קיר הבית? אלא שכל אחד מרוויח או מפסיד משכנות טובה או להיפך. ואף אחד לא יכול לומר אני אגור בכל מקום ולא אמשך אחרי הסביבה ואהיה חזק. כי הסביבה משפיעה.

תענוג מעיני דיוגא, אכס ובכס:

בשבועות האחרונים אנו עדים למסע הסתה אגטישמי בניחוחות גבלס של גרמניה מהמאה הקודמת, נגד הציבור החרדי-דתי, ונגד כל דבר שריח יהדות נודף ממנו. (אחת האתגרים, רק נאד ה'יהדות!!! לא חלילה נאד אחת רוצח'ט... ולא נאד ההסתה להרצ' יהודים הנפוצה כל כך ברשתות החברתיות בין הצרפתים בארץ) ואחד ממהנדסי התודעה מתקשורת השמאל והפרוגרס הממומנים במליארדים על ידי מדינות אירופה האגטישמיות. פער את הלוע המטונף והטמא שלו ושפך משם מילים קשות נגד תנועת חב"ד ופעיליה. כמובן שאין אנו מתרגשים מהם ומהמונם... ואנו יודעים שהיראים לדבר ה' נמצאים במלחמת דת אמיתית עם רודפי וצוררי היהדות ומשנאי ה'. ועל מלחמה זו מזהירים הכוהנים את העם לאמור: לא לפחד משפעת ומקולות הגלגלים והרעשי הרקע שלהם. שזה הכל הבל ורעות רוח. ואין מה להתרגש מהם בכלל.

אבל להשיב להם כגמולם ולענות להם בעזות מצח דקדושה כנגד העזות מצח דקליפה וסטרא אחרא שלהם. את זה חייבים לעשות. הלא תדעו אם לא תבינו שאנו יודעים בדיוק מי אתם שם בשמאל והפרוגרס שונאי היהדות. אתם בולשביקים מיסודכם אתם התחלתם את דרככם כקומוניסטים נלהבים. הקומוניזם המתועב היה נר לרגלכם עם מנהיגו הידוע לשימצה והרוצח הגדול ביותר בהיסטוריה סטאלין ימ"ש. והיום כל העולם רואה את הריקבון וההשפלה של אותה "מעצמה" שלא הייתה והיא גם עכשיו כלום שבכלום. וכולם רואים את רוסיה במערומיה. מדינה מקוללת שלא משתלבת במשפחת האומות ואף מוקעת מכל האומות הנורמליות על פני כדור הארץ. כאשר החברים והידידים היחידים שלה הן המדינות הנחשלות והמסוגרות והדיקטטוריות ביותר בעולם:

איראן, ונצואלה, סוריה, צ'כונ קוראה, וסוד כחה מדינות אולם שלישי אומללות ומכות עוני באפריקה, אבל יוס הרצ' ורצח העם חולק ואורו הן...

וכל זה קרה מאז שרוסיה הסובייטית נלחמה ביהדות מלחמת חורמה שלא הייתה נגד העם היהודי מאז האינקוויזיציה. הרגה ורצחה רבבות יהודים רק בגלל שהם יהודים. ומי עמד מולם? הרבי הריי"צ מליובאוויטש זצ"ל נלחם מולם וניהל רשת של יהדות ללא פחד ומורא, ואף נאסר ועונה והוכה והושפל, אבל יצא משם מנצח. הקים לתפארת את חסידות חב"ד העניפה. שפועלת וגודלת עד היום יותר ויותר. ומה נשאר מסטאלין וכל מנהיגי ורוצחי ברית המועצות? כלום שבכלום! ידוע ומפורסם ה"נאום הסודי" של חרושצ'וב, איך השפיל וגילה לכולם איזה אדם שפל היה סטאלין. איזה בזיונות היה לרוסיה כשהמסמך התגלה, ועל ידי מי? על ידי המוסד הישראלי! ישראל היא זו שהראתה לכל העולם את הריקבון וההשפלה הרוסית במיטבה. ומאז הרבי עבר לארה"ב ושם עד היום יש שפע וחיים טובים ליהודים. כי היא: "מלכות של חסד" ורוסיה רק הולכת ומידרדרת.

לא אלמן ישראל! ונצח ישראל לא ישקר! בורא עולם שומר על שומרי תורתו והולכים בבריתו! ולא יעזור לשונאי הדת כלום. עם ישראל עבר את המון, את האינקוויזיציה, את הקומוניסטים, ויעבור גם את כל מלחמות הדת שלכם בשלום ובלי פגע. ואדרבה אתם אומרים: "פן ירבה" ושכינה אומרת: "כן ירבה".

תענוג לדעת:

אדם מגיע לביתו לאחר כמה שעות שלא היה בו. או שנעדר מהבית לתקופה מסויימת. ומכניס את מפתח הזלת ופותח את הזלת, והנה חשכו עיניו. כל הבית הפוך. היו כאן גנבים. הפכו את הבית. הפחד והחשש שאחז בלבבות היזירים הוא כל ישוער. וכל כך למה? למה בני הבית מרגישים כל כך מפוחדים, עד כדי רעד

גופני? הרי הגנב כבר לא נמצא כאן. אתם גם לא יודעים מי זה? יכול להיות שהוא היה כאן לפני כמה ימים? עכשיו אתם הרי נמצאים בבית? □

אלא שיש מושג הנקרא **"רשימו" "רושם"** הגנב שהיה כאן או קבוצת הגנבים שהשתוללה בבית, הסתובבו שם במשך כמה שעות עם פחד מצמיית שלא יגלו אותם, הם הסתובבו במקום עם אנרגיות של חרדה אדירה מפני הלא נודע בעוד רגע... ואת הפחד הזה הם השאירו במקום. ובני הבית עכשיו נמצאים ב**"רשימו"** של הפחד הזה וזה שולט עליהם. זה לא חייב להיות גנב, זה כל דבר שהשאיר בנו רושם של פחד וחרדה. של אי שליטה על המצב... וכשאנו חוזרים לאותה סיטואציה, אנו נכנעים ונופלים שוב לתוך הפחד השולט כאן. אנו מלאים במחשבות חרדתיות וחוששים מפני הלוא נודע, וכשאנו ניצבים במפתיע מול מצב לא מוכר המוח מפרש חומרי חרדה ופחד שמשתקות אותנו מלפעול נכון. ומחשיבה מתונה ואובייקטיבית נכון למצב הקיים ולדרכי היציאה ממנו בשלום. יש פיתרון אחד לכל זה: **"אמונה"** בהשגחה פרטית. אמונה שהקב"ה מהווה ומחיה את הבריאה בכל רגע מחדש, **ואין שום בריה שבעולם שיכולה להזיק לי או לגעת בי לרעה בלי רשותו של בורא העולם. והכל כאשר לכל בא רק ממנו יתברך. ולכן אין לי מה להיות בחרדה כי הוא עושה בשבילי את ההכי טוב.** □

סיפר לי הרה"ח המשפיע הברסלבי הנודע ר' שלמה אהרון גוטליב זצ"ל שהיה תלמידו הנאמן של הרה"ח מזקני ומנהיגי חסידי ברסלב בדור הקודם ר' גדליהו אהרון קעניג זצ"ל מצפת. שהיה ידוע ביישוב הדעת שלו, ותמיד היה ברוגע ובלי פיזור הדעת ולחץ בכלל. כמו שעד היום כל בני הקהילה ממשיכים את דרכו. ופעם הלך לביתו ורצה לדפוק בדלת, ומיד כשהגיע ונעמד מול הדלת ועוד לא הספיק לדפוק, נפתחה הדלת... והרב קעניג בא לצאת מביתו... ור' שלמה אהרון כל כך נבהל, כי זה מה שהיה עושה כל אחד מאיתנו אם הוא יפתח את הדלת לצאת מהבית ויראה לפתע דמות למולו במרחק נשימה... או להיפך כשיבוא לדפוק על דלת והדלת תיפתח מיד... אבל הרב קעניג לא נע ולא זע ולא מיצמץ אפילו. וגם לא הופתע. הוא נשאר באותו סבר פנים. ואף פנה לר' שלמה אהרון בבוקר טוב, והתחיל לדבר איתו כרגיל כאילו היו כאן דפיקות והוא פתח ביוזעין את הדלת. זה פירוש חי של רוגע במחשבה. של צלילות הדעת. של אדם שלא נתן לשום רושם לא טוב שהיה לו בחיים להיקבע ולמצוא מחבוא במחשני החשיבה שלו ולגדול שם ולצמוח לממדים מבהילים, ואז בהזדמנות הראשונה לפרוץ החוצה. **אדם שידע שיש לעולם בורא ומנהיג לכל הברואים והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים.** □

תענוג לענות!

תענוג בלשון הקודש וסודותיה

שאלה: הרי כתוב: (ירמי' כג כד) 'הלא את השמים והארץ אני מלא נאם ה'. וכן כתוב: 'מלא כל הארץ כבודו' ובזוה"ק: 'לית אתר פנוי מיניה' צריך להבין מהו עניין השראת השכינה דייקא במקומות מסויימים, כמו בקדשי הקדשים, שלכן היו קיימות שם הלכות מיוחדות בגלל 'השראת השכינה' שהייתה שם. וכן כל מקום מיוחד שאומרים שיש שם השראת השכינה ?

תשובה: עיין תנין טרק נ"א.

שאלה: על המדרש שכתוב שבשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע' ירדו מלאכי השרת והכתירו בראש כל אחד שני כתרים אחד כנגד 'נעשה' ואחד כנגד 'נשמע'. ומשמעות העניין הוא שהכתרים ניתנו להם מפני שהקדימו 'נעשה לנשמע'. לכאורה זה סתירה, כי כשאומר אחיך אחד כנגד 'נעשה' וכיז משמע ששני הכתרים הן רק משום שאמרו נעשה ונשמע, שהרי אינו אומר 'אחד כנגד נעשה ונשמע ואחד מה שהקדימו נעשה לנשמע' ?

תשובה: עיין בתחילת הפנאמאריס "כספה הקריינו" תסר"ב (לרבי הר"ב מליובאוויטש).

שאלה: במשנה באבות (פרק ד משנה י"ג) 'ג' כתרים הן: כתר תורה, כתר כהונה, וכתר מלכות, וכתר שם טוב עולה על גביהן' הרי במשנה נאמר 'ג' כתרים, ומיד כשמונה אותם אומר 4 כתרים. ולמה כתר שם טוב לא נמנה עימם ויהיה כתוב ד' כתרים הן ?

תשובה: עיין בתחילת הפנאמאריס "כספה הקריינו" תסר"ב (לרבי הר"ב מליובאוויטש).

"אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מֶלֶךְ" ראשי

תיבות יוצא גימטריא: 112. ובאותיות: קיב. ראשי תיבות יוצא: קדושת יוצר בראשית. קדמוניות יוצר בראשית. קדושת ישראל בעולם. יצר קדושה בעולם. לרמז על תכלית הכוונה בבריאת העולם: להיות לו יתברך דירה זו בתחתונים. וליצור ולהוסיף קדושה ע"י ישראל. שהרי מלאכים האומרים "קדוש קדוש קדוש" בכל יום יש להקב"ה מספיק ויותר, רק שהוא רוצה את פעולות הקדושה של ישראל בעולם. וזה כל הכוונה בבריאת העולם:

"אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מֶלֶךְ"

בראשית פרק ל"ח פסוק כ"ה: "לאיש"

אֲשֶׁר אֱלֹה לֹו". ראשי תיבות יוצא גימטריא: 32. ובאותיות: לז. למי יש לב? ואיך לוקחים לב טהור לעבודתו יתברך? רק "לאיש אשר אלה ל"ו" ל"ו צדיקים. איש שמחובר לצדיקים מקבל לב לעבדו יתברך.

אופק חדרה

ניסית שבת	ציאת רבינו תם שבת	
19:09	20:21	20:53
אור החיים	19:18	20:11
	21:05	

הצלון טעון
 שושנה שירה חגי' בת אברהם, מיכאל חגי' בני בן סעדיה, לונות אריה חגי' בני בן שושנה, שלעת בת טאוס, צדוק בן סעיד הינדי, ציון נגר בן סעדה, אסתר תוהמי בת סעיד, נפתלי ברזילי בן עוזר, דיקלה בת אסתר וישראל, חביבה בת צביה, נחש ששון בן רבקה, אסיה (אילנה) בת הלה, סעידה בת יהודה, חנה מנצור בת יוסף, רחל שון בת שולמית, כלנית בת אסתר ורפאל, רותי בת לאה, אילנית בת שושנה, נוה בת מרים, אביבה אסתר בת שלום, עופר בן רוזה, חיים בן דוד בן ארי, בן ציון בן יפת וימימה יששכר, יאיר בן שמואל, אויל בן ניסים וחנה, גבריאל בן זכריה, סעידה בת יהודה, רוזינה בת מרטונה.

חזי, התברר לו כי צרותיו רק התחילו. מכונית המשטרה עקפה אותו משמאלו ועצרה לפניו. הנהג, שוטר במדים, ירד ממקומו וניגש אל חלון המונית בפנים חמורות סבר, כאילו היה חזי עברייני מסוכן. 'רישיונות בבקשה!' מה? 'נדהם חזי. 'אמרתי רישיונות, רעם השוטר, ופניו אדומות מחימה. - 'מה עשיתי?' - 'אתה עוד שואל מה עשיתי?' צרח השוטר. 'אתה חושב שאני ילד קטן! הפרעת למעבר כלי רכב כשעצרת במקום לא סביר, והסמת שיירה שלמה של מכוניות.'

השיירה שעליה דיבר השוטר מנתה שתי מכוניות, שאחת מהן היתה מכונית המשטרה בעצמה. אך נהג המונית, למרות שהוא עצמו היה כעוס ועצבני, ניסה לצנן את הרוחות והסביר לשוטר שהנוסע שלו, אדם מבוגר ועב בשר ביקש ממנו לעזור במקום שעצר. אלא שכעסו היה כה רב, עדי כי, בלא שחש בכך, בלהט הרוחות, נפלטה מפיו מילת גנאי חריפה נגד השוטר. 'מה אמרתי?!' התלקח כעסו של נציג החוק ונסק לגבהים בלתי משוערים. 'צא החוצה מיד'. 'תירגע אדוני', ניסה חזי להחזיר את השד לבקבוק. 'הנה הרישיונות שלי'. אבל השוטר בער כמו חבית בנוזין מתלקחת. 'צא החוצה מהמונית אמרתי לך'.

חזי גם הוא לא "פראייר", ומשהו בו בער בתאוה להתכתשות הגונה, אבל לצידו של השוטר עומד החוק וכל המערכת המשפטית, בעוד שהוא אזרח קטן. יצא אפוא החוצה ועמד. לזאת לא ציפה! השוטר התנפל עליו בחימה שפוכה, והחל להכותו בזעם עיוור. מכות, סטריות, ואגרופים בכל חלקי גופו. גם כמה בעיטות הגונות ברגליו לא חסרו. חזי עמד המום מול מטר המכות הנוחת עליו ללא התראה. לרגע ביקש להשיב לתוקפו מנה אחת אפיים, אך ידע כי על כך עתיד הוא לשבת בכלא. כמה דקות רצופות פרק עליו השוטר את כל חמת זעמו וחבט בו ללא אבחנה וללא רחמים, עד שכבר לא נותר בו עוד כוח להרביץ. ואז, כשכעסו עדיין יוקד כתנור, צרח באוזניו: 'אתה עצור...' היתה עליה למעצר, מאחר שחזי אינו עשוי מפלסטיק, וכאשר השוטר עשה בו שפטים, הטיח הוא באוזניו שרשרת גידופים עסיסית, שסיפרה לשוטר את ייחוסם של אבותיו ואבות אבותיו ומה היה טיבם, ולא עוד, אלא כשניסה לגונן על עצמו, 'טעה ובלתי כוונה' הטיח אף הוא באפו של השוטר כמה אגרופים 'עדיניים', שגרמו לנציג החוק והסדר חבלה קלה והקזת דם מזערית.

- 'אתה עצור על הכאת שוטר והעלבת עובד ציבור בעל ציבור בעת מילוי תפקידו', המשיך זה לצעוק במלוא הקיטור. הוא אילץ את נהג המונית לנסוע אחוריו עד ל'מגרש הרוסים', שם כלא אותו למשך מחצית היום הבאה וכל הלילה שאחריו, עד הבוקר. הכל לפי נהלים חוקיים. ועם בוקר שוחרר חזי הביתה, כולו פקעת של חרון ותאוות נקם. 'אני אלמד את השוטר לקח לכל ימי חייו. הוא עוד יתחרט על הרגע שהכיר אותי', נשא נאום חוצב להבות באוזני רעייתו, כשבא הביתה.

ראשית חכמה, מיהר אל הרופא, הראה לו את כל גופו החבול והמוכה וביקש הפניה לחדר מיון. את היום כולו בילה בחדר מיון, סיפר לכל הרופאים על גודל העוול שעשה לו השוטר המרושע, על לא עוול בכפו. הוא אסף בדקדקנות כל פרט וכל מסמך רפואי שבו יוכל להשתמש בעתיד, כדי להרשיע את השוטר ולגרום לו לבלות כמה חודשים, מאחורי סורג ובריח. הרופאים בדקוהו בדקדקנות וקבעו כי אומנם הוכה מכות יבשות, אך מסתבר כי נציג החוק ידע את פרקו במסכת מכות, והשתדל בצורה מחוכמת לא לגרום לו חבלות ופציעות שיש בהן כדי להרשיע אותו. כל המכות שספג היו חיציניות שטחיות. ברם, לא איש מסוגו של חזי ירים ידיים ויוותר ללא קרב. הוא קבע תור לרופא פנימי בכיר, סיפר לו את סיפורו, ואף לא נרתע מלגלות לו את מבוקשו: 'אני רוצה לתפור לשוטר תיק, ולפיכך ביקש לעבור שיקוף רנטגן מכף רגל ועד ראש, שכן לא יתכן כי כאבים איומים כאלו אשר פוקדים אותו מאז ספג את המכות, לא ינבעו בעצם שבורה אחת לכל הפחות. הרופא הפנימי זקף גבה, כאשר חזי עמד על כך שהשיקוף יכלול גם את רגליו. הוא שאל בעדינות: - - הבנתי שהוא חבט בעיקר בפניך ובפלג הגוף העליון, אז למה לצלם גם את הרגליים?!' - הוא בעט בי גם ברגליים כמה פעמים בכוח רב, טען חזי.

"כה תברכו את בני ישראל" (ו, כג)
כתוב במדרש: אמרו ישראל לפני הקב"ה, לכהניס אתה אומר שיברכו אותנו, אין אנו צריכים אלא לברכתך, ולהיותנו מתברכים מפיד, אמר להם הקב"ה: אף על פי שאני מצווה לכהניס שיברכו אתכם אני עומד ומברך אתכם.

וביאר ה' **כתב סופר**, 'הנה אדם המברך את חברו, מברכו בעושר, באריכות ימים, בכבוד וכדומה מה שעל פי רוב האדם חפץ בו, ובאמת פעמים יש עושר שמור לבעליו לרעתו, אלא לפי קוצר דעתו מבין שזהו הטוב בשבילו ומברכו. וכן האדם בעצמו פעמים אינו יודע מה אצלו הטוב ומהו רע ומבקש מאת ה' עושר, אריכות ימים, בנים, ואין זה לו לטובה. ואין צריך לבקש מאת ה' אלא שייתן לו מה שטוב לו באמת.

וזהו שאמרו ישראל לפני הקב"ה אתה מצווה לכהניס לברך אותנו, הלא הם יברכו אותנו כאדם המברך לחבירו ואינו יודע אם טוב לו אם רע לו. אין אנו צריכים אלא לברכתך, ומה שאצלך ברכה בשבילנו תברכנו, ואתה יודע אם טוב לנו עושר, בנים וכבוד ולפי הבנתך תברכנו ולא כפי ראות בשר ודם.

על כן אמר ה' לכהניס - **"כה תברכו את בני ישראל"** בלשון זה דווקא - **"ויברכך ה' וישמרך"** וגו' ולא תפרטו את הברכה, ובלשון יברכך וגו' יש הרבה פירושים, ולמי שטוב לו עושר יברכהו ה' בעושר, ולמי שטוב לו בנים יברכהו ה' בבנים, ולמי שטוב לו כבוד יברכהו ה' בכבוד, וכן כולם.

ובזה מבואר היטב סיום המדרש - "אף על פי שאני מצווה לכהניס לברך אתכם אני עומד ומברך אתכם" - איש איש כברכתו, כברכתו הנצרכת וראויה לו, ומסיים הפסוק "ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם".

לעיתים הברכה מאת ה' יתברך לא מתגלה מיד, בהרבה מקרים בחיים מתגלה הברכה לאחר זמן וייסורים וזאת נבין לפי הסיפור הבא. קשים הם חייו של נהג מונית. הוא יכול להסתובב שעתים על הכביש ביום גרוע ולחפש נוסעים ללא תוצאות. כך גם עלה בגורלו של נהג המונית הירושלמי חזי חבשוש באותו יום בהיר, אשר לדידו היה זה יום סגריר קודר ביותר. ארבע שעות עברו מאז שעלה על המונית, ורק שני נוסעים הואילו לנסוע אותו לנסיעות קצרצרות, אשר שכן אינו מכסה אפילו את דמי הדלק. עיניו זרחו כאשר באמצע רחוב סורוצקין עצר אותו גבר חרדי מבוגר וכבד גוף בעל זקן לבן, שביקש לנסוע למאה שערים. סוף סוף יש נוסע. הוא העלה אותו בחדווה הגניע איתו עד לקצה הרחוב הצר ביותר ששכונת מאה שערים, כאשר הניסע ביקש פתאום: 'תעצור לי כאן'. הנוסע הוא המלך. חזי עוצר את המונית ומחכה שהנוסע כבד התנועה יצליח להתרומם מן המושב. צפירות נרגזות מאחוריו העלו את לחץ דמו של חזי. 'מה אתה מצפצף?' סינן בכעס מעל לשפתיו. 'תן לנוסע לרדת'.

אולם הצפירות התגברו והחרישו אוזניים. חזי הרגיש כיצד זעמו גואה ואגרופיו נקמצים, אולם כשנעץ מבט במראה לראות מיהו הנהג העצבני המרגיז הזה, חשכו עיניו. מאחוריו עמדה מכונית משטרה, פניו של השוטר היושב ליד ההגה לא בישרו טובות. ברגע שבו נפגשו במראה עיניהם של חזי והשוטר - פרץ זה האחרון בצעקה רמה, 'מה אתה חוסם את התנועה? תתקדם עוד קצת'. חזי נבהל. הוא ידע שלא כדאי להתחיל עם שוטר תנועה. 'תשב בבקשה', פנה המבוהל אל הנוסע, שעשה מאמצים עילאיים להרים את גופו הכבד מהמושב. 'אי אפשר לעצור כאן. אקח אותך עוד קצת קדימה ושם אעצור לך'. אבל אני צריך כאן, מחה הנוסע.

'אתה צודק', אמר חזי בחופזה, 'אבל מה אני יכול לעשות?' מאחוריי עומד שוטר עצבני, ואיתו אני לא מתחיל'. הוא אילץ את הנוסע לשבת בחזרה במקומו, התקדם עוד כמה עשרות מטרים ועצר במקום שבו הכביש מתרחב מעט, ומאפשר לשני רכבים לנסוע זה לצד זה. הנוסע שילם, קם ועזב את המונית נכבדות. למרבה תדהמתו של

להחזקת העלון: 055-6700349

הפכות

נטילת ידיים לסעודה - המשך

אם שופך על ידיו רביעית (81 גרם) בפעם אחת, מעיקר הדין די בפעם אחת, ומכל מקום מנהגו לטול שלוש פעמים, ויטול כסדר הזה:

א. יקח הכלי כשהוא מלא מים ביד ימין וימסרנו ליד שמאל- כדי להכניע השמאל כעבד הנכנס לשרת את אדונו, ואז תשפוך יד שמאל על יד ימין שלוש פעמים בזה אחר זה.

ב. יניח הכלי- והימין תקחהו מאליה- ותשפוך ממנו על-יד שמאל שלוש פעמים בזה אחר זה.

ג. אחר כך ישפף שתי ידיו זו בזו ביחד- גם-כן שלוש פעמים.

ד. לאחר שנטל ידיו צריך להגביה ידיו למעלה, שלא יצאו המים חוץ לפרק ויחזרו ויטמאו את ידו. ומכל-מקום, כעת שאנו נוטלים את כל-היד עד מקום חיבור כף היד עם הזרוע, ומכל-שכן לפי המנהג שאנו נוהגים לטול הידיים שלוש פעמים, אין להחמיר ולהגביה ידיו. אלא שעל-פי הסוד יש מקום להחמיר ולהגביה ידיו גם בזמנינו.

ה. אחר שנטל ידיו קודם שינגבם יברך: "ברוך אתה ה', אלוקינו מלך העולם, אשר קידשנו במצוותיו, וציוונו על נטילת ידיים", וצריך להיזהר שלא יברך בהיותו מנגב את ידיו, שהרי אסור לעשות עסק אפילו כל-שהוא בשעה שמברך. ואם לא בירך קודם הניגוב, אינו רשאי לברך אחר הניגוב, שכל-המצוות כולן מברך עליהן תחילה ואחר כך עושה אותן, ואם מברך על המצוה לאחר עשייתה, ברכה בטלה היא. ואפילו אם נזכר בתוך כדי דיבור שלא בירך, לא יברך אחר הניגוב.

ו. אין להפסיק בדיבור בין הנטילה לניגוב. ומכל-מקום, אם הפסיק בדיבור לאחר הנטילה קודם שיברך, אינו צריך לחזור וליטול ידיו, אלא יברך וינגב. (אורות החלכה)

מצפה הצדוקים

מו"ר הגר"י אברמסקי זצ"ל היה צריך להיכנס פעם לבית המדרש למסור שיעור. היה זה בתקופת 'בין הזמנים', ובשל הפגרה היו אז בבית המדרש רק כמה בחורים בודדים. לפני שנכנס להיכיל הישיבה, ביקש הגאון מהגבאי שיאיר לו את ההיכל. מדבריו היה משמע, כאילו היכל הישיבה מלא וגדוש ברגע זה במאות בחורים, ולכן 'צריכים להאיר ההיכל'. הגבאי תמה קימעה, ואמר 'הרי אין כאן אלא בקושי כמה בחורים, ולשם מה להאיר את כל ההיכל? והשיב לו מו"ר בעל ה'חזון יחזקאל' בהאי לישנא: '**לפני מי שיש, צריכים להאיר!**' ולא עברו כמה דקות, וההיכל המה במאות תלמידי חכמים ובני תורה שבאו לשמוע את השיעור! כך לימד הרב אברמסקי את תלמידיו, שלא מתחילים לומר שיעור עם מאות משתתפים, אלא עם בודדים. ואחר כך גדלים ומתפתחים משרי עשרות לשרי חמישים, ולשרי מאות. כשרואה הקב"ה את רצונו של האדם להרביץ תורה, הוא מעלה ומגביהו למעלה- ראש. (עלינו לשבח)

פנינים

"ואם לא נטמאה האשה וטהורה הוא וניקתה ונזרעה זרע" (ה, כח)

ונזרעה זרע - אם היתה יולדת בצער תלד ברווח אם היתה יולדת שחורים יולדת לבנים (רש"י)

מפני מה זוכה אותה אשה לברכה של 'ונזרעה זרע'?

בכל מקרה לא מדובר כאן באשה צידקנית, אלא באשה שבעלה קינא לה ואמר שלא תלך, ובכל זאת הלכה ונסתרה (התייחדה עם פלוני) ויש על כך עדים!

במצב כזה משקים אותה, ואם נטמאה - תמות, ואם לא - ונזרעה זרע - היא מקבלת פרס מיוחד ...

משום מה מגיעה לה ברכה כזו?

אומר ה'חתם סופר': אישה זו קיבלה ביזיונות רבים כל כך בבית המקדש ובשל כך היא זוכה לברכת 'ונזרעה זרע'.

ומכאן נלמד שכל הסופג ביזיונות ושותק יזכה לברכה מן השמים. (ומתוק האור)

שבת שלום ומבורך

'ויש לי כאבי תופת ברגליים מאז הבעיטות שלו', עמד נהג המוניית על שלו. חזי יצא מלפני הרופא ואץ למכון הרנטגן שעה ארוכה נכנס ויצא מחדר הרנטגן, כאשר הטכנאי ממטיר עליו פקודות: 'כעת לא לנשום', 'אתה יכול לנשום'. 'לא לזוז'. 'תשכב על צד ימין', 'ועכשיו על צד שמאל', 'תעמוד סם', 'להרים ידיים', 'תעמוד כאן'. לאחר שעה ארוכה יצא החוצה וציפה לתוצאות, תוך כדי המתנה לפענוח הצילומים, ראה תכונה קלה ליד חדר הרנטגן. נדמה היה לו שהזעיקו למקום רופא רדיולוג נוסף, שלא מן המניין. כיוון שלא היה בקיא בנושא, המתין בסבלנות והעדיף לשמוע דברים ברורים. 'יחזקאל חבשוש', שמע קריאה במסדרון. 'לחדר הרופא בבקשה'. רופא בכיר בחלוק לבן ישב על הכסא המרופד ועיין במסך המחשב שעליו הוקרנו צילומי הרנטגן שלו. -- 'אתה יחזקאל חבשוש?' בחן אותו הרופא בסבר פנים חתום. 'נכון' - 'שמעתי שהוכית בידי שוטר ואתה - איך נקרא לזה - רוצה לתפור לו תיק?' - 'לא מכחישי'. ענה נהג המוניית בגאון. אני רוצה לספר לך סיפור קטן, הפתיע אותו הרופא בפניה בלתי שגרתית. 'אתה מוכן לשמוע אותו?' - 'אני מקשיב'.

'ובכן', פתח הרופא, 'לפני כמה חודשים נסעה משפחה חרדית ברכבה בכביש בין עירוני. באמצע הדרך התנגש רכבם ברכב אחר ולמרבה המזל בני המשפחה יצאו בפגיעות שטחיות קלות, למעט כל הרכב שספג את מרבית הפגיעה. אבל לאם המשפחה הדאגנית היה לב של אמא, היא לא היתה רגועה וביקשה לנסוע מיד לבית החולים, כדי שכולם יעברו בדיקות פנימיות, שכן, - לא אחת אירע שאדם היה מעורב בתאונה ותחילה סברו שלא קרה לו שום דבר, אך לבסוף התברר כי התאונה פגעה בחלקי גופו הפנימיים. כל בני המשפחה נלקחו לבית החולים, שם עברו בדיקות פנימיות יסודיות ושיקוף רנטגן בראש ובחבל הבטן. מקץ כמה קצרה ידעה האם, כי ברוך ה' כולם בסדר. דאגתה התעוררה על כאשר בתה, בשנות העשרה, הוצאה מחדר הרנטגן בטיפוס בהולה על אלונקה והוטסה אל חדר הניתוח חיש מהר. מרוב חיפזו לא אמרו לאמא מאום ולא עדכנו אותה. היא הבינה שאומנם חששה התאמת. הבת נפגעה פגיעה פנימית בתאונה. האם לא ידעה את נפשה מרוב דאגה וכססה את ציפורניה. לבסוף, לאחר ניתוח בן כמה שעות יצא אליה הרופא ומנתח ואמר לה, כי בעת הצילום נתגלה בבטנה של בתה גידול מסוכן ואולה שאלמלא התגלה כעת, תודות לתאונה ולעקשנותה של האם לעבור שיקוף בקרני רנטגן, הרי שבעוד זמן מה, היתה זו הולכת לעולם שכולו טוב. 'התאונה הזאת היא הדבר הטוב ביותר שקרה לכם', אמר לה הרופא משפט מהמם.

- 'וגם אתה אדוני', סיים הרופא באוזניו של חזי. 'שמעתי את חוות דעתו של הרדיולוג המומחה שלנו שפענח את צילומיך. אתה יכול לקבל את השוטר שהרביץ לך את כל הקללות שבתורה, אבל המכות האלו שספגת ממנו הם הדבר הטוב ביותר שקרה לך בחיים'. - 'מה?' נזדעק חזי וקם על רגליו מבלי לחוש. 'בהחלט', העיף בו הרופא מבט מוזר. 'תגידי לי, לא חשת לאחרונה כאבים בברך שמאל?' - 'לא', ירה חזי מבלי לחשוב. ופתאום תפש את עצמו, 'בעצם, עכשיו, כשאתה אומר לי, אני נזכר, כן! הברך השמאלית מציקה לי לאחרונה, למה אתה שואל?'

הרופא הסב את תשומת ליבו למסך המחשב. 'אתה רואה את הדבר הזה!' הראה לו על כתם שחור בלתי נהיר. 'מצאנו אצלך סוג של גידול נדיר, מן המשפחה הממאירה. זהו גידול שתוקף די בשקט ועושה את מלאכתו כגנב באפלה. כאשר החולה מרגיש כאבים, זה כבר מאוחר מדי והעסק כבר אבוד. רשומים אצלנו בספר מקרים כאלו שהסתיימו בקטיעת רגליים וגם מקרים יותר גרועים. אילו לא גילינו אותם היום, אלא נאמר בעוד חודשים, היית מאבד את הרגל שלך לחלוטין ויתכן שהיית מקפח גם את חיך'.

את הסיפור הנ"ל סיפר חזי חבשוש בבית הכנסת, בעת שערך מסיבת הודיה לה' שהציל אותו. הוא ביקש את רשות הדיבור וסיפר את סיפורו למתפללים הנדהמים. - 'אתם מבינים? בעת שהשוטר היכה אותי באכזריות נוראה, הייתי בטוח שאני אנקום בו, שאני אושיב אותו בכלא לכמה שנים. כיום אני יודע שהוא פשוט היה שליח. שליח ההשגחה העליונה להציל אותי ממוות. חיפשת אותי ממושכות עד שמצאתי אותו. הוא היה בטוח שאני הולך לנקום בו. אמרתי לו: 'אין לך מה לדאוג. באתי לומר לך תודה רבה. באתי לחבק אותך ולומר לך, שאלמלא המכות שהכית אותי, הייתי מאבד את הרגל ואולי גם את החיים'.

השוטר המכה אמר לי בקול חנוק את הדברים הבאים: 'אני מבקש סליחה: תאמין לי, אני בעצמי לא יודע מה קרה לי באותו יום. איזה אשמהאי נכנס בי. לא יודע למה התחלתי להרביץ לך כאלו מכות נוראות. אף פעם לא הרבצתי לאזרח! אחר כך, כשהלכתי הביתה, התחרטתי על זה והייתי בטוח שאתה תחפש אותי, תפנה למח"ש (מחלקה לחקירת שוטרים) ותביא אותי לבית משפט. כבר התכוונתי לגרוע מכל. שאלתי את עצמי כמה פעמים, איזה שיגעון תקף אותי, למה התנפלתי על נהג המוניית בהתלהבות כזאת. אמרתי לעצמי שכנראה יש בי צד אפל, איזה צד רע שלא הכרתי אותי!'

'הצד הרע הזה היה השליח הטוב' אמרתי לשוטר. 'לא אתה הכית אותי, הקב"ה מרביץ, זו בעצם לטיפה'. 'מחצתי וארפא'. לפעמים מכת המחץ היא בעצמה הרפואה. (אוצרות התורה/האמנותי ואדברה)

הרב רבי יאיר וינשטוק שליט"א

סיפור שנשכח...

ליום ההילולא של הבעש"ט הקדוש זיע"א בהגה השבועות

פרק ראשון — ההבטחה

אפילה ואורה, שמחת חג מהולה ביגון ועצב, שימשו בערבוביה ביום-טוב של שבועות שנת תק"ך במעז'בוז'. אור שבעת הימים, רבי ישראל בעל-שם-טוב, שכב על ערש דוויו. זה מספר ימים מעת שנפל למשכב, וגופו הטהור נעשה כחוש מיום ליום. שוכב הוא על מיטת חוליו בחדר ומתבודד, שקוע במחשבות שמימיות, ומיחד יחודים לקראת המעבר לעלמא דקשוט. אמת שבני החבורה ידעו מימרתו של הבעש"ט, כי ענין ההסתלקות עבורו הוא אין ואפס, 'כמי שיוצא מחדר אחד ועובר לחדר השני'. אכן, לא בגינו התהלכו ופניהם שחורות כשולי הקדירה, ידעו שתמיד ציפה להסתלק מן העולם בסערה השמימה, כאליהו הנביא בשעתו, ורק מן היום שמתה אשתו, וראוהו מצטער צער גדול, הסביר להם, כי מיצר הוא "על אלו המוחין שיהיו מוכרחים לנוח באדמה". כי היה מצפה לעלות בסערה השמימה, ועכשיו שנותר בעולם כפלא גופא — ידע כי נבצר ממנו הדבר. הצער הגדול היה אפוא על עצמם. על מורה הדרך שינטוש אותם, על אש-התמיד המתלקחת ומבעירה את ליבם לעבודת הבורא, על הרבי הגדול והקדוש החביב עליהם כאישון בת-עין.

אתא ובא הזמן הנורא מכל. כל התלמידים התכנסו ובאו אל החדר הפנימי. הבעש"ט שכב על מיטתו ופניו זהרו כזהר הרקיע וכעצם השמים לטוהר. הוא נפרד מכל תלמידיו, ואיש אשר כברכתו ברך אותם. מן הגדול שבתלמידים ועד לצעיר שבהם. הורה להם את הדרך ילכו בה לאחר הסתלקותו, והגיד להם את המעשה אשר יעשו. היו תלמידים שגילה להם את אשר יקרא אותם בעתיד, ומה יעבור עליהם בימים ובשנים הבאות. והיו תלמידים שציוה עליהם כדת מה לעשות לפרנסת ביתם. והנה ניגש אל המיטה, אחד ממשרתיו וצעירי תלמידיו, ר' יעקב שמו, והסכית לשמוע באוזניו מה יצוה עליו אדונו ורבו. וכך אמר לו הבעש"ט קודם הסתלקותו: "אתה ר' יעקב, תיסע לכל מקום בו יצאו מוניטין שלי, בכל אתר ואתר שהתפרסמתי ומכירים אותי — תספר ממני סיפורי מעשיות שלי, מה עשיתי ומה פעלתי, ומזה תהיה פרנסתך". והמשרת ר' יעקב בשמעו את הדברים, הצטער מאד. "מורי ורבי" זעק מנהמת ליבו, "וכי זוהי תכלית חיי עלי אדמות? להיות נע ונד בארץ ולספר סיפורי מעשיות?!"

"אל תירא עבדי יעקב" החזיר לו הבעש"ט, "עתיד אתה להתעשר מכך עושר רב". ובאותו יום פרחו נשמתו של הבעש"ט וסלקא לעילא. העדה הגדולה הוכתה מכה אנושה ותבך בכי רב על מאור עיניה שחשך.

פרק שני — הבשורה

ויהי אחרי מות הבעש"ט, החלו התלמידים לקיים איש איש את אשר ציוה עליהם לפני מותו. גם התלמיד ר' יעקב החל נוסע מעיר לעיר ולספר סיפורי נפלאות ממה שפעל ועשה הבעש"ט עלי חלד.

עד מהרה נתפרסם ר' יעקב בכל הגלילות כבעל-מספר נפלא, ובכל מקום אשר ר' יעקב מגיע, שמחה וששון ליהודים ורבים מתקהלים סביבו, וממתינים בצמא למוצא פיו.

ומתוך שמקורב היה ר' יעקב אל הבעש"ט ביותר, ראה הרבה, שמע הרבה, ואוצר סיפוריו היה בלתי נדלה. קהל שומעיו נהג לגמול לו בטובת עין ולתת לו שכר על מעשיו וסיפוריו, אלא שעל פי רוב היו היהודים בארצות ההן עניים ואביונים, נתנו אפוא פרוטות בודדות, כפי שהשיגה ידם.

כפי שהבטיחו הבעש"ט בתחילת דבריו כן היה, מאותם סיפורים שספר היתה פרנסתו. ברם, פרנסה דחוקה היתה זו, בודאי לא היה בה עושר גדול, ור' יעקב שמר את הדבר אשר הבטיחו מורו ורבו, וציפה לראות כיצד ומתי יתקיימו.

ובחודש חשון שנת תקכ"ג, ככלות שתי שנים ומחצה מהסתלקות הבעש"ט זיע"א, נפל דבר בעולמו של ר' יעקב.

אותו יום הגיע אליו אחד מידידיו ובשורה מרעישה בפיו: השמעת? בארץ איטליה, בעיר רומא, נמצא יהודי המוכן לשלם אדום זהב שלם, "א גולדינעם רנדיל", עבור כל סיפור אמיתי שמספרים לו ממרנא ורבנא".

ר' יעקב אכן נרעש ונרגש, "האמנם?" קרא בהתפעלות, "אדום זהב עבור כל סיפור מן הבעש"ט?" הידיד שב על דברי התנאי, "אך ורק אם הסיפור אמיתי".

"כלום דובר שקרים אני?" התרעם ר' יעקב ברוח טובה, "אם אמנה את כל הסיפורים שידע אני מורי ורבי, מגוף ראשון, אשר עיני ראו ולא זר, ואוסיף עליהם את המעשיות ששמעתי מחברי, יגיעו לכמה מאות".

"שווה בנפשך" קרא הידיד בשמחת אמת, "כמה מאות אדומים זהב!! הרי תוכל לשבת כמה שנים במקומך, ולא תוצרך להיות נע ונד זמן רב".

ולא איחר ר' יעקב להכין עצמו לקראת הנסיעה לאיטליה, בימים הקרובים קנה סוס אביר וכרכרה חזקה שתעמוד בתלאות הדרך, וגם משרת נאמן רכש בכסף מלא. יען כי הוגד לו לאחר ששאל ודרש, שהדרך ארוכה וקשה עד למאד, ומלבד שלא חפץ ר' יעקב לנסוע בגפו, גם חשש שמא לא יעמדו לו כוחותיו, ושמע לעצת החכם מכל אדם: טובים השנים מן האחד.

פרק שלישי — הנסיעה

שבעה ירחים ארכה לו הדרך עד לאיטליה, כשיצא מעירו לא היו בידו אלא מטבעות בודדות שנטל בהלוואה. ר' יעקב בביטחונו הגדול יצא לדרך, ובכל עיר שעבר השתהה מעט ופיזר כמה פירורים מאוצרות מעשיותיו, יהודים רחמנים סייעו בעדו בתרומה שהיה בה די להגיע עד... העיר הבאה.

אחר שבעה חודשים עמדו רגליו בשערי רומא.

פרק רביעי — הגביר

עם בואו לרומא, לא בזבז ר' יעקב אפילו רגע אחד. תיכף נסע לרובע היהודי ושם ערך חקירה ודרישה למהותו של הגביר הגדול בעיר.

"ר' צדוק הגביר?" ספקו יהודי רומא כף בהנאה, "אח, זהו יהודי מענין. לפני עשר שנים בא לפה ומיד קנה את ארמונו של אחד משרי המלוכה. פלטרין מפואר אשר לא ראית בימי חייר, וגן חמד נטוע בחצירו, עם עצי פרי ודשאים מוריקים ומעיינות מים קרירים נוזלים מבטן האדמה. עשיר מופלג הוא, וצבא משרתים נאמנים מטפל בעסקיו המסועפים, ובכל זאת לא גבה ליבו ולא רמו עיניו. עוסק בתורה ותפילה יומם ולילה, מתנהג בחסידות ובית מדרש בנה בביתו הגדול, שם מתפללים אנשי העיר בוקר וערב".

ר' יעקב נתפעל ביותר. אפס, מנין לו שזהו האיש?
"וכיצד הנהגתו בשבת?" שאל.

"מיוחדת במינה. בכל שבת מכניס הוא אורחים למכביר, מעתיר עליהם סעודה ומעדיני שולחן כיד המלך, ומפציר בהם שיספרו לו מעשה מהבעש"ט, בכל אחת מהג' סעודות. מלבד האורחים מגיעים אחרי הסעודה גם מרבית יהודי העיר, לשמוע סיפורים משובבי לב. אם נתמזל המזל ואחד האורחים יודע לספר סיפור אמת מהבעש"ט, נהנים כולנו, ונהנה האורח בכפליים.

במוצאי-שבת ישלם לו ר' צדוק שכרו משלם, אדום זהב!"

"אליו נתכוונתי" לחש ר' יעקב בחדווה, ואל משרתו הנאמן אמר: "הגיע הקץ לכל תלאותינו".

בירו ר' יעקב ומשרתו למקומו של ר' צדוק, ותיכף הדהירו את מרכבתם לשם.

עוד מרחוק ראו כי לא סיפורי גוזמאות ספרו להם אנשי העיר. לעיניהם התנשאה טירת חמד מחוטבת גילופים בחומותיה, צריחים מקושטים בפינותיה, דלתות ברזל כבדות בשעריה, וזקיפים חמושים סובבים לה סביב סביב.

ר' יעקב השתאה לנוכח המחזה, עד כי נכנס ספק בליבו אם אין כאן טעות חלילה, ולא נקלע לארמונו של אחד משרי המלוכה. המשרת הנאמן התקרב אל הסריסים שומרי הסף ושאל בחשש "מי גר כאן?"

ראו הסריסים דמותו של יהודי מאחיהם, ענו ואמרו "ר' צדוק הגביר".

"מסרו לאדונכם שנמצא כאן תלמיד של הבעש"ט, היודע הרבה סיפורים עליו, אשר ראו עיניו ולא זר".

השומר נבלע בפתח הטירה, ר' יעקב ומשרתו לא המתינו הרבה זמן. ר' צדוק שלח בהולות את השומר להכניס אותם הביתה, היקצה להם אגף מיוחד בארמונו ואירחם כבני מלכים.

פרק חמישי — הסעודה הראשונה

בליל שבת באה כל הקהילה היהודית לביתו של ר' צדוק.

השמועה עשתה לה כנפיים: בארמונו של הגביר מתארח תלמידו ומשרתו של הבעש"ט, אשר באמתחתו צרורים סיפורים מגוף ראשון מהבעש"ט.

עד עתה שמעו יהודי רומא סיפורים מכלי שני ושלישי בלבד. הצפיות הרקיעו שחקים.

הטרקלין המרווח היה מלא מפה לפה. הצפיות היתה ללא תקדים, צעירי הצאן נדחקו וטיפסו על סורגי החלונות כדי לראות את ר' יעקב המסב בראש השולחן יחד עם ר' צדוק.

המשרתים פינו את השולחנות משיירי האוכל. קול הזמירות גווע, הדריכות הגיעה לשיאה.

"פתח פיך ויאירו דבריך" צוה ר' צדוק בקול נלבב, "הקהל הגדול אינו יכול להמתין עוד".

ר' יעקב צחצח גרונו, זקף גבו והתבונן מתזונות בקהל הגדול המביט לתוך פיו. מאות סיפורים מלאי אורה וקדושה מצפים שיוציא אותם מבית גנזיו, ויעשם לנחלת הכלל. עליו רק לגחון וללקט אחד מהם כאשר יחפוץ. באיזה סיפור יפתח הפעם?

"ובכן" פתח לאחר שהיה ממושכת, "מעשה שהיה כך היה".

הוא שתק שוב, והקהל המתין בצפיה גוברת. ר' יעקב המשיך: המעשה היה עם הבעש"ט הקדוש, כשהוא הלך, הלך, להיכן הלך? ... נו, זה היה עם ה... אה... אה... דהיינו... אה... בה... מה קרה לי?"

הוא שכח הכל - - -

מאומה. כל הסיפורים שראה, שידע, ששמע, כולם פרחו מזכרונו, משל לא היו ולא נבראו.

ר' יעקב חיכך ידו במצחו, בנסיון נואש לשלות סיפור אחד למצער. הוא היטה ראשו כלפי מעלה, כלפי מטה, לצדדין, אולי יחלצו המעשיות מבית כלאן שבגנזכי מוחו ויצופו בזכרונו.

בצר לו ניסה לצייר לנגד עיניו את דמותו הטהורה של הבעש"ט, שמא מתוכה ייזכר במעשיות האבודות. לחרדתו הרבה גילה כי לא רק את קלסתרו המבהיק של מורו ורבו, אינו יכול לשוות מול עיניו, אלא גם את תואר פניהם של חבריו התלמידים, ולא עוד אלא אפילו מראה העיר מעז'בוז' עצמה נשכחה ממנו כליל. כל הסגולות שניסה, להזכר בעקיפין בסיפור אחד בלבד, לא הועילו לו. הכל נמחק מזכרונו, ר' יעקב נעשה כתינוק שנולד.

נקל להבין כי הקהל הגדול והמתוח לא נשאר אדיש נוכח המספר שהכזיב. בתחילה שמרו על דומיה, שמא מרוב התרגשות שכח התלמיד את משנתו. אחר כך החלו התלחשויות הילדים, ולבסוף איבדו גם המבוגרים את סבלנותם.

"רמאי ונוכל הגיע אלינו" קרא מי שקרא, "מימיו לא ראה את הבעש"ט, אלא שמע שר' צדוק משלם אדום זהב על כל סיפור מהבעש"ט, ובה מליבו כמה סיפורים".

"ומה קרה לו?" שאל אותו רעהו בקול רם.

"הקב"ה שילם לו כגמולו הטוב והשכיח ממנו את כל בדיותיו".

צחוק גדול שטף את הטרקלין הצפוף עד לעייפה. ר' יעקב היה ללעג ולקלס ולא ידע את נפשו מבושה. עוד מעט והקהל

המאוכזב היה עושה בו שפטים, אלא שאז נחלץ לעזרתו מארחו ר' צדוק.

"מה לכם?" גער בחימה בציבור הגדול, "ככה נוהגים אחינו הרחמנים?! נעזוב את אורחנו לנפשו, ובודאי מחר בסעודת הבוקר יזכר באחת מן המעשיות".

פרק שישי — הסעודה השניה והשלישית

לאחר שעזבו כל האורחים את הבית, פרש ר' יעקב לחדרו ויבך בכי מר כל הלילה. מפעם לפעם ניסה לתקוע בזכרונו את דמותו של הבעש"ט או חבריו, ולא עלתה בידו. אף החל מספר לעצמו סיפורים מכל אשר יעלה בדמיונו, שמא מתוך הדבור ישובו אליו סיפורי האמת, וגם זאת לא עלתה לו. התפלל בצר לו אל ה' שירחמהו. ברם, לפי המועקה שחש בליבו בסיימה של תפילה — ידע שטרפו לו תפילתו בפניו.

למחרת נקהלו שוב רבים מתושבי המקום, לראות מה קרה לאורח הבדאי.

גם היום ישב ר' יעקב סמוך למארחו, והלה שאל אותו בלחישת בתום הסעודה, אם הצליח להזכר באיזו מעשה, יען כי למוד הוא לשמוע בכל אחת מסעודות השבת סיפור נאה מהבעש"ט...

ר' יעקב החויר, "איני זוכר מאומה. יאמין לי אדוני, מעולם לא קרה לי כזאת, בודאי לא דבר ריק הוא".

"נחכה לסעודה השלישית" ענה ר' צדוק ועננה מקדירה את פניו, "אולי יתרחש נס, וישוב אליך זכרון".

עשרות היהודים שבאו לביתו של ר' צדוק התפזרו כלעומת שבאו. הפעם שתקו לנוכח מבטו התקיף של בעל הבית.

ר' יעקב לא עשה מאומה כל השבת, רק אימץ וייגע כל היום את מוחו במאמץ עליון להזכר במשהו, ללא תועלת. מוחו כמעט נסדק מרוב מאמץ אבל הזכרון לא שב אליו.

גם בסעודה השלישית ישב מבוש. כטובע הנאחז בקש, ניסה להתפס בקצה חוט ממנו יוכל להזכר באחד הסיפורים, לשוא. אחרי ההבדלה, עזב ר' צדוק את בית המדרש שבביתו. הקהל הגדול סגר על ר' יעקב, האורח נשר סוף סוף לידי כפרי בשל. לא רק אנשי העיר נטפלו אליו והציקו לו בדברים, גם אנשי ביתו של ר' צדוק הגביר, חשו עצמם מרומים ומנוצלים לריק על ידי להטוטן רמאי, והיטב חרה להם על כך.

"הידעת איזה סיפור מהבעש"ט? ספר נא לנו" סנטו בו, "הנה כך: הבעש"ט הלך, הלך, להיכן הלך? אה... בה... דהיינו... מה קרה לי?"...

תהלוכה ארוכה השתרכה אחריו עד פתח חדרו והנחילה לו כבוד מלכים...

ר' יעקב הצדיק השפיל ראשו וקיבל את מנת היסורים באהבה. "כנראה מקפיד עלי מורי הבעש"ט על שנסעתי למכור את

סיפורי ברומא הטמאה, אשר אינה ראויה לשמוע אותם. או אולי מן השמים אין חפצים שאתעשר".

גם בסעודת מלוה מלכה ניסה ר' צדוק להציל מפיו עובדה אחת, ואפילו זעירה. ר' יעקב התחנן שיניח לנפשו. נכזבה תוחלתו להתעשר, וגם את הוצאות הדרך לא פילל להוציא. בקשה אחת היתה לו, לאסור את רכבו ולצאת מיד לדרכו חזרה.

ר' צדוק לא הסכים. "שב נא בצל קורתי עד יום שלישי והתאמץ בכל כוחך. אולי יחוס, אולי ירחם".

פרק שביעי — יום שלישי

מאומה. ר' יעקב חיטט בזיכרונו יומיים תמימים והעלה חרס. ביום שלישי לאחר תפילת שחרית נפרד לשלום ממארחו, והתנצל בפניו על המקרה המביך.

"והרי אתה הוא שסבלת, שבעה חודשים היטלטלת בדרכים" מחה הגביר, "אולם מביתי לא תצא ריקם". ובדברו תקע בכפו

של ר' יעקב כמה אדומי זהב, להפיס דעתו.

ר' יעקב ישב בכרכרה, לחלוחית של בכי עמדה בגרונו כמין גוש, הרים עיניו לשמים וקרא בקול "צדיק הוא ה' כי מריתי פיהו". המשרת התיישב במקומו והרים את השוט לצלוף בסוס...

ר' יעקב חש איך קהות החושים שהשתלטה עליו בליל שבת חולפת ונמוגה. פתע ניעור בו זכרון עמום, ראשו הצטלל והלך

מרגע לרגע. "עמוד!" קרא למשרתו, "אל תיסע. אנחנו חוזרים לטירתו של ר' צדוק".

"וכי לא נחלת די בזיונות?" תמה המשרת, ור' יעקב בשלו, "חזור!" חזרו אפוא לטירת הגביר ובקשו להפגש בדחיפות עם ר' צדוק.

"זה עתה נזכרתי בספור שאירע לי בעצמי, עם הבעש"ט הקדוש" סח ר' יעקב בהתרגשות.

עיני הגביר אורו, ניכר שהמתין כל העת לרגע זה. ויצו לאמר "הוציאו כל איש מעלי", ואיש לא עמד בחדר בשעה שספר ר' יעקב את המעשה...

פרק שמיני — נסיעה מוזרה

"לפני עשר שנים, בשבת שלפני אידיהם קרה הדבר. למחרת עמדה לחול חגת הפסחא הנוצרית. הבעש"ט התהלך כל השבת בחדרו אנה ואנה והיה חסר מנוחה. במוצאי-שבת, תיכף לאחר הבדלה ביקש משלושה אנשים, אחד מהם אני — ר' יעקב

המספר — להתלוות אליו. ציוה לרתום את הסוסים ולצאת לדרך.

כל הלילה נסעה העגלה, וכאור הבוקר הגיעה אל עיר גדולה, ועצרה לא הרחק מכיכר העיר, בפתח בית גדול שצוהריו ותריסיו היו מוגפים. כשדפקנו בדלת לפי פקודת הבעש"ט, יצאה אשה זקנה והתחננה בקול בוכים:

"מדוע באתם? יום אידם של הנוצרים היום, וכל יהודי הנמצא ברחוב אחת דתו להדקר. תמול נזהרנו ואיש לא יצא מפתח ביתו החוצה. הטילו הארורים גורל את מי יהרגו בביתו. ונלכד בן הרב בגורלם. גררוהו מביתו, דקרו אותו בסכינים, ודמו ניגר כמים

ברחוב העיר. אל תכנסו לכאן, כי אז יהרגו את כולנו. נוסו מהר על נפשכם!"

הבעש"ט לא השגיח בה, ציוה עלינו להכנס לבית עם חפצנו, ואת הסוסים להכניס לאורוה.

בני הבית שכבו במיטות כהוזים, מר המות בעיניהם. מרוב פחד לא פצו פה. בעלת הבית הזקנה יללה וצעקה בקול נורא,

אפס, כי הבעש"ט עמד ליד החלון, פתח את התריס המוגף — למרות מחאותיה הקולניות — עמד מלוא קומתו והשקיף מן החלון אל כיכר העיר.

במרכז הכיכר עמדה בימת עץ גבוהה. שלושים מדרגות מן האדמה עד למישורת עץ חלקה. מסביב נקהל המון נוצרי שהמתין בקוצר רוח לבואו של הבישוף. איש הכמורה, נודע לנו, עמד לשאת דרשת הסתה נגד העם היהודי, ובסיימה עמד להתחיל

פוגרום בכל יהודי העיר. כעת נתברר לנו מדוע שכבו בני הבית ועיניהם פעורות בחדלון ויאוש מוחלט. הם ראו בעיניהם את מר המות.

צלצולם של עשרות פעמונים הודיע בקול מבשר רע על בוא הבישוף.

פרק תשיעי — שליחות מסוכנת

"יעקב" ציוה עלי הבעש"ט, "לך אל הכיכר ותאמר לכומר שאני מחכה לו". התכוננתי לצאת מן הבית, והנה, כל אנשי הבית התעוררו מקיפאונם והחלו לדבר. "אל תלך" צעקו בפחד, "הגויים חמומי מוח כעת, עוד לפני שתספיק להציג רגל בכיכר יחתכו אותך אברים אברים!". "אל תירא עבדי יעקב" שנה הבעש"ט בקול רך, "לך מיד!". ובכל זאת יצאתי לדרך בלב כבד, חששתי מהאספסוף המוסת. וראה זה פלא, חלפתי סמוך למאות ברנשים צמאי דם, ראיתי את השנאה יוקדת בעיניהם, את אגרופיהם הקמוצים, את הסכינים והמקלות, את החרבות והחניתות שהכינו לקראת הפוגרום המיועד, אך איש מהם לא נגע בשערה משערו. בלא שום קושי הצלחתי להגיע עד לב הכיכר, עליתי את המדרגות והגעתי אל הבישוף הנואם לפני ההמונים. הכל עמדו וחזו בתמהון ביהודי הניגש קרוב ולוחש אל תוך אוזנו הכרויה של הבישוף. "בבית הסמוך נמצא רבי ישראל בעל-שם-טוב ממעז'בוז" אמרתי לו בשקט, "הוא קורא לך". ידעתי שהבעש"ט אינו מדבר דיבורים בעלמא, אך בכל זאת, לא ציפיתי לראות נצנוץ בעיניו של כומר נכרי רשע, לשמע השם שמלאכים ושרפים רעדו מפניו. "אני יודע שהוא נמצא כאן", לחש לי במענה, "אמור לו שאחרי סיום הדרשה אבוא אליו". יושבי הבית בו התאכסן הבעש"ט הציצו בפליאה גוברת דרך חרכים צרים, וראו מבעד לאשנבים הסתומים כיצד אני נכנס לגוב האריות, מתלחש עם הבישוף צורר כל היהודים, וחוזר הביתה בשלום. עוד מאות זוגות עינים הביטו אחרי בכיכר במבטים חורשי רע, אך איש לא עשה לי מאמה. נכנסתי פנימה ומסרתי לבעש"ט את דברי הבישוף. "יעקב. חזור לכיכר ואמור לכומר שלא יהיה טיפש ויבוא מיד הנה". פקד עלי הבעש"ט. הזדרזתי למלא את השליחות השניה. ראיתי איך מסתכלים בי בני הבית. הם לא אמרו דבר, לנגד עיניהם התרחשו דברים הרחוקים מהשגת השכל. כשאמרתי לבישוף בשנית את דברי הבעש"ט, ראיתי איך משתנות פניו. ללא אומר ודברים עזב את הדוכן — ממנו שפך עתה כל חמתו על העם היהודי — ופסע אחרי ככבש צייתן. איש מן ההמון הנוצרי לא העז לעזוב את מקומו. לפליאתם לא היה גבול, אבל נראה היה כאילו מן השמים הפילו עליהם שיתוק ידים ורגלים. הבעש"ט הסתגר עם הבישוף והסתודד עימו. כעבור שעתיים יצא אלינו, ציוה לרתום שוב את הסוסים לעגלה ולחזור למעז'בוז. עד היום איני יודע מה קרה שם. מי היה הבישוף, ומה רצה הבעש"ט ממנו. אפילו שמה של העיר בה ביקרנו, נעלם ממני.

ר' יעקב כילה לדבר. הביט בפניו של ר' צדוק כמו שואל, "ההשבעתי את רצונך?"

פרק עשירי — ר' צדוק

"ראוי אתה לקבל אדום זהב" אמר ר' צדוק בקורת רוח, "המעשה כולו אמת. מתחילתו ועד סופו. הכרתי אותך תיכף כשבאת לכאן. זיהיתי אותך וידעתי שאכן היית משרתו של הבעש"ט. ידעתי שאינך משקר. ברם, גם אני רוצה לספר לך מעשה שהיה: יהודי אחד, בר אבהן ובר אוריין, תלמיד חכם ונכד לקדושי עליון, החל לסטות מדרך הישר. לא ביום אחד, כי אם פסיעה אחר פסיעה צעד האיש במורד הדרך אל התהום. בקריאת ספרי מינות החל, בהשתמדות בכנסייה המשיך, ובמינוי לבישוף מטיף לשנאת ישראל — סיים.

אבותיו הצדיקים של האיש הוטרדו בגן-עדן ממנוחתם ובאו לבקש מהבעש"ט להשיב את נשמתו התועה של נכדם לחיק היהדות. הופיע הבעש"ט בחלומו של הבישוף לילה אחר לילה, ודבר על ליבו, בחלום, לשוב בתשובה. הבישוף נבהל מהיהודי המאיר שהטריד אותו מדי לילה על משכבו, ומתוך תוכן הדברים נוכח שהחלומות אמיתיים. בחלום האחרון, לילה לפני חג הפסחא הבטיח הבישוף לבעש"ט לברוח מן העיר. למחרת בבוקר רצה הבישוף לקיים את הבטחתו, אך כששמע את צלצול פעמוני הכנסיות המכריז על תחילת הדרשה, נתמלא ליבו גאווה. "לכבודי מצלצלים הפעמונים, ואני אברח?" הלך אל הכיכר והחל להסית את ההמון, למרות שגלוי היה לפניו כי בסופה של דרשתו, עתיד האספסוף להתנפל על הגיטו היהודי ולטבוח ביהודים ללא רחם.

"אני הייתי הבישוף" אמר ר' צדוק ברטט, "כשבאת אלי בפעם השניה בכיכר ואמרת לי מה שאמרת, נהפך לבי בקרבי והייתי לאיש אחר ממש. באתי אל הבעש"ט והוא נתן לי סדר תיקון עד שנהפכתי לבעל תשובה גמור. עשיר כקורח הייתי, נטלתי ממוני וחצי ממנו חילקתי לעניים, ברבע ממנו שיחדתי את המלך, שיניח לי לעזוב את המדינה באמתלא כלשהי, וברבע הנותר נסעתי לרומי, לאחר ששיניתי שמי ומראה פני, וקניתי את הטירה הזו.

כשראיתי אותך, שמחתי שמחה עצומה, יען כי הבעש"ט מסר בידי סימן מובהק, "כשיבוא אליך אחד מתלמידי ויספר לך מעשה ממני, תדע שתשובתך התקבלה בשמים". לפיכך נהגתי לשלם אדום זהב על כל סיפור מהבעש"ט. חיכיתי שיבוא אלי תלמיד של הבעש"ט, אך עד היום היו אלו רק אנשים ששמעו מאחרים.

כשבאת, חשבתי שנגאלתי, אבל כאשר שכחת הכל, הבנתי כי בי האשם, תשובתי עדיין אינה שלמה. כל השבת התפללתי והתחננתי לפני בורא עולם לקבל אותי כאחד מבניו. חששתי שמא ננעלו בפני שערי תשובה. בימי ראשון ושני צמתי והתפללתי — ועדיין לא נושעתי. כאשר ראיתי אותך עולה על הכרכרה, נשבר לבי לרסיסים. התנפלתי ארצה ומיררתי בבכי, הייתי שפל בעיני כגרוע שביצורי תבל. ידעתי כי דם אחי שנשפך בגיני — זועק מן האדמה וחוצץ ביני לבין אבי שבשמים.

אותן דמעות היו כולן אמת! לא היה בהן שמץ של זיוף ונגיעה. קדחו הדמעות חור במחיצה של ברזל שהפרידה ביני לבין אבי שבשמים ופילסו דרך לכל סדרי תשובתי להגיע למקומם. באותו רגע שב אליך כוח זכרוןך".

אמרו: לא זז משם ר' צדוק הגביר, עד שנתן לו לר' יעקב אלפי אדומים של זהב, והעשירו עושר גדול, כאשר הבטיחו נאמנה הבעש"ט לפני הסתלקותו, בחג השבועות תק"ך...

עזרי הזמרת י-ה

פרפראות וחידושים על פרשת השבוע
מפניני ר' עוזי צמח הי"ד

פרשת נשא - חג שבועות - תשפ"ג - גיליון 51

מדור הגימטריות

* דָּבַר אֶל אֶהְרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֲמֹר לָהֶם: (ו' כ"ג)

ומבאר בעל הטורים, כה תברכו. להזכיר זכות "ואני והנער
נלכה עד כה" - "וכה יהיה זרעך".

והנה המילים בפסוק: כה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עולה
בגימטריא 1657.

וכן המילים: דזה - זכות אברהם - "ואני והנער נלכה
עד כה" - "וכה יהיה זרעך", עולה בגימטריא 1657.

* וַיְבִיאוּ אֶת קִרְבָּנָם לִפְנֵי יי' שֵׁשׁ עֶגְלֹת צֶבַח וְכו' (ד'
ג')

ומבאר בעל הטורים, שש עגלות. כנגד ששה מזלות אשר
עולים בגלגל וששה יורדים.

והנה המילים בפסוק: שֵׁשׁ עֶגְלֹת צֶבַח, עולה בגימטריא
1195.

וכן המילים: כנגד לששה מזלות, עולה בגימטריא 1195.

* וַיְבִיאוּ אֶת קִרְבָּנָם לִפְנֵי יי' שֵׁשׁ עֶגְלֹת צֶבַח וְשְׁנֵי עֶשֶׂר
בָּקָר וְכו': (ד' ג')

ומבאר בעל הטורים, ושני עשר בקר. כנגד י"ב שבטים וי"ב
מזלות.

והנה המילים בפסוק: וְשְׁנֵי עֶשֶׂר בָּקָר, עולה בגימטריא,
1238.

וכן המילים בפסוק: שזה - כנגד י"ב שבטי - יה' - וי"ב
מזלות, עולה בגימטריא 1238.

* וַיְהִי הַמִּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת קִרְבָּנֹו נְחֹשֶׁן בֶּן
עֵמִינָדָב לְמִטֵּה יְהוּדָה: {ג} וְקִרְבָּנֹו קִעְרַת כֶּסֶף אַחַת
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ וְכו': (ז' י"ב - י"ג)

ומבאר בעל הטורים, וקרבנו. וי"ו יתירה על שם ו' בנים
שיצאו ממנו וכולם נתברכו בו' ברכות. ו' בנים יצאו מנחשון
בעלי ו' ברכות ואלו הן דוד משיח דניאל חנניה מישאל
ועזריה.

והנה המילים בפסוק: אֶת קִרְבָּנֹו נְחֹשֶׁן בֶּן עֵמִינָדָב,
עולה בגימטריא 1401.

וכן המילים: אלו - דוד המלך - משיח - דניאל - חנניה
- מישאל - ועזריה, עולה בגימטריא 1401.

פרפראות וחידושים

* דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אִישׁ כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל חֻטְאֵת
הָאָדָם לְמַעַל מַעַל בִּי י' וְאַשְׁמָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא: (ה' ו')

ומבאר האור החיים הקדוש, איש וגו' כי יעשו מכל וגו'. אמר למעול
ולא אמר ומעלו מעל, יתבאר על פי דבריהם ז"ל (ספרי פסיקתא ב'
ב"ק קי.) שאמרו שהכתוב מדבר במשקר בממון חברו ונשבע לו
לשקר, והגם שכבר נאמר הדבר בפרשת ויקרא, חזר ונשנה לפרטי
הדינים שנתחדשו בו, כפי זה יעיר הכתוב כי משעת מעשה החטא
שהוא הגזל וכפירת ממון יחשוב הוא למעול מעל בה' לישבע בשמו
כשיתבעוהו לדין.

ונראה לרמוז כן במילים הָאָדָם לְמַעַל מַעַל בִּי, זהו ראשי תיבות.

הָאָדָם - דגוזל איש ממון האדם.

לְמַעַל - לישבע לשקר על מעילתו.

מַעַל - מחייב עצמו לישבע.

בִּי - בשם יי' - ואשמה הנפש ההיא.

* וְהַעֲמִיד הַכֹּהֵן אֶת הָאִשָּׁה לִפְנֵי יי' וּפְרַע אֶת רֹאשׁ הָאִשָּׁה
וְכו' (ה' י"ח)

וביאר רש"י ופרע. סותר את קליעת שיערה, כדי לבזותה, (סוטה ח.)
מכאן לבנות ישראל שגלוי הראש גנאי להן (כתובות עב. ספרי יא.)

ונראה לרמוז כן במילים אֶת רֹאשׁ, זהו ראשי תיבות.

אֶת - אשה תכסה.

רֹאשׁ - את שער ראשה.

* שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחֻטְאֵת: (ז' כ"ב)

ומבאר רש"י, שְׁעִיר עֲזִים. לכפר על מכירת יוסף שנאמר בו וישחטו
שְׁעִיר עֲזִים (שם לז, לא).

ונראה לרמוז כן במילה עֲזִים, זהו ראשי תיבות.

זה על מכירת יוסף.

סיפור שבועי

כח הרצון

הסיפור המצמרר הבא התרחש לפני כשמונים שנה, בבית קטן ומט ליפול בשולי וויליאמסבורג שבניו יורק התגוררה אלמנה יהודיה עם בנה הצעיר, ולא היו לה אמצעים לשלוחו לתלמוד תורה ששכן אז רק בקצה השני של השכונה, מרחק כעשרים דקות נסיעה, כך שהילד גדל והתחנך במוסדות נוצריים, נשמה אבודה בין המוני גויים אמריקאים, רק אחר הצהריים, לימדה אותו אמו מעט תפילות ומנהגי יהודים.

בהגיעו לגיל 12 שמע הילד כי יש מוסדות חינוך לתפארה בהם ילדים יהודים עוסקים בתורה, ואלה ממוקמים בקצה השני של השכונה, בכל לבו שאף להצטרף לילדים העוסקים בתורה בחזונו בשנות ילדותם, אך היה ברור לו שהדבר אינו אפשרי, לאמו אין פרוטה לפרוטה, הנסיעה עולה הון רב יחסית למושגיה, והימים ימי שיא החורף, ואפילו מעיל אין לו. ובכל זאת גחלת הרצון הפנימי בערה בו, לא נתנה לשאיפתו להידחק, הוא החל לדבר על לב אמו כי תרשה לו ללכת רגלית אל המקום בו יזכה לעסוק בתורה, וכמובן שהיא לא מהירה להשתכנע.

איך יסתדר בקור הנורא בלי פרוטה בכיס!! איך ישרוד ימים ארוכים בסביבה קרה ומנוכרת?

אך אש הרצון שבערה בעיניו של הילד, סופה שהתלקחה גם בליבה של אמו, היא נענתה לתחנוניו, ואיפשרה לו לצאת לדרך הארוכה באוכה 'החידר' בו עוסקים בתורה. שלג זלעפות יורד על הארץ, כבן 12 מהדס לו בין הקרחונים, יוצא לדרך שאורכה למעלה משעתיים הליכה. הקור מכה, הרוחות נושבות בעוז, השלג אינו פוסק, ורק ילד יהודי אחד ממשיך לצעוד בעוז ובגאון, גחלת הרצון שבו כבר התלקחה והפכה ללהבת ענק שהמיסה את השלג וחיממה את לבו לכל אורך הדרך, אני רוצה ללמוד תורה... רוצה להכיר את התורה... שב ואמר לעצמו פעם אחר פעם, מזרח את צעדיו.

קרוב לשעתיים וחצי הלך הילד, חוצה את וויליאמסבורג מן הקצה אל הקצה, הסוודר שעליו כבר רטוב, עצמותיו רועדות מקור, שיניו נוקשות זו לזו, אך מבטו נחוש, רצונו כנה בווער מבפנים, הוא מגיע לבניין הת"ת וחיש מהר נגיש לחדר המנהל, נוקש בדלת בעדינות ובנימוס, וכשזו נפתחת הוא ממנהר להיכנס. שלום! אני רוצה ללמוד תורה, צפף הילד לעברו בפנים קרונות, עשיתי דרך ארוכה, שעתיים וחצי כדי ללמוד תורה קורא הילד באומץ ובעוצמה, לנוכח עיני המנהל הנפערות בתדהמה, מימי לא הגיע אליו ילד בצורה כזו, מעולם לא נתקל בילד גלמוד שהגיע לבד מבקש לזכות בתורה. המנהל ההמום לא ידע את נפשו, וביקש לעשות סדר, לאיזו כיתה אתה מבקש להיכנס? היכן אתה אוהז בלימודיך? על מה אפשר לבחון אותך כרגע? שאל מבולבל, אך הילד מבולבל עוד יותר, רק משך בכתפיו ואמר אינני יודע... אינני יודע דבר... אינני יכול להיבחן על כלום, אולי קצת על סידור.

סידור?! תמה המנהל לעומתו, רק עכשיו הבין עם מי יש לו עסק, ראה נא ידידי הצעיר, סידור לומדים רק בכיתת הזאטוטים ממש, ואתה כבר ערב בר מצוה, לא נראה לי שהדבר מתאים עבורך פסק המנהל, ובכך חשב שתם העיסוק בילד המוזר, משהו שנקלע לפניו בעיצומו של יום.

אך כח הרצון של הילד, היה חזק מכל תמיהה של המנהל, אין דבר! פסק הילד בן 12 אינני מרגיש כל פחיתות כבוד להיכנס לכיתת הזאטוטים, הרצון להצטרף ללומדי התורה בווער בי, ואם הצעד הראשון יעשה בכיתה נמוכה, אשרי וטוב לי, אשמח להיכנס לכיתה הזו.

מהר מאוד הבין המנהל כי אין לו ברירה, הרצון של הילד הזה חזק מכל קושי, הוא גאלץ למצוא תירוץ אחר, ואמר לילד, ראה נא, בוא עמי לכיתת הזאטוטים, ותיזכח בעיניך שאין שם מקום, הייתי מכניס אותך לכיתה הזו, אך אין בה כל בדל מקום אמר כמתנצל, וניגש עם הילד לכיתה, מוכיח לו כי הכיתה צפופה עד אפס מקום. עכשיו כבר הרהר המנהל כי הסגולה הסתיימה, אך למעשה רק אז היא החלה, הילד בהה בכיתה בעיניים לחות מדמעות, הוא השתוקק להצטרף ללומדים בה, אך הבין כי המנהל מסרב לשתף עמו פולחן, למרות רצונו הכנה.

בהבזק של רגע עלה בו רעיון, ומעומק לבו השואף והכוסף להצטרף ללומדי התורה, פנה למנהל ואמר: הבנתי שאין מקום, ואני כבר שב לביתי, רק אבקש שהמנהל ירשום לי אישור על פרטי כל הסיפור הזה, כי הייתי כאן, ביקשתי להצטרף ללומדי התורה, הייתי מוכן אפילו להיכנס לכיתת הזאטוטים, עשיתי הכל כדי להגשים את שאיפתי, אך לבסוף אין לי מקום.

המנהל נעמד על עומדו, הומום מהבקשה, ואישור כזה למה לך? שאל את הילד האמיץ.

ללא מורא נענה הילד ואמר, כבוד המנהל אני יתום, ולבטח ביום שאעלה לבית דין של מעלה ישאלני אבי למה לא עסקתי בתורה? למה לא עשיתי הכל לזכות בתורה? אם אענה לו, שרציתי, שהתמסרתי, שהתאמצתי, שצעדתי יותר משעתיים ברגל, בקור מקפיא, שהסכמתי להתבזות ולהיכנס לכיתה נמוכה, שהתחננתי על חיי התורה שלי בפני המנהל, הוא יתקשה להאמין, שהיה מנהל כזה שלא נתן לי יד, שלא הוסיט לי כתף.

לכן צריך אני אישור בכתב, למען יהיה לי במה להוכיח לאבי ז"ל כי אמת דיברתי, שאפתי, רצייתי, נכספתי, ניסיתי, התאמצתי, התמסרתי, עשיתי הכל, ולמרות זאת נותרתי מחוץ למשפחת 'לומדי התורה' אמר הילד כשעיניו זולגות דמעות חרישיות עדינות אציליות.

כשמעו המנהל את הדברים, נחרד, הוא הבין את המשמעות העמוקה של סירובו, הבין עד כמה גדול כח הרצון של הילד הניצל לפניו.

על אתר מצא המנהל את הדרך להכניס את הילד לכיתת הזאטוטים, שם החל הילד מאלף ב"ת פשוטו כמשמעו, במשך כמה שנים שהה הילד באותה הכיתה, גם כשכבר הפך לבחור בר מצוה, כשרונותיו היו חלשים מהממוצע, הוא לא הצטיין בהבנה יתירה, הקשיים עימם גדל נתנו בו את אותותיהם, אבל הוא לא התייאש והמשיך להתמסר לחלומו האחד והיחיד לעסוק בתורה.

ולמיים כך העיד הגה"צ רבי צבי מאיר זילברברג שליט"א שסיפר את הסיפור, הפך אותו ילד לתלמיד חכם גדול, מרביץ תורה לרבים, ומוסר שיעורים הנשמעים בשקיקה.

כל זאת לא כי גדל בבית כזה, לא כי היה בן להורים כאלה, לא כי היה בעל כשרונות גדולים, וגם לא כי למד במוסדות הטובים ביותר כל זאת רק בזכות כח אחד שבער בו כח הרצון, הכח שהניע אותו ללכת שעתיים וחצי בקור מקפיא, להתעקש עם המנהל, להילחם בהחלטתו שלא לאפשר לו להיכנס לכיתה, וכשכח הרצון כה חזק אין משהו שיכול לעמוד בפניו...

[דברי חיים]

פינת ההלכה

בענין זוכרה על היין בכניסתו [חיי"ג]

בפעם הקודמת ביארנו איך בזמנינו נוהגים להאריך בדרשות בערב שבת, והרי יש גזה"כ זכור את יום השבת לקדשו שצריך לקדש מיד בכניסת השבת, ותיצרנו ע"פ הרעק"א יעו"י ש.

ועוד אפ"ל כפי שכתב הביה"ל דאנו נוהגים כרבנן שאין להתפלל תפילת ערבית בפלג המנחה אלא בצאה"כ ולא כר"י, ולכן נוהגים להמתין ארבעים דקות לאחר השקיעה שהוא זמן לילה ודאי כפי שסובר החזו"א, שרק אז אפשר להתפלל ערבית ולצאת יד"ח קידוש מן התורה, ויש להוסיף דהביה"ל ס"ל דהחיוב קידוש שנאמר בקרא הוא חל כלפי מציאות השבת בשעה שמתקדש היום, ולא תלוי במה שאדם קיבל עליו שבת קודם וכפי שהרחבנו לעיל, ולכן אף אם היה אפשר להתפלל ערבית קודם, מ"מ את חובת הקידוש מדאו' אינו יוצא עד שהתקדש היום שהוא זמן לילה ודאי.

אולם עדיין קשה לדעת השו"ע דס"ל דאפשר להתפלל ערבית גם בפלג המנחה, א"כ צריך להבין איך נוהגים אנו הספרדים הפוסקים כדעת השו"ע להתפלל לאחר צאה"כ, והרי יש חיוב או הידור מן התורה לקדש מיד, והיה צריך לנהוג להתפלל בפלג המנחה כדי שיקדש מיד בכניסתו, ואפשר היה לומר שנהגו העולם להחמיר כביה"ל לגבי זמן הקידוש, שהחיוב קידוש מן התורה חל רק בשעה שמתקדש היום שהוא ודאי לילה ולכן אף שאפשר להתפלל ערבית גם בפלג המנחה, מ"מ אין ענין להתפלל כיון שלא יוצאים בזה יד"ח קידוש מן התורה בתפילה.

[מאי שבת]

העלון מוקדש

לעילוי נשמת אליהו בן ויקטוריה (כתון) ז"ל

* יוסף מאיר בן גאולה ויקי	* גאולה גילה בת מזל	* יוסף בן חנה	* לברכה והצלחה:
* משה בן שרה וב"ב	* יוסף חיים בן דבורה	* שרה בת אילה	* נורית בת רומיה
* נעמה בת שושנה	* שלמה בן נורית	* יהודית בת שרה	* אילה בת שרה
* חדווה בת ברכה	* אביאל אברהם בן מזל	* פינחס אליהו בן דינה	

לזיווג הגון: * רפאל בן שרה * חן בת אפרת

קול תודה

עלון התחזקות החדשי בעיני השבח והודאה לבורא עלם

גיליון מס' 106 | סיון התשפ"ג

נא לשמור על קדושת הגליון

חזרו!
חזרו!

יעשה לנו נסים ונפלאות, כמו שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה".

"יאמר לי רבינו" - הרצה האיש בפני רבינו - "שמא כדאי לי לשכוח בכוונה את תפילת 'על הניסים', רק בשביל שאוכל לבקש בקשה נוספת בברכת המזון?"...

חיוך קל התפשט על פניו של מרן זיע"א,

והוא השיב קצרות: "מי שלא שוכח להודות - לא צריך לבקשו!"...

צדיקים מודים לה'

הגר"ח קנייבסקי זצ"ל

ניגש יהודי אל רבינו הקדוש מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי זיע"א, ושאלתו בפיו:

הלכה היא, כי מי ששוכח לומר את תפילת 'על הניסים' בברכת המזון, יכול הוא לאומרה קודם 'הרחמן הוא יזכנו'. אלא, שכאשר האדם עושה כך, צריך הוא לומר קודם: "הרחמן הוא

חג הקציר ומתן תורה

התורה מתייחסת לחג השבועות כ"חג הקציר", שבסיום הקציר אנו מודים להשי"ת על החסד הגדול שהבורא ית' נותן לנו את הלחם שאנחנו אוכלים, ולא מזכר כלל בתורה שחג השבועות הוא חג מתן תורה. והדבר תעלומה גדולה.

והנה, ברור הדבר שאין הדבר מתאים שיהיה כתוב בשטר הכתובה בין שאר ההתחייבויות שהחתן מתחייב גם לחגוג כל שנה את יום הנישואין, כי אם האירוע היה נחגג ממניעי חובה לא היתה בו תועלת. חשיבות היום היא ההזדמנות שיש בו לבני הזוג להביע מרצונם החפשי את רגשות האושר והכרת הטוב שהם חשים אחד כלפי השני. בדומה לכך, גם רגשות השמחה וההודיה שאנו חשים עם מעמד קבלת התורה, שהיה כביכול "חתונה" בין השי"ת וכנסת ישראל, לא מתאים לקובען כחובה, ולכן לא מתאים לכתוב בתורה שחג השבועות הוא יום מתן תורה. אולם עדיין טעון ביאור, מהו הקשר בין מתן תורה וחג הקציר? הודיה אינה רק הבעת מילות תודה, אלא הרגשת מלוא התועלת שהתקבלה וההודאה בלב נלהב עליה.

לחם ומזון אינם מטרות כשלעצמם. התועלת של הלחם והחיים הגשמיים היא בכך שעל ידם ניתן להשיג את ה"לחם הרוחני" של העולם, אשר הוא קדושת התורה והקשר עם השי"ת, וכפי שכתוב על התורה (משלי ט') "לכו לחמו בלחמי".

לכן בברכת המזון מצוה להודות מלבד על המזון עצמו גם על התורה, הברית וארץ ישראל.

נמצא, שאף אם חג השבועות לא היה באותו יום של מתן תורה, יחד עם ההודיה על הקציר היה עלינו להודות בו על התורה והקשר שלנו עם השי"ת כפי שאנו עושים תמיד בברכת המזון.

יוצא, שהקב"ה ברוב דאגתו לטובתנו, שלא נתרכז בטפל ונשכח להודות על העיקר, סידר שבאותו זמן בדיוק בו אנו מקבלים את הלחם הגשמי בסיום הקציר קבלנו גם את הלחם התועלתי האמיתי שהוא התורה הק', כדי שנסלם את ההודיה על שניהם ביחד.

נמצא, שבחג השבועות מצות היום להודות להשי"ת על אהבתו הגדולה אלינו, שדואג תמיד לתועלתנו הגשמית והרוחנית, ואף לשלמות ההודיה שלנו, אשר היא משימת חיינו כפי שכתב הרמב"ן (דברים ל"ב, כ"ו) שהאדם נברא כדי "שיכיר את בוראו ויודה לשמו".

שואלים הודיה

בשפה שלך: להודות לה' על אינספור חסדיו, על מילה טובה שזכית לשמוע או להשמיע, על בריאות, על נוף יפה, על כל דבר! הדיבור מקרב אותנו אל ה', וזהו עיקר התענוג בעבודת ה'. דיבור עם ה' זהו מקור אינסופי של שמחה וחיות. להודות לה' אפשר גם בלי ספר ביד, ואם תתרגל לדבר ולהודות להקב"ה, תרגיש חיבור לה' וגם התפילות הכתובות לא יהיו הקראת תפילות אלא דיבורים לה'. דיבורי ההודיה לה' יבנו בתוכך תחושה חושית של "קרבת אלוקים לי טוב".

שאלה

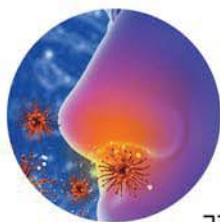
איך מודים להשם? האם מספיק לקרוא פרקי תהלים או תפילת הודיה כתובה?

תשובה

כמובן שלהודות לה' ע"י תהילים או תפילות כתובות זה דבר נפלא, אבל אפשר לעלות עוד מדרגה - פשוט לדבר עם ה'

מה רבו מעשיך

חוש הריח

כמה יש להודות על חוש הריח שהנו צורך חיוני כל כך. הוא מעניק הנאה, לדוגמא ניחוח הצ'ולנט הנישא באויר בשבת בבוקר.

הוא משגר אזהרות, כגון מרק עוף שהחמיץ, ביצים שעבר זמנן, ריח עשן

או גז מסוכן.

הוא מעורר ריגוש, כגון דשא טרי שכוסח, רצפות עץ מלוטשות, יער אורנים...

כל דבר מורכב מחלקיקים זעירים הקרויים מולקולות. מולקולות אלו נפרדות כל עת מחומרים, ועפות דרך האוויר. ככל שהחומר חם יותר הוא ישחרר יותר מולקולות.

שים את ידך קרוב למולקולות, שים את המולוקולות סמוך לברכך הימנית - לא תזהה מאומה. אין תחנת קיבול. אבל הנח את אפך קרוב לחפץ, מיד אתה יודע את זהות החפץ, איכותו ונעימתו.

להנצחת
או הקדשות:
055-
6789852

דבורה
בת רחל
לרפואה שלמה

מנחם מנדל בן
מאטל
ברכה והצלחה
ונחת מהילדים

החפץ
בעילום שמו
ברכה והצלחה
בכל העניינים

אליאב בן עדנה
לכל הברכות
והישועות

שרה בת
לאה מיכלה
לזיווג האמיתי

שירה
בת אושרית
רפואה שלמה
ובריאות איתנה

סיפורים של הודיה

סיפורי ישועות בזכות התודה מתוך הקו "קול תודה"

על

התורה הקדושה

שניתנה לנו במתנה - נודה לה' בשיר ורננה!

על

שבחרתנו

מכל העמים - איזה חסד ואיזה רחמים!

על כל שיעור

תורה

שזכינו ללמוד - נודה לה' עוד ועוד...

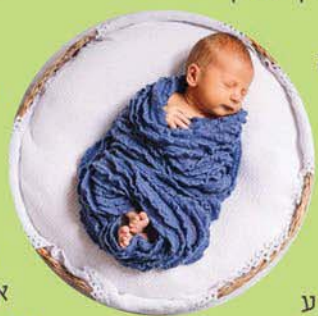
על

ספרי הקודש

שעל המדפים - תודות עצומות לה' מרעיפים.

התקבלו, אז הוא שאל, אם תפילותי התקבלו מדוע אינני רואה את הישועה? ענתה לו רחל אמנו: 'כי חסרה לך הודיה'. וכך עשה, הודה ונושע. קיבלנו מסר שמיימי, שהשי"ת רוצה את ההודיה והתחלנו להודות ולהודות. וזה היה קשה. ולעיתים מלווה גם בדמעות. לפעמים זו הייתה רק דקה של הודיה ביום. הודיה על שאין. הודינו לה' "ריבונו של עולם אם לא נתת לנו ילדים זה ודאי טוב, אנו מודים לך, אתה יודע מה שאתה עושה, אנחנו לא מבינים אבל אם כך עשית לנו, זה ודאי טוב, תודה! ריבונו של עולם יש אנשים שטוב להם שיש להם ילדים ויש אנשים שעוד יותר טוב שאין להם בינתיים ילדים. תודה!" ורק לאחר ההודיה ביקשנו שה' יושיענו. כך המשכנו עם ההודיה כמה חודשים.

עד שיום אחד בזכות ההודיה, הרגשנו כניעה לאדון העולם וקיבלנו על עצמנו להיות שמחים גם אם הפעם זה לא יקרה, ואז, בחסדי ה', נושענו.

נכנעתי ונושעתי

ה' יתברך זיכה אותנו בנסיון של המתנה לילדים, שנה ועוד שנה ועוד אחת ועוד אחת וכך חולפות להן למעלה מ-7 שנים שכוללות בתוכן המון תפילות, דמעות, סגולות והשתדלויות.

נקודת המפנה חלה בשבת חתן לבנה של אחותי בה נכח גם חמיה של חמותי ומשנוכח לראות שאין לנו ילדים, דיבר על לבנו כמה חשוב להודות לה': "תודו לה' כל יום חצי שעה על כך שאין לכם ילדים ובוודאי תיראו ישועות גדולות" כך הוא אמר לנו.

באותה שבת נכחה גם בתו שהיתה ל"ע חולה במחלה, ואף היא חיזקה אותי בסיפור שאביה סיפר לה במצבה הקשה, וכך היה הסיפור: לאדם אחד היו 4 ילדים מעוכבי שידוך, והוא הלך לקבר רחל להתפלל ולבכות שיזכה לחתן אותם. בלילה הוא רואה בחלומו את רחל אמנו שאמרה לו: 'מדוע הינך מצטער כל כך? תפילותיך כבר

אש התודה

נשמתי: "מזמור שיר ליום השבת, טוב להודות לה'... במילים האלה התרגשתי, וגרוני ניחר. חזרתי שוב ושוב: "טוב להודות לה'... טוב להודות..."

ובאותם רגעים פשוט ראיתי ניסים מול העיניים: האש הלכה ודעכה יותר ויותר, התקרבה ועמדה רק באיזור של המיקרוגל. איך שהתרחקתי והפסקתי לומר - שוב האש הלכה והתפשטה.

חזרתי שוב ואמרתי את הפסוק פעם נוספת ועוד פעם: "טוב להודות לה'... טוב להודות... והאש הלכה ודעכה כמעט לגמרי, עד שהגיע מכבי אש וסיים את הפעולה.

קשה להאמין? נשמע ניסי ומופתי לחלוטין? אך ברצוני לומר לכם שאני איש פשוט לגמרי, ולא צדיק ולא בעל השגות - אלא ה' יתברך רק זיכה אותי לראות מהו הכוח העל-טבעי של ההודיה לה', למען אפרסם זאת ואזכור זאת כל ימי חיי.

רציתי לשתף אותכם בסיפור אישי שקרה לי לפני כמה שנים, כשהתחלתי להתחבר לנושא של ההודיה לה'. אני מרגיש שהסיפור הזה טבוע בי בעוצמה, ומזכיר לי תמיד מהו כוחה של ההודיה. שבת אחת, אחרי הצהריים פרצה אצלנו שריפה במטבח מתוך המיקרוגל.

בסיעתא דשמייא אחד הבנים הקטנים שלי גילה זאת, והעיר אותי ממונחתי. כשהגעתי למטבח ונוכחתי למראה המבהיל, מיד הזעקתי את אחד השכנים, הוצאתי את הילדים מהבית, ואז - עמדתי במטבח ממול למיקרוגל ליד הלהבות והתחלתי לומר בלהט

כנס הודיה לנשים

ערב "חודי ומחזק בברכפלד"

הכנס יערך אי"ה ביום שני, ט' בסיון באולמי "שערי מלכות", רח' רבי עקיבא 23, שכונת ברכפלד, מודיעין עילית בשעה 20:00 בדיוק דמי כניסה 15 ש"ח סיפורי ישועות, ליווי מוסיקלי, סעודת אמנים ונשמתי כל חי ברב עם, הגרלת מתנות ועוד...

ניתן לתרום לארגון "קול תודה - לעולם אודך"

בקו הצדקה של "קהילות": 073.2757000 (קוד 8856)

או בטלפון: 055.6789852

ניתן להקדיש את העלון לע"נ או לישועה, וכן להקדיש התחזקות יומית בקו "קול תודה"

אנא צרו לנו
למשיק לפיו
את אור ההודיה

לראות ישועות! מודים לה' לפחות דקה ביום, מוסרים שם לישועה ומקבלים שם לתפילה. לגברים: 055.6708883 | לנשים: 077.17119 | שלוחה 1 לקבלת העלון באנגלית: gmail.com@Koltoda1

ארגון "לעולם אודך" 055-6789852 | KT6171190@gmail.com | טלמסר מידע ותא-קולי לגברים: 077-2519672 | לנשים: 077-3137119

מאוצרות הפרשה

כפה עליהם הר כגיגית – על שום מה?

על הפסוק "ויתיצבו בתחתית ההר" (יטו) דרשו חז"ל (שבת פ"ה): "אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה – מוטב, ואם לאו – שם תהא קבורתכם". ודברי הגמרא הללו צ"ב, מדוע היה צורך לאלץ את ישראל לקבל את התורה בדרכי כפיה, ולאיים עליהם במיתה, הלא אפשר היה לעשות זאת בדרכי שכנוע, כמקובל בדרך העולם? והתוספות שם מוסיפים להקשות, לשם מה היה צורך לכפות עליהם את קבלת התורה, הרי כבר הקדימו ישראל נעשה לנשמע והסכימו לקבל את התורה מרצון? משל למה הדבר דומה: חתן וכלה עומדים מתחת לחופה. בטרם מתחיל הרב בעריכת החופה, הוא פונה לכלה ושואל אותה: האומנם את רוצה להנשא לו? משיבה הכלה: כן. שמעתי רבות על מדותיו הטובות ועל מעלותיו" אך הרב מתעקש: "האם את בטוחה בכך?" "כבוד הרב" – משיבה הכלה בטרוניה – "אינני מבינה את השאלה. אם לא הייתי רוצה להנשא לו לא הייתי עומדת כאן מתחת לחופה..." "לאחר שהרב השתכנע בכנות כונתה של הכלה, ניגש לעריכת החופה. ואז, לפתע פתאום, שולף החתן אקדח מכיסו, מצמיד אותו לראש הכלה ומאיים עליה: "או שאת מתחתנת איתי או שאני יורה בך!..." "איזה צורך היה באותה כפיה? המהר"ל כתב לבאר: התורה אומרת שאם אדם לוקח אשה בעל כרחו, דין הוא שהוא חייב להנשא לה, ולא עוד אלא שאינו יכול לגרשה מעליו כל ימיו. גם אם תהיה משוגעת או מוכת שחין, אין לו תקנה לשלחה מעליו. אומרים לו: אם כל כך רצית אותה עד שעשית זאת בעל כרחו, אינך יכול להפטר ממנה לעולם!... נתאר לעצמנו את המקרה הבא: אדם נכנס לקונדיטוריה, מצביע על עוגה מסוימת ואומר למוכר: "תן לי את העוגה הזאת". אומר המוכר: "בבקשה תמורת עשרה שקלים". מתנצל האישי: "אבל אין לי כסף..." "אם כך" – אומר המוכר – "אני מצטער, אינני יכול לתת לך". מתחנן האישי ומבקש מן המוכר שיתן לו את העוגה חנם אין כסף, אולם המוכר בשלו: הנות היא עסק מסחרי ונועדה למטרת רווח, אין כאן מתנות חנם... ואז שולף האישי אקדח מכיסו, מכוון אותו לכוון המוכר ואומר לו: "נו, עכשיו תן לי!" המוכר, בידיים רועדות, ניגש אל מדף העוגות, נוטל את העוגה ומוסר אותה לאישי: "הנה, בבקשה, בתאבון..." נוגס האישי מן העוגה, וכשנוכח לדעת שאינה טעימה לו, משאיר אותה על הדלפק והולך לדרכו... כעבור זמן החליט המוכר לתבוע את האישי בבית משפט. במשפט טען המוכר כי האישי אים עליו באקדח והוא היה נתון בסכנת חיים, אם היה עושה את המעשה מתוך שאחוזו בולמוס רעב, עוד היה ניתן להתחכם להתנהגותו בהבנה ובסלחנות, אבל מסתבר שהוא עשה זאת לא משום שהרעב הציק לו, והראיה – שהוא הסתפק בנגיסה אחת מן העוגה וכשלא היתה טעימה לו כל כך, השאיר אותה בחנות והלך לו. אדם רעב אינו מתפנק לבחור עוגה שתקלע לטעמו האנוני... ואז שולף המוכר את העוגה הנגוסה מתיקו והציג אותה לראוה לעיני

השופט. כל הנוכחים עותו את פניהם למראה העוגה היבשה. מאז המקרה חלף זמן ובינתיים העוגה התעפשה והדיפה ריע רע, ועל כך התנצל המוכר בפני השופט: "אני מבקש את סליחתו של כבוד השופט, אך הבאתי את העוגה כימוצג משפטי"... שמע השופט את שני הצדדים, שקל לכאן ולכאן, ולבסוף פסק: "החלטתי להשיט על האישי עונש שייכפר על מעשהו – עליו לאכול את העוגה ההיא עד תומה!"... ניסה האישי להתחמק: "כבוד השופט, הרי בשעת מעשה טעמתי טעימה אחת מן העוגה והשלכתי אותה מעלי, לאחר שנוכחתי כי טעמה אינו ערב לחכי. ואם אז דחיתי אותה, איך אוכל לאוכלה כעת, עוגה מעופשת ומקולקלת..." "אמר לו השופט: "מצטער, אם רצית את העוגה בכח – היא שלך, עד הסוף!" ומן המשל הזה נבין את טעמה של התורה שתבעה את דינו של הלוקח אשה בעל כרחו, אומרים לו: אם רצית אותה בעל כרחו – היא שלך, עד הסוף! גם אם ישנן סיבות אמתיות שבגללן אינך יכול לסבול אותה, לא תוכל להפטר ממנה! מעתה, אומר המהר"ל, נבין את ענין הכפיה שהיה במעמד הר סיני. עם ישראל אמרו 'נעשה ונשמע' וקיבלו את התורה מרצון. אמר הקב"ה: אמנם עכשיו הם מסכימים לקבל את התורה, אך הרי יודע אני את העתידות. בעוד זמן לא רב הרצון הזה יעלם, הם יחטאו, יעשו להם עגל מזהב, ולא ישאר זכר להסכמה ולרצון שהיו בתחלה. אם היחתונה של עם ישראל עם הקב"ה תהיה חתונה רגילה הנעשית ברצון ובהסכמה, יוכל אח"כ הקב"ה להפרד מהם ולשלחם מעל פניו. מה עשה הקב"ה? – אנס אותם לקבל את התורה, כפה עליהם את ההר כגיגית ואמר: "אם אתם מקבלים התורה מוטב, ואם לאו – שם תהא קבורתכם". על ידי מעשה האונס מעתה יהיו חייבים להיות 'נשואים' לו ולא ישלח אותם מעל פניו לעולם. (רבי שלמה לונשטיין שליט"א, ומתוק האור)

כה תברכו את בני ישראל (ו, כג) סיפר הרה"ג ר' דוד כהן, ראש ישיבת 'חברון', כי באחד הימים, בעת אשר שהה במחיצתו של מרן הרב שטיינמן, בעוד אנשים רבים צובאים על פתח ביתו לקבל ברכה להצלה וישועה, שח מרן הרב שטיינמן ואמר: "תמוה לי מאוד לראות כל כך הרבה אנשים, המלאים בסבל וצרות וזקוקים לישועה, הרצים בכל עת לחפש ולבקש ברכות, ולעיתים רבות אף נודדים למרחקים בשביל כך, וכל זאת למרות שאין הם בטוחים שבברכת אותו אדם אכן תבוא להם הישועה". ואז המשיך הרב ואמר: "בעוד שסמוך לביתו של כל יהודי ויהודייה ישנה ברכה גדולה אשר בורא העולם בכבודו ובעצמו הבטיח בהבטחה גמורה, כי יש בה כח והיא פועלת שפע של ברכה בכל העניינים לעזור ליהודי ולהושיעו". ה'יודעים מהו אותו דבר?... המשיך מרן הרב שטיינמן ואמר: "הברכה הגדולה הזו היא 'ברכת כהנים', בה מברך הקב"ה בעצמו את עם ישראל על ידי הכהנים, כאמור: 'ושמו (הכהנים) את שמי על בני ישראל, ואני (הקב"ה) אברכם' (את ישראל)! ומסיים הרב בתמיהה, "היכן מצינו במשך השנה עוד תפילה שהבורא בעצמו מברך את היהודי? אם כן, מדוע אנשים אינם משתדלים לרדוף ולהשתדל כדי לזכות ב'ברכת כהנים'!..."

היכן מרומזים הביכורים בפרשה?

חידה פר"ש

הכל מחריש – למען התורה

אָנְכִי ה' אֵל אֱלֹקֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּיַת עֲבָדִים לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי. (שמות כ', ב')

ובשמות רבה כ"ט, ט': "א"ר אבהו בשם רבי יוחנן: כשנתן הקדוש ברוך הוא את התורה, צפור לא צווח, עוף לא פרח, שור לא געה, אופנים לא עפו, שרפים לא אמרו קדוש קדוש, הים לא נזדעזע, הבריות לא דברו, אלא העולם שותק ומחריש.

דברי המדרש צריכים ביאור: לשם מה נזדקקו ישראל לאותם שינויים מדרכי הטבע בזמן קבלת התורה? וכי אילו הייתה הציפור מצייצת והשור היה גועה – היו בני ישראל מתקשים לשמוע את קול ה', עליו נאמר: "קול ה' שובר ארזים"!? את התשובה נבין על פי המעשה הבא:

בתקופת מלחמת העולם הראשונה, קיבל הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל צו גיוס לצבא הרוסי. ברור היה לו, כי משמעות הגיוס לצבא – הינה סכנה מוחשית, רוחנית וגשמית כאחד. משום כך, עשה רבי משה כל אשר לא ידו בכדי להעביר את רוע הגזירה ולהשתחרר מעול הגיוס.

בין מגוון ההשתדלויות שעשה רבי משה, הוא אף נסע אל העיירה 'סמילוביץ' – אליה נאלץ רבינו ה'חפץ חיים' לגלות בעקבות המלחמה. חפץ היה לקבל את ברכתו של הכהן הגדול מאחיו, רבם של ישראל, אותו לא זכה לפגוש באופן אישי עד לאותו היום.

כאשר נכנס רבי משה אל בית המדרש, פגש את ה'חפץ חיים', כשהוא יושב עם הגאון רבי אלחנן ווסרמן הי"ד, ומשוחח איתו בלימוד. רבי משה הצטרף אל הדיון המשותף, וכאשר נוכח ה'חפץ חיים' כי לפניו עומד תלמיד חכם של ממש – האציל לו את ברכתו, ואמר:

"חז"ל הקדושים מלמדים (אבות ג', ו), כי כל המקבל עליו עול תורה – מעבירים ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ. ולכאורה, יש להתפלא: מדוע ציינו חז"ל כי יעבירו עול מלכות ממי שמקבל על עצמו עול תורה? כלום לא היה טוב יותר אילו עול המלכות לא היה מוטל עליו מלכתחילה? הלא מתאים יותר היה אילו נאמר: "כל המקבל עליו עול תורה – אין מטילים עליו עול מלכות"!

"אכן התשובה היא, כי חז"ל הקדושים מתכוונים ללמדנו יסוד חשוב. הם מבקשים ללמדנו כי אדם המקבל על עצמו עול תורה, לא זו בלבד שלא יוטל עליו מכאן ואילך עול מלכות, אלא שאפילו אם כבר נגזרה עליו הגזירה והוטל עליו עול מלכות – יעבירו ממנו את העול הזה בכדי שיוכל לקבל על עצמו עול תורה בשלמות!"

כה אמר ה'חפץ חיים', ובמילים אלו נפרד מרבי משה. וראה זה פלא: לא חלפה אלא תקופה קצרה, והשלטונות הרוסים הודיעו כי נוכח הצלחת הגיוס הכללי – ייפטרו הרבנים מחובת גיוס. את ההזדמנות הזו, ניצל רבי דוד, אביו של רבי משה, בכדי להציל את בנו מחובת הגיוס באופן חוקי: בעיר הולדתו של רבי משה, אוזדה – לא כיהן באותם ימים כל רב, ובהמלצתו של רבי דוד הם ניאותו לקבל עליהם את רבי משה כרב, מה שפטר אותם באופן מיידי מחובת הגיוס...

ואנו על פי דרכנו למדנו, כי כאשר חפץ האדם בכל לבו ללמוד תורה – כל הכוחות העלולים להפריע לו ללמוד יתבטלו באחת. ומכאן, תשובה לשאלתנו:

הן וודאי, לא היה להם צורך לישראל שכל אותם מרעישים ישתקו – על מנת שיוכלו לשמוע את דבר ה', אלא היה כאן מסר חשוב לעתיד. כפי שכל העולם דמם בעת נתינת התורה – כך תמיד, בכל עת בה יחפוץ האדם ללמוד תורה לשמה, על אף שבטבע יש כוחות רבים העלולים להפריעו מיגיעתו – כולם ישתקו וידממו בכדי לאפשר לאדם ללמוד תורה. (מאוצרותיו של הרב מרדכי פרוינדליך זצ"ל)

פינת ההלכה

הפיליפינים שנכנסו לבית הכנסת

שאלה: מידי שבת שוהים בחצר בית הכנסת שלנו כמה פיליפינים, הממתנינים עד לצאתם של הזקנים אותם הם סועדים. הפיליפינים שמו לב, שבזמן מסוים קימת תכונה רבה בבית הכנסת – כשהצבור עומד פנים מול פנים למול אנשים עטופים בטליתות, המתיצבים על הבימה. הפיליפינים התענינו אצל אחד הזקנים אודות "מנהג" זה, והלה סיפר להם שמדובר בברכה חשובה, ברכת כהנים, והרחיב גם אודות סגולותיה. מאז מתרחשת תופעה מאוד לא שגרתית בבית הכנסת: כאשר הפיליפינים (שלכל אורך התפילה ממתינים בחוץ), מבחינים בכהנים שנוטלים את ידיהם, מזדרזים גם הם ונכנסים פנימה, כדי לזכות בברכה וסגולותיה... הם נעמדים בדומיה פנים מול פנים, למול הכהנים המברכים, ורק לאחר סיום הברכה, חוזרים אל החצר. נשאלת השאלה, האם יש בכך בעיה מסוימת, ועלינו לבקש מהם לצאת, או שמא ניתן להתעלם מהדבר? (תשובה: א) במקום שאפשר, רצוי לבקש מהנכרים שיצאו מהיכל בית הכנסת בשעת ברכת כהנים, כי על פי הזוהר הקדוש, איש שאינו מזרע ישראל בבית הכנסת בשעת נשיאת כפים, יעכב את השפעת הברכה ("זרע אמת" ח"ג סי' י"ב). ב) אם מפאת חשש איבה וכדומה, אי אפשר להוציאם, ישאו הכהנים כפיהם, ולא ימנעו מהמצוה העצומה של נשיאת כפים עקב היות נכרים בבית הכנסת, אפילו כשהנכרים עומדים למול הכהנים (רבנו החיד"א בשו"ת יוסף אומץ סי' ע', הביאו הכף החיים סי' קכ"ח ס"ק קנ"ה). ג) ועל כל פנים כשנמצאים בין הצבור נכרים (וא"א להוציאם), ראוי להקפיד שהם לא יעמדו בשעת הברכה ויחצצו בין הכהנים לבין הצבור (רבינו יאיר בכרך בספרו "מקור חיים", סי' נ"ה סעיף כ').

לסכום: רצוי לבקש מהעובדים הזרים להמנע מכניסה לבית הכנסת בשעת ברכת כהנים, ועל כל פנים שלא יחצצו בין הכהנים לציבור. ובמקום חשש איבה, ניתן להניח להם להמשיך במנהגם, והכהנים לא ימנעו מלישא את כפיהם! (הגרי"י זילברשטיין שליט"א, אחת שאלות)

חידה שבועית

מה המכנה המשותף ל-28 פסוקים מספוקי חילוף בלב?

תשובה לחידה פר"ש: אבי אליסף – הנשיא לבני גד – נקרא פעם דעואל (א"ד), ופעם אחרת רעואל (ב"ד). תשובה לחידה: הן היו סבתא, אימא ובת. הסבתא והאימא שתיהן אמהות והאימא והבת שתיהן בנות.

מזל טוב

גני הדר-עמישב: משפחת דרוק להולדת הבן משפחת דניאל כהן לאירוסי הבת

פתרונות לחידות והודעות לשמחות ניתן לשלוח עד יום שני בפקס: 037608833 או למייל a7608833@gmail.com

היחידה לתרבות חרדית

מינהל שירותי קהילה

לע"נ ר' יצחק זאב הלוי ז"ל
בן ר' אליעזר שלום הלוי ז"ל
לע"נ מרת לאה אלטע הדס ע"ה
בת ר' יעקב הלוי הי"ד

גליון מס' 490

המאמר השבתורי

אזהרה המורה! העלון מיועד אך ורק לרציניים שיוצאים את השיבות התפילה, ובשעת התפילה לא מעיינים בעלון ובשאר דברים. נעילוי נשמח ר' דב בר' מאיר יוסף ז"ל

שבועות נשא

בהשקפה ראשונה

מאמרי השקפה, מוסר והנהגות

הלימוד בליל שבועות להראות חביבות התורה כי כל חמרת עולם הזה בא מתוך הרעבון ולפי רוב רגילות, מתמעט האהבה, והמקריב עצמו, אוכל לתיאבון, והתורה כל מה שעוסקים בה ביותר מתרבה אהבה וחמרת התורה ועל ידי עסק התורה בליל שבועות נתרבה הצמאון אל התורה וכתוב "כל צמא לכו למים" כמו שנאמר במדרש משלי, שנמשלו לדגי הים שגדלים במים ופותחים פיהם לכל טיפה של מים כאילו לא טעמו טעם מים, כן בני ישראל העוסקים תמיד בתורה חביבי עליהם כל אות מהתורה, כאילו לא טעמו דברי תורה מעולם. (שפת אמת שבועות תרס)

סיפר רבי משה אהרן שטרן זצ"ל משנה רוחני בישיבת קמניץ: רבי זליג ראובן בנגים זצ"ל, רבה של ירושלים, עשה פעם סיום על הש"ס, ואחרי זמן קצר של כמה שבועות שוב עשה סיום הש"ס. ושאלוהו על זה מקורביו, הרי אי אפשר שבזמן כל כך קצר הצליח להתחיל ולסיים ש"ס עוד פעם, ואיך זה שכבר עושה עוד סיום? והסביר להם, שמלבד שיעוריו הקבועים, יש לו עוד סדר נפרד שבו הוא עובר על הגמרא באופן מהיר בכל פעם שיש לו זמן פנוי ואפילו מעט, וכגון אם הוא מחכה לאוטובוס או מונית או כשהוא מסדר קידושין, ומתארכים ההכנות עד שיהיה מוכנים, הרי שבמקום לבזבז את אותם דקות יקרות, הוא חוזר בדקות אלו על הגמרות שלמד וידע כבר, דקה מצטרפת לדקה ודף מצטרף לדף עד שזכה באופן כזה לחזור על הש"ס כולו, ולכן עושה עכשיו עוד סיום !! (הדרן עלף)

כך כותב בעל "שומר אמונים" (במאמר האמונה, פ"ו) "בידיי היה עובדא בימי נעורי, שנפלו עלי נסיונות גדולות וחשכות נורא שלא יכולתי ליקח ספר בידי, כי טעמתי טעם מרור מאד בכל דיבור, ונפשי היה קשה עלי מרוב מרידות וחשכות ונסיונות מכל צד, ונפל עלי שינה וכבידות מאד בתמידות, וזה היה במשך איזה זמן... מרוב מרידות לבבי בכיתי הרבה לה, ולא מצאתי לי שום עוז ותרופה, עד שפעם אחת הלכתי על קבר איזה גאון וצדיק ובכיתי שם בכי רב ועצום כמר לבבי, ... וברוב בכייתי, נפל בלבי שאשוב לבייתי ואקח לי ללמוד במסידות נפש ויעבור עלי מה! וכשבאתי לבייתי פתחתי ספר ונפתח לפני הרא"ש על מסכת מקואות, ואמרת מוכרח אני ללמוד זה הלימוד ולגומרו אפילו במסידות נפש, וישבתי ללמוד במסידות נפש גדול וטעמתי ממש טעם מיתה בכל דיבור, ... ואחר שגמרת זה הלימוד במסידות נפש גדול, הטעים לי ה' פתאום אור מתוק וטעם נפלא ונהפך לבכי לאיש אחד, ונכנס בי שוב אהבת התורה "וכתבתי זאת" מסיים בעל "שומר אמונים" את דבריו. "לחוק לבבות דורשי ה', שבאמת אין שום הסתר בעולם, ולא נבראו ההסתרות רק כדי לשברם". (תורתך שעשועי)

סיפר רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל בהספרו על רבי שמואל בירנבוים זצ"ל ראש ישיבת מיר בארצות הברית: מעשה והגיעו אל רבי שמואל, זוג אמריקאי, והבעל סיפר שרעייתו רוצה שיקנה רכב מפואר, אבל הוא ליבו נוקפו וחושש מקנאה ועין הרע של שכניו ומכריו, ובאו להוועץ עמו, מה לעשות, ורבי שמואל הרים עיניו מעם הספר, ולפתע שאלו, שלא ממיין הענין, האם הנך יודע כבר סדר "נשים" וזיקין?! והשיב הלא, הלא כבוד הרב רואה שאיני מיושבי בית המדרש! חזר רבי שמואל ושאלו, אם הוא יודע על כל פנים מסכת אחת היטב? ושוב השיב בשפה רפה, שאמנם אינו שולט במסכת שלמה על בוריה. וחזר רבי שמואל ושאלו אם לכל הפחות הוא יודע דף גמרא אחד בעל פה השפיל הלא עיניו במבוכה, וענה: לצערי אמנם אני משתדל לקבוע עיתים לתורה, אך אין בכך כדי לדעת את הגמרא בעל פה. אם כן הפטיר רבי שמואל: אתה יכול לקנות את הרכב ללא כל חשש, לאף אחד כבר אין מה לקנאות בך. (משלחן רבי אליהו ברוך פינקל)

פרשה ופירושה

לקט פירושים על פרשת השבוע

איש או אשה כי יפלא לנדר נדר נזיר להזיר לה: למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה? לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין. (סוטה ב.) יש לתמוה הלא מסתבר שכל מי שרואה את הסוטה כיצד צבתה בטנה ונפלה ירכה מיד הוא חוזר בתשובה כי המחזה הזה מפחיד מאד אם כן מדוע הציעו לאדם שכזה שזויר עצמו מן היין, וכי עדיין הוא צריך סייגים? ויש לבאר בהקדם משל. ראובן נסע לאיזו עיירה רחוקה מביתו וראה מחזה מפחיד איום ונורא: אדם נהג בפראות ודרס אשה, והאשה פרפרה בפניו עד צאת משתמה. כשחזר ראובן לביתו סיפר לאשתו את המעשה וכך אמר לה ראיתי מעשה מוזעזע... תגישי לי ארוחת צהרים לאכול. ע"כ. מדבריו של ראובן יכולים לנו ללמוד עד כמה השפיע עליו המעשה הזה, כי מכיון שביקש מאשתו שתגישי לו ארוחת צהרים מיד לאחר המעשה, מוכח שהוא לא למד לקח לנהוג בזהירות כי אם המעשה היה באמת מוזעזע אותו לא היה לו תאבון לאכול ואכן סיבת ההתקדרות הזו נעשתה בגלל טלטול הדרך שהרי באותם רגעים של המחזה הזה לא היה מסוגל לאכול. וזהו מה שאמרו בתלמוד "הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין". כי הלא המעשה הזה נעשה בהר הבית ולכן אף אם תהיה התפעלות גדולה ויזעזע את כל מי שראה הרי שבדרכו לביתו ילך לפה ולשם ובתוך כדי כך כל ההתפעלות וההתרגשות שנעשו בתוך תוכו כלא היה, על כן ההצעה לאדם שכזה הוא שיקבל עליו לאלתר בעודו עומד ליד אותה סוטה שזויר עצמו מן היין, ובכל פעם שירצה לשתות יין יזכור את המעשה שנעשה, נמצא שכל ימיו חי בתשובה... (לבוש יוסף-בשם הרב שלום שברון זצ"ל)

איש או אשה כי יפלא לנדר נדר נזיר להזיר לה: בכמה מקומות הארכי חז"ל בחומרת הנדר ובאיסור לנדרו, אלא רק יראים ושלמים הבטחים שהנדר יהיה שמור בידם וככל היוצא מפיחם יעשו. המגיד מרובנא המשיל על כך משל נפלא מעשה בשני שכנים עניים, האחד היה חוטב עצים והשני עיסוקו בגניבה. לשניהם היו בנות שהגיעו לפרקו. חוטב העצים השיא את בנותיו בכבוד ונתן להן ככל הנהוג, ואילו בביתו של הגנב ישבו הבנות ושערו מלבין. פעם הפציר הגנב בשכנו שסיביר לו, הכיצד עני ואביון שכמותו, מצליח להשיא בנותיו ולתן להן מוהר ומתן בכבוד, השיב לו שכנו: מנהגי הוא, מיום שנולד לי ילד, אני עושה לעצמי תיבה קטנה וסגורה במסגר וכל יום ויום אני מכניס לתוכה אגורה אחת. כאשר מגיע הילד לפירקו אני פותח את התיבה ויש לי בה בעבורו די ממון לצרכי הנישואין. אם כמנהגי תעשה, וגם לך יהיה ארגו סגור ונעול, תוכל לקבץ ממון ולהשיא את ילדיך בכבוד. הגנב, כאשר שמע את דברי שכנו, פרץ בצחוק ואמר: עצה זו, טובה היא בשבילך, כי כאשר אתה מכניס את המטבעות לארגו, הן יהיו מונחות שם עד שיגיע הילד לפירקו, ואפילו אם תהיה רחוק במעות לא תגע במנעול לפותחו. אבל אני, הרי עיסוקי בגניבה, התמחותי היא בפתחת מנעולים אשר אחרים נעלו. לדידי מנעול קטן כזה אינו מחסום כלל ואם אודקק למעות בוודאי אפתח ואוציא. הנמשל: הצדיק, השומר תורה ומצוות, וכל המנעולים שסגרה התורה שמורים וחמומים הם לפניו, הוא יכול לעשות לעצמו מנעול קטן נוסף, לנדרו נדר, ומובטח הוא שלא יפרוץ את המסגר שסגר לעצמו. אבל הרשע, הרי פורץ הוא את המנעולים הגדולים שנעלה תורה בפניו, הוא שובר ומנתץ כל מסגר ובריה, וכיצד לא ישבור את המסגר שלו עצמו. לכן יפה אמרו רבותינו, שהגדרים ניתנו רק ליראי חטא, השומרים על מצוות התורה כולה. הם אלו שגם נדרים יהיה שמור בידם וככל היוצא מפיחם יעשו. (אהל יעקב, יריעות האהל)

דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם: אמר האדמו"ר מגור (ה"פני מנחם) זי"ע, כבר מצוה של בחור כהן; הנך מתחיל מצוה חדשה, לברך את בני ישראל, ובברכה של נשיאת כפים אומרים לברך את עמו ישראל באהבה, ועל כן עליך להזהר שלא יהיה לך לעולם חלילה טינה ושנאה כנגד אף יהודי. אמנם שנאה אסורה לכל יהודי, וקל וחומר ככהן שצריך לברך את ישראל באהבה. (ילקוט מאיש לרעהו קריני ראמים)

סיפור מההפטרה

ועל הכל...

"פרפראות"

מסופר אודות הקיסר פרנץ יוזף שהיה דרכו להלך ברחובות קריה לראות שלום נתינו ושיחם, ופעם אחת עבר במוצאי שבת על יד הבית הכנסת וראה שהיהודים מתקהלים שם, ואומרים "קידוש לבנה", וכששאלם למעשיהם, ענו, שמתפללים שהלבנה תגדל, אמר: כמה הגונה מלכותי, שתחת שלטוני, אין להם ליהודים דאגה, אלא לגדול הלבנה (האוצר)

"ענין של טעם"

טעם שמוליקים את החתן והכלה אל החופה בנרות דולקים ולפידים, רמז למתן תורה, שנאמר ו"יהי קולות וברקים ולפידים" נקוש האי כללא, כל המנהגים של החתן והכלה אנו למדים ממתן תורה שהי' מראה עצמו לישראל כחתן נגד כלה (תשב"ץ)

"מפי כתבם"

אחת מהנקודות שכתוב ב"העקב נא ה' אלקינו", היא שזו תפילה מיוחדת שהתורה תהיה לנו מתוקה יש לדעת מהו עיקר החילוק בין הגאון מוילנא שלמד בהתמדה עצומה שאין לנו מושג בה, לבין מה שאנו לומדים דף גמרא במשך חצי שעה ומתעייפים. עוד כמה שהותר לנו לומר, נראה שמה שהגאון היה יכול להתאמץ עוד כדי כך, והרי הוא אכן התאמץ - לא היה רק על הלימוד. כי סוף כל סוף זה קשה מאוד. העצה היחידה היא רק שהלימוד יהיה מתוק. האמונה בקב"ה וההכרה הפנימית כי לימוד התורה הוא הדביקות בהשי"ת, הולידה בלבם של בני הדורות הקודמים כוז חשקת התורה ומתיקות נפלאה בכל תיבה של תורה שלמדו, ומתיקות ועריבות זו היא שעמידה לצדיקים הגדולים ללמוד באופן שלמדו, בהתמדה כ"כ גדולה. גם אנו יכולים לקחת עיתון או סיפורי צדיקים ולהתחיל ללמוד, ולא נרגיש כלל שיעבור חצי לילה וכבר נהיה 4 לפנות בוקר... אבל - התורה, תחילתה מר וסופה מתוק. אך איך משיגים עריבות בתורה? סיפר לי אבדך על קרוב משפחתו שהוא תלמיד חכם, שאחרי סעודת ליל שבת הוא יושב ולומד בהתמדה גדולה עד הבוקר. לשאלתו של האבדך איך הוא מסוגל לזה, ענה התלמיד חכם שאומנם זה קשה בהתחלה אבל אחר כך זה הולך, ההתמדה מולידה עריבות, והעריבות מביאה להתמדה וכן הלאה עד אין קץ! ההתמדה בתורה מולידה עריבות בלימוד והוא הכלי דרכו מתאווים תאוה להוסיף לימוד על לימודו, והתמדה על התמדה! וכיתי להכיר יהודי צדיק ותלמיד חכם גדול - רבי נחום לסמן זצ"ל (הוא היה אחד מגדולי תלמידי ישיבת מיר). לפני כ-25 שנה ישבתי בבית המדרש ולמדתי, התחלתי לדבר איתו מבלי לדעת בכלל מי הוא, אך ראיתי כאן איזה אור. כמה ימים לאחד מכן הוא נפטר. אבל אספר סיפור קטן על היהודי הזה: הוא היה צדיק לגשת לבעל הבית אחד, אך משלא מצאו בביתו - הלך לבית המדרש וישב ללמוד שם עד הבוקר. יש הרבה אנשים שיושבים הלומדים עד הבוקר; אבל זה בא עם תכנון מוקדם, אבל הוא - בכלל לא חשב לשבת וללמוד כל הלילה; אם היה מוצא משה היה הולך לישון, אבל כשלא מצא משה... ישב ולמד עד הבוקר. אלו הם דברים שצריך לקנות אותם. אולי ללמוד כל הלילה זה השגות גבוהות, אבל מי שמתרגל להיות "מונח בלימוד", לחשוב בלימוד, לא לבטל את הזמן, יזכה עם הזמן להדבק בתורה, וממילא ירגיש עריבותה באופן נפלא ביותר. (סיפורי רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל)

"מקום לשאלה"

שאלה: איך יתכן שאדם שהכין עירוב תבשילין ולאחר שגמר לאפות ולבשל... ביום טוב, לצורך השבת אם יאכל את העירוב תבשילין יעבור על איסור גזל?

תשובה: מי שהכין עירובי תבשילין, ויזכה גם לאחרים, אינו רשאי לאכול את העירוב, עד כניסת השבת, אף שהוא עצמו גמר להכין לצורך השבת, אבל מאחר ויזכה לאחרים העירוב שייך גם להם, עד כניסת השבת. (ישמרת שבת כהלכת' בשם רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל)

ויהי בשלשים שנה ברביעי בחמשה לחודש ואני בתוך הגולה על נהר כפר נפתחו השמים ואראה מראות אלוקים: מעשה זה סופר על ידי רבי יצחק שלמה אונגר זצ"ל, רבה של קהילת חוג חתם סופר בבני ברק, ששמע אותו מדודו הרב ראובן ברגר ז"ל, תלמידו של הצדיק רבי שלמה מבאבוב זצ"ל, אשר רכש בדמים מרובים את כרכי התלמוד הבבלי של רבי בעריש, מחותנו של בעל הפני יהושע. הגאון רבי בעריש, לא רשם את הגהותיו בשולי הגמרא, מלבד פעם אחת שבה הוא התקשה בביאור דברי התוספות והוא רשם ביאור בדברי התוספות שכותרת: שמעתי מן ההרז, ולאחר מכן הוא רשם על הגליון את הסיפור הבא העומד מאחורי ההרז שביאר לו את דברי התוספות: המעשה אירע לפני כשלוש מאות שנים, באחת מעיירות פולין, בה כיהן ברבנות הגאון רבי בעריש. באותה עירה התגורר קצב בעל עבירה, שהיה מזולז בתורה, במצוותיה ובאיסוריה, אך למרבה הפלא, הוא הקפיד על מצוה אחת, שעליה החליט כי לעולם לא יתפטר. מצוה זו היתה מצות נטילת ידים. בערב חג השבועות עמד הקצב הכן לחלק בהמה שנשחטה זה עתה, לנתחיה, לאחר שתוכשר על ידי הרב והבודקים. למרבה אכזבתו, הבהמה התגלתה כטריפה, ולא ניתן היה לאכול את בשרה. לבסוף בהסכמתו של הרב, נסע הקצב בלוויית משגיח הכשרות אל כפר שהיה ממוקם במרחק מה מעיירתם, כדי להשיג בשר כשר לחוג השבועות עבור בני העיירה. יצאו השניים לדרך בעגלה. השעות נקפו ורעובו של הקצב החל גובר. הוא ביקש אחר מים ליטול את ידיו כדי להשביע את רעובו בכריך שנטל עמו, אך מים אין. בהתאם למנהגו, התאפק ולא נגס בכריך. כעבור זמן מה, הוא לא עמד ברעב, והחליט כי ינטה מן הדרך אל תוך היער, שם מצויים מקווי מים שבהם יוכל ליטול ידיו. התחיל להחשיך, ומשגיח הכשרות התחנן בפני הקצב לבל יסכן את נפשו בכניסה אל היער שורץ השודדים. הללו היו ידועים באכזריותם ובמוגזם הסוער, ובכלל, טען המשגיח בלהט, עוד שעה קלה נגיע למחוז חפצנו ותוכל ליטול ידך בהיור. אך הקצב לא שת לדבריו, משגיח הכשרות המתין בשולי הדרך, והקצב פסע אל תוך היער. קול פסיעותיו של הקצב נמוג במהרה, וירד הליל. לפתע נשמעה צעקה מקפיאת דם. צווחה קצרה, שנשטעה באחת... הקצב לא שב מן היער. משגיח הכשרות, נטל את השוט, הכה בכל מקום שזכר שיש להכות בסוס כדי שינוע וימשיך לכפר שהיו עתידים להגיע. הלילה כבר ירד על הכפר, שרוב תושביו כבר נמו על יצועם, האנשים שעוד נותרו ערים, נדהמו בשעה שהתוודעו לגורלו הנורא של הקצב שחלק מהם הכירוהו באופן אישי. עם שחר, התארגנה חבורה גדולה מבני העיירה, פנו היערה וחיפשו את הקצב במשך שעות ארוכות. לאחר חיפוש מייגע, נמצאה גופתו של הקצב ההרוג. הם נטלוהו לכפרם, הביאוהו לקבר ישראל, ובשעה שחזרו מבית העלמין, כבר חזרו החיים השלווים לעיירה, ומשגיח הכשרות הבין, כי לא זו בלבד שהקצב מת, ובני עיירתו לא יאכלו בשר בחג השבועות, אלא שהוא לא יזכה לחוג את החג עם בני משפחתו. באותו ליל שבועות, עמד רבי בעריש ועסק בתורה. השעות נקפו וחלפו, והוא עדיין התקשה בהבנת דברי התוספות. לפתע הוא הבחין כי הקצב עומד לפניו. הרב לא ידע כלל שהקצב נרצח והובא לקבורה בכפר אחר, שהרי משגיח הכשרות גם הוא לא שב לספר את מה שאירע. כאשר הרב הבחין בקצב, שאל אותו מה רצונו, והלה השיב, כי שאלה בפיו. הרב הכיר היטב את הקצב, ואת מזגו הרע, וביקש ממנו לסור הימנו וביקש שלא יפריע לו ללמוד. 'כבוד הרב', הפתיע הקצב את רבה של העיירה, 'אני נשלחתי אליך מבית דין של מעלה'. הרב לא האמין לדבריו, אך לאחר שהקצב התעקש, אמר לו הרב, 'בזאת תבחן, אני מתקשה בהבנת פירוש התוספות על דברי הגמרא, חוזר אל המקום שממנו אתה טוען כי הגעת אלי, ושאלם לפירוש דברי התוספות, ולאחר מכן שוב אלי'. להפתעתו המרובה של הרב, חזר הקצב אליו כעבור רגע ובפיו פירוש נפלא להבנת התוספות. לאחר מכן, הגיש הקצב את שאלתו לפני רבו: משהגיע הקצב לשמים, מצד אחד, ביקשו לדונו כיהודי שמסר את נפשו על קידוש ה', שהרי נהרג בגלל שביקש לקיים מצוה. ומאידך, המקטרגים טענו כי הוא סיכן את נפשו לשווא והיה עליו להימנע מאכילה. כאשר רבו הצדדים, הוחלט כי יירד הקצב אל רבי בעריש, שהוא יכריע בנידון. רבי בעריש הכריע שיש בכך משום קידוש ה', ולקצב היתה המנוחה. כל זאת, רשם רבי בעריש על גליון הש"ס שלו. (רשומים בשמך המעלות לרוד)

מפתגמי אוריתא

פתגמים, נצנוצי מחשבה, ורעיונות ברכה של תורה

שתיקה, היפה שבקולות. (האדמור ממוקצ)

עיקר כוונתו של היצר, לאמת השקר. (רבינו בחיי)

אין אדם בטוח בחיים אפילו רגע, ואיש אשר אלה לו איך יתגאה? (נודע ביהודה)

זרע שמשון
רבי שמשון היים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שמיא ועיניכם תראנה בני
ובני בנים כשתילי זיתים סביב
לשולחנכם, חמשים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו מזרעכם וכו',
בני חיי ומזוני טבי.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הגה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
בהוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורגשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקוד"גלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איה מזורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שומע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב לכל כל הימים

לב העברי
רבי עקיבא יוסף
ב"ר יהואל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבושו בי תומכ.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הגה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
בהוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורגשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקוד"גלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איה מזורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שומע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב לכל כל הימים

מלליצי יין עשיר

אתוון דאורייתא
רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגעשטערן זצ"ל
בהספדו
רבינו בטרם עלה השמימה
הבטיח כל מי שישמע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הגה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
בהוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורגשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקוד"גלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איה מזורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שומע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב לכל כל הימים

די שטערקסטע **סגולה** פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

ווייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

צדקת הצדיק
רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטיח בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הגה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
בהוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורגשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקוד"גלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איה מזורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שומע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב לכל כל הימים

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב, און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

זרע שמשון

לע"ה הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' רפאל ב"ר אברהם ריס ז"ע
איפה לקטת היום ואנה עשית יהי מכיך ברוך. יש לדקדק מה ענין ברכה זו דוקא למי שיכיר אותה, ועוד יש להבין מה באה להוסיף בברכה זו, הלא ממה נפשך אם הגרים נחשבים בכלל בני ישראל, א"כ כבר נאמר 'ומברך ברוך', נמצא שכל מי שעושה חסד עם אחרים מתברך, ובפרט מי שנותן בסבר פנים יפות לעני, שבדאי גם מפייסו בדברים ומתפלל עליו, ופשיטא דהוי בכלל 'ומברך ברוך'. ואי נימא שהגרים אינם בכלל בני ישראל, ואינם בכלל אותה ברכה ד'ומברך ברוך', א"כ מנין לנעמי ליתן לה ברכה זו למי שמכיר אותה בלבד.
ויש לומר דאמרו (במות מח): דגרים מעונים בזמן הזה מפני שאינם בקיאים בדקדוקי מצות, או משום שאינם עושים מאהבה, ע"ש. וא"כ הסברא נותנת שאם בני אדם מבקשים למצוא אנשים מהוגנים לעשות עמהם צדקה וחסד, לא יעשו זאת עם הגרים, בחשבם שאף שבדאי מצוה להחיות את הגרים, וגם לא לעשות עמהם שום אונאה, אבל אין חיוב לעשות עמהם צדקה וחסד. ולכן אמרה נעמי 'יהי מכיך ברוך', דהנה כתב בספר עשרה מאמרות לפרש את מה שכתוב כמה פעמים בתורה אצל האבות את הלשון 'ונברכו', 'והתברכו', שזה מלשון הברכת האילן, שענינו שמשפילין ענף מן האילן ונטמן בארץ ובעפר עד שישרוש גזעו, ומה שגדל אחר כך, ממנו עצמו הוא גדל. כך גם רמז שהגרים שבאים להיכנס בכלל בני ישראל, באמת גדלו מתוכינו, אלא שנדחו, ועתה חוזרים להיות בכלל ישראל ע"ש.
ובדבריו יובנו מה שאמרה נעמי 'יהי מכיך ברוך', היינו מי שמכיר בך שאת גיורת, ויבין שהגרים הם מתוך כלל ישראל, אלא שנדחו, ועתה חזרו, יבין שאת בכלל 'ומברך ברוך'. ורמזה ענין זה במה שאמרה 'ברוך', שרומז על ענין הברכת האילן. (זרע שמשון מגילת רות אות ז).

מליצי יושר מול מגיד פשע זייט מנדב פאר "מליצי יושר" 732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

לע"נ הגיד פסח הערץ ב"ר בנימין בעדמאן ז"ל י"א צ"א סיון

ושם האיש אלימלך. איתא במדרש (רות רבה ב:ה), ר' מאיר היה דורש שמות, 'אלימלך' - אלי תבוא מלכות. ויראה לפי מה שאיתא (מדרש שם ד:ג): צדיקים, שמם קודם להם, כדכתיב 'ושמו אלקנה', 'ושמו בועז'. אבל הרשעים, קודמים לשמן, 'שבע בן בכורי שמו'.

והענין יובן על פי מה שאיתא בילקוט (שמות רמז ר"ח): ושם האחד אליעזר, בשעה שעלה משה למרום, מצאו להקב"ה שישב ועוסק בפרשת פרה אדומה, ואומר: 'אליעזר בני אומר, פרה בת שתיים'. אומר משה לפני הקב"ה: רבש"ע, העליונים ותחתונים ברשותך, ואתה יושב ואומר הלכה משמו של בשר ודם. אמר לו הקב"ה: משה, עתיד צדיק אחד לעמוד בעולמי ועתיד לפתוח בפרשת פרה תחילה 'רבי אליעזר אומר פרה בת שתיים'. אמר לו: יהי רצון שיצא מחלצי. אמר לו: חייך שיצא מחלצך, שנאמר 'ושם האחד אליעזר', המיוחד, ע"כ. וכבר צווחו קמאי דקמאי על זה.

ויראה הכוונה, כי כבר נודע שאלת הקדמונים שהידיעה מכחשת הבחירה, (ע' רמב"ם וראב"ד פ"ה ה' תשובה ה"ה). והנה גם שאלה זו תוצדק במה שכתוב במרום כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, דא"כ הרי הכרח שיחדש אותו דבר. והנה האלשיך (ישעיה נה:יא) פירש, דדבר שהוא במחשבה אינו מכריח הבחירה, אבל דבר הנאמר בפירוש מפיו ית', על זה נאמר 'כן יהיה דברי אשר יצא מפי', 'מפי' דייקא, 'לא יושב אלי ויקם'. אבל דבר שבמחשבה יש בחירה ביד אדם, עכ"ל.

וזהו 'הכל צפוי' היינו במחשבה, לכן 'הרשות נתונה' (אבות ג:טו). נמצא כל מה שלא נאמר בפירוש, עדיין יש ביד האדם הבחירה בו. וא"כ זה התירוץ יצדק ג"כ על חדושי תורה שבכתובים בשמי מרום בשם כל אחד, שאם לא נאמר בפירוש, עדיין הוא ביד בעל בחירה לחדשו או לא, ומצאתי ולא יגעת אל תאמין.

אמנם לענ"ד תירוץ נכון יותר בזה, כי ודאי שנגזר בשמים כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, והיינו חדושים שהם בחוק שכלו לפי שורש נשמתו, וכענין שאמר (נדה טז): 'טיפה זו מה תהא עליה, חכם או טיפש'. דהנה באלשיך (משלי ב:ד) פירש מה שכתוב 'אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין יראת ה' ודעת אלקים תמצא', דודאי נגמר מלמעלה מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, מ"מ צריך יגיעה ושקידה רבה לעמוד על זה.

ובזה יובן המדרש שזו שאלת משה להקב"ה: 'רבש"ע עליונים ותחתונים ברשותך, ואתה יושב ואומר הלכה משמו של בשר ודם', שאם תרצה, תוכל

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$250 פאר גליון מליצי יושר וועט מען מודיע זיין ביי די ציונים פון די פלאצקע גאון - וואראש, **אבני נזר** - סוכאטשוב, **צדקת הצדיק** - לובלין, **ילקוט סופר** - פאקש, **לב העברי** - הר הזיתים, **ר' יוסף ענגיל** - ויען, **בן לאשרי חזון יחזקאל שערי זבול** - הר המנוחות אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח"!
gilyonmy@gmail.com 732-510-0560

תולדות החזון יחזקאל זצ"ל

פעם פתח החזון יחזקאל ואמר: נהירנא מימות הנעורים היו בחורים בישיבות הגדולות, שיצא להם שם טוב כמצוינים ומפולגים, אך ברבות השנים הכזיבו וחדלו לשמוע מהם. ומאיך היו בחורים בינונים ששמותיהם בכלל לא צילצלו, אבל במרצת הזמן התפרסמו כגדולי הדור, מה היה פשר התופעה הזאת?

התשובה: אלה הראשונים לא הצטיינו בשקידה, רק כח הרבים היה בעזרתם, כיצד? בהימצאם בתוך הישיבה, היו מתעסקים בפלפול, ועוברים מאחד לשני, מקשים לפלוני, ושומעים חידוש וסברא מפלוני, טוענים ומעבירים חבילי קושיות ותירוצים וחקירות מקצה היכל הישיבה ועד קצהו, כה היה פקיע שמייהו. אולם אחרי עזבם את הישיבה, כשחסר היה להם כח הרבים שיחזיק אותם, ובאין להם את ההרגל לשבת בשקידה אצל הגמרא, היה חילם באורייתא פוחת והולך.

האחרים לעומתם, לא היו זקוקים מימיהם לכח הרבים, מתחילת ענינם ישבו להם בפינה שקטה בישיבה אצל הגמרא, וגרסו בשקידה דף אחרי דף, גרסו בשופי למדו ושינו וחרזו היטב גפ"ת פעם אחרי פעם, עד שהיתה משנתם סדורה בפייהם, ובכל שנה רכשו בקיאות רבה במאות דפי גמרא נוספים בקיאות יסודית, מבלי להרעיש עולמות בפלפולים ובקושיות ובמערכות, כי אם בצנעה והשקט, כה גדלו והתעלו בתורה מיום ליום, ואף אחרי שיצאו מבית הישיבה, המשיכו בהתמדתם כי לא היו זקוקים כלל לכח הרבים, והם המה גדולי התורה האמיתיים.

בשיחות נוספות שמעו התלמידים שאמר: יש מי שמתמלא שברון לב כשלומד דף גמרא ואינו נתקל בשום קושיא. ואנכי לא כן עמדתי, לבי מתמלא שמחה כשאני מצליח לגמור דף שלם בלא שום קושיות. עוד אמר: יש בחורים שעוד לא הספיקו לצאת מן המסגרת המרובעת שבתוכה התיבה הראשונה בראש המסכת, וכבר מתאמצים להגיד חידושים ופלפולים, ואנכי לא כן עמדתי, מקודם אני גורס תחילה גפ"ת בשופי דף אחרי דף לכל הפחות עד אמצע המסכת, כל זה בטרם שארדיב לחשוב על חידוש כלשהו.

אירע פעם כשלמדו בישיבה בבא בתרא, ופנה לאחד הבחורים בשאלה נוקבת כזו: אל תכחד ממני, בכמה ספרי אחרונים עיינת היום? השיב הלה בכנות שכבר הספיק לעיין בשבעה ספרים. חזר ושאל אותו החזון יחזקאל: וכי לא עדיף היה אלמלי חזרת היטב בזמן זה שבע פעמים על הגמרא עם רש"י כדי לדעת הסוגיא על בוריה.

להכריחם למה שתרצה, ואם תגזור על אחד מה יחדש, הרי הוא מוכרח לחדש. אלא שהאלשיך מחלק בדבר שלא יצא מפיו ית', תצדק בו בחירה. וכן נאמר 'כן יהיה דברי אשר יצא מפי' דייקא, 'אתה יושב 'ואומר', היינו 'ואומר' דייקא, דאחר שאתה 'אומר', הרי אין יתרון לו במה שיחדש, מאחר שכבר הוא מוכרח לדבר. והשיב לו ית', דעתיד צדיק אחד לעמוד 'בעולמי' דייקא, כי בודאי הנשמות נגזר להם חלקם, והיינו דייקא 'בעולמי', דבעולם העליון ודאי נשמתו מחדשת הראוי לה, אך עם כל זה בהיות הנשמה יורדת למטה, אז הבחירה חפשית אם ישתדל בשכלו בהשגת התורה או לא, ואם אין מחדש הראוי לו, ענוש יענש על זה, ואם כן ודאי אף שחלק נשמתו יש לו השגה זו, צריך לייגע עצמו לעמוד על הנגזר לו, [ומתורץ הקושיא דא"ג דנגזר בשמים מה שאפשר לו לחדש, עדיין צריך לייגע עצמו כאן לעמוד על הנגזר לו]. ולכן אמר ד'ושם האחד אליעזר', נרמז בכמה דורות לפניו.

וזה הכוונה 'צדיקים שמם קודם להם', שנודע שמם בשמים קודם שהגיע זמן נשמתם לרדת, ואולם בפתגם מעשה הרשעים די לצרה בשעתה, ולא נרמזו קודם, לכן הם קודמים לשמם, מאחר שאין דרכו יתברך לפרסם עושי רשעה. וכן מצינו גבי בנות צלפחד שנאמר 'כן בנות צלפחד דוברות', ואיתא במדרש 'כך פרשה זו כתובה לפני במרום', והיינו 'במרום' דייקא. לכן אמר כאן 'ושם האיש אלימלך', ששמו קודם לו, ודרש 'אלי תבוא מלכות'. ולהיות שהשכיל אלימלך דממואב יצא חוטר שבט מושל, ולזה יצא להחזיר הקדושה משם.

לע"נ ה"ד מנחם משה ב"ר אברהם פעלזנבורג ז"ל י"א צ"ב סיון **שתי הלחם.** הטעם מה ששתי הלחם היו חמץ, כי היצה"ר במקורו הוא טהור, כי נברא מהש"ת, ויש בו צורך, כגון חדותא דאורייתא, דזה בא מכח היצה"ר (ע' זוהר קלח). וכדומה, רק בהשתלשל למטה, הוא רק רע כל היום. ובמתן תורה הגיעו ישראל

למעלה עליונה, והיה בידיהם להגביה את היצה"ר למקורו, ושם הוא כולו טהור, ולזה נקראים שתי הלחם "לחם תנופה", לפי שעל ידם מייפים את היצה"ר למעלה למקורו, ועל כן היו שתי הלחם חמץ. אבל בפסח שהיה אז הכנה ותיקון עצמותם, לא היה עדיין ביכולתם להגביה את היצה"ר עד מתן תורה, דע"י קבלת התורה הגיעו למעלה זו, אבל קודם קבלת התורה לא היה להם במה להגביהו, והבן מאד. (נאות הדשא ח"א).

זמן מתן תורתנו. קשה למה לא נזכר בתורה טעמו של חג השבועות משום מתן תורה. אך בגמ' (שבת פו:) אמרו, דכולי עלמא מודו דבשבת ניתנה תורה. והטעם, שבשבת הוא זמן עליית העולמות, ואם היו מקבלים התורה ביום חול, היתה הקבלה במדרגה נמוכה כמדריגת ימי חול, ולכך היה זמן הקבלה בשבת, ואז היום במדרגה גבוהה, וקיבלו את התורה במדרגה גבוהה. אך יש להקשות, הלוא עכשיו זמן חג השבועות אינו דוקא בשבת, [ונמצא דקבלת התורה עכשיו הוא במדרגה נמוכה כמדריגת ימי חול]. אבל כיום כבר הוא יו"ט, ויש בו ג"כ עליית העולמות.

ובזה מתורץ מה שאנחנו עושים חג השבועות ביום חמשים לספירה, בשעה שמתן תורה היה ביום נ"א לספירה (כקושיית המג"א ס' תצ"ד סק"א), כי אז היה צריך להיות מתן תורה דוקא בשבת כנ"ל, ועכשיו שנקבע ליו"ט, אין

צריך להיות בשבת, ועל י"ט לא נצטוו רק אחר מתן תורה, ואילו על שבת במרה איפקוד. (נאות הדשא ח"א רנ"ב).

דוך ארץ. כל תיקון העולם תלוי בדרך ארץ, כי כמו שאדם עומד בפני מי שגדול ממנו ואין לו דרך ארץ, כך גורם שגם הקליפה ח"ו יכולה לגשת אל הקדושה. וכן אם אדם רוצה להחזיק עצמו במדרגה הגבוהה ממנו ושאינו לו שייכות אליה, גורם שגם הקליפה תהיה לה אחיזה בקדושה שרחוקה וגבוהה ממנה, ומזה נעשה מסך המבדיל שלא יוכל לעלות. ואם יהיה לכל אחד דרך ארץ בפני מי שגדול ממנו, אז גם הקליפה תעמוד מרחוק, ולא תוכל לגשת אל הקדושה, ותהיה הגאולה השלימה (נאות הדשא ח"א רנ"ד).

וכן הביא בשם משמואל (פרשת במדבר שנה תרע"ב) וז"ל: הגיד כ"ק אבי אדומ"ר זצלה"ה, שלעומת שאדם יש בו יראת שמים ועומד מנגד מחמת יראת הכבוד, לעומת זה גם החיצונים עומדים מנגד ממנו ויראים לקרב אליו, עכ"ל. וכ"כ בפרשת חקת (תרע"ח) וז"ל: הגיד כ"ק אבי אדומ"ר זצלה"ה, שבה במדה שאדם עומד מרחוק ומתירא לקרב לפנים ממחיצתו, כן לעומתו החיצונים מתרחקין ממנו ומתיראין מלקרב אליו.

לע"נ הג"ר זעליג ראובן ב"ר צבי בענגיס זצ"ל י"א צ"ו סיון

בליל שבועות יש ללמוד תנ"ך ותורה שבע"פ. איתא במגן אברהם (סימן תצ"ד) על המנהג להיות ניעורים בליל שבועות, דזה כדי לתקן מה שהיו אבותינו יושנים אז קודם מתן תורה כדאיתא במדרש (שיר השירים רבה א:נז) ופרקי דר' אליעזר (פרק מ"א). ובאמת לא נראה מדברי המדרש שהיה בזה שלא כהוגן מה שהיו יושנים. ובזוה"ק (ח"ג צ:ז) איתא: כד מטי לההוא ליליא, ליבעי למלעי באורייתא ולנטרי דכיה עילאה, ואורייתא דבעי למלעי אורייתא דבעל פה. (כשמגיע ללילה ההוא של שבועות, צריך לעסוק בתורה ולשמור טהרה העליונה שמגיע עליו בלילה ההוא. והתורה שהוא צריך לעסוק בלילה הזה של שבועות, הוא תורה שבעל פה).

ונראה מזה שענין הטהרה של לילה זו נגמר ע"י תורה שבעל פה, והוא על דרך מאמר חז"ל (ברכות טז.) עה"פ 'כנחלים נטיו כאוהלים נטע ה', מה נחלים מעלין את האדם מטומאה לטהרה, כך אוהלים של תורה מעלין מטומאה לטהרה. ואוהלים של תורה כוונתו ביחוד על תורה שבעל פה, שאינו נקנה באדם עד שכל העוה"ז הוא כאוהל ארעי אצלו, כאומרם ז"ל אדם כי ימות באוהל, אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה. וכדאיתא בתנחומא (פרשת נח ג') שאין תורה שבעל פה מתקיימין אלא במיעוט תענוגי עוה"ז ובצער ונידוד שינה. ועל זה הוקשו נחלים המעלין את האדם מטומאה לטהרה, היינו כמו הטובל במים המכסים כל גופו, כך על ידי שנקבעו דברי תורה בלב ובמוח בתמידות עד שכל שיעור קומתו נטבל במימי הדעת כדאיתא בהרמב"ם (הלכות מקואות פ"א ה"ב) ועל זה מרמז בזוה"ק שם 'דיתדכון ממבועא דנחלא עמיקא'. ועל ידי בחינת בינה שבלב שנקבעים הדברי תורה בלב, נפתח לו המקור מרחובות הנהר לטהרת הנפש. והנה בשנה הראשונה לאחר יציאת מצרים היו מכינים את עצמם לקבלת התורה בכל הכנות הנ"ל לעזוב כל עניני עוה"ז, כמו שנאמר 'לכתך אחרי במדבר', היינו מקום ציה ושממה מכל עניני עוה"ז. אמנם בחינת תורה שבעל פה בפועל לא היה להם עוד. ולכן היה זאת עצתם לקשר עצמם בהש"ת ע"י השינה, היינו לעזוב את עצמם עם כל כוחותם על הש"ת, והוא עוד מדרגה יותר עליונה מייגיעה בתורה שבעל פה בפועל. והיינו מי שנקרא 'דיד ה', כמו שנאמר על דור המדבר 'זכרתי לך וגו' אהבת כלולותיך'. וכמו שנאמר בשלמה המלך ע"ה שנקרא 'ידידיה', וה' אהבו, והוא אמר 'שוא לכם משכימי קום וגו' אוכלי לחם העצבים', היינו היגיעה בפועל בתורה שבעל פה נקרא אוכלי לחם של תורה בעצב, כי כן דרך היצה"ר להכניס בזה עצב ורפיון ידים בלב האדם מחמת שנצרך יגיעה גדולה, ומנוחה לא ימצא וכו'. רק כן יתן לידיו שנה, היינו מי שהוא ידיד ה' יזכה לזה הבחינה ע"י השינה, כמו שנאמר בו (מלכים א': ג:טו) 'ויקץ שלמה והנה חלום', שהיה צפור מצויץ ויודע מה מצויץ (שיר השירים רבה א', ט') ונאמר (במלכים שם) ויעש משותה לכל עבדיו ואמרו (במדרש שם) שכאן שעושיין סעודה לגומרה של תורה. וכן מצינו ביעקב אבינו ע"ה (בראשית כ"ח, י"ב) ויחלום והנה ה' נצב עליו וגו', וזה היה מדרגת דור המדבר קודם מתן תורה היינו דביקות בהש"ת בהשינה על ידי מראה החלום, כמו שנאמר 'אם יהיה נביאכם במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו'. ובשעת מתן תורה עצמו הגיעו למדרגת משה רבינו

שנאמר בו 'פה אל פה אדבר בו', וכמו כן נאמר במ' פנים בפנים דיבר ה' עמכם'.

והנה מה שאיתא בזוה"ק בהקדמה (דף ח.) דיש ללמוד בלילה גם תורה נביאים וכתובים, זה הוא ענין אחר, דזה בא כדי לתקן תכשיטי כלה ע"י עשרים וארבעה ספרי תורה כידוע. אמנם לתכלית הטהרה, הוא ע"י תורה שבעל פה דייקא כנ"ל.

לע"נ הג"ר שמואל ב"ר מנחם דאנאט זצ"ל י"א צ"ו סיון

ישלם ה' פעלך ותהי משכורתך שלימה מעם ה' אלקי ישראל אשר באת לחסות תחת כנפיו. ובמדרש (רות פ"ה): א"ר חסא, אשר באת, ע"כ. וכבר תמהו כל חקרי לב מה בא להוסיף על דברי הפסוק. ויש לפרש על פי מה שכתב הבינה לעתים (דרוש טוב), כי הגידו לבעוז ב' עיני מעלה ברות: (א) מה שנוגע בינה לחמותה מגמ"ח שעשתה עמה. (ב) בינה לבינו יתברך שנתגיירה וכפרה בעבודה זרה, וקבלה מלכות שמים. ועל כן אמר לה על כל מה שעשתה עם חמותה מגמ"ח 'ישלם ה' פעלך' כפי מה שהיה במעשה. ועל המעלה השני מה שנתגיירה וקיבלה על עצמה כל עול המצוות, ועדיין לא קיימה אותם בפועל במעשה, רק תלויים ועומדים ברצון ה' להזמינם לידה וליתן לה חיים ארוכים לקיימם, ואף אם אפשר שלא תתזדמן לה, מכל מקום 'תהיה משכורתך שלימה מעם ה' אלקי ישראל', היינו שתקבל תשלומין על הכל, אפילו ממה שהוא 'עם ה', שעדיין נשאר אצלו ברשותו ורצונו עכ"ד.

ובזה יש לבאר דברי רבי חסא, דבא לבאר ענין זה על מה זכתה רות לברכה כזו שתהיה משכורתה 'שלימה' אף על המצוות שלא עשתה. ועל זה קאמר 'אשר באת לחסות תחת כנפיו', וא"כ כיון שגיירה עצמה, שוב יש לה דין ישראל, ובישראל הרי מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, וא"כ בדין הוא שתטול שכרה על הקבלה לבד 'מעם ה' אלקי ישראל', 'ישראל' דייקא, דבישראל נחשב המחשבה כמעשה.

לע"נ הרבנית שיינאו ח'ל ב"ר יעקב מסקולען י"א צ"ו סיון

והייתם לי סגולה מכל העמים. ופירש"י וז"ל: אוצר חביב, כמו וסגולת מלכים, כלי יקר ואבנים טובות שהמלכים גונזים אותם. כך אתם תהיו לי סגולה משאר אומות, עכ"ל. והכוונה, דכמו אבן יקרה, אשר כל חשיבות הוא ע"י חסרון המציאות, [דאינו מצוי הרבה אבנים כאלו]. הכי נמי [חשיבות שלנו הוא מחמת מיעוט המציאות, דאנו מתנהגים באופן אחר מכל אומות העולם], ולכן כל זמן שאנו נבדלים מהם, אז אמר הקב"ה: 'אתם שלי', כדכתב רש"י (ויקרא כ:כו), וז"ל: ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי, אם אתם מובדלים מהם, הרי אתם שלי, ואם לאו הרי אתם של נבוכדנצר וחביריו, עכ"ל. ואז כשאתם מובדלים מהם, כתיב 'וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך', ואז אתם בחשיבות, כעין שאמרו 'ראיתי בני עלייה והמה מועטים' (סוכה מה). ואז אנו 'סגולה מכל העמים', משא"כ אם הם כגוים, מה רבונת שלנו, דמה החשיבות הרי 'כי אתם המעט מכל העמים'.

כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך. אפשר לפרש, כי לכאורה צ"ע, דאחרי כי נמנו וגמרו דנוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא (עירובין ג'), א"כ למה צריך לכבדם, איזהו טובה נעשה לו בבריאתו. אמנם כיון שהוא חפץ בחיים, ד'כל אשר לאיש יתן בעד נפשו', א"כ צריך להיות מכיר טובה להם לאשר נתן לו את החיים הזה אשר יחפץ בו. וא"כ זה המשך הפסוק 'כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך', דאחרי כי אתה חפץ אריכות ימים ושנים, לכן צריך אתה לקיים כבוד אב ואם.

לנסות י"א ב"ו. להצלתה בכל"ע

העוסק בתורה בלילה. אמרו בע"ז (דף ג:): כל העוסק בתורה בלילה, הקב"ה מושך עליו חוט של חסד ביום, שנאמר 'ומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירו עמי', מה טעם 'ומם יצוה ה' חסדו', משום ד'בלילה שירו עמי'. וכתב הגר"י ענגיל (אוצרות יוסף מאמר לבנה דף ט"ו), וז"ל: הגמ' איירי בתורה שבע"פ וכו', וזה טעם 'ובלילה שירו עמי', דלימוד תורה שבע"פ הוא דרך זמרה ושיר, וזה 'שירו', כמבואר במגילה (דף לב.) 'הקורא בלא נעימה, ושונה בלא זמרה, עליו הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חקים לא טובים'. הרי שאצל 'קורא', דהיינו מקרא תורה שבכתב, הזכיר רק 'נעימה', שאיננו זמרה ושיר, רק נעימת הטעמים לבד. משא"כ אצל 'שונה' דהוא משנה תורה שבע"פ, הזכיר

סגולת אריה"ק ע"פ הדרכת הרה"צ מ'אראד אריינברענגען יראת חסא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים

את"ח ויר"ש וועט טון פאר אייך די סגולה בטאמנות, די אריה"ק איז מבטיח "יבער לבו לשמים לטובה, ותראה פלאים". שטרענג קאנפידענשעל. מיקען עס געבען פון מעשר מכן דורות ישרים 917-635-3883 dorosyesharim@gmail.com

ליכות ג.ד.ב.מ. מהחזרה בתשובה

סימן להכיר האדם איזה שורש נשמה יש לו. ידוע שנמצאים חמשה מדרגות בנשמות, ואלו הם: (א) נפש (ב) רוח (ג) נשמה (ד) חיה (ה) יחידה. ונפש היא המדרגה הנמוכה מכל, ואח"כ הרוח, ואחרי זה הנשמה וחיה ויחידה. והנה הנפש הוא מעולם העשייה בלבד, והרוח מעולם היצירה, והנשמה מעולם הבריאה, החיה מעולם האצילות, יחידה הוא בכתר דאצילות.

והנה יכולים להכיר באדם איזה שורש נשמה יש לו, דהנה לפעמים אנו רואים אדם שאוהב מאד דרוש, וכל חשקם זהו לדרוש. וכן מצינו בני אדם שחשקם לסודות התורה וכו', וזהו לאו במקרה, אלא תלוי בשורש נשמתו, מי שיש לו נפש מעולם העשייה, עיקר מגמתו וחשקו הוא לפשטות התורה. ומי שהוא מ'רוח', חשקו לרמזי התורה, ובעלי 'נשמות' דעולם הבריאה, חשקו לדרושי התורה, ובעלי 'חיות' בעולם האצילות, חשקו לסודות התורה, ובעלי 'יחידות' דכתר דאצילות, חשקו לסודות התורה

ולהלכל עצמם באין סוף ב"ה. והטעם הוא, שכל אחד מתאוה לשרשו, והכח התאוה והתשוקה הוא ע"י הנשמה החושקת, ובודאי חושקת ומתאוה לשרשה ולמקור מחצבתה, ולכן לא יתאוה בעל 'נפש' לתורת היצירה שאין לו השגה בזה, ובעל 'רוח' דיצירה לא יחשק ויתאוה לתורת הבריאה, ומכ"ש לתורת הסוד לאצילות, או לסודי הסודות לכתר דאצילות שלא יתאוה לזה שהוא רחוק מהשגתו, ובעלי נפשין מתאוין רק לענינים דעשייה כי שם מקומם, ובעלי רוחין מתאוין ליצירה למקומן, ובעלי נשמות לבריאה, ובעלי חיות מתאוין לאצילות כי שם מקומם, ובעלי יחידים לכתר דאצילות כי שם הוא מקומם.

ובזה שביארנו שיכולים להכיר כל אחד שורש נשמתו מאיזה שורש הוא, ומאיזה עולם הוא, בזה מובן היטב למה יש אנשים שאוהבים מאד דרך העיון, ויש אלו שאוהבים דרך הפשטות, ויש בעלי כשרונות עצומים שאם היו לומדים ש"ס ופוסקים, היו גאוני הדור, אבל כל כשרונותיהם משימים בדרוש ורמזים, כיון שזהו שורש נשמתם.

ודע שבשביל כמה סיבות האדם יכול לקבל נפש, או מדריגה גדולה של רוח או נשמה, יש שהאדם עבד על עצמו וקיים מה שהיה צריך לקיים כל המצוות ועסק בתורה לשמה בנגלה ובנסתר ובעבודת הש"ת, ובזה עלה למדריגה וקיבל מדריגת נשמתו, ויש סיבה אחרת והוא מצד הוריו שקדשו את עצמן בשעת היחוד ובה המשיכו לבניהם נשמה גדולה. אמנם כל העבודה של האדם שזוכה לנשמה גדולה מצד אבותיו, הוא שיחזיק הנשמה ויקדישה בתורה ומצות ולא יכשל בעבירות, דאז היא בורחת ממנו. וא"כ ע"ח שאבותיו הקדישו עצמם, והוא שומר נשמתו ומקיים המצוות ומתנהג בקדושה ובטהרה, ובזה הוא עולה במדריגה עוד יותר גדולה, ובזה זוכה לרוח הקודש ולמעלות הצדיקים.

וגם מה שפעמים אנשים נולדים בכשרונות עצומים, ויש שנולדים בכשרונות בינונים, ויש שבכלל הכשרונות שלהם נחלשים מאד, זהו גם תלוי באבותיו, אם אבותיו היו בקדושה ובטהרה, אזי הם מביאים לבניהם נשמות גדולות, ולכן יש לבניהם כשרונות עצומים, ולפעמים יש להם זכויות מיוחדות שזה לא תלוי באבותיהם אלא בזכות עצמם.

ומכל מקום האדם יש ברוחו לעלות מעלה מעלה ולקבל כשרונות עצומים כיון שהוא נכלל מהרבה עולמות, וצריך לדעת שאם האדם מתעסק בעשיית המצוות לבד, הנה הוא זוכה אל הנפש הנקראת עשייה, ואם ישתדל האדם הזה לעסוק גם בתורה ולומד והוגה ושונה בה תמיד בתורה שבעל פה ועוסק תמיד בתורה לשמה אז יזכה אל הרוח, ואם ישתדל עוד האדם הזה ועוסק בחכמת האמת בסודות, אז יזכה גם אל הנשמה שהיא מן הבריאה, ותאיר הנשמה ברוח שבו ותוסיף מעלה על מעלתו וחכמה על חכמתו ואז נקרא 'אדם שלם', אשר עליו נאמר 'ויברא האלקים את האדם בצלמו' (ש"ת סי' ל"ז).

אין להתפעל מה יאמרו הבריות

פעם שאל מישהו את בעל החזון יחזקאל שאלה בעניני ממונות. והשיב לו שאין מה לחשוש. שאלו הלה: אבל מה יאמרו הבריות שאינם יודעים הדין, והם ירננו.

ענה החזון יחזקאל: הנה כשבועז לקח את רות לאשה, נתעוררה השאלה אם מותר לקחת מואביה, ודנו ופסקו שמוטר - "מואבי ולא מואביה". והנה אמרו חז"ל (ילקוט שמעוני רות אות תר"ח) עה"פ ויקח בועז את רות: אותה הלילה שבא עליה - מת.

ומה אמרו הבריות שלא ידעו את ההלכה? הם אמרו שודאי מת כעונש על שלקח את רות המואביה. אבל האמת היא שאדרבה, מן השמים סיבבו שביום האחרון לחייו, יזכה לקחת את רות ושיצא מהם דוד המלך ומלך המשיח. הרי לך שאין להתפעל ממה יאמרו הבריות.

'זמרה'. וכן אמרו 'גמרא גמור, זמורתא תהא', הרי שלימוד תורה שבע"פ משנה וגמרא דרכה בזמרה ושיר, וזהו שאמר "ובלילה שירו עמי".

וע"ע בעירובין (דף יח): דאמרו: כל בית שנשמעין בו דברי תורה בלילה, שוב אינו נחרב שנאמר 'ולא אמר איה אלוך עושי הנותן זמירות בלילה', ע"כ. והכוונה ג"כ אתורה שבע"פ דהוא לימוד דלילה, וזהו דמייתי קרא דהנותן 'זמירות' בלילה, דלימוד תורה שבע"פ הוא דרך זמרה, וכדברי הגמ' ה"ל הקורא בלא נעימה ושונה בלא זמרה וכו', והוי קרא ד"הנותן זמירות בלילה", כמו קרא ד"בלילה שירו עמי".

והנה בהיות לימוד דתורה שבעל פה בלילה, מתייחס לבחינת המלכות, אם מפאת הזמן שהוא בחינת לבנה בחי' מלכות, ואם מפאת הלימוד עצמו, דתורה שבעל פה היא בחינת המלכות, לכן תבין מדוע נמשך 'חוט של חסד' ע"י הלימוד, שכן ענין המשכת חוט של חסד אנו מוצאין אותו במדה הזאת, וכמו שאמרו (מגילה י"ג): אסתר ירקוקת היתה, אלא שחוט של חסד משוך עליה. וכבר ידעת כי אסתר היא בחינת המלכות.

ליכות גבריאל בן עליזה להצלחה בכ"ע

וירד ה' על הר סיני אל ראש ההר ויקרא ה' אל משה אל ראש ההר ויאמר ה' אל משה רד העד בעם. יש לדקדק למה קרא דוקא 'לראש' ההר. ועוד קשה, דכל הקריאה מיותר, שבמקום עמידתו היה יכול לומר לו 'העד בעם', באין צורך עליה וירידה. ויש לומר דחידא מתורצת בחברתה, כיון דכתיב 'וירד ה' אל ראש ההר', הדגיש הכתוב שקראו למשה רבינו גם כן 'לראש ההר', ואז נתקרב משה רבינו ע"ה לאצילות ממש.

והנה ידוע דברי הרמב"ם דנר הנסמק לאור האבוקה בטל מהמציאות ונכלל בהאבוקה, כי כן טבע החלק להשתוקק להידבק בהכלל, הגם שעל ידי זה יהיה אפיסתו, וכעובדא דנדב ואביהו. וכיון שהיה מלא תשוקה להידבק באלקים חיים, לכן אמר לו הקב"ה לא כך כוונתי, אלא שתשאר בתשוקתך, ותשפיע אותה בעם ישראל, ואו לא ימצאו מנוח מתשוקה זו, וירצו במסירות נפש לעלות, ואעפ"כ יעמדו על מקומם מחמת ציווי ה', ואז לא יבאו למצב של נדב ואביהו, כי יבינו שהקב"ה רוצה בעבודה בחיים, ולא במסירות נפש ממש, אלא למסור נפשו בכל רגע בעד רצונו ולהשאר בחיים, וזה 'רד העם בעם פן יהרסו לעלות', ויהי רצון שאהיה נאה מקיים אמן כן יהי רצון.

לע"נ הג"ר שאול ב"ר מנחם מנדל ברוס זצ"ל יא"צ א' שבועות

כי לא ינקה ה' את אשר ישא את שמו לשוא. בדרך רמז: יש מצבים ובעיקר בעניני בין אדם לחבירו, שכל אדם באשר הוא אדם, צריך לדעת בעצמו איך להתנהג. וזה שאמר הכתוב 'הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך, דעצם העובדה שאתה 'אדם', אתה כבר אמור לדעת 'מה טוב', ומי שאינו מתנהג כך, אלא נושא את שמו - 'אדם' לשוא, לא ינקה ה'.

עת לעשות לה' הפרו תורתך על כן אהבתי מצותיך מזהב ומפז (תהלים קי"ט). ז"ל הרמב"ם (פיה"מ סוף ברכות): עת לעשות לה' הפרו תורתך, יאמר, שכשנגזרת עת עונש ונקמה, יבואו סיבות לבני אדם שיפרו תורה כדי שתחול עליהם הגזירה כשהם חייבים, וענין זה ארוך ורחוק עמוק עמוק מי ימצאנו, עכ"ל.

ונראה זהו שאמר דוד "עת לעשות לה' הפרו תורתך", על כן בגלל שאני חושש שמא מזמנים לי סיבות להפר תורה, לכן "אהבתי מצותיך מזהב ומפז", דאני מתגבר באהבת המצוות והיינו לימוד התורה, ולא אפרוש מהם אף לרגע.

ב בזמן מחלת זוגתו של רבינו החזון יחזקאל, התחזק מאוד בלימוד התורה, באמרו אני חושש פן מזמנים לי עתה סיבה להפר התורה, כדי לעונש אותי.

" וראה כעין זה בש"ת קול מבשר (ח"ב סימן כ"ח אות י"ח).

הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר יוסף מרימנוב זצ"ע אמר: בעודי בחיים אני מנענע עם כל העולמות, ולאחר פטירתי אחזיק טובה למי שידליק נר לטובת נשמותי (ספר מנחם ציון). נתפרסם ע"י הרה"ח המפורסם ר' מרדכי יצחק סאמעט שליט"א

זרע שמשון

רבי שמשון היים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שמיא ועיניכם תראנה בני
ובני בנים כשתילי זיתים סביב
לשולחנכם, חממים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו מזרעכם וכו',
בני חיי ומזוני טבי.

מלא העומר

רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הגה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
בהוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר

רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורגשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקוד"ג'גלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר

רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איה מזורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שומע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב לכל כל הימים

לב העברי

רבי עקיבא יוסף
ב"ר ר' יהואל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבושו בי תומכי.

הזון יהזקאל

רבי יהזקאל ב"ר מרדכי
זלמן אברמסקי זצ"ל:
הג"ר שלום אייזן זצ"ל בעת
הספדו בשעת הלוייה הכריז:
נצטויתי מאת רבינו זצ"ל לפרסם,
שהבטיח שימליץ טוב לכל מי
שילמוד בספריו, וכן ימליץ טוב
לכל מי שיפיץ את חידושי תורתו.
(רביבות אפרים אר"ח ח"ב עמוד
רמ"ח, מלך ביפו פרק מ"ב).

מלליצי יין עשר

אתוון דאורייתא

רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגעשטערן זצ"ל
בהספדו
רבינו בטרם עלה השמימה
הבטיח כל מי שישעו בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

בן לאשרי

רבי יצחק ב"ר אשר
אנשיל הורבמן הרב
מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
בלי נדר בכל יום על כל אלה שיעיינו
בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
לאחרים שיושעו מכל צרה
שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
וכל הלומד בספרי יזכה לירוש, ו
הצלחה בכל טוב, בזה ובבא
סגולה גדולה בבית לכל הדברים.

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנימ?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

ווייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

צדקת הצדיק

רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

שערי זבול

רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה וימליץ טוב למי שעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב, און ר' יהזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

זרע שמשון

לע"ה הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' רפאל ב"ר אברהם ריס ז"ע
ואיש את קדשיו לו יהיו, איש אשר יתן לכהן לו יהיה. אמרו בברכות (דף טג): כל מי שאינו נתון תרומות ומעשרות לכהן, סוף נצרך לכהן על ידי אשתו, שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו, וסמך ליה איש איש כי תשטה אשתו. ונראה דלפי"ז יש לפרש כוונת הכתוב (משלי יד:כד) 'עטרת חכמים עשרם אולת כסילים אולת', דלכאורה אינו מובן מה דכתיב ב' פעמים תיבת 'אולת'.
ויובן עפ"י מה שדרשו (שבת קיט). 'עשר תעשר', עשר בשביל שתתעשר. ואמרו בברכות (דף לה): אמר ר' יוחנן משום רבי יהודה בר אלעאי, בא וראה מה בין דורות הראשונים לדורות האחרונים, דורות הראשונים היו מכניסים פירותיהם דרך טרקסמון כדי לחייבם במעשר, דורות האחרונים מכניסים פירותיהם דרך גגות חצרות וקרפופות כדי לפטרן מן המעשר, ע"כ. ונראה דלפיכך לא נתברכו פירותיהם. וידוע מאמר חז"ל (סוטה ג): איש איש כי תשטה אשתו, אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות.
ועפ"י כל דברי חז"ל אלו מתפרש יפה כוונת הכתוב 'עטרת חכמים עשרם', שכאשר יתברכו פירותיהם ויתעשרו, זהו עטרה להם, שזה סימן שהם מקיימין את המצוה כהלכתה. אמנם 'אולת כסילים' שהם אינם מקיימין את המצוה כהלכתה, ומכניסים את פירותיהם דרך גגות די לפוטרם מן המעשר, וממילא אינם מתעשרים, זה גרום להם 'אולת' אחרת, והיינו אולת של אשתו, שמפני שלא נתן את המעשרות לכהן גורם שתשטה אשתו, ונמצא מפסיד ב' דברים, הן שאינו מתעשר, והן שאשתו נאסרת עליו. (זרע שמשון אות ג).

לע"נ הג"ד יעקב מאיר ב"ר בצלאל אלתר זצ"ל י"ג סיון
וידבר ה' וגו' צו את בני ישראל וגו' יש
 כפולים הרבה עפ"י הפשט. ובמדרש רבה
 (פרשה ז' סי' א') איתא: צו את בני ישראל
 וישלחו מן המחנה וגו', הה"ד (משלי כ"ה)
 'הגו סיגים מכסף ויצא לצורף כלי', א"ר
 תנחומא ב"ר אבא, מהו 'הגו סיגים
 מכסף', כל זמן שהפסולת הזו בכסף, אינו
 מראה יופיו וכו', נסתנו הפסולת ממנו,
 מיד הוא מראה שבו וכו', כיצד בשעה
 שיצאו ישראל ממצרים, היו כל רובן
 בעלי מומין, למה מפני שהיו יגעים בטיט
 ובלבנים, ועולים לראש הבנין וכו', או
 האבן נופלת וקוטעת ידו, או הקורה או
 הטיט נכנס בעיניו והוא נסמא, והיו בעלי
 מומין. כיון שבאו למדבר סיני, אמר
 האלהים כן הוא כבודה של תורה שאתן
 אותה לדור בעלי מומין, ואם אמת'ן עד
 שיעמדו אחרים, הרי אני משהא במתן
 תורה. מה עשה האלהים, אמר למלאכים
 שירדו אצל ישראל וירפאו אותן, ותדע לך
 שכן הוא, שנאמר 'כל המחלה אשר שמתי
 במצרים לא אשים עליך כי אני ה'
 רופא'ך, הרי לך שנתרפאו, ע"כ.

ותמוה דמנין מפסוק זה שנתרפאו. ונראה
 שהוקשה למדרש קושית הגמ' (סנהדרין
 קא:): כתיב 'כל המחלה אשר שמתי
 במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופא'ך,
 וכי מאחר שלא שם, רפואה למה. לכן
 מפרש המדרש כן, דתדע שכן הוא דאם
 תשמע לדברי תורה שלא אשים עליך כל
 המחלה אשר שמתי במצרים, דזה תראה
 ממה שאני אהיה רופא'ך מן התחלואים
 שכבר היו בך במצרים בזכות התורה
 שהייתם מקבלים במצרים, א"כ כש"כ
 שלא אשים תחילה.

וסיים המדרש: 'אבל כיון שעשו אותו
 מעשה של עגל, חזרו למומן, ונעשו זבין
 ומצורעין'. ובהו יובן הכתוב שאמר
 'וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב מזכר
 עד נקבה תשלחו', דאע"פ שהנקבות לא
 נשתתפו בחטא העגל, אעפ"כ הרי אמרו
 (ב"ק צב.) 'בהדי הוצא לקי כרבא' -
 כשעוקרים את הקוקן שגדל אצל הכרוב,
 פעמים שנעקר הכרוב עמו, ונמצא
 דשכנים של הרשע לוקים עמו, וכמו
 שנענש אדם בעבור חוה שהתחילה
 העבירה.

וחזר ואמר 'אל מחוץ למחנה תשלחו',
 כי דגלי מדבר היו כנגד מחנה שכינה כמפורש בזוהר, וא"כ אותם שנשתלחו,
 נשתלחו גם ממחנה שלמעלה, דבדואי נדחים הטמאים מן דגלים שלמעלה,
 שכל אחד היה שורש למעלה, ושורש נשמתן בדגלים העליונים, ומי שהיה
 טמא, מתרחק גם מדגלים של מעלה. לכן אמר 'אל מחוץ למחנה' העליונה
 שנתרחקה נשמתם, משם 'תשלחו', [וזה על ידי שתשלחו כן].
 והוסיף הכתוב: 'ולא יטמאו את מחניהם אשר אני שוכן בתוכם', שאעפ"י
 שכבר היתה השכינה שרויה ביניהם בטרם ששלחו, מ"מ הם מזהירים על
 כך שלא יטמאו את מחניהם' אשר אני שוכן בתוך טומאתם. ולכן חזר ופירש
 'ויעשו כן בני ישראל וישלחו אותם אל מחוץ למחנה', להורות שנתכוונו
 לשלח אותן שהיו משולחים מחוץ למחנה העליונה. וסיים 'כאשר דבר ה' אל
 משה כן עשו בני ישראל', ולכאורה נראה שהוא מיותר. אך נראה שסיפר איך
 שלא נגרע ממספר בני ישראל, ששורש בחינת מספר שלם שלהם הוא ששים

תולדות הבן לאשרי ז"ע

מספר הרה"ח ר' אברהם קליינקופמן, שבילדותו למד אצל
 רבינו הצדיק מרעננה ז"ע, בשנת תשל"ב כשהייתי ר"מ
 בישיבת רבנו חיים ברלין בארה"ב, באתי לארץ הקודש,
 ונסעתי לבקר את הצדיק בעיר רעננה, לא היתה לי כתובת,
 אך כשהגעתי לרעננה, שאלתי את הנהג אם מכיר את רבי
 יצחק הוברמן, הוא שאל אותנו: הצדיק? ענית שכן, והוא
 הוריד אותנו ממש בסמיכות לביתו.

היה לו ממש צריף ישן, הדפנות היו מטות ליפול, אחד
 מהדפנות נתמך בטלמים ממש, מסביב היה הכל שדות
 ריקים, נקשנו על הדלת, הרבנית פתחה לנו כפי שהיינו
 מכנים אותה בתור ילדים "מימע לאה" (-דודה לאה), היא
 שאלה מי אתם, ענית לה שאני אברהם מל' שיינדל'ס, היא
 שמחה לקראתי, הכניסה אותנו פנימה, בתוך הצריף היה
 מיטה ושולחן וארון ספרים על כל אורך החדר, ובצד היה
 כמה מדרגות לרדת לחדר נוסף, והבנתי שהצדיק יושב
 שם. התחלתי לרדת לשם, הרבנית אמרה שלא אפריענו,
 כי הוא לא מסיח באמצע הסעודה, המתנתו עד שיברך
 ברכת המזון, מרומם את הנפש היה לשמוע אותו מברך
 ברכת המזון בהתעוררות ובדבקות רבה ועצומה שארכה
 לו בסביבות עשרים דקות תמימות ללא גוזמא.

לאחר שסיים, ניגשתי אליו, הוא היה אז כמעט סגי נהור,
 הגשתי אליו את ידי, הוא שאלני מי אני, השבתי 'אברהם מל'
 שיינדל'ס', והוא שאל שוב מי אתה? ענית 'אברהם'
 קליינקופמן'. ושוב הוא שאל מי אתה? ואז נזכרתי שהוא
 היה מכנה אותי 'אברהש'ע' - כינוי לשם 'אברהם', וענית
 שאני 'אברהש'ע', ואז הוא השיב: 'אה אברהש'ע? תגיד
 לי, החינוך שנתתי לך בילדותך עשו ממך אדם ישר? כך
 שאל בצחות. כשאמרתי לו שאני עוסק במסכת עבודה
 זרה, החל להרצות את הסוגיה בבקיות ובעמקות כאילו
 עתה עסק בסוגיה זו, כשהוא מוסיף ואומר את דברי
 חידושי על הדף בבירות ובריהיטות, הוא היה ממש
 חלוש, והדיבור בהתלהבות ובחיות עצומה עלה לו במאמץ
 גדול מאוד, ולאחר רבע שעה הוא התמוטט על המטה,
 וקיבל התקף של קוצר נשימה. נח כמה דקות, חזר לעצמו,
 ומיד כלביא ישאג המשיך את הסוגיא במקום שאחז
 במשך עוד כמהציט השעה, עד ששוב נפל והתמוטט על
 המטה באפיסת כוחות ממש.

והרבנית שראתה שזה ממש לוקח לו את כל הכוחות,
 חששה לחייו, וביקשה מאיתנו שנפסיק לדבר עמו
 בלימוד, אולם הצדיק המשיך בחיות חדשה ביתר שאת
 וביתר עוז להעמיק ולפלפל בסוגיא, כך במשך שעה
 ארוכה המשיך לדבר בלימוד כשהוא מתמוטט על המטה,
 נח קצת, ושוב חוזר לדבר בלימוד בהתלהבות ושמחה
 גדולה.

באותה תקופה של חודשיים ששהיתי בארץ, באתי אליו
 ששה פעמים, וכל פעם שהייתי נכנס אליו, היה מדהים
 לראות את כוח הזכרון שלו, הוא היה ממשיך לדבר בלימוד
 מהיכן שהפסקנו בפעם שעברה, ושוב היה הדבר חוזר על
 עצמו, ואומר בפנינו חידושים עצומים במסירות נפש עד
 כדי אפיסת כוחות ממש, הכל היה המשיך אחד ארון
 בעמקות ובחריפות גדולה, מקשר את כל הסוגיות שם
 כמקשה אחת, על כך נאמר 'אם יתן איש את כל הון ביתו
 באהבה', שאהב רבינו את התורה. (ברכה משולשת)

רבוא, והוא נגד ששים רבוא אותיות
 לתורה, ולמדנו בזה, שלא נגרע מספר
 הטהורים המשלחים משישים רבוא שהוא
 מספר בני ישראל, וזה שאמר 'בני
 ישראל'.

לע"נ הרה"ק ר' יחזקאל שרגא ב"ר יואל זוסמאן מערץ זצ"ל
 יא"צ ט' סיון

נזירות שמשון. הדין הוא, דמי שנדר
 להיות נזיר כפי שהיה שמשון, הריהו נזיר
 כל ימיו בנוגע איסור התגלחת ואיסור
 לשתות יין, אבל מותר להיטמא למתים,
 שכן מוצאים בשמשון, שהרג את
 הפלשתים (ע' נזיר ד:). ונראה דאיתא
 בזוהר (ח"ג דף פח:). אמור אל הכהנים
 בני אהרן, 'בני אהרן', ולא בני לוי, דאהרן
 דהוא שירותא דכל כהני דעלמא, דביה
 אתרעי קוב"ה מכלא, בגין דמבעבד שלמא
 בעלמא, ובגין דאהרן ארחוי סליקו ליה
 להאי, דכל יומיו דאהרן הוה משתדל
 לאסגאה שלמא בעלמא, ובגין דארחוי
 כן, סליק ליה קוב"ה להאי למיעל שלמא
 בפמליא דלעילא. (-בני אהרן, ולא בני לוי,
 כי אהרן הוא התחלה לכל כהני העולם,
 כי בו בחר הקב"ה מכל, כדי לעשות שלום
 בעולם, ומשום שדרכיו של אהרן, העלו
 אותו לזה. כי כל ימיו של אהרן היה
 משתדל להרבות שלום בעולם. ומשום
 שדרכיו כן, העלהו הקב"ה לזה, שיכניס
 שלום בפמליא של מעלה).

והנה מה שניזר שמשון מטמא למתים,
 מבואר בספרי הקבלה, דאין בזה פחיתות
 קדושה משאר נזירים, רק אדרבה, מחמת
 שקדושתו גבוהה מאוד נעלה אשר אין
 שם אחיזה לחיצוניים, לכן מותר לטמא
 למתים. ולקרב דבר זה אל השכל, נראה
 לפי מה שאמרו (ע"ז מה). דכל שאין בו
 תפיסת יד אדם, אינו נאסר משום עבודה
 זרה, כגון המשתחוה להר, לא נאסר ההר.
 וכן חזינן במקוה דמטהר דוקא בדבר
 שאין בו תפיסת יד אדם, דמים שאובים
 אינם מטהרין משום שיש בהם תפיסת יד
 אדם, ואדרבה, הם מקבלים טומאה.

ולכן נזיר שמשון שאין קדושתו בידי
 אדם, [אלא ממשיך עליו נזירות שמשון,
 ואין זה קבלת נזירות מחדש], אין
 קדושתו מקבלת טומאה, והותר לטמא
 למתים. משא"כ בנזיר בעלמא שמעצמו

מקבל הנזירות, נאסר בטומאת מת.

אך יוקשה לז"פ, דלמה נאסר הכהן מלטמא למת, הלא קדושתו מבטן, ואין
 קדושתו בידי אדם. לזה בא הכתוב ליתן טעם 'הכהנים בני אהרן', שקדושתם
 היא במה שהמה 'בני אהרן', 'ואהרן ארחוי סליקו ליה להאי', כדברי הוזה"ק,
 דאהרן זכה לזה משום שהיה משתדל להרבות שלום בעולם, ונמצא דיש
 בקדושתו תפיסת יד אדם, ולכן נאסרו הכהנים לטמא למת. (נאות הדשא
 ח"ב עמוד ש"א).

לע"נ הג"ד זעליג ראובן ב"ר צבי בענגיס זצ"ל יא"צ ז' סיון

סמיכות פרשת נזיר לסוטה. בגמרא (סוטה ב.) למה נסמכה פרשת נזיר
 לפרשת סוטה, לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקלה יזיר עצמו מן היין. והנה

בתורה הקדושה נאמרה פרשת נזיר אחר פרשת סוטה, ובתורה שבעל פה בגמרא נסדר מסכת נזיר קודם מסכת סוטה.

ונראה דהנה להבין הענין מה זה שצריך להזיר את עצמו מפני שרואה אחר שקלקל, יש לומר שהוא כענין אומרם ז"ל (חגיגה ה'): מחוי במחוק קמי מלכא, שלפני המלך הדרך לרמוז ברמיזות. ותורה שבכתב נקרא 'קמי מלכא', לפני מלך מלכי המלכים, והרמיזות הוא הבת קול שיוצא בכל יום, שמזה בא ההרהורי תשובה בלב כידוע. וכן כל עניני המעשים אשר יאמר לפני האדם בהזדמן, המה רמיזות מלעילא שיקח לו מהם רמיזא דחכמתא, כידוע מהרבי ר' זושא זצ"ל שהלך בדרך ונזדמן שנפל לערל אחד עגלה עם שחת (הנקרא הא), וביקש ממנו שיעזרו להקימו, והשיב שאינו יכול. אמר לו הערל: יכול אתה, אבל איך רוצה. אמר הרבי ר' זושא לעצמו: שמע מה הוא אומר, הוא מרמז על ה' תתאה שנפלה וביכולתי להקימה ואינני רוצה. וכמו כן המה כל הענינים שנזדמן לפני עיני האדם, המה רק לרמזים לפניו. ולכן נזכר בתורה שבכתב סוטה קודם נזיר, שמזה שנזדמן לראות זאת, צריך להבין שבטח צריך להזיר עצמו מן היין.

אבל בתורה שבעל פה בגמרא נסדר נזיר קודם סוטה, והוא כענין אומרם ז"ל באבות (ב', ט') איזהו דרך טובה וכו' הוואה את הנוולד היינו מצד חכמתו רואה מקודם שמזדמן לפניו מה שיוכל להולד מזה ומזיר עצמו מן היין וכן בכל ענינים. ויש לומר שזהו מה שמובא בזה"ק (ח"ב ב' ו') 'חכימי עדיפי מנביאי כי נביאי לזימנין שרא עלייהו רוח קודשא, אבל חכימי בכל שעתא'. כי נביאי המה ענין הרמזים שמקמי מלכא, והוא רק בעת שמזדמן לפניו, אבל חכימי היינו מי שרואה תמיד את הנוולד מה שיוכל להזדמן לפניו הוא רואה בכל עת ובכל שעה שיעדע להזהר גם אם לא נזדמן עוד לפניו.

לע"נ הרה"ק ר' יהודה ב"ר אלטר יו"ת וק"ל אליהו זצ"ל מדיקוב יא"צ י"א סיון

יברכך ה' וישמך. איתא במדרש (הובא בדמשק אליעזר): 'ברכך בתלמוד, וישמך' שיכתב זכותך. ונראה הכוונה, דהנה שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, וכתבה הטעם דשמא יחסא אח"כ, ונמצא דהיה שכרו שלא כראוי. ולפ"ז במי שמצוה הרבים אשר אי חטא בא על ידו, בזה אין חשש שמא יחטא, והקב"ה יוכל ליתן לו שכר מיד כראוי. וזה הכוונה 'ברכך בתלמוד, ותהיה זוכה ומזכה הרבים בלימוד התורה, ועל ידי כן וישמך', שיכתב זכותך ויוכלו לשלם לך תיכף ומיד, כי אין חשש מכשול.

ועוד יש לומר, דהנה אמרו (קידושין מ.) מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, וחישוב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה. וכתבו המפרשים דודאי דאם עושה המצוה בפעולה, דודאי חשוב יותר מן העושה הפעולה במחשבה, דהרי אם נעשה המצוה רק במחשבה, אם יהיה לו אח"כ מחשבה רעה, יתבטל המחשבה הטובה. לא כן כשעושה המצוה בפעולה, אז לא יוכל מחשבה לבטל המעשה. והנה זה שמברכים בברכת כהנים 'וישמך', שתכתב זכותך, דכיון שהקב"ה בחסדו כותב מיד מחשבתו הטובה בספר, הוי כמו פעולה, ולא יוכל אח"כ שום מחשבה לבטלו. וכיון דהקב"ה כותב המחשבה טובה ולא יתבטל, יוצא איפוא דמקיים העשה שני פעמים, ומקבל שכר הן על המעשה, והן על המחשבה, ולפ"ז טוב לו שנברא, ידוע מי שפירש המהרש"א (עירובין ג.) דמה שנמנו וגמרו דטוב ולא נברא משנברא, היינו שמהן מנין תר"ג מצות, וראו שרבו הלאוין שהן שס"ה שמוע עליהם עונש, יותר מעל העשין שהן רק רמ"ח אשר האדם מקבל עליהן שכר, ולכן גמרו דטוב לו שלא נברא משנברא, דקרוב יותר מעונש משכר, עכ"ד. אמנם כיון דמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, והקב"ה 'כתב זכותך' ולא יתבטל, לכן טוב לו שנברא.

¹ מובא בקונטרס עץ החיים (בסוף ספר נפש החיים), וז"ל: אמר רבינו, ליקח עצה מהתורה, היינו שאלמוד בחשק ש'אָדמָה' אז בעצמי שלמדתי לשמה, ומפנה את דעתי לענין המבוקש לעשות או לא לעשות, וכאשר יסיכס בדעתו כן יעשה ויצליח.

² מובא מהר"ק רבי אליהו מגרידיץ (חידושי ר"א נוטמאכר, ריש תענית), דהסיבה שאין האדם נענה בתפלתו, הוא בגלל המקטרגים שאינם מניחים תפלתו לעלות למעלה. והעצה לזה, שבעת שהוא זקוק לרפואה וכדומה, ילמוד איזה ענין בתורה העוסק בענין שלומד הרי שכינה שורה כנגדו, לכן יכיון אז במחשבתו באמצע לימודו בקשתו לה' ויושב, כי אין המקטרגים תופסים מחשבות בני אדם, ואינם יודעים כי בשעת לימודו הוא עוסק בתפלה, לכן יעלה תפלתו לה' בלי מקטרגים. וז"ל: ברור אצל אף בלי שום ראייה, רק מצד הסברא, דיש להתחכם שתתקבל התפילה ולהעמיס בשעת לימוד מבוקש בתוך תיבת הלימוד אשר מוציא מפיו, ויותר אם העמיס בלשון הקרא אשר הועמד הדרש עליו.

ג בבן יהוידע שם תירץ וז"ל: נראה לתרץ, דהתם אפשר שכתב שם אחד שאינו משמות שאינם מחקים דליכא ביה איסור מחיקה. ולדידי חזי לי בהשערת השכל שכתב שם "מה"ש" שהוא אחד משמות ע"ב, דבקבלת יעקב (ערך מה"ש) כתב, דסגולת שם זה להציף את האדם על המים

וזה הכוונה מה שאנו מתפללין 'זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים', דלך לבדך היה די אם היה רק זכירה לחיים, דאתה מלך חפץ בחיים, אבל אעפ"כ אנו מבקשים אותך 'זכרנו בספר החיים', ולא יהיה רק זכירה לבד, וזה 'למענך אלקים חיים', בשביל מדת אלקים, דמדת הדין אשר יוכל לקטרך ח"ו ויבטל הזכירה, ולכן מבקשים 'זכרנו בספר החיים'.

לזכות ש.ב.ב.פ. לזוה"ג בקרוב ובניקל

ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וגו' מבין שני הכרובים וידבר אליו. בבעל הטורים כתב ד'מבין שני הכרובים' ר"ת 'משה'. ונראה לי, כי הוא לדורות, בזמן אשר אין נביא, [דאם אינו יודע מה לעשות, אז יבקש עצה מהתורה], דעכשיו אין לנו כי אם תורה, והוא מלמדך מה לעשות, ככתוב 'לי עצה ותושיה' (משלי ח:יד). וכן כתיב 'אם עדותיך שעשועי אנשי עצתי' (תהלים ק"ט), הרי דאין לנו שיעור כתורה הזאת אשר עצת ה' היא תקום בה, ו'משה' מכוונה כל תלמיד חכם שבדור, כדאמרו (שבת קא:): 'משה שפיר קאמרת'. וזה שאמר הכתוב 'ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו', ללמוד בבהמ"ד, כי בזה מדבר עם השכינה, כדאמרו (ברכות ו.) דמנין שאפילו אחד שיושב ועוסק בתורה ששכינה עמו, שנאמר 'בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך'. אז זוכה ל'וישמע את הקול מדבר אלי', דמהתורה יבין דרכו איך להתנהג.

ושמעתי בשם הרב בעל נפש החיים זצ"ל שאמר, דאם אין לאדם עצה מה לעשות, אז יישב עצמו ללמוד בלא שום פניה, כי אם לשמה בדביקות העיון, ובאמצע הלימוד בהתקשרות בה, ישים על לבו ענין המבוקש, וישג עצה נכונה, שהוא כמו רוח"ק. וכמה פעמים הנסיון הוכיח לי כי הלימוד עצמו הביאני לענין המבוקש לדעת את דרכי. וזה הרמז ד'מבין שני הכרובים' ר"ת 'משה', דמכח ואמצעות תורת משה, זוכה ל'ויידבר אליו', וככתוב (ישעיה מ"ח) 'אני ה' מלמדך להועיל מדריךך בדרך תלך'.

לזכות פ"ב.ע.י. להצלחה בכל"ע

ומחה אל מי המרים. אמרו בסוכה (דף נג.) בשעה שכרה דוד שיתין לבית המקדש, צפו מי התהום על הארץ ובעא למשטפא עלמא, אמר דוד מי איכא ידיע אי שרי למכתב שם אחספא ונשדיה בתהומא, נשא אחיתופל קל וחומר ואמר ומה לעשות שלום בין איש לאשתו, אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים, לעשות שלום לכל העולם כולו על אחת כמה וכמה.

והקשה הגר"י ענגלי (גליוני הש"ס שם), דהלא משה רבינו עבד מעשה כיוצא בזה שהוציא אורנו של יוסף מן המים ע"י שם, כדאיתא בילקוט (בשלח רמז רכ"ז), ואם כדי לקיים צוואת יוסף הותר לו זה, כל שכן משום פיקוח נפש של כל העולם כולו. ותירץ וז"ל: אולי קודם מ"ת שאני, דהיה להם דין בני נח, ובן נח אין מצווה על לאו דמחיקת שם. ואף דמשה רבינו קיים ודאי כל התורה עד שלא ניתנה, מ"מ היה זה רק ממדת חסידות, ולכן אין ראייה ממה שהותר לעבור על מדת חסידות להשתא דאיכא לאו גמור ד"לא תעשון כ"ף.

לזכות גבריאל בן עליהו להצלחה בכל"ע

ואיש את קדשיו לו יהיו וגו' איש איש כי תשטה ומעשרות לפרשת סוטה בני ישראל. יש לפרש סמיכות פרשת תרומות ומעשרות לפרשת סוטה ופרשת ברכת כהנים, דהנה אמרו חז"ל (ברכות סג.): אם אתה מעכב מתנות

שאם יזכרו תמיד לא יטבע, וזה שנאמר (שמות ב:י): 'ותקרא את שמו משה כי מן המים משיתיה', ד"מה"ש" בהיפוך אותיות הוא 'משה', ויתכן דכתב משה רבינו שם זה ובכחו צף אורנו של יוסף. אך כאן אי אפשר לכתוב שם זה, כי דוד המלך רוצה להוריד המים ולא להציף, וצריך לכתוב שם מפורש דאית ביה איסור מחיקה, עכ"ל. וראה דברי תורה (מונקאטש, ח"ה אות ס"ב).

ד וכ"כ שם הערך לנו וז"ל: קודם מתן תורה היה ועדיין לא נצטוו משה על איסור מחיקת השם, ואפילו קיים המצות כאינו מצווה ועושה, עם כל זה בשביל שבעת יוסף לא היה יכול להחמיר, עכ"ל.

והגר"ח שמואלביץ (שיחות מוסר מאמר ל') הקשה, דהא קודם מתן תורה לא היה משה מצווה לקיים השבועה ליוסף, ואיזה עדיפות יש לקיים את השבועה ולעבור על מחיקת השם (אבל במשנה למלך פ"י מלכים ה"ז צידד לומר, דבני נח מוזהרים לקיים שבועתם אפי' בדבר הרשות, דזה נכלל באיסור של ברכת השם). ותירץ, דאמנם אחר מתן תורה אי אפשר לעבור עביירה כל שהיא משום חשבונות של מצוה, אבל קודם מתן תורה ניתן להם האפשרות לחשב הפסד מצוה כנגד שכרה, וידע משה רבינו דעדיף לקיים שבועת יוסף ולעבור על מחיקת השם.

סגולת אריה"ק ע"פ הדרכת הרה"צ מ'אראד אריינברענגען יראת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים

א תי"ח ויר"ש ויעב טון פאר אייך די סגולה בנאמנות, די אריה"ק איז מבטיח "יעבר לבו לשמים לטובה, ותראה פלאים". שטרענג קאנפידענשעל. מיקען עס געבען פון מעשר

מכון דורות ישרים 917-635-3883 dorosyesharim@gmail.com

לכבוד מערכת 'מליצי יושר'

תודות בלי שיעור על גליון הנפלא שאתם מזכים את כלל ישראל מידי שבוע בשבוע.

וזאת למודעי, כי אני מדפיס בכל שבוע מאה וחמשים צילומים מהגליון שלכם ומפיץ אני אותם בבתי מדרשים במקום מגורי.

מצוי"ב קוויטל שלי, ובקשתי להזכיר אותי ומשפחתי בציונים של הצדיקים, כי מה שאני עושה שזה יותר מנתינה של 250 דולר להגליון

כל טוב
מ.ה. בני ברק

נ.ב. רציתי לעורר המעיינים בגליון, לא ללמוד הדברים בקריאה בעלמא, כי אם להוציא הדברים בפה, כי זה החיוב של לימוד התורה לכתחילה. ועוד, דזה גורם ששפתותיהם של הצדיקים דובבות בבית דין של מעלה ומליצים טוב בעדינו להתברך בכל מילי דמיטב.

האמיתית אשר משם חוצבה נפשו, ותהיה צרורה בצרור החיים, וישמח בכל עמלו שכר מצוותיו ותורתו ולא יצטרך עוד לבוא בגלגול, וכן נמצאים צדיקים גמורים שתקנו עצמם לגמרי ולא צריכים לבוא בגלגול.

ומבואר דצדיקים גמורים כדוד המלך ודניאל הוצרכו להתבשר שינוחו על משכבותם בעוה"ב, ולא יצטרכו לחזור בגלגול, כמו שאמר הכתוב 'שבת בבית ה' כל ימי חי', ונתבשר דוד ע"י אביגיל שאמרה לו 'והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים'. וא"כ אנו מצינו ב' מיני צדיקים: אחד שתיקן הכל והוא נכנס במקומו בגן עדן, ואחד שנכנס לגן עדן במדור בפני עצמו לפי שעה עד שיחזרו לבוא בגלגול. וזה ודאי שהצדיק האמיתי שלא צריך לחזור בגלגול, הקב"ה שמח מאד בבואו, אבל הצדיק שצריך לחזור בגלגול, ורק שנכנס לגן עדן לפי שעה, אין כל כך שמחה שהוא בא, דכיון דצריך לחזור עוד פעם בזה העולם לסבול צער החיים בזה העולם, ועוד פעם לעבור בנסיונות וצער מיתה, ואח"כ עוד פעם דין וחשבון, וא"כ זהו קשה מאד להצדיק ולהקב"ה.

ולפי"ז מפרשינו הגמ' (מו"ק כה:): רוכב בערבות שש ושמח בבוא אליו נפש נקי וצדיק. וקשה דאיך יש שמחה שנפטר הצדיק. אבל כפי שנתבאר שהצדיק

האמיתי נתבקש בישיבה של מעלה ויקבל חלקו בגן עדן ולא יצטרך לחזור בגלגול, ולא יצטרך לסבול הגלגולים וצער החיים בזה העולם. ועוד יותר, שבזה הנשמה קיים ציווי הבורא עולם, ועשתה מה שמוטל עליה, ולכך הקב"ה שמח. ולמה מדייק 'רוכב ערבות', כיון ד'ערבות' זהו המקום שגנוזים נשמותיהם של הצדיקים.

וגם מבואר בזה הסתירה שבחז"ל ממקום אחר שאמרו דקשה מיתתן של צדיקים לפני הקב"ה יותר מחרבן בית המקדש, וזהו סתירה למה שמבואר במו"ק שהקב"ה שש ושמח בבוא אליו נפש נקי וצדיק. אבל כפי שמבואר זהו מתורק, דכיון שכאן מדובר בצדיק אבל צריך עוד פעם לבוא בגלגול, ואז זהו באמת קשה לפני הקב"ה יותר מחרבן בית המקדש.

ולענ"ד מדויק מאד הלשונות חז"ל, דבמוע"ק אמרו הלשון 'נפש נקי צדיק', ורק ה'נפש' יכול לחטוא, אבל הנשמה אינה חוטאת, ולכן מדויק הלשון 'נפש נקי', שאפילו הנפש היה נקי בלי חטא, וזהו 'נפש נקי', והלשון 'צדיק', היינו שלא די שלא חטא, אלא גם קיים כל מה שמוטל עליה וזהו 'צדיק', ולכך זהו השמחה. ואילו איפה שאמרו שקשה מאד לפני הקב"ה סילוקם של צדיקים, לא כתוב 'נקי' אלא סתם צדיקים, דכיון שהיה לו רוב מצוות הוא נקרא 'צדיק', אבל לא נקי לגמרי כמו הצדיק האמיתי הנקרא 'נפש נקי צדיק'.

ועוד מדויק שאיפה שהקב"ה 'שמח', מדויק הלשון 'צדיק', ואיפה שקשה לפני הקב"ה, מדויק הלשון 'צדיקים'. ולפי הנ"ל מובן, שהצדיק האמיתי בדרך כלל נמצא צדיק כזה חד בכל דור, וכמו שהבאנו לעיל שהבטיחו לדוד המלך ולדניאל שלא יצטרכו להתגלגל, וא"כ אין הרבה צדיקים כאלו, אלא אחד, ולכך אומר הלשון 'נפש נקי צדיק', שזהו רק צדיק אחד בדור. ואיפה שאמרו 'צדיקים', מפני שיש הרבה צדיקים, שבאמת הם צדיקים, אבל צריכים עוד לחזור בגלגול וכאלו יש הרבה, ולכך אמרו 'צדיקים'. (ש"ת ס"ו ל"ז).

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$250 פאר גליון מליצי יושר

וועט מען מודיע זיין ביי די ציונים פון די פלאצקע גאון - וואראש, אבני נזר - סוכאטשוב, צדקת הצדיק - לובלין, ילקוט סופר - פאקש, לב העברי - הר הזיתים, ר' יוסף ענגיל - ויען, בן לאשרי חזון יחזקאל שערי זבול - הר המנוחות

אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח"!

gilyonmy@gmail.com 732-510-0560

הכהן, חייך שתצטרך לבוא אצלו ולהביא לו את הסוטה. והקשו המפרשים, דמה חטאה האשה שאין בעלה נותן תרומות ומעשרות.

ויש לומר דר"ל דרשו (סוטה ג.): 'כי תשטה', שנכנסה בה רוח שטות, ע"ש. ומכלל שקודם היתה פקחת, ומה היתה הפקחות. ויש לומר, דהנה אמרו (תענית ט.): 'עשר בשביל שתתעשר'. וכו"כ רש"י כאן: איש אשר יתן לכהן, לו יהיה ממון הרבה. והנה ידוע גם מה שאמרו (ב"מ נט.): אוקירו נשייכו כי היכי דתתערתו. (כבדו את נשותיכם, כי על ידי כך תתעשרו). ולכן האשה הפקחת טוענת ואומרת לבעלה: למה לך לתת את הונך לאחרים בכדי שתתעשר, מוטב תקנה לי בגדים יפים ותכשיטים, דגם עיד"ז תתעשר, ויהיה הכל בביתנו. והבעל חושב דהצדק עמה, ועושה כעצתה, ובאמת הוא כמו שאמרו חז"ל שנתעשר על ידי זה.

אמנם החילוק העשירות הבאה מברכת ה', דכתיב ביה 'ברכך ה', ודרשו ר"ל (במדבר רבה פ"א ה'): 'ברכך' בממון, שתתעשר. 'וישמרך' מן המזיקין שלא ישלטו להזיק ממוןך, משל למלך בשר ודם שנתן הון לאוהבו, פגעו בו ליסטים והרגוהו וקפחו ממונו, היכן הוא והיכן מתנתו, ברם כאן ה' הנותן והשומר, ע"כ. משא"כ העושר הסגולי הבא על ידי שנתכבד את אשתו,

אין לו שימור, וישמן ויבעט ונתדבקו המזיקין בו, ופיתוהו להיות רועה זונות ועולים ומקטרגים אותו ונוטלין את ממונו, כדכתיב (משלי כט:ג) 'רועה זונות יאבד הון', ומדחי אל דחי ילך עד שבא לעניות רח"ל, כדכתיב (שם ו:כו) 'כי בעד אשה זונה עד ככר לחם', וידוע אומרם (סוטה י): כל המזנה, אשתו מזנה עליו, דבעת שהיא רואה עניות בעלה שבא כיון שהוא רועה זונות, לכן היא ממאסת אותו, ורודפת אחר מאהביה.

והנה אם היה לו כסף, היה מגרשה, כדכתיב 'כי מצא בה ערות דבר ושלחה מביתו, אבל היות שאין לו כסף, מוכרח להביא אותה אל הכהן. והגם שאין לו תועלת מהבאה להכהן, דהרי אמרו חז"ל (יבמות נח). דבזמן שאין האיש מנוקה מעוון אין המים בודקין את אשתו, אבל לפחות נוקם בה שהביאתו היא למצב כזה, וזה שדייק רש"י 'להביא את הסוטה', דאין לו תועלת אלא

לזכות מ.ב.ה.פ. ההצלחה בכ"ע

קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו. הרמב"ם (פ"ה הלכות נזירות ה"ד) פסק שתגלחת בפועל לא מעכבת, וגם אינו לעיכובא שיהא ראוי לתגלחת, דאין צריך שיהא לו שער. ויש לעיין דכיון שתגלחת בפועל לא מעכבא, וגם אינו לעיכובא שיהא ראוי לתגלחת, א"כ מדוע אם גלח בתוך ימי נזירותו הדין הוא דסותר שלשים, וצריך להתחיל הנזירות מחדש כדי שיהיה לו גידול פרע של שלשים יום דחזי לתגלחת, הלא לא בעינן תגלחת בפועל.

ויש לומר כי באמת הרמב"ם (פ"ח נזירות ה"ה) שנקט להלכה שתגלחת אינה מעכבת, וגם אינו לעיכובא שיהא ראוי לתגלחת, באמת סובר דהטעם שתגלחת בתוך ימי הנזירות סותרת שלשים, אינו משום שיהיה לו גידול פרע של שלשים יום דחזי לתגלחת. אלא דסובר דהא דכתיב 'קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו', אינו רק איסור עשה, דאסר בתגלחת. אלא זה גם מצות עשה, דזה בין איסור עשה, ובין מצות עשה, וקיום מצות עשה של 'גדל פרע שער ראשו' מעכב, דאם בטל האי עיקר שהוא חלק מקיום מצות הנזירות, אז צריך להתחיל מחדש".

לזכות מ.ב.ה.פ. לזוהר הנקודות בניקל

תיקון הנשמות. הנה האדם אפילו צדיק אם הוא עדיין לא השלים תיקון נפשו, מכניסים אותו בג"ע לפי שעה במחיצה הראויה לו לפי מעשיו, עד שיבוא בגלגול בעוה"ז כדי להשלים תיקון נפשו ולמרק מעיוט עוונות שבידו, וכן עדי"ז מחזירים אותו בגלגול פעמים רבות עד שלא ישרא עליו כל הדוא חטא, וגם ישלים תיקון נפשו ויזדכך בתכלית הזיקוק, ואז יזכה למחיצתו

ה עיקר היסוד דזה בין מצות עשה ובין איסור עשה, מבואר גם בחידושי הגר"ח (יבמות ה.), ובחידושי הגר"מ והגר"ד (הל' נזירות פ"ז הט"ו).

הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר יוסף מרימנוב זי"ע אמר:

בעודי בחיים אני מנענע עם כל העולמות, ולאחר פטירתי אחזיק טובה למי שידליק נר לטובת נשמותי (ספר מנחם ציון).

נתפרסם ע"י הרה"ח המפורסם ר' מרדכי יצחק סאמעט שליט"א

פניני הפרשה

נשא

עלון מס'

1190

שנה כ"ד התשפ"ג

יו"ל ע"י הקרן לזיכוי הרבים. נייד: 052-7654216

כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. דוא"ל: 7654216@gmail.com

לתורה משפט הבכורה

בסיום פרשת במדבר ובתחילת פרשת נשא, עוסקת התורה בספירת שלוש משפחות בני שבט לוי: "גרשון", "קהת" ו"מררי", ובתפקידים המוטלים עליהם בנשיאת המשכן. והנה, למרות שגרשון היה הבכור מבין האחים (כמו שנאמר "ויהיו אלה בני לוי בשמותם גרשון וקהת ומררי", לעיל ג, יז), התורה מקדימה למנות את בני קהת ראשונים. המדרש (במדבר רבה א, ו) מסביר כי בני קהת הוקדמו בשל תפקידם החשוב – נשיאת כלי הקודש ובראשם ארון הקודש לעומת בני גרשון ובני מררי שנשאו רק את הקרשים והיריעות, ובודאי לקיחת ארון הקודש הנושא את נושאי, מזכה את נושאי ל להיות במנין ראשון. אך על זה עצמו יש לשאול: מפני מה העבודה החשובה לא ניתנה מלכתחילה לבני גרשון שלהם משפט הבכורה (כפי שהתורה מזכה לבכור פי שנים בנכסי אביו וכן עבודת הכהונה היתה לבכורים עד שנכנסו הלויים במקומם)? מבאר בספר "כלי יקר" כי ביקשה התורה ללמדנו שקנין התורה בשונה משאר קניינים אין בו ענייני ירושה ובכורה, אלא תורה מונחת בקרן זוית וכל הרוצה ליטול יבוא ויטול (קידושין ס"ו ע"א). לכן ארון הקודש שבו התורה לא ניתן לבכור דוקא, אלא למי שראוי יותר לשאתו כפי ערכו. ובכל זאת, מאחר שסוף סוף גרשון הוא הבכור, יש חשיבות לשמור על סדר המעמדות המשפחתי, כדי שלא ירהבו נער בזקן, ומסיבה זו – כותב רבי יצחק אברבנאל זצ"ל – נתנו לבני גרשון את הכבוד בכך שהפרשה פותחת בהם (למרות שפתיחת הפרשה באמצע הענין).

*

אדם אחד שלא הלך בדרכי אבותיו, עמד והתרברב באומרו "נכד אני לצדיק פלוני ונין לצדיק אלמוני...". אמר לו צדיק אחד: "יחוס הוא כמו הספרה אפס. על כל סב צדיק מתווסף לך עוד אפס. אפס לבדו, אינו שווה מאומה. גם אם תעמיד אפסים הרבה זה לצד זה עד סוף כל הדורות, לא תוסיף ולא תגרע, אלא אם כן בסוף השורה יהיה מספר. אם אתה עצמך תהיה שווה משהו ולא אפס במעשים, אתה כמו מספר 1 לפני האפסים, ואז כל המספר יהפוך למליונים רבים..."

מקל מלמדי השכלתי	עצה טובה
<p>מה לומדים מ – ערבָה יש בה תופעה יהודית. בכל שנה הנצץ שפמנו צומח הצמח מת, והצמיחה ממשיכה מענף צדדי. כך בחיים עצמם. גם אם הצמיחה נעצרה והאדם הושב שהוא נמצא במקום הגרוע ביותר, הוא יכול לצאת מפנו לדרך חדשה ולהצמיח עוד ועוד ענפים. (ר' מרדכי פסלו הי"ו).</p>	<p>הורים המתננים את בנם, חשוב מאוד שידאגו מבעוד מועד לשני עדים כשרים ויתאמו אתם שיגיעו בזמן לחופה. פעמים רבות סומכים על כך שימצאו עדים באולם, ואז החופה מתעכבת מאחר שלא מוצאים עדים מתאימים שאינם קרובים. מומלץ לכבד שני רבנים מצוות הישיבה שיבואו עם ההסעה של הבחורים המגיעים לחופה. כמו כן, כדאי לתכנן מראש את רשימת הכיבודים (כולל התארים המתאימים לכל אחד) ולא לאלתר ברגע האחרון. (קונטרס "כל-חתן").</p>

מגיד דבריו / פנינה מתורתו של הגאון רבי בוגיד סערון זצ"ל

"אמרו רז"ל: בשעה שהצדיק נפטר מן העולם, אומרים מלאכי השרת לפני הקב"ה מה טיבו של צדיק זה? אומר להם: צאו וראו מה הבריות אומרות עליו, כשר היה פלוני זה, ירא שמים היה פלוני זה, מיד מטתו פורחת באויר וכו'. הרי שניכר ערכו של הצדיק מההלואה והדרשות הנאמרים עליו שמדברים עליו כמה מענייני מעלותיו".
 ("מגיד חדשות" ח"י דרוש כ"ה)

ואמרה האשה אמן אמן (ה' כ"ב)

נתן הכתוב טעם פסק ביו אמן לאמן, לרמזו שכשמוזכר בתפלה שני אמנים יחד, אז צריך להפסיק מעט בין אמן לאמן, וכמ"ש בס' עוד יוסף חי פר' ויגש סי"ג ובכה"ח סי' ס"א אות מ"ג ע"ש. (הרה"ג ר' רחביה חדוק שליט"א).

כה תברכו את בני ישראל (ו' כ"ג)

איתא במדרש (בראשית רבה פרשה מ"ג אות ח'): מהיכן זכו בני ישראל לברכת כהנים? מ"כה יהיה זרעך". ע"כ. ונראה לבאר מדרש זה, על פי מה שכתבנו במקום אחר שברכה זו מסרה הקב"ה לאברהם ואברהם ליצחק וכו' עד שיעקב מסרה לכל השבטים והקב"ה צוה לכהנים לברך בה את ישראל. וזה מה שאמרו מהיכן זכו – מ"כה יהיה זרעך", היינו ממה שהבטיח הקב"ה לאברהם וברכו ומסר לו הברכות, ואמר לו כה – רצונו לומר ברכת כהנים הפותחת ב"כה" – יהיה זרעך, היינו שגם זרעך יבורך בה. והנה תמצא שתיבת כה עולה בגימטריא כמנין שם הוי"ה ב"ה (עה"כ), ורמזו לו הקב"ה לאברהם ששמו הקדוש הוא יברכם, וכמו שכתוב "ישמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם". ומצינו שבלעם ביקש לעקור את הברכות שבירך הקב"ה לאבות כמו שכתב רש"י ז"ל (להלן כ"ג כ'), וביארנו בעניותנו שם (פסוק ט"ו) בס"ד, שלזה כיוון הפסוק באומרו "ואנכי אקרה כה" שרמזו לביטול ברכת כהנים. ומבואר בזוה"ק (נשא דף קמ"ז ע"ב) דבלעם כיון שברכם בעין רעה לא שרתה עליהם הברכה, וכמו שבברכת כהנים אין רשאי לברך רק מי שהוא טוב עין כמבואר בזוהר (שם) והביאו המג"א להלכה באורה חיים סי' קכ"ח. ע"ש. וזה מה שרצה בלעם לבטל ע"י שברכם בעין רעה וממילא ישפיע עליהם רעה ויבטל את השפעת ברכת כהנים. ועיין עוד בזוה"ק (בלק דף רי"א ע"א) וז"ל: תא חזי, כיון דחמא בלעם דבכל חרשוי ובכל החוה דורון לא יכיל לאעקרא ההוא "כה" כמה דאת אמר ואנכי אקרה כה, אעקר להאי "כה" וכו'. ע"ש. ולדברינו אתי שפיר, דרומז על ברכת כהנים שרצה לבטל, שזכו בה מאברהם אבינו ע"ה. (מכת"י הגאון רבי משה לוי זצ"ל).

נקודת חן / עובדיה חן**אם "יוספים" אנהנו**

אמירתו של רב יוסף שציוה להכין עגל משולש לכבוד חג השבועות, באומרו: "אי לא האי יומא דקא גרים, כמה יוסף איכא בשוקא?" (פסחים ס"ח ע"ב). כלומר, אלמלא יום מתן תורה, אני, יוסף, הייתי כמו עוד בני אדם רבים המצויים בשווקים וברחובות.

פירוש נחמד לדברי רב יוסף כותב הרב עומר הלוי שליט"א: כולנו מחליפים כל הזמן מסכות ודמויות. יש את הדמות של הבית, ושל השוק, ושל בית המדרש, ושל העבודה. אלמלא אותו יום של מתן תורה – אומר רב יוסף – כמה יוסף איכא בשוקא. היו הרבה "יוספים", הייתי מבולבל בין הדמויות שלי עצמי, רץ בין פיתויים, ובכל פעם מעמיד פנים אחרות, כמו זיקית שמתאימה את עצמה בכל פעם לסביבה. מול תרבות השוק המצריכה שינויי התנהגות קיצונים, התורה מקנה יציבות עקביות ומיקוד, וקושרת בין כל משורי החיים.

על אנשי השוק והרחוב שבכל פעם מחליפים דמויות בהתאם לחשקיהם, הליץ הגאון רבי רחמים חי חויתה הכהן זצ"ל (הובא בספר "מאמר רחמים" על שבועות עמ' שפ"א) את הפסוק "פְּלִינוּ שְׁנִינוּ כְּמוֹ הַגָּה" (תהלים צ, ט) – יש אנשים המכלים ימיהם כמו הגה ביד הנהג – פעם הולכים לפה ופעם הולכים לשם ואינם עקביים בדרכם.

יום אחד, החליטו בעלי החיים להילחם זה בזה – פתח רבי ברכיה בן נטרונאי הנקדן את משלו – חלוקת המחנות היתה בין בעלי החיים ההולכים על הארץ כנגד בעלי הכנף לסוגיהם. עמד לו העטלף מן הצד וחכך בדעתו: אני הרי בעל כנפיים ולכן עלי להילחם לצד העופות, אך מצד שני רגלי הן רגלי חיות, ושייך אני למחנה החיות.

חשב וחשב ולבסוף החליט שעדיף לעמוד מן הצד ולראות לצד מי נוטה הניצחון, ולהצטרף לצד המנצח.

ביום הראשון לקרב, גברה יד הבהמות והחיות, והעטלף הצטרף אליהם בקריאות הידד סוערות, אך ביום השני פתחו בעלי הכנף במתקפה אווירית, ניצלו את יתרון הגובה וגברו. ראה כך העטלף המתחלף, חצה קוים והצטרף לשורותיהם.

לפתע הסב מישוהו את תשומת לב שני המחנות לעטלף שעבר צד.

כעת איחדו שני הצדדים כוחות נגדו וגירשוהו בבושת פנים מן המקום...

*

אחד המשפטים המפורסמים ביחס לשבועות הוא

ויספרו לבניהם / ספור לשלחן השבת

מה הביא את האינתיפאדה

הגאון רבי שבתי אטון ראש ישיבת "ראשית חכמה", הגאון רבי יהודה עדס ראש ישיבת "קול יעקב" ועוד.

כשבאו אל השר, ניסה לשאת חן בעיניהם, ודיבר כיהודי מאמין הרואה בעליל, שכל קיום המדינה כעת הוא בנסים גלויים ממש.

נאחז רבי יהודה בסיפא זו, כמאמרם ז"ל (פסחים נ"ג ע"ב): "בגמר דבריו אדם נתפס", וישאלהו: "האם רצונך שהנסים האלה יתמידו, או שייפסקו, חס וחלילה!?"

"בודאי רצוני שימשיכו" השיב השר. ורבי יהודה גער והטיח בפניו: "הרי בפעולה זו של ה'מפגשים', אשר אתה הוא היוזם שלה, הנך גורם במישרין לסילוק השכינה מישראל ולהפסקת הנסים ח"ו".

ניסה השר ברוב חוצפתו להתווכח עמו: "זוהי הבנתך, חכם יהודה, אולם אני מבין אחרת. וכלום בינכם ובין עצמכם, הרבנים, לא ננטש לפעמים ויכוח ומחלוקת!?"

השיבו הרב: "בעיקרים וביסודות אין שום מחלוקת אצלנו. אם אנו חלוקים לפעמים בדעותינו, הרי זה רק בנוגע לענפים, אך בשום פנים לא בשרשים ובגזע, ואילו אתה עושה דבר כזה שעלול ח"ו לעקור את עם ישראל משורשו ויסודו. תורתנו הקדושה מכריזה ואומרת: "ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי" (ויקרא כ, כו), ומבאר רש"י הקדוש: "אם אתם מובדלים מהם הרי אתם שלי, ואם לאו הרי אתם של נבוכדנאצר וחבריו". ישקע איפוא הדבר ולא יתקיים עוד".

כמו כן, הזכיר לו את יחסו כנצר למשפחת הרבנים נבון בירושלים מלפני דורות רבים והזהירו לבל ימיט חרפה על אבותיו הגדולים נוחם עדן.

כשיצא מעל פניו השר, אחרי שמיאן לבטל את ה"מפגשים", אמר הגר"ל למלווהו בדאגה: "מי יודע מה יתרחש כאן בעוד שבוע...". והסתיע בהוכחות ממדרשי חז"ל שהתריעו והזהירו כי בכל פעם שיהודים מנסים להתבולל ולהיטמע בין הגויים, הקב"ה מגרה בהם את צורריהם מבין האומות, ופורעניות מתרגשות ובאות עליהם.

ואכן, כעבור שבוע החלה ה"אינתיפאדה" שהפילה חללים רבים מאחינו בני ישראל, רח"ל.

בשנת תשמ"ה נודעו שלומי אמוני ישראל, כאשר נודע להם מהשערוריה הנוראה של ה"מפגשים" בין בני נוער יהודים וערבים, שעמדו להיערך בתוככי ירושלים. ה"מפגשים" טמנו בחובם סכנה מוחשית של התבוללות וטמיעה - השם ישמרנו.

עיקר הבעיה היתה שה"מפגשים" נשאו עליהם גושפנקא רשמית, בהיותם פרי יזמתם של ראשי משרד החינוך והתרבות הממשלתי. ראש הישיבה הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל נסער ונרעש מגזירה זו עד עמקי נפשו. תלמידים שנכנסו לחדרו בימים ההם, מצאו אותו שלא כדרכו סר וזעף, רוחו נכאה: מה עושים! מה עושים!?

הוא לא נח ולא שקט, וזרז את תלמידיו לצאת פעמים אחדות בשבוע ולפשוט על בתי ההורים שילדיהם מתחנכים בבתי ספר חילוניים, כדי לדבר על לבם ולהבהיר להם, כי ה"מפגשים" ימיטו חלילה שואה על זרעם ועל האומה היהודית כולה. זוהי פגיעה בציפור הנפש של כל איש יהודי.

ערב שבת אחד באותה תקופה כמה שעות לפני כניסת השבת, הודיעו לגר"ל על "מפגש" העומד להתקיים בליל שבת בבית ספר בשכונת "בית וגן". העסקנים, ששמעו על כך באקראי לגמרי, פכרו ידיהם ביאוש - כאילו אין עכשיו מה לעשות - כי הלא בעוד שעה קלה יתקדש היום. אולם רבי יהודה החליט לארגן במהירות הבזק הפגנה גדולה. פקד להכריז מיד ברמקולים על קיום הפגנה בליל שבת, התקשר בעצמו לעשרות ארגונים ומוסדות חינוך בבית-וגן בקריאת אזעקה: "צאו והפגינו!". וכאשר הממונים על מוסד מסויים פקפקו בדבר, פנה בבהילות אל כל חברי ההנהלה של המוסד, בכה והתחנן אליהם, הרעיד את הלבבות, עד שעלה בידו להבטיח, שההפגנה תיערך בהיקף ובצורה המתאימה לחומרת התופעה המבישה של ה"מפגש" בין בני נוער יהודים וערבים.

במהלך פעולותיו נגד קיום מפגשי התועבה, ארגן משלחת של חכמים ספרדים עטורי שיבה, גדולי תורה ויראה, שהתייצבה בלשכת שר החינוך דאז יצחק נבון וניסתה לשדל אותו, שיחזור בו מעצת חטאים זו שזכויותיה שמורות לבלעם הקוסם הרשע שהמציא את המזימה השטנית "להפגיש" את צעירי ישראל עם בנות מואב, "פגישה" שגררה בעקבותיה אסון נורא.

בראש המשלחת עמד רבי יהודה בכבודו ובעצמו. השתתפו בה גם הגאון המקובל רבי מנצור בן-שמעון,

אור המאיר

שאלות ותשובות שענה לשואליו בקצרה מרן רה"י הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א

שאלה: אדם שנכנס ומצא ציבור שמתפללים שמונה עשרה, ויודע שאם יצטרף אליהם לא יספיק לסיים לפני קדושה, האם עדיף שימתין ויתפלל עם הש"ץ בחזרה וירויח קדושה, למרות שיפסיד אמנים של החזרה? תשובה: עדיף שיחכה ויתפלל עם הש"ץ בחזרה, כי קדושה עדיפה מאמנים.

שאלה: כשאנחנו באמצע חזרה או קדיש ושומעים קדושה ממנין אחר, האם צריך לענות? תשובה: אין צריך לענות. על זה אמרו "אינהו בדידהו ואנן בדידן".

שאלה: האם ביום תענית דיבור מותר להוסיף בתפלת העמידה בקשות כמו ביום רגיל? תשובה: יכול לבקש.

שאלה: האם מותר ללמוד בשעה שהחזן אומר קדיש? ומה הדין אם בשעה שאומר קדיש הוא נמצא בבית הכנסת רק כדי ללמוד תורה? תשובה: אם אינו מתפלל באותו מנין עם החזן, יוכל ללמוד בהרהור ויענה כל האמנים.

שאלה: בית-כנסת שנוהגים לומר מזמורי תהלים לפני שחרית, ואחר כך אומרים קדיש "יהא שלמא", ואחריו אומרים "רבי חנניה" וקדיש "על ישראל", ומתחילים מיד "ברוך שאמר", האם טוב הם עושים, או שיש בזה משום מרבה בקדישים? תשובה: טוב עושים, כיון שהקדישים שונים אין כאן משום מרבה בקדישים.

שאלה: בבית הכנסת בו אני מתפלל, התקין רב בית הכנסת, שאת הקדיש "יהא שלמא" שלפני "קוה אל ה'" בשחרית, יאמר החזן בלבד. האם החזן צריך לבקש רשות מהוריו הנמצאים בחיים? תשובה: יש לבקש רשות.

שאלה: חזן שהתבלבל ובמקום קדיש תתקבל, אמר קדיש "יהא שלמא", מה יעשה? תשובה: יחזור על הקדיש מתקבל ואילך. ואם המשיך הלאה עד סוף הקדיש, יחזור את כל הקדיש.

שאלה: בענין קדיש "על ישראל" שלפני הודו, האם אפשר לכתחילה לאומרו לפני "ברוך שאמר", כדי לזכות עוד אנשים שישמעו קדיש? תשובה: אפשר, אבל עדיף לאמרו במקומו אם יש מנין.

שאלה: מי ששכח לאסוף את ציציותיו ב"מהר והבא עלינו", האם יכול לאוספם תוך כדי קריאת שמע, או שצריך להפסיק ואז לאוספם? תשובה: בפרשה ראשונה צריך להפסיק מעט, ואז לאוספם.

שאלה: מי שאינו יודע להאריך כראוי בדל"ת של המלה "אחד" בשמע ישראל, האם יכול לעשות דל"ת הגושה? תשובה: יכול, וכמו שעושים רוב העולם.

לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: 7654216@gmail.com

לע"נ רחל בת מזל ע"ה
לע"נ לאה בת שרה ע"ה

לע"נ יוסף יצחק ז"ל בן שושנה תבלח"ט

להצלחת פסח יוסף בן מלכה הי"ו

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל
לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל
לע"נ אפרים בן מימה פנינה ז"ל

מתיקנות הדרך היומית

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של מרא דארעא דישראל גאב"ד העדה החרדית בעל "לפלוות ראובן" מרן הגאון הצדיק רבי זעליג ראובן בענגיס זצוק"ל נסתלק ז' סיון (תשי"ג)

מעשה פלא היה סמוך להסתלקותו של הרב בענגיס, הרב שכב על ערש דוי בעינים עצומות, וכבר הרבה זמן שהוא לא מגיב שום דבר לנעשה מסביבו, בני ביתו לא ידעו להחליט אם מרן נמצא בהכרה וידע מה הולך אתו או לא.

בצהריים הגיע אליו הביתה מרן פוסק הדור הרב אלישיב זצוק"ל, הוא עמד שעה ארוכה ליד המיטה של הרב בענגיס. פתאום פתח הרב בענגיס את העינים, וכשהוא הבחין בידיו נפשו - הרב אלישיב שעומד לידו, אמר הרב על עצמו שהוא מסופק אם הוא עדיין בחיים... ולכן הוא רוצה לעשות נסיון לברר את המצב שלו. הוא ביקש מהרב אלישיב שהיה דיין בבית הדין, שיספר לו מה היה היום בבית דין. מרן הרב אלישיב הציע בפניו שאלה חמורה שהזדמנה היום בבית דין.

כשהרב אלישיב גמר להרצות את הפרטים וצדדי השאלה, התחיל מרן הרב בענגיס לצטט לשונות מהגמרא שקשור לדין, אחרי זה המשיך להביא הוכחות מדברי הראשונים. המעמד היה מבהיל ומרגש, לראות איך שהרב השוכב במיטתו על ערש דוי, שקוע כל כולו בסוגיות הש"ס והפוסקים. כשסיים הרב בענגיס את המשא ומתן בעין, העלה חיך על שפתיו ואמר, יש לי כבר ראייה והוכחה שאני עדיין חי... אך אחרי זמן קצר יצתה נשמתו בטהרה.

*

הרב בענגיס היה מרא דכולא תלמודא, כל רז לא אניס ליה. פעמים בחיים הוא עשה סעודה גדולה ומיוחדת לכבוד סיום הש"ס, הפעם הראשון היה כשגמר לסיים את הש"ס בפעם המאה! הפעם השניה היה, כשסיים את הש"ס בסדר לימוד מיוחד, כל פעם שהיה עליו להמתין כמה דקות, כמו לפני חופה וסידור קידושין, לפני ברית, ובנסיעה וכדו', הוא ניצל את הדקות הפנויות ללמוד את הש"ס, וכשהוא סיים את כל הש"ס בשעות המתנה, זה היה חשוב אצלו עד מאד, ולכן חגג את הסיום הש"ס הזאת במעמד גדול.

*

הרב בענגיס רצה להכניס לילדים אהבת התורה, הוא ביקש מהם שהם יבחנו אותו בש"ס, הם אמרו לו כמה מילים מסוף העמוד, ומיד הוא אמר להם באיזה מסכתא זה, איזה דף, ואיזה עמוד! כל התורה כולה היה שגור על לשונו.

*

פעם היה לו ויכוח עם מרן פוסק הדור הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצוק"ל על איזה לשון בקצות החושן, והתברר שמרן הרב בענגיס צדק. כשראה שמרן רבי שלמה זלמן נמצא קצת במבוכה, הוא אמר לו, הרב לא צריך להיות במבוכה, אני עברתי על הקצות החושן ארבע מאות פעם, ואם כן איך שום חידוש שאני מכיר את כל מילה של הקצות בעל פה כמו אשרי.

(מתוך הפתיחה לשיעור - ב"ק דף ג, ט' סיון תשע"ו)

נעשה גאון בעל רוח הקודש בזכות התשוקה לתורה הקדושה

ההכנה דרבה לחג מתן תורתנו

מרן הרבי הקדוש בעל האמרי אמת מגור ז"ע נכנס פעם בשלשת ימי הגבלה לבית המדרש בירושלים עיר הקודש, ואמר: וואו זענען די אידן פון דערהיים וואס זיי האבן געפלאקערט ווי א פֿייער שלשֶׁת ימי הגבלה - היכן הם היהודים של ערי פולין, שהיו בוערים ככבשן בשלשת ימי הגבלה.

מרן הרבי הקדוש רבי יהושע מבעלזא ז"ע סיפר: מעשה ביהודי שלא עליכם לא קרא ולא שנה, מעולם לא למד בספר, והוא נקלע לבית מדרש בשלשת ימי הגבלה. כשראה את הציבור הקדוש עוסק בתורה בריתחא דאורייתא, הוא קיבל חלישות הדעת, הוא החל לבכות על המצב שלו, שהוא לא זכה לשבת בבית מדרש ולעסוק בתורה.

אבל הוא לא נשאר רק בכבי - ער איז נישט געבליבן נאר מיטן וויינען, רק הוא מיהר לגשת לארון הספרים, הוא נטל גמרא בחשק, והתחיל לעסוק בלימוד התורה בהתמדה מופלאה, און ער האט געלערנט און געלערנט - והוא למד ולמד, ולא עזב את הלימוד עד שהוא יצא אחד מגאונים וגדולי אותו הדור.

סיים הרבי מבעלזא, שהיום, הספר שלו מונח באוצר הספרים בבית. חסידים ציינו, שלרבי היה מקום מיוחד בארון הספרים, ששם היה מניח את הספרים של בעלי רוח הקודש, וגם הספר של אותו גאון היה מונח בין אלו הספרים!!! ללמד, שלכל איש יש פתח ותקוה לחזור אל התורה הקדושה ולהתקרב לבורא עולם.

דודי זקני מצדיקי ירושלים מרן הגאון הצדיק רבי אברהם חיים ברים זצוק"ל, ראה פעם יהודי שהוא מתנמנם בשחרית בשבועות, הוא היה עייף אחרי שלמד כל הלילה. כשהיהודי התעורר שאל אותו רבי חיים, וכי ראית מימיך חתן שמנמנם כשעומד תחת החופה, הרי יום חתונתו זה מתן תורה.

(מתוך הפתיחה לשיעור - זבחים דף גה, ג' סיון תשע"ח)

כשלימוד התורה הוא מתוך עינוג זוכים להתרומם טפח מעל הקרקע

מצאתי מדרש רבה בשיר השיירים (ד, ב) שיכול לתת לנו אספקלריא מחדשת והתרוממות לקראת חג מתן תורה, חג השבועות הבעל"ט. זה לשון המדרש, "אמר ר' לוי, אף הקורא מקרא בעינוג ובניגון, עליו נאמר (שיר השיירים ד, יא) דבש וחלב תחת לשונך", זהו הַקְּעָעֶפֶט - מְרֻשֶׁם לאהוב את התורה, כשלימוד התורה הוא ענוג, ולימוד התורה הוא מתוך ניגון.

וכמו שכתב הרבי הקדוש מסוכטשוב זצוק"ל בהקדמתו לספרו אגלי טל: ומדי דברי זכור אזכור מה ששמעתי קצת

לכל איש
יש פתח
ותקוה
לחזור אל
התורה

בני אדם טועין מדרך השכל בענין לימוד תורה הקדושה ואמרו, כי הלומד ומחדש חדושים, ושמו ומתענג בלימודו, אין זה לימוד התורה כל כך לשמה, כמו אם היה לומד בפשיטות, שאין לו מהלימוד שום תענוג והוא רק לשם מצוה. אבל הלומד ומתענג בלימודו, הרי מתערב בלימודו גם הנאת עצמו. ובאמת זה טעות מפורסם. ואדרבא, כי זה היא עיקר מצות לימוד התורה, להיות שש ושמו ומתענג בלימודו, ואז דברי תורה נבלעין בדמו. ומאחר שנהנה מדברי תורה, הוא נעשה דבוק לתורה. עד כאן לשונו הקדוש.

זה מביא אותנו לגמרא בפסחים (סח:), רב יוסף ביומא דעצרתא אמר: עבדי לי עגלא תלתא. אמר: אי לא האי יומא דקא גרים, כמה יוסף איכא בשוקא? אומר רש"י, עבדי לי - היה מצווה לאנשי ביתו להכין לו סעודה. אי לאו האי יומא - שלמדתי תורה ונתרוממתי, הרי אנשים הרבה בשוק ששמן יוסף, ומה ביני לביןם.

רש"י מוסיף פה מילה 'נתרוממתי', התורה מרוממת את האדם, כשהתורה הקדושה הוא העונג של האדם, ושירת חייו של האדם כמו שהקרניו מהמדרש, אז זוכים ללמוד תורה באופן שמתרוממים טפח מעל הקרקע - 'נתרוממתי'. כשנגיד לביל יום טוב בקידוש, 'ורוממנו' מכל לשון יהיה לזה משמעות אחרת לגמרי בסייעתא דשמיא.

(מתוך הפתיחה לשיעור - ב"ק דף ט, ג' סיון תשע"ו)

זה מביא אותנו לדף היומי של השבוע (גיטין טז:), רבה בר בר חנה חלש, עול לגביה רב יהודה ורבה לשיולי ביה - רב יהודה ורבה נכנסו לפניו לבקרו ולשאל בשלמו. בעו מניה, שנים שהביאו גט ממדינת הים, צריכין שיאמרו בפנינו נכתב ובפנינו נחתם או אין צריכין? אמר להם: אין צריכין, מה אילו יאמרו בפנינו גירשה מי לא מהימני?

שואל מרן הבן איש חי בספרו בן יהודע, לאיזה צורך סיפר לנו מסדר התלמוד, שרב יהודה ורבה שאלו את השאלה לפני רבה בר בר חנה כשהיה חולה ונכנסו לבקרו, מאי נפקא מינה לנו מתי הם שאלו אותו על כך. אומר הבן יהודע, שמסדר התלמוד רצה ללמדנו בזה שבחן של רב יהודה ורבה, שאף כשנכנסו לבקר החולה, לא היו מדברים אלא בדברי תורה, וגם רבה בר בר חנה בעצמו, אף על פי שהיה חולה, שם לבו להשיב כהלכה.

כשהלימוד הוא מתוך עינוג וניגון, מתרוממים טפח מעל הקרקע על ידי התורה, ובמילא שקועים בלימוד התורה בכל מצב, לא רק כשיושבים בבית המדרש, רק גם כשנכנסים לבקר את החולה, וגם כשלא עליכם נמצאים בחולי, כי מרגישים שהתורה הוא עינוג, כי הם חיינו ואורך ימינו.

אתמול בחג השבועות אמרנו בפיוט האקדמות, **צבי וְחַמִּיד וְרַגִּי דִּילָאוֹן בְּלֵעוֹתָא. צְלוֹתְהוֹן בְּכֹן מְקַבֵּל וְהִנְיָא בְּעוֹתָא.** נסביר את פירושו הדברים: **צבי וְחַמִּיד וְרַגִּי דִּילָאוֹן בְּלֵעוֹתָא** – הקדוש ברוך חושק וחומד שכלל ישראל יתייענו בעמל התורה. ומה אנחנו מקבלים בעבור זה, שבזכות זה בורא עולם שומע ומקבל את תפילותינו – **צְלוֹתְהוֹן בְּכֹן מְקַבֵּל, וְהִנְיָא בְּעוֹתָא** – הבקשות ומעילות כי הם מתקבלות לרצון לפני הקדוש ברוך הוא.

חשבתי בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא, **בְּעוֹתָא** – זה מלשון בעיות, מי מאיתנו אין לו בעיות, מי מאיתנו אין לו קשיים, מי מאיתנו לא מתמודד כל יום, אך יש לנו רַעְעָפֶט – מְרָשֶׁם לכל הֲבֵעוֹתָא – לכל הבעיות, **דִּילָאוֹן בְּלֵעוֹתָא** – עמל ויגיעת התורה.

שלשת הלשונות – **צְבוֹי וְחַמִּיד וְרַגִּי** הם לשונות של חשק וחמדה שכביכול הקב"ה משתוקק, שכלל ישראל יעסקו בתורה הנחמדת והנאהבת, כמו שנאמר בתהלים (יט, יא) **הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים**. את זה אנחנו צריכים לזכור לאחר חג השבועות כשחוזרים ללימוד הדין היומי, שאנחנו מגשים עכשיו אל הדבר המתוק והנחמד, התורה הקדושה.

(מתוך הפתיחה לשיעור – בכורות דף נה, ז' סיון תשע"ט)

בחג השבועות אמרנו באקדמות **צְבוֹי וְחַמִּיד וְרַגִּי דִּילָאוֹן בְּלֵעוֹתָא. צְלוֹתְהוֹן בְּכֹן מְקַבֵּל וְהִנְיָא בְּעוֹתָא.** בורא עולם רוצה חומד ומתאוה שכלל ישראל יתייענו בתורה, מה אנחנו זוכים על ידי זה, שהתפילה מתקבלת והבקשות מתמלאות.

חשבתי הבורך לפני השיעור, יהודי שלמד ולומד דף היומי, הוא לא מוותר על הדין היומי, היה יכול להגיד את זה על עצמו בבחינת יגבה לבו בדרכי ה', קיימתי את מה שהש"ת רוצה וחומד ומתאוה – **דִּילָאוֹן בְּלֵעוֹתָא**, קיימתי את זה, אני מקיים את זה, לא הגעתי לחג השבועות עם ידים ריקות.

עוד חשבתי בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא ביום טוב שבועות, אנחנו אומרים באקדמות, **קְבִיעִין כִּן תְּהוֹנוּ בְּהִנְהוּ חַבּוּרְתָא. קְבִיעִין** הוא מלשון קביעות, בן אדם שלומד בקביעות את הדין היומי, **בבית אלקים נהלך ברג"ש** (תהלים נה, טו), בר'זח בג'שם בש'לג הוא הולך לבית אלקים, אף פעם הוא לא מוותר על הדין היומי, יש לו קביעות איתנה בדין היומי, בבחינת **קְבִיעִין כִּן תְּהוֹנוּ**, בזכות זה יזכה להיות **בְּהִנְהוּ חַבּוּרְתָא** – בחבורה של הצדיקים לעתיד לבוא. הקביעות עושה לבן אדם, עולם ומלואו.

(מתוך הפתיחה לשיעור – יבמות דף פט, ז' סיון תשפ"ב)

פניני קודש על חג השבועות

תפילות חג השבועות

הַקְרֵשׁ טַעַר בְּעֶלְזָר רַב – האדמו"ר הראשון לבית בעלזא זי"ע, אמר הפלגות נוראות, על ההתלהבות של ההייליגע פֿרַעַשְׁבֶּאָרְגֶּר רַב – הרב הקדוש של פרעשבורג, החתם סופר זי"ע, ואמר, שההתלהבות נואס עַר הָאֵט שְׁבוּעוֹת בְּיִי שְׁחִרִית – שיש לו בשחרית של חג השבועות, הוא הרבה יותר מנעילה ביום הקדוש.

(פרדס משה)

(פלא יועץ)

בהחג הקדוש של מתן תורה, ישפוך נפשו שיזכו לכתרה של תורה, הוא ובניו, ללמוד וללמד לשמור ולעשות.

ליזהר באזהרת מרן אלוקי הבעל שם טוב הקדוש, ליזהר מהתחלת התיקון שעשה בלילה, שלא יפסיק בשום שיחה הנראה כעין בטלה, עד אחר שאומר כתר במוסף, כי אז עולין כל שעשה בלילה, ועל כן ישתדל גם לטהר מחשבתו עד כתר זה.

וכעת נחלש כח העולם, ונהגתי לישון קודם התפילה. אבל אל יפסיק דיבור עד סוף התפילה עד סוף כל התפילה של שחרית ומוסף, כי אז עת רצון גדול להתפלל, ולהידבק ביוצר בראשית, וכל אחד יקדש ויטהר עצמו בתוספות קדושה וטהרה, ולידבק באמונה ובטחון גדול, ולדבק נפשו באלוקי ישראל כל אותו זמן, כי הוא מסוגל לכל השנה.

קריאת רות בשבועות, לחבר תורה ותפילה, כי דוד המלך כתיב ביה (תהלים קט, ד) ואני תפילה, בזה היום שהוא כולו תורה, הוא עת רצון לעבודה שבלב זה תפילה. השלוש רגלים שותין עתה על ידי דמעות, שעל ידי הבכיה והתפילה יכולים למצוא הארה.

(שפת אמת)

אמירת אהבה רבה באריכות ובכוונה בחג השבועות

כשאמר החקל יצחק מספינקא זי"ע אהבה רבה בשבועות, איז עַר גַּעְזָעסִין אִין אַ טַיִךְ טַרְעֶרֶין – הוא ישב בנהר של דמעות. מה שאין כן כל השנה, שלא היה בעל בכי כל כך.

(זכרון יעקב)

אם יזכה אדם, שימס לבבו בבכי, בתפילת אהבה רבה, ויתפלל מקרב לב ליצורו, שיחוננהו ויבינהו התורה, מובטח הוא שתפילתו נשמעת, ואשרי חלקו.

(לשון החזון איש)

עמדנו בתפילת שחרית של שבועות מאחורי כסאו של החזון איש זי"ע, וראינו, שכאשר הגיע לברכת אהבה רבה, כל גופו הזדעזע, והתמוגג מבכי כמו ילד קטן, מתחילת אהבה רבה עד הסוף. וכל השנה לא היה דרכו בכך, ואפילו בהרבה זמנים ומקומות בתפילה, שדרך הרבה צדיקים לבכות.

(מעשה איש)

בברכת אהבה רבה הייתה התעוררות עצומה [אצל הרה"ק מסטאמער זי"ע], שאי אפשר לתאר עלי גליון, באותה שעה זלגו דמעות מעיניו בבכיות נוראות, ובהתרגשות עצומה, ואי אפשר לכתוב בקולמוס ההתעוררות שהיתה אצל כל הקהל.

(מחזור דברי יואל)

אמר [הרבי הקדוש השפע חיים מצאנז זי"ע]: אצל הרבה צדיקים זי"ע היה יותר התעוררות בתפילות של שבועות, מהתפילות של ראש השנה ויום הקדוש.

(הליכות חיים)

הדברים הנפלאים מתוך קונטרס מאמרי חיזוק מהגאון הצדיק המשפיע רבי צבי מאיר זילבערבערג שליט"א

מאוצרות הפרשה

ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם (ו, כז). הרבי הקדוש רבי מנחם מנדל מווארקע זי"ע פירש הכוונה בזה, שלא ידמה הכהן, כי הוא הוא המברך, וכי בידו מקור הברכה, לזה אמר ושמו את 'שמי' על בני ישראל, שיהיה הברכה על שמי, רק זה יורד בהשתלשלות על ידם. וכדמיון השופר שאין לו שום ייחוס במעלה, כי הוא קרן בעלמא, ורק הקול היוצא ממנו הוא מאד נעלה ומרומם ופועל בעליונים מה שפועל, ועם כל זה צריך השופר להיות בלי שום סדק ומום כלל, וכמו כן צריך להיות הכהן, ואזי ואני אברכם.

*

המפרישים הקשו, למה מפורט בכל נשיא ונשיא את כל הקרבן שהקריב, למה לא כתוב בכללות שכל הנשיאים הקריבו קרבן זה. ומבאר הרבי הקדוש רבי בונים מפרשיסחא צוק"ל, שהתורה באה להורות בזה, שכל נשיא לא היה כוונתו להקריב, מחמת שהקריב חבירו אתמול, לכן גם הוא עושה זאת, רק כל אחד ביומו רצה להקריב מחדש מחמת רצון עצמו.

נקודה למחשבה:

החידושי הר"ם ביאר למה בפרשת נשא הזוהר הקדוש והמדרש רבה מאריכים הרבה באריכות יותר מכל פרשיות התורה, מפני שפרשת נשא הוא תיכף אחר חג השבועות אחר קבלת התורה, לכן הראו לנו חז"ל כח התפשטות התורה הקדושה.

הדברי תורה לזכות והצלחת רבי עקיבא יוסף בן אסתר גיטל, הרבנית לאה בת מלכה, ולזכות מרדכי דוד בן לאה לזיווג הגון וטוב במהרה

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661

פניני קדוש

לאור תורתו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

יוצא לאור על ידי מערכת "מסילות באור החסידות" שע"י מכון אור הצפון דחסידי בעלזא

לעילוי נשמת הרבני החסיד המפורסר מוהר"ר ר' מנחם שמואל חיים בן הרה"ח ר' אפרים ז"ל פריערמאן

א ווארט אויף די פרשה

"נעשה ונשמע" - אמונת ה' ואמונת צדיקים

ובאו כולם בברית יחד נעשה ונשמע אמרו כאחד ופתחו וענו ה' אחד (זמר "יום שבתון").

יתבאר התשובה "ה' אחד" בהקדם דברי הרמב"ן (שמות כד, ג) בבאור מה שאמרו ישראל (שם ז) "נעשה ונשמע" - 'נעשה' כל דברי ה' אשר צוה אותנו בעשרת הדברות, 'נשמע' לקולך לכל אשר צוית או תצוה בשמו יתעלה".

מבואר מדבריו ש"נעשה" מוסב על תורה שבכתב, ואילו "נשמע" מוסב על תורה שבעל פה, כפי מה שיצטוו על ידי משה רביא מהימנא וחכמי הדורות שבכל דור ודור, וכפי שאמר הקב"ה למשה רבינו (שמות יט, ט): "וגם בך יאמינו לעולם".

הציות לתורה שבכתב הוא מחמת עוצם אמונתם בהש"ת, ואילו הציות לתורה שבעל פה הוא מחמת עוצם אמונתם בצדיקי וחכמי הדורות, ובאמת תרומתו היינו הך, כי כבר גילו לנו רז"ל (מכילתא פר' בשלח פרשה ו): "כל מי שמאמין ברועה נאמן, כאילו מאמין במאמר מי שאמר והיה העולם... כל מי שמדבר ברועה נאמן, כאילו מדבר במי שאמר והיה העולם".

חיזוק האמונה בחכמי הדורות היה על ידי שהוסיף משה יום אחד מדעתו, והסכים הקב"ה על ידו ליתן את התורה בז' בסיון ולא בו' בסיון, וזוה נתגלה להם עוצם כוחם של חכמי הדור, והשתרשה בקרבם אמונת חכמים במדריגה נעלית ביותר.

לכן נקרא יום ו' בסיון "זמן מתן תורתנו", על אף שבפועל ניתנה התורה ביום ז' בסיון (כקשיית "מגן אברהם" סימן תצד), כי בו ביום נתגלה שהתורה שייכת לישראל - לחכמים שבהם, ויש להם כח לחדש בה לפי דעתם.

זהו שאומרים: "נעשה ונשמע אמרו כאחד", באותה התלהבות שבה קבלו על עצמם לציינת לתורה שבכתב - מחמת אמונתם בה', קבלו על עצמם לציינת גם לתורה שבעל פה - מחמת אמונתם במשה, "פתחו וענו" ששתי האמונות הן אמונה ב"ה' אחד", כי אמונת ה' ואמונת צדיקים הן היינו הך, ותליא הא בהא.

(ובאו כולם טיש תשלא; טעודה ג' פר' במדבר תשמג)

"לבל יעבור בם מקרה רעה" - מחמת זכיות העבר והעתיד

העם אשר נע כצאן טעה יזכור לפקדו ברית ושובועה לבל יעבור בם מקרה רעה כאשר נשבעת על מי נח (מתוך זמר "יום שבתון").

יתבאר על פי דברי המדרש (בראשית רבה לד, ט) על הפסוק (בראשית ח, כא) "וירח ה' את ריח הניחוח" - הריח ריחו של אברהם אבינו עולה מכבשן האש, וירח ריח של חנניה מישאל ועזריה עולין מכבשן האש", והיינו, שבעקבות זכיות העתיד של אברהם אבינו וחנניה מישאל ועזריה, הבטיח הקב"ה ש"לא אוסיף עוד להכות את כל חי כאשר עשית".

הנה, דרך הצאן להיות נמשך אחר הרועה (במדבר רבה כג, ב), וגם אם תעה בדרכו ונאבד מהרועה, כשימצאנו ישוב תיכף להיות נמשך אחריו, וכך הוא דרכם של בני-ישראל שאף כשהם אבודים מהש"ת ורחוקים ממנו, עם זאת, רצונם ותשוקתם היא לדרוש את הש"ת ולמצוא ולשוב אליו.

גלל כן, אם הבטיח הקב"ה לנח שלא להכות כל חי, על שם זכיות העתיד של אברהם אבינו וחנניה מישאל ועזריה, על אחת כמה וכמה, שבני-ישראל בגלות מובטחים בכך, הן מחמת זכיות העבר של אברהם אבינו וחנניה מישאל ועזריה (כדברי המדרש הנ"ל), והן מחמת זכיות העתיד, מחמת רצונם ותשוקתם לשוב להתקרב להקב"ה (כצאן אחר הרועה).

זהו שאומרים: "העם אשר נע" - בני-ישראל נעים ונדים בגולה, ורחוקים מהש"ת, אך, "כצאן טעה" - כמו שהצאן האבוד מן הרועה רוצה למצוא ולילך אחריו, כך בני-ישראל רוצים לשוב אל הרועה שלהם אבינו אב הרחמן, וגלל כן "יזכור לפקדו ברית ושובועה לבל יעבור בם מקרה רעה כאשר נשבעת על מי נח", כי אם אז נשבע הקב"ה שלא להכות כל חי מחמת זכיות העתיד, כל שכן שאנו צריכים להיות מובטחים בכך, הן מחמת זכיות העבר - מסירות נפשם של אברהם

אבינו וחנניה מישאל ועזריה, והן מחמת זכיות העתיד - מחמת רצונינו לשוב אל הקב"ה לדבקה בו, על אף שעכשיו אנו תועים ורחוקים מאתו ית"ש.

(ובאו כולם טיש תשלא)

העצה שתלמודו יתקיים בידו - על ידי לימוד עם תשב"ר

רק השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך והודעתם לבניך ולבני בניך (דברים ד, ט).

יתבאר על פי מאמר דוד המלך ע"ה (תהלים יט, ז): "יראת ה' טהורה עומדת לעד", שכאשר עוסקים בתורה או ביראה מתוך לב זך וטהור, אז היא "עומדת לעד" - משתמרת בקרבנו ואינה משתכחת הימנו.

והנה איתא בגמרא (שבת קט, ב): "אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן, אמר ליה רב פפא לאביי, דידי ודידך מאי, אמר ליה, אינו דומה הבל שיש בו חטא להבל שאין בו חטא", והרי שמעלת לימוד תשב"ר היא משום שהם לומדים עם לב טהור ואיברים טהורים שאין בהם חטא, ולפי האמור, יש מעלה בלימוד זה שהוא מתקיים לעד ואינו משתכח.

ויש לומר, שכאשר האדם לומד עם תשב"ר, אז על אף שהוא לומד עם הבל פה שיש בו חטא, עם זאת, הוא נגרר אחריהם שהם לומדים עם הבל פה שאין בו חטא, וכשם שאצלם התורה משתמרת ומתקיימת, כך גם אצלו התורה משתמרת ומתקיימת.

זהו הרמז בפסוק (דברים לא, כא): "וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו", כלומר, העצה "כי לא תשכח" התורה היא, "מפי זרעו" - על ידי שלומד עם הילדים, שהבל פיהם אין בו חטא, וגלל כן תלמודם מתקיים בידם, וגם הלומד עמהם נגרר אחריהם.

זהו שכתוב: "רק השמר לך... פן תשכח את הדברים", והעצה לכך היא "והודעתם לבניך ולבני בניך", שאז אתה נגרר אחר הבל פיהם שאין בו חטא, ותלמודך מתקיים בידך.

(קידושא רבה פר' במדבר תשמח)

- מגילת רות -

רות קבלה שכר גם על מחשבת הגיור - על אף שאז היתה עדיין גויה

ישלם ה' פעלך ותהי משכורתך שלמה מעם ה' אלקי ישראל אשר באת לחסות תחת כנפיו (רות ב, יב).

במדרש (רות רבה ה, ז): "אמר רבי חסא, אשר באת לחסות תחת כנפיו".

צריך להבין מה מוסיף כאן המדרש על הדברים המפורשים בפסוק.

ויש לומר על פי הכלל הידוע (ירושלמי פאה ה, א), שאצל בני-ישראל מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ומחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה, ואילו אצל הגוים מחשבה רעה הקב"ה מצרפה למעשה, ומחשבה טובה אין הקב"ה מצרפה למעשה.

והנה, כאשר רות חשבה להתגייר, היתה עדיין גויה, ולכאורה היה אמור לחול אצלה הכלל שאצל גוי מחשבה טובה אין הקב"ה מצרפה למעשה. אולם, הקב"ה ברוב רחמיו החשיב כאילו כבר היתה אז יהודיה, וממילא חל אצלה הכלל שאצל יהודי מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ולכן קבלה שכר גם על המחשבה להתגייר.

זהו התוספת בדברי המדרש: "ישלם ה' פעלך ותהי משכורתך שלמה מעם ה' אלקי ישראל אשר באת לחסות תחת כנפיו", שתקבל שכר גם על המחשבה שהיה לה בשעה שבאת לחסות תחת כנפיו, על אף שאז עדיין לא היתה יהודיה, כי הקב"ה החשיב אותה כבר אז בתוך כלל "ישראל" (מעם ה' אלקי ישראל), וממילא מצטרפת אצלה המחשבה למעשה ("ותהי משכורתך שלמה" - הן על מחשבת הגיור והן על הגיור בפועל).

(קידושא רבה תשמח)

חייג למערכת 'על הצדיקים' לקבלת קאפיטל תהילים אחד: 077-2222-145

כולנו מצטרפים לתפילה קבועה לזכותו של אבינו רועינו עט"ד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א! << יחד נסיים מעשהו"ש מאות ספרי תהילים מדי יום >>

פרפרת נפלאה

על חג השבועות

הלימוד מהר סיני - שעל האדם להחזיק את עצמו גרוע משאר בני אדם

רב יוסף ביזמא דעצרתא אמר, עבדי לי עגלא תלתא, אמר, אי לא האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא (פסחים סח, ב).

לכאורה נראה מזה שרב יוסף היה מתפאר בכח תורתו (שלולא תניתנ התורה היה שוה לשאר בני אדם). ויש לתמוה על כך, שהרי בהדיא מצינו בגמרא (סוטה מט, ב): "משמת רבי בטלה ענוה... אמר רב יוסף... לא תיתני (שבטלה) ענוה, דאיכא אנא" (שאני ענותו), ואם כן לכאורה שתי הגמרות סותרות זו את זו. ונראה לפרש בהקדם עובדא דהוי, שפעם הגיע הרה"ק ר' דוד מלעלוב ז"ע אל הרבי ר' אלימלך ז"ע מליזענסק, ושאלו הרבי ר' אלימלך אם הוא יודע מי הוא האדם הגרוע ביותר בלעלוב, וחשב לעצמו, אולי הבלן, הסנדלר, מנקה הארובות, ולא השיב. הרבי ר' אלימלך לא רצה ליתן לו שלום, ושילחו מביתו.

כשחזר לאכסנייתו חשב את חשבון נפשו, והחל לראות את נגעי עצמו, והתבונן בכך שמכך רגל ועד ראש אין בו מתום, ואז בבת אחת עלה במחשבתו: "בוודאי אני יודע מי הוא האדם הגרוע ביותר בלעלוב - אני בכבודי ובעצמי", וחזר לביתו של הרבי ר' אלימלך, ואז קיבלו במאור פנים והעניק לו כבוד מלכים. ע"כ המעשה.

מסיפור זה ניתן ללמוד שיש שני מיני ענוה. הענוה הפשוטה היא שאינו מתנשא על שאר בני-אדם, אלא הוא מחזיק את עצמו שוה בין שוים, ואילו הענוה הנעלית מזו היא, שהוא מרגיש את עצמו גרוע ושפל משאר בני-אדם, וזוהי הענוה הנלמדת מהר סיני, שלא היה שוה עם שאר ההרים, אלא היה השפל מביניהם, ודייקא עליו ניתנה תורה.

הנהגה רב יוסף היה עניו גדול, ולא החזיק את עצמו כשוה בין שוים, אלא החזיק את עצמו גרוע ושפל מכולם.

לכן בחג השבועות ערך יו"ט לבני ביתו, ואמר להם: "אי לאו האי יומא דקא גרים", אלמלא נתינת התורה על הר סיני ביום זה, "ממה יוסף איכא בשוקא", הייתי מחזיק את עצמו כמו שאר יוסף'ס המסתובבים בשוק, שוה בין שוים, ובכך היתה מסתכמת ענוותנותי, ואולם, מזה שניתנה תורה ביום זה דייקא על הר סיני - הנמוך והשפל משאר ההרים - נתגלה לי שאין לי להחזיק את עצמי כמו שאר יוסף'ס, אלא גרוע ושפל מהם פי כמה.

(כ' אייר תשל"ט)

סיפורי קודש

על אור שבעת הימים מרן הבעש"ט הק' ז"ע
לדגל יומא דהיילוליה - ר' סיון

ויעל עשנו כעשן הכבשן

המגיד הרבי ר' בער ז"ע כיהן כמלמד אצל אחד הבעלי-ביתים, והיהודי הלוי היה דרכו לנסוע מדי פעם לעיר לעמבערג, והרבי ר' בער ז"ע התלווה לנסיעה, שם היה מרבה להשתעשע בלימוד עם המרא דאתרא הגאון הגדול ה"פני יהושע" ז"ע. כשהעתיק ה"פני יהושע" מגוריו לעיר אחרת, התמנה חתנו רבי יוסף לרב העיר, והרבי ר' בער ז"ע המשיך להשתעשע עמו בלימוד בהלכה ובפפול.

רבי יוסף הנ"ל עמד קצת על טיב דרכם של החסידים, והיתה לו הערכה למרן הבעש"ט הק' ז"ע. פעם היתה איזו צרה בתוך ביתו של הרבי ר' בער ז"ע, ורבי יוסף הנ"ל הציע לו לנסוע אל הבעש"ט הק'. הרבי ר' בער ז"ע לא רצה כל-כך, כי היה רחוק מאד מדרך זו, אולם, בלית ברירה נסע.

כשהגיע להיכל קדשו של הבעש"ט הק', התכונן לשבות את שבתו במקום, ובמהלך השבת שמע מפי הבעש"ט רק סיפורי מעשיות פשוטים, והתפלא מאד על כך, שרבי גדול ידבר במשך כל השבת רק סיפורי מעשיות. במוצאי שבת היתה נפשו מרה עליו ביותר, ורצה לנסוע משם.

כשנפד מהבעש"ט, פתח לו הבעש"ט קטע בתוך ספר "עץ חיים", ואמר לו: "אברך, האם אתה יודע הפירוש בדברים אלו". וענה "הן", ואמר הפירוש. אולם, הבעש"ט דחה ואמר לו: "לא כך הוא הפירוש", ואמר שוב, ושוב דחה.

אז החל הבעש"ט הק' להרצות בפניו את הפירוש בדברי ה"עץ חיים", כאשר האש מלהטת סביבו, והיה ניכר ממש כאילו מלאכים ושרפים משוטטים בחדר, והיה זה אותו פירוש כפירוש הרבי ר' בער ז"ע עצמו.

הפטיר הבעש"ט הק' ואמר: "אכן גם אתם אמרתם כך, אבל אמרתם זאת כגוף בלי נשמה, והעיקר הוא החיות והנשמה שמכניסים בתוך הלימוד".

מיני אז דבקה נפשו בנפש הבעש"ט הק', ולאחר פטירתו נתמנה לממלא מקומו בהנהגת החסידות.

(י"ט כסלו תשל"א)

סיפורי קודש

על חג השבועות

ולקחת מוסר השכל". ע"כ.

בענין זה מסופר שבתקופת שהותו של הרה"ק ר' שלו שכנא מפרוהביטש ז"ע על שלחן זקנו הרה"ק ה"מאור עינים" ז"ע, אירע פעם שבערב ראש השנה כשהתחילו תפלת מנחה נאבדו ממנו כל המוחין, והרגיש עצמו ריק מכל, וככל שניסה לעורר אצלו, לא עלה הדבר בידו.

בלית ברירה החל להתפלל תפלת מנחה בלי כוונות ובלי מוחין, כמו פשוט שפשוטים, והיתה תפלתו מתוך שברון לב אמיתי, ומחמת שפלותו היה בוש לעמוד בכותל המזרח, והתרחק מהמזרח עוד ועוד עד שהגיע לירכתי בית המדרש, שם התפלל בבכיות גדולות ובלב נשבר ונדכה.

בבוקרו של יום ראש השנה שבו אליו המוחין, וחזר להיות בעל השגה כבראשונה, ובליל ראש השנה כבר היו התפילות לעילא ולעילא.

והנה, דרכו של הרה"ק ה"מאור עינים" ז"ע היתה, שבכל שבת היה עולה ל"קידושא רבה" אצל אחד מנכדיו. באותה שנה בשבת שובה עלה לקידוש אצל נכדו רבי שלו שכנא הנ"ל.

במהלך הקידוש אמר ה"מאור עינים" לנכדו: "ראיתי בשמים שבליל ראשון דראש השנה האירו תפלותיך באופן נעלה מאוד. בליל שני היו התפלות גם כן טובים מאד, אך בליל ראשון היתה מעלתם פי כמה, אולי תוכל להסביר לי פשר הדבר?".

רבי שלום שכנא הבין תיכף את התשובה, שבליל ראשון היו תפלותיו מתוך לב נשבר אמיתי, ולכן היתה להם חשיבות מיוחדת...

(ליל שב"ק פ"ר במדבר תש"ס)

כתב ה"מגן אברהם" (סימן תצד): "איתא בזוהר, שחסידי הראשונים היו נעורים כל הלילה (ע"י שבועות) ועוסקים בתורה, וכבר נהגו רוב הלומדים לעשות כן, ואפשר לתת טעם על פי פשוטו, לפי שישראל היו ישינים כל הלילה, והוצרך הקב"ה להעיר אותם, כדאיתא במדרש, לכן אנו צריכים לתקן זה".

והקשה ה"ערוגת הבושם", איך יתכן ששישים ריבוא ישראל יישנו, ויצטרך הקב"ה להעירם, הרי "מן הראוי היה להם להיות נעורים כל הלילה, ולרוב תשוקת לבבם לראות בתפארת עוון ית"ש... היה מן הראוי שאש התשוקה תבער בקרבם בלילי נשמה לנחם על משכבם, כל שכן שלא לישן כל הלילה עד הבוקר, ואף אם אירע כן לפחותי העם אבל על כל פנים לגדולי הדור בודאי היה ראוי שלא יארע להם כזה!?"

ותירץ, דהנה עבודת ימי הספירה היא לתקן המדות כדי להתכונן לקבלת התורה, "דאי אפשר שתשרה קדושת התורה אלא בכלי המתוקן לזה על פי מדותיו".

והנה, "עיקר שורש כל המדות הוא מדת ענוה... על כן השכיל השי"ת להפיל עליהם תרדמה, והיו ישינים כל הלילה עד שהוצרך משה רבנו להעירם ולהקצים, ומסתמא כשהקיצו וראו שכבר הבוקר אור... ולא עוד אלא שכבר עמדה שכינה והמתניה עליהם, מיד הגיע אליהם ההכנעה בשברון לבב איך הגיע להם כזאת, וראו מזה שפלות ערכם ופחיתות מעלתם שעדיין לא התחילו בתיקון מעלת מדתם, וכל מה שפעלו בימי הספירה ובימי הגבלה כאפס ותוהו נחשב בעיניהם, ובאמת זה היה עיקר הכנתם לקבלת התורה... על כן נהגו כל ישראל להיות נעורים בליל חג השבועות לזכר הנ"ל

תודעתנו והוקרתנו נתונה לידידינו שתרמו מהונם להצלחת הוצאת גליון זה

מוסדות חסידי בעלזא קרית גת
בשאיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

תשית לראשם עטרת פז

ברוב יקר וכבוד אנו מבכרים מעומק הלב בברכת התורה קדם מעלת כבוד אריות שבחבורה. הני צנחרי דדבא, מלא מדע וחכמה, עוסקים באורייתא תמידא. ולנים בעומקא של הלכה יום וילילה

הרב הגאון ר' ישכר וינד שליט"א

הרב הגאון ר' יחיאל מיכל פונפד שליט"א

לרגל עלותם לפאר לכהן

כדיינים ומורי צדק בקהילתנו הק'

יה רעוא שותכא להמשיך לשבת בבית ה' כל ימי חיים מתוך רוב אושר עושר וכבוד בריית נופא ונהורא מעילא מלא ברכת ה', ללא שום מניעת דאנות וטרדות. עוד ינובון בשביה דשיעור ורעננים יהי באין מחוסר כל

המבכרים ברוב הערצה

אהרן קליין יהושע וואלף וויזער

ב/הנהלת המוסדות

ברכת מזל טוב מעומק הלב פנימה לרומע"כ צאצאי היקרים. מופלים בתורה ובהוראה, צנחרי דדבא, המה הגבורים בתורה אנשי השם

חתי הרה"ג ר' חיים יוסף אוסטרליץ שליט"א

בני הרה"ג ר' יוסף שלמה שליט"א

לרגל עלותם לכהן פאר כמורי הוראה

דקהל מחזיקי הדת באר"י

לאחר שקידה והתמדה מרובה ועמידה בכור המבחן

אצל הרבנים הגאונים שליט"א

חפץ ד' בידם יצליח לזון ולהורות כדל שת תורה,

ויזכו לשבת בבית ה' לאורך ימים ושנים טובים,

מתוך רוב ברכת והצלחה והרחבת הדעת וכל טוב סלה.

ישכר דוב (בעריש) הכהן פריעדמאן - אנטווערפען יצ"ו

גם אנו מצטרפים לברכה:

חיים יחזקאל פריעדמאן ומשפ' - עזריאל נוסביץ ומשפ' -

צבי שובקס ומשפ' - הרשע וואלף פריעדמאן ומשפ' -

מרדכי דוד וועטנשטיין ומשפ'

אשרי מי שעמלו בתורה
ברוב רגש ושומחה הנו לאחל בידיות ובהכרת הטוב

להאי נברא רבא ויקריא, פה מפיק מרגליות

הרה"ג ר' ישכר וינד שליט"א

מג"ש שיעור בבית מדרשו - קרית גת

לרגל שמחת עלותו להיות דיין בקהילתנו הק'

ונברכנו בברכת תפילת הדרך שאשר הוא עושה ה' יציל זרכו,

ושלא יצא מכשול מתחת ידו. אמן.

מאחלים ומבכרים: חברי השיעור

לעילוי נשמת

הרה"ג ר' ברוך ב"ר אברהם מרדכי ז"ל

מרת בניילא בת ה"ר אהרן זאב ע"ה שוורץ

לעילוי נשמת

העסקן הדגול הרה"ח ר' אברהם יהודה

ב"ר ישעיהו עקיבא ז"ל פינער

ברכת מזל טוב
לחתי כבני, האברך כמדורשו, המרט בתוי"ש

הרה"ג המפ"ר ר' יהודה העניג שליט"א

בן הרה"ח ר' אהרן שליט"א

לרגל עלותו לכהן פאר כדומ"ץ קהילתנו הק'

תזכה לעלות מעלה מעלה, ולגדול לאילן רב פאות, מתוך רוב נחת

הוצאתה וס"ד וכו"ס ושבע שמחות אכ"י.

חונתך מוקירך

עקיבא (כ"ר יעקב) בינעט

ברעותא דליבא אחל בזה ברכת מזל טוב נאמנה,

לבני אהובי, המור"ש בתוי"ש, איש חיל רוב תבונות, ה"ה

הרה"ג המפ"ר ר' ישראל שלמה שליט"א

לרגל עלותו לכהן פאר כדומ"ץ קהילתנו הק'

ונברכך מציון בברכת הצלחה רבה וסייעתא דשמיא,

ותזכה לעלות ולהתעלות על במות התורה וההוראה, וכט"ס, אמן.

אביך מוקירך
מרדכי יחזקאל דמן

גיליון מס' 34 • נשא • תשפ"ג

קרובה ישועתך לבוא

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של הרה"ק רבי מרדכי מקוזמיר זי"ע סיפורים ותולדותיו, ותולדות תלמידיו אחריו

סיפור השבוע

סיפר החסיד המופלג הר' מאטיל ע"ה זילבערבערג מסטאשוב, כי פעם אחת היה אדמו"ר זצ"ל בעיר חדש ניישטאט הסמוך לסטאבניץ על שבע ברכות אצל הה"צ המפורסם רבי קלמיש זצ"ל, בנו של הגיטער יוד הה"צ רבי - יוסאלי זצ"ל מניישטאט, והיה אז הה"צ רבי קלמיש שוכב על מטתו, והיה חולה מסוכן רח"ל, וכשבא אליו אדמו"ר, ונתן לו שלום, אמר לו אדמו"ר זצ"ל: הבאתי לכם רפואה, כי א'ר"ח' אותיות א'ו"ר ח' נוטריקון ח'מישים, מרמז על חמישים שערי בינה, חמשים שערי תשובה, והאורח מביא א"ר מן החמישים שערים הנ"ל, וגם רפואה נמשכה מחמשים שערים הנ"ל, כמ"ש מי ירפא לך 6, מי בגימטריא חמשים. - ואמר לו אדמו"ר ז"ל שיקום ממתו, ויהיב ליה ידה ואוקמיה, וכן היה שעמד ממתו, והלך על סעודת שבע ברכות.

עוד סיפור מרוח קודשו של רבינו:

פעם אחת היה אדמו"ר זצ"ל בווארשא, ובאה טעלעגראמע לאחד מחסידים שלו, שאביו בדובענקי מת ל"ע, ושמתנינים עם הקבורה על ביאת בנו מווארשא. והאיש הנ"ל היה פקיד בלשכה מסחרית, והטעלעגראמע באה ליד אשתו, והיה קשה לפניה להודיע לבעלה מהטעלעגראמע, שיצטרך לעזוב את משמרתו על ימים אחדים, שהיה קשה לפניו. ובאתה לפני אדמו"ר הה"צ ז"ל עם הטעלעגראמע, ושאלה עצתו מה לעשות, אם להודיע לבעלה, או לא, ואדמו"ר השיב לה שלא תודיע לבעלה, ועמדו אז לפניו אנשים מכוונים ותלמידי חכמים וחסידים, ותמהו זה לזה, הלא בעלה הוא בן, ומחויב לומר קדיש. והשיב אדמו"ר ז"ל, ידעתי גם ידעתי כי נפסק בשו"ע יו"ד (סימן ת"ב ס"ד) שנוהגים להודיע לבנים זכרים ממיית אביהם שיאמרו קדיש, אבל מה אעשה כי אינני מאמין בהטעלעגראמע כי אביו מת, אני אומר כי אביו לא מת, נחכה עוד ימים אחדים עד שנשמע משם ידועה ברורה. וכן עשתה האשה הנ"ל, הטמינה הטעלעגראמע, ובמשך איזה ימים בא מכתב מאבי בעלה בכתב ידו, כי הוא מרגיש עצמו בשלימות הבריאות.

נפלאות ערותו

לאחר פטירת המגיד הקדוש מטוריסק זצ"ל זי"ע ישב רבינו בעיר וולאדאווקע, וכל מרבית וגדולי החסידים מטוריסק נסעו אליו, וביניהם היה גם הרה"ג הר' יוסאלי ז"ל האבדק"ק אפעלין. ובליל ש"ק שמע הרה"ג הנ"ל שרבינו ז"ל דיבר כפי הנשמע דיבורי חול, והיה הדבר קשה לו. ואחר גמרו השלחן בליל ש"ק, כשנכנס לחדרו, הלך אחריו הרה"ג מאפעלין ז"ל, ואמר לו, ילמדינו רבינו, הלא בשבת קודש אסור לדבר דיבורי חול, ואצל רב מצינו שלא שח שיחות חולין מימיו. וענה לו אדמו"ר ז"ל, הנה בכל הדיבורים יש אותיות, ויכולים לצרף מן האותיות של הדיבורים צירופים - קדושים, וגם יכולים לצרף יחודים קדושים. והנה לעשות יחודים קדושים, יכולים לעשות כל הצדיקים, אבל לצרף צירופים קדושים, אינו יכול רק צדיק כזה שהורתו ולידתו בקדושה, ועוד מי שיש לו קבלה כזה מאבותיו הקדושים ז"ל.

ק"פ

ח' בתמוז תשפ"ג

קייילצה

מקום מנוחתו של הצדיק הקדוש ר' מרדכי מקוזמיר

מסלול 48 שעות

Ⓐ יציאה ביום ראשון בערב ו' תמוז Ⓡ חזרה ביום שלישי בערב ח' תמוז

המסלול כולל:

קרקוב | צאנז | רימנוב | ליזענסק | קייילצה
רכבים נוחים ושינה ביום ראשון וביום שני

רק \$599 למהירי החלטה

חייגו עכשיו!

073-332-9305

אמרות טהורות

תורתו לחג השבועות: "בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים וגו' הענין הוא כי הנעלם מן 'בחדש' בגימטריה כמנין ב' פעמים 'דכא ושפל רוח', 'השלישי' גם כן בגימטריה כמנין 'דכא ושפל רוח', כי החדש השלישי שבו נתנה התורה לישראל ירמז על ג' פעמים שפלות, שיהיה לאדם שפלות בנפ"ש רוח ונשמה שלו. וכן 'בחדש השלישי' במילוי יודיין הוא בגימטריה כמנין 'חכמה' וכמנין ב' פעמים 'דבר שקרים לא יכון לנגד עיני', כי החדש הזה מרמז על תורה כי תורה מחכמה נפקית, וגם מרמז באזהרה אחר אזהרה לברוח מן השקר, שהוא בגימטריה כמנין ב' פעמים 'דבר שקרים לא יכון לנגד עיני', כי התורה היא תורת אמת:

ביום הזה באו מדבר סיני, הנעלם מן 'מדבר סיני' בגימטריה כמנין 'תרי"ג' וכמנין 'תשובה', שקבלו עליהם עול תורה ועול תשובה, 'תשובה' היא אותיות 'תש"ב ויה', לרמז שיעשה כל מצוה ליחד קוב"ה ושכינתיה י"ה בוו"ה, שיהא תיקון במדות הקדושים, כי זהו עיקר ותכלית האדם בעבודתו בקודש, וצריך כל אחד ואחד גם כעת לקבל עליו עול תורה ועול מצות ולקבל עליו לעשות תשובה שלימה בסוד 'תשב ויה' ולעשות תקון המדות הקדושים. ואחר אותיות 'תשובה' הם אותיות 'תתג"ו', בגימטריה כמנין 'עת רצון', שיהא עת רצון שימלא השי"ת משאלות לבנו לטובה ויתרומם קרן ישראל בכוב"פ ברו"ג בחומ"ר במהרה בימינו אמן: 89

סיפור לשבת

הרב: מה נשמע? אמר לו סה"כ הרווחתי שתי לירות זהב עד כה, והשכן שלי עובד מהבוקר עד הערב מעלה סחורה ומוריד סחורה, אבל יש לי אמונה... עד שהגיע ראש חודש אלול, שאל אותו הרב: מה נשמע? אמר לו: לא הרווחתי כלום. כשהגיע ערב ראש השנה לקח עימו הרב חמישים לירות זהב והלך לחנות של אותו סוחר, כדי לעשות עימו חשבון כמה הוא חייב לו. אמר לו הסוחר: חכם לא צריך, אמר לו הרב: אין לא צריך, ביקשתי ממך שתעשה חשבון ואני רוצה לעמוד בדיבורי. חזר הסוחר ואמר לרב, כבוד הרב לא חייב לי כלום, אמר לו הרב תראה חביבי, אין לי זמן עכשיו כבר מתקרב ראש השנה. ואני נוהג לשבת ביום הזה ולהתכונן ליום הקדוש, ורק אז אני נכנס ליום הדין באימה ויראה ברתת זייע. וכעת אני רוצה לסיים בזריזות את החשבון שסיכמנו בנינו. ענה לו הסוחר: חכם, מה אומר לך? רק לפני שעה בא איזה ערבי וקנה ממני סחורה והרווחתי בה חמישים לירות זהב, ובהמשך השנה הרווחתי עוד שתי לירות, אם כן כסה"כ יוצא הרווח לשנה זו חמישים ושתיים לירות. אמר לו הרב: אי"כ אתה צריך להחזיר לי שתי לירות בחזרה, והמשיך להסביר לו: אתה חשבת הכי הרבה להרווח חמישים לירות במשך כל השנה, ולבסוף הרווחת יותר. דע לך שבראש השנה שעבר גזרו עליך שתרוויח חמישים ושתיים לירות זהב, אלא שהיציאה מראה לך כוונה להכשילך, שביום שאתה הולך לבית הכנסת הוא סוגר לך את שער הפרנסה בפניך, וביום שאתה לא הולך לבית הכנסת נותן לך שתריוח. אבל באמת אין זה רוח, אלא הוא מוציא מהכיס הזה וחס בכיס הזה וכ"ו שקר. אבל עכשיו שזה ערב ר"ה, הוא חייב לתת לך את המגיע לך, ממה שקצבו לך שנה שעברה בשמים, כבר אין לו שליטה על הכסף ולכן נתן לך הכל בבית אחת. הסוחר התפעל מהדברים, ומאז קיבל על עצמו הסוחר להוסיף וללמוד שעתיים במקום ללמוד שעה. (גם זו לטובה)

מעשה שהיה בארם צובא בימי הצדיק ר' מרדכי עבאדי צ"ל, המעשה היה ביהודי אחד ירא שמים, שהיה בא כל יום להתפלל שחרית, ולאחר התפילה היה לומד חק לישראל והולך לעבודה, וכך היתה דרכו מזה שנים. באחד הימים לאחר התפילה יצא מבית הכנסת קודם שלמד חק לישראל, הרב שראה זאת אמר שמה הוא אנוס היום וכו'. למחרת הוא יצא מבית הכנסת לאחר ובא לציון, וכך היה הולך וחסר, עד שהפסיק בכלל לבוא לבית הכנסת. הרב רצה לדעת מהי הסיבה שהוא הפסיק לבוא, לכן הלך לחנותו שהיתה רחוקה מהעיר. כשראה אותו אדם את הרב היה כולו נרעש ונרעד, מפני מה רבי מרדכי טרח לבוא אלי. הרב נכנס עימו בדברים, עד ששאל אותו מדוע הפסקת לבוא לבית הכנסת להתפלל וללמוד? השיב לו האיש: אני רואה, שכשאני עושה רצון הקב"ה ומתפלל ולומד, אין לי פרנסה. ועכשיו שהפסקתי לבוא יש לי פרנסה ברווח, לכן איני רוצה לבוא עוד לבית הכנסת. הרב אמר לו הרבה דברי מוסר כדי לשכנעו ולא הצליח. אמר לו הרב: בא ונעשה עסקה, אנחנו נמצאים עכשיו בשליש הראשון של השנה, כמה אתה חושב להרויח במשך השנה, אמר לו: חמישים לירות זהב. אמר לו הרב: בא ונעשה הסכם: אתה תחזור להתפלל בבית הכנסת ותלמד חק לישראל, תעשה פנקס חשבון פנימי, לא של הממשלה אלא בניו לבינך, וכמה שיחסר לך אני ישלם, היהודי הסכים, והרב אמר לו אם כך נתחיל ממחר. אמר הסוחר: חכם, מהיום אני מתחיל שהרי יש לי כבר ביטוח על החמישים לירות זהב. והנה, לאחר שעברו חודשיים שאל אותו הרב מה נשמע איתך, אמר לו מיום שחזרתי לבית הכנסת לא הרווחתי אפילו פרוטה אחת, שום קונה לא נכנס לקנות ממני, אבל יש לי אמונה בחכם אני מחכה עד ראש השנה שנסכם את החשבון. וכן על זה הדרך, הגיע ערב פסח אמר לו

איריש ווארט

לקראת היוארצייט ח' תמוז דער הייליגער ציון איז באלד געווארן א ציל-פונקט פאר טויזנטער אידן, און פון אלע זייטן פלעגט מען קומען צו פארן, אין יעדן עת צרה ח"ו, און אין זמני התעוררות, אויסצוגיסן דאס הארץ, און צענדליגע ישועות און וואונדערליכע ניסים, האט מען דארט שטענדיג געזגן. בפרט אינעם טאג פונעם יארצייט ח' תמוז, פלעגן קומען צו פארן פון נאנט און ווייט פילע טויזנטער חסידים און סתם עמך אידן, גרויסע צדיקים, טשערנאבלער און טוריקער רבי'ס, אלע פלעגן באלאגערן דעם הייליגן ציון און זיך אויסבעטן ביים גרויסן צדיק, אלע מיני ישועות און השפעות טובות.

קיוויזן

התיישבותם של היהודים בקיילץ עוררה התנגדות תקיפה מצד האוכלוסייה המקומית. בשנת תקצ"ג פנו 20 סוחרים פולנים לשלטונות המחוז ודרשו לאסור על יהודים להתיישב בעיר. הם הסתמכו על כתבי הזכויות שנתנו לקיילץ מלכי פולין במאות הקודמות. ואולם לא כל תושבי העיר היו תמימי דעים בסוגייה זו; השכבות דלות האמצעים צידדו בהתיישבותם של היהודים בקיילץ, ולטענתם נאכחו לדעת שבואם כבר חולל שינוי לטובה בחיי הכלכלה בעיר. בשנת תקצ"ד ערכה הנהלת העיר סקר של המסחר בקיילץ והמליצה לעודד את התיישבות היהודים במקום ולאפשר להם לרכוש חנויות אבל זה לא עזר ויהודי קיילץ היוצרו לנהל מאבק בלתי פוסק עם הסוחרים הפולנים, שנהגו מתמיכת הכנסייה, על זכותם לחיות ולסחור בעיר. הנהלת העיר חיבבה אותם לתרגם כל מסמך עסקי לפולנית. בשנת תקצ"ו פורסמה תקנה שאסרה על היהודים להתגורר במרכז העיר, והגבילה את מגוריהם בקיילץ למרחק של 3 ק"מ ויותר מהמרכז. פעמים אחדות נפגעו חנויות יהודיות מהתפרעויות של אספסוף. התלונות החוזרות ונשנות של היהודים לרשויות לא הביאו לרגיעה במצב.

פניני פרשת השבוע

איתא בספר מאורי אור בשם הרה"ק ר מנחם נחום מטאלנא זצוק"ל: וכל העם רואים את הקולות וכ"ו ודרשו רז"ל (במ"ז ז' א') אשר בעת קבלת התורה נתרפאו כל החולים. והנה כל אחד מישראל צריך לקבל על עצמו בכל יום עול תורה. כמאמר רז"ל (תנחומא יתרו יג - י) בכל יום יהיו בעיני כחדשים. וכמו שבאנחנו מבכרים בכל יום נותן התורה לשון הזה ולא נתן לשון עבר. (עיני בט"ז אור"ח סימן מ"ז סק"ה). ועל ידי מה יוכל לבוא לזה? הוא כמ"ש בספרי א"י [הרה"ק ר דוד מטאלנא] זי"ע על מאמר ויחן שם ישראל נגד ההר (שמות יט ב) אחד בלב אחד. הרומע את אחדות ואהבת ישראל, גם כמו שניתנה התורה על ידי משה רבינו ע"ה והוא היה הממוצע בין ישראל לאביהם שבשמים, כמו כן בכל יום ויום על ידי אחדות ישראל והתקשורת לצדיקים יכולים לזכות לקבלת התורה, וממשיך לבאר שם ובזה יתברר מאמר רז"ל שבת פח: כפה עליהם הר כגיגית, ולכאורה אין מובן למה הוצרכו לכפיית ההר אחר שכבר קידימו נעשה למשמע? אך הענין הוא: כי כפיית ההר רומז לכפיית היצר הרע, רומז לו לקבלת התורה צריך היצה"ר, הגם שפסקה זוהמת עם כל זה לא גדול מחבירו יצרו גדול הימנו (סוכה נב) והיו צריכים מאוד להתגברות ושבירת וכפיית היצה"ר לזכות לקבלת התורה על להבא, לכן אל יאמה האדם נושא שאין לו ח"ו שום תקווה, כי אין לך דבר העומד בפני התשובה (ירושלמי פאה א - א), ובזה יובן מאמר רז"ל (סוכה נב) ארבעה מתחרט עליהן הקב"ה שבראם, ואחד מהם הוא היצה"ר, וקשה הלא אני ה' לי שניתן לישראל ג - ו) ואיך שייך ח"ו שינוי וחרטה אצל הקב"ה? רק הפירוש הוא: חרטה הוא לשון חקיקה מלשון חרט אנושן ישעיהו ח א) היינו שהקב"ה חקק בלבו של כל אחד ואחד מישראל כח שיכול להכוש את היצה"ר ולהתגבר א"ע עליו, ועל ידי זה נעשים ונחשבים כל המעשים טובים של ישראל על לוח לבו של הקב"ה, ויזכו לקבלת התורה ולהשפעות טובות כדרשת חז"ל וכל העם רואים שנתרפאו כל החולים בר"ג ככ"י אמרן כיוצא בזה מובא באורח לחיים פרשת יתרו בשם הרבי ר' בער זי"ע: הטעם שכפה עליהם ההר כגיגית, כדי ללמד להם דרך עבודתו, שלא יאמר האדם בשעת נפילת המוחין, שאי אפשר לו לעבוד הש"ת, וימתיק עד שיהיה לו מוחין, רק הוא מוכרח תמיד בעבודתו, ואינו נטור מן העבודה בשום אופן, וזהו שהראה הש"ת בזה שהיו ישראל אז במעלה עליונה במוחין גדולים ובאהבה עזה, וגלוי לפניו שיפלו ממדרגם, ופן יאמרו שלא יעבדו אותו עד שיהיה להם מוחין, הראה הש"ת שהם מוכרחין בעבודה אף בשעת נפילת המוחין, ובזה תתורץ תמיהה עיומה: הרי לכאורה עלו ה' ויתיצבו-בתחתית ההר" מורה על התייצבות מרצון ולא מכפייה, והיא דרשו מזה על כפיית ההר כגיגית? ולפי האמור יונח, שאחר כפיית ההר הבינו בני ישראל שעליהם לקבל התורה בכל המצבים, ונתרצו בכל לבבם לשמור את התורה ולקיימה הן במצב של רצון, והן במצב של כפייה יש לצרף הסיפור על הרה"ק ר מנחם ריקאנטי זי"ע שהיה אוהב תורה, אבל היה גס השכל, והרבה בתעניות לתפילה שזמן השמים ירחיבו לבו ושכלו יוכל להבין התורה, פעם אחת בהיותו מתפלל בתענית בבית הכנסת, וירדם, והנה איש ובידו כלי מים, והקיצו ויאמרו לו " שתה " וישת, ולא השלים לשלשון כל המים, ותיכף הלך האיש מלפניו, והוא הלך לבית מדרש כמנהגו, וימצאו שכלו בהיר ונבר, כי נהפך לאיש אחר, ואז חיבר פירוש התורה וספר טעמי המצוות, איתא בספר יקר תפארת לתפארת שלמה: שמעתי שפעם היה אצל א"י התפארת שלמה זצ"ל אחד ממקורביו שהיה לו ילד אלם ר"ל שלא היה יכול לדבר רח"ל, וזה היה קודם חג השבועות, ועל השולחן היה מונח מחזור לשבועות, ופתח המחזור ואמר לילד בלשון אשכנזי " אמור " אקדמיות מילין שהיה שותא, ותיכף דיבר הילד ג"כ ומאז דיבר ככל האדם, גם מסופר עליו שפעם נתוועדו אצל הצדיק הק מראדאמסק בחג השבועות עולם גדול של חסידים יותר מתמיד, ולא היה יכול להספיק הסעודה בשביל כולם, אמר הרה"ק זצ"ל: "הכל מודים בעצרת דבעינן לכם", פה לא היה לכם מספיק, והמשיך תפארת שלמה שבמתן תורה כתיב (דברים כ"ו) "לך אמור להם שובו לכם לאהליכם" אין תפיסה, גם מילא בעונש איך עק, מזאל זיך מיטנעמען וואס מען בדראפט, בני חיי ומזוני, עם וועט זיין א גוטער לך, ואמרו כל העם אמר, והעידו החסידים כי באמת באותה שנה היה לכולם די צורכם בפרנסתם

<p>להצלחת ישראל אחרון בן גולדה ומשפחתו בכל הענינים</p>	<p>לרפואת הילד חיים אריה ירימיהו בן אסתר בתוך שאר חולי ישראל</p>	<p>ניתן לשלוח תנבות רעיונות והערות למערכת באמייל: s0733678281@gmail.com</p>
--	--	---

תמונת השבוע

תצלום מהקדשה בספר מאמר מרדכי שאחד החסידים הציג ע"ש אביו ומציון שהיה נוסע כל שנה בח' תמוז לציון הקדוש.

את הנקבוקים מביאים לאחת מנקודות ירושלים-ת"י 21 מאחורי השער ביתר ערבי-ת"י 9/5 מאחורי הדלת

בקבוקותיות!

אתם שותפים בספר תורה

כל שותפים חתם בקבוקים כך חתמו ביום ארבעה בספר התורה

לקיי
שענו קייז!

הדלקת נרות: 19:19

יציאת השבת: 20:11

רבינו תם: 21:05

ע"פ אופק תל אביב
ד' בסיוון התשפ"ג

טוב לחסות בה'

842

סוד לוחות הברית

נשא. חג שבועות התשפ"ג

בלוחות הברית נכתבו עשרת הדיברות. בצד הימני – 5 דיברות של בין אדם למקום, ובצד השמאלי – 5 דיברות של בין אדם לחבירו. כותב המבי"ט (בית אלוקים' ה' היסודות) דבר פלא: המתבונן יבחין כי הדיברות של בין אדם למקום נאמרו ונכתבו באריכות: "אנוכי ה' אלוקיך אשר...", בעוד בבין אדם לחבירו הכל נכתב בקיצור: "לא תגנוב, לא תרצח". ומאחר ששני צידי הלוחות שווים בגודלם, חייבים לומר כי האותיות של בין אדם לחבירו הקצרות נכתבו באותיות גדולות יותר מהדיברות של בן אדם למקום. וטעם הדבר ללמדנו להזהירנו בבין אדם לחבירו יותר מבין אדם למקום, כי הוא העיקרי! חידוש מבהיל! סיפר מגיד המישרים הרב עמרם בינעט שליט"א: "זה התחיל לפני כ-50 שנה. רבי יצחק – יהודי תמים וירא שמיים עלה לארץ ישראל מברית המועצות והתיישב בירושלים. היתה לו אהבת תפילה ותורה מיוחדת, אבל היתה לו בעיה אחת גדולה... בעודו ילד בין הגויים, מעולם לא למד גמרא. הוא ידע לקרוא ולהתפלל, אך לא ללמוד גמרא. בכל פעם שראה יהודי הלומד גמרא בנעימות ובנגינה, היו עיניו זולגות דמעות מרגש. הוא הביט בו בקנאה על כך שאינו יודע ללמוד כמוהו. יום אחד נכנס רבי יצחק אל בית הכנסת, והנה הוא רואה אברך הלומד בבית המדרש ומנגן את לימוד הגמרא במתק שפתיים מיוחד. הוא פסע לעברו בהתרגשות, נעמד מולו והחל לבהות בו. אותו אברך היה קצר רוח, כנראה שעברו עליו דברים לא נעימים באותו יום, ומיד כשראה את רבי יצחק נעמד ובוהה בו, הוא הרים את עיניו בכעס, סגר את הגמרא בחבטה ואמר: "מה אתה מסתכל עליי ומפריע לי?", וקם בכעס אל החדר השני ללמוד.

רבי יצחק ההמום נפגע עד עמקי נשמתו, הלוואי והיה יודע ללמוד כמוהו, וכך הוא מסלקו רק בגלל שהוא מביט בו?! דמעות נשרו מעיניו הפגועות, והוא המשיך לדרכו. חלפו להן השנים, ואותו אברך נפטר אל בית עולמו, כשהוא זוכה שעשרות בניו, נכדיו וחתניו כולם עובדי ה' המלווים אותו בדרכו האחרונה. הסתיימה השבעה, והנה, באחד הלילות, מגיע אותו אברך אל רעייתו בחלום וזועק לה בתחנונים: "אני מתחנן, תעזרי לי. לפני הרבה שנים פגעת בך וגרמת לי לו צער כבד במעשיי, וכעת אין לי מנוחה בשמים. לא נותנים לי להיכנס לגן עדן, אני סובל נורא, כי בשמיים לא שכחו את הפגיעה שפגעתני בו. אנא, בבקשה ממך, לכי אליו ותפייסי אותו, אל תעזבי אותו עד שיגיד בפה מלא שהוא סלח לי". קמה האלמנה המבוגרת בבוקר, והרגישה שזה לא סתם חלום, היא ידעה מיהו רבי יצחק שהיה כבר מבוגר מאד לימים והחליטה לעשות מעשה. לקחה את המגבעת של בעלה האברך, מגבעת חדשה שקנו לו ימים אחדים לפני שנפטר, ויצאה איתה כדי לתת אותה במתנה לר' יצחק. היא נקשה על דלת ביתו ושאלה אותו אם הוא זוכר שבעלה פגע בו. "איך אוכל לשכוח. עד היום אני מרגיש את הצער של הפגיעה שפגע בי", אמר בתדהמה. "אנא, תמחל לבעלי", התחננה, "הנה לך את המגבעת חדשה שקנינו לו לאחרונה, רק תמחל לו, כי הוא סובל מאד בשמיים". ר' יצחק נבהל מדבריה ואמר כי הוא סולח לו בלב שלם, ואף ידליק נר לעילוי נשמתו.

כותב רבנו הרא"ש (פאה א): "כי הקב"ה חפץ יותר במצוות שיעשה בהם גם רצון הבריות, מבמצוות שבין אדם למקום". לכן הדיברות של בין אדם לחבירו נכתבו בכתב גדול יותר! (המבי"ט לעיל)

לרפואה, פרנסה והצלחה: מ"א מיכאל וציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. ליאורה. אורטל חנה בת הדסה ובי"ב. פנינה בת שושנה ובי"ב. אושרית בת פנינה ובי"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. גאולה בת דבורה. שרה חיה רפאלה בת רחל. ניסים חיים רפאל בן לטיפה.

זיווג הנוגן ניר ואודליה בני ציפורה.
זשביק: שולמית בת איריס. יסכה בת מזל. אלס בת פרידה. בת-חן בת גילה רוחמה. בנים זכרים – הדר בת נחמה.

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בחריה. הרב שמעון כרדני בן חביבה. מ"ס עזוק בן נור ומרים בת גליה. יהוקאל בן גורג'יי. גבריאל בן סמינה. יוסף בן נגייה. פרחת בת טובה. פנחס בן דינה. שרית שרה בת מריאן. שלמה בן סעדיה זנדאני. עמרון יוסף בן סאלם ומרים. שרה בת קמר. רבי עובדיה בן יפת. מרים בת ר' שמריהו. שרית שרה בת ויקטוריה. גילי הכהן בן כוכבה. יוסף בן תמו. טובה בת מרים. יצחק בן טובה. סוזן שושנה בת חביבה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת יוסף צמח ז"ל בן מרים ת.נ.צ.ב.ה

טעה בתפילות השבת

השבת בהלכה ובאגדה

טעה בתפילות שבת

טעה באחת מתפילות השבת והתחיל 'אתה חונן, ונזכר באמצע הברכה או באמצע ברכה אחרת כ'תקע בשופר' וכדומה – יגמור את הברכה ויחזור לנוסח של שבת "אתה קדשת".

והטעם בזה, מפני שמעיקר הדין היה צריך להתפלל נוסח של חול ורק להזכיר שבת בברכת 'רצה', כמו שמזכירים יעלה ויבוא בראש חודש, אלא שחז"ל לא הטריחו את הציבור להאריך בתפילה מפני כבוד השבת.

ואולם אם טעה בתפילת מוסף והתחיל של חול, יפסיק מיד באמצע הברכה, ויחזור לומר "תכנת שבת".

במה דברים אמורים? שטעה ואמר 'אתה חונן, אבל אם אמר רק תיבת 'אתה' – ימשיך בשל שבת.

ואפילו טעה בשחרית, ובמקום 'שמח משה' אמר 'אתה', יחזור לומר 'שמח משה', כיון שאנו מחשיבים אותו כאילו

סגולות לערב שבת

1) כתבו הראשונים (ביצה טז): כל דבר שמחדש האדם לכבוד שבת קודש נחשב כהוצאות שבת החוזרות לאדם משמיים. על כן, כל בגד או מאכל שקונה האדם והוא מחדשו בשבת – הקב"ה מחזיר לו את דמי הבגד או המאכל שקנה ואינו מקוזו מהנקצב לו בראש השנה".

סגולת ערב שבת

2) כתב האדמו"ר ר' דוד מללעוב זצ"ל:

"בכל ערב שבת יש לנקות את קורי העכביש מכל חדרי הבית, ובפרט יש להקפיד זאת כשאחד מבני הבית חולה במלחה נפשית, לפי שקורי העכביש מביאים דינים קשים ומרה שחורה".

3) כתב היקרא דשבתא' (יג, ט): "המקפיד לקצוץ ציפורניו בערב שבת – מובטח לו שלא יסבול מצער גידול בניס".

4) כתב ה'דוד ישרים' (עמוד נד): "המקפיד לרכוש נרות בכל יום ראשון בשבוע לצורך השבת הבאה – מובטח לו שביתו יהא מוגן מכל שריפה".

טעה בתפילות השבת

השבת בהלכה ובאגדה

טעה בתפילות שבת, והחליף זו בזו, שאינו חוזר.

טעה והתפלל של חול

טעה והתפלל של חול, אם נזכר אפילו באמצע פסוק 'יהיו לרצון אמרי פי' האחרון, חוזר לשל שבת ('אתה קדשת' בערבית, 'ישמח משה' בשחרית וכו'), אבל אם בא לעקור רגליו ולומר 'עושה שלום', חוזר לתחילת העמידה של שבת.

ואמנם אם לפחות הזכיר "שבת"

באחת הברכות בעמידה, כגון שאמר 'רצה במנוחתנו בשבת קדשנו', יצא. וכן אם טעה במוסף והתפלל של חול, אבל אמר 'יהי רצון שנעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם' – יצא. כי העיקר במוסף להזכיר הקרבנות.

שליח ציבור שטעה בחזרה ואמר 'אתה חונן', אינו גומר הברכה כיחיד שטעה, אלא מפסיק וחוזר לשל שבת.

הרב זמיר כהן

המדריך המלא לחינוך הילדים

לחזור על החומר ולהתכונן כראוי". ולאחר שהייה קלה יוסיף כשמענינו נשקף מבט מהרהר: "אני מבין את הקושי לוותר על טיול שכל כך ציפית לו, אבל לדעתי עדיף לך לוותר על הטיול, ובעזרת ה' בחופשה הקרובה נפצה אותך בטיול מעניין לא פחות". בניסוח זה קיבל הילד את המסרים הבאים:

1. הבחירה בידך.
2. סומכים עליך לקבל החלטה נכונה.
3. הגדרנו בפניך היטב מהי הבחירה הנכונה.
4. נימקנו את הסיבה, מדוע לדעתנו זוהי הבחירה הנכונה.
5. השיקול היחיד שעמד בפנינו: טובתך האישית בלבד.

6. מבינים את הקושי הגדול שלך לעמוד מול ניסיון כה קשה.

7. נעשה כל שבידינו להקל מעליך, באמצעות הצעת אפשרות אחרת כפיצוי, גם אם אינו מושלם.

ואם אחרי הכל יאמר הילד: "אבל אני לא יכול לוותר על הטיול הזה, אני חייב להשתתף בו!" יאמר אביו: "ההחלטה היא שלך, אבל אני מציע לך לחשוב כמה שעות ותאמר לי אחר כך מה החלטת".

לאחר כמה שעות: ייגש האב לבנו ויאמר לו בטון מתחשב ומבין ומתוך אהבה: "אני מבין שקשה להחליט. מה נראה לך שהכי נכון לעשות?". אם הוא יאנח ויבחר בדרך האב, אביו ישבחו על הצעד האמיץ ויברך אותו.

ואם יחליט ללכת לטיול, עליך לתת לו לשאת בתוצאות, (בגפר שאינו עקרוני) וכשיחזור עם ציפון מוגן, עליך להמשיך

אומן בחינוך

הורה חכם מצליח להנח את בנו ללכת בדרך טובה, להשקיע בלימודים, ולעשות כל המצופה ממנו, מבלי להשתמש בכפייה, אלא באמצעות ניתוב חכם המוביל אותו לדרך אחת בלבד: לבחור בטוב ובנכון.

הוא מעניק לו את ההרגשה האמיתית שהבחירה בידו, ועם זאת מראה לו בבירור רב כמה לדעתו נכון שיבחר, לטובתו, וסולל בפניו דרך המובילה ליעד, עד שגורם לו לבחור במה שאביו רוצה, בעודו בטוח כי הוא בחר זאת מבחירתו.

לדוגמא: ילד בן עשר ניגש לאביו ואומר:

"מנהל החוג למוזיקה בו אני משתתף, ארגן למחר טיול לחברי החוג. כל כך חיכיתי לטיול הזה, ואני מאוד מאוד רוצה להשתתף בו. הבעיה שאמא אומרת שביום שלמחרת יש לי מבחן חשוב בבית הספר והיא רוצה שאקדיש מחר את שעות אחר הצהריים לחזרות".

יש אב שתגובתו המיידית והנזעמת תהיה: "אין סיכוי שארשה לך לצאת לטיול! הלימודים חשובים יותר!", ויש "המהדר" בתשובתו הפזיזה ומוסיף מילים פוגעניות: "אתה חסר דעת? אין לך די שכל להבין מעצמך מה חשוב יותר?!" והילד המתוסכל יגיב בכעס ובעלבון.

אולם אב חכם, גם אם בליבו מתפלא על עצם השאלה, יגיב ברוגע: "עשה כרצונך. אבל תשקול טוב אם כדאי לך להפסיד את ההצלחה במבחן בגלל הטיול. הרי לא תספיק

מבצע 'מגן וחץ'

(יוסי האגלס האחרון)

אל לנו להקשיב לרוחות הזרות המהללות ומשבחות כי: "כיפת ברזל הכריעה את המלחמה... יש לנו את הצבא החזק בעולם..." אמת כי תודה לבורא עולם שמטיב לנו ונותן כלים טובים לשמור עלינו, אך אלו רק כלי השתדלות, והעיקר הוא השמירה והביטחון בבורא עולם השומר ומציל כל יהודי ויהודיה. ומה העבודה שלנו כעת? –

אומרים חז"ל (סנהדרין צד) כשהגיע סנחריב עם צבא של מיליוני חיילים וצר על עם ישראל, הורה חזקיהו המלך לעסוק בתורה ולבטוח בבורא עולם שיצילם מהצבא הגדול בעולם. ובאמת, הנס הגדול נכתב בדפי היסטוריה כשהקב"ה נטל את נשמתם של מיליוני החיילים הגויים, והם לא קמו בבוקר. עם ישראל שמח מאד על הנס והמשיך בשגרת יומו. אומרת הגמרא: "ביקש הקב"ה לעשות את חזקיהו – משיח, וסנחריב – גוג ומגוג. אמרה מדת הדין לפני הקב"ה: ומה דוד מלך ישראל שאמר כמה שירות ותשבחות לפניך לא עשית אותו משיח, חזקיהו – שעשית לו כל הנסים הללו ולא אמר שירה לפניך תעשהו משיח? לכך נסתתם".

אם חזקיהו המלך היה עורך כנס 'הודאה לה' באצטדיון טדי, מעמד נשמת כל חי' בארנה – הוא היה משיח והיתה כעת הגאולה. כי "ברוך הגבר אשר יבטח בה', והיה ה' מבטחו", בורא עולם שומר על היהודי כל עת וכל שעה, והוא רק מבקש שנאמין בו, ונכיר בכך שהוא מטיב לנו בכל שעה ונודה לו. "בואו שערינו בתודה, חצרותיו בתהילה". גם כעת, אחר המצב ב'מגן וחץ' יש להודות לה' על הניסים הגלויים והנסתרים הבלתי פוסקים שאירעו לנו, ולא לפחד, אלא לשמוח שאנו רואים שמלך העולם נמצא איתנו ושומר עלינו, והכל תלוי במעשים שלנו.

לפני 9 שנים, בעיצומו של מבצע 'צוק איתן' שלח ארגון הטרור חמאס כמות עצומה של 4,500 טילים לישראל בתקופה של 50 ימי לחימה. מתוכן 735 יורטו על ידי כיפת ברזל, ו-3,607 מהן נפלו בשטחים פתוחים בישראל, ורק 64 פגעו בבתים בישראל. העיתון האמריקאי 'WORLD NEWS' ערך כתבה וראיון ענק בסיום המלחמה עם דובר החמאס דאז ושאל אותו: "שלחתם כ-5,000 טילי רקטה למדינת ישראל, כיצד אתה מסביר זאת שרק 64 טילים (כ-1%) פגעו פגיעות ישירות? האם יש לכם בעיה עם הטילים? האם הם אינם

מדוייקים?". הסכיתו ושמעו מה השיב לו דובר החמאס בעזה: "הטילים שלנו עברו בדיקות וניסויים רבים והן הוכחו כמדוייקים ביותר, אך הסיבה שהם לא מצליחים לפגוע ביהודים זה בגלל שהאלוקים שלהם מזיז לנו את הטילים ולא נותן לנו לפגוע בהם!". המראיין שומע זאת ומוסיף בשאלה מתבקשת: "אם הינכם רואים שאלוקים של היהודים עוצר את הטילים שלכם, מדוע הינכם ממשיכים לזרוק עוד טילים?". רבותיי, הסכיתו ושמעו מה כותב גוי משוקק בכתבת ענק בעיתון המפורסם: "אנו ממשיכים לשלוח טילים מפני שאנו מחכים לרגע שהאלוקים שלהם יכעס עליהם ויפסיק להגן עליהם!". מבהיל ביותר! ארגוני הטרור מבינים שרק בורא עולם שומר עלינו בכל העת והשעה, אך הם מחכים לרגע שנעשה מעשים רעים (עבירות) ואז בורא עולם חלילה יכעס עלינו ויסיר את השמירה מעלינו.

בליל לג' בעומר, ליל היולת הרשב"י הקדוש, פרץ סבב לחימה גדול שזכה לשם 'מגן וחץ'. חמישה ימים של לחימה אינטנסיבית בין ארגון הטרור הג'יהאד לעם ישראל, בניו של אלוקים. ארגון הטרור שיגר לעבר ישראל כמות אדירה של 1,468 רקטות לאיזור הדרום, השפלה, המרכז וירושלים. 1,468 שיגורי טילים שאיימו לגרום להרג של אלפים ועשרות אלפים של יהודים טהורים חפים מפשע. ובתוצאה – אשה אחת נפטרה ברחובות, ועוד ערבי פלסטיני אחד שנהרג מנפילת רסיסי רקטה. ניסים גלויים מול עינינו שאין לתאר ולשער. טילים לכל איזור בארץ וכולם מנוטרלים או מתפוצצים בשטחים פתוחים. צריך להיות עיוור בשביל לא לראות שיש אלוקים בישראל השומר ומציל אותם מכל אויביהם.

עם ישראל כואב מאד את פטירתה של אותה אשה ברחובות שביתה נפגע מטיל, אך הקב"ה הראה לנו – 'שלא תחשבו שהטילים שלהם אינם מסוכנים ומשמעותיים, הנה ראו איך טיל אחד שנפל בתוך בניין ברחובות ריסק ומחק 2 קומות שלמות ולקח נשמה של אשה אחת, וממילא תבינו כמה הצלה היה מכל שאר אלפי הטילים שלא פגעו אפילו בנפש'. ומצד שני, אותו פועל פלסטיני שנהרג בסוף המבצע, אין הדבר קרה מפגיעה ישירה, אלא רק מרסיסי רקטה שהתנפצה ופגעה בו. הקב"ה מראה לך מה קרה לערבי אחד שפגע בו רסיסים של רקטה שהתפוצצה, אז תן תודה לבורא עולם על כל 1,468 רסיסי רקטות שנפלו בכל חלקי הארץ ולא פגעו באף אדם. יש אלוקים בישראל השומר ומשגיח ומציל את עם ישראל ברחמי.

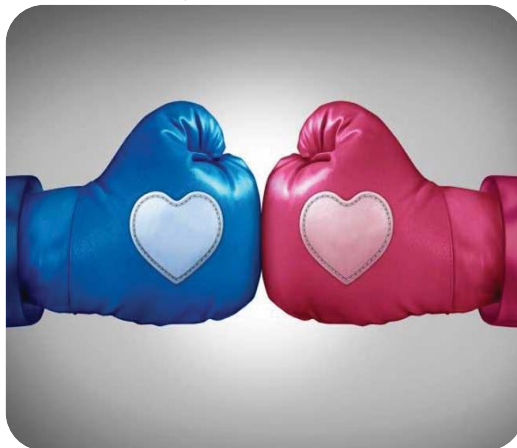
"ה' ילחם לכם ואתם תחרישון", הקב"ה מנהיג את עם ישראל בהשגחה פרטית, "וה' הלך לפניכם יומם בעמוד ענן ולילה בדרך, ולילה בעמוד אש להאיר להם, ללכת יומם ולילה". מעולם לא היה טבע במלחמות ישראל, אלא הכל מנהיג ה' יתברך ושומר אותנו לצי הזכויות או החובות שלנו ואתנו ומציל אותנו.

אבא רחמן או אמא?

ה'תשע"ב | כ"ב | כ"ג | כ"ד | כ"ה

אומר דוד המלך בתהילים (ק"ט): 'כרחם אב על בניו, ריחם ה' על יראיו'. שואל רבנו החזון איש זצ"ל: "ישנה שאלה גדולה: כולנו יודעים ומסכימים כי בד"כ האמא מרחמת יותר מהאבא, ואם רוצים לבטא את רחמיו המושלמים של הקב"ה, לכאורה היה צריך לומר 'כרחם אם על בניה'?!... השיב החזון איש תשובה מדהימה בצורת משל: "ילד מבקש מאמא שלו בננה. האמא מסכימה והילד אוכל. הבננה טעימה והוא מבקש עוד אחת. האמא מתלבטת ולבסוף נותנת לו עוד אחת. ואז כשהוא מבקש בננה שלישית, האמא פונה אליו בתחנונים: "לא כדאי לך. יותר מדאי יכול להזיק לך". הילד פורץ בבכי ומתחנן שרוצה עוד בננה, וכשהאמא רואה את הבכי והנידנדוד שלו, היא נכנעת ללחץ והרגש ונותנת לו עוד אחת. הילד אכל שלוש בננות, ולאחר כמה דקות הבטן מתחילה להגיב בהתאם. הילד סובל כמה ימים מעצירות וכאבי בטן, בוכה ומיילל מסבל. האמא רואה זאת ומצטערת עמו, מדוע נכנעה ללחציו. עכשיו ניגש לאבא. אותו ילד פונה לאבא ומבקש בננה, והאבא נותן לו בשמחה. הוא מבקש עוד בננה, אבא נותן לו, ומפטיר בעיניים מזהירות: "אבל זו האחרונה! הילד אוכל מנסה את מזלו ומבקש עוד. אבא אומר לו: "לא נותן לך, זה זייק לך!". הילד מתחיל עם בכיות ולחצים: "אבא, אבל אני רעב, אני מתחנן לעוד בננה אחרונה, בבקשה, אני הבן שלך!". האבא לא מתרגש מהמילים הרכות וקובע שוב: "הרבה בננות יצערו אותך אחר כך למשך זמן רב,

לא אתן לך". הילד מתחיל לקפוץ ולזעום, ואבא ניגש אליו באופן נחרץ וקובע פעם שלישית: "גם אם תמשיך לבכות ולעשות בלאגן, לא אתן לך. אני יודע מה טוב לך כעת!". הילד בוכה וחושב כי אבא לא אוהב אותו - ולאחר חמשה רגעים מסתיים הבכי, הילד חוזר לשחק במשחקיו, אך נשאר בריא ושלם ללא סבל מהבננות. נשאלת השאלה: מי רחמן יותר -

התשובה ברורה: האבא יותר רחמן, כי עם הרחמים של האמא הילד סבל כמה ימים ולילות ובכה והתייסר. ועם הרחמים של האבא הוא נשאר בריא לחלוטין. זה רק נראה שהאבא פחות מרחם, אך הרחמים שלו מושלמים, כי הוא דאג שהילד לא יסבול כלל, והאכזריות שלו היתה כולה רחמים". חתם החזון איש ואמר: "אנחנו כילדים קטנים של הקב"ה לא יודעים באמת מה טוב לנו, אנחנו מתחננים ומנדנדנים שאנו רוצים לקבל: ילדים, בריאות, פרנסה, הצלחה וכדו'. אנו בוכים על כל צרה שמתרגשת חלילה לפתחנו, אך הקב"ה הוא אבא שלנו - 'אב הרחמים', ויודע באמת מה טוב לנו. אנו מקבלים לפעמים סטירה מהשמיים, אך כולה לטובתנו, בכדי שלא נסבול אח"כ בעולם הזה ושניצל מדינה של גיהנום בעולם הבא".

סיפר הרה"ג אשר טולידאנו שליט"א: "יהודי אחד נכנס אל רבנו הסטייפלר - רבי יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל והחל לבכות מרורים על כך שלא זכה שנים רבות לילדים. אין דבר שלא עשה: תפילות, קברות צדיקים, סגולות ועוד, אך מהשמיים לא עונים לו. הסטייפלר היה תמיד נותן לו מילה חמה ושולח אותו בברכה קלה. היהודי הרגיש כי הסטייפלר לא באמת מברך אותו שיזכה לישועה, והחליט לעשות מעשה. הוא נכנס למעונו של הצדיק ואמר: "כבוד הרב, אני מבקש שהרב יגזור כאן ועכשיו שאזכה בבן זכר. 'צדיק גזור וה' מקיים', על כן, אינני יוצא עד שהרב יחיש את ישועתי".

ראה הרב שהיהודי לא מוותר, ופנה אליו בצורה גלויה: "מי אמר שזה טוב שיהיה לך ילדים?". "מה זאת אומרת?", נדהם מדברי הרב, "מי אמר שהבקשה שלך תגרום לך נחת ואושר בחיים, הרי חלילה יכול להיות לאדם ילדים שמצערם אותו יום ולילה ולא הולכים בדרכו, ואין לך צער גדול מזהו", קבע הצדיק. היהודי לא התרגש וביקש שהרב יתפלל עליו. כשראה הרב את עקשנותו, בירכו שיפקדהו ה' בבן זכר. ואכן, בקשת הצדיק התקיימה והוא זכה באותה שנה להיפקד בבן זכר. חלפו השנים, ומספרים בשם בנו, מרן הרב חיים קנייבסקי זצ"ל, כי אותו אדם זכה לילד אחד בלבד, והילד הזה עשה לו צרות צרורות וירד מהדרך כשהורים הצטערו וסבלו ללא סוף". אדם תמיד צריך להתפלל ולבקש מבורא עולם שיושיעו, אך כל זמן שלא נפקד ונושע, ידע נאמנה כי יש לו 'אבא רחמן' שיודע שכנראה שכעת זה לא טוב לו, אך האדם מצידו צריך להמשיך להתפלל ולבקש ולהאמין ברחמי ה'!

ההקדשה המרכזית

העלון מוקדש לרפואה והצלחה: הרב רוני בן אורלי, אבשלום בן ויולט, יונה בדיחי בת טורקיה, גאולה בת דבורה, ולרי אריה בן אירנה, שלמה בן אלה, אלונה בת פלינה. לזיווג הגון: בן בן נאוה, אביגיל בת מול, צופיה בת עדנה. הודיה בת רבקה, יעקב בן לבנה.

ברכת 'חג שמח'
מערכת העלון מברכת את הקוראים, המפיצים ואת כל בית ישראל ב'חג שבועות שמח'

כיצד יתכן שאדם יכול להיכנס לשיעור תורה של הרב כהן, מידה אך אסור לו להיכנס לשיעור תורה בנושא אחר?

(ולאט לאט) (ולאט לאט) (ולאט לאט) (ולאט לאט) (ולאט לאט) (ולאט לאט) (ולאט לאט) (ולאט לאט) (ולאט לאט) (ולאט לאט)

צנעים אמיתיים
העלון מוקדש לרפואה הרב זיו בצרי בן ויקטוריה בתוך שאר כל חולי עמו ישראל. אסון

לתגובות: 052-7151858
רחוב משה בריל 9, ת"א, מעפ' אחיאל
DANIEL777ACHIEL@GMAIL.COM

{ אז נדברו }

חג מתן תורתנו תשפ"ג | לסדר: "צבי וחמיד ורגיג..." | גליון מספר: 604

להצטרפות לרשימת התפוצה

במייל:

a8447168@gmail.com

ניתן לקבל את הגיליון בפקס
באמצעות שיחת טלפון:

079-5319191

נודה להשתתפותכם
בהוצאות הגדולות!!

בבנק: בנק פאגי

סניף 182

חשבון 747815

ע"ש: שב שמעתא

(ע"ר)

ניתן לקבל קבלה מוכרת

להחזר מס (ס' 46)

באשראי: "נדרים פלוס"

בטלפון: 0799-654321

בדואר: פולק, גאולה 15 חיפה

למענה אנושי: 052-7683095

תודה מראשי!!!

למה 'עול תורה' זה דבר כ"כ קל?? ולמה בחור שרוי בלא תורה???

כשהייתי בחיידר הייתי מאוד מאוד חלש במתמטיקה... פשוט לא התחלתי לקלוט... עד היום אני שוקע ברחמים עצמיים כשאני נזכר איך אני יושב מתוסכל מול איזה תרגיל ארוך ומסתכל עליו כקוף בן אדם... ואני מנסה לנחש... איזה מספר הכי כדאי לכתוב פה... לך תדע... אולי זה בדיוק יצא התוצאה הנכונה... (כן... שם אחזתי... והיום אני 'קצת' שונה רק באמצעות תפילה וקשר לה' ואכמ"ל) ותכל'ס... אני כבר חצי שעה יושב מול התרגיל וחושב מה הכי כדאי לכתוב... מה אתה אומר?? לכתוב 80... אולי 800... אולי 8000... בסוף החלטתי שעדיף לכתוב 8000!! למה?? כי מה שבטוח בטוח... תאר לעצמך שאני אכתוב 800 ובסוף יתברר שזה 8000?? אז יהיה חסר 'מנות...' אבל אם אני כותב 8000... מה שבטוח בטוח... מקסימום יהיה יותר... אמא שלי לימדה אותי שעדיף שיהיה יותר מאשר חסר... בקיצור: כמו יהודי שמחמיר מספק ככה גם אני הלכתי על השיטה המחמירה וכתבתי את המספר הכי גבוה שאני מכיר... לייתר בטחון... כדי שלא יהיה 'חסר...' בכלל מאתיים מנה'... **אה... מה אתה אומר על זה??**

כל מי שלא 'סתום' כעת לגמרי כמו שאני הייתי 'סתום' אז... מבין עד כמה שהשיקול הזה מגוחך... ולמה?? כי מתמטיקה זה לא קייטרינג... שמקסימום יהיה יותר מידי מנות... העיקר שלא יהיה פחות מידי... זה לא זה!!! כל הרעיון של מתמטיקה זה עצם החישוב הנכון והמדויק!!! בתרגיל מתמטי רוצים לראות עד כמה אתה יודע לחשב את הנתונים... ממילא במתמטיקה, אם התוצאה הנכונה היא 50... זה לא משנה אם תכתוב 51 או 49... שניהם לא נכונים אותו דבר... לא יעזור שתחמיר ותכתוב מספר יותר גבוה... כי זה לא הנושא... אנחנו לא מחפשים פה כמויות של מספרים... אנחנו מחפשים פה את הבן אדם שיועד לחשב נכון!!! **עד כאן ברור?? ומעתה!!! תתפלא לשמוע שלפעמים ככה זה גם בעבודת ה'...**

לפעמים ה' רוצה ממני תרגיל מתמטי נטו!!! לא פחות ולא יותר... מדויק!!! ה' מעמיד אותך בסיטואציה מסוימת... יש פה מכלול של נתונים שה' רוצה לראות איך אתה משקלל את כל הנתונים בצורה הנכונה... ומצליח לפעול בשיקול דעת **נכון!!** כלומר: לא תמיד מדובר בעמידה בניסיון קשה... או התרחקות מחטא או לחטוף מצווה... לא תמיד זה הנושא!! לפעמים זה לא שייך פה מצוות ולא עבירות ולא ניסיונות ולא פיתויים... יש פה מכלול של נתונים וה' רוצה לראות את השחקן!! אם הוא יודע לעשות את המהלכים הנכונים... ולא בטוח שהמהלך הנכון הוא יותר דתי או יותר תובעני... לא!! יתכן שהוא אפילו פחות פרוע'... זה בדיוק כמו התרגיל בחשבון שלא יעזור שתדפוק מספר גבוה לייתר בטחון... לא יעזור פה שתחמיר... ה' כעת לא מחפש ממך לא חומרות ולא קולות... ה' רוצה קליעה למטרה!!!

האם אתה קולט שיש כזה דבר ביהדות???

אני יכול לומר בנימה אישית שבשבילי זו הייתה הפתעה!! ממש רעידת אדמה!! בתור בחור לא ידעתי שיש כזה דבר... בתור בחור ידעתי שצריך להיות עובד ה' וללמוד תורה כמה שיותר... וככל שאתה בוחר באפשרות היותר מחמירה והיותר דורשת מסירות נפש זה הנכון... ואם יש כבר מקום להסתפק זה האם ללמוד **יותר** או **פחות**... האם להיות **יותר** עוייבד ה' או **פחות** עוייבד ה'... האם להיות יותר צדיק או פחות צדיק... אז יאלה... בא נחמיר... נמשין ללמוד... מה יכול להיות... אתה מסופק האם להישאר בבית עוד יום או לחזור לשיבה... נו... אז תחמיר על עצמך... מה יכול להיות... מקסימום החמרת... מה שבטוח בטוח... (אמנם כבר כתבתי כאן לפני כמה חודשים שזו לא חכמה גדולה תמיד לנקוט בצד המחמיר... לא בריא להפוך את היצר הטוב לנודניק ונאקאץ על בסיס קבוע... אבל עזוב... לא נכנס לזה הפעם...) ואז יום אחד התחנתתי... ופתאום החיים נהיו עמוסים וצפופים... ויש לי כעת ערב קצר של ארבע שעות!! ובארבע שעות האלו אני אמור **גם** ללמוד... **גם** ללמוד ולשחק עם הילד שלי... **גם** לעזור בבית... **גם** להתקשר לאבא שלי מדין כיבוד אב... **גם** להתפלל מעריב... **גם** לטפל בכמה נושאים טכניים כבעל משפחה... את כל זה אני צריך לעשות בערב אחד!!! אין פה שאלה **האם** לעשות או לא לעשות...?? פה השאלה היא מקסימום מה לעשות קודם ומה להשאיר לאחמ"כ??

תבין: אין פה שאלה של בחור ישיבה האם להישאר בפנימיה ולשמוע מוזיקה בנגן או להתגבר ולעלות לביהמ"ד ולעשות רצון ה'?? לא!! זה ממש זמן כבר לא נושא לדיון... זהו... נכנסנו לחיים... בערב הזה אני בטח לא הולך לשבת על המקום אפילו לא רגע אחד... זו עובדה!! כל מה שנוותר לי זה בעיקר התרגיל המתמטי!!! השחמט!! מה נכון לעשות... ומה קודם ומה אחר... והיות ואני לא מספיק הכל אז מה להעדיף על מה... מה לשים בראש הרשימה ומה להשאיר להידחות לפעם אחרת... בקיצור: אין פה כמעט שאלה של **האם!!!** כל השאלה היא: איך... כמה... מה לפני מה... בקיצור: יש פה מולי תרגיל מתמטי של 'על כן יאמרו המושלים בואו חשבון- בואו נחשב חשבוננו של עולם!! וה' מזמין ממני את התרגיל הזה... וה' לא רוצה ממני כעת לא התגברות ולא מסירות נפש... ה' רוצה לבחון אותי האם אני יודע לפתור את התרגיל נכון... לא יעזור שאני אחמיר... אני צריך לעשות מה שנוכון!!! בקיצור: זה בדיוק כמו שחמט!!! בשחמט אין פה שאלה האם לעשות צעד או לא...?? לא!! השאלה איזה צעד לעשות?? איזה צעד הכי נכון וחכם לעשות?? **ולזה קוראים תורה!!! תורה זו**

הוראה!!

ההמשך בעמוד 3-4 בגיליון זה...

'המסולאים מפז'

הספר מתמקד בנתינת עצות וכלים לעצמאיים המעוניינים לפתוח עסק (מורשה) הנקרא בשם: עסק התורה.

ניתן לרכוש במוקדי המכירה של גיליון זה, כמו כן ניתן להשיג אצל נציגי גיליון זה בשיבות הק'.

לבירור מוקד המכירה הקרוב אליך: 0527683095
0548446691

איך נרגעים מלחץ בערב שבועות???

בימים הספורים שלפני חג שבועות... המנהג שלי בימים שלי להיכנס ללחץ... (אם אפשר למה לא...) אני מאבד שליטה ומסתובב עצבני... ואני כבר לא יודע מה לעשות עם עצמי... תשמע... היריד מגיע... אנשי העסקים מגיעים... ה' מגיע שוב עם כל ה'טובה סחרה מכל סחורה' ולך תדע... האם אני אזכה לקבל תורה וכמה... האם אני אצא טוב מהיריד או לא???

וצריך להתחזק בלימוד... ולקבל עול תורה... בקיצור: אני נלחץ מזה כהוגן... וכשאני נלחץ אני כמובן מתאבן כפי שידוע ומוכר לכל הלחוצים... ובישיבה אז בכלל... כל הליל שבועות והמשמר... והאם אני אצליח להיות ער ועד כמה אני אצליח ללמוד בהתלהבות ובחיות... אז השנה מצאתי נוסחה חדשה!!!

נוסחה שכמובן מיועדת רק ללחוצים!! (יש כאלו... שאדבר... צריך לנער אותם... צריך לפחות לקראת שבועות להוציא אותם מהיבש... אבל יש כאלו שזקוקים דווקא לכדור הרגעה... אז השורות האלו יעודיות למי שזה מיועד לו) ובכן: חג השבועות זה החג הכי פחות מלחיץ!!!!

אתה יודע למה?? כי בחג השבועות הקב"ה נתן לנו את התורה בעל כרחנו!!! כפה עליהם הר כגיגית!! בחג השבועות אתה לא צריך לעשות כלום... הקב"ה מכניס לנו את התורה בכח!! מילא בפורים... פורים זה באמת יום מלחיץ... פורים זה קבלת התורה ברצון... אוהו... ברצון... פה צריך לרצות!! פה צריך לעשות הרבה עבודה פנימית... שזה יגיע מרצון אמיתי, פנימי, לא מלגות, ולא לחץ חברתי... אלא שקבלת התורה תגיע לגמרי מתוך תוכיות הלב באהבה כלולה... פה יש באמת עבודה רצינית... אבל בשבועות?? מה הבעיה... אתה לא צריך לעשות כלום... אפילו לרצות אתה לא צריך... הקב"ה אפילו לא שואל אותך!! הקב"ה מכריח אותך לקבל את התורה, בין תרצה ובין לא תרצה... אתה יודע מה... לצורך העניין... תנסה לברוח מבית המדרש... לא יעזור לך!! הקב"ה כופה עליך הר כגיגית ומציב אותך בפני עובדה!! אתה מקבל את התורה בכל מצב... כך שאין ממה להילחץ...

והיות ואין ממנה להילחץ... אז מה איכפת לך לחייך!!! מה איכפת לך לשמוח... בלאו הכי זה קורה... זה מתרחש... שום דבר פה לא על הראש שלך... אין פה איזה קבלה מאוד דומיננטית שאתה צריך לקבל על עצמך... זה קורה איתך ובלעדך... ואם זה כבר קורה!! אז בא... בא תהיה שמח... תן חיוך ותגיד עם כל הלב לה... אוהו... אני רוצה את זה... אני שמח בזה... אני מעוניין בזה... זה הכל!! זה הסיפור!!

מישהו פעם הגדיר לי מה ההבדל בין קבלת התורה של שבועות לקבלת התורה של פורים... פורים זה ליטאי שמתארס... אוי אוי... זה ממממזה רציני... ההחלטה בידיים שלך... אתה צריך לקבל החלטה וזה מלחיץ מניסיון... אבל שבועות זה חסיד בן 18 שמתארס... הכל בסדר... שני הצדדים כבר התרצו ביניהם... הגיעו להסכמות... ואני במקרה החתן... זה חג השבועות!! אל תלחץ... הכל כבר סגור... לך לא נותר אלא לשמוח... שישו בני מעי שישו...

קצר ולעניין: מה זה קבלת תורה? מה יש ביום הזה? מה קרה פה?

כן... צריך לדעת שלמרבית האבסורד יום מתן תורה זה משהו שצריך להסביר אותו!! כי על פניו לא לגמרי ברור מה באמת קרה ביום הזה... הרי מסירת התורה התפרסה למשך ארבעים שנה וביום מתן תורה בסה"כ נאמרו רק עשרת הדיברות... אז מה בכל זאת קרה דווקא ביום הזה?? בקיצור: כמה שנראה לנו שאנחנו יודעים מה זה חג השבועות... יתכן שחסר לנו את ההבנה הבסיסית ביותר במשמעות היום... אז ככה: בקיצור נמרץ נחזור ונשנן דברים שהוזכרו כאן בגיליון הרבה פעמים... יהודי זה מתג שעובד!!! כלומר: בבית שלי יש שני מתגים אחד ליד השני... אחד עובד ואחד לא עובד... (אל תשאל אותי למה...) זה ההבדל בין יהודי לגוי... יהודי וגוי עומדים אחד ליד השני... שניהם אירופאים... שניהם מתורבתים... שניהם מאוד מזכירים אחד את השני חיצונית... ובכל זאת יש הבדל ביניהם... מה ההבדל?? יהודי זה מתג שעובד והגוי שליידו זה מתג שלא עובד!!! יהודי עושה מצוה... הופ... נדלק אור בשמים... יש לו חיבור למערכת השפע האלוקית וזה פועל פעולות בשמים, אם הגוי יעשה את אותו מעשה זה... זה פשוט לא עובד... לא יעזור שתלחץ חזק... אתה יכול גם לשבור את הלחץ... אם זה לא עובד זה לא מחובר...

זה מה שקרה במתן תורה!!! ה' רצה שיהיה לו מדור ושכינה בתחתונים ובשביל זה אנחנו כאן... יש לנו מצד אחד נפש בהמית ואחיה בגשמיות של העולם (שאגב: מקובלנו שהנפש הבהמית של יהודי יותר שפלה מהנפש הבהמית של גוי... כי סו"ס רצונו יתברך שיהיה לו מדור ושכינה בתחתונים... זה צריך להיות קוטבי... מצד אחד בשמים ממעל, ומאידך על הארץ מתחת) ומאידך יש לנו את הנשמה אלוקית שחצובה למעלה מהכסא והיא קדושה ומרוממת יותר מכל השרפים וחיות ואופני הקודש... (את זה אנחנו נקרא בהפטרה של שבועות במעשה מרכבה דחזקאל... שאחרי כל המילים המושגים המופשטים שנקרא שם ולא נבין חצי מילה... בסוף בסוף יהיה כתוב משפט אחד שאותו אנחנו חייבים להבין!!! **ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעה**... שמה זה אומר?? שנקו שיש שם בשמים כל מיני מושגים מאוד גבוהים שאנחנו לא מבינים אותם... אבל זה לא סתירה שבסופו של דבר מעל כל הדברים האלו נמצא דמות אדם שלך שהוא גבוה מעל כולם ומפעיל את כולם... וזו שורש הנשמה הישראלית שנמצאת מעל כל המלאכים ומחוברת ב'חבל' לנפש הבהמית של היהודי שנמצאת מתחת הגוי הכי מגושם... בקיצור: יש פה מערכת חשמל ומתח גבוה... אוהו גבוה... מריש דרגין עד סוף כל דרגין... המערכת המסועפת הזו נבנית שלב אחר שלב במשך כל ספירת העומר ובמשך כל החיים... ותכל'ס... בחג השבועות... זה היום שבו הקב"ה חיברר!!! חיבר כל יהודי ויהודי למערכת הזו... מאותו יום יהודי זה משהו שעובד... לא עוייבד ה'... עובד ה' זה כבר בן אדם צדיק שעבד על עצמו... אנחנו אוהבים בשלב לפני כן... אתה עדיין לא עשית כלום... אתה מרגיש כלום... אבל ההלו... אתה משהו שעובד!!! אתה ארון חשמל!!! אתה לא סתם אוסף של רמ"ח ושס"ה... אתה משהו שמפעיל מערכות... אתה איש קשר בין קוב"ה לעולם... אתה יכול לחבר את הקב"ה בעולם ובאותה מידה אתה יכול לגרום לו חלילה שרומה על השמים אלוקים...

יהודי הוא אנטנה שמחוברת לשמים!! יש לו את האפשרות להעביר קשר בין השמים לארץ... יהודי יכול לשגר לה' נחת ושמחה וקורת רוח... ובאותה מידה הוא יכול להשפיע מה' על הארץ שפע של טוב וחסד ורצונו יתברך שהעולם שלנו יהיה מושפע וממנו יתברך...

והחיבור הזה נעשה ביום מתן תורה!!! עכשיו: שלא תבין לא נכון... יתכן שבמתן תורה עדיין רוב התורה לא ניתנה... חלק גדול מהמפסקים של הארון חשמל עדיין לא התחברו בפועל... אבל זה כבר לא הנקודה!! העיקר שזה עובד!! מיום מתן תורה יהודי שנוגע בשרץ נטמא... עד מתן תורה כלום!! מה יש?? עד מתן תורה זה לא עובד... אתה יכול לנגוע בשרץ... אתה יכול לחלל שבת וזה לא עושה שום דבר בעולמות העליונים... גוי שנתן שקל לצדקה... מה קרה פה?? יש פה שקל בתוך קופת צדקה! מה שאתה רואה זה מה שהוא עשה... לא פחות ולא יותר... אבל יהודי שנתן צדקה הוא הפעיל פה השפעה של צדקה...

בקיצור: אם נרצה להגדיר את מה שקרה במתן תורה... במתן תורה היהודי נהיה מרומם!! יהודי זה כבר לא מה שאתה רואה מול העיניים שלך... שום מעשה שלו כבר לא תמים כמו שהוא נראה... יהודי הוא ארון חשמל... כל מעשה שלו פועל לטוב ולמוטב...

עכשיו: שתבין: אין לך מושג איזה מפונק הדור שלנו... אין שום דור בעולם שכ"כ קל לו להבין את זה כמו הדור שלנו... תנסה לדמיין לפני מאתיים שנה איך מצליחים להמחיש כזה דבר... הרי פעם לא היה שום דבר טכנולוגי... לא היה כזה מושג שלט רחוק שאתה לוחץ וזה עובד... לא היה מכשיר קטן שיש בו אינספור דברים... פעם סוס זה סוס וכינור זה כינור ומשחק זה משחק... לכל דבר היה את הנוכחות המגושמת שלו... וממילא להסביר לבן אדם שאתה עושה מעשה וזה עושה פעולות אי שם... פעם להאמין בכזה מושג זה היה לגמרי לגמרי מופשט... אבל היום הכי קל לנו להבין את זה... כי כל דבר זה ככה... היום כל דבר עובד בשליטה מרחוק... היום אני מסביר לילדה שלי בת שנה וחצי... את רוצה לראות במצלמה... תלחצי פה!! והיא לוחצת שם... ואז אני שוב מסביר לה... אם את לוחצת פה זה נסגר... אל תלחצי פה אלא פה!!!!!! הנה... הנה לך מתן תורה... יהודי יקר: אל תלחץ פה אלא פה... אם אתה שומר על העיניים אתה לוחץ במקום הנכון ואתה מפעיל את עיני ה' משוטטות בכל הארץ וזה מפעיל את הזום של המצלמה האלוקים לעורר שפע של השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך... ואם אתה לוחץ במקומות הלא נכונים אתה משפיע חלילה שפע של פורענות... אה... אתה משחק ראש קטן ולא מבין... מי אמר מה אמר...? כן... גם הילדה שלי לא מצליחה להבין מה ההבדל בין ללחוץ על הלחצן של הזום של המצלמה לבין ללחוץ על המקש שסוגר את המצלמה... זה מה שקרה במתן תורה!!! במתן תורה הקב"ה עשה אותנו מחוברים!! ונתן לו הוראות מדוייקות איך אתה מפעיל ואיך אתה סוגר... איך אתה זוכה לעורר שפע אינסוף על כל העולם ובאותה מידה איך אתה יכול להחריב עולמות ועולול להביא חלילה אלנדרלמוסיה לעולם...

ונסיים במילה אחת: לנשים יש אהבת תורה עצומה!!! הרבה פעמים שאלתי את אשתי... מה את אוהבת שם בתורה?? מילא אני... אני באמצע סוגיה... אני יודע מה הנושא... אבל אתם לא יודעות... אז מה אתם אוהבות בתורה? איך אפשר לאהוב משהו שאתן לא יודעות?? הנשים קצת מתקשות לענות על השאלה אבל התשובה היא ברורה: אישה אוהבת רוממות!! אישה חייבת רוממות!! תורה זו רוממות!! התורה מכריזה שאני לא סתם! אני עושה פה משהו! אני גדול... וזו הנקודה של מתן תורה... אשרינו מה טוב חלקנו... ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו...

ותהיות **יומיומיות** בחייו של בן תורה שצמוד להוויית שנקרא תורה???

אם תשים לב: סוג השאלות האלו זה לא **האם!!!** האם להתאמץ או לא... האם להתגבר או לא... זה לא שאלות מול היצר הרע... האם לעמוד בניסיון ולהיות צדיק יותר או צדיק פחות... זה לא קשור... אני פה בכלל לא צד!!! אני מצידי מוכן לעשות מה שצריך... אין לי שום אינטרס!!! אני כבר יושב בתוך הרכב ומוכן לנסוע לאיפה שה' ירצה... רק תגיד לי לאן... ימינה או שמאלה... להמשיך או לעשות פרסה...

זה נקרא עול תורה!!!! עול תורה זה אותו אברך שכבר קיבל על עצמו עול מלכות שמים... הוא כבר מוכן להתמסר לעבודת ה' ומוכן להשקיע את כל כולו למענו יתברך... כעת!!! כעת מה שנותר לי זה לקבל עול תורה... שזה אומר שאני מסכים לקבל הוראות מגבוה!!! אני מסכים שהתורה תנחה אותי על כל צעד ושעל מה נכון לעשות... לא מה מלהיב אותי לעשות... לא מה שנראה לי הכי מרגש והכי צדיק... לא לא מה שהכי הייליגער והכי קדוש... אלא מה שנכון!! מה שה' רוצה כעת!!! זה עול תורה!!! ואת זה באמת בחור ישיבה כמעט ולא פוגש...

עכשיו רק תבין למה התורה מדגישה שלנו שהתורה זה דבר קל!!!!

בפרשת ניצבים כתוב: כי המצווה הזאת אשר אנוכי מצווך היום לא נפלאה היא ממך ולא רחוקה היא, לא בשמים היא, ולא מעבר לים היא, כי קרוב אליך הדבר מאוד... **מה הפשט בזה???** וכי עול תורה זה באמת נראה לך דבר כ"כ קל...?? הרי עד כמה שידוע לי זה מאוד קשה... ומה התשובה?? **אנחנו מתבלבלים בין עול תורה לעול מלכות שמים!!!**

עול מלכות שמים זה דבר קשה!!! אוהו... קקקקשה... עול מלכות שמים זה דם... זה ארבע מיתות ב"ד... יהודי מקבל על עצמו למות על קידוש ה' ולמסור את כל לבבו וכל נפשו ובכל מאודך... זה מאוד קשה!! זה להקריב את כל החיים... אבל **עול תורה???** עול תורה זה דבר מאוד מאוד קל!! עול תורה זה בן אדם שכבר יושב בהגה ומוכן לשמוע להוויית של התורה שאומר לו ימינה שמאלה... נו... לציית ולעשות מה שהוויית אומר זה כ"כ קשה?? (תבין: גם המשנה המפורסמת 'כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן', זה לא עול תורה!! גם כשכתוב שזה דרכה של תורה... למייעשה זה לא העול מלכות שמים שיהודי מוכן לקבל על עצמו ביחס לתורה... הבנת את הנקודה?) עול תורה זה בסה"כ לציית להוויית של התורה ולעשות מה שנכון... תגיד לי: בן אדם שמתפק האם לנסוע לכותל או להישאר ולעזור בבית?? והתורה אומרת לו להישאר בבית!!! יש פה משהו קשה?? זה לא קשור לקשה!!! אין פה משהו קשה וקל... יש פה נכון ולא נכון... ולכן עול תורה זה משהו קל!!! בסה"כ יש לך ברירה לעשות נכון או לא נכון והחלטת לעשות נכון...

נו... אז מה בכל זאת קשה?? סו"ס אחרי הכל עול תורה זה עול... אז מה פה העול?? אם עול תורה זה באמת כמו שאני מתאר את זה עכשיו... זה נשמע שעול תורה זה בסה"כ לשבת ככה רגוע ברכב ולעשות

ואתה כבר יודע מה אתה רוצה... ואתה יצאת מהמיטה וכבר נכנסת לרכב... אתה רק לא יודע איך ומה... אוהו... פה ההוויית נכנס לתפקידו והוא מתחיל להגיד לך ימינה שמאלה קדימה אחורה...

על אותו משקל: בחור ישיבה נמצא בעיקר בשלב שההתמודדות שלו מול עצמו זה **האם!!! האם** בכלל ללמוד או לא... האם בכלל ללכת על זה... ועד כמה אני מוכן להתמסר לזה? עד כמה זה החיים שלי?? אפילו בחור בן עליה... עדיין המשא ומתן שלו עם עצמו זה האם ללמוד **יתר** או ללמוד **פחות**... (הוא כמעט ולא פוגש שאלה של מה נכון לעשות!! כי כמעט ואין לו משהו ערכי נוסף שמתחנך לו מול הלימוד ועבודת ה'...) אז זהו שסוג השאלות של **האם** ללמוד הם לא כ"כ קשורות **לעול תורה!** זה יותר קשור **לעול מלכות שמים!!!** האם לקום בבוקר או לא... זו שאלה של קבלת עול מלכות שמים... האם ועד כמה אני מוכן לקבל על עצמי לעמוד בתורה כשור לעול וכחמור למשא ועד כמה אני מוכן לקיים בעצמי 'ודברת במ בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך' זו שאלה שקשורה לעול מלכות שמים... זו שאלה שפחות שייכת ליום ו' בסיון!!! היא יותר קשורה ליום ה' בסיון!! ליום שבו עם ישראל באו בברית וקיבלו על עצמם עול מלכות שמים!! רק מה?? ב"ה זכית בתור בחור לקבל על עצמך עול מלכות שמים... נכנסת לעסק רציני... זה כבר סגור ומנוי אצלך שאני קבעתי את מושבי בבית המדרש!! כאן המקום שלי זה כל חיי... אוהו... כעת הגיע הזמן להיכנס לרכב... כלומר:

כעת הגיע הזמן להקים בית בישראל ולצאת לדרך... אה... נכנסת לרכב...?? נכנסת לחיים?? ברגע שאתה יוצא לדרך... כעת החיים נופלים עליך... אתה צריך גם ללמוד תורה... וגם להיות בעל טוב... גם לשלם ארנונה מים וחשמל... וגם לראות עוד דירה... גם לשחק עם הילדים וגם ללמוד איתם... גם להתקשר להורים וגם לעשות קניות... לדאוג לאח הנזקק... ולא לשכוח לתת תשומת לב לשכן הנחיתי... ומה עם הגיבוש המשפחתי... לטפל בגומי של המכונת כביסה... וכל הרשימה הזו עומדת לך מול העיניים... וברור שאתה לא יכול לעשות הכל... בוודאי לא בבת אחת וכעת צריך את ההוויית של התורה שתגיד לך מה נכון לעשות ומה לא... מה קודם ומה אח"כ... זה עוד השאלות הכי קלות... כי מה שכתבתי עד עכשיו זה בסה"כ שאלות של סדרי עדיפויות, מה קודם ומה אח"כ... אבל אתה מבין לבד שיש שאלות הרבה יותר מורכבות מסובכות... מה בכלל נכון לעשות?? איך להגיב על ההתפרצות של הילד אתמוול... (האם כעת נכון להעניש ולהגיב באפס סובלנות או להעלים עין או שאדברה הילד פה בודק אותי האם אני אוהב אותו בכל מצב ממילא צריך להגיב בחום ואהבה?? שאלות קריטיות בדורנו.) האם להישאר בבית בשעות הערב או ללכת לכולל ערב?? האם צריך ללכת למפגשים המשפחתיים?? (כי חשוב לשמור קשר... או שהיות זה לא חלק לגמרי מבחינה רוחנית... או לחילופין זה לא מספיק שיקול מהותי כדי לבטל תורה בשביל זה?) והאם לקבל שבת מוקדם או עדיף לוותר על זה, כדי שלא יהיה לחץ... והאם להתעקש על דברים מסוימים בצניעות או עדיף להעלים עין?? או בשלל רגישויות של כלה וחמותה... מי הפעם קודם? האם אמא או האשה?? ואם הגענו סו"ס לביקור בירושלים... לאיפה כעת ללכת... האם לכותל... או לבקר את הדוד הגלמוד ב'מענה שמחה'? נו... הרשימה הזו מספיקה לך?? או שאתה רוצה עוד כמה מאות ואלפי ספקות

איך יתכן שקבלת עול תורה זה הכי קל בעולם??

(המשך מעמוד 1) אז זהו!!! שבחור כמעט ולא פוגש את הסיטואציה הזו... אצל בחור כמעט ואין שאלות **מה** נכון לעשות ואיך לעשות... כי אצל בחור כמעט כל השאלות מסתכמות ב-האם... כי תבין: אצל בחור יש זמן בלתי מוגבל שאתה יכול לשבת וללמוד ולהתפלל ולעבוד את ה' ללא הפרעה... וממילא כל השאלה מסתכמת ב-האם!!! למדתי כך וכך שעות... עכשיו: האם להמשיך או להפסיק?? האם בכלל להתחיל או להישאר במיטה... אבל היום אני כמעט ולא מגיע לשאלה הזו... כי כשאני כבר לומד... הרבה לפני שכבר אין לי כח ומתחשק להפסיק... עוד הרבה לפני זה אני **צריך** בלאו הכי להפסיק!!! ממילא אני כמעט ולא פוגש את השאלה דיי... בא לי להפסיק... אלא האם נכון להפסיק כדי להרגיע את הילד או להמשיך...?? אתה קולט? אין פה שאלה האם להתאמץ או להתעצל?? השאלה היא: מה נכון לעשות?? (שלא תבין: אני גם יודע להתעצל... אבל אני פשוט לא מגיע לשלב הזה... כי הרבה לפני ההתעצלות... מגיע צורך אמיתי שצריך להפסיק... והשאלה מה נכון??) **ועכשיו אני אגלה לך סוד כמוס:** כעת אני אגלה לך מהי הסיבה שמקובלנו ש-מי ששרוי בלא אשה שרוי בלא תורה...

שזה הרי מאוד תמוה: איך יתכן שבחור ישיבה שיושב ולומד כל היום... ואחרי כל השטייגן והשעות שהוא צבר בלימוד התורה... אחרי כל זה פתאום מודיעים לו... הלו... כפפרה עליך... אתה בכלל שרוי בלא תורה?? אם אני לא שרוי בתורה... אז מה עשיתי עד היום- כל היום???

ומה התשובה על השאלה הנצחית הזו??

העניין הוא כך: תורה זה מלשון **הוראה!!!** התורה מורה ומראה לנו **מה** נכון לעשות... **איך** לעשות... **מתי** לעשות... אבל **האם???**

האם בכלל לעשות... זו כבר שאלה שלא קשורה לתורה!! זה השלב של **סרום** התורה!! הבנת?? **אני אתן לך דוגמא:** התורה היא כמו הוויית... אחרי שכבר נכנסת לרכב ואתה **כבר** רוצה לנסוע ואתה גם יודע **כבר** לאן אתה רוצה לנסוע... כעת ההוויית מתחיל לתת לך שיעור כללי איך... באיזה דרך... מתי... כמה... ומה... אבל תאר לעצמך שאתה עדיין לפני השלב הזה... אתה עדיין מתמתח במיטה ואתה עדיין מתלבט... עדיין לא החלטת האם בכלל לנסוע... מה אתה אומר... לנסוע או לא?? נו... אם כ"כ קשה לך להחליט האם בכלל לנסוע... אז אולי... אולי גם את זה תשאל את ההוויית... הרי ההוויית כידוע הוכיח את עצמי כאחד כזה שיוודע לענות בענייני נסיעות ותחבורה... אז תשאל אותו האם בכלל לנסוע...!! ? אה... מה אתה אומר??

לא!!! זה לא!!! ההוויית לא יודע לענות **האם** לנסוע או לנסוע... עד כאן!! זה לא התחום של ההוויית... את זה **אתה** תחליט... אחרי **שאתה** החלטת...

וכמובן שכאן יש תמיד את אלו ששואלים אותי:
נו... אין בעיה... אני רוצה לעשות מה שנכון... אבל
איך אני אדע?? איך אני יכול לדעת מה נכון??

השאלה הזו מצחיקה אותי... הבעיה הכי קטנה
בעולם זה לדעת מה נכון!! בשמונים אחוז
מהשאלות אנחנו יודעים מממצאין מה נכון... ואני
מבטיח לך: שאם ב-80% שאלות האלו שברור לנו
מה נכון... אם בזה אנחנו נעשה מה שנכון... אז אני
ערב לך שגם ב-20% הנותרים יהיה לנו את השיקול
דעת לעשות גם אז מה שנכון...

תזכור: עול תורה ברוב המקרים זה בסה"כ
תרגיל!!! ה' לא בהכרח רוצה ממני ביצועים
מרהיבים... ה' לא מחפש הישגים ומספרים
גבוהים... ה' רוצה את החישוב הנכון שלי!! ה'
רוצה לראות איך אני פותר תרגילים של "בכל
דרכיך דעהו" בצורה נכונה... ובינינו... תסתכל
ימינה ושמאלה... למרבה האבסורד בשטח
יוצא שעול תורה יותר קשה לנו לקבל מאשר
עול מלכות שמים... לא חסרים אנשים
שמוכנים לחרף את נפשם ולקפוץ על חומות
ולריב עם שוטרים ולשרוף פחים ולסכן את
עצמם למען היידישקייט... זה דווקא יש
בשפע... אני מכיר פחות אנשים שמוכנים
לקבל על עצמם עול תורה ולהגיע למסקנה
שמה שנכון זה לעשות מה שצריך... כך
שבשורה התחתונה עול תורה זה אמנם דבר
קל!!! כי קרוב אליך הדבר מאוד... קל אבל לא
מצוי!! קל אבל מטעה!! כן... התורה מונחת
בקרב זוית... קל ונגיש... שווה לכל נפש... כל
הרוצה יבא ויטול... אבל זה לא סתירה
שלמרות שזה כ"כ קל התורה עדיין מונחת שם
בקרב זוית ואין עליה הרבה קופצים... אז
הנה!!! הגיע יום מתן תורה: אני מקבל על עצמי
לעשות מה שנכון, ואתה בחור, תמשיך לקבל ע"ע
עול מלכות שמים... תמשיך להרגיז יצר טוב על יצר
הרע... אבל תזכור שזה עדיין לא עול תורה!!! תדע
ותהיה ערוך ותחכה להגיע ליום שאחרי החתונה
שאל ראשונה תצטייד בהוויז ותהיה שרוי בתורה
ואז אתה לפתע תתקל בשאלות חדשות וקצת
פחות מוכרות... מה נכון לעשות!!! תדע שיש כזה
דבר! תדע!!

גמ' ועוגת גבינה וכוס קולה קר! נו... מה יותר קשה?
ללכת בחום... או לשבת על גלידה ודף גמ'?? אבל אז
מה... בכל זאת אני רוצה להחליט במקום ה' מה הוא
רוצה ולא שהוא יכתוב לי מה שהוא רוצה... **וכל אחד
מאיתנו בנקודה שלו בעבודת ה' מתמודד...** אתה יודע
מה קורה לי כשאני נכנס לסוגיה וגלגלי המוח
מתחילים לעבוד במהירות ופתאום הילד שלי מזכיר
לי... אבא... הבטחת לי שתשחק איתי בכדור... ואני
יודע בודאות שמה שנכון עכשיו זה לשחק איתו בפרט
שהבטחתי לו!!! נו... תגיד לי: קשה לשחק בכדור??
לא!! אבל אין לך מושג איזה פיתוי יש לי להגיד לו...
קח חמש שקל... תקנה כיף ותרן לי לגמור את
המאמר... (אתה יודע כמה קשה לי ללמוד שנים מקרא?? אל
תשאל... כי אני באמצע סוגיה עכשיו... אבל עוזב שיסאר בינינו...)
אוי... כמה קשה לעשות מה שנכון... אני מעדיף
להשאיר את הדוגמאות העסיסיות... מעדיף לא לנגוע
ביבלות כואבות... אבל עיין ערך כל הטיסות והמסעות
שלנו לאירופה כדי לקבל השפעות... ואף אחד הרי לא
טיפש... כולנו יודעים טוב מאוד מה נכון לעשות ומה
ה' באמת רוצה!! ואז מה... יש מה שנכון... ויש מה
שאני רוצה... להישאר בארץ ישראל זה לא קשה... אבל
יש לי פיתוי להחליט לרש"ע שהוא רוצה משהו שהוא
מעולם לא ביקש...

יש לך אפשרות לדבר עם ה' ולשפוך לפניו את הלב...
או לתת תרומה לאיזה יאריצייט והישועה בדרך... אף
אחד לא מפגיר! כולנו יודעים מה נכון!! כולנו מבינים
שלדבר עם ה' בחדר הסגור זה מה שה' מתגעגע וחפץ
ומשתוקק... ובכל זאת אנחנו מעדיפים לעשות את כל
הכבישים העוקפים... רק לא זה... מה... כ"כ קשה
להתפלל?? מה... זה יותר זול כלכלית?? לא! זה לא
קשה... זה גם יותר חסכוני... (סידור תפילת כל פה יותר זול
מהסגולה הכי חסכונית...) זה לא עניין של קשה... זה עניין
של פיתוי... יש פיתוי לחחוץ על כפתור ולסדר עניינים
קצר וקולע... כל בחור ישיבה וכל בת סמינר יודעים
טוב מאוד איזה מקצוע יותר אידיאלי ונכון בשביל
האשה... והנכון הוא בדרך כלל יותר קל ופחות שעות
ופחות עומס... ועדיין!! יש פיתוי גדול דווקא לחפש
את מה שפחות נכון... למה?? לא בגלל שזה יותר קל
אלא... תן לי... תן לי להחליט לבוורא עולם מה נקרא
בשבילו מסירות נפש לתורה... (כל זוג נשוי מבין מצוין שאם
יש אפשרות לקנות דירה זולה בפריפריה או לקנות דירה בשתי
מיליון שקל עם משכנתא מטורפת ולהיכנס לחובות... לא קשה
לזהות מה נכון... נו... אז למה לא עושים את זה?? כי זה יותר יקר?
כי זה יותר קשה?? לא!! ממש לא!! אדרבה... דווקא מה שנכון יותר
זול, יותר פרקטי, אבל אז מה... יש פיתוי לעשות מה שאני
החלטתי... ולא מה שה' ודעת תורה אומרת לי מה נכון לעשות...)
ברוב הויכוחים ההשקפתיים שיש בינינו... בדרך כלל
היותר וההשתקה זה הדבר הנכון... (בדרך כלל ויכוחי
ההשקפה שלנו הם תמיד פחות מהותיים ממחיר השנאת חיים
והמידות רעות שלהם...) ואנחנו יודעים טוב מאוד מה
נכון... נו... אז למה לא עושים מה שנכון?? כי... כי זה
יותר קשה?? ממש לא!! דווקא מה שנכון זה הכי קל...
זה בסה"כ להחליט להיות קצת יותר מודרני... (לשמוע
בקול אשתו של און בן פלת שמבירה לו שהוא לא במקום ריאלי
ברשימה... כן... זה הדבר הנכון במחלוקת... להציף את האגו ולנטרל
את הלשם שמים המזויף...) נו... אז אם כ"כ קל לעשות מה
שנכון... אז למה לא עושים את זה?? כי... כי אני רוצה
להחליט!! אני רוצה לקבוע!! אני רוצה לתת לרש"ע
בכח... גם את מה שהוא מוותר עליי בחפץ לב...

**וזו קבלת התורה!! אני מקבל על עצמי לעשות מה
שנכון!!**

מה שההוויז אומר...?? אז תכל'ס איפה פה העול
הגדול???

אז הייתי מגדיר את זה ככה: נכון!! גם עול תורה זה
דבר קשה... אבל זה קושי מסוג אחר... קושי מסוג
של **פיתוי!!!** מה אני מתכוין???

לאורך כל הדרך יש שני סוגי התמודדויות: יש
קושי!!! ויש **פיתוי!!!**

בחור ישיבה של פעם היה רעב ללחם ורועד מקור
ומת מבושה לאכול 'מים' אצל הבעלי בתים... זה
ניסיון מאוד קשה... פה יש קושי פיזי... היה **קשה**
לשרוד את חיי התורה כי לא היו תנאים מינימליים...
ואילו היום?? היום אין קושי!! רק מה כן? יש המון
פיתויים מחוץ לבית מדרש... עכ"פ זה ההבדל בין
הקושי בין **עול תורה לעול מלכות שמים**... עול
מלכות שמים כרוך בקושי! ואילו עול תורה זה לא
קושי אלא עניין של פיתוי!! **אני אתן לך את
הדוגמא הכי הכי מצויה והכי כאובה בדורנו:**

לצאת ולהתנתק מהאינטרנט זה קששששה!!! נורא
קשה!! מי שצריך להתנתק מהאינטרנט... הוא צריך
המון קבלת עול מלכות שמים!!! לעומת זאת... לא
להיכנס לאינטרנט?? להיזהר ולא להגיע לשם?? זה
כ"כ קשה? לא!! זה לא קשה... (אולי טיפה קשה...) אז
מה כן? יש **פיתוי!!!** בא לי... מתחשק לי... בעצם מה
הבעיה בזה... הרי הכל פוליטיקות... ותכל'ס... אתה
הרי יודע מה נכון?? מי כמון יודע שאחרי הכל
הקיסורים והתלונות והתירוצים... אחרי הכל יש
תורה!!! והתורה אומרת מה נכון... ומה שנכון זה
ההלל... השמר לך ושמור נפשך מאוד ואל תתקרב
לזה... הנה לך **עול תורה!!** תקבל על עצמך עול
תורה... שמה התורה וגדולי התורה מזהירים
אותך?? ההלו... אל תתקרב לשם...

נו... כ"כ קשה לשמוע בקול דעת תורה?? מה דעת
התורה בסה"כ אומרת לך...?? תפנה ימינה במקום
שמאלה... אל תפזול לרשת... מה פה קשה??

מה התשובה?? זה לא כ"כ קשה... זה... זה בא לי...
מתחשק לי... אני רוצה לעשות מה שלא נכון... אני
רוצה לעשות מה שבא לי... הנה לך עול תורה!!! עול
תורה זה לא קשה כמו שיש פיתוי שלא לשמוע
בקול התורה... ולכן קבלת התורה זה דבר מאוד
קל!! לא קשה אבל מפתה!

בשבועות אנחנו לא מקבלים על עצמנו מסירות
נפש למות למען ה'... לא!! זה לא הנושא!! אף אחד
לא ביקש ממך למות בשביל לא ליפול באינטרנט...
בסה"כ ביקשו ממך **להמשיך ישר עם הכביש!!!**
להמשיך להיות נקי ולא לפזול לשם... והנה תראה
כמה זה קשה לנו... תראה כמה בא לי לצפצף על
ההויז וכן... כן להתחבר לרשת... הנה לך דוגמא
קלאסית של עול תורה!!! מצד אחד זה קל... אבל
מהזוית של הפיתוי זה קשה... **רוצה עוד דוגמא???**
לעשות מה שצריך זה דבר הכי קל והכי נפלא... אבל
תמיד יש את הפיתוי להיות אויבר חכם... לתת
לרש"ע בכח את מה שהוא לא ביקש ממני... אין
לך מושג איזה יצה"ר היה לי ללכת לכותל המערבי
בחג השבועות בחום ובצפיפות ובמסייג... אבל מה
אעשה שידעתי שההוויז של התורה אומר לי שמה
שנכון זה לשבת בבית עם האישה והילדים ועם דף

המתרחש בליל מתן תורה בבית חיינו...

משפחת יונדב ממשמרת הקוץ היו הפעם מרוגשים עד אימה!!! השנה שפר גורלם... בחודש האחרון הם לא גמרו לקוות שר"ח סיון יתקדש בזמנו... וברגע שזה קרה הם מאושרים עלי אדמות... הם לא גומרים לשיר ולפזז 'אשר בחר בנו מכל ה**הכונים**'... מה קרה??? השנה יצא שחג השבועות אירע בשבוע של משמרת הקוץ... טוב... זה לא כזה חידוש... זה דבר מצוי יחסית... אבל הפעם שבועות יוצא בדיוק ביום ששי... ומשפחת יונדב היא הבית אב הששי של משמרת הקוץ... בקיצור: **חג השבועות יוצא בדיוק ביום שלמנו!!!** ממש אתה בחרתנו... אמנם לא מכל העמים אבל סו"ס מכל הכ"ד משמרות כהונה אנחנו זוכים להיות הבית אב שתבחר ותקרב ישכון חצריך בדיוק ביום מתן תורה... עכשיו: שלא תבין לא נכון... זה לא שאנחנו זוכים להקריב את הקרבנות של החג... לא!!! בקרבנות שבאים מחמת החג יש דין מיוחד שכל המשמרות שוות בו... כך שבזה אין לנו פריבילגיה מיוחדת... כשיחלקו שתי הלחם אנחנו לא נקבל יותר מכל שאר המשמרות... גם בשני כבשי עצרת וגם בפרים והאילים והכבשים... בזה כל המשמרות שוות... רק מה כן?? סו"ס בקרבנות השגרתיים של תמיד של שחר ושל בין הערביים וקטורת ונרות... זה שייך לנו!!! זה לכשנלעצמו מרגש... [כ]... התמיד של שחר של חג השבועות נחשב י"פ דין לא פחות מקודש משני כבשי עצרת... כמו ששני כבשי עצרת הם מקודשים לחג עצרת, הרי תמיד של שחר של עצרת הוא מקודש ליום עצרת, זה יסוד עצום ונפלא... עיין זבחים צא) תחשוב: מי לא רוצה לזכות להיכנס ביום מתן תורה ולשכת הגזית להתפלל לזכות להארט פנים בתורה... אבל איפה... לשכת הגזית סגורה בחג השבועות... אין דנין ביו"ב... חוץ משעת עלות השחר... שאז לשכת הגזית נפתחת במיוחד בשביל הפייס השני והשלישי... ואח"כ רק הכהני בית אב ראשים מידי בוקר להיכנס בדחילו ורחימו להגיד ברכת אהבה רבה ושמע והיה אם שמוע... ואח"כ עשרת הדיברות!!! אנחנו אלו שנזכה להגיד עשרת הדברות ביום מתן תורה... איפה?? בהר סיני הנוכחי!!! (לשכת הגזית זו העתקה של סמירת התורה בהר סיני... הנשיא ושבעים זקנים זה שחזור יומיומי של "ועלית אתה ואהרן איתך ושבעים מזקני ישראל!!!) לזכות לעמוד בלשכת הגזית בבוקר של מתן תורה ולזעוק שם מעומק לב ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד... והאר עינינו בתורתך... כבר כמה חודשים שאמהות יקרות דופקות אצלנו ומנסות להשחיל קוויטל... אנא... אנא... תעתירו עלינו שם בד' אמות של הלכה ביום הקדוש... שלינקי שלי יהיה טעם בלימוד... קובי שלי... שלימודו לא יהיה קשה עליו כברול...

אנחנו הולכים לעמוד ב'אגן הסהר' ולהעטיר על כל כלל ישראל שהיה להם אהבת תורה... ודבק לבנו במצותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך...

כמובן שאחד מהפריבילגיות המיוחדות שיש לכהני בית אב שביליה שלפני כן... הם מקבלים את כל המתחם של לשכת בית המוקד (בחציו שבחלו) ושם יש מיטות בשביל הזקני בית אב... בליל שבועות המיטות האלו כמעט מאוישות... בפרט שתחשוב שכל הר הבית מלא וגדוש ברבבות אלפי ישראל... אל תשכח שליל שבועות הוא הלילה הכמעט הכי קצר בשנה... הלילה בקושי התחיל והוא כבר נגמר... ואל תשכח שבערב שבועות הגיעו פה רבבות אנשים... חלקם הגיעו ממרחקים... אם זה יורדי הים או הולכי מדברות והם הקריבו קרבן תודה שנאלץ ליום ולילה... אז היו פה כמויות של אימורין ואיברים ופדרים... כך שבמזבח יש כעת עבודה סביב השעון... במקביל!!! יש את הכהנים שאוכלים את כל השיירי מנחות והחטאות שצריכים להיאלץ בעזרה ליום ולילה... בסוף האשמורה הראשונה היה פה תרומת הדשן... (ביו"ט מקדימים ועושים תרומת הדשן הכי מוקדם... בסוף האשמורה הראשונה זה באזור 10.00 בערב, לאלו שאומרים תיקון, כשאתם מגיעים לפרשת צו, תכוונו על תרומת הדשן שזה בערך באותה שעה)... חוץ מזה עד 12.46 הייתה פה תכונה רבתי כדי לגמור את כל אכילת קדשים שמצוותם עד חצות... מ-12.56 נהייתה פה קצת רגיעה בעניין האכילה... אבל לא חלפה שעה קלה והתחילה כבר נהירה לקראת הבוקר... זהו... בשעה 3.50 זה כבר העלות הראשון... אל תשכח שלכל הכהנים יש זכות להקריב את קרבנות המוסף ושתי הלחם... ובשביל זה צריך לקום מוקדם כדי להשתתף בפייס (לא ברור מתי הפייס של מוסף)... ובשביל זה צריך ללבוש בגדי כהונה!!! וזה לא פשוט!!! מדובר במאות אלפי כהנים שהתנאי סף כדי להשתתף בפייס זה ללבוש בגדי כהונה... (כלומר: למרות שרק כמה בודדים יזכו בפועל... אבל עצם ההשתתפות בפייס מצריכה טבילה וליבשת בגדי כהונה וריחצת ידיים ורגלים)... והרי איש הר הבית מגיע בהפתעה... פעמים שהוא בא בקריאת הגבר או סמוך לו לפניו או לאחרי... ובקיצור: לא הייתה קריאת הגבר מגעת עד שהייתה העזרה מלאה בישראל... יש פה מאות בחורים בני עליה לווים שעומדים על משמרתם בכ"ד מקומות של שמירת הלווים! הכהנים בשלב זה מרוכזים כולם בצד ימין מקדימה... מתמקמים סמוך לפתח החיצוני של לשכת בית המוקד... מסתייגים לאיש הר הבית... וכל כלל ישראל... כולם עומדים בדחילו ורחימו ועוסקים בתיקון ליל שבועות... רוב האנשים כבר מצוידים כל אחד עם שני טלאים אחד לעולת ראייה ואחד לשלמי חיגה... ותוך כדי ההתנהגות כולם עוסקים בתורה ומחברים תורה עם נביאים, נביאים עם כתובים, ולתקן כ"ד קישוטי כלה להזדמנות עם בעלה למחר... עוסקים בתורה שבעל פה וסתרי תורה... וכמובן! יש את המתח היומיומי... ובפרט בחג השבועות... כשיגיע הטבת הנרות להתעדן שאכן גם היום נר המערבי דולק... ואז אט אט השמים יתחילו להתבהר... ואז רבבות אלפי ישראל יעמדו בהר הבית וימתו בסבלנות... כולם נושאים עיניים לגג ההיכל!! שם ניתן לראות את פרשת סוטה שעשויה מזהב שהילי המלכה תלתה בגג ההיכל... ובשעה שהחמה זורחת ניצוצות של סינור שמש יוצאים ממנה והכל יודעים שהגיע זמן ק"ש... ואז כולם ביחד יגידו 'צור ישראל קומה בעזרת ישראל ברוך אתה ה' גאל ישראל-- ה' שפתי תפתח... ש... ש... שקט... תפילת שחרית בחוץ!! קרבן התמיד בפנים... ועוד רגע קטורת ומיד ישמע שיר של יום במנגינה קסומה של תורת ה' תמימה משיבת נפש דפרק י"ט בתהילים...

מה שהכי מרגש זה לראות יהודים שכבר מופיעים כן עם זירים ענקיים!!! זרים מפוארים של ביכורי שעורים... כן... יש יהודים שיש להם שדות שעורים... אל תשכח שמגילת רות וכל מלכות בית דוד הגיע לנו מגורן השעורים... היהודים האלו כבר קצרו את השעורים שלהם ממזמן... חלקם אפילו קצרו אותם מיד בט"ז בניסן... מיד לאחר שנקצר העומר (שלפני כן אסור...) ותלכ"ס... השעורים חיכו בסבלנות!!! אותם יהודים נאלצו להמתין בסבלנות מלהביא את ביכורי השעורים עד עכשיו... ולמה?? כי נכון שהעומר מתיר את החדר במדינה!! אבל במקדש רק שתי הלחם מתיר את החדש... כלומר: בבית המקדש אסור להביא שום דבר מהיבול החדש עד שיקרבו שתי הלחם... לכן כל הביכורים... גם אלו שכבר נקצרו צריכים להמתין בסבלנות עד אחרי שתי הלחם... (זו גם הסיבה שזה נקרא שמסכת ביכורים כביכול שייכת לחג השבועות... אפילו שלמען האמת ביכורים זה משהו ששייך לכל הקיץ... הסיבה היא בגלל שעד שלא מקריבים שתי הלחם אי אפשר להקריב ביכורים)... אותם יהודים ימתו בסבלנות... זה הולך להיות בהמשך הבוקר... לאחר התמיד וקרבנות המוסף של חג השבועות ואח"כ יביאו את השתי הלחם ויניפו אותם עם שני כבשי עצרת... וכשיקריבו את כבשי העצרת!!! אז תתיקם פה מעמד הפתיחה של הבאת הביכורים... בבת אחת יעמדו כאן כהני בית אב ובה אחר זה... ויהודים וקלקאים עם דמעות בעיניים יבואו בזה אחר זה ויניפו את הביכורים ויגידו הגדתי היום לה' אלווקי... כן... זה בהחלט דבר ששייך דווקא לנו... דווקא לכהני משמר וכנהני בית אב של היום הזה!! (זה לא מתחלק בין כל הכהנים כי זה לא קשור לרגל... זה אולי התעבד עד עכשיו בגלל הרגל...)

הלו... תזכור את היום שאחרי שבועות...

כמידי שנה מוזכר כאן התזכורת ליום שאחרי חג השבועות!!!

כולנו יודעים שבילי חג השבועות צריך להיות ער כל הלילה... בטח... לא חוזרים על טעויות... מספיק פעם אחת עם ישראל נרדמו בליל מתן תורה... ומשה רבינו היה צריך להעיר אותם בסוף זמן ק"ש לבא למתן תורה... אנחנו כבר לא לוקחים סיכונים... כולנו ערים כל הלילה... (יתכן שהיה אפשר ללכת לישון והעיקר שמיושו יעיר אותי... אבל אני לא סומך על אף אחד... עם כל הכבוד... יש לי פה בבוקר טיסה מידי קרישית בשבילי... ולכן אני לא סומך על אף שיעון מעורר)

אבל!!! צריך לדעת שנכון... נכון שלעם ישראל הייתה פשלה בליל חג השבועות שהם הלכו לישון... אבל זו הפשלה הקטנה!! הפשלה הזו אפילו לא מוזכרת בתורה כפשלה!! ולכן למען האמת אין באמת בעיה ללכת לישון בליל שבועות... רק אנחנו בכל זאת נוהגים כך לעשות... לעומת זאת יש פשלה אמיתית!! אורו... פשלה באמת משמעותית... שקרתה לעם ישראל שברגע שהסתיימה קבלת התורה... כלומר: כשעם ישראל סיימו שנה שלימה בהר סיני והגיע הזמן להתקפל... אז היה שם ויסעו מהר ה'... עם ישראל יצאו מהר סיני בקצב קצת יותר מהיר משאר מסעות... שהיה פה נימה של... יאלה... סו"ס יוצאים מכאן וזו הייתה פורענות אמיתית!!! זה נחשב בתורה אחד מהדברים המבישים באמת!! (עד כדי כך שיש פרשה מיוחדת שהתורה מניחה אותה בין ויסעו מהר ה' למתאוננים להפסיק בין פורענות לפורענות)

בקיצור: ליל שבועות זה הסיפור הקטן!!! הסיפור הגדול זה מוצאי חג השבועות!!! להסכים להישאר בבית המדרש גם במוצאי שבועות ולא לברוח... וזה יותר חשוב בלהיות ער בליל שבועות... את המסר הזה אני כותב מידי שנה... והמסר העיקרי הוא שההלכו... תזכור שיש בית מדרש גם ביום שאחרי שבועות...

ככה כתבתי עד השנה האחרונה!!!

אבל גדלתי בשנה... ופתאום קלטתי שההלכו... הגעת מאוחר... מי שבמוצאי חג השבועות בורח מהר ה' כתינוק הבורח מביט הספר... כעת זה לא חכמה להגיד לו: לא!! תשאר... אל תברח...

לא!!! כאן כבר הגעת מאוחר... החמצת את ההזדמנות...

מי שבמוצאי חג השבועות מרגיש... דיי... הפרתם... יותר מידי עומס... תן לי לחיות... תן לי לנסוע לים... מי שככה מרגיש במוצאי שבועות... אני לא זה שאציק לו ואגיד לו... תמשיך בביהמ"ד...

אז מה כן?? עכשיו!!! לפני חג השבועות תעשה הכל בשביל שזה לא יקרה במוצאי שבועות... בקיצור: תהיה מחושב... אל תשתולל בלי קשר... אל תלמד לי כל היממה סביב השעון ואל תהיה אויבר חכם... לפחות בחג השבועות אל תשניא על עצמך את התורה!!! כן... גם בליל שבועות צריך לזכור ולקחת בחשבון שיש את מוצאי חג השבועות שגם אז אני אמור לפגוש את הגמ' ואם מחר אני אברח מביהמ"ד... אז הפשלה היא לא מחר!! אלא היום!! איזה טעויות עשיתי היום שגרמו לי מחר לברוח מהר ה'... רבותי: עגלא תילתא!!! שישו בני מעי שישו... לעשות הכל כדי שחג השבועות יהיה דבש וחלב... חכו ממתקים וכולו מחמדים... אל תשחק עם הסוס כי הוא הוכיח שהוא יודע להתנקם ברוכב שלו בשעת מלחמה... אני באופן אישי זוכר נפילות רוחניות שקרו לי דווקא במוצאי שבועות או מוצאי יו"כ... לזכור שיש פה מערכת יחסים שצריך להשאיר לה טעם טוב ליום שאחרי... ברור או לא ברור???

כי טוב סחרה מכל סחורה... ומכל סוגי הסחורה...

יש מעשה מסתורי ולא מוכר בגמ' בנדרים (נא)... קודם אני אספר את הסיפור הכיחיתו... **ובכן: הסיפור 'מספר' ככה:** רבי הקדוש חיתן את בנו ר' שמואל ברי... זו הייתה חתונה מאוד גדולה, הושקעו בה מיליונים... בהשתתפות רבבות אלפי ישראל... חוץ ממישהו אחד שבאופן עקרוני לא הוזמן לחתונה... היה זה בר קפרא!! (למה הוא לא הוזמן? בגלל שרבי לא רצה שבר קפרא יבדח אותו וכו'... לא משנה כעת) עכ"פ אחד המוזמנים היותר חשובים היה בן אלעשה שהוא היה עשיר מופלג והוא היה מחותן של רבי... תכל'ס: בר קפרא עומד מחוץ לשערי האוהל הענק של החתונה... אבל מה לעשות... אין לו כרטיס... הוא נאלץ להישאר בחוץ!! ואז לפתע הוא רואה את בן אלעשה נכנס יחד עם הבת של רבי בכרטיס אחמ"ם מיוחד... בן אלעשה נכנס פנימה ואילו בר קפרא נשאר בחוץ כאמור!!

פנה בר קפרא לבת של רבי ואמר לה: אתם רואים אותי עכשיו נשאר בחוץ... חכו חכו... עוד מעט אתם תראו שלא רק שאני אכנס בפנים... רבי בכבודו ובעצמו ירקוד לפני!! והרבעצן תמזוג לי כוס יין... ככה אמר בר קפרא... ואכן בר קפרא איכשהו נדחף ונכנס... ואז הוא ניגש לבמה ושאל את רבי שאלה בלימודי! מה פירוש המילה 'תועבה'? רבי מנסה לענות... ובר קפרא דוחה אותו פעם אחר פעם... ותכל'ס... רבי נשאר עם שאלה בלי תשובה... נו... רבי שואל את בר קפרא... תגיד אתה מה הפשט??

ואז בר קפרא אומר לרבי... אה... אתה רוצה ממני תשובה?? אני מסכים לענות לך בתנאי שאתה תרקוד לפני והרבעצן תמזוג לי כוס של יין...

מיד רבי קורא לאשתו... היא מוזגת כוס של יין ורבי רוקד לפני בר קפרא ואז בר קפרא הסכים לשחרר!! לשחרר את המידע... הוא הסביר פשט... נו... אפשר כעת להמשיך את החתונה?? לא!!! לבר קפרא יש עוד קושייה... מה זה 'זימה'? רבי מנסה לענות מפה ומשם ובר קפרא דוחה אותו... ותכל'ס רבי נשאר עם שאלה... נו... בר קפרא תענה לי... ובר קפרא עומד כמו סוחר אמיתי... עושה שרידים ולא מוכן לשחרר!! רוצה שאני אענה לך? שוב תרקוד לפני והרבעצן תמזוג לי כוס יין... שוב רבי רוקד, אשתו מוזגת כוס יין... ואז בר קפרא משחרר פשט...

ונוך אמר... שוב בר קפרא שואל שאלה... ובר קפרא מוכן לענות לרבי רק אם רבי ירקוד ואשתו תמזוג לו כוס יין... ותכל'ס... עומד שם המחותר בן אלעשה... עומד ומסתכל איך רבי מתבזה לעיני רבבות אלפי ישראל... ועוד בשביל מי? בשביל בר קפרא שאפילו כרטיס כניסה לחתונה הוא לא הצליח להשיג... בן אלעשה פשוט לא יכל לסבול את המחזה הזה... הוא תפס את הרגלים ויצא יחד עם בתו של רבי ועזב את החתונה לאלתר. **עד כאן הסיפור!!! זהו? טוב לך? הכל מובן בסיפור הזה???** בנינו: מה פשר הסיפור המוזר הזה?? מה בר קפרא רצה בזה?? מה זה כל ה'תן וקח' הזה עם רבי? למה בר קפרא מחפש שרבי יתבזה בשבילו? ולמה בן אלעשה עד כדי כך לא מסוגל לעמוד בזה??

אז ככה: דבר ראשון בא נתמקד בקצרה עם בן אלעשה... אז ככה: בן אלעשה היה עשיר מופלג!!! אבל חוץ מזה שהוא היה עשיר... הוא גם היה אדם מרוומם!!! בן אלעשה, עם כל העשירות שלו... הוא לא היה קונה לאקשן... אם היית נותן לו סתם לשבת במדור כי הוא עשיר זה לא יזכר אליו... אם תתחנף אליו כמו לעשירים זה גם לא היה מדבר אליו... הוא היה אחד שידע מה זה כבוד התורה!! (הוא ה'בן אלעשה' הידוע שהסכים לבזבז הון עתק בשביל ללמוד את ההלכה הבודדת איך בדיק צריך לספר את הכה"ג... הוא מוכן להוציא המון כסף בשביל הלכה אחת) ממילא בשביל בן אלעשה... הכבוד הגדול ביותר זה לזכות להיות מחותן עם רבי הקדוש!!! הוא הסכים לתת הכי הרבה כסף כדי לזכות להיות מחותן של רבי... ואכן הוא זכה לזה ומאז אין מאושר יותר גדול מכן אלעשה... אין כבוד אלא תורה!! והנה!!! בעיצומה של החתונה מגיע בר קפרא... ושואל את רבי שאלה בלימוד!! בר קפרא מצליח לאתגר את רבי הקדוש ולהוכיח לו שיש **מילה אחת בודדת** בתורה שרבי לא מבין אותה... באותו רגע רבי מוריד את כל השמונה בגדים... מוכן להתבזות... הוא והרבעצן מוכנים להשיל מעליהם את כל כבוד התורה וכבוד הנשיאות... והכל בשביל מה??

בשביל להבין מילה אחת בתורה!! לא שתי מילים! אלא מילה אחת! אתה יודע איזה רעידת אדמה 'לכללית' זה בשביל בן אלעשה?? אתה יודע איזה קריסת 'מגדלי התאומים' יש פה כעת?? בא נדבר מתמטיקה... בא ננסה לתרגם את מה שקרה פה למונחים של ביזנס ומספרים...

נניח שאני בן אלעשה הסכמתי לשלם 30 מיליון דולר בשביל לזכות להיות מחותן של רבי... בסדר?? כעת מה זה אומר?? זה אומר שלצורך העניין... הכבוד של רבי מתומחר ומוערך לעת עתה ב-30 מיליון דולר... נכון??

ומעתה: אם כעת רבי מוכן לקחת את ככלכל הכבוד שלו ולבזות אותו עד עפר **בשביל להבין מילה אחת בתורה!!!!!!** מה זה אומר?? זה אומר ש-מילה אחת בתורה שווה **יותר** מ-30 מיליון דולר, (שההכבוד של רבי)

היה או לא היה? אתה מבין את החשבון המתמטי הזה??

זאת אומרת: בא נדבר כעת ביזנס... נניח מציעים לך כעת שתי הצעות קוסמות... שדכן אחד מציע לך לעשות שידוך עם רבי הקדוש... והשדכן השני מציע לך... בא נרד יחד לביהמ"ד הקרוב ונלמד רק שתי מילים תורה!! לא שלוש... אל תגזים... לא כ"כ הרבה... רק **שתי מילים** בתורה... נו... מה שווה יותר **כסף??** אני שואל כעת נטו בשפת נדל"ן!! לפי החשבון שיצא לנו עכשיו ששידוך עם רבי שווה 30 מיליון שקל!!!! ואת כל זה רבי מוכן להשפיל עד עפר בשביל מילה אחת תורה... **אם ככה: בן אלעשה תופס את הראש ואומר: 'רבישע'... אז בשביל בר קפרא? בשביל מה אני צריך להיות כזה עשיר גדול? אם מילה אחת תורה שווה יותר מכל הכסף שלי... אז לא חבל על הזמן... קדימה...** אני הולך לבית המדרש ללמוד שתי מילים... מה אני מבזבז את הזמן שלי להרגיש מכובד שאני מחותן של רבי... אני הולך לבית מדרש ואני מחותן עם שלוש מילים תורה, בן אלעשה פשוט קם באותו רגע מהמזרח והלך...

זה בדיק המסר המבעית שבר קפרא רצה למסור לבן אלעשה...

בר קפרא עומד כעת מחוץ לחתונה הגדולה והיוקרתית והנה הוא רואה את בן אלעשה נכנס **פנימה** ונפתחים לו כל השערים... ואילו בר קפרא נאלץ להישאר **בחוץ**... כמו... כמו כל המסכנים האלו שנשארו בחוץ... מחוץ לעניינים... (אתה מכיר אותם?? במשך שנים הייתי יחד איתם שם בחוץ...) אומר בר קפרא: אה... אתם חושבים שאתם **בפנים** ואני נשארי **בחוץ**?? עוד רגע אני אראה לכם בדיק מי בחוץ ומי בפנים!!! עוד רגע אני אפוע מול רבי הקדוש ואני בסה"כ אוכיל לו שיש **מילה אחת בתורה** שאני מחביא אצלי **בפנים!!!!** ואז אתם תראו כמו עיניכם איך רבי בבת אחת נעמד מולי

6
כמו רש בפתח... בדיק כמו העני עומד **בחוץ** ובעל הבית **בפנים**... ורבי יתחן על נפשו שאני הנגיד יואיל בטובי לפתוח לו את השער... ואסכים להכניס **בפנים**... לגלות לו מילה של תורה **וכך הוזה!** אותו בר קפרא שעד לפני חצי שעה נשאר **בחוץ**... פתאום מתברר ש... איפה... **רבי בחוץ!!!** בר קפרא יוצא מול רבי כמו גביר שמתבצר מאחורי חומה!! ורבי מתחנן לפניו כמו שנורד... ופתח לי... ובר קפרא עושה שרידים!! בטח... גביר זה גביר!! לא?? עשיר ידבר עזוב... בר קפרא מקשיח עמדות: רבי הקדוש... אם אתה רוצה להיכנס פנימה... תלך לפי החליל שלי... אני רוצה שתרקוד לי... שתמזוג לי... ורבי עושה מיד מה שבר קפרא מבקש ממנו בדיק כמו שנורד אמיתי ועדכני שמוכן להשתחוות אפיים ארץ בשביל הגביר בעל המאה... **בן אלעשה לא עמד בעוצמת האלון!!!** בן אלעשה הבין עד הסוף את עוצמת המסר שבר קפרא העביר כאן לעיני כל ישראל!! בן אלעשה הבהיר כאן לכולם... במילה אחת תורה שיש לי יותר מכם... אתם בחוץ ואני בפנים!!!

אתם יכולים עד מהר לנעול בפני דלתות... להערים עלי קשיים ולעשות שמניות באויר בשביל שהבן תורה ירגיש שהוא בחוץ ואתם בפנים... אבל בסופו של יום לא יעזור כלום... דעה קנית מה חסדת!! דדא ביה כולא ביה!! מי שיש לו תורה יש לו הכל... ומי שאין לו תורה אין לו כלום!!!

זו האמת ותמיד זו הייתה האמת!!!! אבל כאן הייתה הזדמנות פז להציג את האמת הזו במופגן!! היה פה את ריש גלותא שבמקרה הנוכחי זה היה גם רבי הקדוש... פה הייתה הזדמנות לחתונה המאה שכל כלל ישראל מרוגשים עד אימה ורוצים לזכות להיכנס לאוהל הכבוד... ובשורה תחתונה: במילה אחת תורה כולכם בחוץ ובר קפרא בפנים!!!

וכעת ניגש לתיאור העסיסי... רק שתבין במה מדובר... ברגע שרבי הקדוש מחותן את בנו... זה... זה במילים אחרות: החתונה הגדולה בחצר הקודש... מודעות בכל העיר: בית צדיקים יעמוד... קול רנה וישועה באהלי צדיקים... חוסמים את הכניסה לירושלים... טרימינגים בחניון של אצטדיון צדי... פיזור לכל הארץ... יש הקרנה במעגל סגור בכל העולם... והבעלי מנגנים וכו'... בקיצור: אני קצת חלש בתיאורים כבדים שכאלו... שלחן הכבוד שלוש קומות, שורות של אייניקלאך וקולפיקים... כל הבנשק"ם יושבים לפי דירוג מאוד מפורט שרק מי שמעורב לגמרי מבין את הניואנסים... אל תשכח שרבי הקדוש הוא בן אחר בן עד דוד המלך... יש פה יחוס באמת אמיתי 'זרעו לעולם יהיה וכסאו כשמש נגד'... (מסתמא גם החתונה הגדולה הייתה סמוך ונראה לייאצרייט של הליגער זיידע בנח השבועות... סמוך ונראה לקריאת המגילה של אלטע באבא הקצת פחות' מייחסת) חוץ מזה אל תשכח שבחתונה הגדולה הופיע גם האיניקלאך הינוקא 'כ"ק ר' י' יוסי ב"ד אלעזר ברשב"י', שרבי בכבודו ובעצמו הכתיר אותו לאחרונה לאדמורו"ת והלביש אותו קאפעטע פרחוני להיות ממלא מקום אבותיו... (והתברר שזה מה שבאמת תפס אותו בראשית דרכו והפך אותו לעיר וקדיש' לא פחות מאבותיו... מפחיד!!) בקיצור: איזה ממצב ואיזה פרישקייט... אה... ופתאום!!! באמצע כל השרעפי קודש והד' בבות וכל הייליגע שמות שמגיעות מגן עדן והשתתף בשמחת צדיקים... (החל מהיורה, פרץ, בועז, שלמון, עובד, יש, דוד ושלמה... יתם בן עזיהו... וזקניהו ויאשיהו וזרובבל ונחמיה...) והנה לפתע מופיע שם בר קפרא שאפילו הזמנה הוא לא קיבל לחתונה הגדולה!!! אפילו שטריימל הוא לא לובש... גם את הוייס זאקן הוא שכח בבית... והוא מופיע שם וגונב את כל הבמה לכל האיניקלאך!!! הוא גונב את הסידור קידושין ואת השבע בברכות ואת כל בימת הכבוד... בר קפרא שואל שאלה... ורבי משתתק!!! אין לו מה לענות... התזמורת עוצרת בעיצומם של הד' בבות... העיולם בטוח שקרה משהו... ואז מזעיקים בבהלה את הרבעצן מהאולם שברחוב השני בכלל... ואז בכלל העיולם מתחיל לחשוש שיש פה איזה יציאת נשמה... ואז רבי הקדוש לוקח את הגארטל ומתחיל לרקוד... ואז הפרענצע'ס מתחילים לרעוד... 'אחד יחיד ומיוחד היה הווה ויהיה...' העיולם כבר בטוח שהתחיל המצוה טאנץ... הסדרנים מתחילים לסלק את הבחורים במהירות החוצה... ואז לא!! פתאום מתברר ש... ש... לא ברור מה קרה... שמי שעומד שם עם הגארטל זה בכלל לא הכלה... זה מישוה זר בכלל... מישוה שבכלל לא שייך לבית המלוכה... ורבי רוקד איתו בהתלהבות כפי שהוא לא רקד מהעולם ואז הרבעצן מוזגת יין... והעפצאץ... ליבדיק... רבי הקדוש עושה עם הידיים וכולם קופצים... והכל בשביל מי? בשביל בר קפרא!!!

העיולם לא מבין מה קרה... מה בר קפרא קשור לכאן?? ואז בר קפרא מסביר לכולם ברחל בתן הקטנה... חברה... עם כל הכבוד למלכות בית דוד... עם כל הכבוד לעושר המופלג של בן אלעשה... אם יש מילה אחת בתורה שנמצאת פה אצלי **בפנים!!!** אז כולכם בחוץ... כולכם תרקדו לי... רבי בבת אחת שוכח את כל הגיוני מלכות... ומפזז ומכרכר בכל עוז כמו הליגער זיידע שלו (שנשמתו כאן בחתונה) והכל בשביל מה?? בשביל ארון ברית ה' שמונח בקרן זוית!!!

מילה אחת בתורה שנמצאת אצל בר קפרא... והוא בבת אחת נהיה החתן הראשי!! המפתחות בידו!!! הוא פה מנהל את כל החתונה... **יש לציין: שלמלכת בת שאול מאוד קשה לקבל את זה...** מה קרה לדוד המלך שפתאום הוא מתבזה כ"כ... איפה כבוד המלכות?? אומר לה דוד המלך: אם יש פה איזה בר קפרא שיכול להחכים אותי וללמד אותי 'פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דיבור אחד או אות אחת' הוא פה האיש החזק!!! אני עומד מולו כעני בפתח ואני מוכן לפזז ולכרכר לפניו כמו אחרון השנוררים שמוכנים לעשות הכל ולו בשביל שיסכים ללמד אותי תורה... למדנו את היסוד הזה עכשיו בפרקי אבות!! מי לימד אותנו את זה?? האלטער זיידע של רבי הקדוש... אותו דוד המלך שכל כולו מלכות ולכל זרעו הוד מלכות... הכל טוב ויפה עד מילה אחת בתורה... ברגע שיהושפט מלך יהודה רואה ת"ח... מיד עומד מכסאו ומחבקו ומנשקו ומגפפו ואומר אבי אבי רבי רבי... את המסר העצום הזה העביר בר קפרא בחתונה של רבי הקדוש!! מה הפלא שרמזו של דוד זכו למלוכה... **כי הם מבינים את זה!!!** ורק מי שמבין את זה זוכה למלוכה! רק מי שכתב את פרק קי"ט בתהילים ומחזיק משנה תורה ומבין שחן כבוד כתורה... שם זכה דוד למלוכה!!! לא לחינם הוא השבועות הוא יאציירט של דוד המלך... מלכות זו הילה של כבוד... מי ראוי לה?? רק מי שמוכן להנמיך את כל הגיונים ואת כל השררות וכל היחוסים ולהציב את כולם מתחת לכבוד התורה!!!

שבת ז' סיון התשפ"ג

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת	י-ם
19:21	20:13	21:08	
19:19	20:11	21:05	ת"א
19:22	20:14	21:09	חיפה
19:19	20:10	21:05	ב"ש

כל הזכויות שמורות ©

יוצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

הפטרה "ויהי איש"
פרשת נשא
המאור שבתורה
מעט מן האור דומה הרבה מן החושך

לע"נ: מר"א עטרר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

אנשים אומרים "הזמן עובר" והזמן אומר האנשים עוברים

דוקא הניסיונות.
דוקא הנפילות, מחשלות ומעוררות את האדם להתקדם, ככל שהחושך גדול כך תהיה העליה שאחריו גדולה יותר ויותר.
כדרכו של כדור גומי, אשר ככל שתשליכו ארצה בעצמה גדולה יותר כן הוא ישוב ויקפוץ למעלה בעוצמה רבה יותר!!!

אנחנו לא זוכרים ימים, אנחנו זוכרים רגעים.

תורתו של מרן
אשתו של הגאון רבי **עובדיה יוסף** זצ"ל הרבנית מרגלית יוסף ע"ה, כאשר בנה היה בבית חולים לא סיפרה זאת לבעלה. **אלא הדברי** נודע לו באקראי בלכתו בדרך לתלמודו פגש אותו אדם ושאל לשלמו של הבן החולה. התברר שהוא לא ידע על כך מאומה.
לפי שהבינה הרבנית שאם תמסור לו על אישפוזו הדבר יטריד אותו מלימודו.

חזאכ והעז... זאב ראה עז מלחכת עשב בשלווה על ראש הצוק שמעליו, מכיוון שלא היה יכול לטפס למעלה, ביקש לשכנע אותה שתרד למישור. "גבירתי" אמר בקול מתוק, "את מסכנת את חיך על ראש הצוק, **אנא רדי למטה,** העשב כאן מתוק כל כך". אמרה העז: "אכן צדקת, אבל יותר משאתה דואג לאכול הטוב שלי, אתה דואג לארוחה שלך..." דאגה מופרזת – לעיתים מחשידה...

לע"נ רחל (רשאלבו בת קלרה

הישמר מן הקנאה, כי היא ניכרת בד. ולא תהיה ניכרת בשונאך.

כל דבר שתסתיר אותו מאויבך, אל תגלה לאוהבך.

איש אחד הולך לים, ושוחה למים העמוקים. בא אליו המציל על החסקה ואומר לו "בוא תעלה, אני אציל אותך. האיש עונה "לא!!! אלוקים יציל אותי!!! המציל מתווכח ומנסה לשכנע, אך דבר לא עזר ולבסוף ויתר עליו. לאחר מכן באה **סירת** הצלה והאיש על הסירה צועק "בוא תעלה, אקח אותך לחוף!!" האיש בעקשנות: "לא!!! אלוקים יציל אותי!!"
לאחר מכן **מגיע מסוק**, ומוריד איש עם סולם. האיש קורא "תפוס את ידי, אני אציל אותך". אך האיש בשלו "לא!!!! רק אלוקים יצילני!!" לבסוף כולם מוותרים, האיש טובע, עולה לגן עדן, ושם הוא פוגש את אלוקים ושואל אותו "אלוקי, **מדוע** לא היצלתני!!?" אלוקים עונה "שלחתי חסקה, **שלחתי** סירה, **שלחתי** מסוק, אבל אתה לא עולה, בנאדם".
ה שולח לאדם ישועה והוא מתעלם

רופא הוא בעל המקצוע יחיד שלא מכיר היטב את המכונה עליה הוא עובד

הקבי"ה ברא את נשמות הצדיקים וברב רחמיו שתל אותן בכל דור ודור (יומא ל"ח:)
ותפקידם הוא לחזק את העם **להחזיר בתשובה** ולהחיות עם רב ותפקידו הוא אפוא להתקרב אליהם, לשמוע בקולם ולעשות כהלכותיהם.

חידו- קו עקום שמישר הכולו

פקודיה לפתחשפת
פעם היה דב שהיה ביער ומחפש אוכל ולא מצא עד שאמר שהוא חייב לצאת מהיער והנה הוא רואה שמחויץ ליער יש גן חיות החליט לטפס על הגדר ולהיכנס אולי ימצא אוכל והנה רואה אותו מנהל גן החיות אומר לו מה אתה עושה כאן אמר לו: "לא, אני לא מפה" אומר לו המנהל מה הפירוש לא מפה מה ברחת מהכלוב אמר לו לא אני מהיער לא היה לי מה לאכול אז באתי לפה אמר לו המנהל טוב יש לך שתי דקות אתה יוצא מהגן חיות חזרה ליער אמר לו הדוב אבל אני כבר פה ואני רעב אולי תכניסי אותי לכלוב של הדובים ואני יעשה כל מיני פעולות רק תתן לי בשר וקצת מים מה אכפת לך אמר לו המנהל תשמע אני לא צריך דב אבל אני כן צריך קוף אם אתה רוצה אני מסכים שתהיה קוף אמר לו הדוב אני דב ולא קוף?" "אל תדאג אני ילמד אותך איך עושים סלטות על העצים וכו' ותהיה קוף" טוב הדב הסכים אין לו ברירה בהתחלה באמת עשה סלטות קפץ על העצים אבל אחרי כמה ימים נמאס לו הוא רוצה לאכול בשר ולא בננות ובוטנים אז הוא החליט לברוח מהכלוב לכלוב של הדובים והנה הוא מגיע לכלוב של הדובים אז הוא אומר לדב השני אני דב ושמו אותי בכלוב של הקופים כי לא היה להם קוף אבל אני דב אז אומר לו הדב השני כן המנהל הזה אני בכלל קוף והיה חסר לו דב אז הוא שם אותי פה בכלוב של הדובים "מה אתה אומר אז בא נלך למנהל ונגיד לו שאתה קוף ואני דב ונעשה החלפות אמר לו רעיון טוב הם מגיעים למנהל ואומרים לו שהם רוצים להחליף שהרי הוא דב והוא קוף אמר להם המנהל שום דבר אני פה המנהל ואף אחד לא יגיד לי מה לעשות אז הדוב אומר לו מה אתה לא מבין מה שמדברים איתך מה אתה חמור" אמר להם כן אני פעם הייתי חמור... והיה חסר להם מנהל אז שמו אותי פה...
כל אדם יש לו תפקיד מיוחד שהי נתן לו שאף אחד אחר לא יכול להחליף אם כל אחד יעשה את העבודה שלו יהיה העולם מתוקן. (העורך)

העלון לעילוי נשמת: הרב **יעקב חיים סופר** זצ"ל הרב **ניסים יגל** זצ"ל זכותם תגן עלינו

"השותה מים לצמאו זוייב לברך", אך מי שאינו צמא פטור מברכה.

על כן המשילו חז"ל את התורה למים, ללמדנו יסוד חשוב עד מאוד לבא בשערי **קנין התורה**, שידע אל נכון שרק מי שצמא לתורה זוכה בה,

אך מי שלומד ואין לו צמאון לתורה, אין זו תורת אמת ואינו זוכה לתורה !!!

לפעמים יש עקרונות בית המתפתות להכין עוד ועוד מטעמים או להבריך עוד ועוד את הבית לכבוד שבת או החג אבל אם הדבר **נעשה על חשבון** האווירה הרי שכרה של ההשתדלות יוצא בהפסדה, במיוחד בנושאים רוחניים, חשוב במיוחד לשמור על **אווירה אוהדת** משום שהדבר משפיע על הילדים בצורה אסוציאטיבית.

אם תרצה **שישנאוך** - בקר את חבריך תמיד, ואם תרצה שיוסיפו בך **אהבה** - בקרם לעתים רחוקים.

הנהגותיו קבועות הן בנפשו, של רבי **יוסף חיים זוננפלד** זצ"ל והנהגותיו שלא להטריח הזולת הן כל כך משרש בו, שלא סבל כל שנוי או השתנות, אף אם הנסבות או התנאים השתנו. זאת ועוד: בגדלת נפשו העדיף ספון בריאות גופו, על פני ספון מדה נכונה, שטפחה בעקביות, ובנדאי גם תוך נסיונות, מיום שנבקש למצבב הסתים. ובאותו ענין, הוא גם נמנע מלשתות שמין בהשקפה לפני תפלת הבקר, גם בזמנים שקבר הנה חלש מאד והדבר הנה **חשוב מאד לבריאותו**. ונמק זאת בכך שחשש שפרי יטריח את הרבנית להשכים קום שישא רבי יוסף חיים בשנית לא ספר לזוגתו את דבר הקפדתו בענין שרויה בפסח, ומקמת אי נדיעתה הכינה עבורו תבשיל **"שרויה"**.

נודע הדבר לאנשי ביתו והם ספרו לו את הדבר. צנה עליהם רבי יוסף חיים לא לומר לזוגתו דבר, וכדי לא לגרם לה חלישות הדעת **ועגמת נפש**, העדיף ללכלל שרויה באותה שנה פנראה עשה הסרת נדרים לאותה שנה.

יהודי יושב בקרון של החשמלית, מעשן. אמר לו הנהג: היכן עיניך? הרי שלט לפניך: "לא לעשן".

החזיר לו היהודי: והרי עוד שלט: "קח פרי ותהא בריא", אף לזו אני חייב להישמע?

משולחת גבוהה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

שנו רבותינו שלושה דברים נקנים ביסורים:
תורה וארץ ישראל ועולם הבא.

ראיתי משל נפלא מאוד, למלך אחד היה בן יורש העצר שהוערך להתחתן, הגיע לפרק האיש מקדש, אבל המלך לא היה מוכן בשום פנים ואופן שהוא יתחתן עכשיו, הוא עדיין לא בנוי להקים בית, אין לו עדיין את הדעת להבין איך להקים ולטרוח עבור הבית, ואדם שלא טורח ועמל בעצמו אינו יכול להקים בית, הוא מטיל את עמלו על אחרים והבית לא יכול להתקיים כך.

לכן ציוה המלך על בנו שיתחיל לעבוד ולהשתכר, לעמול בעצמו, כדי שיוכל להיות ראוי. אבל הבן היה מפונק מאוד, הוא לא רצה ללכת לעבוד וכשראתה זאת המלכה ריחמה עליו ונתנה לו סכום כסף ואמרה לו שילך לאביו ויגיד לו שעבד וטרח וקיבל משכורת.

לקח הבן את השטר והביאו לאביו, המלך מיד קרע את השטר לגזרים וכן המלך הלך לו, קריעת השטר לא הזיזה לו מאומה.

למחרת שוב נתנה לו אמו סכום כסף ואמרה לו שילכלך את ידיו ויגיד לאביו שעבד וטרח הרבה ולכן התלכלך, לקח המלך את השטר וקרע אותו לגזרים וכן המלך הלך לו. למחרת, אמרה המלכה לבנה, כנראה לאבא יש ריח של נביאות, הוא מתנבא עליך ויודע שאתה לא עובד, אין ברירה בני אלא שתלך לעבוד, תמציא עבודה ותרוויח את היומית שלך.

בלית ברירה שמע הבן לאמו ויצא לעבוד בעמל גדול יום שלם, קיבל סכום כסף ולעת ערב ניגש לאביו המלך ואמר לו, אבא, הנה עבדתי, תראה את הכסף, לקח המלך את הכסף ובא לקורעו, מיד צעק הבן, תעצור אבא, תעצור בבקשה, כל כך הזעתי על הכסף הזה, בבקשה אל תקרע אותו.

לקח אותו אביו חבקו ונשקו ואמר לו, עכשיו עבדת, עכשיו עמלת, אתמול ושלשום לא עמלת, קרעתי את הכסף ולא היה אכפת לך, אבל עתה לאחר שעמלת וטרחת על הכסף לא הסכמת שאקרע אותו, כאב לך, עכשיו שאתה יודע עמל ויגיעה מהו, תוכל להקים את ביתך.

התורה נקנית ביסורים כיון שרק אדם שעמל ומתייגע בתורה יודע להעריך את התורה הקדושה, כשלוקחים לו דקת לימוד כואב לו כאילו קורעים את ליבו, הוא צועק, אני לא יכול, אני רוצה ללמוד.

אדם כזה יוכל לקנות את התורה.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

צריך כמובן לעשות תשובה לעצור את הדם הזורם בחבישה מהירה, אך העיקר להמשיך הלאה, **להלחם ולעסוק** - "עשה טוב".

ה- "סור מרע" יבוא דוקא מתוך העשה טוב. כאשר תנצח את היצר בעשיית הטוב **תהיה גם התשובה** על החטא מושלמת בעז"ה.

"היושב בתענית" אם על אף תעניתו הריהו נשאר יושב במקומו, מבלי להתעלות במדרגות הקדושה, שהתענית כלל לא השפיעה עליו **מבחינה פנימית**, אין זה אלא סיגוף גרידא **ללא שום תועלת**, ובאמת הוא נקרא **חוסא...** (כתב סופר)

הצלחה וישועה בכל התחומים יהודה בן בת שבע אבישלוס בן אורה רפאל אור בן הדסה צביה

זקן עם-הארץ סח את צערו לפני מכרו: כל ימיו הוא מבקש לדעת, מה עושה הקהל ביום-כיפור בשעת כורעים, ואין מגיד לו. אמר לו מכרו: אף-על-פי שסוד גדול הוא, אגלה לך. ערב יום-כיפור מצניעים לחמניות בתיק של הטלית, ולמחר, בשעת כורעים, אוכלים אותן. שמח הזקן, שנתגלה לו סוד גדול זה, ושמר אותו בלבו.

וכשהגיע יום-כיפור כרע יחד עם כל הקהל - ובאשר כרע שם שכב. התחילו טורדים אותו: רבי יהודי! סבא! קומה, למה תישב? הפך הזקן פניו כלפי טורדיו,

נענה ואמר: טוב ויפה לכם, ששיניכם בפיכם, ואתם זריזים לאכול. אני אין לי בפי אלא שן אחת...

הדאגה היחידה המותרת היא לדאוג למה דואגים.

מספרים על הרה"ק בעל ה"דברי חיים" מצאנו זי"ע שמרוב התלהבות בתפילה היה דופק **ברגלו החולה** על הרצפה והיא היתה מתמלאת דם. כששאלוהו מדוע הוא דופק ברגל החולה ולא בשניה, אמר להם **שהוא אינו יודע** באיזה רגל הוא דופק...

מסופר על הרה"ג יהודא **צדקה** זצ"ל, שיום אחד בשעות אחה"צ ישב על מקומו בהיכל הישיבה והביט נכחו. **לפתע** קרא אליו את אחד התלמידים, ממקורביו, ויאמר אליו: "הבט נא אל קרני השמש הזורחת על רצפת ההיכל, הבט גם אל הצל הסמוך ברצפה, הבט ואמור נא ההבדל בין שני המקומות?"

הסתכל התלמיד ומבלי לעמוד על כוונת רבנו ענה: "בצל נראית הרצפה נקיה מאוד... רק בשמש מבחינים בגרגירי אבק ובכל שריטה קטנה..." "הוסיף גם הוא והסביר לתלמיד: "כך הוא במעשי אנוש... **אדם** מדמה לנפשו כי סיגל הרבה מצוות ומעשים טובים, אבל לאחר מותו כשיבוא לעלמא דקשוט, יבדקו את כל המעשה אשר עשה מול האור העליון האמיתי, שהוא הרבה יותר ולאין ערוך מאור החמה..."

בואו והצטרפו לרשימת תפוצה
hamaor.net@gmail.com

כך מקובל אני מרבותי
ישמרו א-ל שכל הזהיר בברכת
המזון מזונותיו מצויין לו בכבוד
כל ימיו
(ספר החינוך מצוה ת"ל)
כותב העטרת זקנים אדם
המברך ברכת המזון מתוך הכתב
ברקדוק ובכוונה מסלק מעצמו
צרות רבות ואסונות ל"ע.

וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ
עַל
הַמֶּזֶן

גליל

מטרתו לעורר את גודל מעלת אמירת ברכת המזון בכוונה

"מצאתי למה אין אות פ"א
סופית (ף) בברכת המזון לפי שכל
מי שבירך ברכת המזון בכוונה, אין
שולט בו לא חרון אף ולא שצף ולא
קצף, ולא אנף ולא אגף ומזונותיו
מצויין לו ברווח ובכבוד על ימיו".
(באר היטב"א א"ח הלכות ברכת
המזון סימן קפ"ה אות א' -
ספר הרוקח סימן של"ז)

"ישועה לעושר ולעני גם יחד" (הלק ב')

מלבוא. לאט לאט התחיל הגלגל לעלות מעלה מעלה. ואחרי שהיה כבר נראה שהעסק הזה יורד לטמיון, התהפכו היוצרות. ולא זו בלבד שלא הפסיד מה שהכניס, אלא שהתחיל להצליח באופן נפלא, והתחיל לראות רווחים עצומים הרבה יותר ממה ששיער לעצמו בתחילה, עת היכנסו לתוך ההסכם הזה.

העשיר היה מרוגש מאוד ממה שקרה עמו, והוא ניגש לאותו יהודי שבזכותו הוא נשפע ממנו לקבל על עצמו קבלה טובה זו ואמר לו, "היות ואתה היית השליח מן השמים להמציא לי סגולה גדולה זו, הנני מכניס אותך כ'שותף' לרווחים שלי, ומהיום והלאה תקבל עשרה אחוזים מכל הרווחים שלי". עשרת האחוזים הללו הספיקו ליהודי זה לחיות בניקל ובהרחבת הדעת.

מסיים אותו מספר ירושלמי את סיפורו: "סיפור זה כבר אירע לפני כארבעים שנה. לפני שנה מצאתי באחד הימים את אותו יהודי מתהלך לו בשוקי ירושלים עם נכדיו, מיד הכרתי אותו כאותו איש שבירך ברכת המזון בקול ובכוונה בעזרת נשים של אחד השטיבלך בקריית יואל. נכנסתי עמו בשיחה, ובתוך הדברים סיפר לי את כל הסיפור הזה והוסיף: שעד היום הזה הוא עדיין שותף עם אותו עשיר, ומזה היה לו מספיק כסף לעלות ארצה ולהשתקע כאן, ולחיות את שנותיו על התורה ועל עבודה. וציין שהוא ממש מרגיש שנתקיים אצלו דברי החינוך "מובטח לו שמזונותיו מצויין לו כל ימיו" שהרי יש לו כדי מחסרו, לו, ולבניו, ואפי' לנכדיו.

כמובן שעד היום הזה הוא עדיין מקפיד לברך ברכת המזון בכוונה, ולהודות להש"ת על הניסים והנפלאות שהוא זוכה לראות בכל יום בזכות "ברכת המזון".

אחרי שמצאתי אותו יהודי ושמעתי ממנו את סיפורו הנפלא, הרהבתי עוז והתקשרתי לקרוב שלי אותו עשיר מקרית יואל, ואכן אישר את הדברים, והוסיף שגם הוא מקפיד עד היום הזה, ליטול ידיים לסעודה ולברך ברכת המזון בכוונה ובמתיקות, וברוך השם שזוכה לראות הצלחות גדולות בכל תחומי החיים, והוא תולה כל זה בזכות ברכת המזון בכוונה.

תקציר מהגלילון הקודם: אחד מאנשי ירושלים מספר על נסיעותיו בשנות נעוריו לארזה"ב. שם בקריית יואל היה רגיל להתאכסן אצל קרוב שלו שהיה עשיר גדול. פעם אחת שם לב בביהמ"ד בעזרת נשים, ליהודי אחד שמברך ברכת המזון בכוונה ובהשתפכות הנפש, הלה סיפר זאת גם למארחו העשיר, אשר אחרי כמה ימים, גם לו נודמן לראות את אותו מחזה של היהודי המברך ברכת המזון ככל לבו. העשיר שאלו לפשר הדבר, וענה לו שיש לו חמשה ילדים לחתן בתקופה קצרה, וקיבל עצמו לברך ברכת המזון בכוונה שיהי' לו לזכות להיות פרנסתו מצויה אצלו בניקל. העשיר שהתרגש מאוד משמוע הדברים, קבל על עצמו לממן את כל ההוצאות של חמש החתונות, וליהודי היה אורה ושמחה, בזכות של ברכת המזון בכוונה.

ועכשיו להמשך הסיפור:

בתקופה שאחר אותו מאורע, נודמן לידי העשיר דינן, הצעה להשקיע באיזה עסק גדול, שכפי הנראה היה אמור להכניס רווחים גדולים מאוד. בראותו את העתיד המזהיר של עסק זה, השקיע בו ממש את כל כספו, עם חשבון כי בוודאי ישתלם ויחזור אליו הכל בכפל כפליים.

כעבור חודש וחודשיים אחר ההשקעה, המצב כבר לא היה כל כך נוצץ כבתחילה, פה ושם כבר היו סימנים לא טובים, והעסק התחיל להתדרדר מטה מטה. לעשיר נעשה חושך בעיניו, הרי כל כספו הונו מונח כאן על קרן הצבלי, ואם העסק הזה הקורס, הרי הוא נעשה בעל חוב גדול בן לילה, ואנה הוא בא?

העשיר היה אובד עצות ממש, בראותו את אובדן כל רכושו. לפתע צץ לו רעיון במוחו, ונזכר בסיפור של ה"ברכת המזון" של אותו יהודי, והתחיל לדון 'בנין אבי', אם לאותו יהודי עני, זה הועיל שיוכל לחתן את ילדיו בניקל, בוודאי זה יכול לעבוד גם אצלי, שאיוושע גם בצרה שלי. תיכף ומיד קיבל על עצמו אותו עשיר, להקפיד ליטול ידיים לסעודה, ולברך ברכת המזון בכוונה, ולהתפלל מעומק הלב שהעסק שלו יחזור לדרך המלך.

וכך הוה, הוא התחיל ליטול ידיים לסעודה בכל יום ויום, ולברך ברכת המזון בכוונה עצומה, ובתפילה להקל הגדול, הון ומפרנס בריותיו בחן ובחסד וברחמים, שהעסק שלו יצליח, ושיזכה לחלק צדקות הלאה כדרכו הטוב עד היום.

הנהגה ראה זה פלא, התוצאות לא אחרו

למי שיש סיפורים, עובדות, מאמרים ודברי תורה בגודל מעלת אמירת ברכת המזון בכוונה או להערות והארות אפשר לפנות למייל: AlHamuzoin@gmail.com

נתנדב לעילוי נשמת כ"ק מרנא ורבנא
הרבי ר' ברוך ב"ר יחיאל מיכל ז"ע ממעוזבוש - הרבי ר' מנחם מענדל ב"ר יוסף ז"ע מרימנוב - הרבי רבי אלימלך ב"ר אלעזר ליפמאן ז"ע מליזנסק רבי לוי יצחק בן שרה סאשא ז"ע מברדישטוב - רבי ישראל דוב בער ב"ר יוסף ז"ע מוועלעדניק - רבי ישכר בער בן ר' יצחק ז"ע מראדאשיץ רבי נחמן בן שמחה בן פייגא ז"ע מברסלב - רבי ישראל מאיר בן ר' אריה זאב ז"ע בעל 'הפסח חיים' - רבי משולם פייש בן רבי מרדכי בן צירל ז"ע מטאהש הרבי ר' ישעיה ב"ר משה ז"ע מקערעסיטור - רבי שלום ב"ר מרדכי יוסף משה ז"ע משאץ - רבי אליעזר שלמה ב"ר מנחם זאב זצ"ל רבי יעקב חיים ישראל רפאל בן רבי יצחק ושרה אלפיייה זצ"ל

שירות
ויחס
אישי

משלוחים
לכל חלקי
העיר

תזתקדם

לשירות המהיר של ספיד

ספיד
דפוס
מהיר
ומתקדם

קצת כמו אמאון לחוות מקצת למפתח המהירות והשירות של דפוס ספיד!

02-500-4569

מרכז מסחרי רח' פנים מאירות 8 ירושלים

דוא"ל S025004569@Gmail.com

<< קווי תחבורה למקום: 59,57,52,51,16,9,3 >>